

انجيل مقدس

يعنى

ينگى عهدنينگ كتابى

اصلى يونانى تيليدين
اويغور تيليغه ترجمه قيليندى

برتیش فرین بايبل سوسائيتى نينگ خرجى بيلان قاھره مصردا باسيلمى ۱۹۵۰

ينگی عهدنينگ کتابی

فهرست

صحيفه لار

۳
۵۹
۹۵
۱۵۶
۲۰۳
۲۶۵
۲۹۱
۳۱۷
۳۳۵
۳۴۴
۳۵۳
۳۶۰
۳۶۶
۳۷۲
۳۷۶
۳۸۳
۳۸۸
۳۹۲
۳۹۴
۴۱۳
۴۲۰
۴۲۷
۴۳۲
۴۳۹
۴۴۰
۴۴۱
۴۴۳

کتاب لار

انجيل مئی
انجيل مرقوس
انجيل لوقا
انجيل يوحنا
عمل لار
روماليق لارغه
۱ قورنتوسلوق لارغه
۲ قورنتوسلوق لارغه
غلاطيه ليك لارگا
افسوسلوق لارغه
فيلپپيليك لارگا
قولوسيليق لارغه
۱ تسالونيكيليك لارگا
۲ تسالونيكيليك لارگا
۱ تيموتيو سغه
۲ تيموتيو سغه
تيتوسغه
فليمونغه
عبرانيلا رغه
يعقوب
۱ پطروس
۲ پطروس
۱ يوحنا
۲ يوحنا
۳ يوحنا
يهودا
وحى يوحنا

انجيل مٿي

اوّلقي باب

^۱ يسوع مسيح ابن داود ابن ابراهيم نينگ نسب نامه ڪتابي .

^۲ ابراهيم دين اسحق تورالدي و اسحقدين يعقوب تورالدي و يعقوبدين يهودا بيلان برادرلاري تورالدي. ^۳ و ٿامار نينگ واسطه سي برله يهودا دين فارص بيلان زارح تورالدي و فارصدين حصرون تورالدي و حصروندين ارام تورالدي. ^۴ و ارام دين عميناداب تورالدي و عمينادابدين نحشون تورالدي و نحشوندين سلمون تورالدي. ^۵ و راحاب نينگ واسطه سي برله سلموندين بوغز تورالدي و روٿ نينگ واسطه سي برله بوغزدين عوبيد تورالدي و عوبيددين يسي تورالدي. ^۶ و يسي دين داود پادشاه تورالدي و اورتيانينگ ڪي نينگ واسطه سي برله داوددين سليمان تورالدي. ^۷ و سليماندين رحبعام تورالدي و رحبعامدين ابيا تورالدي و ايادين آسا تورالدي. ^۸ و آسادين يهوشافاط تورالدي و يهوشافاطدين يورام تورالدي و يورامدين عوزيا تورالدي. ^۹ و عوزيادين يوتام تورالدي و يوتامدين آحاز تورالدي و آحازدين حزقيا تورالدي. ^{۱۰} و حزقيادين منسي تورالدي و منسي دين آمون تورالدي و آموندين يوشيا تورالدي. ^{۱۱} و بابلغه کوچگان وقت دا يوشيادين يڪنيا بيلان برادرلاري تورالدي. ^{۱۲} و بابلداڪي اسير ليڪدين ڪين يڪنيادين شالتيئيل تورالدي و شالتيئيلدين زربابل تورالدي. ^{۱۳} و زربابلدين ابيهود تورالدي و ابيهوددين اليقيم تورالدي و اليقيمدين عازور تورالدي. ^{۱۴} و عازوردين صادوق تورالدي و صادوقدين اخيم تورالدي و اخيمدين اليود تورالدي. ^{۱۵} و اليوددين اليعازر تورالدي و اليعازردين متان تورالدي و متاندين يعقوب تورالدي. ^{۱۶} و يعقوبدين مريم نينگ ايري يوسف تورالدي و مريمدين مسيح آتانغان يسوع تورالدي.

^{۱۷} و نسل لار نينگ همه سي ابراهيمدين داودغچه اون تورت نسل و داوددين بابلغه کوچوشغچه اون تورت نسل و بابلغه کوچوشدين ڪين اون تورت نسل دور. ^{۱۸} اما يسوع مسيح نينگ توغولوشي شونداغ بولدي: ايننگ اناسي مريم يوسفگا وعده قيلينيب اولار بر ڀرده بولماسدا روح القدسدين حامله بولغاني معلوم بولدي. ^{۱۹} و ايننگ ايري يوسف عادل بولوب اني بدنام قيليشني خواهلاماي پنهان قويوب برماڪچي بولدي. ^{۲۰} ليڪن بو خيالني قيلغاندا منا خداوند نينگ بر فرشته سي انگا توشيده ڪورونوب ايتي: اي يوسف

ابن داود خاتونونگ مریم نی اوزونگگا الغالی قورقماغیل چونکه اینگده موجود بولغانی روح القدس دین دور. ^{۲۱} اول بر اوغول توغادور و ایننگ اسمی نی یسوع آتایدورسن چونکه اول اوز قومی نی گناه لاریدین قوتقازادور. ^{۲۲} و مونیگ همه سی خداوند پیغمبرنینگ واسطه سی برله: ^{۲۳} منا باکره قیز حامله بولوب بر اوغول توغادور و ایننگ اسمی نی عمانوئیل یعنی خدا بیز بلان دور دیب آتارلار دیگانی بجا کلماک اوچون بولدی. ^{۲۴} و یوسف او یقودین او یغانیب خداوندیننگ فرشته سی انگا بویورغاندیک قیلیب خاتونی نی اوزیگا الیب کلدی. ^{۲۵} لیکن بر اوغول توغونچه انی بیلماس ایردی و ایننگ اسمی نی یسوع آتادی.

ایکینجی باب

^۱ یسوع هیرودس پادشاهنینگ کونلاریده یهودیه داکی بیت لحم ده توغولغاندا منا مشرق طرف لاریدین دانشمندلار کلب ^۲ ایلیلارکه یهودیلارنینگ توغولغان پادشاهی نه یرده دور؟ چونکه ایننگ یولدوزینی مشرقدا کوروب انگا سجده قیلغالی کلدوک. ^۳ اما هیرودس پادشاه مونی انگلاب اوزی و بارچه اورشلیم ایننگ بیله مضطر بولدی. ^۴ و همه اولوغ کاهن لار بیلان قومنینگ کاتب لارینی جمع قیلیب: مسیح نه یرده توغولور دیب اولاردین سوردی. ^۵ و انگا ایلیلار: یهودیه داکی بیت لحم ده توغولور چونکه پیغمبرنینگ واسطه سی برله شونداغ پتولوب دورکه ^۶ و سن ای یهودا ولایتیداکی بیت لحم یهودا امیر لاری آراسیدا اصلا کچیک ایماس سن چونکه قومیم اسرائیل نی باقادرغان امیر سندن چیقادور.

^۷ اول وقت هیرودس دانشمندلارنی پنهان قچقیریب یولدوز کورونگان وقت نی اولاردین تحقیقلاپ سوردی. ^۸ اندین اولارنی بیت لحم گا ایباریب ایتی: باریب بلانی دقت بیلان ایستاب تاپیب منگا خبر برینگلارکه من هم باریب انگا سجده قیلای. ^۹ اولار پادشاه دین انگلاب چیقیب کتیلار. و منا اولار مشرقدا کورگان یولدوز اولارنینگ آلدیدا باریب بلا بار یرنینگ اوستیغچه کلب اندا توختادی. ^{۱۰} اولار یولدوزنی کورگانده نهایت چونگ شادلیق بیلان خرسند بولدیلا. ^{۱۱} و او یگا کیریپ بلانی اناسی مریم بیلان کوروب اینگیشیب بلاغه سجده قیلیب خزینه لارینی اچیب انگا هدیه لار یعنی آلتون بیلان کُندر و مُر کلتوردیلار. ^{۱۲} و هیرودس نینگ آلدیغه یانیب بارماسونلار دیب توشیده الهام تاپغاندین کین باشقه یول برله اوز یورتیغه باردیلار.

۱۳ اما اولار کنگاندین کین منا خداوندیننگ بر فرشته سی یوسفگا توشیده کورونوب ایئی: قوپوب بلا بیلان اناسی نی الیب مصرغه قاقیب من سنگا ایتقونچه اندا تورغیل چونکه هیرووس بلانی یوقاتقالی ایستایدور. ۱۴ او اول قوپوب کیچده بلا بیلان اناسی نی الیب مصرغه باریب ۱۵ هیرووس اولگونچه اندا توردی تاکه: او غلوم نی مصردین قچقیردیم دیب خداوند پیغمبرنینگ واسطه سی برله ایتقانی بجا کلگای.

۱۶ هیرووس اوزینی دانشمندلاردین گول لانغان کورگانده تولا اچیغلانیب ایباریب بیت لحم بیلان بارچه اطرافیداکی همه ایکی یاشلیق و اندین توبن اوغول بلالارنی دانشمندلاردین تحقیقلا ب سورغان وقت غه قایللاب اولتورگوزدی. ۱۷ اول وقت ارمیا پیغمبرنینگ واسطه سی برله ایتیلغان سوز بجا کلدی یعنی ۱۸ رامادا بر آواز انگلاندی یغی و تولا فغان. راحیل اوز بلالاری اوچون یغلاب تسللی تا پغالی اونا مادی چونکه اولاری یوق ایردیلا.

۱۹ هیرووس اولگاندین کین منا خداوندیننگ بر فرشته سی مصردا یوسفگا توشیده کورونوب ۲۰ ایئی: قوپوب بلا بیلان اناسی نی الیب اسرائیل ولایتیگا بارغیل چونکه بلانینگ جانیهه قصد قیلغوچیلار اولدیلا. ۲۱ او اول قوپوب بلانی و انینگ اناسی نی الیب اسرائیل ولایتیگا باردی. ۲۲ لیکن ارخلوس نینگ اوز آتاسی هیرووس نینگ اورنیدا سلطنت قیلیب تورغانی نی انگلاب اندا بارغالی قورقتی لیکن توشیده الهام تا پغاندین کین جلییه طرف لاریگا چیقستی. ۲۳ و باریب ناصرت دیگان شهرده ساکن بولدی تاکه پیغمبرلار واسطه سی برله: اول ناصرت لیک آتاتور دیب ایتیلغان سوز بجا کلگای.

اوچونجی باب

۱ اول کونلارده تعمید برگوچی یوحنا کلب یهودیه نینگ بیابانیدا او عطا ایتیب: ۲ توبه قیلینگلار چونکه آسمانلارنینگ پادشاه لیقی یقینلا شیب دور دیب ایئی. ۳ چونکه اشعیا پیغمبرنینگ واسطه سی برله: بیاباندا قچقیرغوچی نینگ آوازی انگلانورکه خداوندیننگ یولی نی راستلاب چغیر یول لارینی توز قیلینگلار دیب انینگ باره سیدین ایتیلغان کیم رسه شودور. ۴ یوحنا نینگ کیمی تیوه یونگیدین ایردی و بلیداکی کمر یار غاقدین ایردی و غذایی ملخ بیلان بیابان عسلی یردی. ۵ اول وقت اورشلیم و بارچه یهودیه بیلان اردن نینگ اطرافیداکی همه یورت لار انینگ آلدیغه چقیب ۶ گناه لارینی اقرار قیلیب اردندا ایننگدین تعمید الور ایردیلا.

^۷ لیکن تولا فریسیلارنینگ و صادوقیلارنینگ تعمید الغالی کلگانی نی کور گانده اولارغه ایتی: ای افعی زاده لاری کلا دورغان غضب دین قاجیشنی سیزلارگا کیم اور گاتی؟^۸ ایمدی توبه گا لایق میوه کلتورونگلار.^۹ و اوز ایچینگیزده: بیزنینگ ابراهیم آتامیز باردور دیب اویلامانگلار چونکه سیزلارگا ایتورمن که خدا بو تاشلاردین ابراهیم غه بلالار قوپارغالی قادر دور.^{۱۰} اما ایمدی پالتو درخت لارنینگ یلدیز یگا قویولوب دور. یخشی میوه کلتور ماگان هر درخت کسلیب اوت غه تاشلاندور.

^{۱۱} من سیزلارنی توبه اوچون سودا تعمید لارمن لیکن مندین کین کلا دورغان کیمرسه مندین قوتلیک دور، انینگ کفشی نی کوتار گالی لایق ایماس من. اول سیزلارنی قدوس روح دا و اوت دا تعمید قیلور.^{۱۲} آریسی انینگ قولیدادور و اوز خرمانی نی ینگیچگالیک بیلان ساوروب بغدایی نی سانگه یغیب سمان اوچقونی نی اوچمایدورغان اوت دا کویدورور.

^{۱۳} اول وقت یسوع جلیلیه دین اردنغه یوحنا نینگ آلدیغه انینگ دین تعمید الغالی کلدی.

^{۱۴} لیکن یوحنا انی توساب ایتی: من سندین تعمید الغالی محتاج دورمن و سن منگا کلور موسن؟^{۱۵} اما یسوع انگا: ایمدی قویغیل چونکه بارچه عدالت نی شونداغ بجا کلتور ماگ بیزگا کیراک دور دیب جواب بردی. اول وقت انگا اجازت بردی.^{۱۶} یسوع تعمید الغاندین کین درحال سودین چیقتی و منا آسمانلار اچیلدی و خدانینگ روحی نینگ کبوتر دیک نازل بولوب اوستیگا کلگانی نی کوردی.^{۱۷} و منا آسمانلاردین: انینگ بیلان خوش رضایم بار امراق اوغلوب بودور دیب بر آواز چیقتی.

تورتونجی باب

^۱ اندین کین یسوع ابلیس دین سینالماق اوچون روح نینگ واسطه سی برله بیابانغه چیقاریلدی.^۲ و قرق کون بیلان قرق کیچه روزه توتقاندین کین آچ قالدی.^۳ و سیناغوچی چیقیب انگا ایتی: اگر ابن الله بولسانگ بو تاشلار نان بولسون دیب ایتغیل.^۴ لیکن اول جواب بریب ایتی: انسان بولسه یالغوز نان برله ایماس بلکه خدانینگ اغیزیدین چیقغان هر سوز برله یشار.^۵ اندین ابلیس انی مقدس شهرگا کلتوروب بیت مقدس نینگ پیشطاقیدا تورغوزوب^۶ انگا ایتی: ابن الله بولسانگ اوزونگ نی توبنگا تاشلاغیل چونکه پتولوب دورکه اوز فرشته لاریگا سنینگ باره نگده امر قیلور و پوتونگ تاشقه تگماسون

دیب قول لاری نینگ اوستیده سنی کوتارورلار. ^۷یسوع انگا ایّتی: هم پتولوب دورکه رب خداینگ نی سیناماغیل. ^۸اندین ابلیس انی تولا ایگیز بر تاغقه چیقاریب انگا دنیانینگ همه مملکت لارینی و اولارنینگ جلالی نی کورساتیب ^۹انگا ایّتی: اگر توشوب منگا سجده قیلسانگ مونینگ همه سی نی سنگا برورمن. ^{۱۰}اول وقت یسوع انگا ایّتی: کت ای ابلیس چونکه پتولوب دورکه رب خداینگغه سجده قیلغایسن و خاص انگا عبادت قیلغایسن. ^{۱۱}اول وقت ابلیس انی قویوب کتی. و منا فرشته لار چیقیب کلیب انگا خدمت قیلدیلار. ^{۱۲}اما یسوع یوحنا نینگ زندانغه سالینغانی نی انگلاغاندا جلیلیّه گا باردی. ^{۱۳}و ناصرت نی قویوب زبولون بیلان نفتالیم سرحدلاریدا تنگیز نینگ یانیداکی کفرناحوم غه باریب اندا ساکن بولدی. ^{۱۴}تاکه اشعیا پیغمبر نینگ واسطه سی برله ایتیلغان سوز بجا کلگای یعنی ^{۱۵}زبولون بیلان نفتالیم یورتی، تنگیز طرفی، اردن نینگ اول طرفی، طائفه لار نینگ جلیلیّه سی. ^{۱۶}قرانگغولوقدا اولتورغان خلق چونگ بر نور کوردی و اولوم یورتی بیلان سایه سیدا اولتورغانلارغه بر نور چیقتی.

^{۱۷}اول وقت دین تارتیب یسوع: توبه قیلینگلار چونکه آسمانلار نینگ پادشاه لیقی یقینلاشب دور دیب وعظ ایتقالی توردی. ^{۱۸}اول جلیلیّه تنگیزی نینگ یانیدا مانگیب یورگانیده ایکی برادر یعنی پطروس آنانغان سمعون بیلان برادری اندریاس نینگ تنگیزگا تور سالغانی نی کوردی چونکه اولار بلیقچی ایردیلار. ^{۱۹}اول اولارغه ایّتی: منگا ایرگاشینگلار و سیزلار نی آدم صیادی قیلورمن. ^{۲۰}و اولار درحال تورلار نی قویوب انگا ایرگاشتیلار. ^{۲۱}اندین اوتوب باشقه ایکی برادرنی یعنی زبدی نینگ اوغلی یعقوب و برادری یوحنا آتاسی زبدی بیله کمه ده اولتوروب تورلار نی اونگلاغانی نی کوروب اولار نی قچقیردی.

^{۲۲}و اولار درحال کمه نی و آتاسی نی قویوب انگا ایرگاشتیلار. ^{۲۳}و اول بارچه جلیلیّه ده یوروب اولار نینگ سیناغولاریدا تعلیم بریب پادشاه لیق نینگ خوشخبرینی وعظ ایتیب قوم داکی هر کسّل لیک و هر ضعیفلیق نی ساقایتور ایردی. ^{۲۴}و ایننگ شهرتی بارچه سوریّه گا یاییلدی. و هر قسم کسّل لیک لارگا و دردلارگا مبتلا بولغان همه آغریق تارتقانلار نی و مجنونلار بیلان توتقالیق لار و اودرانلار نی ایننگ آلدیغه کلتورور ایردیلار و اولار نی ساقایتور ایردی. ^{۲۵}و جلیلیّه بیلان دقاپولیسدین و اورشلیم بیلان یهودیّه دین و اردن نینگ اول طرفیدین تولا خلق انگا ایرگاشتی.

بشنجی باب

۱ خلقنی کوروب بر تاغقه چیتی و اولتورغاندا شاگردلاری ایننگ آلدیغه کلدیلار. ۲ اوغیزینی اچیب اولارغه تعلیم بریب ایٲی: ۳ مبارک روح دا فقیرلار چونکه آسمانلارنینگ پادشاهلیقی اولارنینگ کی دور. ۴ مبارک غمکین لار چونکه اولار تسلی تاپارلار. ۵ مبارک یواشلار چونکه اولار یرنی میراث الورلار. ۶ مبارک عدالت گا آچ و تشنه لار چونکه اولار تویارلار. ۷ مبارک رحم لیک لار چونکه اولارغه رحم قیلینور ۸ مبارک پاک کونگل لوك لار چونکه اولار خدانى کورورلار. ۹ مبارک صلح قیلغوچیلار چونکه اولار خدانینگ بلالاری آتانورلار. ۱۰ مبارک عدالت اوچون قوغلانغانلار چونکه آسمانلارنینگ پادشاهلیقی اولارنینگ کی دور. ۱۱ مبارک سیزلار وقتیکه سیزلارنی دشنام قیلیب قوغلاب میننگ اوچون هر قسم یمانلیقنی یالغاندین توپه نگیزگا ایتسه لار. ۱۲ خرسند بولوب شادلیق قیلینگلار چونکه اجرینگیز آسمانلاردا تولا بولادور. منا سیزلار دین ایلگارکی پیغمبرلارنی شونداغ قوغلادیلار.

۱۳ سیزلار یرنینگ توزی دورسیز لار لیکن توز اوز تاتیقی نی یتورسه نمه بیلان توز لانور؟ تاشقاری تاشلانیب آدم لارنینگ آباغلاریدا باسیلماقدین باشقه هیچ نمه گا یاراماس. ۱۴ سیزلار دنیانینگ نوری دورسیز لار. تاغ اوستیداکی شهر یاشورونالماس. ۱۵ چراغنی یاقیب قچا استیغه قویماسلار بلکه چراغدان اوستیگا قویارلار و اویداکی لارنینگ همه سیگا یاروغلوق برادور. ۱۶ شونداغ نورونگیز آدم لارنینگ آلدیدا یاروغلوق برسون که یخشی عمل لارینگیزنی کوروب آسمانلارداکی آتانگیزغه حمد ایتقایلار.

۱۷ منی یا توراتنی یا پیغمبرلارنی باطل قیلغالی کلدی دیب گمان قیلمانگلار. باطل قیلغالی کلگان ایماس من بلکه کامل قیلغالی کلدیم. ۱۸ بتحقیق سیزلارگا ایتورمن: آسمان بیلان یر یوقالماغونچه همه سی بجا کلماسده تورات دین بر حرف یا بر نقطه یوقالماس. ۱۹ ایننگ اوچون کیم که اوشبو همه دین کچیک امر لارنینگ برینی بوزوب آدم لارغه شونداغ اورگاتسه آسمانلارنینگ پادشاهلیقیدا همه دین کچیک آتانور لیکن کیم که بجا کلتوروب اورگاتسه اول اوزی آسمانلارنینگ پادشاهلیقیدا اولوغ آتانور ۲۰ چونکه سیزلارگا ایتورمن: عدالتینگیز کاتب لار بیلان فریسیلارنینگ کی دین اشماسه هرگیز آسمانلارنینگ پادشاهلیقیغه کیرماس سیزلار.

^{۲۱} اولتورماگیل و هر کیم اولتورسه حکم گا لایق بولور دیب بورونقی لارغه ایتیلغاننی انگلاب دورسیزلار. ^{۲۲} لیکن من سیزلارگا ایتورمن: هر کیم برادریگا اچیغلانسه حکم گا لایق بولور و کیم که برادریگا رقا دیسه چونگ محکمه نینگ حکمیگا لایق بولور و کیم که ای احمق دیسه جهنم نینگ اوتیغه لایق بولادور. ^{۲۳} ایننگ اوچون قربانینگنی قربانگاه نینگ آدیغه کلتورسانگ و اندا برادریم نینگ مندین خفه لیقی بار دیب یادینگغه کلسه ^{۲۴} اندا قربانینگنی قربانگاه نینگ آلدیدا قویوب اول باریب برادرینگ بیلان یاراشیب اندین کین کلیب قربانینگنی اوتگا زگیل. ^{۲۵} دعوا گرینگ بیلان تخی یولدا کتیب بارغانینگدا ایننگ بیلان راضیلاشقالی آلدیراگیل تاکه دعوا گرینگ سنی حاکم غه و حاکم داروغه غه تاپشورماغای و زندانغه سالینماغایسن. ^{۲۶} بتحقیق سنگا ایتورمن که آخرقی پلنی ادا قیلماغونچه هیچ وجه بیلان چیقماس سن.

^{۲۷} زنا قیلماغیل دیب ایتیلغاننی انگلاب دورسیزلار. ^{۲۸} لیکن من سیزلارگا ایتورمن: هر کیم بر خاتونغه شهوت کوزی بیلان قایلاسه اوز کونگلیده ایننگ بیلان زنا قیلیب دور. ^{۲۹} و اگر اونگ کوزونگ سنی آزدورسه انی اویوب اوزونگدین تاشلاگیل چونکه بارچه بدنینگ جهنم گا سالینماقیدین اعضالارینگدین بری نینگ یوقالماقی سنگا فائده لبق دور. ^{۳۰} اونگ قولونگ سنی آزدورسه انی کسبب اوزونگدین تاشلاگیل چونکه بارچه بدنینگ جهنم گا سالینماقیدین اعضالارینگدین بری نینگ یوقالماقی سنگا فائده لبق دور. ^{۳۱} اوز خاتونی نی طلاق قیلغان کیمرسه انگا طلاق خطی برسون دیب هم ایتیلیب دور. ^{۳۲} لیکن من سیزلارگا ایتورمن: هر کیم زندین باشقه سبب بیلان اوز خاتونی نی طلاق قیلسه انگا زنا قیلدورور و طلاق قیلینغاننی الغان کیمرسه زنا قیلور.

^{۳۳} یالغان قسم قیلماغیل اما قسم لارینگنی خداوندگا وفا قیلگیل دیب بورونقی لارغه ایتیلغاننی هم انگلاب دورسیزلار. ^{۳۴} لیکن من سیزلارگا ایتورمن: اصلا قسم قیلمانگلار نه آسمان نینگ توپه سیده چونکه خدانینگ تختی دور، ^{۳۵} نه برنینگ توپه سیده چونکه ایننگ پوت قویادورغان قدمگاهی دور، نه اورشلیم نینگ توپه سیده چونکه اولوغ پادشاه نینگ شهری دور، ^{۳۶} نه باشینگ نینگ توپه سیده قسم قیلماغیل چونکه بر تال ساچنی آق یا قرا قیلالماس سن. ^{۳۷} بلکه سوزونگیز آری آری، یاق یاق بولسون، مونینگدین اشوغی یماندین دور.

٣٨ کوز اورنيغه کوز و تيش اورنيغه تيش ديب ايتيلغاننى انگلاب دورسيزلار. ٣٩ ليکن من سيزلارگا ايتورمن: يمانغه ضد تورمانگلار بلکه اونگ يوزونگگا اورغانغه ينه برنى هم اوپروگيل. ٤٠ و سنيگ بيلان دعوا قيليب کونگلاکينگنى تارتيب الغالى خواها لاغانغه چپانينگنى هم برگيل. ٤١ و برميل مانگغالى سنى زور لاغان کيمرسه بيله ايکى ميل بارغيل. ٤٢ سندن تيلانگانگا برگيل و سندن قرض سورغان کيمرسه دين يوز اوپروماگيل.

٤٣ همسايه ننگنى دوست توتغيل و دوشمنينگنى يمان کورگيل ديب ايتيلغاننى انگلاب دورسيزلار. ٤٤ ليکن من سيزلارگا ايتورمن: دوشمن لارينگيزنى دوست توتونگلار و سيزلارنى قوغلانلار اوچون دعا قيلينگلار. ٤٥ تاکه آسمانلارداكى آتانگيز نينگ بلالارى بولغاي سيزلار چونکه اول اوز آفتابىنى يمانلار بيلان يخشيلارينگ اوستيگا برابر چبقارور و عادل لار بيلان فاسق لار اوستيگا برابر يامغور ياغدورور. ٤٦ چونکه اوزونگيزنى دوست توتقانلارنى دوست توتسانگيز اجرينگيز نمه بولور؟ باجکير لار هم شونداغ قيلماسلارمو؟ ٤٧ و يالغوز برادر لارينگيز گا سلام قيلسانگيز فضيلتتيز نمه بولور؟ بٲپرست لار هم شونداغ قيلماسلارمو؟ ٤٨ اما سماوى آتانگيز کامل بولغانديک سيزلار هم کامل بولونگلار.

التنجى باب

١ احتياط قيلينگلارکه عدالتينگيزنى آدم لارينگ آلديدا اولارغه کورونماک اوچون قيلماغايسيزلار. بولماسه آسمانلارداكى آتانگيز نينگ آلديدا اجرينگيز بولماس. ٢ انينگ اوچون سن صدقه برگانده ريا قيلغوچيلار آدم لاردين دانگلانماق اوچون سيناغولاردا و کوچه لاردا قيلغانديک آلدينگدا کارناى چالماغيل. بتحقيق سيزلارگا ايتورمن: اولار اوز اجرينى اليب دور. ٣ ليکن سن صدقه برگانده سول قولونگ اونگ قولونگ نينگ نمه قيلغانىنى بيلماسون ٤ تاکه صدقه ننگ پنهان بولغاي و پنهاندا کورادورغان آتانگ سنگا ياندورور.

٥ و دعا قيلغانينگيزدا ريا قيلغوچيلارغه اوخشامانگلار چونکه آدم لارغه کورونماک اوچون سيناغولاردا و کوچه باشلاريدا توروب دعا قيليشنى يخشى کورورلار. بتحقيق سيزلارگا ايتورمن: اولار اوز اجرينى اليب دور. ٦ ليکن سن دعا قيلسانگ اوپونگگا کيريب ايشيکينگنى ايتيب پنهانداكى آتانگه دعا قيلغيل و پنهاندا کورادورغان آتانگ سنگا

اشكارا ياندورور. ^٧دعا قيلغانينگيز دا بٽپرست لارديك سوزنى بيهوده اوزالتمانگلار چونكه خيال قيلورلار كه سوزلارى نينگ تولاليقى اوچون مُستجاب بولورلار. ^٨ليكن اولارغه اوخشامانگلار چونكه آتانگيز نمه گا محتاج بولغانينگيزنى سيزلار انينگدين تيلاماسدين ايلگارى بيلور. ^٩اما سيزلار شونداغ دعا قيلينگلار كه: اى آسمانلارداكى آتاميز! سنينگ اسمينگ مقدس بولغاي، ^{١٠}سنينگ پادشاهليقينگ كلگاي، سنينگ اراده ننگ آسماندا قيلينغانديك يرده هم قيلينغاي، ^{١١}يتگوديك نانيميزنى بوكون بيزگا برگيل، ^{١٢}او بيز هم بيزدين قرضدار كشيلارگا باغيشلاغانديك بيزنينگ قرضلاريميزنى بيزگا باغيشلاغيل، ^{١٣}او بيزنى امتحانغه سالماغيل ليكن بيزنى يماندين قوتقازغيل چونكه پادشاهليق و قدرت و جلال ابدغچه سنينگ كى دور آمين. ^{١٤}چونكه آدم لارغه اولارنينگ خطالارنى باغيشلاسانگيز سماوى آتانگيز هم سيزلارگا باغيشلار. ^{١٥}ليكن آدم لارغه اولارنينگ خطالارنى باغيشلاماسانگيز آتانگيز هم سيزنينگ خطالارينگيزنى باغيشلامايدور.

^{١٦}و روزه توتقانينگيزدا ريا قيلغوچيلارغه اوخشه چراينگيزنى تورتمانگلار چونكه آدم لارغه روزه توتقانديك كورونالى ديب يوزلارنى تبديل قيلورلار. بتحقيق سيزلارگا ايتورمن: اوز اجرينى اليب دورلار. ^{١٧}ليكن سن روزه توتقاندا باشينگنى ياغلاب يوزونگنى يوغيل ^{١٨}تاكه آدم لارغه روزه توتقانديك كورونماى بلكه پنهانداكى آتانگه كورونگايسن و پنهاندا كورادورغان آتانگ سнга اشكارا ياندورور.

^{١٩}يرده اوزونگيزگا خزينه يغمانگلار. اندا كويه بيلان تات چوروتوب بوزادور و اوغريلار تيشيب كيريب اوغورلارلار. ^{٢٠}ليكن آسماندا اوزونگيزگا خزينه يغينگلار. اندا كويه بيلان تات چوروتوب بوزمايدور و اوغريلار تيشيب كيريب اوغورلاماسلار. ^{٢١}چونكه خزينه ننگ نه يرده بولسه كونگلونگ هم اندا بولور.

^{٢٢}بدن نينگ چراغى كوزدور. و كوزونگ صاف بولسه بارچه بدنينگ ياروغ بولور ليكن كوزونگ خراب بولسه بارچه بدنينگ قرانگغو بولور. و اگر سنداكى ياروغلوق قرانگغولوق بولسه قرانگغولوق اوزى قانچه چونگ بولور. ^{٢٤}بر كيمرسه ايكي خواجهغه خدمت قيلالماس چونكه يا برينى يمان كوروب ينه برينى يخشى كورور يا بريگا ميل قيليب ينه برينى تحقير قيلور. هم خداغه هم دنياغه خدمت قيلالماس سيزلار. ^{٢٥}انينگ اوچون سيزلارگا ايتورمن: تيريكليكينگيز اوچون نمه يميمز يا نمه ايچاميز و بدنينگيز اوچون نمه كياميز ديب انديشه قيلمانگلار. آيا تيريكليك غذادين و بدن لباسدين افضل ايماسمو؟

۲۶ هواداکی اوچارلیق لارغه قایلانگلار! نه تریماسلار نه اورماسلار و نه سانگه یغماسلار و سماوی آتانیگیز اولارغه رزقی نی برور. سیزلار اولار دین افضل ایماسمو؟^{۲۷} و قایسینیگیز اوز اندیشه سی برله اوز عمرینی بر گز اوزونراق قیلور؟ نمه ایشقه لباس اوچون اندیشه قیلورسیزلار؟^{۲۸} صحراداکی سوسن لارگا قایلانگلار قانداغ اوسارلار ایشلاماسلار و یا ایگیرماسلار^{۲۹} لیکن سیزلارگا ایتورمن: سلیمان هم بارچه جلالی بیلان اولارنینگ بریدیک کیگان ایماس ایردی.^{۳۰} اما خدا صحراداکی بو کون بار ایرته تنورغه سالینادورغان اوت غه شونداغ کیدورسه قانچه اشوغراق سیزلارگا کیدورماسمو ای اعتقادی کم بولغانلار! نمه بیمیزی یا نمه ایچامیزی و یا نمه کیامیزی دیب اندیشه قیلمانگلار.^{۳۱} چونکه مونینگ همه سی نی طائفه لار ایستارلار.^{۳۲} و سماوی آتانیگیز اوزی مونینگ همه سیگا محتاج بولغانینیگیزی بیلور.^{۳۳} لیکن اول خدانینگ پادشاه لیقی و عدالتی نی ایستانگلار و مونینگ همه سی سیزلارگا بریلور.^{۳۴} ایرته اوچون هیچ اندیشه قیلمانگلار چونکه ایرته اوزی اوز اندیشه سی نی قیلور، هر کون نینگ اوز دردی اوزیگا یتار.

یتنجی باب

۱ حکم قیلمانگلار تاکه حکم قیلینماغایسیزلار.^۲ چونکه هر نه حکم برله حکم قیلسانگیز اینینگ برله سیزلارگا حکم قیلینور و هر نه پیماننه برله کملاب برسانگیز سیزلارگا کملانور.^۳ و نمه اوچون برادرینگ نینگ کوزیداکی حسنی کورورسن اما اوز کوزونگداکی خادانی توماس سن؟^۴ و یا برادرینگگا: منی قویغیل کوزونگداکی حسنی چیقارای دیب قایداغ ایتالورسن؟ و منا اوز کوزونگده خادا بار!^۵ ای ریا قیلغوچی اول خادانی اوز کوزونگدین چیقاریب اتغیل اندین برادرینگ نینگ کوزیدین حسنی چیقاریب اتقالی روشن کورورسن.^۶ مقدس نرسه نی ایت لارغه برمانگلار و مرواریدلارینیگیزی تونگوزلارنینگ آلدیدا تاشلامانگلار تاکه اولارنی پوت لاری برله دپساب یانیب سیزلارنی بیرتماغای.

۷ تیلانگلار و سیزلارگا بریلور، ایستانگلار و تاپاسیزلار، قاقینگلار و سیزلارگا اچیلور.^۸ چونکه هر کیم تیلاسه الور و کیم که ایستاسه تاپار و کیم که قاقسه انگا اچیلور.^۹ آرانگیزداکی قایسی آدم اوز اوغلی ایننگدین بر نان تیلاسه انگا بر تاش برور؟^{۱۰} و یا بر بلیق تیلاسه انگا بر یلان برامدور؟^{۱۱} اگر سیزلار یمان بولوب توروب اوز بلالارینیگیزه

یخشی عطیه لار بریشنی بیلسانگیز قانچه اشوغراق آسمانلارداکی آتانگیز اوزیدین تیلاگانلارگا نعمت لار برادور.^{۱۲} ایننگ اوچون آدم لاریننگ سیزلارگا هر نمه قیلیشنی خواها لاسانگیز سیزلار هم اولارغه شونداغ قیلینگلار چونکه تورات و پیغمبرلار شودور.^{۱۳} تار دروازه دین کیرینگلار چونکه هلاکت گا بارادورغان دروازه کنگ و یول کنگرودور و اینگدین کیریب مانگغوچیلار تولادور.^{۱۴} اما حیاتلیققه بارادورغان دروازه تار و یول تنگ دور و انی تاپغوچیلار آزدور.

^{۱۵} آلدینگیزغه قوی لباسیدا کلیب ایچیدین بیرتقوچی بوری صورتلیک یالغان پیغمبرلاردین احتیاط قیلینگلار.^{۱۶} اولارنی میوه لاریدین تونورسیزلار. آیا تیکاندین اوزوم و یا یانتاقدین انجیر الورلارمو؟^{۱۷} شونینگه اوخسه هر یخشی درخت یخشی میوه کلتورور لیکن یمان درخت یمان میوه کلتورور.^{۱۸} یخشی درخت یمان میوه کلتورالماس و یمان درخت یخشی میوه کلتورالماس.^{۱۹} یخشی میوه کلتورمایدورغان هر درخت کسلیب اوت غه تاشلانور.^{۲۰} آری اولارنی میوه لاریدین تونورسیزلار.

^{۲۱} هر کیم منگا: ای خداوند ای خداوند دیسه آسمانلاریننگ پادشاه لیقیغه کیرمایدور بلکه آسمانلارداکی آتام نینگ اراده سی نی بجا کلتورگوچی کیرادور.^{۲۲} تولا کشی اول کونده منگا کلیب ایتورلار: ای خداوند ای خداوند سنینگ اسمینگ برله پیغمبرلیک قیلماذوق مو؟ و سنینگ اسمینگ برله یمان روح لارنی چیقارماذوق مو؟ و سنینگ اسمینگ برله تولا قوتلیک عمل لار قیلماذوق مو؟^{۲۳} اول وقت اولارغه روشن قیلیب ایتورمن: سیزلارنی اصلا تونومادیم مندین کتینگلار ای یمانلیق قیلغوچیلار.^{۲۴} ایننگ اوچون هر کیم اوشبو سوزلاریم نی انگلاب اولارنی عملگا کلتورسه اول اوز اوینی نی قورام اوستیده یاساغان بر عاقل کشیگا اوخشار.^{۲۵} و یامغور یاغیب سل لار کلیب بورانلار چیقیب اول اویگا اوردی اما یقیلمادی چونکه قورام اوستیده بنا قیلینب ایردی.^{۲۶} و هر کیم اوشبو سوزلاریم نی انگلاب اولارنی عملگا کلتورماسه اوز اوینی نی قوم اوستیده یاساغان بر احمق کشیگا اوخشار.^{۲۷} و یامغور یاغیب سل لار کلیب بورانلار چیقیب اول اویگا اوردی و یقیلدی و ایننگ یقیلیشی چونگ ایردی.

^{۲۸} و واقع بولدیکه یسوع بو سوزلارنی تمام قیلغاندا خلق ایننگ تعلیمیگا تعجب قیلدیلا.^{۲۹} چونکه اولاریننگ کاتب لاریدیک ایماس بلکه قدرت و قوت بیلان اولارغه تعلیم برور ایردی.

سكزنجى باب

۱ تاغدين توشگانده تولا خلق انگا ایرگاشتی. ۲ و منا بر پسه کلیب انگا سجده قیلیب اییتی: ای خواجه خواهلاسانگ منی پاکیزه قیلا لورسن. ۳ و یسوع قولی نی اوزا تیب انگا تکگوزوب اییتی: خواهلارمن پاکیزه بولغیل. و درحال ایننگ پسه لیکی پاکیزه بولدی. ۴ و یسوع انگا اییتی: آگاه بولوب هیچ کیمرسه گا ایتمای باریب اوزونگ نی کاهنغه کورساتیب اولارغه گواه لبق بولماق اوچون موسی امر قیلغان هدیه نی اوتگازگیل.

۵ کفرناحوم غه کیرگانه بر عسکر یوزباشی ایننگ آلدیغه کلیب انگا یالباریب. ۶ اییتی: ای خواجه غلامیم اودران بولوب اویده قاتیق عذاب تارتیب یاتادور. ۷ انگا اییتی: من باریب انی ساقایتای. ۸ لیکن عسکر یوزباشی جواب بریب اییتی: ای خواجه تورو سوم نینگ تگیگا کیریشینگگا لایق ایماس من بلکه یالغوز بر سوز ایتغیل و غلامیم ساقیادور. ۹ چونکه من هم بویوروق تگیداکى بر آدم ایکان من و منینگ قولوم دا عسکر بار و بریگا بارغیل دیسام بارور وینه بریگا کلگیل دیسام کلور و قُوم غه شونی قیلغیل دیسام قیلور. ۱۰ یسوع مونی انگلاب تعجب قیلیب اوزیگا ایرگاشگانلارگا اییتی: بتحقیق سیزلارگا ایتورمن: اسرائیلدا هم شونچه اعتقاد تاپمادیم. ۱۱ اما سیزلارگا ایتورمن: تولا کشی مشرقدین و مغربدین کلیب آسمانلارنینگ پادشاه لبقدا ابراهیم و اسحق و یعقوب بیلان دستورخواندا اولتورورلار. ۱۲ لیکن پادشاه لبق نینگ اوغول لاری تاشقاریداکی قرانغولوققه تاشلانور. اندایغی و تیش غچرلاتماغلیق بولور. ۱۳ و یسوع عسکر یوزباشیغه اییتی: بارغیل ایشانگانینگدیک سنگا بولسون. و شول ساعت غلامی ساقایدی.

۱۴ و یسوع بطوروس نینگ اوییگا کیریب ایننگ قین اناسی نینگ تب بولوب یاتقانی نی کوروب ۱۵ ایننگ قولیغه تکگوزدی و تب انی قویوب بردی و اول قویوب انگا خدمت قیلدی. ۱۶ او آخشام بولغاندا تولا مجنونلارنی ایننگ آلدیغه کلتوردیلار. و روح لارنی سوز برله چیقاریب همه آغریق بولغانلارغه شفالیق بردی. ۱۷ تاکه: اول اوزی بیزنینگ ضعیفلیق لاریمیزنی الیب کسل لیک لاریمیزنی کوتاردی دیب اشعیا پیغمبر نینگ واسطه سی برله ایتیلغانی بجا کلگای.

۱۸ یسوع اوز چوره سیده تولا خلق نی کوروب اول طرفداکی کنارغه اوتگالی بویوردی. ۱۹ و بر کاتب چیقیب کلیب انگا اییتی: ای اوستاد نه یرگا بارسانگ سنگا ایرگاشای. ۲۰ یسوع انگا اییتی: تولکیلارنینگ غارلاری و آسمان اوچارلیق لاری نینگ اوالاری بار

ليكن ابن الانسان نينگ باش قويادورغان يري يوق دور. ^{۲۱} و شاگردلار يدين ينه برى انگا ايْتى: اى خواجه اول باريب آتام نى دفن قيلغالى منگا اذن برگيل. ^{۲۲} اما يسوع انگا ايْتى: منگا ايرگاشگيل و اولوك لار اوز اولوك لار ينى كومسونلار.

^{۲۳} كمه گا كيرگانده شاگردلار ي انگا ايرگاشتيلار. ^{۲۴} و منا تنگيزده كمه دولغونلار يدين ياپيلغوديك بر قاتيق بوران چيقتى ليكن اول اوزى اوخلاب ايردى. ^{۲۵} و كليب انى اويغاتيپ ايْتيلار: اى خداوند قوتقاز غيل! هلاك بولاميز. ^{۲۶} و اولارغه: نمه اوچون قورقارسيز لار اى كم اعتقادليق لار ديب قوپوب شمال بيلان تنگيزنى ملامت قيلدى و تمام تينجلىق بولدى. ^{۲۷} و آدم لار تعجب قيليپ ايْتى: بو كيم دوركه شمال و هم تنگيز انگا اطاعت قيلور؟

^{۲۸} و اول طرفداكى كنارغه جرجسيلار نينگ يورتيغه يتيب بارغاندا ايكي مجنون گورلار يدين چيقيب انينگ آلدیغه كلدى. انداغ زوراور ايرديلار كه هيچ كيم اول يولدين اوتالماس ايردى. ^{۲۹} و منا اولار: اى ابن الله سنينگ بيلان نمه ايشيميز بار؟ وقت بولماسدا بيزگا عذاب برگالى كلدينگ مو ديب قچقيرديلار. ^{۳۰} و اولار يدين نريراق اوتلاب تورغان چونگ بر پاته تونگوز بار ايردى. ^{۳۱} و يمان روح لار انگا: بيزنى چيقارسانگ تونگوز پاته سيغه بيزنى ايبارگيل ديب يالبارديلار. ^{۳۲} و اولارغه: بارينگلار ديب ايْتى. و اولار چيقيب تونگوزلارغه كيردى و منا تمام پاته ياردين اوزىنى تنگيزگا تاشلاب سولاردا هلاك بولدى. ^{۳۳} و باقغوچيلار قاجيب شهرگا باريب همه سى نى و مجنونلارغه واقع بولغاننى خبر برديلار. ^{۳۴} و منا تمام شهر يسوع نينگ آلدیغه چيقيب انى كورگانده اولار نينگ سر حدلار يدين كسون ديب يالبارديلار.

توقوزونجى باب

^۱ و كمه گا كيريب اوتوب اوز شهر يگا كلدى. ^۲ و منا اوران اوستيده ياتيغليق بر اودراننى انينگ آلدیغه كلتوردیلار. و يسوع اولار نينگ اعتقادىنى كوروب اودرانغه ايْتى: اى بلام كونگلونگ نى خوش توتغيل گناه لار نينگ باغيشلاندى. ^۳ و منا كاتب لار نينگ بعضى سى اوز ايچيده: بو كفر ايتور ديشتيلار. ^۴ اما يسوع اولار نينگ فكرلار ينى بيليپ ايْتى: نمه اوچون كونگل لار نينگ يمان فكر قيلور سيز لار؟ ^۵ قايسى اونگا يراق دور گناه لار نينگ باغيشلاندى ديماك مو يا قوپوب مانگغيل ديماك مو؟ ^۶ ليكن ابن الانسان نينگ ير يوزيده گناه لارنى باغيشلاغالى قدرتى بار بولغاننى بيلگاي سيز لار ديب اودرانغه: قوپوب اورانينگنى

کوتاریب اویونگگا بارغیل دیب ایٚتی. ۷ و اول قوپوب اوییگا باردی. ۸ و خلق کوروب تعجب قیلیب آدم لارغه شونداغ قدرت برگان خداغه حمد ایٚتیلار.

۹ یسوع اندین اوتوب متی دیگان بر آدم نینگ باجخانه دا اولتورغانی نی کوروب: منگا ایرگاشگیل دیب انگا ایٚتی. و اول قوپوب انگا ایرگاشتی. ۱۰ و واقع بولدیکه اویده دستورخواندا اولتورغاندا مناتولا باجکیر بیلان گناه کارلار کلیب یسوع و شاگردلاری بیلان بیله اولتوردیلار. ۱۱ و فریسیلار شونی کوروب ایننگ شاگردلاریغه: نمه اوچون اوستادینگیز باجکیرلار و گناه کارلار بیلان طعام ییدور دیب ایٚتیلار. ۱۲ یسوع انگلاب ایٚتی: ساقلار طیبیگا محتاج ایماس بلکه کسل لار. ۱۳ قربان ایماس بلکه رحم لیک نی خواهلار من دیب نمه ایکان نی اورگانینگلار. چونکه عادل لارنی قچقیرغالی ایماس بلکه گناه کارلارنی قچقیرغالی کلدیم.

۱۴ اول وقت یوحنا نینگ شاگردلاری ایننگ آدیغه کلیب ایٚتیلار: نمه ایشقه بیزلار و فریسیلار روزه توتامیز لیکن سنینگ شاگردلارینگ توتماسلار؟ ۱۵ و یسوع اولارغه ایٚتی؟ تویداکی یگیت قولداشلاری توی یگیتی اولار بیلان بار وقتیدا ماتم توتالامدور؟ لیکن توی یگیتی اولار دین الینادورغان کونلار کلور. اول وقت روزه توتارلار. ۱۶ هیچ کیمرسه یغیلماغان ینگ ی پارچه دین کهنه لباسغه یماق سالماس چونکه سالینغان یماق لباسدین تارتیب بیرتار و بیرتوق یمانراق بولور. ۱۷ و ینگ شراب نی کهنه تولوم لارغه توشقارماسلار بولماسه تولوم لار بیرتیلیب شراب توکولور و تولوم لار خراب بولور بلکه ینگ شراب نی ینگ تولوم لارغه توشقارورلار و هر ایکیلای ساق قالور.

۱۸ اولارغه مونی ایٚتقاندا منا بر سیناغونینگ چونگی کلیب انگا سجده قیلیب ایٚتی: قیزیم حاضر اولدی لیکن باریب قولونگ نی ایننگ اوستیگا قویغیل و تیریلور. ۱۹ و یسوع اوز شاگردلاری بیلان قوپوب ایننگ بیله باردی. ۲۰ و منا اون ایکی یلدین بری خون کسلی تارتقان بر خاتون ایننگ کینیدین کلیب لباسی نینگ ایٚتکی نی توتی. ۲۱ چونکه ایننگ لباسیغه قول تکگوزسام ساقایور من دیب اوز ایچیده ایٚتی. ۲۲ اما یسوع کینیگا اویرولوب انی کوروب ایٚتی: ای قیزیم کونگلونگ نی خوش توتغیل اعتقادینگ سنی قوتقازدی. و شو ساعت دین خاتون ساقاییب ایردی. ۲۳ و یسوع اول چونگ نینگ اوییگا کلیب نی چالغوچیلار بیلان غلغله قیلغان خلق نی کورگانه ایٚتی: ۲۴ نری تورونگلار چونکه قیز اولگان ایماس بلکه اوخلاب دور. اما انی مسخره قیلیب کولدیلار. ۲۵ و خلق چیقاریلغاندا ایچکاری کیریب ایننگ قولى نی توتی. و قیز قوپتی. ۲۶ و شونینگ خبری تمام اول یورت غه چیقتی.

^{۲۷}يسوع اندين اونگانده ايكي كور انگا ايرگاشيب: اي ابن داود بيزگا رحم قيلغيل ديب قچقيريب ايٲى. ^{۲۸}و اويگا كيرگانده كورلار انينگ آلدیغه كلديلار. و يسوع اولارغه: موني قیلا لايدورغانيم غه ايشانور سيز لار مو؟ انگا ايٲیلار: آری ای خواهه. ^{۲۹}اول وقت اولار نينگ كوزلاريگا قول تگگوزوب ايٲى: ايشانگانينگيزگا موافق سيز لارگا بولسون. ^{۳۰}و اولار نينگ كوزلاری اچيلدی. و يسوع اولارغه قاتيق امر قيليب: قايلانگلار بر كيمر سه بيلماسون ديب ايٲى. ^{۳۱}ليكن اولار چيقيب انينگ شهرتى نى تمام اول يورت غه تارقاٲیلار.

^{۳۲}و بولار چيقغاندا منا بر گاچا مجنون نى انينگ آلدیغه كلتوردیلار. ^{۳۳}و يمان روح چيقاريلغاندا گاچا گب قيلدی. و خلق تعجب قيليب: هرگيز مونداغ ايش اسرائيلدا كورونگان ايماس ديب ايٲیلار. ^{۳۴}ليكن فريسيلار ايٲیلار: يمان روح لارنى يمان روح لار نينگ چونگى نينگ واسطه سى برله چيقارور.

^{۳۵}و يسوع همه شهرلارنى و كنت لارنى كزيب يوروب اولار نينگ سيناغوغلاريدا تعليم بريب پادشاه ليق نينگ خوشخبرينى و عظ ايتيب هر قسم كسل ليكنى و هر قسم ضعيفليقنى ساقايتور ايردى. ^{۳۶}و خلق نى كورگانده اولارغه رحمى كلدى چونكه اولار پاته چى سى يوق قوی لارديك قيناليب پريشان ايرديلار. ^{۳۷}و اوز شاگردلاريغه ايٲى: حصول تولا ليكن اورماچيلار آزدور. ^{۳۸}انينگ اوچون حصول نينگ ايگاسيگا يالبارينگلاركه اوز حصوليغه اورماچيلار ايبارگای.

اونونجى باب

^۱و اون ايكي شاگردينى قچقيريب اولارغه ناپاك روح لار اوستيگا اولارنى چيقارغالى و هر كسل ليك بيلان هر ضعيفليقنى ساقايتقالى قدرت بردى. ^۲و اون ايكي رسول نينگ اسم لارى بولاردور: اولقى سى پطروس آنانغان سمعون و انينگ برادرى اندرياس و زبدى نينگ اوغلى يعقوب و انينگ برادرى يوحنا، ^۳فيلپوس و برثولماوس، توماس و باجكير متى، ^۴حلفى نينگ اوغلى يعقوب و تداوس، ^۵قنانى سمعون و انى توتوب برگوچى اسخريوطى يهودا.

^۶يسوع بو اون ايكىنى ايباريب اولارغه امر قيليب ايٲى: طائفه لار نينگ يوليغه چيقمانگلار و سامره ليك لار نينگ شهرىگا كيرمانگلار. ^۷بلكه بيت اسرائيل نينگ بيتگان

قوى لاريغه بارينگلار.^۷ و کتيب بارغانينگيزدا: آسمانلارنينگ پادشاه ليقى يقينلاشتى ديب وعظ ايتينگلار.^۸ کسل لارنى ساقايتينگلار، اولوک لارنى قوپارينگلار، پسه لارنى پاکيزه قيلينگلار، يمان روح لارنى چيقارينگلار مفت الدينگيز مفت برينگلار.^۹ بلباغلارينگيزدا يا آلتون يا کموش يا ميس المانگلار.^{۱۰} نه يولغه خورجين نه ايکى کييم نه اوتاک نه عصا المانگلار چونکه مردکار اوز طعاميغه لايق دور.^{۱۱} و قايسى شهر و يا کنت گا کيرسانگيز اندا کيم لايق بولغانى نى تحقيقات چيقيب کتگونچه انينگ کى دا قالينگلار.^{۱۲} و اويگا کيرگانينگيزده انگا سلام ايتينگلار.^{۱۳} اول اوى لايق بولسه سلامينگيز انگا کلگاي ليکن لايق بولماسه سلامينگيز سيزلارگا يانغاي.^{۱۴} و هر کيم سيزلارنى قبول قيلماسه و سوزلارينگيزنى انگلاماسه اول اويدين يا اول شهردين چيقيب پوت لارينگيزدين توپانى قاقينگلار.^{۱۵} بتحقيق سيزلارگا ايتورمن که حکم کونیده سدوم و غموره يورتيغه بولادورغان حالت اول شهرنينگ کى دين يينگراک بولادور.

^{۱۶} منا من سيزلارنى بوريلار آراسيغه قوی لاردیک ايارورمن. انينگ اوچون يلانلاردیک دانا و کبوترلاردیک ساده بولونگلار.^{۱۷} آدم لاردين احتياط قيلينگلار چونکه سيزلارنى سوراق مجلس لاريگا توتوب برورلار و سيزلارنى سيناغوغلاريدا شيره قامچى اورورلار.^{۱۸} و ميننگ اوچون واليلار بيلان پادشاهلارنينگ آلدیغه اولارغه و طائفه لارغه گواه ليق بولماق اوچون اليب باريلورسيزلار.^{۱۹} و سيزلارنى توتوب برگانده قايداغ و يا نمه ايتالى ديب اندیشه قيلمانگلار چونکه نمه ايتادورغانينگيز اول ساعت ده سيزلارگا بريلور.^{۲۰} منا سوز قيلغوچى سيزلار ايماس بلکه آتانگيزنينگ روحى سيزلارده سوز قيلغوچى دور.^{۲۱} و برادر برادرنى و آتا بلانى اولوم گا توتوب برور و بلالار آتاناغه ضد قوپوب اولارنى اولتورگوزورلار.^{۲۲} و ميننگ اسميم اوچون همه سيدين يمان کورولانادورسيزلار ليکن آخرغچه صبر قيليب تورغوچى اوزى قوتولور.^{۲۳} و بر شهرده سيزلارنى قوغلاسه لارينه بريگا قاچينگلار چونکه بتحقيق سيزلارگا ايتورمن: ابن الانسان کلگونچه اسرائيل نينگ همه شهرلاريدين اوتوب بولاماس سيزلار.^{۲۴} شاگرد اوز اوستايدين و قل اوز خواجه سيدين افضل ايماس.^{۲۵} شاگردغه اوز اوستايدين و قلغه اوز خواجه سيدين بولماق کفايت دور. و اگر اوى ايگاسى نى بعلزبول ديب آتاغان بولسه لار قانچه اشوغراق انينگ اوييداکی لارنى آتاماسلارمو؟^{۲۶} اما اولاردين قورقمانگلار چونکه اشکارا بولمايدورغان پنهان نرسه و بيلينمايدورغان محفى نرسه يوق دور.^{۲۷} سيزلارگا قرانگغولوقدا ايتقانيم نى ياروغلووقدا

ايتينگلار و قولاق لارينگيزدا انگلاغانينگيزنى اوگزه لارده ندا قيلينگلار.^{۲۸} و بدننى اولتوروب جاننى اولتورالمايدورغانلاردين قورقمانگلار بلکه هم بدننى هم جاننى جهنم ده هلاک قیلامايدورغاندين قورقونگلار.^{۲۹} ايکى قوچقاچ بر چقاغه ساتيلماسمو؟ و اولارنينگ هيچ برى آتانگيزدين بى خبر يرگا توشماس.^{۳۰} ليکن سيزلارنينگ باش ساچلارينگيزنينگ همه سى هم سانالغان دور.^{۳۱} قورقمانگلار سيزلار تولا قوچقاچلاردين افضل دور سيزلار.^{۳۲} انينگ اوچون هر کيم منى آدم لارنينگ آلدیدا اقرار قيلسه من هم انى آسمانلارداكى آتانينگ آلدیدا اقرار قيلورمن.^{۳۳} ليکن هر کيم منى آدم لارنينگ آلدیدا انکار قيلسه من هم انى آسمانلارداكى آتانينگ آلدیدا انکار قيلورمن.

^{۳۴} منى ير يوزيگا سلامتليک سالغالى کلدی ديب خيال قيلمانگلار. سلامتليک سالغالى کلماديم بلکه قليچ.^{۳۵} چونکه آدمنى اوز آتاسيغه و قيزنى اوز اناسيغه و کليننى اوز قين اناسيغه ضد قوپوشتوروب مفارقت سالغالى کلدیم.^{۳۶} و آدم نينگ دوشمن لارى اوز اويى نينگ خلقى بولور.^{۳۷} کيم که آتاسىنى يا مندين اشوغراق دوست توتسه منگا لايق ايماس و کيم که اوغلىنى يا قيزينى مندين اشوغراق دوست توتسه منگا لايق ايماس.^{۳۸} و کيم که اوز دارينى کوتاريب منگا ايرگاشماسه منگا لايق ايماس.^{۳۹} کيم که اوز جانينى تاپسه انى يوتورور و کيم که منينگ اوچون اوز جانينى يوتورسه انى تاپار.^{۴۰} کيم که سيزلارنى قبول قيلسه منى قبول قيلور و کيم که منى قبول قيلسه منى ايبارگاننى قبول قيلور.^{۴۱} و کيم که بر پيغمبرنى پيغمبر آتانغانى اوچون قبول قيلسه پيغمبر اجرى الور و کيم که بر عادلنى عادل آتانغانى اوچون قبول قيلسه عادل اجرى الور.^{۴۲} و کيم که شو کچيک لاردين بريگا شاگرد آتانغانى اوچون يالغوز بر پياله سوغاق سو ايچورسه بتحقيق سيزلارگا ايتورمن اوز اجرينى يوتورماس.

اون برنجى باب

۱ و واقع بولديکه يسوع اون ايکى شاگردیغه اوز امرينى تمام قيلغاندا اول يردين اولارنينگ شهر لاریده تعليم بريب و عظ ايتقالى باردی.^۲ و يوحنا زنداندا مسيح نينگ ايشلارينى انگلاب کشى ايباريب اوز شاگردلارى نينگ واسطه سى برله^۳ انگا ايتتى: اول کلا دورغان سن مو سن يا باشقه سيغه منتظر بولالى مو؟^۴ و يسوع جواب بريب اولارغه ايتتى: باريب انگلاغان و

كورگانينگيزنى يوحناغە خبر برينگلار: °كورلار كورورلار، توكورلار مانگارلار، پسه لار پاكيزه قىلىنورلار، گاسلار انگارلار، اولوك لار قوپاريلورلار و فقيرلارغە انجيل بشارت بريلور. ۶ و كيم كه مندين تايماسه مبارك دور.

۷ و بولار كتگانده يسوع يوحنا نينگ باره سیده خلققه سوز قىلغالى باشلاب ايئى: بيا بانغه نمە كورگالى چيقتينگيز؟ شمالدين تبرانگان بر قموشنى مو؟ ۸ و يا نمە ايشقه چيقتينگيز؟ آيا زيتليك لباس كيگان بر آدمنى كورگالى مو؟ منا زيتليك لباس كيگوچيلار پادشاه لار نينگ اوى لار يده دور. ۹ اما نمە ايشقه چيقتينگيز؟ آيا بر پيغمبرنى كورگالى مو؟ آرى سيزلارگا ايتورمن: پيغمبردين هم افضل نى. ۱۰ مانا آلدینگدا يولونگنى راستلايدورغان ايلچيمنى من سنینگ يوزونگ نينگ آلدیدا ايبارورمن ديب انينگ باره سیده پتولگانى شودور. ۱۱ بتحقيق سيزلارگا ايتورمن: خاتوندين توغولغانلار نينگ آراسیدا تعميد برگوچى يوحنا دين اولوغراقى قوپاريلما ب دور ليكن آسمانلار نينگ پادشاه ليقيدا كى كچيگراكى انينگدين اولوغ دور. ۱۲ و تعميد برگوچى يوحنا نينگ كونلار يدين تارتيب بو چاقغچه آسمانلار نينگ پادشاه ليقى زورلانور و زورلاغوچيلار انى تارتيب الورلار. ۱۳ چونكه همه پيغمبرلار و تورات يوحناغچه پيغمبرليك قىلدیلار. ۱۴ و اگر قبول قىلغالى خواهلاسانگيز كلما كچى بولغان لباس شوبودور. ۱۵ قولاقى بار كيمر سه انگلاسون.

۱۶ ليكن بو نسل نى نمە گا اوخشاتاى؟ بازارلاردا اولتوروب باشقه بلالارغە قچقيريب: ۱۷ سيزلارگا نى چالدوق اما رقص قىلما دینگيز، سيزلارگا مرثيه او قودوق اما يغلما دینگيز ديب ايتادورغان بلالارغە اوخشار. ۱۸ چونكه يوحنا كلدی يا يماس يا ايچماس و انينگده يمان روح بار ديرلار. ۱۹ ابن الانسان كلدی اول يب ايچار و منا قايداغ يگوچى و شراب ايچگوچى بر آدم، باجكير بيلان گناه كارلار نينگ دوستى ديرلار. ليكن حكمت اوز بلالار يدين تصديق قىلىنيب دور.

۲۰ اندين كين اوز قدرتليك عمل لارى نينگ تولاسى قىلىنغان شهرلارنى اولار توبه قىلماغانى اوچون ملامت قىلغالى باشلادی: ۲۱ وای سنگا ای كورازين! وای سنگا ای بيت صيدا! اگر سيزلارده قىلىنغان قدرتليك عمل لار صور و صيدا دا قىلىنغان بولسه ايردى اوزون وقت دين برى جولدا و كولدا توبه قىلور ايردى. ۲۲ ليكن سيزلارگا ايتورمن: حكم كونده صور و صيداغە بولادورغان حالت سيز نينگ كى دين ينيگراك بولادور. ۲۳ و سن ای كفر ناحوم آسمانغچه كوتاريلامسن؟ منا برزخغچه توشورولورسن، چونكه سنده

قيلينغان قدرتليك عمل لار سدوم دا قيلينغان بولسه ايردى بو كونجه قالور ايردى. ^{۲۴} ليكن سيزلارگا ايتورمن كه حكم كونیده سدوم يورتيغه بولادورغان حالت سنينگ كي دين ينيگراك بولادور.

^{۲۵} اول وقت يسوع سوز قيليب ايتي: اي آسمان و يرنينگ خداوندى آتا مونى دانا بيلان عاقل لاردين پنهان قيليب ساده لارغه اشكارا قيلغانينگ اوچون سنگا حمد ايتورمن. ^{۲۶} آرى اي آتا سنگا شونداغ خوش كوروندى. ^{۲۷} هر نمرسه آتام دين منگا بريليب دور و آتادين باشقه هيچ كيمرسه اوغولنى تونوماس و اوغولدين و اوغول اوزى انگا اشكارا قيلغالى خواهاغاندين باشقه هيچ كيمرسه آتانى تونوماس. ^{۲۸} منگا كلينگلاراي همه هارغانلار و اغير يوكلوك لار و من سيزلارگا آرام برورمن. ^{۲۹} منينگ بويونتوروقومنى اوستونگيزگا الينگلار و مندین اورگانينگلار چونكه مهربان و متواضع كونگل لوكدورمن و جانلارينگيزغه آرام تاپارسيزلار. ^{۳۰} چونكه منينگ بويونتوروقوم اسان و يوكوم نينك دور.

اون ايکينجى باب

^۱ اول وقت يسوع بر سبت كونیده زراعت لارنينگ آراسيدين اوتار ايردى. و شاگردلارى آچ قاليب زراعت باشلاريدين اوزوب يگالى تورديلار. ^۲ اما فريسيلار مونى كوروب انگا ايتي: منا شاگردلارينگ سبت كونیده قيلماقى جائز ايماس ايشنى قيلورلار. ^۳ ليكن اولارغه ايتي: داود اوزى و انينگ بيلان بولغانلار آچ قالغانيدا نمه قيلغانىنى اوقومادينگيزمو؟ ^۴ قايداغ كه اول خدانينگ بيتيگا كيريب كاهن لاردين باشقه سيغه نه اوزيگا نه اوزى بيلان بولغانلارغه يگالى جائز بولماغان تقدّمه نانلارنى يديلار. ^۵ و يا كاهن لارنينگ سبت كونلاریده بيت مقدّسه سبتنى بوزوب گناه سز قالغانىنى شريعت ده اوقومادينگيزمو؟ ^۶ ليكن سيزلارگا ايتورمن: بيت مقدّسدين اولوغراقى موندادور. ^۷ قربان ايماس بلكه رحم ليكنى خواهارلارمن ديب بيلسانگيز ايردى گناه سزلارنى حكم قيلماس ايردينگيز. ^۸ چونكه ابن الانسان سبت نينگ خواجه سى دور.

^۹ و اندين باريب اولارنينگ سيناغويغه كيردى. و منا اندا قولى قوروغان بر آدم بار ايردى. ^{۱۰} و اولار يسوع نينگ توپه سيده عرض قيلماق اوچون اينگدين سوراب ايتيلار: سبت كونیده ساقايتماق جائزمو؟ ^{۱۱} اول اولارغه ايتي: آرانگيزدا قايسى آدم نينگ بر قوبى

بولسه شو اوزى سبت كونیده بر اوراغه توشوب كتسه انى تارتیب چيقارمادور؟^{۱۲} آدم اوزى قويدن قانچه افضل دور! منا سبت كونیده يخشيليق قيلماق جائز دور.^{۱۳} اندین کين اول آدم غه ايتي: قولونگ نى اوزاتغیل و اول اوزاتي و ينه بریديك ساق بولدى.^{۱۴} اول وقت فریسیلار چیقیب انى قايداغ يوقاتامیز ديب انینگ توبه سیده مصلحت قيليشتيلار.

^{۱۵} لیکن يسوع مونى بیلیب اول یردین کتي و تولا خلق انگا ایرگاشتی و اولارنینگ همه سی نى ساقایتیب: ^{۱۶} منى اشکارا قيلمانگلار ديب اولارغه چینگ امر قيلدى.^{۱۷} تاکه اشعيا پیغمبرنینگ واسطه سی برله ایتیلغانی بجا کلگای یعنی ^{۱۸} منا من ایلغاغان بنده م یعنی انینگ بیلان جانیم نینگ خوش رضایی بار حبیبیم! اوز روحوم نى انینگ اوستیگا قویارمن و حکم نى طائفه لارغه خبر برور.^{۱۹} تلاشماس و یا تاوالاماس و یا کوچه لاردا هیچ کیم انینگ آوازینى انگلاماس.^{۲۰} حکم نى نصرت گا کلتورماگونچه ایزیلگان قوموشنى سیندورماس و توتاب تورغان پلیک نى اوچورماس.^{۲۱} و طائفه لار انینگ اسمیغه امید باغلارلار.

^{۲۲} اول وقت انینگ آلدیغه کور و گاس گاچا بولغان بر مجنون نى کلتوردیلار. و انى ساقایتی، شونداغ که گاس گاچا گب قیلیب کوردی.^{۲۳} و خلق نینگ همه سی تعجب قیلیب: ابن داود شو ایماسمو ديب ایتیلار.^{۲۴} لیکن فریسیلار انگلاب: بو کیم رسه یمان روح لارنینگ چونگی بعزبولدین باشقه سی نینگ واسطه سی برله یمان روح لارنى چيقارماس ديب ایتیلار.^{۲۵} اما يسوع اولارنینگ فکرلارینی بیلیب اولارغه ايتي: اوز ضدیغه بولانگان هر پادشاه لیق خراب بولور و اوز ضدیغه بولانگان هیچ شهر یا اوی ثابت قالماس.^{۲۶} و اگر شیطان شیطان نى چیقارسه اوز ضدیغه بولانیب دور. انداغ بولسه انینگ پادشاه لیق قايداغ ثابت قالور؟^{۲۷} و اگر من یمان روح لارنى بعزبول نینگ واسطه سی برله چیقارسام سیزلارنینگ اوغول لارینگیز کیم نینگ واسطه سی برله اولارنى چیقارورلار؟ مونینگ اوچون سیزلارنینگ حاکم لارینگیز اولار بولورلار.^{۲۸} لیکن اگر من یمان روح لارنى خدانینگ روحی نینگ واسطه سی برله چیقارسام خدانینگ پادشاه لیقی سیزلارگا کلیب دور ایماسمو؟^{۲۹} و یا بر کیم اول کوچلوق نى باغلاماسه قايداغ اول کوچلوق نینگ اوییگا کیریپ سرانجام لارینی بولالایدور؟ بلکه باغلاغاندین کین انینگ اوی نى تالالایدور.^{۳۰} کیم که منینگ بیلان بولماسه منگا ضد دور و کیم که منینگ بیلان یغماسه پراکنده قیلور.^{۳۱} انینگ اوچون سیزلارگا ایتورمن: هر گناه و کفر آدم لارغه باغیشلانور لیکن روح نینگ ضدیدا ایتقان کفر باغیشلانماس.^{۳۲} و بر کیم ابن الانسان نینگ ضدیدا بر سوز ایتسه انگا

باغيشلانور ليكن كيم كه روح القدس نينگ ضدیدا سوز قيلسه انگا نه بو عالم ده و نه كلا دورغان عالم ده باغيشلانماس.^{۳۳} يا درخت نی یخشی و میوه سی نی یخشی قيلينگلار و يا درخت نی يمان و میوه سی نی يمان قيلينگلار چونکه درخت اوز میوه سيدین بيلینور.^{۳۴} ای افعی زاده لاری سیزلار يمان بولوب توروب قايداغ یخشی سوز لایالور سیز؟ چونکه اغیز کونگل نينگ اشوغلو قیدین سوز قيلور.^{۳۵} یخشی آدم یخشی خزینه سيدین یخشی نرسه لار چيقارور و يمان آدم يمان خزینه سيدین يمان نرسه لار چيقارور.^{۳۶} ليکن سیزلارگا ایتورمن: آدم لار ایتقان هر بيهوده سوز او چون حکم ده حساب برماکچی بولورلار.^{۳۷} چونکه اوز سوزلار ينگدین عادل قيلینورسن و اوز سوزلار ينگدین حکم قيلینورسن.

^{۳۸} اول وقت کاتب لار نينگ و فريسي لار نينگ بر نچه سی جواب برب انگا: ای اوستاد سندین بر علامت کورگالی خواهارلارميز ديب ايتیلار.^{۳۹} اول جواب برب اولارغه ايتی: يمان و بوزوق بر نسل علامت ایستایدور ليکن اولارغه یونس پیغمبر نينگ علامتیدین باشقه هيچ بر علامت بريلماس.^{۴۰} چونکه یونس اوچ کون و اوچ کيچه چونگ بليق نينگ قورساقيدا قالغانديک ابن الانسان اوچ کون و اوچ کيچه ير نينگ يوراکيده قالور.^{۴۱} نينوی نينگ کшилاری حکم کونیده بو نسل بيلان قویوب اولارنی حکم قيلورلار چونکه اولار یونس نينگ و عظى نی انگلاب توبه قيلدیلار. و منا یونسدین اولوغراقی موندادور.^{۴۲} جنوب ملکه سی حکم کونیده بو نسل بيلان قویوب اولارنی حکم قيلادور چونکه اول اوزی سليمان نينگ حکمتی نی انگلاغالی ير نينگ انتها لاريدین کلدی و منا سليماندین اولوغراقی موندادور.^{۴۳} ناپاک روح آدم دین چيقغاندا سوی یوق يرلارده يوروب راحت ایستاب تاپماس.^{۴۴} اول وقت: اوزوم چيقغان او يوم گا يانای ديب باريب انی خالی و سوپورولگان و زيتلاندرولگان تاپار.^{۴۵} اول وقت باريب اوزيدین يمانراق ينه يته روح نی اليب کيريب اندا قالور و اول آدم نينگ اوليدین آخري يمانراق بولور. شو يمان نسلگا هم شونداغ بولور.

^{۴۶} خلققه سوز قيليب تورغانيدا منا اناسی و برادرلاری تاشقاريدا توروب انينگ بيلان سوزلاشگالی ایستادیلار.^{۴۷} و بر کيم ايتی: منا انانگ و برادرلار نينگ تاشقاريدا توروب سنينگ بيلان سوزلاشگالی ایستارلار.^{۴۸} ليکن اول جواب برب اوزیگا خبر برگان کشيگا: انام کيم دور و برادرلاريم کيم دور ديب ايتی.^{۴۹} و قولی نی شاگردلاری نينگ طرفيگا اوزا تيب ايتی: منا انام و برادرلاريم! چونکه هر کيم آسمانلارداکی آتام نينگ اراده سی نی قيلسه مينينگ برادریم و همشيره م و انام اول دور.

اون اوچونجی باب

۱ اول کونده يسوع اويدین چيقيب تنگيز نینگ يانيدا اولتوردی. ۲ و تولا خلق انینگ آلدیغه يوغلاشقاچ اوزی بر کمه گا کيريب اولتوردی و همه خلق کناريدا توردی. ۳ و اولارغه مثل لار بيلان تولا سوز قيليب ايْتی: منا اوروغ ساچقوچی اوروغ ساچقالي چيقتی. ۴ و ساچقانيدا بعضی سی يول نینگ يانیغه توستی و اوچارليق لار کليپ انی بدیلار. ۵ اما بعضی سی توپاسی جيق بولماغان تاشليق يرگا توستی و توپاسی قالین بولماغاچ پات اونوب چيقيب آفتاب چيقغانيدا کويوب کتيب يلدیزی بولماغانی اوچون قوروب قالدی. ۶ اما بعضی سی تیکانلار آراسیغه توستی و تیکانلار اوسوب انی بوغدی. ۷ ليکن بعضی سی یخشی يرگا توشوب بری يوز ينه بری اتميش و ينه بری اوتوز حصّه حصول بردی. ۸ قولاقی بار کيمر سه انگلاسون.

۹ و شاگردلاری کليپ انگا ايْتیلار: نمه ايشقه اولارغه مثل لار بيلان سوز قيلورسن؟

۱۰ و اول جواب بریب ايْتی: آسمانلار نینگ پادشاه ليقی نینگ سرّ لارینی بيلماگليك سيز لارگا بريليب دور. ليکن اولارغه بريلما ب دور. ۱۱ چونکه کيم نینگ کی بار بولسه انگا بريلور و زیاده بولغودیک بريلور ليکن کيم نینگ کی يوق بولسه باری هم انینگدين ينور. ۱۲ انینگ اوچون اولارغه مثل لار بيلان سوز قيلورمن چونکه کوروب توروب کورماسلار ايشتیب توروب انگلاماسلار و هيچ نمه اوقماسلار. ۱۳ و اولاردا اشعيانینگ پیغمبر ليکی بجا کليپ دور يعنی انگلاما غليق بيلان انگلار سيز لار اما هيچ اوقماس سيز لار و کوروب توروب کورور سيز لار اما هيچ سنگار ماس سيز لار. ۱۴ چونکه بو قوم نینگ کونگلی قالین بولوب دور و قولاق لاری اغیر انگلار لار و کوز لارینی يوموب دور لار تا که هر گيز کوز لاری بيلان کوروب قولاق لاری بيلان انگلاب کونگل لاری بيلان توشونوب يانیب مندين شفا تاپما غايلا ر. ۱۵ ليکن سيز نینگ کوز لارینگيز مبارک دور چونکه کورور لار و قولاق لارینگيز مبارک دور چونکه انگلار لار. ۱۶ بتحقيق سيز لارگا ايتورمن که تولا پیغمبر لار و عادل لار کورگانینگيزنی کورگالی خواهلا ديلار اما کورماديلار و انگلاغانینگيزنی انگلا غالی خواهلا ديلار اما انگلاماديلار.

۱۷ ليکن اوروغ ساچقوچی نینگ مثلی نی انگلانگلار: ۱۸ قچان که بر کيمر سه پادشاه ليق نینگ سوزینی انگلاب اوقماسه يمان کيمر سه کليپ انینگ کونگليگا ساچيلغان نی اليب کتار. يول نینگ يانيدا ساچيلغانی شودور. ۱۹ و تاشليق ير لارگا ساچيلغانی بولسه شونداغ که سوزنی انگلاب انی خرسندليک بيلان قبول قيلور. ۲۰ اما اوزيده يلدیزی بولماغاچ بر و قتعغه قالب

سوزنينگ جهتيدين بر تارليق يا قوغلانماغليق واقع بولسه درحال تايار.^{۲۲} و تيكانلارنينگ آراسيدا ساچيلغاني بولسه شونداغ که سوزني انگلار اما بو دنيانينگ اندیشه سي و دولت نينگ غروري سوزني بوغادور و حصول سز بولور.^{۲۳} ليکن يخشي يرگا ساچيلغاني بولسه شونداغ که سوزني انگلاب او قوب حصول برور و بري يوزينه بري اتميش و ينه بري اوتوز حصه قيلور.

^{۲۴} اولارغه باشقه بر مثل کلتوروب ايئي: آسمانلارنينگ پادشاهليقي اوز ايکين يرگا يخشي اوروغ ساچقان بر آدم غه اوخشار.^{۲۵} اما خلق او خلاغاندا انينگ دوشمني کليب بغدای آراسيغه اوت اوروغی ساچيب قويوب کتي.^{۲۶} و زراعت کوکلاب باش چيقارغاندا اوت هم کوروندي.^{۲۷} و اوي ايگاسي نينگ قُل لاري کليب انگا ايئييلار: اي خواجه ايکين يرينگگا يخشي اوروغ ساچمادينگ مو اما انينگ اوتي نه يردين دور؟^{۲۸} اول اولارغه ايئي: بر دوشمن کشي موني قيليب دور. و قُل لار انگا ايئييلار: باريب اني اوتاشيميزني خواهلار موسن؟^{۲۹} ليکن اول ايئي: ياق، اوتني يغباندا انينگ بيان بغدای ني هم يولماغايسيزلار.^{۳۰} ايکيلاسي ني اورماغچه بيله اوسگالي قويونگلار. و اورما وقتيدا اورماچيلارغه ايتاي: اول اوتني يغب کويدورماک اوچون باغ قيليب باغلانگلار اما بغدای ني سانگيم غه يغبينگلار.

^{۳۱} اولارغه ينه مثل کلتوروب ايئي: آسمانلارنينگ پادشاهليقي بر آدم اوز ايکين يرگا تريب سالغان بر قچي اوروغيه اوخشار.^{۳۲} اول همه اوروغلارنينگ کچيگراکي بولغاني بيان اوسگانده اوتياشلارنينگ چونگراقي بولوب آسمان اوچارليق لاري کليب انينگ شاخلاريغه قونالغوديك بر درخت بولور.^{۳۳} اولارغه ينه بر مثل ايئي: آسمانلارنينگ پادشاهليقي بر خميرتروشقه اوخشارکه بر خاتون اني اليب همه سيگا تارقاب خمير بولغونچه اوچ قچا اونغه اليشتوردی.^{۳۴} مونينگ همه سي ني يسوع خلققه مثل لار بيان سوز قيلدي و مثل سز اولارغه هيچ سوز قيلمادی.^{۳۵} تاکه بيغمبرنينگ واسطه سي برله ايتيلغاني بجا کلگاي يعني مثل لارغه اغيزيم ني اچيب دنيا بنا قيلينغانيدين بري پنهان بولغان نرسه لارني بيان قيلورمن.

^{۳۶} اندين کين خلقني ياندوروب اويگا باردی. و شاگردلار انينگ آلدیغه کليب ايئييلار: ايکين يريداکي اوت نينگ مثلي ني بيزگا اوقتورغيل.^{۳۷} اول جواب بريب ايئي: يخشي اوروغني ساچقوچي ابن الانسان دور.^{۳۸} و ايکين يري دنيا دور. يخشي اوروغ پادشاهليق نينگ بلالاري دور اما اوت يمان نينگ بلالاري دور.^{۳۹} اني ساچيب قويغان دوشمن ابليس دور.

اورما وقتى دنيا نينگ آخري دور. اورما چيلار فرشته دور.^{۴۰} و اوت يغيليب اوت دا اورتانگانيديك بو دنيا نينگ آخريدا شونداغ بولور.^{۴۱} ابن الانسان اوز فرشته لاريني ايارور و اولار انينگ پادشاه ليقيدين همه تاي دورغو چيلارنى و يمانليق قيلغو چيلارنى يغيب^{۴۲} اوت تنوريغه تاشلارلار. اندايغي و تيش غچرلاتيش بولور.^{۴۳} اول وقت عادل لار اوز آتاسى نينگ پادشاه ليقيدا آفتابديك يارويدورلار. قولاقى بار كي مرسه انگلاسون.

^{۴۴} آسمانلار نينگ پادشاه ليقى ايكين يريده پنهان قيلينغان بر خزينه گا اوخشاركه بر آدم انى تاييب ياشوروب خوشلوقيدين باريب هر نر سه سى نى ساتيب شو ايكين يرينى الور.
^{۴۵} و آسمانلار نينگ پادشاه ليقى چرايلىق مرواريد ايستاي دورغان بر سوداگر آدم غه اوخشار.^{۴۶} و بر تولا قيمت بها مرواريدنى تا پغاندا باريب هر نر سه سى نى ساتيب انى الدى.

^{۴۷} و آسمانلار نينگ پادشاه ليقى تنگيزگا سالي نيب هر قسم بليقدن يغان بر تورغه اوخشار.^{۴۸} و تولغاندا كنارغه چيقاريب اولتوروب يخشيلاريني قچالارغه يغدبار ليكن ياراماسلاريني تاشلاب ايتلار.^{۴۹} دنيا نينگ آخريدا شونداغ بولور. فرشته لار چيقيب يمانلارنى يخشيلار نينگ آراسيدن آريب^{۵۰} اوت تنورغه تاشلارلار. اندايغي و تيش غچرلاتيش بولور.^{۵۱} مونينگ همه سى نى اوقتينگيزمو؟ انگا ايتلار: آرى.^{۵۲} و اول اولارغه ايتى: مونينگ اوچون آسمانلار نينگ پادشاه ليقىغه شاگرد قيلينغان هر كاتب اوز خزينه سيدن ينگى و كهنه نر سه لار چيقارادورغان بر اوى ايگاسى آدم غه اوخشار.

^{۵۳} و واقع بولديكه يسوع بو مثل لارنى تماميغه بوتگوزوب اول يردن چيقيب كتى.^{۵۴} و اوز وطنيگا كلگانده اولار نينگ سيناغوغيدا تعليم بردى شونداغ كه اولار حيران قاليب ايتلار: بو حكمت و بو قوت لار مونگا نه يردن دور؟^{۵۵} بو اوزى يغاچ چى نينگ اوغلى ايماسمو؟ اناسى مریم و برادر لارى يعقوب و يوسف و سمعون و يهودا اتانماسلارمو؟^{۵۶} و ايننگ همشيره لارى نينگ همه سى بيز نينگ آرميزدا ايماسمو؟ شونينگ همه سى مونگا نه يردن دور؟^{۵۷} و اولار انينگدين تاييب كتار ايرديلار. اما يسوع اولارغه ايتى: هيچ بيغمبر اوز وطنيدن و اوز اوييدن باشقه يريده حرمت سز ايماس.^{۵۸} و اولار نينگ اعتقاد سز ليقى اوچون اندا تولا قدر تليك عمل لار قيلمادى.

اون تور تونجى باب

^١ اول وقت امير رُبع هيرودس يسوع نينگ شهرتى نى انگلاب. ^٢ اوز غلام لاريغه ايْتى: بو اوزى تعميد برگوچى يوحنا دور. اول اولوك لاردين قوپاريلغان دور. انينگ اوچون مونداغ قوت لار انينگده ايشلاب عملگا كلور.

^٣ چونكه هيرودس اوز برادري فيليپوس نينگ خاتونى هيروديانينگ جهتيدىن يوحنا توتوب باغلاب زندانغه سالدورغان ايردى. ^٤ چونكه يوحنا انگا: انى الماق سنگا روا ايماس ديب ايتقان ايردى. ^٥ و انى اولتورگالى خواهلادى ليكن خلقدىن قورقار ايردى چونكه اولار انى پيغمبر بيلور ايرديلار. ^٦ ليكن هيرودس نينگ توغولغان كوني بولغاندا هيروديانينگ قيزى اولار نينگ آلديدا اوسول اويناپ هيرودسنى انداغ خوش قيلديكه ^٧ اول انگا: هر نمه تيلاسانگ سنگا برى ديب قسَم بيلان وعده قيلدى. ^٨ و اناسيدىن اورگانگانيدىك: تعميد برگوچى يوحنا نينگ باشى نى بر تخسه ده موندا منگا بر گيل ديب ايْتى. ^٩ و پادشاه غمكىن بولدى ليكن قسَم لارى اوچون و اوزى بيلان دستور خواندا اولتورغانلار اوچون: برلسون ديب امر قيلدى. ^{١٠} و كشى اياريب زنداندا يوحنانينگ باشى نى كستوردى. ^{١١} و انينگ باشى بر تخسه گا قويلوب قيزغه بريلدى. و اول انى اناسيغه اليب باردى. ^{١٢} و انينگ شاگردلارى كليب انينگ بدنى نى اليب دفن قيليب اندىن باريب يسوع غه خبر برديلار.

^{١٣} اما يسوع مونى انگلاغاندا اول يردىن بر كمه برله تنها بر خالى يرگا باردى. و خلق انگلاب شهر لاردين پياده انگا ايرگاشتيلار. ^{١٤} و اول چيقىب تولا خلق نى كوروب اولارغه رحم قيليب كسل لارنى ساقايتتى. ^{١٥} و آخشام بولغاندا شاگردلارى انينگ آلدیغه كليب ايتيلار: بو ير چول دور و وقت اوتوب دور. خلق نى ياندورغيل، اولار كنت لارگا باريب اوزيگا طعام ساتيب السونلار. ^{١٦} اما اول اولارغه ايْتى: اولار نينگ كتيشى لازم ايماس، اوزونگيز اولارغه يگالى طعام برينگلار. ^{١٧} و اولار انگا ايتيلار: موندا اوزوميزده بش نان بيلان ايكي بليقدىن باشقه نرسه ميز يوق دور. ^{١٨} اما اول ايْتى: بولارنى منگا اليب كلينگلار. ^{١٩} و خلققه ير اوتيدا اولتورغالى بويوروب بش نان بيلان ايكي بليق نى اليب آسمانغه قايلاب مباركلاب اوشايتب نانلارنى شاگردلاريغه بردى و شاگردلار خلققه برديلار. ^{٢٠} و همه سى يب تويديلار. و اشقان پارچه لارنى يغيب اون ايكي سبد تولدوروب الديلار. ^{٢١} و يگانلار خاتون بيلان بلالاردين باشقه بش مينگچه كشى ايرديلار. ^{٢٢} و يسوع خلق نى ياندورغونچه

شاگردلاريني كمه گا كيريب اوزيدين ايلگاري اول بر طرفگا اونگالي زورلادي. ۲۳ و خلق ني ياندورغاندين كين اوزي دعا قيلغالي تاغقه تنها چيقتي و آخشام بولغاندا اندا يالغوز ايردي. ۲۴ اما شمال ضد بولغاچ تنگيز نينگ اوتراسيدا كمه گا دولغونلاردين اذيت يتار ايردي. ۲۵ و كيچه نينگ تور تونجي حصه سيده يسوع تنگيز نينگ يوزيده مانگيب اولار نينگ آلديغه بارور ايردي. ۲۶ و شاگردلاري انينگ تنگيز نينگ يوزيده مانگعاني ني كوروب بي آرام بولوب: الباستي ايكان ديب قورقونجدين قچقير ديلار. ۲۷ اما يسوع درحال اولارغه سوز قيليب: خاطر جمع بولونگلار من دورمن قورقمانگلار ديب ايتي. ۲۸ و بطروس جواب بريب انگا ايتي: اي خداوند سن بولسانگ منگا سونينگ يوزيده مانگيب آلديم غه كلگيل ديب بويورغيل. ۲۹ و اول كلگيل ديب ايتي. و بطروس كمه دين توشوب سو يوزيده مانگيب يسوع نينگ آلديغه كلدي. ۳۰ ليكن شمال نينگ شدتليكي ني كوروب قورقوب چو كگالي تورغاندا: اي خداوند مني قوتقازغيل ديب قچقيردي. ۳۱ و يسوع درحال قولي ني اوزا تيب اني توتوب: اي كم اعتقادليق نمه ايشقه شك قيلدينگ ديب انگا ايتي. ۳۲ و اولار كمه گا كيرگنده شمال توختادي. ۳۳ و كمه دايي لار كليب انگا سجده قيليب: بتحقيق ابن الله دورسن ديب ايتي. ۳۴ و اولار اوتوب جنيسارت يورتيغه كلديلار. ۳۵ و اول ير نينگ آدم لاري اني تونوب اول يورت نينگ بارچه اطرافيه خبر اياريب همه كسل لارني انينگ آلديغه كلتوروب: ۳۶ يالغوز لباسينگ نينگ ايتاكيگا قول تگگوز گايلا ديب انگا يالبار ديلار. و تگگانلار نينگ همه سي ساقايدي.

اون بشنجي باب

۱ اول وقت فريسيلا بيلان كاتب لار اورشليم دين يسوع نينگ آلديغه كليب ايتيلار: ۲ نمه ايشقه سنينگ شاگردلارينگ قديم قى لار نينگ بويوروق لار يدين تجاوز قيلورلار؟ چونكه نان يسه قول يوماسلار. ۳ ليكن اول جواب بريب اولارغه ايتي: سيز لار بولسانگيز نمه ايشقه اوز بويوروق لارينگيز اوچون خدانينگ امر يدين تجاوز قيلور سيز لار؟ ۴ چونكه خدا امر قيليب ايتيب دوركه آنانگه و انانگه حرمت قيلغيل. كيم كه آتاغه يا اناغه دشنام ايتسه اولماگليك بيلان اولسون. ۵ ليكن سيز لار: كيم كه اوز آتاسيغه يا اناسيغه: مندين سن الادورغان ياريليق اوزي قربان بولدي ديسه آتاسيغه يا اناسيغه حرمت قيلماسه بولور ديب

ايتورسيزلار. ^۱ و اوز بويوروق لارينگيز برله خدانينگ اميرنى باطل قيلدینگيز. ^۷ اي ریا قيلغوچيلار اشعيا سيزنينگ باره نگیزده يخشی پیغمبرليک قيليب ايتيکه ^۸ بو قوم منگا اغيزی بيلان يقينلاشيب لب لاری بيلان منگا حرمت قيلور ليکن کونگلی مندین يراق دور. ^۹ اما اورگاتادورغان تعليمی آدم لارينگ بويوروقی بولغاچ منگا بيهوده عبادت قيلورلار.

^{۱۰} و خلق نی قچقيريب اولارغه ايتی: انگلاب او قونگلار. ^{۱۱} اغیزغه کيرگان نرسه آدم نی ناپاک قيلمايدور بلکه اغیزدين چيقغان نرسه آدم نی ناپاک قيلادور. ^{۱۲} اول وقت شاگردلاری انينگ آلدیغه کليب انگا ايتیلار: بيلور موسن که فريسييلار بو سوزنی انگلاغاندا تايدیلار؟ ^{۱۳} اما اول جواب بريب ايتی: سماوی آتام سالماغان هر کوچت قوماريلور، ^{۱۴} اولارنی قويونگلار. کورلارنينگ کور يوتالاگوچی سی دورلار. اگر کور کورنی يوتالاسه ايکيلاسی چوقورغه توشادور. ^{۱۵} و پطروس جواب بريب انگا ايتی: بو مثل نی بيزگا اوقتورغيل. ^{۱۶} و يسوع ايتی: سيزلار هم تخی فهم سزمو؟ ^{۱۷} او قماسموسيزلار که اغیزغه کيرگان هر نرسه قورساقفه باریب اوز يولی بيلان چيقيب كتادور. ^{۱۸} ليکن اغیزدين چيقغان نرسه کونگلدین کلور. و شو اوزی آدم نی ناپاک قيلادور. ^{۱۹} چونکه يمان فکلار، قتل، زنا، بوزوغلوق، اوغورلوق، يالغان گواهليق و کفر کونگلدین چيقادور. ^{۲۰} آدم نی ناپاک قيلادورغان نرسه شودور. ليکن يوماغان قول بيلان يماک آدم نی ناپاک قيلماس.

^{۲۱} و يسوع اندین چيقيب صور و صيدا طرف لاريگا باردی. ^{۲۲} و منا کنعانليق بر خاتون شول سرحدلاردين چيقيب قچقيريب ايتی: ای خداوند ابن داود منگا رحم قيلغيل! قيزيم قاتيق مجنون بولوب دور. ^{۲۳} ليکن انگا هيچ بر سوز جواب برمادی. و شاگردلاری انينگ آلدیغه کليب انگا يالباريب ايتیلار: انی ياندورغيل چونکه کينيميزدين قچقيريب تورادور. ^{۲۴} اما اول جواب بريب ايتی: بيت اسرائيل نينگ ييتگان قوی لاريدین باشقه سيغه ايباريلگان ايماس من. ^{۲۵} ليکن اول کليب انگا سجده قيليب ايتی: ای خداوند منگا یاری برگیل. ^{۲۶} و اول جواب بريب ايتی: بلالارنينگ نانی نی اليب ايت لارغه برماک يخشی ايماس. ^{۲۷} ليکن اول ايتی: آری ای خداوند ايت لار هم اوز ايگالاری نينگ دستور خوانيدین توشگان پارچه لاريدین ييدور. ^{۲۸} اول وقت يسوع جواب بريب انگا ايتی: ای خاتون اعتقادينگ چونگ دور. سنگا خواهاغلا نينگ ديك بولسون. و شو ساعت دين تارتيب قیزی ساقايدی.

^{۲۹} و يسوع اندین چيقيب جليليه تنگيزی نينگ طرفيگا باردی. و بر تاغقه چيقيب اندا اولتوردی. ^{۳۰} و تولا خلق انينگ آلدیغه کليب توکورلارنی، کورلارنی، گاس گاچالارنی،

چولاق لارنى و باشقه تولا كشىنى اوزى بيلان بيله اليب كليب اولارنى يسوع نينگ پوت لارى آلدیغه قويدیلار و اول اولارنى ساقايتتى. ^{٣١} شونداغ كه خلق گاچالارنينگ گب قيلغانىنى، چولاق لارنينگ ساق بولغانىنى، توكورلارنينگ مانگانىنى و كورلارنينگ كورگانىنى كورگانه تعجب قيليب اسرئيل نينگ تنگريسيگا حمد ايتيلار.

^{٣٢} و يسوع شاگردلارنى اوز آلدیغه قچقيريب ايتتى: خلققه ميننگ رحميم كلادور چونكه اولار ميننگ بيلان تورغالى ايمدى اوچ كون بولوب دور و اولارنينگ يگالى هيچ نرسه سى يوق دور و يولدا اوزولوب قالماسونلار ديب اولارنى آچ ياندورغالى خواهلامايمن. ^{٣٣} و شاگردلارى انگا ايتيلار: مونچه تولا خلقنى تويغوزغالى چولده شونچه تولا ناننى نه يردين تاپالى؟ ^{٣٤} و يسوع اولارغه ايتتى: نچه نانينگيز بار؟ و اولار ايتيلار: يته و برنچه اوشاق بليق بار. ^{٣٥} و اوزى خلققه يرده اولتورغالى بويوروب ^{٣٦} اول يته نان بيلان بليق لارنى اليب شكر ايتيب اوشايب شاگردلارغه بردى و شاگردلار خلققه برديلار. ^{٣٧} و همه سى يب تويدیلار و اشقان پارچه لارنى يغيب يته سبد تولدوروب الديلار. ^{٣٨} و يگانلار خاتون بيلان بلالاردین باشقه تورت مينگ كشى ايرديلار. ^{٣٩} و خلقنى ياندوروب كمه گا كيريب مجدليته نينگ سرحدلاريغه باردى.

اون التنجى باب

^١ و فريسييلار بيلان صادوقيلار انينگ آلدیغه كليب انى سيناب آسماندين بر علامت كورساتيشنى انينگدين تيلادیلار. ^٢ اما اول جواب بريب اولارغه ايتتى: آخشام بولغاندا: هوا اوچوق بولور چونكه آسمان قزىل دور ديرسيزلار. ^٣ و ايرته گانده: بو كون بوران بولادور چونكه آسمان قزىل و توتقون دور ديرسيزلار. آسمان يوزىنى فرقاتيشنى بيلورسيزلار ليكن زمانلارنينگ علامت لارنى فرقاتالماس سيزلار. ^٤ يمان و بوزوق بر نسل علامت ايستار اما يونس نينگ علامتيدین باشقه هيچ بر علامت اولارغه بريلماس ديب اولارنى قويوب كتتى. ^٥ و شاگردلار اول بر طرفگا يتيب بارغاندا نان اليشنى اونوتقان ايرديلار. ^٦ و يسوع اولارغه ايتتى: آگاه بولوب فريسييلار بيلان صادوقيلارنينگ خميرتروشىدين احتياط قيلينگلار. ^٧ و اولار اوز آراسيدا نان اليشماى چيقتوق ديب ايتيشتيلار. ^٨ يسوع مونى بيليب ايتتى: اى كم اعتقادليق لار نمه ايشقه اوز آرانگيزدا نان الماى چيقغانينگيز اوچون ديشورسيزلار. ^٩ تخی

اوقماس سيزلارمو و ياد قيلماس سيزلارمو؟ بش ناننى بش مينگ كشيگا برگانده نچه سبد يغيب الدينگيز؟^{۱۰} و يته ناننى تورت مينگ كشيگا برگانده نچه سبد يغيب الدينگيز؟^{۱۱} نان باره سيدين سيزلارگا ايتماغانيم نى نمه ايشقه اوقماس سيزلار؟ ليكن فريسييلار بيلان صادوقيلارنينگ خميرتروشيدين احتياط قيلينگلار.^{۱۲} او اولار انينگ نان خميرتروشيدين احتياط قيلينگلار ديگان ايماس بلکه فريسييلار بيلان صادوقيلارنينگ تعليمى باره سيدين سوز قيلغانى نى اوقتيالار.

^{۱۳} و يسوع قيصرته فيليپوس طرف لاريگا كلگانده اوز شاگردلاريدين سوراب ايتتى: آدم لار ابن الانساننى كيم ديرلار؟^{۱۴} او اولار ايتتيلار: بعضى سى اول اوزى تعميد برگوچى يوحنا، بعضى سى الياس و بعضى سى ارميا و يا پيغمبرلارنينگ برى دور ديرلار.^{۱۵} او اول اولارغه ايتتى: اما سيزلار منى كيم ديرسيزلار؟^{۱۶} او سمعون بطروس جواب بريب ايتتى: سن مسيح ابن الله الحى دورسن.^{۱۷} او يسوع جواب بريب انگا ايتتى: مبارك دورسن اى سمعون ابن يونس چونكه جسم و قان ايماس بلکه آسمانلارداكى آتام سنگا مونى اشكارا قيليب دور.^{۱۸} او من سنگا ايتورمن كه سن بطروس دورسن و بو قورام نينگ اوستيگا كليسامنى ياسارمن و عالم برزخ نينگ دروازه لارى انگا غالب بولالماس.^{۱۹} آسمانلارنينگ پادشاه ليقى نينگ اچقولارينى سنگا برورمن. هر نمه نى يرده باغلاسانگ آسمانلاردا باغلانور و هر نمه نى يرده يشسانگ آسمانلاردا يشيلور.^{۲۰} اول وقت شاگردلاريغه اوزى نينگ مسيح ايكانى نى هيچ كيمر سه گا ايتماسليقنى بويوردى.

^{۲۱} اول وقت دين تارتيب يسوع اوزى نينگ اورشليم غه باريب اقسقاللاردين و اولوغ كاهن لاردين و كاتب لاردين تولا زحمت تارتيب اولتورولوب اوچونجى كونده قوپاريلماقى كيراك ايكانى نى شاگردلاريغه اشكارا قيلغالى باشلادى.^{۲۲} و بطروس انى بر طرفگا اليب باريب: خدا سنى ساقلاسون اى خداوند سنگا هرگيز مونداغ بولماسون ديب انى ملامت قيلغالى توردى.^{۲۳} ليكن اول يانيب بطروسغه ايتتى: مندين كتگيل اى شيطان. منگا تايدورماغليق دورسن چونكه خدا نينگ كى نى كوزلاماى آدم لارنينگ كى نى كوزلارسن.

^{۲۴} اندين كين يسوع اوز شاگردلاريغه ايتتى: اگر بر كيمر سه كينيم دين ايرگاشگالى خواهلاسه اوزينى انكار قيليب دارينى كوتاريب منگا ايرگاشسون.^{۲۵} چونكه هر كيم اوز جانى نى قوتقازغالى خواهلاسه انى يوتورور و هر كيم مينينگ اوچون اوز جانى نى يوتورسه انى تاپار.^{۲۶} چونكه انسان بارچه دنيانى فائده تاپيب اوز جانى نى يوتورسه انگا نمه منفعت

بولور؟ ويا انسان اوز جانی اوچون نمەنى آراق برور؟^{۲۷} چونکه ابن الانسان اوز آتاسی نینگ جلالیدا اوز فرشته لاری بیلان کلور و اول وقت هر کیمرسه نینگ اوز عملیگا قایلاب اجر برور.^{۲۸} بتحقیق سیزلارگا ایتورمن: موندا تورغانلار نینگ بعضیلاری ابن الانسان اوز پادشاه لیقیدا کلگانی نی کورماگونچه اولوم تاتیماسلار.

اون یتنجی باب

۱ و الله کوندين کين يسوع بطروسنی و يعقوب بیلان برادری یوحنا نی الیب اولارنی بر ایگیز تاغقه تنها باشلاب چیقتی. ۲ و اولار نینگ آلدیدا تبدیل بولدی و یوزی آفتاب دیک یارودی و لباسلاری نوردیک آق بولدی. ۳ و منا موسی بیلان الیاس اولارغه کورونوب انینگ بیلان سوزلاشیب توردیلار. ۴ اما بطروس سوز باشلاب یسوع غه ایتی: ای خداوند بیز نینگ موندا توروشیمیز یخشی دور. خواھلاسانگ موندا اوچ سایان قیلالی بری سنگا بری موسی غه و بری الیاسغه. ۵ اول سوز قیلیب تورغانیدا منا بر یاروغ بولوت اولارغه سایه قیلدی و منا بولوت دین بر آواز چیقیب ایئیکه انینگ بیلان خوش رضایم بار امراق اوغولوم بودور. انی انگلانگلار. ۶ و شاگردلار مونی انگلاغاندا یوز توبن یقیلیب نہایت قورقتیلار. ۷ و یسوع کلیب اولارنی توتوب ایتی. قوپوب قورقمانگلار. ۸ و کوزلارینی کوتاریب قایلاندا یسوع دین باشقه هیچ کیمرسه نی کورمادیلار.

۹ و اولار تاغدين توشگانیده یسوع اولارغه: کورگانینگیزی ابن الانسان اولوک لاردین قویاریلماغونچه هیچ کیمرسه گا ایتمانگلار دیب بویوردی. ۱۰ و شاگردلار ایننگدین سوراب ایٹیلار: نمە اوچون کاتب لار: اول الیاس نینگ کلماکی کیراک دور دیرلار؟ ۱۱ و اول جواب بریب ایٹی: بدرستی الیاس اول کلیب هر نمەنی جایلایدور. ۱۲ اما سیزلارگا ایتورمن که الیاس اوزی کلیب دور اما انی تونومای هر نمە خواھلاسه انگا قیلدیلار. شونداغ ہم ابن الانسان اولاردین زحمت تارتار. ۱۳ اول وقت شاگردلار اولارغه تعمیم برگوچی یوحنا نینگ باره سیده ایٹقانی نی اوقتیلار.

۱۴ و اولار خلق یغیلغان یرگا یتگانده بر کشی انینگ آلدیغه کلیب تیز بوکوب ۱۵ ایٹی: ای خداوند اوغولوم غه رحم قیلغیل چونکه توتقاغلیق کسل بولوب قاتیق زحمت تارتادور. و پات پات اوت غه و پات پات سوغه توشادور. ۱۶ انی سنینگ شاگردلار نینگ آلدیغه

كلتوردوم اما اولار انى ساقايتالماديلار.^{۱۷} و يسوع جواب بريب ايتي: اي ايمان سز و ترتو نسل قچانغچه سيزلار بيلان توراي؟ قچانغچه سيزلارگا تحمّل قىلاي؟ انى موندا كلتورونگلار.^{۱۸} و يسوع انى ملامت قىلدى و يمان روح ايننگدين چىقتى و اول ساعت دين تارتىب اوغول ساقاييب ايردى.^{۱۹} اول وقت شاگردلار اوز آرا يسوع نىنگ آلدیغه كليپ ايتيلار: نمه ايشقه بيز انى چىقارالمادوق؟^{۲۰} و اولارغه ايتي: اعتقادىنگيز كم بولغان اوچون چونكه بتحقيق سيزلارگا ايتورمن: اگر قچى اوروغيچه اعتقادىنگيز بولسه بو تاغقه موندين اول يرگا كوچگيل ديسانگيز كوچار و هيچ نرسه سيزلارگا ناممكىن بولمايدور.^{۲۱} اما دعا و روزه بيلان بولماسه بو جنس چىقماس.^{۲۲} و اولار جليليه ده تورغان وقت دا يسوع اولارغه ايتي: ابن الانسان آدم لارنىنگ قولیغه تاپشورولور.^{۲۳} و انى اولتورورلار و اول اوچونجى كوني قوپاريلور دیدى. و اولار نهايت غمكىن بولدیلار.

^{۲۴} و اولار كفرناحوم غه كلگانده ايكي درهم ليك الباننى يغقوچيلار پطروس نىنگ آلدیغه كليپ ايتيلار: اوستادىنگيز ايكي درهم نى برماسمو؟^{۲۵} و اول آرى ديب ايتي. اما اويگا كيرگانده يسوع انىنگ گبى نى توساب ايتي: اي سمعون نمه خيال قىلورسن؟ بو دىنانىنگ پادشاه لارى باج يا الباننى كيم دين الورلار؟ اوز اوغول لارىدين مو؟ يا يات لارىدين مو؟^{۲۶} اول انگا ايتي: يات لارىدين. يسوع انگا ايتي: انداغ بولسه اوغول لار آزاددور.^{۲۷} ليكن اولارنى تايدورمايلى ديب تنگيزگا بارىب قارماقنىگ نى سالغىل و اول چىقادورغان بلىقنى ايب اغيزىنى اچقاندا بر تورت درهم ليك پل تاپارسن. انى ايب مىنىگ و سنىنگ اوچون اولارغه برگيل.

اون سكرنجى باب

^۱ اول ساعت دا شاگردلار يسوع نىنگ آلدیغه كليپ: آسمانلارنىنگ پادشاه لىقىداكى اولوغراقى كيم دور ديب ايتيلار.^۲ و يسوع بر كچيك بلانى اوز آلدیغه قچقيرىب اولارنىنگ اوتراسيدا تورغوزوب ايتي: بتحقيق سيزلارگا ايتورمن: اگر يانيب كچيك بلالاردىك بولماسانگيز آسمانلارنىنگ پادشاه لىقىغه كيرماس سيزلار.^۳ چونكه هر كيم اوزىنى شو كچيك بلادىك پست توتسه آسمانلارنىنگ پادشاه لىقىداكى اولوغراقى اول دور.^۴ و كيم كه شونداغ بر كچيك بلانى مىنىگ اسميم دا قبول قىلسه منى قبول قىلور.^۵ و كيم كه منگا ايشانگان

شو كچيك لاردين برينى تاي دورسه ايننگ بوينغه بر نكورمن تاشى اسيليب تنگيز نينگ چوقور يغه چوكتورولسه انگايخشى بولور ايردى.^۷ وای دنياغه تاي دور ماغليق لار اوچون. چونكه تاي دور ماغليق لار نينگ كليشى كيراك دور، ليكن وای تاي دور ماغليققه واسطه بولغان آدم غه.^۸ اگر قولونگ يا پوتونگ سنى تاي دورسه انى كسيب اوزونگدين تاشلا غيل. چولاق يا توكور بولوب حياتليققه كيريشينگ ايكي قول لوق يا ايكي پوتلوق بولوب جهنم گا سالينيشينگدين سنگا فائده ليق دور.^۹ و اگر كوزونگ سنى تاي دورسه انى اويوب اوزونگدين تاشلا غيل. بر كوزلوك بولوب حياتليققه كيريشينگ ايكي كوزلوك بولوب اوت نينگ جهنمگا سالينيشينگدين سنگا فائده ليق دور.^{۱۰} آگاه بولونگلار كه شو كچيك لاردين برينى تحقير قيلما غايسيز لار چونكه سيز لارگا ايتورمن: اولار نينگ فرشته لارى آسمانلاردا سماوى آتام نينگ يوزيني هميشه كورور لار.^{۱۱} نمه خيال قيلور سيز لار؟ بر آدم نينگ يوز قوبى بولسه و اولاردين برى از يقيب كتسه آيا اول توقسان توقوزنى تاغلاردا قويوب اول از يقغاننى ايستاب بار ماسمو؟^{۱۲} و اگر مباده انى تاپسه بتحقيق سيز لارگا ايتورمن از يقيب كتماگان توقسان توقوزدين شو قوى اوچون اشوغراق خرسند بولور.^{۱۳} شونداغ شو كچيك لاردين برى نينگ هلاك بولوشى آسمانلارداكى آتام نينگ خواهشى ايماس.

^{۱۴} اگر برادر نينگ گناه قيلسه ايننگ قاشيغه باريب انگايالغوز بريرينگيز نينگ آراسيدا نصيحت قيلغيل. سنى انگلاسه برادر نينگنى تاييب دور سن.^{۱۵} ليكن انگلاماسه اوزونگ بيلان بنه بر يا ايكي كيمر سه نى الغيل تاكه هر سوز ايكي يا اوچ گواه نينگ اغيزى بيلان محكم قيلينغاي.^{۱۶} اولارنى انگلاماسه جماعت گا ايتغيل ليكن جماعتنى انگلاماسه سنگا بئيرست و باجكير ديك بولغاي.^{۱۷}

^{۱۸} بتحقيق سيز لارگا ايتورمن كه هر نمه نى يرده باغلاسانگيز آسماندا باغلانور و هر نمه نى يرده يشسانگيز آسماندا يشيلور.^{۱۹} ينه سيز لارگا ايتورمن: يرده سيز لاردين ايكي كيمر سه بر بولوب هر نمه نى تيلاسه آسمانلارداكى آتام طرفيدين اولارغه بريلور.^{۲۰} چونكه هر يرده ايكي يا اوچ كيمر سه ميننگ اسميم دا جمع بولسه اولار نينگ اوترا سيدا بولورمن.

^{۲۱} اول وقت پطروس ايننگ آلدیغه كليب ايتتى: ای خداواند نچه مرتبه برادر يم منگا گناه قيلسه انگايغيشلاي؟ يته مرتبه غچه مو؟^{۲۲} يسوع انگاي ايتتى: سنگا يته مرتبه غچه ديمايمن بلكه يتيمش قطار يته مرتبه غچه ليك.^{۲۳} ايننگ اوچون آسمانلار نينگ پادشاه ليقى اوز قل لاريدين حساب خواهلاغان بر پادشاه كشيگا اوخشار.^{۲۴} و حساب قيلغالي باشلاغاندا ايننگ آلدیغه اون مينگ طلانت قرضى بار بر كيمر سه نى كلتورديلار.^{۲۵} اما ادا قيلغالي بر

نرسه سی بولماغاچ خواجه سی اول اوزی بیلان خاتونی و بلا لاری و هر نه باری ساتیلیب ادا قیلیشی نی امر قیلدی.^{۲۶} اول وقت قُل توشوب انگا سجده قیلیب ایّتی: منگا مُهلت برگیل و بارچه سی نی سنگا ادا قیلای.^{۲۷} اول قُل نینگ خواجه سی رحم قیلیب انی قویوب بریب قرضیدین اوّتی.^{۲۸} اما اول قُل تاشقاری چیقغاندا اوز قُل رفیق لاریدین انگا یوز دینار قرضی بار برینی تاپیب انی توتوب گالی نی سیقیب قرضینگ نی منگا ادا قیلغیل دیب ایّتی.^{۲۹} اما انینگ قُل رفیقی انینگ آیاغلاریغه یقیلیب انگا یالباریب ایّتی: منگا مُهلت برگیل و سنگا ادا قیلای.^{۳۰} لیکن اول اونامای باریب قرض نی ادا قیلغونچه انی زندانغه سالدوردی.^{۳۱} و انینگ قُل رفیق لاری واقع بولغان نی کوروب تولا غمکین بولوب باریب بارچه ماجرانی خواجه سیغه ایّیب بردیلار.^{۳۲} اول وقت خواجه سی انی قحقیریب انگا ایّتی: ای یمان قُل، منگا یالبارغانینگ اوچون سنینگ همه قرضینگدین اوّوم.^{۳۳} من سنگا رحم قیلغاندیک اوز قُل رفیقینگه رحم قیلیش سنگا هم لازم ایماسمو ایردی؟^{۳۴} و خواجه سی اچّیغلانیب همه قرض نی ادا قیلغونچه انی عذاب قیلغوچیلارغه تاپشوردی.^{۳۵} اگر سیز لار نینگ هر برینگیز کونگلدین اوز برادریگا باغیشلاماسه سماوی آتام هم سیز لارگا شونداغ قیلور.

اون توقوزونجی باب

۱ و واقع بولدیکه یسوع بو سوز لار نی تمام قیلغاندا جلیلیّه دین چیقیب اردن نینگ اول بر طرفیداکی یهودیّه نینگ سرحد لاریغه باردی.^۲ و تولا خلق انگا ایرگاشتی. و اندا اولارغه شفا پرور ایردی.

۳ و فریسیلار انینگ آلدیغه کلیب انی سیناب ایّیلار: آیا کشیگا هر نه سبب بیلان اوز خاتونی نی طلاق قیلماق جائزمو؟^۴ اما اول جواب بریب ایّتی: او قومادینگیز موکه یراتغوچی دسلابدین تارتیب اولار نی ایر و خاتون یرا تیب^۵ ایّتی: مونینگ اوچون آدم آتا بیلان اناسی نی قویوب اوز خاتونی بیلان بر بولسون و ایکیلاسی بر بدن بولسون.^۶ اندین کین اولار ایکی ایماس بر بدن دور. ایمدی خدانینگ قوشقانی نی انسان آیریماسون.^۷ انگا ایّیلار: انداغ بولسه نمه ایشقه موسی طلاق خطی بریشنی و طلاق قیلماق نی امر قیلدی؟^۸ اولارغه ایّتی: کونگل لارینگیز نینگ قاتّیغلیقی اوچون موسی سیز لارگا خاتونلارینگیز نی طلاق قیلغالی اذن بردی لیکن دسلابدین شونداغ ایماس ایردی.^۹ و سیز لارگا ایتورمن: هر کیم زندین

باشقه سبب بيلان اوز خاتونی نی طلاق قیلیب باشقه سی نی السه زنا قیلادور. ^{۱۰} شاگردلار انگا ایئتیلار: اگر ایر بیلان خاتون نینگ آراسیداکی احوال شونداغ بولسه اویلانماک یخشی ایماس. ^{۱۱} اما اول اولارغه ایئی: همه سی بو سوزنی کونگلگا الالماس لیکن اوزیگا بریلگانلار کونگلگا الورلار. ^{۱۲} چونکه اناسی نینگ رحمیدین شونداغ توغولغان آختالار بار و آدم لاردین آختا قیلینغانلار بار و آسمانلار نینگ پادشاه لیقی اوچون اوزینی آختا قیلغانلار باردور. هر کیم کونگلگا الالسه السون. ^{۱۳} اندین کین انینگ آدیغه کچیک بلالارنی کلتوردیلار تاکه اولار نینگ اوستیگا قول لارینی قویوب دعا قیلغای. اما شاگردلار اولارغه ملامت قیلدیلار. ^{۱۴} لیکن یسوع ایئی: کچیک بلالارنی قویونگلار و اولارنی منگا کلگالی توسمانگلار چونکه آسمانلار نینگ پادشاه لیقی شونداغ لار نینگ کی دور. ^{۱۵} و اولار نینگ اوستیگا قول لارینی قویوب اول یردین کئی.

^{۱۶} و منا بر کشی انینگ آدیغه کلیب ایئی: ای اوستاد ابدی حیاتلیق نی تاپغالی نمه یخشیلیق قیلا؟ ^{۱۷} اول انگا ایئی: نمه ایشقه مندین یخشی نینگ باره سیدین سورارسن؟ یخشی اوزی بردور. لیکن حیاتلیقغه کیرگالی خواها لسانگ امرلارنی توتغیل. ^{۱۸} اول: قایسی امرلارنی دیب سوردی. یسوع ایئی: قتل قیلماغیل، زنا قیلماغیل، اوغورلوق قیلماغیل، یالغان گواه لیق برماگیل. ^{۱۹} آتانگغه و انانگغه حرمت قیلغیل و همسایه نگی نی اوزونگدیک دوست توتغیل. ^{۲۰} اول یگیت انگا ایئی: مونیگ همه سی نی توتوب-دور من، ینه منگا نمه کم دور؟ ^{۲۱} یسوع انگا ایئی: کامل بولوشنی خواها لسانگ باریب مالینگنی ساتیب فقیر لارغه برگیل و آسمانلاردا خزینه نگ بولور و کلیب منگا ایر گاشگیل. ^{۲۲} لیکن اول یگیت مونی انگلاغاندا غمکین بولوب کئی چونکه انینگ تولا مالی بار ایردی.

^{۲۳} اما یسوع اوز شاگردلار یغه ایئی: بتحقیق سیزلارگا ایتورمن: بر بای آسمانلار نینگ پادشاه لیقیغه ترسلیک بیلان کیرار. ^{۲۴} و ینه سیزلارگا ایتورمن که بر بای نینگ آسمانلار نینگ پادشاه لیقیغه کیریشیدین بر توگه نینگ ینگنه توشوکیدین کیریشی اونگای دور. ^{۲۵} اما شاگردلار مونی انگلاغاندا تولا حیران قالیب ایئتیلار: انداغ بولسه کیم نجات تاپالایدور؟ ^{۲۶} یسوع اولارغه قایلاب ایئی: آدم لارغه شوبو ممکن ایماس لیکن هر نرسه خداغه ممکن دور.

^{۲۷} اول وقت پطروس سوز باشلاب ایئی: منا بیز هر نرسه نی قویوب سنگا ایر گاشتوک. بیزگا نمه بریلور؟ ^{۲۸} و یسوع اولارغه ایئی: بتحقیق سیزلارگا ایتورمن: سیز منگا ایر گاشگانلار ینگی توغولوشدا ابن الانسان اوز جلالی نینگ تختیدا اولتورغاندا سیزلار هم

اون ايكي تخت اوستيده اولتوروب اسرائيل نينگ اون ايكي قبيله سيگا حكم قيلور سيز لار. ^{۲۹} و هر كيم منينگ اسميم او چون اوى لاريني يا برادر لاريني يا همشيره لاريني يا آتاسى نى يا اناسى نى يا بلالاريني يا ايكين يرلاريني ترك قيلسه نچه مرتبه سى نى اليب ابدى حياتلىق نى ميراث الور. ^{۳۰} ليكن تولا اولقى لار آخرقى لار و آخرقى لار اولقى لار بولور لار.

يكر منجى باب

^۱ چونكه آسمانلار نينگ پادشاه ليقى سحرده اوز تال ليقیغه مردكار الغالى چيقغان اوى باقلىق بر آدم غه اوخشار. ^۲ و مردكار لار بيلان كونلوكى بر دیناردين گبلا شيب اولارنى اوز تال ليقیغه اياردى، ^۳ و او چونجى ساعت گا يقين چيقيب بازاردا بيكار تورغان باشقه لارنى كوروب ^۴ اولارغه ايئي: سيز لار هم تال ليققه بارينگلار و حقينگيزنى سيز لارگا برى. و اولار باردیلار. ^۵ و التنجى و توقوزونجى ساعت گا يقين چيقيب هم شونداغ قیلدى. ^۶ و اون برنجى ساعت گا يقين چيقيب بيكار تورغان باشقه لارنى تاييب اولارغه ايئي: نمه ايشقه تمام كون موندا بيكار تورور سيز لار؟ ^۷ انگا ايئيلار: هيچ كيم بيزنى اجاره گا المادى. اولارغه ايئي: سيز لار هم تال ليققه بارينگلار. ^۸ و آخشام بولغاندا تال ليق نينگ ايگاسى اوز و كيلیگا ايئي: مردكار لارنى قچقيريب آخرقى لاريدین باشلاب اولقى لار ييغچه اجرت نى برگیل. ^۹ و اون برنجى ساعت داکى لار كليب هر برى بر دیناردين الديلار. ^{۱۰} و اولقى لار كلگانده اشوغراق الاميز ديب خيال قیلديلار. اما اولار هم هر برى بر دیناردين الديلار. ^{۱۱} و الغاندا اوى اولوغيغه غوتولدا شيب ^{۱۲} ايئيلار: بو آخرقى لار بر ساعت ايشلاگان و بيز كوندوز نينگ اغير ليقى نى و آفتاب ايسيقى نى تارتقانلارغه اولارنى تنگ قیلدينگ. ^{۱۳} ليكن اول جواب بريب اولار نينگ بريگا ايئي: اى دوستوم، من سنگا ناحقلىق قيلماديم. سن منينگ بيلان بر دیناردين توختا مادينگ مو؟ ^{۱۴} حقينگ نى اليب كتگیل. ليكن بو آخرقى غه سنگا اوخشاش برگالى خواهلار من. ^{۱۵} اوزوم نينگ كى نى خواهلاغانيم ديك قيلغالى حقيم بار ايماسمو؟ و يا منينگ يخشى ايكان ليكيم گا سنينگ كوزونگ يمان بولور مو؟ ^{۱۶} شونينگه اوخشاش آخرقى لار اولقى لار و اولقى لار آخرقى لار بولور لار.

^{۱۷} و اورشليم غه بارغالى چيقغاندا يسوع اون ايكيلارنى تنهاغه اليب يولدا اولارغه ايئي: ^{۱۸} منا بيز اورشليم غه چيقارميز و ابن الانسان اولوغ كاهن لارغه و كاتب لارغه تاپشورولور

و اولار اني اولوم گا حکم قيلورلار.^{۱۹} و اني مسخره قيليب شيره قامچي اوروب دارغه تارتقالی طائفه لارغه تاپشورورلار و اول اوچونجي کوني قوپادور.

^{۲۰} اول وقت زبدي نينگ اوغول لاري نينگ اناسي اوز اوغول لاري بيلان ايننگ آلدیغه کليب سجده قيليب ايننگدين بر نمه تیلادی.^{۲۱} و اول: نمه خواهلارسن ديب انگا ايٿي. اول انگا ايٿي: ايتغیل که سنینگ پادشاه ليقينگدا بو ايکي اوغولوم نينگ بري اونگا يانينگدا و بري سول يانينگدا اولتورسون.^{۲۲} اما يسوع جواب برب ايٿي: نمه تيلانگينگيزني بيلماس سيزلار. آيا من ايجادورغان پياله ني ايجالامسيز؟ اولار: آري قیلالورمیز ديب انگا ايٿيلار.^{۲۳} اول اولارغه ايٿي: ميننگ پياله ني ايجارسيزلار ليکن اونگا يانيم دا و سول يانيم دا اولتوروشني برگالي اختيار منده ايماس اما آتام دين قايسيلارغه تعيين قيلينغان بولسه اولارغه بريلور.^{۲۴} و اون شاگرد موني انگلاغاندا بو ايکي برادردين خفه بولدیلار.^{۲۵} و يسوع اولارني اوز آلدیغه قچقيريب ايٿي: بيلورسيزلار که طائفه لارنينگ امير لاري اولارغه چونگلوق قيلورلار و اولوغلاري اولارنينگ اوستيگا سلطنت قيلورلار.^{۲۶} سيزلارنينگ آرانگيزدا شونداغ بولماسون بلکه کيم که آرانگيزدا چونگ بولغالي خواهلاسه خدمتکارينگيز بولسون،^{۲۷} و کيم که آرانگيزدا برنجي بولغالي خواهلاسه قُلينگيز بولسون.^{۲۸} شونداغ که ابن الانسان اوزيگا خدمت قيلدورماق اوچون ايماس بلکه خدمت قيليب تولالار اوچون اوز جاني ني فدا قيلغالي کليب دور.

^{۲۹} و اولار اريحادين چيقغاندا تولا خلق انگا ايرگاشتي.^{۳۰} و منا يول اوستيده اولتورغان ايکي کور کشي يسوع نينگ اوتادورغاني ني انگلاب: اي خداوند ابن داود بيزگا رحم قيلغیل ديب قچقيرديلار.^{۳۱} اما خلق اولارغه شوك تورونگلار ديب ملامت قيلدی. ليکن اشوغراق قچقيريب ايٿيلار: اي خداوند ابن داود بيزگا رحم قيلغیل.^{۳۲} و يسوع توختاب اولارني قچقيريب ايٿي: سيزلارگا نمه قيليشيم ني خواهلارسيزلار؟^{۳۳} انگا ايٿيلار. اي خداوند کوزلاريميز اچيلسه ايردی.^{۳۴} و يسوع اولارغه رحم قيليب کوزلاريجا قول تگگوزدی و درحال کورادورغان بولوب انگا ايرگاشتيلار.

يکر مه برنجي باب

^۱ و اولار اورشليم غه يقينلاشيب زيتون تاغی نينگ يانيداکی بيت فاجيغه کلگانده يسوع ايکي شاگردني اياريب^۲ اولارغه ايٿي: قاشينگيزداکی کنت گا بارينگلار و درحال بر

باغلاغليق ايشاكنى تاىخرى بيلان تاپارسيزلار. اولارنى يشيب منگا اليب كلينگلار.^۳ و اگر بر کيمر سه سيزلارگا بر نمه ديسه اولار خداواندگا لازم دور دينگلار و درحال اولارنى ايبارور.^۴ و مونيگ همه سي پيغمبرينگ واسطه سي برله ايتيلغانى بجا کلماکی اوچون واقع بولدى يعنى^۵ صهيون قيزيغه ايتينگلار: منا پادشاهينگ يواشليق بيلان کليب ايشاکگا آرى ايشاک اولاغ نينگ تاىخریغه مينيب سنگا کلور.^۶ و شاگردلار باريب يسوع اولارغه بويورغانديک قليب^۷ ايشاكنى و تاىخرنى اليب کليب اوز لباسلارنى اولارنينگ اوستيگا سالدى و اول انينگ اوستيده اولتوردى.^۸ و خلق نينگ تولالارى لباسلارنى يول اوستيگا يايديلار و باشقه لار درخت لاردين شاخلار کسيب يولغه سالديلار.^۹ و آلدیدا مانگغان و کينيدین ایرگاشگان خلق قچقيريب ايتيشور ايرديلار: اوصنا ابن داودغه خداوندنينگ اسمى بيلان کلادورغان مبارک دور اوصنا اعلاى علينده!^{۱۰} و اورشليم غه کيرگنده بارچه شهر تيرانيب کتيب بو کيم دور ديب ايتيشتيلار.^{۱۱} و خلق ايتيلار: بو اوزى جليليه داکى ناصرت دين بولغان يسوع پيغمبر دور.

^{۱۲} و يسوع بيت مقدسگا کيريب بيت داکى همه الغوچى و ساتقوچيلارنى هيداب چيقاريب صراف لارنينگ جوزه لارنى و کبوتر ساتقوچيلارنينگ کرسيلارنى اويروب ايتيب^{۱۳} اولارغه ايتي: پتولوب دورکه منينگ او يوم دعا اويى آتانور ليکن سيزلار انى بولانچيلارنينگ غارى قيلدینگيز.^{۱۴} و بيت مقدسه کورلار و توکورلار انينگ آلدیغه کلديلار و اولارنى ساقايتي. ^{۱۵} اما اولوغ کاهن لار و کاتب لار انينگ قيلغان عجايب عمل لارنى و بيت مقدسه اوصنا ابن داودغه ديب قچقيرغان بلالارنى کورگنده اچيغلانيب^{۱۶} انگا ايتيلار: بولارنينگ نمه ايتقانىنى انگلارسن مو؟ و يسوع اولارغه ايتي: آرى، کچيک بلالارنينگ و ايمادورغان بلالارنينگ اغيزيدین اوزونگگا حمد طيار قيلدینگ ديب هيچ اوقومادینگيز مو؟^{۱۷} و اولارنى قويوب شهردين چيقيب بيت عنياغه باريب اندا قوندى.

^{۱۸} و ايرته گنده شهرگا يانغانيدا آچ قالب^{۱۹} يولدا بر انجير درختىنى کوروب انينگ توبيگا باردی. و اندا ياپراقدين باشقه هيچ نرسه تاپماي: موندین کين ابدغچه سنده ميوه بولماسون ديب انگا ايتي. و درحال انجير درختى قورودى.^{۲۰} و شاگردلار مونی کوروب تعجب قليب ايتيلار: انجير درختى قايداغ درحال قورودى؟^{۲۱} يسوع جواب بريب اولارغه ايتي: بتحقيق سيزلارگا ايتورمن: اگر اعتقادینگيز بولسه و شک قيلماسانگيز يالغوز بو انجير

درختیغه قیلینغان نی قیلمای بلکه بو تاغ نینگ اوزیگا کو چورولوب تنگیزگا تاشلانغیل دیب ایتسانگیز انداغ بولور ایردی. ۲۲ دعدادا هر نمه نی تیلاب ایشانسانگیز الور سیزلار. ۲۳ و بیت مقدسگا کیریپ تعلیم برگانیده اولوغ کاهن لار و قوم نینگ آفسقال لاری انینگ آلدیغه کلیب ایتیلار: نمه قدرت برله شونی قیلاسن و بو قدرت نی سنگا کیم بردی؟ ۲۴ و یسوع جواب بریب اولارغه ایتی: من هم سیزلاردین بر سوز سورای. اگر انی منگا ایتسانگیز من هم نمه قدرت برله شونی قیلغانیم نی سیزلارگا ایتای. ۲۵ یوحنا نینگ تعمیدی قایدین ایردی؟ آسمان دین مو؟ آدم لاردین مو؟ و اولار اوز آراسیدا مصلحت قیلشیب ایتیلار: اگر آسمان دین دیساک بیزگا انداغ بولسه نمه ایشقه انگا ایشانمادینگیز دیدور. ۲۶ و اگر آدم لاردین دیساک خلقدین قورقارمیز چونکه همه سی یوحنا نی پیغمبر بیلورلار. ۲۷ و یسوع غه: بیلماس میز دیب جواب بر دیلار. و اول اوزی اولارغه ایتی: من هم نمه قدرت برله مونی قیلغانیم نی سیزلارگا ایتماس من.

۲۸ اما سیزلارگا قایداغ کورونور؟ بر آدم نینگ ایکی اوغلی بار ایردی. اول باریب اولقی سیغه ایتی: ای اوغلوم باریب بو کون تال لیقیم دا ایشلاگیل. ۲۹ اما اول: خواهلامیمن دیب جواب بردی. کین پشیمان بولوب باردی. ۳۰ هم ایکنجی سیگا باریب شونداغ ایتی. اما اول: آری من ای خواهجه م دیب جواب بردی لیکن بارمادی. ۳۱ بو ایکیلاسی نینگ قایسی سی آتانیگ خواهشی نی قیلدی؟ اولار: اولقی سی دیب ایتیلار. یسوع اولارغه ایتی: بتحقیق سیزلارگا ایتورمن که باجکیرلار و زانیه لار سیزلاردین ایلگاری خدانینگ پادشاه لیقیغه کیرارلار. ۳۲ چونکه یوحنا سیزلارگا حقیقت یولیدا کلدی و سیزلار انگا ایشانمادینگیز لیکن باجکیرلار و زانیه لار انگا ایشاندیلار. اما سیزلار مونی کوروب تورغاندین کین انگا ایشانگودیک پشیمان بولمادینگیز.

۳۳ باشقه بر مثل انگلانگلار: بر اوی اولوغی بار ایردی. اول اوزی بر تال لیق سالیب چوره سی نی چیتلاب ایچیده بر شیره خانه کورلاب بر ساتما بورج یاساب انی باغبانلارغه تاپشوروب باشقه یورت غه سفر قیلدی. ۳۴ و میوه وقتی یقینلاشقاندا اوز قُل لارینی میوه سی نی تاپشوروب الغالی باغبانلار نینگ قاشیغه ایباردی. ۳۵ و باغبانلار انینگ قُل لارینی توتوب بریگا تیاق اوروب، برینی اولتوروب، ینه برینی سنگسار قیلدیلار. ۳۶ ینه اولقی لاردین اشوغراق باشقه قُل لارینی ایباردی. و اولارغه هم شونداغ قیلدیلار. ۳۷ لیکن آخر: اوز اوغلوم غه خاطر قیلغیلار دیب اولارغه اوز اوغلی نی ایباردی. ۳۸ لیکن باغبانلار اوغول نی کورگنده اوز

آرالاريدا: بو وارث دور كلينگلار انى اولتوروب ميراثى نى الالى ديب مصلحت قيليشتيالار. ^{۳۹} و انى توتوب تال ليقدين تاشقارى چيقاريب اولتورديلار. ^{۴۰} تال ليق نينگ ايگاسى كلگانده اول باغبانلارغه نمه قيلور؟ ^{۴۱} انگا ايتيالار: اولار يمان بولغاچ يمان هلاکت برله اولارنى يوقاتيب تال ليق نى اوز وقتيدا ميوه نى انگا برادورغان باشقه باغبانلارغه تاپشورور. ^{۴۲} يسوع اولارغه ايته: تامچيلار رد قيلغان تاش اوزى بورجك تاشى بولدى، خداوند نينگ طرفيدين شونداغ بولدى و كوزلاريميزده عجايب دور ديب كتاب لاردا هيچ اوقومادينگيزمو؟ ^{۴۳} مونينگ اوچون سيزلارگا ايتورمن: خدا نينگ پادشاه ليقى سيزلاردين الينيب ميوه سى نى برادورغان بر خلققه بريلور. ^{۴۴} و هر كيم بو تاش نينگ اوستيگا توشسه پارچه لانور و اول تاش كيم نينگ اوستيگا توشسه انى ايزار.

^{۴۵} و اولوغ كاهن لار و فريسيلار انينگ مثل لارنى انگلاغاندا اولار نينگ اوز باره سیده سوز قيلغانى نى اوقتيالار. ^{۴۶} ليكن انى توتقالى ايستاگانده خلقدين قورقتيلار چونكه اولار انى پيغمبر بيلور ايرديلار.

يكرمه ايکينجى باب

^۱ و يسوع سوز قيليب ينه مثل لار بيلان اولارغه تعليم بريب ايته: ^۲ آسمانلار نينگ پادشاه ليقى اوز اوغليغه توى قيلغان بر پادشاه كشيگا اوخشار. ^۳ و دعوت قيلينغانلارنى قچقيرغالى اوز قل لارنى ايباردى اما كلگالى خواھلاماديلار. ^۴ ينه باشقه قل لارنى ايباريب ايته: دعوت قيلينغانلارغه ايتينگلاركه منا توشلوك طعاميم نى طيار قيلديم، بو قالاريم نى و بورداق مال لاريم نى بوغوزلاديم، هر نرسه طيار دور، تويغه كلينگلار. ^۵ ليكن اولار سهل كوروب برى اوز ايکين يريگا ينه برى اوز تجارتيگا باردى. ^۶ و قالغانلارى انينگ قل لارنى توتوب دشنام قيليب قتل قيلدیلار. ^۷ پادشاه اچيغانليب اوز قوشونى نى ايباريب اول قتل قيلغوچيلارنى هلاك قيليب شهرينى كويدوردى. ^۸ اندين كين اوز قل لار يغه ايته: توى طيار دور ليكن دعوت قيلينغانلار لايق ايماس ايرديلار. ^۹ انينگ اوچون يول آيريشلار يغه باريب همه تاپغانلار نينگيزنى تويغه قچقيرينگلار. ^{۱۰} و اول قل لار يول لارغه چيقيب يخشى يمان همه تاپغانلارنى جمع قيلدیلار و توى اويى دستور خواندا اولتورغوچيلاردين تولدى. ^{۱۱} اما پادشاه دستور خواندا اولتورغانلارنى كورگالى كيرگانده اندا توى لباسى كيماگان

بر كشي ني كوروب^{۱۲} انگايي: اي دوستوم سنينگ توي لباسينگ بولماسه موندا قايداغ كيردينگ؟ و اغيزي بند بولوب قالدی. ^{۱۳} اول وقت خدمتكارلارغه ايئي: ايننگ پوت لاريني و قول لاريني باغلاب اني اليب تاشقارقي قرانگغولوققه تاشلانگلار. اندا يغي و تيش غچرلاتيش بولور. ^{۱۴} چونكه دعوت قيلينغانلار تولا ليكن ايلغانانلار آزدور.

^{۱۵} اول وقت فريسييلار باريب اني سوز بيلان توتقالي مصلحت قيليشيب ^{۱۶} اوز شاگردلاريني هيرودسييلار بيلان بيله ايننگ آلدیغه ايباريب ايتقوزديلار: اي اوستاد سنينگ صادق بولوب خدانينگ يولي ني راستليق بيلان اورگاتيب هيچ كيمرسه دين پروا قيلماغانينگ ني بيلورميز چونكه آدم لارغه يوز خاطر قيلمايسن. ^{۱۷} ايمدی بيزگا ايتغيل سнга قايداغ كورونور؟ قيصرغه البان برماك جائزمو ايماسمو؟ ^{۱۸} و يسوع اولارنينگ حيله سي ني بيليب اولارغه ايئي: اي ربا قيلغوجيلار نمه ايشقه مني سينارسيزلار؟ ^{۱۹} منگا البان پلي ني كورساتينگلار. و انگا بر دينار كلتورديلار. ^{۲۰} و يسوع اولارغه ايئي: بو صورت و خط كيم نينگ كي دور؟ ^{۲۱} انگا ايتيلار: قيصرنينگ كي. اول وقت اولارغه ايئي: انداغ بولسه قيصرنينگ كي ني قيصرغه و خدانينگ كي ني خداغه برينگلار. ^{۲۲} و اولار موني انگلاغاندا تعجب قيليب اني قويوب كتيلار.

^{۲۳} شو كونده قيامت يوق دور ديگان صادوقيلار ايننگ آلدیغه كليب ايننگدين سوراب ^{۲۴} ايتيلار: اي اوستاد موسي ايتيكة اگر بر كيمرسه بلاسز اولسه برادري ايننگ خاتوني ني اليب اوز برادريگا نسل قوپارسون. ^{۲۵} ايمدی بيزنينگ آراميزدا يته برادر بار ايردي و اولقي سي اويلانيب اولدي و ايننگ اوروغی بولماغاچ خاتوني ني برادريگا قويدی. ^{۲۶} شونداغ ايکينجي سي و اوچونجي سي تا يتنجي سيغچه ليك. ^{۲۷} همه دين كين اول خاتون هم اولدی. ^{۲۸} اما قيامت ده بو يته سي نينگ قايسى سي نينگ خاتوني بولور؟ چونكه همه سي نينگ كي بولغان ايردی. ^{۲۹} يسوع جواب بريب اولارغه ايئي: كتاب لارني و خدانينگ قدرتي ني بيلماغاچ از يقيب كتيب دورسيزلار. ^{۳۰} چونكه قيامت ده خاتون الماسلار و يا ايرگا تگماسلار ليكن آسمانداكي فرشته لارديك بولورلار. ^{۳۱} اما اولوك لارنينگ قيامتي باره سيدين بولسه خدا طرفيدين سيزلارگا ايتيلغانی ني او قومادينگيز مو يعني ^{۳۲} من ابراهيم نينگ تنگريسي و اسحق نينگ تنگريسي و يعقوب نينگ تنگريسي دورمن. خدا اولوك لارنينگ تنگريسي ايماس بلکه تيريك لارنينگ كي دور. ^{۳۳} و خلق موني انگلاغاندا ايننگ تعليميگا حيران قالدیلار.

^{۳۴} لیکن فریسیلار ایننگ صادوقیلارنی خاموش قیلغانی نی انگلاغاندا یوغلاشیب جمع بولدیلار. ^{۳۵} اولار دین بر اهل شریعت انی سیناماق اوچون ایننگدین سوراب ایئی: ^{۳۶} ای اوستاد شریعت داکی همه دین چونگ امر قایسی دور؟ ^{۳۷} انگا ایئی: رب خداینگ نی همه کونگلوئنگدین و همه جانینگدین و همه عقلینگدین دوست توتغیل دیب ^{۳۸} همه دین ایلگارکی و چونگ امر شودور. ^{۳۹} و همسایه ننگ نی اوزونگدیک دوست توتغیل دیب ایکینجی سی مونگا اوخشاش دور. ^{۴۰} بارچه شریعت و پیغمبرلیک لار بو ایکی امرگا متعلق دور. ^{۴۱} و فریسیلار یوغلاشقاندا یسوع اولار دین سوراب ^{۴۲} ایئی: مسیح نینگ باره سیدین نمه خیال قیلورسیز؟ کیم نینگ اوغلی دور؟ اولار انگا ایئی: داود نینگ کی. ^{۴۳} اولارغه ایئی: انداغ بولسه داود روح دا قایداغ انی خداوند آتاب اییب دورکه. ^{۴۴} رب منینگ خداوندیم گا ایئی: من سنینگ دشمن لارینگ نی پوت لارینگ نینگ تگیگا قویغونچه منینگ اونگ یانیم دا اولتورغیل دیدی. ^{۴۵} ایمدی داود انی خداوند آتاسه قایداغ ایننگ اوغلی بولور؟ ^{۴۶} و هیچ کیمسه انگا بر سوز جواب برالمادی. شو کوندین تارتیب هیچ کیمسه ایننگدین بر نرسه سورغالی جرأت قیلمادی.

بکر مه اوچونجی باب

^۱ اول وقت یسوع خلققه و اوز شاگردلاریغه سوز قیلیب ^۲ ایئی: کاتب لار بیلان فریسیلار موسی نینگ کُرسی سیدا اولتورورلار. ^۳ ایننگ اوچون سیز لارگا هر نمه دیسه لار انی قیلیب ساقلانگلار لیکن اولار نینگ عمل لاریدیک قیلمانگلار چونکه ایپورلار اما قیلماسلار. ^۴ و اغیر یوک لار باغلاب آدم لار نینگ موره لاریگا ارتیب قویارلار لیکن اوزی بر بارماقی برله لینگشیتیشقه یاراماسلار. ^۵ آدم لارغه کورونامیز دیب همه عمل لارینی قیلورلار چونکه تومار لارینی کنگ و ایٹاک پوپوک لارینی چونگ قیلورلار. ^۶ ضیافت لارده تورده اولتوروشنی و سیناغولاردا اولقی صف لارنی ^۷ و بازاردا سلام الیشی و آدم لار دین خواجه م آتانیشنی یخشی کورورلار. ^۸ لیکن سیز لار خواجه م آتانیانگلار چونکه معلمینگیز بردور و همه نگیز برادر دور سیز لار. ^۹ و یر یوزیده هیچ کیمسه نی آتا دیمانگلار چونکه آتانگیز بردور و اول آسمانلار دادور. ^{۱۰} و اوزونگیزنی اوستاد آتاندور مانگلار چونکه اوستادینگیز بردور یعنی مسیح. ^{۱۱} اما آرانگیز داکی چونگراقی خدمتکارینگیز بولسون.

۱۲ لیکن کیم که اوزینی ایگیز توتسه پست بولور و کیم که اوزینی پست توتسه ایگیز بولور.
 ۱۳ لیکن وای سیزلارگا ای ریا قیلغوچی کاتب لار و فریسیلار. آسمانلارنینگ
 پادشاه لیقی نی آدم لارنینگ آلدیدا ایتیب قویارسیزلار! ۱۴ چونکه اوزونگیز کیرماس سیزلار و
 کیرادورغانلارنی کیرگالی قویماس سیزلار. ۱۵ وای سیزلارگا ای ریا قیلغوچی کاتب لار و
 فریسیلار چونکه بر کیمرسه نی ایمانغه کلتورماک اوچون تنگیزنی و قورووق نی کزارسیزلار.
 و بری چیقیب قالسه انی اوزونگیزدین ایکی مرتبه اشوق جهنم نینگ بلاسی قیلورسیزلار.
 ۱۶ وای سیزلارگا ای کور باشلاغوچیلار یعنی هر کیم بیت نینگ تویه سیده قسّم قیلسه هیچ
 نمه ایماس لیکن هر کیم بیت داکی آلتون نینگ تویه سیده قسّم قیلسه قرضدار بولور دیب
 ایتقوچیلار. ۱۷ ای احمق و کورلار قایسی اولوغ دور آلتون مو؟ یا آلتون نی تقدیس قیلغان
 بیت مو؟ ۱۸ و هر کیم قربانگاه نینگ تویه سیده قسّم قیلسه هیچ نمه ایماس لیکن هر کیم
 قربانگاه نینگ اوستیداکی قربان نینگ تویه سیده قسّم قیلسه قرضدار بولور دیرسیزلار. ۱۹ ای
 کورلار قایسی اولوغ دور قربان مو؟ یا قربان نی تقدیس قیلغان قربانگاه مو. ۲۰ ایننگ اوچون
 کیم که قربانگاه نینگ تویه سیده قسّم قیلسه شونینگ اوزی نینگ تویه سیده و هم ایننگ
 اوستیداکی نینگ همه سی نینگ تویه سیده قسّم قیلور. ۲۱ و کیم که بیت نینگ تویه سیده قسّم
 قیلسه شونینگ اوزی نینگ تویه سیده و ایننگ ایچیده سکونت قیلغوچی نینگ تویه سیده
 قسّم قیلور. ۲۲ و کیم که آسمان نینگ تویه سیده قسّم قیلسه خدانینگ تختی نینگ تویه سیده و
 ایننگ اوستیده اولتورغوچی نینگ تویه سیده قسّم قیلور.

۲۳ وای سیزلارگا ای ریا قیلغوچی کاتب لار و فریسیلار چونکه پینه و جوانی وزیره نینگ
 عشرینی برورسیزلار اما شریعت نینگ ضرورینی یعنی عدالت نی و رحم نی و ایمان نی
 قویارسیزلار. برینی قیلماق کیراک ینه برینی قیلماق بولمايدور. ۲۴ ای پشه نی سوزوب
 توگه نی یوتادورغان کور باشلاغوچیلار! ۲۵ وای سیزلارگا ای ریا قیلغوچی کاتب لار
 و فریسیلار پیاله نینگ و طبق نینگ تاشی نی یویسیزلار اما اولارنینگ ایچی تالاماغلیق و
 حریصلیق نینگ اولجاسی بیلان تولغان دور. ۲۶ ای کور فریسی اول پیاله نینگ ایچی نی پاکیزه
 قیلغیل تاکه تاشی هم پاکیزه بولغای. ۲۷ وای سیزلارگا ای ریا قیلغوچی کاتب لار و فریسیلار
 تاشقاریدین چرایلیق کورونوب ایچقاریدین اولوک سونگا لاری و هر قسم نجاست
 بیلان تولاغلیق آقارتیلغان قبرلارگا اوخشارسیزلار. ۲۸ شونداغ سیزلار هم تاشقاریدین
 آدم لارغه عادل کورونورسیزلار لیکن ایچقاریدین ریا و گناه بیلان تولغان دورسیزلار.

۲۹ ای سیزلارگا ای ریا قیلغوچی کاتب لار و فریسیلار پیغمبرلارنینگ قبرلارینی یاساب صادق لارنینگ گورستانلارینی زیتلاندوروب: ۳۰ اگر آتابابالاریمزنینگ کونلاریده بولغان بولساق اولار بیلان پیغمبرلارنینگ قانیغه شریک بولماس ایردوک دیب ایتورسیزلار. ۳۱ مونیگ بیلان اوز باره نگیزده پیغمبرلارنی اولتورگانلارنینگ بلالاری بولغانینگیزغه گواه لیق برورسیزلار. ۳۲ سیزلار هم اوز آتابابالارینگیزنینگ پیمانہ سی نی تولدورونگلار. ۳۳ ای یلان و افعی زاده لاری جهنم نینگ حکمیدین قایداغ قاچالورسیزلار؟ ۳۴ منا ایننگ اوچون من سیزلارگا پیغمبرلار و دانشمندلار و کاتب لار ایبارورمن. بعضیلارینی اولتوروب دارغه تارتارسیزلار و بعضیلارینی سیناغوغلارینگیزدا شیرہ قامچی اوروب شهردین شهرگا قوغلارسیزلار ۳۵ تاکه زمینغه توکولگان صالح لارنینگ قانی نینگ همه سی صادق هاییل نینگ قانیدین تارتیب اوزونگیز بیت بیلان قربانگاه نینگ آراسیدا قتل قیلغان زکریّا ابن برخیانینگ قانیغچه سیزنینگ اوستونگیزگا کلگای. ۳۶ بتحقیق سیزلارگا ایتورمن: مونیگ همه سی بو نسل نینگ اوستیگا کلور.

۳۷ ای اورشلیم ای اورشلیم پیغمبرلارنی اولتوروب سنگا ایباریلگانلارنی سنگسار قیلغوچی! توخی اوز چوجه لارینی قنات لاری نینگ تگیگا یغقانیدک نیچه مرتبه بلالارینگ نی یغقالی خواهلار ایردیم اما سیزلار خواهلامادینگیز. ۳۸ منا اویونگیز سیزلارگا ویران قویولور ۳۹ چونکه سیزلارگا ایتورمن که موندین کین: خداوندینینگ اسمی بیلان کلادورغان مبارک دور دیماگونچه منی کورماس سیزلار.

بکر مه تور تونجی باب

۱ و یسوع بیت مقدّس دین چقیب کتی. و شاگردلاری بیت مقدّس نینگ عمارت لارینی انگا کورساتگالی ایننگ آلدیغه کلدیلا. ۲ و اول جواب بریب اولارغه ایتی: مونیگ همه سی نی کورماس سیزلارمو؟ بتحقیق سیزلارگا ایتورمن: موندا یقیتیلمایدورغان تاش تاش نینگ اوستیده قالماس.

۳ و اول اوزی زیتون تاغی نینگ اوستیده اولتورغاندا شاگردلاری اوز آرا ایننگ آلدیغه کلیب ایییلار: بونه وقت بولادورغانی نی و کلیشینگ نینگ و بو عالم نینگ آخری نینگ علامتی نمه ایکانی نی بیزگا اییب برگیل. ۴ و یسوع جواب بریب اولارغه ایتی: آگاه بولونگلار بر کیمرسه

سيزلارنى آزدورماسون^٥ چونكه تولا كشي منينگ اسميم بيلان كليب من مسيح دور من ديب تولا كشي نى آزدورورلار.^٦ و جنگ شاقوم لارى بيلان جنگ خبرلارنى انگلارسيز. آگاه بولوب قورقمانگلار چونكه مونيگ بولوشى كيرك دور ليكن تخی آخر ايماس.^٧ چونكه طائفه طائفه نينگ اوستيگا و مملكت مملكت نينگ اوستيگا ضد قوپار و يردين يرگا آچاچليق لار و زلزله لار واقع بولادور.^٨ ليكن بولار نينگ همه سى تولغاق لار نينگ دسلابى دور.^٩ اول وقت سيزلارنى تنگليگكا ساليب اولتورورلار و منينگ اسميم اوچون همه طائفه لار سيزلارنى يمان كورورلار.^{١٠} اول وقت تولا كشي تاييب كتيب بر برينى توتوب بر يرب بر برينى يمان كورورلار.^{١١} و تولا يالغان پيغمبرلار قوپوب تولا كشي نى آزدورورلار.^{١٢} و عصيان نينگ اشماغليقى بيلان تولا لار نينگ محبتي ساوب كتادور.^{١٣} ليكن كيم كه آخر غچه صبر قيلسه اول اوزى قوتولور.^{١٤} و بولادشاه ليق نينگ انجيلى همه طائفه لار غه گواه ليق بولماق اوچون بارچه دنيا دا بشارت بريلور و اندين كين آخر كلور.

^{١٥} و دانيال پيغمبر نينگ واسطه سى برله خبرى بولغان خرابليق نينگ مكر وهاتى نينگ مقدس مكاندا تورادورغانى نى كورگانينگيزده او قوغوچى شونى فهملاسون^{١٦} اول وقت يهوديه داکى لار تاغلار غه قاچسونلار.^{١٧} او گزه داکى كيمر سه اويدين بر نر سه الغالى توشماسون.^{١٨} و ايکين يريداكى كيمر سه اوز لباسى نى الغالى يانماسون.^{١٩} اما وای اول كونلار ده حامله بولغانلار غه و ايميتگانلار گا!^{٢٠} ليكن دعا قيلينگلار كه قاچيشينگيز قيشدا يا سبت كونیده بولماسون.^{٢١} چونكه اول وقت دنيا نينگ دسلابدين تارتيب بو چاغچه واقع بولماغان و كين هم بولمايدورغان چونگ تنگليک بولور.^{٢٢} و اگر اول كونلار قيسقاريلماسه ايردى هيچ بر بشر قوتولماس ايردى. ليكن ايلغانلار اوچون اول كونلار قيسقاريليب دور.^{٢٣} اول وقت بر كيمر سه سيزلار گا: منا مسيح موندا يا اندادور ديسه ايشانمانگلار^{٢٤} چونكه يالغان مسيح لار و يالغان پيغمبرلار قوپوب چونگ علامت و معجزه لار قيلورلار تاكه ممكن بولسه ايلغانلارنى هم آزدورغايلار.^{٢٥} منا ايلگاريدين سيزلار گا خبر برديم.^{٢٦} و منا بيابانداور ديسه لار چيقيمانگلار، منا خلوت اوى لار يديه دور ديسه لار ايشانمانگلار.^{٢٧} چونكه چاقين مشردين چيقيب مغربغچه كورونگانديك ابن الانسان نينگ كليشى شونداغ بولور.^{٢٨} اولوك بدن نه يرده بولسه قراقوشلار اندا يغيلا دور.^{٢٩} اما شو كونلار نينگ تنگليكى اوتوب كتگان وقت دا آفتاب قرانگغو بولور و آى اوز ياروغلوقى نى برمايدور و يولدوزلار كوكدين توشادور و آسمانلار نينگ قوت لارى تيرانادور.^{٣٠} اندين كين آسماندا

ابن الانسان نينگ علامتى كورونور و اول وقت ير يوزيداكى همه قبيله لار فریاد قیلورلار و نظر سالیب باقسه لار ابن الانسان تولا قدرت و جلال بیلان آسمان بولوت لاری اوستیده کلادور.^{۳۱} و اول اوز فرشته لارینی چونگ کارنای اونی بیلان ایبارور و اولار انینگ ایلغانغانلارینی آسمان نینگ بر باشیدین ینه بر باشیغچه تورت طرفیدین یغارلار.^{۳۲} اما انجیر درختیدین مثل اورگانینگلار. انینگ شاخلاری یومشاب یاپراق چیقارغاندا یازنینگ یقین ایکانلیکی نی بیلورسيزلار.^{۳۳} شونداغ هم سيزلار مونینگ همه سی نی کورگانه اول یقین بولوب ایشیک نینگ آلدیدا تورادور ديب بیلینگلار.^{۳۴} بتحقیق سيزلارگا ایتورمن: مونینگ همه سی واقع بولماغونچه بونسل اوتماس.^{۳۵} آسمان و یر یوقالور لیکن منینگ سوزلاریم هرگیز یوقالمایدور.^{۳۶} اما اول کون نی و اول ساعت نی تنها منینگ آتام دین باشقه خواه آسمانلارنینگ فرشته لاری بولسه خواه اوغول بولسه هیچ کیمسه بیلمايدور.

^{۳۷} لیکن نوح نینگ کونلاریدیک ابن الانسان نینگ کلیشی هم شونداغ بولور.^{۳۸} چونکه طوفان نینگ ایلگاری کونلاریده نوح که گایرگان کونغچه اولار یب ایچیب خاتون الیب ایرگا تگیب تورغاندیک^{۳۹} و طوفان کلیب همه سی نی باسیب الیب کتگونچه اولار هیچ نمه بیلماگاندیک ابن الانسان نینگ کلیشی هم شونداغ بولور.^{۴۰} اول وقت ایکی یردای ایکی کشی نینگ بری الینورینه بری قویولور.^{۴۱} یارغوچاق تارتیب تورادورغان ایکی خاتون نینگ بری الینورینه بری قویولور.

^{۴۲} انینگ اوچون اویغاق تورونگلار چونکه خداوندینگیزنینگ قایسی کونده کلادورغانی نی بیلماس سيزلار.^{۴۳} اما مونی بیلینگلارکه اوی ایگاسی کیچه نینگ قایسی حصّه سیده اوغری نینگ کلادورغانی نی بیلسه ایردی اویغاق توروب اوز اوی نی تیشگالی قویماس ایردی.^{۴۴} انینگ اوچون سيزلار هم طیار تورونگلار چونکه سيزلار گمان قیلماغان ساعت ده ابن الانسان کلادور.^{۴۵} اما خواجه سی اوز اوی خلقی نینگ اوستیده وقتیدا اولارغه غذا برماک اوچون قویغان امین و دانا قُل کیم دور؟^{۴۶} انینگ خواجه سی کلگانه انی شونداغ قیلیب توروشیدا تاپسه مبارک اول قُلغه!^{۴۷} بتحقیق سيزلارگا ایتورمن: انی همه تعلقی نینگ اوستیگا قویادور.^{۴۸} لیکن یمان قُل بولسه اوز کونگیله: خواجه م اوزونداراق کلور ديب^{۴۹} اوز قُل رفیق لارینی اوروب شراب خورلار بیلان یب ایچگالی تورسه^{۵۰} اول قُل نینگ خواجه سی اول منتظر بولماغان کونی و بیلماگان ساعتی کلیب^{۵۱} انی پارالاب نصیبی نی ریا قیلغوچیلار بیلان توختاتب برور. اندایغی و تیش غچرلانیش بولور.

یکرمه بشنجی باب

اول وقت آسمانلارنینگ پادشاهلیقی اوز چراغلارینی ایب توی یگیتی نینگ آلدیغه چیقغان اون قیزغه اوخشار. ^۲ اما اولارنینگ بشی نادان و بشی دانا ایردی. ^۳ و نادانلار اوز چراغلارینی ایب اوزی بیلان یاغ المادیلار. ^۴ لیکن دانالار چراغلاری بیلان اوز قچالاریدا یاغ ایب چیقیتیلار. ^۵ و توی یگیتی کیچ قالغاندا همه سی مورگوداب اوخلاب قالدیلار. ^۶ اما کیچه نینگ یریمیدا: منا توی یگیتی کلدی! آلدیغه چیقینگلار دیب بر آواز چیققی. ^۷ اول وقت قیزلارنینگ همه سی قوپوب چراغلارینی راستلادیلار. ^۸ و نادانلار دانالارغه ایبتیلار: بیزگا یاغینگیز دین برینگلار چونکه چراغلاریمیز پستلاب قالدی. ^۹ لیکن دانالار جواب بریب ایبتیلار: بیزگا و سیزگا هرگیز یتمایدور بلکه باریب ساتغوچیلاردین اوزونگیزگا ساتیب ایبتیلار. ^{۱۰} اولار الغالی بارغانیدا توی یگیتی کلدی و طیار تورغانلار انینگ بیلان تویغه کیردیلار و ایشیک ایبتلدی. ^{۱۱} اندین کین قالغان قیزلار هم کلیب: ای خواجه ای خواجه بیزگا اچیب برگیل دیب ایبتیلار. ^{۱۲} لیکن اول اوزی: بتحقیق سیزلارگا ایتورمن: سیزلارنی تونوماس من دیب جواب بردی. ^{۱۳} انینگ اوچون او یغاق تورونگلار چونکه کون و ساعت نی بیلماس سیزلار.

^{۱۴} شونداغ هم باشقه یورت غه سفر قیلماقچی بر آدم اوز قُل لارینی قچقیریب اوز مالی نی اولارغه تاپشوروب ^{۱۵} هر بریگا انینگ طاقتیگا قایلاب بریگا بش طلانت بریگا ایکی طلانت وینه بریگا بر طلانت بریب سفرگا چیققی. ^{۱۶} بش طلانت نی الغان کشی درحال باریب انینگ بیلان تجارت قیلیب ینه بش طلانت فائده تاپتی. ^{۱۷} و شونداغ هم ایکی طلانت نی الغان کشی ینه ایکی طلانت فائده تاپتی. ^{۱۸} لیکن بر طلانت نی الغان کشی باریب یرنی کورلاب خواجه سی نینگ کموشی نی یاشوروب قویدی. ^{۱۹} اما اوزون وقت دین کین اول قُل لارنینگ خواجه سی کلیب اولاردین حساب سوردی. ^{۲۰} و بش طلانت نی الغان کشی کلیب ینه بش طلانت کلتوروب ایتی: ای خواجه منگا بش طلانت تاپشوردونگ منا ینه بش طلانت فائده تاپتیم. ^{۲۱} خواجه سی انگا ایتی: آفرین ای یخشی و امین قُل آزدا امین بولدونگ سنی تولانینگ اوستیگا قویارمن. خواجه نینگ خوشحال لیقیغه کیرگیل. ^{۲۲} ایکی طلانت نی الغان کشی هم کلیب ایتی: ای خواجه منگا ایکی طلانت تاپشوردونگ منا ینه ایکی طلانت فائده تاپتیم. ^{۲۳} خواجه سی انگا ایتی: آفرین ای یخشی و امین قُل آزدا امین بولدونگ سنی

تولانينگ اوستيگا قويارمن. خواجه ننگ نينگ خوشحال ليقیغه کير گيل.^{۲۴} ليکن بر طلانت ني الغان کشي هم کليب ايئي: اي خواجه سني قاتيق آدم بولوب اوزی تريمماغان يردين اوراب اوزی ساچماغان يردين يغقوچی ديب بيليب^{۲۵} قورقوب باريب طلانتينگ ني يرده ياشوروب قويوم. منا سنينگ كي!^{۲۶} اما خواجه سي جواب بربب انگا ايئي: اي يمان و هورون قُل مني اوزی تريمماغان يردين اوراب اوزی ساچماغان يردين يغقوچی ديب بيلدينگ مو؟^{۲۷} انداغ بولسه منينگ کموشوم ني صراف لارغه تاپشورماغليقينگ کيراک ايردي تاکه من کلگانده منينگ كي ني فائده سي بيلان قوشوب الور ايرديم.^{۲۸} انينگ اوچون طلانت ني انينگدين اليب اون طلانتی بار کشيگا برينگلار.^{۲۹} چونکه هر کيم نينگ كي بار بولسه انگا بريلور و انگا زياده بولغاي اما کيم نينگ كي يوق بولسه باري هم انينگدين الينغاي.^{۳۰} و اول فائده سز قُل ني تاشقارقي قرانگغولوققه تاشلانگلار اندايغي و تيش غچرلاتيش بولور.

^{۳۱} ابن الانسان اوز جلاليدا همه فرشته لار بيلان کلگانده اول وقت اوز جلالی نينگ تختيدا اولتورور.^{۳۲} و همه طائفه لار انينگ آلدیغه يغيلورلار و اول اولارني پاته چی قوی لارني اچکولاردین آيريغانديک بر بریدين آريب^{۳۳} قوی لارني اونگا يانيدا و اچکولارني سول يانيدا تورغوزور.^{۳۴} اول وقت پادشاه اونگ يانيداکی لارغه ايتور: کلينگلار اي آتام نينگ مبارک لاری دنيانينگ اولدانغانيدین بری سيز نينگ اوچون طيار قيلينغان پادشاه ليق ني ميراث الينگلار.^{۳۵} چونکه من آچ قالدیم منگا يدوردينگيز، اوسادیم منگا ايچوردينگيز، مسافر ايرديم مني قوندوردينگيز،^{۳۶} يلانگغاچ ايرديم منگا کيدوردينگيز، کسل ايرديم مني يوقلادينگيز، زنداندا ايرديم قاشيمغه کلدينگيز.^{۳۷} اول وقت عادل لار جواب بربب ايتورلار: اي خداوند قچان سنی آچ کوروب سنگا يدوردوک يا اوساغان کوروب سنگا ايچوردوک؟^{۳۸} و قچان سنی مسافر کوروب قوندوردوک يا يلانگغاچ کوروب سنگا کيدوردوک؟^{۳۹} و قچان سنی کسل يا زنداندا کوروب قاشينگغه کلدوک؟^{۴۰} و پادشاه جواب بربب اولارغه ايتور: بتحقيق سيز لارگا ايتورمن: هر نمه که شو همه دين کچيک برادر لاريم نينگ بريگا قيلغان بولسانگيز منگا قيلدينگيز.

^{۴۱} اندین کين سول يانيداکی لارغه ايتور: اي ملعونلار منينگ آلدیم دين کتيب شيطان و انينگ فرشته لاری اوچون طيار قيلينغان ابدی اوتغه بارينگلار.^{۴۲} چونکه من آچ قالدیم منگا يدورمادينگيز، اوسادیم منگا ايچورمادينگيز،^{۴۳} مسافر ايرديم مني قوندورمادينگيز، يلانگغاچ ايرديم منگا کيدورمادينگيز، کسل و زنداندا ايرديم مني يوقلامادينگيز.^{۴۴} اول وقت اولار هم

جواب برب ايتورلار: اي خداوند قچان سنى آچ يا اوساغان يا مسافر يا يلانگچ يا كسل يا زنداندا كوروب سنگا خدمت قيلمادوق؟^{٤٥} اول وقت اولارغه جواب برب ايتور: بتحقيق سيزلارگا ايتورمن: هر نمه كه شو همه دين كچيك برادرلاريم نينگ بريگا قيلماغان بولسانگيز منگا هم قيلمادينگيز.^{٤٦} و بولار ابدى عذاب غه ليكن عادل لار ابدى حياتليقه بارورلار.

يكرمه التنجى باب

^١ و واقع بولديكه يسوع بو سوزلارنى تمام قيلغاندا شاگردلار يغه ايئي: ^٢ ايكي كوندين كين فصح عيى بولور ديب بيلور سيزلار و ابن الانسان دارغه تار تيلماق اوچون تاپشورولور. ^٣ اول وقت اولوغ كاهن لار و قوم نينگ آقسقال لارى قيافا آتليق اولوغ كاهن نينگ حويلي سيغه يغليب^٤ يسوعنى حيله بيلان توتوب اولتورگالى مصلحت قيليشتيلار. ^٥ ليكن عيىدا بولماسون تاكه خلق نينگ آراسيدا غلوه بولماغاي ديب ايئيلار.

^٦ و يسوع بيت عنيادا پسه سمعون نينگ اوويده بولوب^٧ دستور خواندا اولتورغاندا بر خاتون بر كاواش شيشه قيمت بها ياغ بيلان انينگ آلديغه كليب باشيغه توكتي. ^٨ و شاگردلار موني كورگانده خفه بولوب ايئيلار: نمه اوچون بو اسراف بولوب دور؟^٩ چونكه بو ياغ قيمت بهاغه ساتيلىب فقيرلارغه بر بلالور ايردى. ^{١٠} يسوع موني بيب اولارغه ايئي: نمه ايشقه خاتوننى غمكين قيلور سيزلار؟ چونكه منگا يخشى بر ايش قيلدى. ^{١١} منا فقيرلار همیشه سيزلار بيلان دور ليكن من همیشه سيزلار بيلان ايماس من. ^{١٢} چونكه اول بو خوشبوى ياغنى بدنيم نينگ اوستيگا توگگاني بيلان منى دفنانماگكا طيار قيلدى. ^{١٣} بتحقيق سيزلارگا ايتورمن: تمام دنيا دا نه يرده بو انجيل بشارت بريلسه انينگ شو قيلغانى هم انينگ يادكارى اوچون خبر بريلور.

^{١٤} اول وقت اون ايكيلار نينگ برى اسخريوطى آنانغان يهودا اولوغ كاهن لار نينگ قاشيغه باريب^{١٥} ايئي: انى سيزلارگا توتوب برسام منگا نمه براسيزلار؟ و اولار انگا اوتوز سر كموش تارتيب برديلار. ^{١٦} و شو وقت دين تارتيب انى توتوب برگالى مناسب فرصت ايستار ايردى. ^{١٧} و فطير نان نينگ عيى نينگ اولقى كوني شاگردلار يسوع نينگ آلديغه باريب ايئيلار: فصح طعامى نى يگالى سنينگ اوچون نه يرده طيار قيليشيميزنى خواهلارسن؟^{١٨} اول ايئي: شهرگا كيريب فلان نينگ قاشيغه باريب انگا ايتينگلار: اوستاد ايتوركه و قسيم يقينلاشتى،

شاگردلاريم بيلان سنينگ کي دا فصح ني قیلاي. ۱۹ او شاگردلار يسوع اولارغه بويورغانديک قیلیب فصح قوزیسی نی طیار قیلدیلار.

۲۰ او آخسام بولغاندا اون ایکیلار بيلان دستورخواندا اولتوردی. ۲۱ او اولار یگانیده ایٽی: بتحقیق سیزلارگا ایتورمن: سیزلاردین بری منی توتوب برور. ۲۲ او اولار تولا غمکین بولوب هر بری انگا: ای خداوند آیا اول من مو؟ دیگالی باشلادیلار. ۲۳ اما اول جواب بریب ایٽی: منینگ بیلان قچاغه قولى نی توگورگان کیمرسه منی توتوب برور. ۲۴ ابن الانسان اوز باره سیده پتولگانديک کتادور لیکن وای ابن الانسان نینگ توتوب برلیشیگا واسطه بولغان آدم غه! اول آدم توغولماغان بولسه انگا یخشی بولور ایردی. ۲۵ اول وقت انی توتوب برگوچی یهودا جواب بریب ایٽی: ای اوستاد آیا اول من مو؟ اول انگا ایٽی: سن اوزونگ ایٽینگ.

۲۶ اولار طعام یگانیده يسوع بر نان نی الیب مبارکلاب اوشاتیب شاگردلارغه بریب ایٽی: الیب ینگلار، بو منینگ بدنیم دور. ۲۷ و بر پیاله نی الیب شکر ایتیب اولارغه بریب ایٽی: همه نگیز مونیگدین ایچینگلار ۲۸ چونکه تولا لار اوچون گناه لار نینگ عفوسیغه توکولادورغان قانیم یعنی عهد نینگ قانی بودور. ۲۹ اما سیزلارگا ایتورمن: موندین کین آتام نینگ پادشاه لیقیدا سیزلار بیلان انی ینگیدین ایچادورغان کونغچه تال نینگ شو میوه سیدین هرگیز ایچماس من. ۳۰ او اولار حمد شعرینی اوقوغاندین کین زیتون تاغیغه چیقتیلار. ۳۱ اول وقت يسوع اولارغه ایٽی: همه نگیز بو کیچه مندین تایار سیزلار چونکه پاته چی نی اورورمن و پاته نینگ قوی لاری پراکنده بولور دیب پتولوب دور. ۳۲ لیکن من اولوک لاردین قویار یلغاندین کین سیزلاردین ایلگاری جلیله گا بارورمن. ۳۳ پطروس جواب بریب انگا ایٽی: همه سی سندین تایسه هم من هرگیز تایماس من. ۳۴ يسوع انگا ایٽی: بتحقیق سنگا ایتورمن که بو کیچه خوراز چیرلاماسدین ایلگاری منی اوچ مرتبه انکار قیلاسن. ۳۵ او پطروس انگا ایٽی: سنینگ بیلان اولسام هم سنی هرگیز انکار قیلماسن من و همه شاگردلار شونداغ ایٽیلار.

۳۶ اول وقت يسوع اولار بیلان جتسیمانی دیگان بر باغقه کلب شاگردلارغه ایٽی: من اندا باریب دعا قیلیب بولغونچه موندا قالینگلار. ۳۷ او وزی بیلان پطروسنی و زبدی نینگ ایکی اوغلی نی الیب غم قیلیب تولا بی آرام بولغالی توردی. ۳۸ او اولارغه ایٽی: جانیم اولگودیک تولا غمکین دور موندا قالیب منینگ بیلان او یغاق تورونگلار. ۳۹ اندین ایلگاریک باریب

يوزى توين يقيليب دعا قيليب ايتي: اي آتا ممكن بولسه بو پياله مندين اوتسون ليكن من خواهلاغانديك ايماس بلكه سن خواهلاغانديك بولسون.^{۴۰} و شاگردلارغه يانيب كليب اولارنى اوخلاغليق تاييب بطروسغه ايتي: منا مينينگ بيلان بر ساعت اويغاق تورالمادينگيزمو؟^{۴۱} اويغاق توروب دعا قيلينگلاركه امتحانغه توشماگاييسيزلار. روح حاضر ليكن جسم ضعيف دور.^{۴۲} ينه ايکينجى مرتبه باريب دعا قيليب ايتي: اي آتام من انى ايچماگونچه بو پياله مندين اوتالماسه سنينگ اراده ننگديك بولسون.^{۴۳} و كليب ينه اولارنى اوخلاغليق تاپتي چونكه اولارنينگ كوزلارى اغيرلاشقان ايردى.^{۴۴} و اولارنى قويوب ينه باريب اوچونجى مرتبه دعا قيليب ينه اول سوزلارنى ايتي.^{۴۵} اندين كين شاگردلارغه يانيب كليب اولارغه ايتي: ايمدى اوخلاب راحت الينگلار. منا ساعت يقينلاشيب دور و ابن الانسان گناهكارلارنينگ قول لاريغه تاپشورولور.^{۴۶} قوپونگلار كتالى منا منى توتوب برگوچى يقين كليب دور.

^{۴۷} و اول تخى سوز قيليب تورغانيدا منا اون ايكيلارنينگ برى يهودا و انينگ بيلان اولوغ كاهن لاردين و قوم نينگ آقسقال لاريدين اباريلگان تولا خلق قليچ و عصا بيلان كلديلار.^{۴۸} و انى توتوب برگوچى اولارغه بر نشانه بريب: كيم نى سويسام اول دور انى توتونگلار ديب ايردى.^{۴۹} و درحال يسوع نينگ آلدیغه باريب السلام اى اوستاد ديب انى سويدى.^{۵۰} و يسوع انگا ايتي: اى دوستوم نمه ايشقه كلدينگ؟ اول وقت اولار آلدیغه باريب قول لاريني انينگ اوستيگا ساليب انى توتيلار.^{۵۱} و منا يسوع بيلان بولغانلاردين برى قولى نى اوزاتيب قليچى نى سوغوروب اولوغ كاهن نينگ قلى نى اوروب قولاقى نى كستى.^{۵۲} اول وقت يسوع انگا ايتي: قليچينگ نى غلافيغه سالغيل چونكه قليچ تارتقانلارنينگ همه سى قليچ بيلان هلاك بولورلار.^{۵۳} آيا ايمدى اوز يانيم دا تورغالى اون ايكى گروه دين زياده فرشته لار بريشنى اوز آتام دين تيلايالايدورغانيم نى بيلماس سن مو؟^{۵۴} ليكن انداغ بولسه شونداغ بولوشى كيراك دور ديب خبر برگان كتاب لار قايداغ بجا كلور ايردى؟

^{۵۵} شو ساعت ده يسوع خلققه ايتي: بولانچى اوستيگا چيقغانديك منى توتقالى قليچ و تياق بيلان چيقتينگيز، هر كون بيت مقدسده اولتوروب تعليم برور ايرديم و منى توتمادينگيز^{۵۶} ليكن مونيگ همه سى پيغمبرلارنينگ كتاب لارى بجا كليشى اوچون واقع بولدى. اول وقت همه شاگردلار انى قويوب قاجتيلار.

۵۷ اما يسوع نى توتقانلار انى اولوغ كاهن قيافانينگ آلدیغه الیب باردیلار. اندا کاتب لار و آفسقال لار یوغلاشیب ایردیلار. ۵۸ لیکن پطروس اولوغ کاهن نینگ حویلی سیغچه یراقدین انگا ایرگاشیب ایچگاری کیریب آخیرینی کورای دیب خدمتکارلارنینگ آراسیدا اولتوردی.

۵۹ و اولوغ کاهن لار و چونگ محکمه نینگ همه سی یسوع نینگ توبه سیده انی اولتورگالی یالغان گواه لیق ایستار ایردیلار. ۶۰ و تولا یالغان گواه لار قوپسه هم هیچ نمه تاپمادیلار. آخر ایکی یالغان گواه قوپوب ۶۱ اییلار: بو کشی: من خدانینگ بیئی نی یقیتیب اوچ کونده یاسایالورمن دیدی دیب اییلار. ۶۲ و اولوغ کاهن قوپوب انگا ایئی: هیچ جواب برماس سن مو؟ بولار سنینگ توبه ننگه نمه گواه لیق برادورلار؟ ۶۳ لیکن یسوع شوک توروب ایردی. و اولوغ کاهن سوز قیلیب انگا ایئی: سنگا تیریک خدانینگ توبه سیده قسَم برورمن که سن مسیح ابن الله بولسانگ بیزگا ایغیل. ۶۴ یسوع انگا ایئی: سن اوزونگ اییتینگ. ینه سیزلارگا ایتورمن که موندین کین ابن الانسان نینگ قدرت نینگ اونگ یانیدا اولتوروب آسمان نینگ بولوت لاری اوستیده کلادورغانی نی کورورسیزلار. ۶۵ اول وقت اولوغ کاهن اوز لباسی نی بیرتیب ایئی: کفر ایئی، گواه لارغه ینه نمه حاجتیمیز بار؟ منا اوزونگیز کفر اییقانی نی انگلادینگیز. ۶۶ سیزلارگا قایداغ کورونور؟ اولار جواب بریب اییلار: اولوم گا لایق دور. ۶۷ اول وقت انینگ یوزیگا توكوروب انی موشتلادیلار و بعضیلار کچات اوروب ۶۸ اییلار: ای مسیح بیزگا پیغمبر لیک قیلغیل سنی اورغان کیم ایکان؟

۶۹ لیکن پطروس اوی نینگ تاشقاریدا صحنه دا اولتوروب ایردی. و بر کنیزک انگا کلیب ایئی: سن هم جلیلیه لیک یسوع بیلان ایردینگ. ۷۰ اما اول همه لارنینگ آلدیدا تانیب ایئی: سنینگ نمه اییقانینگ نی اوقماس من. ۷۱ و اول قرانگغو دالانغه چیقغانیدا باشقه بر کنیزک انی کوروب انداکی لارغه ایئی: بو اوزی ناصرت لیک یسوع بیلان ایردی. ۷۲ و اول ینه: من اول آدم نی تونوماس من دیب قسَم بیلان انکار قیلدی. ۷۳ اما آز مُدّت دین کین اندا تورغانلار کلیب پطروسغه اییلار: بدرستی سن هم اولاردین بری دورسن چونکه گب قیلشینگ هم سنی اشکارا قیلادور. ۷۴ اول وقت: من اول آدم نی تونوماس من دیب اوز اوزیگا لعنت قیلیب قسَم قیلغانی توردی و درحال خوراز چیرلادی. ۷۵ و پطروس: خوراز چیرلاماسدین ایلگاری منی اوچ مرتبه انکار قیلاسن دیب یسوع اوزیگا اییقان سوزنی یادیغه کلتوروب تاشقاری چیقیب اچیق یغی بیلان یغلادی.

يڪرمه يتنجي باب

۱ اما ايرته گان بولغاندا اولوغ کاهن لار نينگ همه سي و قوم نينگ آقسقال لاري يسوع نينگ ضد يغه اني اولتورگالي مصلحت قيليشتيالار. ۲ و اني باغلاب اليب باريب پيلاطوس واليغه تاپشورديلار.

۳ اما اني توتوب برگان يهودا انينگ حکم قيلينغانني کوروب پشيمان بولوب اول اوتوز سر کموشني اولوغ کاهن لارغه و آقسقال لارغه ياندوروب ۴ ايٿي: ناحق قانني توتوب برگانيم ده گناه قيلديم. اما اولار ايٿيالار: بيزينگ نمه کاريميز بار؟ اوز ايشينگني بيل. ۵ و اول کموشني بيت دا تاشلاب اندين چيقيب باريب اوزيني اسيب بوغولوب اولدي. ۶ و اولوغ کاهن لار کموشني اليب: اني بيت خزينه سيگا تاشلاماق جائز ايماس چونکه قان بهاسي دور. ۷ اديب مصلحت قيليشيب مسافر لارغه گورستانليق اوچون شونينگغه کوزه چي نينگ ايکين يريني ساتيب الديلار. ۸ انينگ اوچون اول ايکين يري بو کونجچه قان ايکين يري آتانور. ۹ اول وقت ارميا پيغمبر نينگ واسطه سي برله ايتيلغانني بجا کلدي يعني اوتوز پارچه کموشني اليب بهالانغان کيمر سه نينگ بهاسيغه ۱۰ آري بني اسرائيل بهالانغان کيمر سه نينگ بهاسيغه ۱۱ خداوند منگا بويورغانديک کوزه چي نينگ ايکين يريني ساتيب الديلار.

۱۱ اما يسوع والي نينگ آلديدا تورغوزولدي و والي انينگدين سوراب ايٿي: سن يهوديالار نينگ پادشاهي موسن؟ يسوع ايٿي: سن اوزونگ ايتورسن. ۱۲ و اولوغ کاهن لار بيلان آقسقال لار انينگ توپه سیده عرض قيلغاندا اول هيچ جواب برمادي. ۱۳ اول وقت پيلاطوس انگا ايٿي: اولار سنينگ توپه ننگا قانچه گواه ليق بريشني انگلامايسن مو؟ ۱۴ اما اول هيچ بر سوزيگا جواب برمادي شونداغ که والي تولا تعجب قيلدي.

۱۵ عيددا زندانداکي لاردين بريني هر کيم ني خواهلاسه لار خلقه آزاد قيلغالي والي نينگ رسمي ايردي. ۱۶ اما اولار نينگ باراباس آتانغان مشهور بر زنداني سي بار ايردي. ۱۷ و اولار يغيلغاندا پيلاطوس اولارغه ايٿي: سيز لارگا کيم ني آزاد قيليشيم ني خواهلار سيز لار باراباسني مو يا مسيح آتانغان يسوع ني مو؟ ۱۸ چونکه اولار نينگ حسددين اني توتوب برگاني ني بيلور ايردي. ۱۹ و اول حکم تختيدا اولتورغانيدا خاتوني انگا خبر ايباريب ايتقوزدي: اول عادل کشي بيلان سنينگ ايشينگ بولماسون چونکه بوکون توشوم ده انينگ اوچون تولا زحمت تارتيم. ۲۰ ليکن اولوغ کاهن لار و آقسقال لار باراباسني تيلانگلار و

يسوع نى هلاك قىلدورونگلار ديب خلققه اورگاتيلار. ^{۲۱} اما والى سوراب اولارغه ايْتى: بو ايكيلاسيدين قايسى نى سيزلارگا آزاد برىشيم نى خواھلارسيزلار؟ و اولار ايْتيلار: باراباسنى. ^{۲۲} پىلاطوس اولارغه ايْتى: انداغ بولسه مسيح آتانغان يسوع نى نمه قىلاي؟ همه سى ايْتى: اول دارغه تارتيلسون. ^{۲۳} و اول ايْتى: نمه يمانليق قىليب دور؟ ليكن اولار تاوالاب: دارغه تارتيلسون ديب قچقىريشتيلار. ^{۲۴} پىلاطوس اوزى هيچ نرسه قىلاماي غلوه نينگ زياده لاشگانى نى كورگانده سو اليب خلق نينگ آلديدا اوز قول لاريني يوب ايْتى: بو عادل نينگ قانيدين بى گناه دورمن. اوز ايشينگيزنى بيلينگلار. ^{۲۵} و خلق نينگ همه سى جواب بريب ايْتى: انينگ قانى بيز نينگ اوستيميزگا و بلالاريميز نينگ اوستيگا كلگاي. ^{۲۶} اندين اولارغه باراباسنى آزاد قىلدى. و يسوع نى شيره قامچى اوردوروب انى دارغه تارتيلماق اوچون تاپشوردى.

^{۲۷} اول وقت والى نينگ سپاه لارى يسوع نى اورداغه اليب كيريب سپاه لار نينگ بارچه گروهى نى انينگ اوستيگا يغديلار. ^{۲۸} و انى يلانگغاچلاب انگا بر قزىلب لباس كيدورديلار. ^{۲۹} و تيكاندين بر تاج اوراب انينگ باشيغه قويوب بر قموشنى اونگا قويغه بريب آلديدا تيز بوكوب انى مسخره قىليب السلام اى يهوديلار نينگ پادشاهى ديب ايتور ايرديلار. ^{۳۰} و انگا توکوروب قموشنى اليب باشيغه اورور ايرديلار. ^{۳۱} و انى مسخره قىلغاندين كين لباسنى سالدوروب انگا اوز كييمى نى كيدوروب انى دارغه تارتقالى اليب بارديلار.

^{۳۲} اما چيغغاندا قيرينه ليك سمعون آتليق بر آدم نى تاييب انى داريني کوتارگالى توتيلار. ^{۳۳} و اولار جُلجُته ديگان يرگا يعنى باش چناق جايى آتانغان يرگا كلگانده ^{۳۴} انگا ايچگالى اوت بيلان اليشتورولگان شراب برديلار. و اول تاتيغاندا ايچگالى اونامادى. ^{۳۵} و انى دارغه تارتىب لباسى نينگ اوستيگا قُرعه ساليب تقسيم قىلديلار تاكه پيغمبر نينگ واسطه سى برله: كييميم نى آرالاريغه تقسيم قىليب لباسيم نينگ اوستيگا قُرعه سالديلار ديب ايتيلغانى بجا كلگاي. ^{۳۶} و اندا انى ساقلاب اولتورديلار. ^{۳۷} و باشى نينگ اوستيگا: يهوديلار نينگ پادشاهى يسوع شودور ديب انينگ تهمنى نى پتوب قويوب ايرديلار. ^{۳۸} و انينگ بيله ايكي بولانچى نى برينى انينگ اونگا يانيدا ينه برينى سول يانيدا دارغه تارتيلار. ^{۳۹} و اوتوب تورغانلار انگا دشنام ايتيب باشلاريني لينگشيتيب. ^{۴۰} ايتور ايرديلار: اى بيت نى يقيتيب انى اوچ كونده ياساغوچى اگر ابن الله بولسانگ اوزونگ نى قوتقازيب داردين توشگيل. ^{۴۱} شونداغ هم اولوغ كاهن لار بيلان كاتب لار و آقسقال لار انى مسخره قىليب ايتور ايرديلار: ^{۴۲} باشقه لارنى قوتقازدى اوزينى

قوتقازالماس. اسرائیل نینگ پادشاهی ایماسمو؟ ایمدی داردین توشسون و انگا ایشانامیز. ^{۴۳} خداغه توکل قیلدی، انی خواهاسه ایمدی انی قوتقازسون چونکه اول اوزی ابن الله دورمن دیر ایردی. ^{۴۴} و شونداغ هم ایننگ بیلان دارغه تارتیلغان بولانچیلار انگا حقارت قیلدیلار.

^{۴۵} اما التنجی ساعت دین توقوزونجی ساعتغچه همه یر اوستیده قرانگولوق بولدی. ^{۴۶} و توقوزونجی ساعت گا یقین یسوع اونلوك آواز بیلان قچقیریب ایتی: ایلی ایلی لَمَا شَبَقْتَنِي یعنی ای خدایم ای خدایم نمه اوچون منی تاشلادینگ؟ ^{۴۷} اما اندا تورغانلار نینگ بعضی سی مونی انگلاب: شو اوزی الیاسنی قچقیرادور دیب ایتیلار. ^{۴۸} و درحال اولار نینگ بری یوگوروب بر بولوت نی الیب سرکه گا چیلاب بر قموش نینگ باشیغه قویوب انگا ایچوردی. ^{۴۹} اما باشقه لار: قویغیل کورالی الیاس انی قوتقازغالی کلورمو دیب ایتیلار. ^{۵۰} و یسوع ینه اونلوك آواز بیلان قچقیریب روح نی تاپشوردی.

^{۵۱} و منا بیت نینگ پرده سی توپه سیدین تگیغچه یرتیلیب ایکی پاره بولدی، یر تبراندی و قوراملار یاریلدی. ^{۵۲} قبرلار اچیلدی و راحت قیلغان تولا مقدسلا نینگ بدنلاری قوپاریلیب ^{۵۳} گورلاردین چیقیب یسوع تیریلیب قویغاندین کین مقدس شهرگا کیریپ تولا کشیگا کوروندیلار. ^{۵۴} لیکن عسکر یوزباشی و ایننگ بیلان یسوع نی ساقلاب تورغوچیلار زلزله نی و واقع بولغاننی کورگانده تولا قورقوب: بدرستی شو اوزی بر تنگری نینگ اوغلی ایردی دیب ایتیلار. ^{۵۵} و اندا یسوع غه جلیلیه دین ایرگاشیب انگا خدمت قیلغان تولا خاتونلار یراقدین قایلاب تورور ایردیلار. ^{۵۶} اولار نینگ آراسیدا مجدلیه لیک مریم و یعقوب بیلان یوسف نینگ اناسی مریم و زبدی نینگ اوغول لاری نینگ اناسی بار ایردی.

^{۵۷} و آخشام بولغاندا اریماتالیق یوسف آتانغان بر دولت مند کشی کلدی. اول هم یسوع نینگ شاگردی ایردی. ^{۵۸} اول اوزی پیلاطوس نینگ قاشیغه باریب یسوع نینگ بدنی نی تیلادی. اول وقت پیلاطوس: بریلسون دیب بویردی. ^{۵۹} و یوسف بدن نی الیب پاکیزه کتان بیلان کفلاب ^{۶۰} انی قورام دین اویدورغان اوز ینگی قبریگا قویوب بر چونگ تاشنی قبر نینگ اغیزیغه یومولاتیب قویوب کتی. ^{۶۱} و مجدلیه لیک مریم و ینه بر مریم اندا قبر نینگ اوتوریدا اولتوروب ایردیلار.

^{۶۲} اما طیارلیق کونی نینگ ایرته سی اولوغ کاهن لار و فریسیلار پیلاطوس نینگ آلدیغه یوغلاشیب ^{۶۳} اییلار: ای خواجه اول آزدورغوچی نینگ تیریك ایکانیده من اوچ کوندین کین قوپاریلورمن دیب ایتقانی نی یادیمیز غه کلتوردوك. ^{۶۴} ایننگ اوچون اوچ کونغچه قبرنی

ساقلاغالی بویورغیل تاکه شاگردلاری کیچهده کلیب انی اوغورلاب کتیب خللقه: اول اولوک لاردین قوپاریلدی دیماگیلار. بولماسه آخرقی آزدورماغلیق اولقی سیدین یمانراق بولور. ^{۶۵} پیلاطوس اولارغه ایتی: منا پاسبانینگیز! باریب قولونگیز دین کلیشچه ساقلانگلار. ^{۶۶} و اولار باریب تاشنی مهرباب قبرنی پاسبانلار بیلان ساقلا دیلار.

یکرمه سکرنجی باب

^۱ اما سبت اوتگانیده هفته نینگ اولقی کونی تانگ اتقانیدا مجدلیه لیک مریم وینه بر مریم قبرنی کورگالی کلدیلار. ^۲ و منا بر چونگ زلزله بولدی چونکه خداوند نینگ بر فرشته سی آسمان دین نازل بولوب کلیب تاشنی بر طرفگا یومولاتیب اوستیده اولتوردی. ^۳ و انینگ کورونوشی چاقیندیک و لباسی قاردیک آق ایردی. ^۴ و پاسبانلار انینگ دین قورقوب تیتراپ اولوکدیک بولدیلار.

^۵ اما فرشته خاتونلارغه سوز قیلیب ایتی: سیزلار قورقمانگلار، بیلورمن که دارغه تارتیلغان یسوع نی ایستارسیزلار. ^۶ اول اوزی موندا ایماس اوزی ایتقانیدیک قوپاریلدی. کلیب اول یاتقان یرنی کورونگلار. ^۷ و یلدام باریب شاگردلاریغه انینگ اولوک لاردین قوپاریلغانی نی ایتینگلار. منا سیزلاردین ایلگاری جلییه گا بارادور. اندانی کورورسیزلار. منا من سیزلارگا خبر بردیم. ^۸ و اولار قبردین یلدام چیقیب قورقونج و چونگ خوشلوق بیلان انینگ شاگردلاریغه خبر برگالی یوگوردیلار. ^۹ و منا یسوع اولارغه اوچراب ایتی: سلامت سیزلارگا! و اولار کلیب انینگ پوت لارینی توتوب انگا سجده قیلدیلار. ^{۱۰} اول وقت یسوع اولارغه ایتی: قورقمانگلار، باریب برادرلاریم گا مونی ایتینگلار. اولار جلییه گا بارسونلار و اندانی کورورلار.

^{۱۱} و اولار بارغاندا منا پاسبانلار نینگ بعضی سی شهرگا کیریپ واقع بولغان نینگ همه سی نی اولوغ کاهن لارغه خبر بردیلار. ^{۱۲} و اولار آقسقالار بیلان یوغلاشیپ مصلحت قیلیب پاسبانلارغه تولا کموش پُل بریب ^{۱۳} ایتیلار: کیچهده بیز اوخلاغاندا انینگ شاگردلاری کلیب انی اوغورلاب کتیلار دیب ایتینگلار. ^{۱۴} و اگر بو ایش والیغه انگلانیب قالسه بیز انی راضی قیلیب سیزلارنی بی غم قیلامیز. ^{۱۵} و اولار پُل نی الیب اورگاتیلگانیدیک قیلدیلار: و شو گب بو کونعچه یهودیلار نینگ آراسیدا پور بولدی.

۱۶ لیکن اون بر شاگرد جلیلیه گا یسوع اولارغه امر قیلغان تاغقه باردیلار. ۱۷ و انی کوروب انگا سجده قیلدیلار لیکن بعضیلاری شك قیلدیلار. ۱۸ و یسوع چیقیب کلیب اولارغه سوز قیلیب ایتی: آسماندا و یرده همه قدرت منگا بریلیب دور. ۱۹ انینگ اوچون باریب همه طائفه لارنی شاگرد قیلیب اولارنی آتا و اوغول و روح القدس نینگ اسمیغه تعمیدلانگلار. ۲۰ و سیزلارگا امر قیلغانیم نینگ همه سی نی توتقالی اولارغه اورگاتینگلار. و منا من دنیا نینگ آخریغچه هر کون سیزلار بیلان بولورمن.

انجيل مرقوس

اولقى باب

^۱ يسوع مسيح نينگ انجيلى نينگ ابتداسى.

^۲ اشعيا پيغمبر نينگ كتاييدا: منا يولونگ نى طيار قىلادورغان فرشته م نى سنينگ يوزونگ نينگ آلديدا ايارور من. ^۳ بيا باندا قچقىر غوچى نينگ آوازي انگلانونر كه خداوند نينگ يولى نى راستلاب چغىر يول لار نى توز قىلنگلار دىب پتولگاندىك. ^۴ بيا باندا تعميد برگوچى يوحنا قوپوب گناه لار نينگ باغيشلانماقى اوچون توبه تعميدىنى وعظ ايتور ايردى. ^۵ و يهوديه نينگ همه يورتى و اورشليم داكى لار نينگ همه سى انينگ قاشيغه چىقىب اوز گناه لار نى اقرار قىليب اردن درياسيدا انينگدين تعميد الور ايردىلار. ^۶ و يوحنا نينگ كيمي تيوه يونگيدىن ايردى و بليداكى كمر يارغاقدىن ايردى و غذايى ملخ بيلان بيا بان عسلى ايردى. ^۷ و بشارت برب ايتور ايردى: مندىن قوتليگراكى مندىن كين كلور، اينگيشيب انينگ كفش لارى نينگ باغلار نى يشگالى لايق ايماس من. ^۸ من سيز لار نى سودا تعميد لادىم ليكن اول سيز لار نى قدوس روح دا تعميد لادور.

^۹ و اول كونلارده واقع بولدىكه يسوع جليليه داكى ناصرت دين كليب اردندا يوحنا دىن تعميد الدى. ^{۱۰} و سودىن چىغانيدا آسمانلار نينگ اچىلغانى نى و روح نينگ كىوتردىك اوز اوستىگا نازل بولغانى نى كوردى. ^{۱۱} و آسمانلار دىن: منينگ امراق اوغلوم سن دورسن، سىنينگ بيلان خوش رضايىم بار دىب بر آواز كلىدى.

^{۱۲} و درحال روح انى بيا بانغه چىقاردى. ^{۱۳} و بيا باندا قرق كون قالىب شيطاندىن سىنالدى و وحشى حيوانلار بيلان ايردى و فرشته لار انگا خدمت قىلور ايردىلار.

^{۱۴} و يوحنا زندانغه سالىنغاندىن كين يسوع جليليه گا كليب خدانينگ انجيلى نى بشارت برب ^{۱۵} ايتور ايردى: وقت تمام بولدى، خدانينگ پادشاه لىقى يقىنلاشتى، توبه قىليب انجيلگا ايشانينگلار.

^{۱۶} و جليليه تنگيزى نينگ بويدا مانگىب يورگانيده سمعون بيلان سمعون نينگ برادرى اندرياس نينگ تنگيز گا تور سالغانى نى كوردى چونكه بلىقچى ايردىلار. ^{۱۷} و يسوع اولارغه

ايتي: کليب منگا ایرگاشينگلار و من سيزلارنى آدم صيادی قیلورمن.^{۱۸} و اولار درحال تورلارنى قويوب انگا ایرگاشيتيلار.^{۱۹} و اندین آزغنه اوتوب زبدی نینگ اوغلی يعقوب بیلان برادری یوحنائینگ هم کمده تورلارینی اونگلاب تورغانی نی کوروب^{۲۰} درحال اولارنى قچقیردی. و اولار آتاسی زبدینی اجاره کشیلاری بیلان کمده قويوب انگا ایرگاشيتيلار.^{۲۱} و اولار کفرناحوم غه کیردی. و درحال سبت کونیده سیناغوغه کیریب تعلیم بردی. و تعليمیگا حیران قالدیلار چونکه اولارغه کاتب لاردیک ایماس بلکه قدرت و قوت بیلان تعلیم پرور ایردی.

^{۲۳} و اولارنینگ سیناغوغیدا ناپاک روح دین توتولغان بر کشی بار ایردی. و اول قچقیریب^{۲۴} ايتي: ای ناصرت لیک یسوع سن بیلان نمه ایشیمیز بار بیزنی هلاک قیلغالی کلدینگ مو؟ سنینگ کیم بولوب خدانینگ قدوسی ایکانینگ نی بیلورمیز.^{۲۵} و یسوع انگا ملامت قیلیب ايتي: شوک بولوب اینگدین چیقغیل.^{۲۶} و ناپاک روح انی تیراتب اولنوک آواز بیلان واقیراب اینگدین چیتتی.^{۲۷} و همه سی حیران قالیب اوز آرالاریدا بحثلاشیب بو نمه دور؟ بو ینگى تعلیم ایماسمو؟ چونکه قدرت بیلان ناپاک روح لارغه امر قیلادور و اولار انگا اطاعت قیلور ديب ایتیشيتيلار.^{۲۸} و درحال اینگ شهرتی جلیلیه نینگ اطرافیداکی بارچه یورت غه چیتتی.

^{۲۹} و اولار سیناغوغدین چقیب يعقوب و یوحناییلان درحال سمعون و اندریاس نینگ اوییگا باردیلار.^{۳۰} اما سمعون نینگ قین اناسی تب بولوب کسل یاتب ایردی و حاضر اینگ باره سیدین انگا خبر بردیلار.^{۳۱} و اول آلدیغه باریب اینگ قولنی توتوب انی قویاردی و تب انی قویدی و اول اولارغه خدمت قیلدی.^{۳۲} و کیچقورون بولغاندا کون پاتقان وقت دا همه کسل لارنى و مجنونلارنى اینگ آلدیغه الیب کلدیلار.^{۳۳} و همه شهر ایشیک نینگ آلدیدا یغیلیب ایردی.^{۳۴} و هر قسم کسل لیگگا مبتلا بولغانلار نینگ تولا کشی نی ساقایتیب تولا ایمان روح لارنى چیقاردی. و ایمان روح لارنى گب قیلغالی قویماس ایردی چونکه اولار انی تونور ایردی.

^{۳۵} و ایرته گانده تخی قرانگغو ایکانده قوپوب چقیب بر خالی یرگا باریب اندا دعا قیلیب توردی.^{۳۶} و سمعون و اوزی بیلان بولغانلار اینگ کینیدین ایرگاشیب^{۳۷} انی تاپیب انگا ایتیلار: همه سی سنی ایستایدور.^{۳۸} و اول اولارغه ايتي: باشقه یرگا اطرافیداکی شهرلارگا بارالی اندا هم بشارت برای چونکه مونینگ اوچون چیتیم.^{۳۹} و اول باریب بارچه جلیلیه ده اولارنینگ سیناغوغلاریدا بشارت بریب ایمان روح لارنى چیقارور ایردی.

۴۰ و بر پسه ایننگ آلدیغه کلیب انگا یالباریب تیز بوکوب ایّتی: خواهلاسانگ منی پاکیزه قیلا لورسن. ۴۱ و یسوع رحم قلیب قولی نی اوزاتیب انگا تگگوزوب ایّتی: خواهلا رمن پاکیزه بولغیل. ۴۲ و درحال پسه لیکی اینگدین کتی و اول پاکیزه بولدی. ۴۳ و یسوع چینگ سوز بیلان انی درحال کتگوزوب ۴۴ انگا ایّتی: آگاه بولوب هیچ کیم رسه گا بر نمه ایتماغایسن لیکن باریب اوزونگ نی کاهنغه کورساتیب اولارغه گواه بولسون دیب اوز پاکیزه لیکنینگ اوچون موسی امر قیلغان نی اوتگا زگیل. ۴۵ لیکن اول چیقغاندا بو خبرنی زیاده یایغالی تورودی شونداغ که یسوع بر شهرگا اشکارا کیرالماس ایردی بلکه تاشقاری خالی یرلارده تورور ایردی. و هر طرفدین ایننگ آلدیغه کلور ایردی لار.

ایکینجی باب

۱ و برنچه کوندین کین ینه کفرناحومغه کیردی و ایننگ اویده ایکانلیکی معلوم بولغاندا ۲ ایشیک نینگ آلدیداکی یرگا سیغماغودیک تولا خلق یغیلدی. و اولارغه سوزنی بشارت بریب تورودی. ۳ و تورت کشی بر اودران کشی نی کوتاریب ایننگ آلدیغه کلتوردیلار. ۴ و خلق نینگ سبیدین ایننگ قاشیغه کلاماگاچ اول اوزی بار اوی نینگ اوگزه سی نی اچیب توشوک قلیب اودران کشی اوزی یاتقان اوران نی توبنگا توشوردیلار. ۵ و یسوع اولارنینگ اعتقادینی کورگانده اودران کشیگا ایّتی: ای اوغلوم گناه لارینگ باغیشلاندی. ۶ اما اندا برنچه کاتب لار اولتوروب اوز کونگل لاریده فکر قیلدی لارکه ۷ نمه ایشقه بو کشی مونداغ سوز قیلا دور؟ کفر ای تادور. واحد خدادین باشقه کیم گناه لارنی باغیشلا یالا دور؟ ۸ و یسوع اولارنینگ اوز ایچیده شونداغ فکر قیلغانی نی حاضر اوز روحیدا بلیب اولارغه ایّتی: نمه ایشقه کونگل لارینگیزده شونداغ فکر قیلورسیز لار؟ ۹ قایسی اونگایراق دور اودرانغه: گناه لارینگ باغیشلاندی دیماک مو یا قویوب مانگغیل دیماک مو؟ ۱۰ لیکن ابن الانسان نینگ یر یوزیده گناه لارنی باغیشلاغالی قدرتی بارلیقی نی بیلگایسیز لار دیب اودرانغه ایّتی که ۱۱ سنگا ای تورمن: قویوب اورانینگ نی کوتاریب اویونگگا بارغیل. ۱۲ و اول قویوب درحال اورانی نی کوتاریب همه سی نینگ آلدیدا چیقیب کتی، شونداغ که همه سی حیران قالیب خداغه حمد ایّیب هرگیز شونداغ ایشنی کورماب ایدوک دیب ایّیشتیلار.

^{۱۳} وینه تنگیز نینگ بویغه چیقتی. و همه خلق انینگ آلدیغه کلدیلا و اولارغه تعلیم برور ایردی. ^{۱۴} و اول اوتوب بارغاندا حلفی نینگ اوغلی لای نینگ باجخانه دا اولتورغانی نی کوروب انگا ایّتی: منگا ایرگاشگیل. و اول قویوب انگا ایرگاشتی. ^{۱۵} و انینگ اویدیه دستورخواندا اولتورغاندا باجکیرلاردین و گناه کارلاردین تولا کشی یسوع و شاگردلاری بیله اولتوروب ایردیلا چونکه بولاردین تولا انگا ایرگاشگان ایردیلا. ^{۱۶} اما فریسیلار نینگ کاتب لاری انینگ باجکیرلار و گناه کارلار بیلان طعام یگانی نی کوروب شاگردلاریغه ایّتیلار: انینگ باجکیرلار و گناه کارلار بیلان یب ایچگانی قایداغ؟ ^{۱۷} یسوع مونى انگلاب اولارغه ایّتی: ساق لار طبییگا محتاج ایماس بلکه کسل لار، عادل لارنی ایماس بلکه گناه کارلارنی قچقیرغالی کلدیم.

^{۱۸} یوحنا نینگ شاگردلاری و فریسیلار روزه توتار ایردیلا. اولار کلیب انگا ایّتیلار: نمه ایشقه یوحنا نینگ شاگردلاری و فریسیلار نینگ شاگردلاری روزه توتارلار لیکن سنینگ شاگردلارینگ روزه توتماسلار. ^{۱۹} و یسوع اولارغه ایّتی: تویداکی یگیت قولداشلاری توی یگیتی اولار بیلان بار وقتیدا روزه توتالامدور؟ توی یگیتی اولار بیلان بیله ایکانیده روزه توتالماسلار. ^{۲۰} لیکن توی یگیتی اولاردین الینادورغان کونلار کلور، شو وقت اول کونی روزه توتارلار. ^{۲۱} هیچ کیم رسه یغیلماغان ینگى پارچه دین کهنه لباسغه یماق سالماس بولماسه سالینغان ینگى پارچه کهنه دین تارتیب بیرتار و بیرتوق یمانراق بولور. ^{۲۲} و هیچ کیم رسه ینگى شراب نی کهنه تولوم لارغه توشقارماس بولماسه ینگى شراب تولوم لارنی بیرتار و شراب بیلان تولوم لار بوزولور. لیکن ینگى شراب نی ینگى تولوم لارغه توشقارورلار. ^{۲۳} و واقع بولدیکه اول بر سبت کونیده زراعت لار نینگ آراسیدین اوتار ایردی. و شاگردلاری اوتوب بارغانیدا زراعت باشلاریدین اوزگالی توردیلار. ^{۲۴} و فریسیلار انگا ایّتیلار: منا نمه ایشقه سبت کونیده جائز ایماس ایشنی قیلورلار؟ ^{۲۵} و اول اولارغه ایّتی: داود محتاج بولوب اول اوزی و انینگ بیلان بولغانلار آچ قالغانیدا نمه قیلغانی نی هیچ اوقومادینگیزمو؟ ^{۲۶} قایداغ که اول اوزی اولوغ کاهن ایباتار نینگ کونلاریده خدانینگ بیتیگا کیریب کاهن لاردین باشقه سیغه یگالی جائز بولماغان تقدّمه نانلارنی یب اوزی بیلان بولغانلارغه هم بردی. ^{۲۷} و اولارغه ایّتی: سبت کونی انسان اوچون بولغان دور و انسان سبت کونی اوچون ایماس. ^{۲۸} شونینگ اوچون ابن الانسان سبت نینگ هم خواجه سی دور.

اوچونجی باب

۱ وینه سیناغوغه کیردی و اندا قولی قوروغان بر آدم بار ایردی. ۲ و اولار ایننگ توپه سیده عرض قیلماق اوچون: آیا سبت کونیده شفا برورمو دیب انی ماراب تورور ایردیلا. ۳ و اول اوزی قولی قوروغان آدم غه ایتی: قویوب اوترادا تورغیل. ۴ اندین اولارغه: سبت کونی یخشیلیق قیلماق جائزمو یا یمانلیق قیلماق جائزمو بر جاننی قوتقازماق جائزمو یا اولتورماک جائزمو، دیب ایتی. اما اولار شوک توردیلا. ۵ و اول اوز چوره سیگا نظر سالیب غضب بیلان اولارغه قایللاب اولارنینگ کونگل قاتیغلیقی اوچون غمکین بولوب اول آدم غه: قولونگنی اوزاتغیل دیب ایتی. و اول انی اوزاتی و قولی ساق بولدی. ۶ و فریسیلا چقیب درحال هیرودسیلا بیلان: انی قایداغ یوقتامیز دیب مصلحت قیلشتیلا.

۷ و یسوع اوز شاگردلاری بیلان تنگیزگا باردی و جلیلیه دین تولا خلق انگا ایرگاشتی. ۸ و یهودیه و اورشلیم دین و ادمیه دین و اردن نینگ اول بر طرفیدین و صور و صیدانینگ اطرافیدین تولا خلق ایننگ انداغ چونگ ایشلا قیلغانی نی ایشتیب ایننگ آلدیغه کلدیلا. ۹ و خلق نینگ تولا لیلیدین اوزی نینگ قیستالیب قالماسلیقی اوچون اوزیگا بر کچیک کمه طیار توروشنی شاگردلاریغه بویوردی. ۱۰ چونکه تولا کشی نی ساقایتقانی اوچون آغریق بولغانلارنینگ همه سی انگا قول تگگوزالی دیب انی قیستار ایردیلا. ۱۱ و ناپاک روح لار انی کورگانیده ایننگ آلدیغه یقیلیب قچقیریب: سن ابن الله دورسن دیب ایتیلا. ۱۲ اما انی اشکارا قیلماسلیق نی اولارغه جیکالاب بویوردی.

۱۳ و اول تاغقه چقیب اوزی خواهاغانلارنی قچقیردی و اولار ایننگ آلدیغه کلدیلا. ۱۴ و اون ایکی نی تعین قیلدیکه اولار ایننگ بیلان بولغایلا و اول اولارنی و عطا ایتقالی ایبارگای ۱۵ و یمان روح لارنی چیقارغالی اولارنینگ قدرتی بولغای. ۱۶ و اون ایکی نی تعین قیلدی یعنی اوزی انگا پطروس دیب اسم قویغان سمعون. ۱۷ و اولارغه بوانر جس یعنی گولدورلاش نینگ اوغول لاری دیب اسم قویغان زبدی نینگ اوغلی یعقوب بیلان یعقوب نینگ برادری یوحنا. ۱۸ و اندریاس و فیلیپوس و برثولماوس و متی و توماس و حلفی نینگ اوغلی یعقوب و تداوس و قانونی سمعون. ۱۹ و انی توتوب برگوچی اسخریوطی یهودا. ۲۰ و اول بر اویگا کیردی و انداغ تولا خلق یغیلدیکه اولار نان یگالی هم فرصت تاپالماس ایردیلا. ۲۱ و ایننگ اوروغ توغقانلاری مونی انگلاغاندا: الیشیب قالیب دور دیب انی توتقالی چقتیلا.

۲۲ و اورشليم دين كلگان كاتب لار ايننگه بعزبول بار و يمان روح لارنينگ چونگي برله يمان روح لارنى چيقارور دير ايرديلار. ۲۳ و اولارنى قچقيريب مثل بيلان اولارغه ايتتى: شيطان شيطاننى قايداغ چيقارالايدور؟ ۲۴ بر پادشاه ليق اوز ضدديغه بولانسه اول پادشاه ليق ثابت قالالماس. ۲۵ و بر اوى اوز ضدديغه بولانسه اول اوى ثابت قالالماس. ۲۶ و اگر شيطان اوز ضدديغه قوپوب بولانسه ثابت قالالماس بلکه يوقالور. ۲۷ اگر اول كوچلوق كيمرسه نى باغلاماسه هيچ كيم اول كوچلوق نينگ اوييگا كيريب اوى سرانجام لاريني بولاب الالمایدور بلکه باغلاماندين كين انينگ اويى نى تالالايدور. ۲۸ بتحقيق سيزلارگا ايتورمن: همه گناه لار و كفر سوزلار قانچه كفر ايتسه لار هم آدم اوغول لاريغه باغيشلانور. ۲۹ ليكن كيم كه روح القدسگا كفر ايتسه انگا ابدغچه باغيشلانماس بلکه اول كيمرسه ابدى حكم گا سزاوار بولور ديدى. ۳۰ چونكه اولار: ايننگه ناپاك روح بار ديگان ايرديلار. ۳۱ و انينگ اناسى و برادرلارى كليب تاشقاريدا توروب انى قچقيرغالى كشى ايبارديلار. ۳۲ و انينگ چوره سيده خلق اولتوروب ايردى. و انگا: منا انانگ و برادرلارنينگ و همشيره لارنينگ تاشقاريدا توروب سنى استايدورلار ديب ايتيلار. ۳۳ و اولارغه جواب بريب ايتتى: نام و برادرلاريم كيم دور؟ ۳۴ و اوز چوره سيده اولتورغانلارغه قابلاب ايتتى: منا نام و برادرلاريم! ۳۵ كيم كه خدانينگ اراده سى نى قيلسه مينينگ برادرديم و همشيره م و نام اول دور.

تورتونجى باب

۱ و اول ينه تنگيزنينگ بويدا تعليم برگالى باشلادى. و انينگ آلدیغه تولا خلق يغیلدی. انينگ او چون اول بر كمه گا كيريب تنگيزده اولتوردى و خلق نينگ همه سى تنگيزنينگ بويدا قوروقدا ايرديلار. ۲ و اولارغه مثل لار بيلان تولا تعليم بريب اوز تعليمده اولارغه ايتتى: ۳ انگلانگلار منا اوروغ ساچقوچى اوروغ ساچقالى چيقتى. ۴ و واقع بولديكه اول ساچقانيدا بعضى سى يول نينگ يانيغه توستى و اوچارليق لار كليب انى يپ كتى. ۵ و بعضى سى توپاسى جيق بولماغان تاشليق يرگا توستى و توپاسى قالين بولماغاچ پات اونوب چيقيب آفتاب چيقغاندا كويوب كتيب يلديزى بولماغاچ قورودى. ۶ و بعضى سى تيكانلار آراسيغه توستى و تيكانلار اوسوب انى بوغدى و حصول برمادى. ۸ و بعضى سى يخشى يرگا توشوب

حصول بربب، اونوب اوسوب برى اوتوز ينه برى اتميش و ينه برى يوز حصّه غچه ليك حصول بردى.^٩ و اول ايّتى: انگلاغالى قولاقى بار كيمرسه انگلاسون.

^{١٠} و اوزى يالغوز بولغاندا اون ايكيلا ر بيلان انينگ چوره سيداكى لار بو مثل نينگ باره سيدين انينگدين سورديلار.^{١١} و اولارغه ايّتى: خدانينگ پادشاه ليقى نينگ سري سيز لارگا بريليب دور ليكن تاشقارقى لارغه همه سى مثل لار بيلان ايتيلور.^{١٢} تاكه كورماگليك بيلان كوروب كورماگايلا ر و انگلاماغليق بيلان انگلاب او قماغايلا ر و گناه لارى اولارغه باغيشلانماسون ديب توبه قيب يانماغايلا ر.

^{١٣} و اولارغه ايّتى: بو مثل نى اوقماى همه باشقه مثل لارنى قايداغ اوقالور سيز لار؟^{١٤} اوروغ ساقچوچى سوزنى ساچار.^{١٥} اما يول نينگ يانيداكى لار بولسه شونداغ كه سوز اندا ساچيلغاندا اولار انگلاغاندين كين درحال شيطان كليب كونگل لاريگا ساچيلغاننى اليب كتادور.^{١٦} و تاشليق يرگا ساچيلغانلار بولسه شونداغ كه اولار سوزنى انگلاغاندا اول خوشلوق بيلان قبول قيلور لار.^{١٧} اما اولار نينگ اوزيده يلديزى بولماغاچ بر و قتيغچه قالب سوز نينگ جهتيدين بر تارليق يا قوغلانماغليق واقع بولسه درحال تايار لار.^{١٨} تيكانلار نينگ آراسيغه ساچيلغانلار بولسه باشقه راق بولور. بولار سوزنى انگلاغاندين كين^{١٩} بو دنيا نينگ انديشه سى و دولت نينگ غرورى و نفس نينگ بولك شهرت لارى كي ريب سوزنى بوغادور و حصول سز بولور.^{٢٠} اما يخشى يرگا ساچيلغانلار بولسه شونداغ كه اولار سوزنى انگلاب قبول قيب برى اوتوز ينه برى اتميش و ينه برى يوز حصّه حصول برور.

^{٢١} و اولارغه ايّتى: آيا چراغنى پيمانه نينگ تگيگا ياكه اوران نينگ استيغه قويغالى اليب كلور لار مو؟ چراغدان اوستيگا قويغالى ايماسمو؟^{٢٢} چونكه اشكارا بولمايدورغان ياشورون نرسه يوق دور و اشكارا بولماغوديك هيچ بر مخفى نرسه يوق دور.^{٢٣} انگلاغالى قولاقى بار كيمرسه انگلاسون.^{٢٤} و اولارغه ايّتى: انگلاغانينگيز غه سر ساب باقينگلار. هر نه پيمانه برله كملاب بر سانگيز سيز لارگا كملانور و سيز لارگا زياده قيلينور.^{٢٥} كيم نينگ كى بار بولسه انگا بريلور ليكن كيم نينگ كى يوق بولسه بارى هم انينگدين الينور.

^{٢٦} و اول ايّتى: خدانينگ پادشاه ليقى بر آدم يرگا اوروغ ساچيب قويغانيديك بولور.^{٢٧} كيچه سى اوخلاب كوندوزى قوپوب اوروغ نينگ قايداغ اونوب اوسگانى نى اول اوزى بيلمايدور.^{٢٨} ير اوزيدين حصول كلتورادور. اول كوك اندين باش اندين باشدا تولغان دان پيدا قيلادور.^{٢٩} اشليق پيشقاندا درحال اورغاق سالدورادور چونكه اورما وقتى كليب دور.

٣٠ و اول ايٽي: خدانينگ پادشاهليقي ني نمه گا اوخشاتالي و يا اني قايسي مثل بيلان تمثيل قيلالي؟^{٣١} قچي اوروغيغه اوخشايدور. اول اوزي يرگا ساچيلغاندا يرداكي همه اوروغلارنينگ كچيگراكي بولور.^{٣٢} ليكن ساچيلغاندين كين اونوب اوسوب همه اوتياشلارنينگ چونگراقي بولوب آسمان اوچارليق لاري سايه سيده قونالغوديك چونگ شاخلار چيقارور.^{٣٣} و مونينگغه اوخشاش اولار انگلاب توشونالغوديك سوزني بشارت برور ايردي.^{٣٤} و اولارغه مثل سز سوز قيلماس ايردي ليكن تنهادا اوز شاگردلاريغه همه سي ني اوقنوروب برور ايردي.

٣٥ و شو كون آخسام بولغاندا اولارغه ايٽي: اول کنارغه اوتالي.^{٣٦} و خلق ني قويوب اني اوزي بولغان كمه ده اليب بارديلار و انينگ بيلان ينه باشقه كمه لار بار ايردي.^{٣٧} و بر قاتيق بوران چيقتي و كمه سودين تولوب كتگوديك دولغونلار كمه گا مَوْچ اورور ايردي.^{٣٨} ليكن اول اوزي كمه نينگ آياغيدا تكيه گا يولانيب اوخلاب ايردي. و اولار اني اويغاتب ايٽي: اي اوستاد هلاك بولوشيميز دين انديشه قيلماسموسن؟^{٣٩} و اول اويغاتب شمال ني ملامت قيليب تنگيزگا: شوك توروب تينچ بولغيل ديدى و شمال توختادى و تمام تينچليق بولدى.^{٤٠} و اول اولارغه ايٽي: نمه ايشقه مونداغ قورقارسيزلار؟ تخي اعتقادينگيز يوق مو؟^{٤١} و اولار تولا قورقوب: بو كيم دوركه هم شمال هم تنگيز انكا اطاعت قيلادور ديب بريريگا ديشتيلار.

بشنجى باب

١ و اولار تنگيزنينگ اول طرفيداكى جراسينيلارنينگ يورتيغه كلديلار.^٢ و اول كمه دين چيقغاندا ناپاك روح دين توتولغان بر كشي گورلاردين چيقيب انكا اوچرادى.^٣ انينگ تورادورغان يري گورلاردا ايردي و هيچ كيمرسه اني زنجير برله هم باغلايالماس ايردي^٤ چونكه تولا مرتبه اشكل و زنجيرلار بيلان باغلانيب زنجيرلارنى اوزوب اشكل ني سيندورغان ايردي. و هيچ كيمرسه اني رام قيلالماس ايردي.^٥ و هميشه كيچه و كوندوز گورلاردا و تاغلاردا يوروب فرياد قيليب اوزيني تاشلار برله زخمدار قيلور ايردي.^٦ و يسوع ني يراقدين كورگانده يوگوروب باريب انكا سجده قيليب^٧ اونلوك آواز بيلان قچقيريب: اي يسوع ابن الله تعالى سنينگ بيلان نمه ايشيم بار؟ سنگا خدانينگ توپه سيده قسَم قيلورمن كه منگا عذاب برماگايسن ديب ايٽي.^٨ چونكه اول انكا: اي ناپاك روح اول

آدمدين چيقغيل ديب ايتقان ايردى. ^۹ و اول انينگدين: اسمينگ نمه دور ديب سوردى. و انگا: اسميم لجنون دور چونكه تولادورميز ديدى. ^{۱۰} او اولارنى اول يورتدين تاشقارى ايبارماسليکگا انگا تولا يالباردى. ^{۱۱} و اندا تاغ نينگ يانيدا چونگ بر پاته تونگوز اوتلار ايردى. ^{۱۲} و ناپاک روح لار انگا يالباريب ايتتى: بيزنى تونگوزلارغه ايبارگيل، اولارغه کير گایميز. ^{۱۳} و اول اولارغه اذن بردى و ناپاک روح لار چيقيب تونگوزلارغه کيردى و عددى ايکى مينگچه بولغان پاته يارنينگ لبيدين توکولوب تنگيزگا چوکوب دميقيب اولوب کتتى. ^{۱۴} و تونگوزلارنى باقغوچيلار قاچيب کتيب شهرده و کنت لارده خبر برديلار. و خلق نمه واقع بولغاننى کورگالى چيقتيلار. ^{۱۵} و يسوع نينگ آلدیغه کليب اول مجنون يعنى ايچيده لجنون بولغان كشى نينگ اولتوروب ايگين کيب او نکلانغانىنى کوروب قورقتيلار. ^{۱۶} و واقعهنى کورگانلار مجنونغه نمه بولغانيدى و تونگوزلار باره سيدى اولارغه خبر برديلار. ^{۱۷} و خلق: اوز سرحدلاريميزدين کتگيل ديب انگا يالباردى. ^{۱۸} و اول کمه گا کيرگاننده ايلگارى مجنون بولغان كشى انينگ بيلان بيله باريشنى انينگدين تيلادى. ^{۱۹} ليکن يسوع انگا اجازت برماي انگا ايتتى: اوز اويونگداكى اوروغ توغقانلارينگغه باريب خداوندنينگ سنگا قايداغ چونگ ايش قيلغانىنى و سنگا رحم کورساتگانىنى خبر برگيل. ^{۲۰} و اول کتيب يسوع نينگ انگا قايداغ چونگ ايش قيلغانىنى دقاپوليسدا يايغالى توردى و همه سى تعجب قيلور ايرديلار. ^{۲۱} و يسوع اول بر کنارغه يانيب کلگانده تولا خلق انينگ آلدیغه يغيلدى و اوزى تنگيزنينگ لبيده ايردى. ^{۲۲} و سيناغوغ نينگ چونگ لاريدىن يايروس آتليق بر كشى کليب انى کورگانده آياغلاريجه يقيليب ^{۲۳} انگا تولا يالباريب: كچيك قيزيم آخرقى نفسده دور. کليب قولونگنى انينگ اوستيگا قويغيل تاكه ساقاييب تيريلسون ديب ايتتى. ^{۲۴} و اول انينگ بيلان باردى و تولا خلق انگا ايرگاشيب انى قيستار ايرديلار. ^{۲۵} و اندا اون ايکى يلدین برى خون کسلى تارتقان بر خاتون بار ايردى. ^{۲۶} اول اوزى تولا طيب لاردين تولا زحمت تارتيب همه بارينى صرف قيليب هيچ بر فائده کورماي يمانراق احوالغه توشگان ايردى. ^{۲۷} يسوع نينگ باره سيدى انگلاب خلق نينگ آراسيدا کينيدىن کليب انينگ لباسيغه قول تگگوزدى ^{۲۸} چونکه انينگ لباسىنى بر تگگوزوب قويسام ساقايامن ديب ايردى. ^{۲۹} و حاضر خونى نينگ چشمه سى قورودى و اوز بدننده درديدىن ساقايغانىنى تويدى. ^{۳۰} و يسوع درحال اوز ايچيده اوزيدى قوت چيقغانىنى بيليب خلق نينگ آراسيدا کينىگا اويرولوب لباسيمغه کيم قول تگگوزدى ديدى؟ ^{۳۱} شاگردلارى انگا ايتتيلار: خلق نينگ سنى قيستاغانىنى کوروب توروب ينه منى

کیم توتی دیرسن مو؟^{۳۲} و اول مونی قیلغان کشی نی کورگالی اوز چوره سیگا قایلادی.^{۳۳} اما اول خاتون اوزیگا نمه بولغانی نی بیلیب قورقوب تیراب کلیب انینگ آلدیدا یقیلیب همه راستلیق نی انگا ایتیپ بردی.^{۳۴} و اول انگا ایتی: ای قیزیم اعتقادینگ سنی ساقایتی. سلامت بیلان باریب در دینگدین شفا تا پیغیل.

^{۳۵} اول تخی سوز قیلیب تورغاندا سیناغوغ نینگ چونگی نینگ اویدین کشیلار کلیب ایتیلار: قیزینگ اولدی. نمه ایشقه اوستاندی تخی کایتوراسن؟^{۳۶} اما یسوع ایتیلغان سوزنی انگلاب سیناغوغ نینگ چونگیغه: قورقما فقط ایشانگیل دیب ایتی.^{۳۷} و پطروسدین و یعقوبدین و یعقوب نینگ برادری یوحنا دین باشقه هیچ کیمرسه نی اوزیگا ایرگاشگالی قویمادی.^{۳۸} و سیناغوغ نینگ چونگی نینگ او ییگا یتیب کلیب غلغله نی و یغلاب شاوقوم سالغانلارنی کوروب^{۳۹} ایچگاری کیریپ اولارغه ایتی: نمه ایشقه غلغله قیلیب یغلارسیز لار؟ بلا اولگان ایماس بلکه او یقولاب دور.^{۴۰} اما اولار انی مسخره قیلیب کولدیلار، لیکن اول همه سی نی تاشقاریغه چیقاریب بلانینگ آتاسی نی و اناسی نی و اوزی بیلان بولغانلارنی ایب بلا بار یرگا کیریپ^{۴۱} بلانینگ قولی نی توتوب: طلبثا قومی یعنی ای قیز سنگا ایتورمن قویغیل دیدی.^{۴۲} و درحال قیز قوپوب مانگدی چونکه اون ایکی یاشقه کیرگان ایردی. و اولار نهایت حیران قالدیلار.^{۴۳} و اولارغه مونی هیچ کیمرسه بیلماسون دیب چینگ امر قیلدی و بلاغه یگالی بر نمه بریلسون دیدی.

التنجی باب

^۱ و اول اندین چیقیب اوز وطنیگا کلدی و شاگردلاری انگا ایرگاشتیلار.^۲ و سبت کونی بولغاندا سیناغوغدا تعلیم برگالی توردی. و انگلاغاندا تولالاری حیران قالب ایتور ایردیلار: بو ایش مونگانه یردین دور؟ انگا بریلگان حکمت نمه دور؟ و انینگ قول لاری بیلان قیلینغان قدرتلیک عمل لار نه یردین کلیب دور؟^۳ آیا بو اوزی یغاج چی ایماسمو؟ مریم نینگ اوغلی و یعقوب نینگ و یوسی نینگ و یهودانینگ و سمعون نینگ برادری ایماسمو؟ و انینگ همشیره لاری موندا بیزنینگ آرامیزدا ایماسمو دیب ایننگدین تیار ایردی.^۴ اما یسوع اولارغه ایتی: بر پیغمبر اوز و وطنیده و اوز اوروغ توغقانلاری آراسیدا و اوز اویدیه حرمت سز بولوب باشقه یرده حرمت سز ایماس.^۵ و اول اندا برنچه کسل لارنینگ اوستیگا قولی نی قویوب

ساقايتيشدين باشقه هيچ بر قدرتليك عمل قىلامادى.^٦ و اولار نينگ ايمان سزليقيغه تعجب قىليب اطرافيداكى كنت لارنى چورگولوب تعليم برور ايردى.

^٧ و اون ايكي لارنى قچقيريب اولارنى ايكيدين ايكيدين ايبارگالى باشلاب اولارغه ناپاك روح لار نينگ اوستيگا قدرت بردى.^٨ و يولدا بر عصادين باشقه هيچ نرسه نه نان نه خورجين و نه بلباغدا ميس کوتارماي^٩ بلکه كفش كيشنى اولارغه بو يوروب ايكي كييم كييمانگلار ديدى.^{١٠} و اولارغه ايتتى: نه يرده بر اويگا كيرسانگيز اول يردين چيقغونچه اندا قالينگلار.^{١١} و قايسى يرده سيز لارنى قبول قىلماشه و سيز لاردين انگلاماسه لار اول يردين چيقيب اولارغه گواه ليق بولماق اوچون پوت لارينگيز نينگ تگيداكى توپانى قاقينگلار.^{١٢} و اولار چيقيب: توبه قىلينگلار ديب و عظ ايتيب^{١٣} تولا يمان روح لارنى چيقاريب ياغ بيلان ياغلاب تولا كسل لارنى ساقايتور ايرديلار.

^{١٤} و انينگ نامى مشهور بولغاچ هيرودس پادشاه انگلاب ايتتى: تعמיד برگوچى يوحنا اولوك لاردين قوپاريلغان دور انينگ اوچون بو قدرت لار انينگده ايشلايدور.^{١٥} اما باشقه لار ايتتيلار: اول اوزى الياس ايكان، باشقه لار: پيغمبر لار نينگ برديدك بر پيغمبر ايكان ديب ايتتيلار.^{١٦} ليكن هيرودس مونى انگلاب ايتتى: من باشى نى كستورگان يوحنا اوزى قوپاريليب دور.

^{١٧} چونكه هيرودس اوزى برادرى فيليپوس نينگ خاتونى هيروديانينگ جهتيدن ايباريب يوحنانى توتوروب باغلاتيب زندانغه سالغان ايردى چونكه هيرودس اول خاتونى الغان ايردى.^{١٨} و يوحنا هيرودسغه: برادر نينگ خاتونى نى ايش سنگا روا ايماس ديب ايردى.^{١٩} انينگ اوچون هيروديا انگا عداوت قىليب انى اولتورگالى خواهلار ايردى اما قىلامادى.^{٢٠} چونكه هيرودس يوحنانينگ عادل و قدوس آدم ايكانى نى بىليب انينگدين قورقوب انى ساقلاز ايردى و انينگدين انگلاغاندا تولا ايشدا ايكي خيال بولوب انينگدين انگلاشقه ميل قىلور ايردى.^{٢١} اما هيرودس اوزى نينگ توغولغان كونى بولغاندا اوز منصبدارلار يغه و سردارلار يغه و جليليه نينگ چونگ لار يغه بر ضيافت قىلغاندا مناسب بر كون كلدى.^{٢٢} اول وقت هيروديانينگ اوز قيزى كيريب اوسول اويناب هيرودسنى و انينگ بيلان اولتورغانلارنى خوش قىلدى و پادشاه قيزغه ايتتى: هر نمه خواهلاسانگ مندين طلب قىلغىل و سنگا برى.^{٢٣} و انگا قسم قىلديكه پادشاه ليقيم نينگ ياريمينغه مندين هر نمه طلب قىلسانگ سنگا برامن.^{٢٤} و اول چيقيب اناسيغه: نمه طلب قىلاي؟ ديدى. اما

اول اوزى: تعميد برگوچى يوحنا نينگ باشى نى طلب قيلغيل ديب ايتتى. ^{٢٥} و قيز آلديراب درحال پادشاه نينگ آلديغه كيريب: تعميد برگوچى يوحنا نينگ باشى نى حاضر بر تخسه ده منگا بر يشينگ نى خواهلار من ديب طلب قيلدى. ^{٢٦} پادشاه تولا غمكين بولدى ليكن قسملار نينگ و دستور خواندا اولتورغانلار نينگ جهتيدين انى ياندورغالى خواهلامادى. ^{٢٧} و درحال پادشاه بر جلالدى اياريب انينگ باشى نى اليب كلگالى بويوردى. و اول باريب انينگ باشى نى زنداندا كستى ^{٢٨} و انينگ باشى نى بر تخسه ده اليب كليپ قيزغه بردى و قيز انى اناسيغه بردى. ^{٢٩} اما انينگ شاگردلارى انگلاب كليپ انينگ جسدينى اليب بر گورغه قويديلار. ^{٣٠} و رسول لار يسوع نينگ آلديغه يغيليب اوز قيلغانى نينگ و تعليم برگانى نينگ همه سى نى انگا خبر برديلار. ^{٣١} و اول اولارغه ايتتى: سيز اوزونگيز تنها بر بيابان يرگا باريب آزغنه راحت الينگلار ديدى. چونكه كليپ كتگانلار تولا بولغاچ غذا يگالى هم اولارغه فرصت بولماس ايردى. ^{٣٢} و اولار كمه ده تنها بر بيابان يرگا بارديلار. ^{٣٣} خلق اولار نينگ كتگانى نى كوردى و تولا لار انى تونوب همه شهرلاردين پياده اول يرگا يوگوروب اولاردين ايلگارى يتيب بارديلار. ^{٣٤} و يسوع چيقيب تولا خلق نى كوروب اوز پاته چى سى يوق قوى لارديك بولغانى اوچون اولارغه رحم قيليب تولا تعليم برگالى قوپتى.

^{٣٥} و كون كيچ بولغاندا شاگردلارى انينگ آلديغه كليپ ايتتيلار: بو چول ير دور و كون نينگ تولا سى اوتتى. ^{٣٦} اولارنى اوزونگدين آيريغيل! اطرافداكى يورت و كنت لارگا باريب غذا ساتيب السونلار. ^{٣٧} اما اول جواب بريب اولارغه ايتتى: سيز اولارغه طعام برينگلار. و انگا ايتتيلار: آيا باريب ايكي يوز دينارغه نان اليب اولارغه يگالى براميزمو؟ ^{٣٨} اما اول اولارغه: نچه نانينگيز بار؟ باريب قايلانگلار ديب ايتتى. و اولار كوروب باقيب: بش نان بيلان ايكي بليق بار ديديلار. ^{٣٩} و همه سى نى توپ توپ يشيل اوت دا اولتورغوزغالى بويوردى. ^{٤٠} و اولار توپ توپ بولوب يوزدين يوزدين اليگدين اليگدين اولتورديلار. ^{٤١} و اول بش ناننى و ايكي بليق نى اليب آسمان طرفيگا قايلاب ناننى مباركلاب اوشا تيب خلق نينگ آلديغه قويغالى شاگردلارغه بريب ايكي بليق نى هم همه سيگا اولاشتوردى. ^{٤٢} و همه سى ييب تويديلار. ^{٤٣} و نان بيلان بليق پارچه لارنى يغيب اون ايكي سبد تولغوزوب الديلار. ^{٤٤} و اول ناندين يگانلار بش مينگ اير كشى ايردى. ^{٤٥} و اوزى خلق نى ياندورغونچه درحال شاگردلارنى كمه گا كيريب اوزيدىن ايلگارى اول بر كناريداكى بيت صيداغه بارغالى زورلادى. ^{٤٦} و خلق بيلان خوشلاشقاندين كين دعا قيلغالى تاغفه چيقتى. ^{٤٧} و آخشام بولغاندا كمه تنگيز نينگ اوتراسيدا

ايردى، و اول اوزى قورو قدا يالغوز قاليب ايردى.^{۴۸} و اول اولار نينگ كتيب باريب تنگليك تارتقانى ني كوردى چونكه شمال اولار نينگ ضد يغه ايردى. و تخميناً كيچه نينگ تور تونجى حصه سيده اول اوزى تنگيز نينگ يوزيده مانگيب اولارغه يقينلاشيب اولاردين اوتگالى توردى.^{۴۹} اما اولار انينگ تنگيز نينگ يوزيده مانگغانى ني كوروب: بر الباستى ايكان ديب گمان قليب بر فرياد قيلدى.^{۵۰} چونكه همه سى انى كوروب حيرت گا توشوب ايردى. اما در حال اولارغه سوز قليب اولارغه ايته: خاطر جمع بولونگلار من دور من قورقمانگلار.^{۵۱} و اولار نينگ آلد يغه كليب كچه گا چيقتى و بوران توختادى و اولار اوز ايچيده نهايت حيران قالديلار.^{۵۲} چونكه اولار نينگ كونگل لارى قالىن بولغاچ نانلار بيلان قيلغان معجزه ني اوقماغان ايرديلار.^{۵۳} و اولار اوتوب جنيسارت گا كليب توختاديلار.

^{۴۴} و اولار كچه دين چيغغاندا خلق انى حاضر تونوب.^{۵۵} شو يورت نينگ همه سى ني چورگولوب يوكوروب انينگ نه يرده بولغانى ني انگلاسه كسل لارنى اورانلار نينگ اوستيده اندا كوتاريشيب اليب كلگالى تورديلار.^{۵۶} و نه يرده بولسه كنت لارگا يا شهر لارگا يا يورت لارغه كيرسه كسل لارنى بازار لارغه قويوب: يالغوز لباسينگ نينگ ايتاكي ني بولسه مو بر توتسه لار ايدى ديب انگا يالبارور ايردى. و انى توتقانلار نينگ همه سى ساقايدى.

يتنجى باب

^۱ و فريسيلار و اورشليم دين كلگان بر نچه كاتب لار انينگ آلد يغه يغيلدیلار.^۲ و انينگ شاگردلارى نينگ بعضيلارى ناپاك يعنى يوماغان قول لار بيلان نان يگاني ني كوروب ايردى.^۳ چونكه فريسيلار و همه يهوديلار قديم قى لار نينگ بويوروق لار ينى توتوب قول لار ينى تازا يوماغونچه طعام يماسلار.^۴ و بازاردين كلگانه اوز ينى يوماغونچه طعام يماسلار و پياله بيلان ابريق و ميس قچالارنى يويوش و تولا باشقه توتادورغان رسم لارى باردور.^۵ اما فريسيلار و كاتب لار انينگدين سورديلار كه نمه اوچون شاگردلار نينگ قديم قى لار نينگ بويوروقلار ينى توتماي بلكه ناپاك قول لار بيلان نان بيدورلار؟^۶ اما اول اولارغه ايته: اى ريا قيلغوچيلار اشعيا سيز نينگ باره نكي زده يخشى پيغمبرليك قيلدى، شونداغ كه بو قوم لب لارى بيلان منگا حرمت قيلور ليكن كونگلى مندين يراق دور.^۷ اما اورگاتادورغان تعليمى آدم لار نينگ بويوروق لارى بولغاچ منگا بيهوده عبادت قيلورلار ديب پتولوب دور.

۸ خدانينگ اميرنى تاشلاب آدم لارنينگ بويوروق لاريني توتارسيزلار. ۹ ينه اولارغه ايْتى: آرى اوز بويوروق لاريميزنى توتاميز ديب خدانينگ اميرنى باطل قيلورسيزلار. ۱۰ چونكه موسى ايْتى: آتانگغه و انانگغه حرمت قيلغيل و كيم كه آتاغه يا اناغه دشنام ايتسه اولماگليك بيلان اولسون. ۱۱ ليكن سيزلار ايتورسيزلار: بر كشى اوز آتاسيغه يا اناسيغه: سن مندين الادورغان ياريليق اوزى قربان يعنى هديه بولدى ديسه ۱۲ انى آتاسيغه يا اناسيغه ينه بر نمه قيلغالى قويماس سيزلار. ۱۳ اوزونگيز توختاتقان بويوروق لارينگيز بيلان خدانينگ سوزيني باطل قيلورسيزلار. و مونينگغه اوخشاش تولا نرسه لار قيلورسيزلار. ۱۴ و خلقنى ينه قچقيريب اولارغه ايْتى: همه نكيز مندين انگلاب توشونونگلار: ۱۵ انسان نينگ تاشيدين ايچيگا كيريب انى ناپاك قيلادورغان نرسه يوق دور ليكن انساندين چيقغان نرسه اوزى انى ناپاك قيلادور. ۱۶ انگلاغالى قولاقى بار كيمرسه انگلاسون. ۱۷ و خلقدين كتيب اويگا كيرگانده شاگردلارى مثل نينگ باره سيده انينگدين سورديلار. ۱۸ و اولارغه ايْتى: سيزلار هم انداغ فهم سزمو؟ اوقماسموسيزلار كه آدمغه تاشيدين كيرگان هيچ نرسه انى ناپاك قيلالماس؟ ۱۹ چونكه كونگليگا كيرماي قورساققه باريب اوز يولى بيلان چيقيب كتادور ديب همه طعامنى پاك ديدى. ۲۰ اول ينه ايْتى: آدم نينگ اوزيدين چيقغان نرسه آدمنى ناپاك قيلادور. ۲۱ چونكه ايچيدين يعنى آدم لارنينگ كونگل لاريدين يمان فكرلار، بوزوغلوق، اوغورلوق، قتل، ۲۲ زنا، طمعكارليق، يمانلىق، حيله، شهوت پرستليك، حسد، دشنام، تكبرلوق و جاهل ليق چيقادور. ۲۳ بو يمان نرسه لارنينگ همه سى ايچيدين چيقيب آدمنى ناپاك قيلور.

۲۴ و اول قوپوب اندين چيقيب صور و صيدانينگ سرحدلاريغه باردى. و بر اويگا كيريب هيچ كيمرسه بيلماسون ديب خواهلادى اما ياشورولالمادى. ۲۵ چونكه انينگ قيزى ناپاك روح دين توتولغان بر خاتون انينگ خبريني انگلاب حاضر كليب كيريب انينگ آياغلاريغه يقيلدى. ۲۶ و اول خاتون يونانى بولوب سورى فينيقيه ليك جنسيدين ايردى. و يمان روحنى قيزيدين چيقاريشنى انينگدين تيلادى. ۲۷ و يسوع انگا ايْتى: اول بلالار تويسونلار. بلالارنينگ نانىنى ايب ايت لارغه تاشلاماق يخشى ايماس. ۲۸ اما خاتون جواب بريب انگا ايْتى: آرى اى خداوند ايت لار هم جوزه نينگ تگيده بلالاردين اشقان اوواق لارنى بيدور. ۲۹ و اول انگا ايْتى: بو سوز اوچون بارغيل يمان روح قيزينگدين چيقتى. ۳۰ و اول اوييگا باريب كورديكه بلا اوراندا ياتادور و يمان روح چيقيب كتيب دور.

^{۳۱} و ینه صورنینگ سرحدلاردین چیقیب صیدادین اوتوب دقاپولیس یورتی نینگ اوتراسیدین مانگیب جلیلیه نینگ تنگیزیگا کلدی. ^{۳۲} و ایننگ آلدیغه بر گاس تلنکگوشنی الیب کلیب ایننگ اوستیگا قولی نی قویوشقه انگا یالباردیلا. ^{۳۳} و اول انی خلق نینگ آراسیدین بر طرفگا الیب اوز بارماق لارینی ایننگ قولاق لاریغه تیقیب توکوروب ایننگ تیلی نی توتوب ^{۳۴} آسمان طرفیگا قایلآب آه تارتیب انگا: افئا یعنی اچیلغیل دیب ایئی. ^{۳۵} و درحال ایننگ قولاق لاری اچیلدی و تیلی نینگ بندی یشیلدی و اوچوق سوزلادی. ^{۳۶} و یسوع: هیچ کیمرسه گا ایتمانگلار دیب اولارغه بویوردی لیکن هر قانچه اولارغه بویورسه اولار اشوغراق خبرنی یایغالی تورور ایردیلا. ^{۳۷} و اولار بی نهایت حیران قالیب ایاتور ایردیلا: هر نرسه نی یخشی قیلیب دور گاسلارنی انگلابدورغان و گاچالارنی سوزلایدورغان قیلیب دور.

سکزنجی باب

^۱ شو کونلارده ینه تولا خلق ییغیلغاندا اولارنینگ یگالی هیچ نرسه سی بولماغاچ یسوع اوز شاگردلارینی قچقیریپ اولارغه ایئی: ^۲ خلققه منینگ رحمیم کلدی چونکه اولار منینگ بیلان تورغالی ایمدی اوچ کون بولوب دور و اولارنینگ یگالی هیچ نرسه سی یوق دور. ^۳ و اولارنی اوز او ی لاریگا آچ یاندورسام یولدا اوزولوب کتارلا. اولارنینگ بعضی سی یراقدین کلیب دور. ^۴ و ایننگ شاگردلاری انگا جواب بردیکه بو چول یرده بولارنی تو یغوزغالی کشی قایدین نان تاپالایدور؟ ^۵ و اولاردین سوردیکه نچه نانینگیز بار؟ و اولار: یته دیدیلار. ^۶ و خلقنی یرده اولتورغالی بویوردی. و یته نان نی الیب شکر اییب اوشاتیب آلدیدا قویغالی شاگردلاریغه بردی و اولار خلق نینگ آلدیدا قویدیلا. ^۷ و اولارنینگ برنچه اوشاق بلیق لاری بار ایردی و اول شولارنی مبارکلاب خلق نینگ آلدیغه قویغالی بویوردی. ^۸ و اولار یب تویدیلا. و اشقان پارچه لاردین یته سبد یغیب الدیلار. ^۹ و اولار تورت مینگچه کشی ایردی. اندین کین اولارنی یاندوروب ^{۱۰} درحال شاگردلاری بیلان کمه گا کیریپ دلمانوئه طرف لاریگا باردی.

^{۱۱} و فریسیلار چیقیب کلیب بحث قیلغالی باشلاب انی سیناب آسمانیدین بر علامت ایننگدین تیلادیلا. ^{۱۲} و اول اوز روحیدا آه تارتیب ایئی: بو نسل نمه ایشقه علامت

ایستایدور؟ بتحقیق سیزلارگا ایتورمن: بو نسلگا هیچ بر علامت بریلماس. ۱۳ و اولارنی قویوب ینه کمه گا کیریب اول بر کناریغه باردی.

۱۴ و اولار نان الیشنی اونوتوب ایردیلار. و کمه ده بر ناندین باشقه اولارنینگ هیچ نرسه سی یوق ایردی. ۱۵ و اول اولارغه بویوروب ایّی: آگاه بولوب فریسیلارنینگ خمیرتروشدین و هیرودس نینگ خمیرتروشدین احتیاط قیلینگلار. ۱۶ و اولار نانیمیز یوق دیب بربری بیلان سوزلاشتیلار. ۱۷ و یسوع بیلیب اولارغه ایّی: نمه ایشقه: نانیمیز یوق دیب سوزلاشورسیزلار؟ تخی بیلماس سیزلارمو و یا اوقماس سیزلارمو؟ کونگل لارینگیز انداغ قالینمو؟ ۱۸ کوزلارینگیز بار، کورمامسیز؟ قولاق لارینگیز بار، انگلامامسیز؟ و یاد قیلماس سیزلارمو؟ ۱۹ ایش ناننی بش مینگ کشیگا اوشاتقانیم دا اشقان پارچه لاردین نچه سبد تولغوزوب یغیب الدینگیز؟ اولار انگا: اون ایکی دیب ایّیلار. ۲۰ ایتنه ناننی تورت مینگ کشیگا اوشاتقانیم دا پارچه لاردین نچه سبد تولغوزوب یغیب الدینگیز؟ اولار ایتنه دیب ایّیلار. ۲۱ و اول اولارغه ایّی: تخی اوقماس سیزلارمو؟

۲۲ و بیت صیداغه کلدیلار و بر کورنی انینگ آلدیغه الیب کلیب انگا قول تگگوزوب قویغیل دیب انینگدین تیلادیلار. ۲۳ و کورنینگ قولیدین توتوب انی کنت دین تاشقاری چیقاریب کوزلاریگا توكوروب اوز قول لارینی انینگ اوستیگا قویوب بر نرسه کوراسن مو دیب انینگدین سوردی. ۲۴ و اول قایلاب: آدم لارنی درختدیک فرقاتیب اولارنینگ مانغانی نی کورورمن دیب ایّی. ۲۵ اندین کین ینه قول لارینی انینگ کوزیگا قویدی. و اول تیکلیب قایلاب ساقاییب هر نرسه نی روشن کوردی. ۲۶ و اول انی اوییگا ایباریب کنت گا کیرماگیل دیب ایّی.

۲۷ و یسوع شاگردلاری بیلان قیصریّه فیلیپوس کنت لاریگا چیقتی و یولدا اوز شاگردلاریدین سوراب ایّی: آدم لار منی کیم دیرلار؟ ۲۸ و اولار انگا سوز قیلیب ایّی: تعمید برگوچی یوحتا و بعضی سی الیاس و بعضی سی پیغمبرلارنینگ بری دور دیرلار. ۲۹ و اولارنینگ اوزیدین سوراب ایّی: اما سیزلار بولسانگیز منی کیم دیرسیزلار؟ بطروس: سن مسیح دورسن دیب جواب بردی. ۳۰ و انینگ باره سیدین هیچ کیمرسه گا شونی ایتماسلیققه چینگ امر قیلدی.

۳۱ و ابن الانسان نینگ تولا زحمت تارتیب آقسقال لاردین و اولوغ کاهن لاردین و کاتب لاردین ردّ قیلینب اولتورولوب اوچ کوندین کین قویماقی کیراک بولادورغانی نی

اولارغه اوقتورغالی باشلادی.^{۳۲} و شونی اشکارا سوز بیلان ایّی. و پطروس انی اوزیگا ایب انگاملامت قیلغالی توردی.^{۳۳} و اول اویرولوب شاگردلاریغه قایللاب پطروسغه عتاب قیلیب ایّی: ای شیطان مندین کتگیل چونکه خدانینگ کی نی کوزلامای آدم نینگ کی نی کوزلارسن.

^{۳۴} و خلق بیلان شاگردلارینی قچقیریب اولارغه ایّی: کیم که کینیم دین ایرگاشگالی خواهلاسه اوزینی انکار قیلیب دارینی کوتاریب منگا ایرگاشسون.^{۳۵} چونکه هر کیم اوز جانی نی قوتقازغالی خواهلاسه انی یوتورور و هر کیم منینگ اوچون و انجیل اوچون اوز جانی نی یوتورسه انی قوتقازور.^{۳۶} چونکه انسان بارچه دنیانی فائده تاپیب اوز جانی نی یوتورسه نمه منفعت بولور؟^{۳۷} و یا انسان اوز جانی اوچون نمه نی آرالیق برالور.^{۳۸} چونکه هر کیم بو بوزوق و یمان نسلده مندین و منینگ سوزلاریم دین اواتسه ابن الانسان هم اوز آتاسی نینگ جلالیدا مقدّس فرشته لار بیلان کلگانده اینگدین اواتادور.

توقوزونجی باب

۱ اولارغه ایّی: بتحقیق سبزلارگا ایتورمن موندا تورغانلارنینگ بعضیلاری خدانینگ پادشاه لیقی قدرت بیلان کلگانی نی کورماگونچه اولوم نی تاتیماسلار.

۲ و الله کوندین کین یسوع پطروسنی و یعقوب نی و یوحنا نی اوزی بیله ایب اولارنی تنها بر ایگیز تاغقه ایب چیقتی. و اولارنینگ آلدیدا اینگ چرابی تبدیل بولدی.^۳ و لباسی یر یوزیداکى هیچ بر چوتاجی آقارتالماغودیک پارقیریب نهایت آق بولدی.^۴ و ایاس بیلان موسی اولارغه کورونوب یسوع بیلان سوزلاشور ایردیلا. و پطروس سوز باشلاب یسوع غه ایّی: ای اوستاد بیزنینگ موندا توروشیمیز یخشی دور، اوچ سایان قیلالی، بری سنگا و بری موسی غه و بری ایاسغه دیب^۵ اوزی نمه دیشی نی بیلماس ایردی چونکه اولار تولا قورقوب ایردیلا. و بر بولوت کلیب اولارغه سایه قیلدی و بولوت دین بر آواز چیقیب ایّیکه منینگ امراق اوغلوم بودور انی انگلانگلار.^۶ و منا اولار اوز چوره سیگا قایللاب اولارنینگ اوزی بیلان یالغوز یسوع دین باشقه هیچ کیمرسه نی کورمادیلا.

۹ اولار تاغدین توشگانیده اولارغه: ابن الانسان اولوک لاردین قوپماغونچه کورگانینگیزی نی هیچ کیمرسه گا ایتمانگلار دیب بویوردی.^{۱۰} و اولار اول سوزنی کونگله

ساقلاب اوز آرالاریدا: اولوك لاردین قوپماق نینگ معنی سی نمه دیب سوراشور ایردیلار. ^{۱۱} و اینگدین سوراب ایییلار: نمه اوچون کاتب لار: اول الیاس نینگ کلماکی کیرا ک دور دیرلار. ^{۱۲} و اول جواب بریب اولارغه ایی: آری الیاس اول کلب هر نمه نی جایلایدور اما انداغ بولسه ابن الانسان باره سیده تولا زحمت تارتیب خوار قیلینور دیب پتولگانى قایداغ بولور؟ ^{۱۳} لیکن سیزلارگا ایتورمن که الیاس هم کلب دور اما ایننگ باره سیده پتولگاندىک اولار هر نمه خواهلاسه انگا قیلدیلار.

^{۱۴} و اولار شاگردلارغه کلگانده کوردیلارکه اولارنینگ چوره سیده تولا خلق یغیلیب دور و کاتب لار اولار بیلان بحثلاشیب توردیلار. ^{۱۵} و همه خلق انی کورگانیده حیران قالیب یوگوروب کلب انگا سلام قیلدیلار. ^{۱۶} و اولاردین سوردیکه اولار بیلان نمه مباحثه قیلورسیزلار؟ ^{۱۷} و خلقدین بری انگا جواب بریب ایییکه: ای اوستاد گاچا روح دین توتولغان اوغلوم نی سنگا الیب کلدیم. ^{۱۸} و هر قایدا انی توتسه انی یقیتور، ایننگ اغیزیدین کوپوک کلادور و تیشلارینی غچرلاتادور و بدنى سستلاشیب کتادور. و من شاگردلارینگغه: انی چیقارینگلار دیدیم اما چیقارالمادیلار. ^{۱۹} و اول جواب بریب اولارغه ایی: ای ایمان سز نسل قچانغچه سیزلار بیلان بولای؟ قچانغچه سیزلارگا تحمّل قیلای؟ انی میننگ آلدیم غه الیب کلینگلار. ^{۲۰} و انی انگا الیب کلدیلار و روح انی کورگانده درحال انی تیراتی و اول یرگا یقیلیب یومولاندى و اغیزیدین کوپوک کلدى. ^{۲۱} و اول ایننگ آتاسیدین: شونداغ بولغانیغه قانچه وقت بولدى دیب سوردى. و اول ایی: کچیکلیکیدین بری. ^{۲۲} و روح انی یوقاتماق اوچون پات پات هم اوت غه هم سوغه تاشلاب دور لیکن بر نمه قیلاسانگ بیزگا رحم قیلیب یاری قیلغیل. ^{۲۳} اما یسوع انگا ایی: قیلاسانگ دیسن! ایشانگانگا هر نرسه ممکن دور. ^{۲۴} درحال بلانینگ آتاسی قچقیریب ایی: ایشانورمن اعتقادسزلیقیم غه یاری برگیل! ^{۲۵} و یسوع خلق نینگ یوگوروب کلگانى نی کوروب ناپاک روح نی ملامت قیلیب انگا ایی: ای گاس و گاچا روح من سنگا امر قیلورمن: اینگدین چیقغیل و ینه انگا کیر ماگیل. ^{۲۶} و اول واقیراب انی قاتیق تیراتیب چیقتی و بلا اولوکدیك بولدى شونداغ که تولا لاری: اول اولدى دیب ایییلار. ^{۲۷} اما یسوع ایننگ قولی نی توتوب انی قوپاردی و اول قوپتی. ^{۲۸} و او یگا کیرگانده خلوت ده ایننگ شاگردلاری: بیز نمه اوچون انی چیقارالمادوق؟ ^{۲۹} و اول اولارغه ایی: بو جنس دعا و روزه دین باشقه نرسه بیلان چیقاریلماس.

^{۳۰} و اندین چیقیب جلیلیّه دین او تیلار اما بر کیم نینگ مونی بیلیم قالیشی نی خواهلاماس ایردی ^{۳۱} چونکه شاگردلاریغه تعلیم بریب اولارغه ایتور ایردیکه ابن الانسان آدم لارنینگ قوللاریغه تاپشورولور و اولار انی اولتورورلار و اول اولتورولوب اوچ کوندین کین قوپادور. ^{۳۲} لیکن اولار بو سوزنی اوقمادیلار و ایننگدین سورغالی قورقتیلار.

^{۳۳} و اولار کفرناحوم غه کلدیلار و او یگا کیر گانده یولدا نمه نینگ باره سیده سوزلاشتینگیز دیب اولاردین سوردی. ^{۳۴} اما اولار شوک توردیلار چونکه اولار یولدا: قایسیمیز اولوغراق دور دیب سوز تالاشیب ایردیلار. ^{۳۵} و اول اولتوروب اون ایکیلارنی قچقیریب اولارغه ایتی: کیم که برنجی بولغالی خواهلامسه همه لارنینگ آخرقی سی و همه سی نینگ خدمتکاری بولسون. ^{۳۶} و اول کچیک بر بلانی الیب اولارنینگ اوتراسیدا تورغوزوب انی قوچاقیغه الیب اولارغه ایتی: ^{۳۷} هر کیم شونداغ کچیک بلالاردین برینی منینگ اسمیم دا قبول قیلسه منی قبول قیلور و هر کیم منی قبول قیلسه منی ایماس بلکه منی ایبارگاننی قبول قیلور.

^{۳۸} یوحنا انگا ایتی: ای اوستاد بیز گا ایرگاشماگان بر کیمسه نینگ سنینگ اسمینگ بیلان یمان روح لارنی چیقارغانی نی کوردوک و بیز گا ایرگاشماگاننی اوچون انی منع قیلدوق. ^{۳۹} اما یسوع ایتی: انی منع قیلمانگلار چونکه هیچ کیم منینگ اسمیم بیلان قدرتلیک عمل قیلیب درحال توپه مده یمان سوزلا یالماس. ^{۴۰} چونکه کیم که بیز گا ضد بولماسه بیزنینگ بیلان دور. ^{۴۱} آری هر کیم سیزلارگا مسیح نینگ کی بولغانینگیز اوچون منینگ اسمیم دا بر پیاله سو ایچورسه بتحقیق سیزلارگا ایتورمن اوز اجرینی یوتورماس.

^{۴۲} و کیم که منگا ایشانگان شو کچیک لاردین برینی تایدورسه اینگ بوینیغه بر تگورمن تاشی اسیلیب تنگیزگا تاشلانسه انگا یخشیراق بولور ایردی. ^{۴۳} و اگر قولونگ سنی تایدورسه انی کسگیل. چولاق بولوب حیاتلیققه کیریشینگ ایکی قولوق بولوب جهنم داکی اوچمایدورغان اوت غه کتیشینگدین سنگا فائده لیق دور. ^{۴۴} اندا اولارنینگ قورتی اولماس و اوت اوچماس. ^{۴۵} و اگر پوتونگ سنی تایدورسه انی کسگیل. توکور بولوب حیاتلیققه کیریشینگ ایکی پوتلوق بولوب جهنم گا سالینیشینگدین سنگا فائده لیق دور. ^{۴۶} اندا اولارنینگ قورتی اولماس و اوت اوچماس. ^{۴۷} و اگر کوزونگ سنی تایدورسه انی اویوب تاشلاغیل بر کوزلوك بولوب خدانینگ پادشاه لیقیغه کیریشینگ ایکی کوزلوك بولوب جهنم گا سالینیشینگدین سنگا فائده لیق دور. ^{۴۸} اندا اولارنینگ قورتی اولماس و

اوت اوچماس. ^{۴۹} چونکه هر کیمرسه اوت بیلان توزلانور. ^{۵۰} توز یخشی دور لیکن توز اوز تاتیقی نی یوتورسه انی نمه بیلان اونگلارسیزلار؟ اوزونگیزده توزونگیز بولسون و بربرینگیز بیلان یاراشیغلیق بولوشونگلار.

اونونجی باب

^۱ و اول قویوب اندین کتیب یهودی نینگ سرحدلاریغه و اردن نینگ اول طرفیگا کلدی. وینه انینگ آلدیغه تولا خلق یغیلدی و اول اوز عادتیدیک ینه اولارغه تعلیم برور ایردی. ^۲ و فریسیلار انینگ آلدیغه کلیب انی سیناب اینگدین سوردیلارکه آیا کشیگا اوز خاتونی نی طلاق قیلیش رومو؟ ^۳ اما اول جواب بریب اولارغه ایتی: موسی سیزلارگا نمه بویوردی؟ ^۴ اولار ایلیلار: موسی طلاق خطی پتوب طلاق قیلغالی اذن بردی. ^۵ اما یسوع اولارغه ایتی: سیزنینگ کونگل لارینگیزنینگ قاتیغلیقی اوچون سیزلارگا شو امرنی پتودی ^۶ لیکن دسلابدین تارتیب یراتیلغان وقتیدا اولارنی ایر و خاتون یراتی. ^۷ انینگ اوچون آدم آتا بیلان اناسی نی قویوب اوز خاتونی بیلان بر بولسون ^۸ و ایکیلاسی بر بدن بولسون. اندین کین اولار ایکی ایماس لیکن بر بدن دور. ^۹ ایمدی خدانینگ قوشقانی نی انسان آیریماسون. ^{۱۰} و اویده شاگردلاری ینه مونینگ باره سیده اینگدین سوردیلار. ^{۱۱} و اول اولارغه ایتی: هر کیم اوز خاتونی نی طلاق قیلیب باشقه سی نی الهه انگا زنا قیلادور. ^{۱۲} و اگر خاتون اوز ایریدین اوزلاشیب باشقه سیغه تگسه زنا قیلادور.

^{۱۳} و اولارغه قول تگگوزگای دیب انینگ آلدیغه کچیک بلالارنی الیب کلدیلار. لیکن شاگردلار بلالارنی الیب کلگانلارغه ملامت قیلدیلار. ^{۱۴} یسوع مونی کورگانده ناراضی بولوب اولارغه ایتی: کچیک بلالارنی منگا کلگالی قویوب اولارنی توسمانگلار چونکه خدانینگ پادشاهلیقی شونداغلارنینگ کی دور. ^{۱۵} بتحقیق سیزلارگا ایتورمن: هر کیم خدانینگ پادشاهلیقی نی بر کچیک بلادیک قبول قیلماسه اصلا انگا کیرماس. ^{۱۶} و اول اولارنی اوز قوچاقیغه الیب قول لارینی اولارنینگ اوستیگا قویوب اولارنی مبارکلادی.

^{۱۷} و اول یولغه چیقغاندا بر کشی یوگوروب کلیب انگا تیز بوکوب: ای یخشی اوستاد ابدی حیاتلیقه وارث بولماق اوچون نمه قیلای دیب اینگدین سوردی. ^{۱۸} و یسوع انگا ایتی: نمه اوچون منی یخشی دییس؟ واحد خدادین باشقه هیچ کیمرسه یخشی ایماس.

۱۹ امرلارنى بيلورسن: قتل قيلماغيل، زنا قيلماغيل، اوغورلوق قيلماغيل، يالغان گواه ليق برماگيل، بر كيمر سه نينگ حقى نى يماگيل، آنانگه و انانگه حرمت قيلغيل. ۲۰ اما اول انگا ايْتى: اى اوستاد مونيگ همه سى نى ياشليقيم دين تارتيب ساقلاديم. ۲۱ يسوع انگا قايلاب انى دوست توتوب انگا ايْتى: سنگا بر نر سه كم دور. باريب همه بارينگ نى ساتيب فقيرلارغه برگيل و آسماندا خزينه ننگ بولور و كليب منگا ايرگاشگيل. ۲۲ اما اول بو سوز اوچون دو مبابيب غمكين بولوب آلديدين كتى چونكه انينگ تولا مالي بار ايردى. ۲۳ و يسوع اوز چوره سيگا قايلاب شاگردلار يغه ايْتى: دولتمندلار نينگ خدانينگ پادشاه ليق يغه كيريشي قايداغ مشكل دور. ۲۴ اما شاگردلار انينگ سوزيگا حيران قالديلار. و يسوع ينه سوز قيليب اولارغه ايْتى: اى بلالار خدانينگ پادشاه ليق يغه كيريش قايداغ مشكل دور. ۲۵ بر باي نينگ خدانينگ پادشاه ليق يغه كيريشيدين بر توگه نينگ ينگنه توشوكيدين اوتوشى اونگا يراق دور. ۲۶ اما اولار نهايت حيران قالب بربريگا ديشتيلار: انداغ بولسه كيم نجات تاپالايدور؟ ۲۷ يسوع اولارغه قايلاب ايْتى: آدم لارغه ناممکن ليكن خداغه ايماس چونكه خداغه هر نر سه ممکن دور.

۲۸ بطروس سوز باشلاب انگا ايْتى: منا بيز هر نر سه نى قويوب سنگا ايرگاشتوك. ۲۹ يسوع ايْتى: بتحقيق سيزلارگا ايتورمن: منينگ اوچون و انجيل اوچون اوى نى يا برادرلارنى يا همشيره لارنى يا انانى يا آتانى يا بلالارنى يا ايكين يرلارنى قويوب ۳۰ ايمدى شو زماندا قوغلانماغليق وقت لاريدا اوى لارنى و برادرلارنى و همشيره لارنى و انالارنى و بلالارنى و ايكين يرلارنى يوز حصه چه و كلادورغان عالم ده ابدى حيات نى تاپمايدورغان هيچ كيمر سه يوق دور. ۳۱ ليكن تولا اولقى لار آخرقى لار و آخرقى لار اولقى لار بولورلار.

۳۲ اولار اورشليم غه چيقغالى يولدا كتيب بارغاندا يسوع اولار نينگ آليدا يورور ايردى. و شاگردلار دهشت گا توشوب حيران قالديلار و كينيدين ايرگاشگانلار قورقار ايرديلار. و ينه اون ايكيلارنى فچقيريب اوزيگا نمه واقع بولادورغانى نى اولارغه ايتقالى باشلادى: ۳۳ منا اورشليم غه چيقادورمىز و ابن الانسان اولوغ كاهن لارغه و كاتب لارغه تاپشورولور. اولار انى اولوم گا حكم قيليب طائفه لارغه تاپشورولار. ۳۴ و بولار انى مسخره قيليب انگا توكوروب شيره قامچى اوروب انى اولتورولار اما اوچ كوندن كين قوپادور.

۳۵ و زبدى نينگ اوغول لارى يعقوب بيلان يوحنا انينگ آليدغه كليب انگا ايْتيلار: اى اوستاد خواهلارمىز كه سندن هر نمه تيلاسك بيز گا قيلغايسن. ۳۶ اما اول اولارغه ايْتى:

سيزلارگا نمه قيلماقيم نى خواهلارسيزلار؟^{۳۷} اولار انگا ايتيلار: سنينگ جلالينгда برىمىز اونگ يانينгда و برىمىز سول يانينгда اولتورماق نى بىزگا برگيل.^{۳۸} و يسوع اولارغه: تىلاگانينگىزنى بيلماس سيزلار. آيا من اىچادورغان پىاله نى اىچلامسىز و من الادورغان تعميد بيلان تعميدلانالورسىزمو دىب ايتتى.^{۳۹} و اولار انگا ايتيلار: آرى قىلالورمىز. اما يسوع اولارغه ايتتى: من اىچادورغان پىاله نى اىچارسيزلار و من الادورغان تعميد بيلان تعميدلانورسىزلار.^{۴۰} ليکن اونگ يانيمدا و سول يانيمدا اولتوروشنى برگالى اختيار منده ايماس اما قايسىلارغه تعيين قىلنغان بولسه اولارغه بريلور.^{۴۱} و اون شاگرد مونى انگلاغاندا يعقوب بيلان يوحنادين خفه بولديلار.^{۴۲} و يسوع اولارنى اوز آلدیغه قچقىريب اولارغه ايتتى: بيلورسىزلارکه طائفه لارنينگ اميرلارى آتانانلار اولارغه چونگلوق قىلورلار و اولوغلارى اولارنينگ اوستىگا سلطنت قىلورلار.^{۴۳} ليکن سىزنىنگ آرانگىزدا انداغ ايماس بلکه کيم که آرانگىزدا چونگ بولغالى خواهلاسه خدمتکارينگىز بولسون.^{۴۴} و کيم که آرانگىزدا برنجى بولغالى خواهلاسه همه سى نينگ قلى بولسون^{۴۵} چونکه ابن الانسان هم اوزىگا خدمت قىلدورماق اوچون ايماس بلکه خدمت قىليب تولالار اوچون اوز جاني نى فدا قىلغالى کليب دور.^{۴۶} و اولار اريحاغه کلديلار. و اول اوز شاگردلارى و تولا خلق بيلان اريحادين چيىغاندا تىماوس نينگ اوغلى بارتىماوس ديگان بر کور گدا يول نينگ بويدا اولتوروب ايردى.^{۴۷} و اول انينگ ناصرت ليک يسوع ايکاني نى انگلاب: اى يسوع ابن داود منگا رحم قىلغىل دىب قچقىرغالى باشلادى.^{۴۸} و تولا كشى انى شوك تورغىل دىب ملامت قىلديلار. ليکن اول: اى ابن داود منگا رحم قىلغىل دىب اشوغراق قچقىرور ايردى.^{۴۹} و يسوع توختاب: انى قچقىرينگلار دىب ايتتى. و اولار كورنى قچقىريب انگا ايتيلار: خاطر جمع بولوب قوپىغىل! سنى قچقىرادور.^{۵۰} و اول رداسى نى تاشلاب ايتتى قوپوب يسوع نينگ آلدیغه کلدى.^{۵۱} و يسوع سوز قىليب انگا ايتتى: سىنگا نمه قىلشيم نى خواهلارسن؟ و کور انگا ايتتى: اى ربونى کورادورغان بولسام ايردى.^{۵۲} و يسوع انگا ايتتى: بارغىل ايمانينگ سنى ساقايتتى. و درحال کورادورغان بولوب يولدا انگا ايرگاشتى.

اون برنجی باب

۱ و اولار اورشليم غه يقينلا شيب زيتون تاغی نینگ يانيداكى بيت فاجی و بيت عنياغه يقين كلگانده اوز شاگردلاريدین ايکي نی ايباريب^۲ اولارغه ايْتی: قاشينگيزداكى كنت گا بارينگلار و اندا بارغاندا درحال هيچ كشي تخی مينماگان بر باغلاغليق تاخيرنى تاپارسيزلار. انى يشيب اليب كلينگلار.^۳ و اگر بر كيمرسه سيزلارگا: نمه ايشقه مونى قيلورسيزلار ديسه خداوندگا لازم دور. اما پات بو يرگا ياندوروب ايبارور ديب ايتينگلار.^۴ و اولار باريب يول نینگ يانيداكى بر دروازه نینگ تاشيدا باغلاغليق تاخيرنى تاپيب يشتيلار.^۵ و اندا تورغانلاردين بعضى سى اولارغه ايتيلار: تاخيرنى يشيب نمه قيلاسيز؟^۶ و يسوع اولارغه بويورغانديك جواب برديلار. و اولارنى يشگالى قويديلار.^۷ و تاخيرنى يسوع نینگ آلدیغه اليب باريب اوز لباسلاريني تاخير نینگ اوستیگا سالدیلار. و اول انینگ اوستيده اولتوردی.^۸ و تولا كشي لباسلاريني يول اوستیگا يايديلار و باشقه لار ايکين يرلاردين شاخلار كسيب يولغه سالدیلار.^۹ و آلدیدا مانگغانلار و كينيدین ايرگاشگانلار قچقيريب ايتيشور ايرديلار: اوصنا! خداوند نینگ اسمى بيلان كلادورغان مبارك دور! آتاميز داود نینگ كلادورغان پادشاه ليقى مبارك دور! اوصنا اعلاى علينده!^{۱۰} و اورشليم غه كليب بيت مقدسگا كيريب چورگولوب قايلاب هر نرسه نی كوروب كون كيچ بولغاندا اون ايكيلار بيلان بيت عنياغه چيقتی.^{۱۱} و ايرته سى بيت عنيادين چيغاندا آچ قاليب^{۱۲} يراقدين ياپراقى بار بر انجیر درختى نی كوروب ايننگده بر نرسه تاپاي مکی ديب توييگا باردی و اندا بارغاندا يپراقدين باشقه هيچ نرسه تاپمادی چونكه انجیر وقتى ايماس ايردى.^{۱۳} و درخت غه سوز قيليب: موندین كين ابدغچه بر كيمرسه سندن ميوه يماسون ديب ايْتی. و انینگ شاگردلارى مونى انگلادیلار.

۱۴ و اولار اورشليم غه كلديلار. و بيت مقدسگا كيريب بيت ده ساتقوچى و الغوچيلارنى هيداب چيقارغالى باشلاب صرّاف لار نینگ جوزه لاريني و كبوتر ساتقوچيلار نینگ كرسيلاريني اويروب ايتيب^{۱۵} هيچ كيمرسه نی بيت مقدسدين بر نرسه نی كوتاريب اوتگالى قويماس ايردى.^{۱۶} و تعليم بريب ايْتی: مينینگ اويوم همه طائفه لار اوچون دعا اويى آتانور ديب پتولگان ايماسمو؟ اما سيزلار انى بولانچيلار نینگ غارى قيلدينگيز.^{۱۷} و اولوغ كاهن لار بيلان كاتب لار مونى انگلاب انى يوقانتقالى ايستادى ليكن ايننگدين

قورقتيلار چونكه خلق نينگ همه سي انينگ تعليميگا حيران قالور ايردى. ^{۱۹} او آخشام بولغاندا شهرنينگ تاشيغه چيقتى.

^{۲۰} اما ايرته گانده اوتوب كتيب بارغاندا كورديلاركه انجیر درختی يلديزيدن تارتیب قوروب كتيب دور. ^{۲۱} و پطروس بولغان واقعه نى ياد قيليب انگا ايْتى: اى اوستاد منا سن لعنت قيلغان انجیر درختی قوروب دور. ^{۲۲} و يسوع جواب بريب اولارغه ايْتى: خداغه ايمانينگيز بولسون. ^{۲۳} بتحقيق سيزلارگا ايتورمن: هر كيم شو تاغقه: كوچورولوب تنگيزگا تاشلانغيل ديسه و اوز كونگليده شك قيلماي ايتقانى نينگ بولادورغانیغه ايشانسه انگا شونداغ بولور. ^{۲۴} انينگ اوچون سيزلارگا ايتورمن: دعا قيلغانينگيزدا هر نمه تيلاسانگيز: تاپتيم ديب ايشانينگلار و سيزلارگا بولور. ^{۲۵} و دعا قيليب تورغانينگيزدا بر كيمرسه دين كونگل آغريقينگيز بولسه باغيشلانگلار تاكه آسمانلارداكى آتانگيز هم سيزلارگا خطالارينگيزنى باغيشلاغاي. ^{۲۶} ليكن سيزلار باغيشلاماسانگيز آسمانلارداكى آتام هم سيزلارگا خطالارينگيزنى باغيشلاماس.

^{۲۷} و ينه اورشليم غه كلديلار. و اول اوزى بيت مقدّسده چورگولوب يورگانیده اولوغ كاهن لار و كاتب لار و آقسقال لار انينگ آلدیغه كليب ^{۲۸} انگا ايْتيلار: نمه قدرت برله شونى قيبلاسن يا شونى قيلغالى سنگا كيم قدرت بردى؟ ^{۲۹} يسوع جواب بريب اولارغه ايْتى: من هم سيزلاردين بر سوز سوراى منگا جواب برينگلار و من شونى نمه قدرت برله قيلغانيمنى سيزلارگا ايتاي. ^{۳۰} يوحنا نينگ تعمیدی آسماندين ايردى مو يا آدم لاردين مو؟ منگا جواب برينگلار. ^{۳۱} و اولار اوز آراسيدا مصلحت قيليشيب ايْتيلار: اگر آسماندين ديساك بيزگا: انداغ بولسه نمه ايشقه انگا ايشانمادينگيز دیدور. ^{۳۲} يا آدم لاردين دييميز مو؟ ديب قومدين قورقتيلار چونكه همه سي يوحنا نى بر حق پيغمبر بيلور ايرديلار. ^{۳۳} و اولار جواب بريب يسوع غه ايْتيلار: بيلماس ميز و يسوع اولارغه ايْتى: من هم نمه قدرت برله شونى قيلغانيمنى سيزلارگا ايتماس من.

اون ايکينجى باب

^۱ و اول اولارغه مثل لار بيلان سوز قيلغالى باشلادی: بر آدم بر تال ليق ساليب چوره سي نى چيتلاب بر شيره خانه كورلاب بر ساتما بورج ياساب انى باغبانلارغه

تاپشوروب باشقه يورت غه سفر قیلدی. ^۲ او وقت بولغاندا باغبانلاردین تاللیق نینگ میوه سیدین الغالی باغبانلار نینگ آلدیغه بر قُل ایباردی. ^۳ او اولار انی توتوب انگا تیاق اوروب قوروق یاندوردیلار. ^۴ او اولار غه ینه باشقه بر قُل نی ایباردی. انی اوروب باشی نی یاریب حقارت قیلدیلار. ^۵ و ینه باشقه سی نی ایباردی اما انی اولتوردیلار. و تولا باشقه لار نی شونداغ قیلیب بعضی سیگا تیاق اوروب بعضی سی نی اولتوردیلار. ^۶ انینگ امراق بر اوغلی هم بار ایردی. او غلوم غه خاطر قیلغایلار دیب آخر اولار غه انی ایباردی. ^۷ لیکن باغبانلار اوز آرالاریدا: بو وارث دور کلینگلار انی اولتورالی و میراث بیز نینگ کی بولور دیب ایتشتیلار. ^۸ او انی توتوب اولتوروب تال لیکدین تاشقاری تاشلادیلار. ^۹ ایمدی تال لیک نینگ ایگاسی نمه قیلادور؟ اول کلیب باغبانلار نی یوقاتیب تال لیک نی باشقه لار غه تاپشورور. ^{۱۰} آیا تامچیلار رد قیلغان تاش اوزی بورجک تاشی بولدی. ^{۱۱} خداوند طرفیدین شونداغ بولدی و کوزلاریمیزده عجایب دور دیب پتولگان نی هیچ او قومادینگیز مو؟ ^{۱۲} او اولار انی توتقالی ایستادیلار لیکن خلقدین قورقتیلار چونکه بو مثل نی اولار نینگ اوز باره سیده ایتقانی نی اوقتیلار. اما انی قویوب کتیلار.

^{۱۳} او اولار انی سوز بیلان توتقالی فریسیلاردین و هیرو دسیلاردین برنچه سی نی انینگ آلدیغه ایباردیلار. ^{۱۴} او اولار کلیب انگا ایتیلار: ای اوستاد سنینگ صادق بولوب هیچ کیمرسه دین پروا قیلماغانینگ نی بیلورمیز چونکه آدم لار غه یوز خاطر قیلما ی بلکه خدانینگ یولی نی راستلیق بیلان اورگاتورسن. قیصر غه البان برماک جائز مو ایماسمو؟ برالی مو یا برمایلی مو؟ ^{۱۵} او اول اولار نینگ ریاسی نی بیلیب اولار غه ایٹی: نمه ایشقه منی سینارسیز لار؟ منگا بر دینار الیب کلینگلار، کورای. ^{۱۶} او اولار الیب کلگانه اول اولار غه ایٹی: بو صورت و خط کیم نینگ کی دور؟ و اولار انگا ایتیلار: قیصر نینگ کی. ^{۱۷} و یسوع اولار غه ایٹی: قیصر نینگ کی نی قیصر غه و خدانینگ کی نی خداغه برینگلار. و اولار انگا تعجب قیلدیلار.

^{۱۸} و قیامت نی یوق دیگان صادوقیلار کلیب اینگدین سوراب ایتیلار: ^{۱۹} ای اوستاد موسی بیزگا پتوب دورکه اگر بر کیمرسه نینگ برادری اولوب خاتونی نی تول قویسه و بلاسی بولماسه خاتونی نی برادری الیب اوز برادریگا نسل قوپارسون. ^{۲۰} یته برادر بار ایردی و اولقی سی خاتون الیب اوروغ قویمای اولدی. ^{۲۱} و انی ایکینجی سی الیب اوروغ قویمای اولدی و اوچونجی سی هم شونداغ قیلدی. ^{۲۲} و یته سی نینگ هیچ بری اوروغ

قويمادی. همه سيدين. کين خاتون هم اولدی. ۲۳ قیامت ده اولار نینگ قایسی سی نینگ خاتونی بولور؟ چونکه یتە لاسی انی خاتونلوققه الغان ایردی. ۲۴ یسوع اولارغه ایتی: کتاب لارنی و خدانینگ قدرتی نی بیلمگاچ از یقیب کتگان ایماسموسیزلار؟ ۲۵ چونکه اولار اولوک لار دین قویغان دین کین خاتون الماسلار و یا ایرگا تگماسلار لیکن آسمانلارداکی فرشته لار دیک بولورلار. ۲۶ اما اولوک لار نینگ قویار یلماقی باره سيدین بولسه موسی نینگ کتابیدا تیکان باره سيداکی فصلیده خدا قایداغ سوز قیلیب انگا ایتیکه: من ابراهیم نینگ تنگریسی و اسحق نینگ تنگریسی و یعقوب نینگ تنگریسی دور من دیب او قومادینگیزمو؟ ۲۷ خدا اولوک لار نینگ تنگریسی ایماس بلکه تیریک لار نینگ کی دور. تولا از یقیب دور سیزلار.

۲۸ و کاتب لار دین بری اولار نینگ سوز تالاشقانی نی انگلاب انینگ اولارغه یخشی جواب برگانی نی بیلیب کلیب: قایسی امر همه دین اولقی دور دیب اینگدین سوردی. ۲۹ یسوع جواب بردیکه اولقی سی بودور: انگلاغیل ای اسرائیل تنگریمیز خداوند واحد خداوند دور. ۳۰ و رب خداینگ نی همه کونگولونگدین و همه جانینگدین و همه فکرینگدین و همه کوچونگدین دوست توغیل. ۳۱ ایکینجی سی بودورکه همسایه نگی نی اوزونگدیک دوست توغیل. بولار دین چونگراق امر یوق دور. ۳۲ و کاتب انگا ایتی: ای اوستاد ایتنقانینگ بتحقیق راست دورکه خدا بر و اینگدین باشقه سی یوق دور. ۳۳ و انی همه کونگدین و همه فهم دین و همه جان دین و همه کوچدین دوست توتماق و همسایه نی اوزیدیک دوست توتماق همه کویدورادورغان قربانلار دین و باشقه قربانلار دین افضل دور. ۳۴ و یسوع انینگ عقل لیق بیلان جواب برگانی نی انگلاب انگا: خدانینگ پادشاه لیقیدین یراق ایماس سن دیب ایتی. و هیچ بر کیمرسه اینگدین ینه سورغالی جرأت قیلما دی.

۳۵ و یسوع بیت مقدّسه تعلیم بریب تورغانیدا سوز قیلیب ایتی: کاتب لار مسیح نی داود نینگ اوغلی دیب قایداغ دیالورلار؟ ۳۶ داود اوزی روح القدس بیلان ایتیکه رب منینگ خداوندیم گا ایتی: من دشمن لار نینگ نی قدمگاهینگ قیلغونچه منینگ اونگ یانیم دا اولتورغیل. ۳۷ داود اوزی انی خداوند دیسه اول قایداغ انینگ اوغلی بولور دیدی. خلق نینگ گروه لاری خوشلوق بیلان اینگدین انگلار ایردیلار.

۳۸ و اول اوز تعلیمیده ایتی: اوزون جامه لار کییب یوروب بازارلاردا سلام الیب ۳۹ سیناغولاردا اولقی صف لارنی و ضیافت لارده توره اولتوروشنی یخشی کورگان

کاتب لار دین احتیاط قیلینگلار.^{۴۰} اولار تول خاتونلار نینگ اوی لارینی یب بهانه بیلان القاب اوزون دعالار اوقورلار. بولار قاتیغراق حکم تاپارلار.

^{۴۱} و یسوع خزینه نینگ اوتوریدا اولتوروب خلق نینگ خزینه گا پُل سالغانیغه قایلار ایردی. و تولا بای لار جیق سالور ایردی لار.^{۴۲} و بر فقیر تول خاتون کلیب ایکی چقا یعنی تورت پُل نینگ بهاسی نی سالدی.^{۴۳} و اول اوز شاگردلارینی قچقیریب اولارغه ایتی: بتحقیق سیزلارگا ایتورمن: اوشبو فقیر تول خاتون خزینه گا پُل سالغانلار نینگ همه سیدین اشوغراق سالدی^{۴۴} چونکه اولار نینگ همه سی اوز زیاده لیکیدین سالدیلار لیکن بو اوز یوقلو قیدین اوزی نینگ بارچه بارینی تیریکیچیلیکی نینگ همه سی نی سالدی.

اون اوچونجی باب

^۱ و اول اوزی بیت مقدس دین چیقغاندا شاگردلار دین بری انگا ایتی: ای اوستاد منا قایداغ تاشلار و عمارت لار ایکان! ^۲ و یسوع انگا ایتی: شو عمارت لارنی کوراسن مو؟ تاش اوستیده تاش یقیلمای قالمایدور.

^۳ و اول اوزی زیتون تاغیدا بیت مقدس نینگ اوتوریدا اولتورغاندا بطروس و یعقوب و یوحنا و اندریاس تنهادا اینگدین سوردیلار که ^۴ بیزگا ایتیب برگیل اوشبو واقعه لار قچان بولادور و بو همه سی نینگ بجا کلیشی نینگ علامتی نمه دور؟ ^۵ و یسوع سوز باشلاب اولارغه ایتی: آگاه بولونگلار، بر کیمرسه سیزلارنی آزدورماسون. ^۶ تولا کشی منینگ اسمیم دا کلیب: من اول دورمن دیب تولا کشی نی آزدورورلار. ^۷ اما جنگ شاقوم لاری بیلان جنگ خبرلارینی انگلاغانیگیزدا قورقمانگلار. مونینگ بولوشی کیرا کدور لیکن تخی آخری ایماس. ^۸ چونکه طائفه نینگ اوستیگا و مملکت نینگ اوستیگا ضد قوپادور، یردین یرگا زلزله لار بولوب آچاچلیق لار واقع بولادور. تولغاق لار نینگ دسلاپی شودور. ^۹ اما اوزونگیز آگاه بولونگلار. سیزلارنی سوراق مجلس لاریگا توتوب برورلار و سیناغوغلاردا شیره قامچی اورولوب منینگ اوچون وایلار بیلان پادشاه لار نینگ آلدیغه اولارغه گواه لیق بولماق اوچون ایب باریلور سیزلار. ^{۱۰} و اول انجیل همه طائفه لارغه بشارت بریلور. ^{۱۱} و سیزلارنی توتوب برگالی ایب بارغانیدا نمه ایتادورغانیگیزنی ایلگاریدین اندیشه قیلمانگلار لیکن شو ساعت ده سیزلارگا نمه بریسه شونی ایتینگلار

چونکه سوز قیلغوچی سیزلار ایماس بلکه روح القدس دور. ^{۱۲} و برادر برادرنی و آتا بلانی اولوم گا توتوب برور و بلالار آتا اناغه ضد قوپوب اولارنی اولتورگوزورلار. ^{۱۳} و مینینگ اسمیم اوچون همه سیدین یمان کورولورسیزلار. لیکن آخرغچه صبر قیلیب تورغوچی اوزی قوتولادور.

^{۱۴} اما خرابلیق نینگ مکروهاتی نینگ جائز ایماس یرده تورغانی نی کورگانینگیزده — اوقوغوچی شونی فهملاسون — اول وقت یهودیه داکی لار تاغلارغه قاچسونلار. ^{۱۵} و اوگزه داکی کیمرسه توشوب اوییدین بر نرسه الغالی کیرماسون. ^{۱۶} و ایکین یریداکی کیمرسه اوز لباسی نی الغالی یانماسون. ^{۱۷} اما وای اول کونلارده حامله بولغانلارغه و ایمیتگانلارگا! ^{۱۸} لیکن دعا قیلینگلارکه قاچیشینگیز قیشدا بولماسون. ^{۱۹} چونکه خدا یراتقان دنیانینگ دسلابیدین شوبو چاقغچه واقع بولماغان و اصلا بولمايدورغان تنگلیک اول کونلارده بولور. ^{۲۰} و اگر خداوند اول کونلارنی قیسقارتماسه ایردی هیچ بر بشر قوتولماس ایردی. لیکن اول اوزی اختیار قیلغان ایلغانلار اوچون اول کونلارنی قیسقارتیب دور. ^{۲۱} و اول وقت بر کیمرسه سیزلارگا: منا مسیح موندادور، منا اندادور دیسه ایشانمانگلار. ^{۲۲} چونکه یالغان مسیح لار و بالغان پیغمبر لار قوپوب علامت لار و معجزه لار قیلورلار تاکه ممکن بولسه ایلغانلارنی هم آزدورغابیلار. ^{۲۳} اما سیزلار آگاه بولونگلار منا هر نرسه نی ایلگاریدین سیزلارگا خبر بردیم.

^{۲۴} اما اول کونلارده شو تنگلیکیدین کین آفتاب قرانگغو بولور و آی اوز یاروغلوقی نی برماس. ^{۲۵} و یولدوزلار کوکدین توشار و آسمانلارداکی قوت لار تبرانور. ^{۲۶} و اول وقت کورورلارکه ابن الانسان تولا قدرت و جلال بیلان بولوت لارنینگ اوستیده کلادور. ^{۲۷} اول وقت فرشته لارنی ایباریب یرنینگ باشیدین آسمان نینگ باشیغچه تورت طرفدین اوز ایلغانلارینی یغار. ^{۲۸} اما انجیر درختیدین مثل اورگانینگلار. اینینگ شاخلاری یومشاب یاپراق چیقارغاندا یازنینگ یقین ایکانی نی بیلورسیزلار. ^{۲۹} شونداغ هم سیزلار مونینگ همه سی نی کورگانده اول یقین بولوب ایشیک نینگ آلدیدا تورادور دیب بیلینگلار. ^{۳۰} بتحقیق سیزلارگا ایتورمن: مونینگ همه سی بولماغونچه بو نسل اوتماس. ^{۳۱} آسمان و یر یوقالور لیکن مینینگ سوزلاریم هرگیز یوقالمایدور. ^{۳۲} اما اول کوننی و اول ساعتنی آتادین باشقه خواه آسمانلارداکی فرشته لار بولسه خواه اوغول بولسه هیچ کیمرسه بیلماس.

^{۳۳} آگاه بولوب اويغاق تورونگلار چونکه اول وقت قچان بولادورغانی نی بيلماس سيزلار. ^{۳۴} بر آدم سفر قيليب اويی نی قویوب اوز قُل لاریغه انینگ اوستیگا قدرت بریب هر بریگا اوز ایشی نی تعیینلاب دروازه بانغه اويغاق تورغالی بویورغانديک. ^{۳۵} سيزلارگا بویورورمن که اويغاق تورونگلار. اوی خواجه سی آخشام دامو یا یاریم کیچه ده مو یا خوراز چیرلاغان وقت دامو یا تانگاتقاندامو کلادورغانی نی بيلماس سيزلار. ^{۳۶} تیویق سزدا کلسه سيزلارنی اوخلاغلیق تاپماسون. ^{۳۷} اما سيزلارگا ایتقانییم نی همه نگیزگا ایتورمن: اويغاق تورونگلار.

اون تور تونجی باب

^۱ اما ایکی کوندين کین فصیح و فطیر نان نینگ عیدی بولدی. و اولوغ کاهن لار و کاتب لار انی حیلہ بیلان توتوب اولتورگالی ایستار ایردیلار. ^۲ اما عیددا بولماسون تاکه خلق نینگ آراسیدا غلوه بولماغای دیب ایتیلار.

^۳ و اول بیت عنیادا بولوب پسه سمعون نینگ اویدده دستورخواندا اولتورغاندا بر خاتون بر کاواش شیشه قیمت بها خوشبوی صاف ناردین نینگ یاغی نی الیب کلیب کاواش شیشه نی سیندوروب انینگ باشیغه توکتی. ^۴ و بعضیلار خفه بولوب: نمہ ایشقه بو خوشبوی یاغ اسراف بولدی؟ ^۵ چونکه بو خوشبوی یاغ اوچ یوز دینار دین اشوغراق پُلغه ساتیلیب فقیرلارغه بریلالور ایردی دیب ایتیشیب انگا تاپا قیلغالی توردیلار. ^۶ لیکن یسوع اولارغه ایتی: انی قویونگلار، نمہ ایشقه انی غمکین قیلور سيزلار؟ اول منگا یخشی بر ایش قیلدی. ^۷ منا فقیرلار همیشه سيزلار بیلان دور و قچان خواهلاسانگیز اولارغه یخشیلیق قیلالور سيزلار لیکن من همیشه سيزلار بیلان ایماس من. ^۸ اول اوزی قولیدین کلیشچه قیلدی و ایلگاریدین بدنیم نی دفنلانماکگا یاغلاب دور. ^۹ بتحقیق سيزلارگا ایتورمن که تمام دنیادا نه یرده بو انجیل بشارت بریلسه انینگ شو قیلغانی هم انینگ یادکاری اوچون خبر بریلور.

^{۱۰} و اون ایکیلار نینگ بری یعنی اسخریوطی یهودا انی اولارغه توتوب برگالی اولوغ کاهن لار نینگ آلدیغه باردی. ^{۱۱} اولار مونی انگلاغاندا خوش بولوب انگا کموش برگالی وعده قیلدیلار و اول انی اولارغه توتوب برگالی مناسب فرصت ایستار ایردی.

۱۲ و فطير نان نينگ عیدی نينگ اولقی کونی اولار فصیح قوزیسی نی قربان قیلغاندا انینگ شاگردلاری انگا ایییلار: قای پرگا باریب سنگا فصیح قوزیسی نی یگالی طیار قیلشمیزنی خواهلارسن؟^{۱۳} و اول شاگردلاریدین ایکی سی نی ایباریب اولارغه ایی: شهرگا کیرینگلار و برسو کوزه سی کوتارگان بر آدم سیزلارگا اوچرایدور. انگا ایرگاشینگلار.^{۱۴} و اول کیرگان اوی نینگ اولوغیغه اییینگلار: اوستاد اییورکه من شاگردلاریم بیلان فصیح قوزیسی نی بیدورغان مهمان خانهم نه برده دور؟^{۱۵} و اول اوزی سیزلارگا بساط سالیغلیق طیارلانغان چونگ بر بالاخانه کورساتادور. بیزگا اندا طیار قیلینگلار.^{۱۶} و شاگردلار چیقیب شهرگا کیریپ اول اولارغه اییقانديک فصیح قوزیسی نی طیار قیلدیبار.

۱۷ و آخشام بولغاندا اون ایکیلار بیلان کلدی.^{۱۸} و اولار دستورخواندا اولتوروب یگانیده یسوع ایی: بتحقیق سیزلارگا اییورمن: سیزلاردین بری یعنی من بیلان طعام بیدورغان اوزی منی توتوب برور.^{۱۹} اولار غمکین بولوب بردین بردین انگا: آیا اول من مو؟ دیگالی باشلادیبار.^{۲۰} و اول اولارغه ایی: اون ایکیلاردین بری یعنی من بیلان قچاغه توگورگان اوزی اول دور^{۲۱} آری ابن الانسان اوز باره سیده پتولگانديک کتادور لیکن وای ابن الانسان نینگ توتوب بریلیشیکا واسطه بولغان آدم غه! اول آدم توغولماغان بولسه انگا یخشی بولور ایردی.^{۲۲} اولار طعام یگانیده یسوع بر نان نی الیب مبارکلاب اوشاییب اولارغه بریب ایی: الیب ینگلار بو منینگ بدنیم دور.^{۲۳} و بر پیاله نی الیب شکر ایییب اولارغه بردی و همه سی اینگدین ایچیتیلار.^{۲۴} و اول اولارغه ایی: تولالار اوچون توکلادورغان قانیم یعنی عهدینگ قانی بودور.^{۲۵} بتحقیق سیزلارگا اییورمن: خدانینگ پادشاه لیقیدا انی ینگیدین ایچادورغان کونغچه تال نینگ میوه سیدین ینه اصلا ایچماس من.

۲۶ و اولار حمد شعرینی اوقوغاندین کین زیتون تاغیغه چیقیتیلار.^{۲۷} و یسوع اولارغه ایی: همه نگیز تایارسیزلار چونکه پاته چی نی اورورمن و قوی لار پراکنده بولورلار دیب پتولوب دور.^{۲۸} لیکن من تیریلیب قوپاریلغاندین کین سیزلاردین ایلکاری جلییه گا بارورمن.^{۲۹} و پطروس انگا ایی: همه سی تایسه لار هم من هرگیز تایماس من.^{۳۰} و یسوع انگا ایی: بتحقیق سنگا اییورمن: بوکون کیچه خوراز ایکی مرتبه چیرلاماسدین ایلکاری سن منی اوچ مرتبه انکار قیلاس.^{۳۱} لیکن اول تخی چینگ سوز قیلیب: اگر سنینگ بیلان اولسام هم سنی هرگیز انکار قیلماس من. و همه سی شونداغ ایییلار.

۳۲ و اولار جتسيمانی ديگان بر باغقه كلديلار. و اول اوز شاگردلار يغه ايْتی: من دعا قيليب بولغونچه موندا اولتورونگلار. ۳۳ و اول پطروسنى و يعقوبنى و يوحئانى اوزى بيلان اليب دهشت گا توشوب تولا بى آرام بولغالى توردى. ۳۴ و اولارغه ايْتی: جانيم اولگوديك تولا غمكىن دور، موندا قاليب اويغاق تورونگلار. ۳۵ و آزغنه ايلگارى باريب يرگا توشوب: ممكن بولسه بو ساعت مندين اوتسون ديب دعا قيلور ايردى. ۳۶ و اول ايْتی: اى ابا آتا سنگا هر نرسه ممكن دور بو پيالهنى مندين اوتگازگيل ليكن من خواهلاغانديك ايماس سن خواهلاغانديك بولسون. ۳۷ و كليب اولارنى اوخلاغليق تاييب پطروسغه ايْتی: اى سمعون اوخلايسن مو؟ بر ساعت اويغاق تورالمادينگ مو؟ ۳۸ اويغاق توروب دعا قيلينگلار كه امتحانغه توشماگائيسيز لار. روح حاضر ليكن جسم ضعيف دور. ۳۹ و ينه باريب دعا قيليب ايلگاركى سوزلارنى ايْتی. ۴۰ و يانيب كليب ينه اولارنى اوخلاغليق تاپتى چونكه اولارنينگ كوزلارى اغيرلاشقان ايردى. و اولار انگا نمه جواب بريشىنى بيلماديلار. ۴۱ او چونجى مرتبه كليب اولارغه ايْتی: ايمدى اوخلاب راحت الينگلار، ايمدى بولوب دور! ساعت كليب دور. منابن الانسان گناه كارلارنينگ قوليغه تاپشورولور. ۴۲ قوپونگلار كتالى، منامنى توتوب برگوچى يقين كليب دور.

۴۳ و اول تخى سوز قيليب تورغانيدا درحال اون ايكيلازينگ برى يعنى يهودا و انينگ بيلان اولوغ كاهن لاردين و كاتب لاردين و آقسقال لاردين بر گروه خلق قليچ و عصا بيلان كلدى. ۴۴ اما انى توتوب برگوچى اولار بيلان مصلحت قيليب بر نشانه بريب ايْتيب ايرديكه كيمنى سويسام اول دور. انى توتوب يارلاب اليب بارينگلار. ۴۵ و اول يتيب كلگانده درحال انينگ آلدیغه باريب: اى اوستاد ديب انى سويدى. ۴۶ و اولار قوللارنى انينگ اوستيگا ساليب انى توتيلار. ۴۷ و اندا تورغانلاردين برى قليچنى سوغوروب اولوغ كاهن نينگ قلىنى اوروب قولاقىنى كستى. ۴۸ و يسوع سوز قيليب اولارغه ايْتی: بولانچى اوستيگا چيغانديك منى توتقالى قليچ و عصا اليب چيقتينگيز. ۴۹ هر كون بيت مقدسه سيزلار بيلان بولوب تعليم برور ايرديم و منى توتمادينگيز ليكن كتابلارنينگ بجا كليشى كيراك ايماسمو! اول وقت شاگردلارنينگ همه سى انى قويوب قاچتيلار. ۵۰ و اوز يلانگغاچ بدنيجا بر كتان ياپغان بر يگيت انگا ايرگاشتى و انى توتيلار. ۵۱ اما اول كتاننى قويوب يلانگغاچ قاچيب كتى.

۵۲ و يسوعنى اولوغ كاهن نينگ آلدیغه اليب بارديلار. و همه اولوغ كاهنلار و آقسقاللار و كاتبلار جمع بولديلار. ۵۳ و پطروس يراقدين اولوغ كاهن نينگ

حویلی سی نینگ صحنه سیغچه انگا ایرگاشیب خدمتکارلار نینگ آراسیدا اوت یاروقیدا اولتوروب اوتسونور ایردی.

^{۵۵} و اولوغ کاهن لار و چونگ محکمه نینگ همه سی یسوع نینگ توبه سیده انی اولتورگالی گواه لیق ایستار ایردی لار اما تا پمادی لار. ^{۵۶} چونکه تولا کشی انینگ توبه سیده یالغان گواه لیق بردیلار لیکن گواه لیق لاری توغرا کلماس ایردی. ^{۵۷} و برنچه سی قوپوب انینگ توبه سیده یالغان گواه لیق بریب ایٹی: ^{۵۸} قول بیلان یاسالغان بو بیت نی یقیتیب قول بیلان یاسالماغان باشقه سی نی اوچ کونده یاسایمن دیب ایتقانی نی انگلادوق. ^{۵۹} مونینگدا هم گواه لیق لاری توغرا کلمادی. ^{۶۰} و اولوغ کاهن اوترا دا قوپوب یسوع دین سوراب ایٹی: هیچ جواب بر مامسن؟ بولار سنینگ توبه ننگه نمه گواه لیق برادور؟ ^{۶۱} لیکن اول شوک توروب هیچ جواب بر مادی. اولوغ کاهن یه انینگ دین سوراب انگا ایٹی: سن مسیح ابن المبارک موسن؟ ^{۶۲} یسوع ایٹی: من دورمن و ابن الانسان قدرت نینگ اونگ یانیدا اولتوروب آسمان نینگ بولوت لاریدا کلادورغانی نی کورورسیز لار. ^{۶۳} اول وقت اولوغ کاهن کیمی نی بیرتیب ایٹی: گواه لارغه یه نمه حاجتیمیز بار؟ ^{۶۴} کفر ایتقانی نی انگلادینگیز. سیزلارگا قایداغ کورونور؟ و همه سی: اول اولوم گا لایق دور دیب حکم قیلدی لار. ^{۶۵} بعضیلاری قوپوب انگا تو کوروب یوزینی یاپیب موشت اوروب: پیغمبر لیک قیلغیل دیب انگا ایتور ایردی لار. و خدمتکار لار انی کچاتالغالی توردی لار.

^{۶۶} و پطروس توین صحنه ده تورغاندا اولوغ کاهن نینگ کنیزک لاری دین بری کلیب ^{۶۷} پطروس نینگ اوتسونغانی نی کوروب انگا قایلای ایٹی: سن هم ناصرت لیک یسوع بیلان ایردینگ. ^{۶۸} اما اول تانیب: بیلمایمن سنینگ نمه دیگانینگ نی اوقمایمن دیب قرانگغو دالانغه چیقتی. و خوراز چیرلادی. ^{۶۹} و کنیزک انی کوروب اندا تورغانلارغه: بو اوزی اولار نینگ بری دور دیب یه ایتقالی توردی. ^{۷۰} اما اول یه تاندی. و آز مُدّت دین کین اندا تورغانلار پطروسغه یه ایٹیلار: بدرستی سن اولاردین بری دورسن چونکه سن هم جلیلیّه لیک دورسن. ^{۷۱} لیکن اول اوزی: سیزلار ایتقان آدم نی تونوما یمن دیب اوز اوزیگا لعنت قیلیب قسّم قیلغالی توردی. ^{۷۲} و درحال خوراز ایکینجی مرتبه چیرلادی. و پطروس یسوع نینگ انگا: خوراز ایکی مرتبه چیرلاماسدین ایلکاری منی اوچ مرتبه انکار قیلاسن دیگان سوزینی یادیغه کلتوردی. و اول یغلاغالی توردی.

اون بشنجی باب

۱ ودر حال ایرته گانده اولوغ کاهن لارییلان آفسقال لار و کاتب لار و چونگ محکمه نینگ همه سی مصلحت نی تعیین قیلغاندین کین یسوع نی باغلاب الیب باریب پیلاطوسغه تاپشوردیلار. ۲ و پیلاطوس: سن یهودیلار نینگ پادشاهی موسن دیب انینگدین سوردی. اول جواب بریب انگا ایئی: سن اوزونگ ایتورسن. ۳ و اولوغ کاهن لار انینگ توپه سیده تولا شکایت قیلدیلار. ۴ پیلاطوس ینه انینگدین سوراب ایئی: هیچ جواب برمامسن؟ منا سنینگ توپه ننگده شونچه تولا شکایت قیلادورلار. ۵ اما یسوع ینه هیچ جواب برمادی شونداغ که پیلاطوس تعجب قیلدی.

۶ و اول اوزی عیددازندانداکی لاردین برینی هر کیم نی تیلاسه لار آزاد قیلیب برور ایردی. ۷ و فتنده قتل قیلغان قوزغامچیلار بیلان بیله باغلاغلیق باراباس دیگان بر آدم بار ایردی. ۸ و خلق قوپوب والی ایلکاری همیشه اولارغه قیلغانیدیک ینه شونداغ قیلیشی نی انینگدین تیلاگالی توردی. ۹ پیلاطوس جواب بریب اولارغه ایئی: یهودیلار نینگ پادشاهی نی سیزلارگا آزاد قیلیشیم نی خواهلارسیزلارمو؟ ۱۰ چونکه اولوغ کاهن لار حسددین انی توتوب برگانی نی بیلور ایردی. ۱۱ اما اولوغ کاهن لار باراباس نینگ آزاد قیلیب اولارغه بریشی نی تیلاگالی خلق نی قیزیقتوردیلار. ۱۲ و پیلاطوس ینه جواب بریب اولارغه ایئی: انداغ بولسه یهودیلار نینگ پادشاهی دیگانینگیزگا نمه قیلیشیم نی خواهلارسیزلار؟ ۱۳ اما اولار ینه قچقیریشیب ایئیلار: انی دارغه تارتغیل! ۱۴ و پیلاطوس اولارغه ایئی: نمه یمانلیق قیلیب دور؟ لیکن اولار: انی دارغه تارتغیل! دیب تاوالاشور ایردیلار. ۱۵ و پیلاطوس خلق نی خوش قیلغالی خواهلاب باراباسنی اولارغه آزاد قیلیب بردی اما یسوع نی شیره قامچی اوردوروب دارغه تارتقالی تاپشوردی.

۱۶ و سپاه لار انی الیب باریب اورداداکی اداره صحنه سیگا کیرگوزوب سپاه لار نینگ بارچه گروهی نی یغدیلار. ۱۷ و اولار انگا بر قزیل لباس کیدوروب تیکاندین بر تاج اوراب انینگ باشیغه قویدیلار. ۱۸ و انگا سلام قیلغالی قوپوب: السلام ای یهودیلار نینگ پادشاهی دیب. ۱۹ انینگ باشیغه قموش بیلان اوروب انگا توکوروب تیز بوکوب انگا سجده قیلور ایردیلار. ۲۰ و انی مسخره قیلغاندین کین قزیل لباسنی سالدوروب انگا اوز کیمی نی کیدوروب انی دارغه تارتقالی چیقاردیلار. ۲۱ و اولار صحرادین کلیب اوتوب بارغان

بر كشي ني يعنى اسكندر بيلان روفوس نينگ آتاسى قيرينه ليق سمعونى انينگ دارينى كوتارگالى زورلا ديلا. ٢٢ و اولار انى جُلجُته يرگا يعنى باش چناقى جاييغه اليب بارديلار. ٢٣ و اولار انگا مُرّ بيلان اليشتورولگان شراب تانگلا ديلا. ليكن الغالى اونامادى. ٢٤ و اولار انى دارغه تارتيب لباسى نينگ اوستيگا هر برى نينگ نمه اليشيغه قُرعه ساليب تقسيم قيلديلا. ٢٥ و اولار انى دارغه تارتقان وقت اوچونجى ساعت ده ايردى. ٢٦ و اوستيده انينگ تهمنى: يهوديلا نينگ پادشاهى ديب پتولوب ايردى. ٢٧ و انينگ بيلان ايكي بولانچى ني برينى اونگ يانيدا و ينه برينى سول يانيدا دارغه تارتيلار.

٢٨ و اوتوب تورغانلار انگا دشنام ايتيب باشلاريني لينگشيتيب ايتور ايرديلا: ٢٩ هَى اى بيت ني يقيتيب اوچ كونده ياساغوچى! ٣٠ اوزونگ ني قوتقازيب داردين توشگيل. ٣١ شونداغ اولوغ كاهن لار كاتب لار بيلان انى مسخره قيليشيب ايتور ايرديلا: باشقه لارنى قوتقازدى اوزينى قوتقازالمایدور. ٣٢ اسرائيل نينگ پادشاهى مسيح ايمدى داردين توشسون و بيز كوروب ايشانالى ديديلا. و انينگ بيلان دارغه تارتيلغانلار هم انگا حقارت قيلديلا.

٣٣ و التنجى ساعت دين باشلاب توقوزونجى ساعتغچه همه ير يوزيده قرانگولوق بولدى. ٣٤ و توقوزونجى ساعت ده يسوع اونلوك آواز بيلان قچقيريب ايتى: الوي الوي لَمَا شَبَقْتَنِي يعنى اى خدايم اى خدايم نمه اوچون منى تاشلا دينگ؟ ٣٥ و اندا تورغانلار نينگ بعضى سى مونى انگلاب: منا الياسنى قچقيرادور ديب ايتيلار. ٣٦ اما برى يوگوروب بر بولوت ني سرکه گا چيلا بَر قموشقه قداب انگا ايجوروب ايتى: قويونگلار! كورالى! الياس انى توشورگالى كلورمكى؟ ٣٧ و يسوع اونلوك آواز بيلان قچقيريب روحنى تاپشوردى.

٣٨ اول وقت بيت نينگ پرده سى توبه سيدين تگيغچه ييرتيليب ايكي پاره بولدى. ٣٩ و يسوع نينگ اوتوريدا تورغان عسكر يوزباشى انينگ روحنى شونداغ تاپشورغانى ني كورگانده ايتى: بدرستى بو آدم بر تنگرى نينگ اوغلى ايردى.

٤٠ و يراقدين قايلا ب تورغان خاتونلار بار ايردى. اولار نينگ آراسيدا مجدليّه ليك مريم و كچيك يعقوب نينگ و يوسى نينگ اناسى مريم و سالومه بار ايردى. ٤١ يسوع جليليّه ده ايكانيده اولار انگا ايرگاشيب خدمت قليب ايرديلا و انينگ بيلان اورشليم غه چيغغان باشقه تولا خاتونلار هم بار ايردى.

٤٢ و طيارليق كوني يعنى سبت دين ايلگاركى كوني ايردى و آخشام بولغاندا ٤٣ چونگ محكمه داکى معتبر بر مصلحتچى اوزى هم خدانينگ پادشاه ليقيغه منتظر تورغان اريمتاليق

يوسف ديگان بر كشي كليب جرأت قيليب پيلاطوس نينگ آلدیغه كيريب يسوع نينگ بدنی نی تيلا دی. ^۴ و پيلاطوس انينگ شونداغ پات اولگانيجا تعجب قيليب عسکر يوزباشی نی قچقيريب: انينگ اولگانيجا خيلي وقت بولدی مو ديب انينگدين سوردی. ^۵ و عسکر يوزباشيدین قايداغ ايکانی نی انگلاغاندا بدن نی يوسفگا بردی. ^۶ و اول كتان ساتيب اليب انی توشوروب كتان بيلان كفنلاب انی قورامدين اويولغان بر قبرگا قويوب قبرنينگ اغيزیغه بر تاشنی يومولاتب قويدی. ^۷ و مجدلیه ليک مریم و يوسی نينگ اناسی مریم انينگ نه یرده قويولغانیغه قايلاب تورور ایرديلار.

اون التنجی باب

^۱ او سبت کونی اوتگاندين کين مجدلیه ليک مریم و يعقوب نينگ اناسی مریم و سالومه عطرلار ساتيب اليب انی ياغلاغالی کلدیلار. ^۲ و هفته نينگ اولقی کونیده تولا سحر وقت کون چيقغانيدا قبرگا باريب ^۳ اوز آرالريدا: بيزگا قبرنينگ اغيزيدین تاشنی کيم يومولاتب برادور ديب ايتيشور ایرديلار. ^۴ اما قايلاب باقسه لار تاش يومولاتب اتيلغان تورادور. و اول تولا يوغان ایردی. ^۵ و اولار قبرگا کيريب کوروب قايلاسه اوزون آق کيم کيگان بر يگيت اونگ طرفیده اولتورادور. و اولار دهشت گا توشتيلار. ^۶ اما اول اولارغه ايتی: قورقمانگلار دارغه تارتيلغان ناصر ت ليک يسوع نی ايستار سيزلار. اول قوپاريليب دور. اول موندا ايماس. منا اولار انی قويغان ير شودور. ^۷ ليکن باريب انينگ شاگردلاريغه و پطروسغه ايتينگلارکه اول سيزلاردين ايلگاری جليليه گا بارادور. اوزی سيزلارگا ايتقاندیک انی اندا کورور سيزلار. ^۸ و اولار چيقيب قبردين قاچيب کتيلار چونکه قورقونج و حيرت اولارنی باسيب ایردی و تولا قورقغانی اوچون هيچ کيم گا بر نمه ديماديلار.

^۹ و هفته نينگ اولقی کونی ایرته گانده يسوع اولوک لاردين قويغاندين کين اول اوزی انينگدين يته يمان روح چيقارغان مجدلیه ليک مریم گا اول کوروندى. ^{۱۰} اول باريب انينگ بيلان ايلگاری بولوب ايمدی ماتم توتوب يغلانلارغه خبر بردی. ^{۱۱} اما بولار انينگ تيریک بولوب مریم گا کورونگانی نی انگلاغاندا چونپوتماديلار.

^{۱۲} اندین کين صحراغه کتيب بارغان ايکی سيگا باشقه بر صورت ده کوروندى. ^{۱۳} و اولار باريب قالغانلارغه خبر برديلار اما بولارغه هم چونپوتماديلار. ^{۱۴} اخیری اون برلارگا اولار

دستورخواندا اولتورغانیدا کورونوب اولارنینگ ایمان سزلیقی و کونگل قاتیغلیقی اوچون اولارغه ملامت قیلدی چونکه اولار اینینگ قویغانی نی کورگانلارگا چونپوتماب ایردی. ^{۱۵} و اولارغه ایّتی: بارچه دنیاغه باریب همه مخلوقات غه انجیل نی وعظ ایتینگلار. ^{۱۶} ایشانیب تعمید الغان کیمرسه نجات تاپادور اما کیم که ایشانماسه حکم قیلینادور. ^{۱۷} و ایشانگانلارگا اوشبو علامت لار ایرگاشور یعنی اولار منینگ اسمیم بیلان یمان روح لارنی چیقارورلار و ینگگی تیل لار بیلان سوزلاشورلار ^{۱۸} یلانلارنی کوتارورلار و اگر اولتورادورغان زهر ایچسه لار اولارغه هیچ ضرر قیلماس، قول لارنی کسل لارنینگ اوستیگا قویارلار و اولار ساقایورلار.

^{۱۹} و خداوند اولارغه سوز قیلغاندین کین آسمانغه کوتاریلیب خدانینگ اونگ یانیدا اولتوردی. ^{۲۰} لیکن اولار چیقیب هر یرده بشارت برور ایردیلار. و خداوند اولار بیلان بیله ایشلاب ایرگاشگان علامت لار بیلان سوزنی ثابت قیلور ایردی.

انجيل لوقا

اولقى باب

۱۰ ابتدادين كوزلارى بيلان كوروب سوزنينگ خدمتكارلارى بولغانلار بيزگا بيلدورگانيدىك تولالار بيزنينگ آراميزدا بولغان واقعه لارنينگ بيانى نى پتوكاچ آمن هم دسلابدين بارچه سى نى دقت بيلان تفتيش قىليب ترتيب بيلان پتوشنى مناسب كوردوم اى عزيز تاؤ فيلوس. ۴ تاكه سنگا تعليم پريلگان سوزنينگ راستلىقى نى بيلگايسن.

۵ يهوديه نينگ پادشاهى هيرو دس نينگ كونلاريدىه ايپانينگ فرقه سيدين زكريا آتانغان بر كاهن بار ايردى. و انينگ خاتونى هارون نينگ قيزلاريدىن بولوب اليصابات آتانغان ايردى.

۶ هر ايكيلاسى خدانينگ آلديدا عادل بولوب خدانينگ همه امرلاريدىه و احكاميدا عيب سز يورور ايردى ۷ و بلالارى يوق ايردى چونكه اليصابات توغماس ايردى و هر ايكيلاسى اوز كونلاريدىه قريپ ايردى. ۸ و واقع بولديكه اوز فرقه سى نينگ نوبتيده خدانينگ حضوريدا كاهنلىق قىلغانيدا ۹ كاهنلىق رسمىچى خداندينگ بيتىگا كيريب خوشبوى كويدورماك قرعه سى انگا چىقتى. ۱۰ و قوم نينگ بارچه جماعتى خوشبوى قربانى نينگ وقتيدا تاشقارى توروب دعا قىلور ايردى. ۱۱ و خداندينگ بر فرشته سى خوشبوى قربانگه نينگ اونگ طرفيده تورغانى انگا كوروندى. ۱۲ و زكريانى كورگانده مضطرب بولوب قورقونجغه توستى.

۱۳ اما فرشته انگا ايتتى: اى زكريا قورقماغىل چونكه دعانينگ مستجاب بولدى و خاتونونگ اليصابات سنگا بر اوغول توغار و انينگ اسمى نى يوحنا آتارسن. ۱۴ و سنگا خوشلوق و خرسندلىك بولادور. و تولا كشى انينگ توغولوشىغه خوش بولورلار. ۱۵ چونكه اول اوزى خداندينگ آلديدا اولوغ بولوب شراب و مست ايچگولوك ايچماى اناسى نينگ رحميدىن برى قدوس روح دين تولادور. ۱۶ و بنى اسراييلدين تولا كشى نى اولارنينگ تنگريسى خداندىگا ياندوروب ۱۷ آتالارنينگ كونگل لارنى بلالارغه و عصيانچيلارنى عادل لارنينگ فكرىگا ياندوروب خداندىگا حاضر تورغودىك بر قوم طيار قىلغالى الياس نينگ روحى و قوتى بيلان انينگ آلديدا بارور. ۱۸ و زكريا فرشته گا ايتتى: مونى قايدىن بىلاى چونكه من اوزوم قرى دورمن و خاتونوم اوز كونلاريدىه قريپ دور. ۱۹ اما فرشته جواب برب انگا ايتتى:

من خدانينگ آلدیدا تورادورغان جبرائيل دورمن و سنگا سوز قيليب بو خوشخبرنى سنگا برگالى ايباريلديم.^{۲۰} و منا اوز وقتيدا بجا كلادورغان سوزلاريم گا ايشانماگانينگ اوچون تيلينگ توتولوب بو واقعه بولادورغان كونعجه سوزلايالماس سن.

^{۲۱} و خلق زكرياغه ساقلاب توروب بيتده حيال بولغانيعه تعجب قيلور ايردى.^{۲۲} اما اول چيقغاندا اولارغه سوزلايالمادى و اولار انينگ بيتده بر رؤيا كورگانى نى اوقتيلار. و اول اوزى اولارغه اشارت قيليب گاچا بولوب قالدى.^{۲۳} و خدمتى نينگ كونلارى تمام بولغاندا اوز اوييگا باردى.

^{۲۴} اما شو كونلاردین کين خاتونى اليصابات حامله بولوب بش آيغچه اوزينى پنهان قيليب:^{۲۵} خداوند خلق نينگ آلدیداكى حقارتيمنى كوتارگالى قايلانغاندا منگا شونداغ قيلدى ديب ايتى.

^{۲۶} التنجى آيدا جبرائيل فرشته خدادين جليليه داکى ناصرت آتليق بر شهرگا ^{۲۷} بيت داوددين بولغان يوسف ديگان بر كشيگا وعده لاشگان بر باكره قيزنينگ آلدیغه ايباريلدى و باكره قيزنينگ اتى مريم ايردى.^{۲۸} و فرشته انينگ آلدیغه كيريب: سلام سنگا اى عنایت تاپغان. خداوند سنينگ بيلان دور ديب ايتى.^{۲۹} ليكن اول انينگ سوزيدين تولا مضطرب بولوب: بو قايداغ سلام ايكان ديب اويلادى.^{۳۰} و فرشته انگا ايتى: اى مريم قورقماغيل چونكه سن خدانينگ آلدیدا عنایت تاپتينگ.^{۳۱} و منا سن حامله بولوب بر اوغول توغارسن و اسمى نى يسوع آتارسن.^{۳۲} اول اولوغ بولوب ابن متعال آتانور. و رب خدا انگا آتاسى داودنينگ تختى نى برور.^{۳۳} و بيت يعقوب نينگ اوستيگا ابدعجه پادشاه بولادور و پادشاه ليقي نينگ آخرى بولماس.^{۳۴} و مريم فرشته گا ايتى: من بر اير كشى نى بيلماسام بو قايداغ بولالايدور؟^{۳۵} و فرشته جواب بریب انگا ايتى: قدوس روح سنينگ اوستوننگا كليب متعال نينگ قدرتى سنگا سايه قيلور. انينگ اوچون توغولادورغان قدوس ذات اوزى ابن الله آتانور.^{۳۶} و منا خويشينگ اليصابات اوز قريليقيدا بر اوغولغه حامله بولوب دور و اول توغماس آتانانغه الله آي بولدى.^{۳۷} چونكه خداغه هيچ نرسه ناممكن ايماس.^{۳۸} و مريم: منا خداوندنينگ كنيزكى دورمن. ايتقانينگديك منگا بولغاي ديب ايتى. و فرشته آلدیدين كتى.

^{۳۹} و مريم شو كونلارده قوپوب يلدام يهوديه نينگ تاغلاريداكى بر شهرگا باردى.^{۴۰} و زكريانينگ اوييگا كيريب اليصاباتغه سلام قيلدى.^{۴۱} و واقع بولديكه اليصابات مريم نينگ

سلامی نی انگلاغانیدا بلا رحمیده تبراندی. و ایصابات قدّوس روح دین تولوب^{۴۲} اونلوك آواز بیلان قچقیریب ایّی: سن خاتونلارنینگ آراسیدا مبارک دورسن و رحمینگ نینگ میوه سی مبارک دور.^{۴۳} نمه ایشقه بو عزّت منگا بولدی؟ منا خداوندیم نینگ اناسی منگا کلیب دور.^{۴۴} چونکه سلامینگ نینگ آوازی قولاق لاریم غه یتگانده بلا رحمیم ده خوشلوقدین تبراندی.^{۴۵} و سن ای ایشانگان مبارک سن! چونکه خداوند طرفیدین سنگا ایتیلغان بجا کلا دور.

^{۴۶} و مریم ایّی: جانیم خداوندنی اولوغلاندورور.^{۴۷} و روحوم قوتقازغوچیم خدا بیلان شادلیق قیلادور.^{۴۸} چونکه اول اوز کنیزکی نینگ مسکینلیکیگا نظر سالدی. و منا موندین کین همه نسل لار منی مبارک ایتور.^{۴۹} چونکه قادر-مطلق منگا چونگ عمل لار قیلدی و ایننگ اسمی قدّوس دور.^{۵۰} و ایننگ مرحمتی نسلدین نسلگا اوزیدین قورقوغوچیلارنینگ اوستیده دور.^{۵۱} اوز بازوسی برله عظیم صنعت لار قیلدی. اوز کونگل لاری نینگ فکریده متکبر بولغانلارنی پریشان قیلدی.^{۵۲} کوچلوق لارنی تخت لاریدین توشوروب عاجزلارنی ایگیزلاندوردی.^{۵۳} آچلارنی نعمت بیلان تویغوزوب بای لارنی قوروق یاندوردی.^{۵۴} آتابابا لاریمیزغه وعده قیلغانیغه موافق اوز قلی اسرائیلغه یاری بریب^{۵۵} ابراهیم غه و ایننگ نسلیگا ابدغچه مرحمت کورساتگالی اراده قیلدی دیدی.^{۵۶} و مریم ایننگ قاشیدا اوچ آیچه توروب اوز اوویگا یاندی.

^{۵۷} اما ایصابات نینگ توغادورغان وقتی تمام بولوب بر اوغول توغدی.^{۵۸} و ایننگ همسایه لاری و خویشلاری خداوند انگا اوز مرحمتی نی کنگروتگانی نی انگلاب ایننگ بیلان خوش بولدیلار.^{۵۹} و واقع بولدیکه سکزنجی کونده بلانی ختنه قیلغالی کلیب انی آتاسی نینگ ایتدا زکریّا آتادیلار.^{۶۰} و ایننگ اناسی جواب بریب ایّی: یاق بلکه یوحنا دیب آتانسون.^{۶۱} و اولار انگا ایّیلارکه اوروغ توغقانلارنینگ نینگ هیچ بری انداغ آتاغان ایماس.^{۶۲} اما آتاسیغه بلانی نمه آتاغالی خواهلارسن دیب اشارت قیلدیلار.^{۶۳} و اول بر کچیک تخته سوراب ایننگ اسمی یوحنا دور دیب پتودی. و همه سی تعجب قیلدیلار.^{۶۴} اما درحال ایننگ اغیزی و تیلی اچیلدی و اول سوز قیلیب خداغه حمد ثنا ایّی.^{۶۵} و همه همسایه لاری نینگ اوستیگا بر قورقونج توشتی. و بو همه سی نینگ خبری یهودیّه نینگ بارچه تاغلاریده مشهور بولدی.^{۶۶} و انگلاغانلارنینگ همه سی مونی اوز کونگل لاریده ساقلاب آیا بو بلا نمه بولور ایکان دیب ایتیشور ایردی لار چونکه خداوندنینگ قولی ایننگ بیلان ایردی.

^{۶۷} و آتاسی زکریّا قَدّوس روح دین تولوب پیغمبرلیک قیلیب ایّتی: ^{۶۸} اسرائیل نینگ تنگریسی خداوند مبارک دور چونکه اوز قومی نی یوقلاب بر فدیہ بیلان خلاص قیلدی. ^{۶۹} و قدیم دین بری اوز مقدّس پیغمبرلاری نینگ اغیزی بیلان ایتقان دیک ^{۷۰} اوز بنده سی داود نینگ اوپیده بیزلارگا بر نجات مونگوزینی قوپاردی ^{۷۱} چونکه دوشمن لاریمیز دین و بیزنی یمان کورگوچیلار نینگ قولیدین بیزلارنی قوتقازغالی خواهلاب ^{۷۲} آتابابا لاریمیزغه رحم کورساتیب اوز مقدّس عهدینی ^{۷۳} یعنی آتامیز ابراهیم غه قسّم بیلان وعده قیلغانی نی یاد قیلدی ^{۷۴} تاکه دوشمن لار نینگ قولیدین قوتولوب ^{۷۵} قورقمای انینگ آلدیدا همه کونلاریمیزده قدسیّت و عدالت بیلان انگا عبادت قیلماقیمی زنی بیزلارگا نصیب قیلغای. ^{۷۶} و سن ای بلا متعال نینگ پیغمبری آتانورسن. چونکه خداوند نینگ یوزی آلدیدا انینگ یول لارینی طیار قیلغالی باریب ^{۷۷} انینگ قومیغه گناه لاری نینگ باغیشلانماقی اوچون نجات معرفتی نی برگایسن. ^{۷۸} خدا بیز نینگ ایچ مرحمتی اوچون ایگیز دین بیزگا نظر سالادورغان بر نور چیقیب ^{۷۹} قرانگغولوقدا و اولوم سایه سیدا اولتورغوچیلارغه یاروغلوق بریب پوت لاریمیزنی سلامتلیک نینگ یولیغه هدایت قیلغای دیدی. ^{۸۰} و بلا اوسوب روح دا قوتلانیب اسرائیلغه ظاهر بولادورغان کونغچه بیابانلاردا تورور ایردی.

ایکینجی باب

^۱ و واقع بولدیکه شو کونلارده همه دنیا خلقی جان خطلانسون دیب اوغوسطوس قیصر دین بر امر چیقتی. ^۲ بو اوّلقی جان خطلانماکی واقع بولغاندا کیریئوس سوریه گا والی ایردی. ^۳ و همه سی جان خطلانماک اوچون هر بری اوز شهر یگا باردی. ^۴ و یوسف هم داود نینگ اوی و خانه دانیدین بولغانی اوچون جلیلیّه داکی ناصرت شهریدین یهودیه داکی بیت لحم آنلیق شهرگا باردی ^۵ تاکه اوزیگا وعده قیلینیب حامله بولغان مریم بیلان جان خطلانگایلار ^۶ و اولار اندا بولغاندا واقع بولدیکه انینگ توغادورغان کونلاری تمام بولدی. ^۷ و اول اوز تونجی اوغلی نی توغوب انی زکاغه الیب منزله اولارغه جای بولماغاچ بر اخوردا یاتقوزدی. ^۸ اول یورت دا کیچه سی صحرادا یاتیب اوز پاته سی نی ساقلاب تورغان پاته چیلار بار ایردی. ^۹ و منا خداوند نینگ بر فرشته سی اولار نینگ یانیدا توردی و خداوند نینگ جلالی

اولار نینگ چوره سیده یاروغلوق بردی و اولار نهایت تولا قورقتیلار. ^{۱۰} اما فرشته اولارغه ایّی: قورقمانگلار چونکه منا همه قومغه بولادورغان بر چونگ خوشلوق نی سیزلارگا بشارت برورمن. ^{۱۱} چونکه بو کون داودنینگ شهریده سیزلارگا بر قوتقازغوچی توغولدی و اول اوزی مسیح خداوند دور. ^{۱۲} و سیزلارگا علامت بودورکه بر بلانی زکاغه الینیب بر اخوردا یاتیغلیق تاپارسیزلار. ^{۱۳} و ناگاه فرشته بیلان آسمان قوشونیدین بر گروه پیدا بولوب خداغه تسبیح اوقوب ایّی: ^{۱۴} اعلائی علیینده خداغه جلال و یر یوزیده سلامت آدم لارغه خوش رضا!

^{۱۵} و فرشته لار پاته چیلاردین کتیب آسمانغه چیقغاندا اولار بر بریگا: ایمدی بیت لحم گا باریب خداوند بیزگا بیلدورگان اوشبو واقعه نی کورالی دیب ایئتشتیلار. ^{۱۶} و اولار یلدام باریب مریم بیلان یوسف نی و اخوردا یاتقان بلانی تاپتیلار. ^{۱۷} و اولار انی کورگاند اول بلا باره سیده اولار نینگ اوزیگا ایتلغان سوزنی خبر بردیلار ^{۱۸} و مونی انگلاغانلار نینگ همه سی پاته چیلار اولارغه ایقانیهغه تعجب قیلدیلار. ^{۱۹} لیکن مریم اوشبو سوزلار نینگ همه سی نی اوز کونگیده ساقلاب اولار ایدی. ^{۲۰} و پاته چیلار یانیب اولارغه ایتلغاندیک کوروب انگلاغانی نینگ همه سی اوچون خداغه حمد و تسبیح ایتر ایدیلار.

^{۲۱} و سکز کون تمام بولغاندا انی ختنه قیلغاندا ایننگ اسمی نی اول اوزی اناسی نینگ رحمیگا موجود بولماسدا فرشته انی آتاغاندیک یسوع دیب آتادیلار.

^{۲۲} و موسی نینگ شریعتیگا موافق اولار نینگ تطهیر کونلاری تمام بولغاندا ^{۲۳} خداوند نینگ شریعتیده: رحم اچقان هر ایرک خداوندگا مقدس آتانسون دیب پتولغاندیک انی خداوندگا تقدیم قیلغالی ^{۲۴} و هم خداوند نینگ شریعتیده ایتلغاندیک بر جفت پاختک یا ایکی باجگا قربانلیق قیلغالی انی اورشلیمغه الیب باردیلار.

^{۲۵} و منا اورشلیمدا سمعون آتانغان بر کشی بار ایدی. و اول کشی عادل و تقوادار بولوب اسرائیل نینگ تسلی سیگا منتظر ایدی و قدوس روح ایننگ اوستیده ایدی. ^{۲۶} خداوند نینگ مسیحی نی کورماگونچه اولوم کورماسلیکیگا روح القدسین انگا الهام قیلینیب ایدی. ^{۲۷} و اول روح دین باشلانیب بیت مقدسگا کیردی. و آتا اناسی بلا یسوع نی شریعت نینگ رسمیه قیلغالی کیرگوزگانیده ^{۲۸} سمعون انی اوز قول لاری نینگ اوستیگا الیب خداغه حمد ثنا ایئتیب: ^{۲۹} ای خداوند ایمدی قلونگ نی اوزونگ ایقانینگدیک سلامت بیلان آزاد قیلورسن. ^{۳۰} چونکه مینگ کوزلاریم طائفه لارغه الهام نوری و قومینگ اسرائیلغه جلال

بولماق اوچون^{۳۱} همه خلق لارنينگ يوزى آلدیدا^{۳۲} اوزونگ پتار قيلغان نجاتينگنى كوردی دیدی.

^{۳۳} و يوسف و بلانينگ اناسی انينگ باره سیده ايتيلغانیغه تعجب قيلدیلار. ^{۳۴} و سمعون اولارنى مبارکلاب اناسی مريم گا ايتی: بو بلا اسرائيلدا تولا لارنينگ توشورولماکی و قوپاريلماقی اوچون قوپولوب دور و ضدلیق تارتادورغان بر علامت بولور. ^{۳۵} آری تولا كونگل لارنينگ فكر لاری اشكارا بولسون ديب سنينگ جانينگدين هم بر قلیچ اوتادور.

^{۳۶} و اشیر قبيله سيدین فنوئیل نينگ قیزی حنادیگان بر نبیه بار ایردی. اول اوزی باکره ليکيدین تارتیب یته یل اوز ایری بیلان عمر کوروب تولا قریب کتیب^{۳۷} تول قالب سکسان تورت یاشقه کیریب ایردی. و بیت مقدسدين آریلمای کیچه کوندوز روزه و دعا بیلان خداغه عبادت قیلور ایردی. ^{۳۸} اول هم شو ساعت ده حاضر بولوب بیله توروب خداغه حمد ایتیب اورشلیم نينگ نجاتیغه منتظر بولغانلار نينگ همه سیگا انينگ باره سيدین سوز قيلدی.

^{۳۹} و اولار خداوند نينگ شریعتیگا موافق هر نرسه نی تمام قيلغاندا جلیلیه داکى اوز شهری ناصرت گا یاندیلار. ^{۴۰} اما بلا اوسوب قوتلانیب حکمت بیلان تولدی و خدا نينگ خوش رضایی انينگ اوستیده ایردی.

^{۴۱} و انينگ آتا اناسی هر یل فصیح عیدیدا اورشلیم غه چیقار ایردی لار. ^{۴۲} و اول اون ایکی یاشقه کیرگنده اولار عید نينگ رسمیه اورشلیم غه چیقیتیلار. ^{۴۳} و عید کونلارینی اوتگوزوب یانغاندا بلا یسوع اورشلیم دا قالدی اما انينگ آتا اناسی بیلمای: ^{۴۴} یولداش لاری نينگ آراسیدا ایکان ديب بر کونلوك یول باریب انی خویشلار و آشنالار آراسیدا ایستاب ^{۴۵} تاپمای ایستگالی اورشلیم غه یانیب باردیلار. ^{۴۶} و اوچ کوندين کین انی بیت مقدسده معلم لار نينگ اوتراسیدا اولتوروب اولار دین انگلاب سوراب تورغاندا تاپیتیلار. ^{۴۷} و انينگدين انگلاغانلار نينگ همه سی انينگ حکمتیگا و جواب لاریغه حیران قالدیلار. ^{۴۸} و اولار انی کورگنده دهشت گا توشیتیلار و اناسی انگا ايتی: ای بلام نمه ایشقه بیز گا شونداغ قیلدینگ؟ منا آتانگ و من تولا غم قیلیب سنی ایستادوك. ^{۴۹} اول اولار غه ايتی: نمه اوچون منی ایستادینگیز؟ آتام نينگ کی دا بولماقیم کیرک ایکان نی بیلمادینگیز مو؟ ^{۵۰} اما اولار غه ایتقان سوزینی اولار اوقمادیلار. ^{۵۱} اول اولار بیله باریب ناصرت گا توشوب اولار غه بویون سوندی. و اناسی مونينگ همه سی نی اوز کونگلیده ساقلار ایردی. ^{۵۲} و یسوع حکمت ده و قامت ده و لطفده خدانينگ و آدم لار نينگ آلدیدا اوسار ایردی.

اوچونجی باب

۱ او طیباریوس قیصرنینگ سلطنتی نینگ اون بشنجی یلیدا پونطیوس پیلاتوس نینگ یهودیّه اوستیگا والی ایکانیده و هیرودس جلیلیّه اوستیگا امیررُبع و برادری فیلیپوس ایطوریّه و تراخونیتیس یورتی اوستیگا امیررُبع و لیسانیاس ایبلیّه اوستیگا امیررُبع ایکانیده ۲ حنّان و قیفا اولوغ کاهن لار بولغان وقتیدا خدانینگ سوزی بیابانداکی زکرتانینگ اوغلی یوحناغه کلدی. ۳ و اول اردن نینگ اطرافیداکی همه یورت لارغه باریب گناه لارنینگ باغیشلانماقی اوچون توبه تعمیدینی وعظ ایتور ایردی. ۴ شونداغ که اشعیا پیغمبرنینگ وحی کتابیدا: بیاباندا قچقیر غوچی نینگ آوازی انگلانور که خداوندنینگ یولی نی راستلاب چغیر یول لارینی توز قیلینگلار. ۵ هر دره تولوب هر تاغ و دوبه پستانسون اگرو توقای توغرا و ایگیز پست توز یول بولسون. ۶ و همه بشر خدانینگ نجاتی نی کورسون دیب پتولوب دور. ۷ و اوزیدین تعمید الغالی چیقغان خلققه ایّی: ای افعی زاده لاری کلادورغان غضبیدین قاجیشنی سیز لارگا کیم اورگاتی؟ ۸ ایمدی توبه گا لایق میوه کلتورونگلار. و اوز ایچینگیزده: بیزنینگ ابراهیم آتامیز بار دیب اویلامانگلار چونکه سیز لارگا ایتورمن که خدا بو تاشلاردین ابراهیم غه بلالار قوپارغالی قادر دور. ۹ اما ایمدی پالتو درخت لارنینگ یلیدینگا قویولوب دور یخشی میوه کلتورماگان هر درخت کسلیب اوت غه تاشلانادور دیدی.

۱۰ و خلق ایننگدین سوراب ایّی: بیز بولساق نمه قیلالی؟ ۱۱ اول جواب بریب اولارغه ایّی: ایکی ایگینی بار کشی ایگینی یوق کشیگا برسون و طعامی بار کشی هم شونداغ قیلسون. ۱۲ باجکیر لار هم تعمید الغالی کلب انگا ایّیلار: ای معلّم نمه قیلالی؟ ۱۳ اول اولارغه ایّی: توختاتیلغاندین اشوق المانگلار. ۱۴ عسکر لار هم ایننگدین سوراب ایّیلار: بیز بولساق نمه قیلالی؟ و اول اولارغه ایّی: هیچ کیمرسه گا زورلوق و یا اوکتام لیک قیلمای اوز اجرینگیز گا راضی بولونگلار.

۱۵ و قوم ساقلاب توروب همه سی یوحنا نینگ باره سیدین آیا اول مسیح مو ایماسمو دیب اوز کونگل لاریده اویلار ایردی لار. ۱۶ و یوحنا سوز قیلیب همه سیگا ایّی: من سیز لارنی سودا تعمید لارمن لیکن مندین قدرتلیگراکی کلور، ایننگ کفش لاری نینگ باغلارینی یشگالی لایق ایماسمن. اول سیز لارنی قدوس روح دا و اوت دا تعمید لایدور. ۱۷ آریسی ایننگ قولیدادور و اوز خرمانی نی ینگچگالیک بیلان ساوروب بغدایی نی اوز سانگیغه

يغيب سمان اوچقونلاريني اوچمايدورغان اوت دا كويدورور. ^{۱۸} و تولا باشقه نصيحت قيليب خلققه و عظ ايتيب بشارت برور ايردى.

^{۱۹} اما امير رُبع هيرودس برادري فيليپوس نينگ خاتونى هيروديا اوچون و هيرودس اوزى قيلغان يمانلىقى نينگ همه سى اوچون يوحنا دىن ملامت قيلينغانيدا ^{۲۰} همه سى نينگ توپه سيگا شونى هم اشوردى كه يوحنا نى زندانغه سالدى. ^{۲۱} و واقع بولدى كه قوم نينگ همه سى تعميد الغاندا يسوع هم تعميد اليب دعا قيلغانيدا آسمان اچيلدى ^{۲۲} و روح القدس جسمانى صورت ده بر كيوترديك انينگ اوستيگا نازل بولدى و آسماندين: منينگ امراق اوغلوم سن دورسن. سن بيلان خوش رضاييم بار ديب بر آواز چيقتى.

^{۲۳} و يسوع اوزى تعليم بر گالى باشلاغاندا تخميناً اوتوز ياشدا ايردى و خيال قيلدىلار كه اول يوسف نينگ اوغلى ايكان و اول عيلى نينگ ^{۲۴} و اول مئثات نينگ و اول لاوى نينگ و اول ملكى نينگ و اول ينای نينگ و اول يوسف نينگ ^{۲۵} و اول مئاثيانينگ و اول عاموص نينگ و اول ناحوم نينگ و اول حسلى نينگ و اول نجای نينگ ^{۲۶} و اول مآث نينگ و اول مئاثيانينگ و اول شمعى نينگ و اول يوسخ نينگ و اول يودانينگ ^{۲۷} و اول يوحنا نينگ و اول ريسانينگ و اول زربابل نينگ و اول شألتييل نينگ و اول نيرى نينگ ^{۲۸} و اول ملكى نينگ و اول ادى نينگ و اول قُصم نينگ و اول المادام نينگ و اول غير نينگ ^{۲۹} و اول يوسى نينگ و اول اليعازر نينگ و اول يوريم نينگ و اول مئثات نينگ و اول لاوى نينگ ^{۳۰} و اول سمعون نينگ و اول يهودانينگ و اول يوسف نينگ و اول يونان نينگ و اول الياقيم نينگ ^{۳۱} و اول مليانينگ و اول ميان نينگ و اول مئاثانينگ و اول نااثان نينگ و اول داود نينگ ^{۳۲} و اول يسى نينگ و اول عوبيد نينگ و اول بو عوز نينگ و اول سلمون نينگ و اول نحشون نينگ ^{۳۳} و اول عميناداب نينگ و اول ادمين نينگ و اول آرام نينگ و اول حصرون نينگ و اول فارص نينگ و اول يهودانينگ ^{۳۴} و اول يعقوب نينگ و اول اسحق نينگ و اول ابراهيم نينگ و اول تارح نينگ و اول ناحور نينگ ^{۳۵} و اول سروخ نينگ و اول رعونينگ و اول فالج نينگ و اول عابر نينگ و اول شالح نينگ ^{۳۶} و اول قينان نينگ و اول ارفكشاد نينگ و اول سام نينگ و اول نوح نينگ و اول لامك نينگ ^{۳۷} و اول متوشالح نينگ و اول اخنوخ نينگ و اول يارد نينگ و اول مهللئيل نينگ و اول قينان نينگ ^{۳۸} و اول انوش نينگ و اول شيت نينگ و اول آدم نينگ و اول خدانينگ كى ايردى.

تورتونجی باب

١ اندین کین یسوع قدوس روح دین تولوب اردندین یانیب روح نینگ واسطه سی برله بیابانغه باشلانیب آرقق کون ابلیس دین سینالیدی. و شو کونلارده هیچ نمه یمادی. اما تمام بولغاندا آچ قالدی. ٣ و ابلیس انگا ایتی: اگر ابن الله بولسانگ بو تاشقه: نان بولغیل دیب ایتهیل. ٤ یسوع انگا جواب بریب ایتی: پتولوب دورکه انسان اوزی یالغوز نان بیلان یاشاماس. ٥ و اول انی بر ایگیزگا چیقاریب دنیا نینگ همه مملکت لارینی بر دم ده کورساتی. ٦ و ابلیس انگا ایتی: بو همه قدرت نی و اولار نینگ جلالی نی سنگا برور من چونکه منگا تاپشورولوب دور و هر کیم گا خواهلاسام برور من ٧ اگر سن منینگ آلدیم دا سجده قیلسانگ همه سی سنینگ کی بولسون. ٨ و یسوع جواب بریب انگا ایتی: پتولوب دورکه رب خداینگه سجده قیلغیل و یالغوز انگا عبادت قیلغیل. ٩ و انی اور شلم غه کلتوروب بیت مقدس نینگ پیشطاقیدا تورغوزوب انگا ایتی: اگر ابن الله بولسانگ اوزونگی نی توبنگا تاشلاغیل ١٠ چونکه پتولوب دورکه اوز فرشته لاریگا سنی ساقلاغالی سنینگ باره نگه امر قیلور ١١ و پوتونگ تاشقه تگماسون دیب سنی اوز قول لاری نینگ اوستیده کوتارور لار. ١٢ و یسوع انگا جواب بریب ایتی: رب خداینگ نی سیناماغیل. ١٣ و ابلیس هر امتحان نی تمام قیلغاندا بر وقتغچه اینگدین کتی.

١٤ و یسوع روح نینگ قوتیده جلیلیه گا یانیب باردی و ایننگ خبری همه اطرافداکی یورت لارغه چیقتی. ١٥ و اول اوزی اولار نینگ سیناغوغلاریدا تعلیم بریب همه سیدین دانگلانور ایردی.

١٦ و اول اوزی اندا تربیت تاپغان ناصر ت گالیب سبت کونیده اوز عادتیدیک سیناغوغه کیریپ اوقوغالی قویتی. ١٧ و انگا اشعیا پیغمبر نینگ کتابی بریلدی و کتاب نی اچقاندا شونداغ پتولگان یرنی تاپتیکه ١٨ خداوند نینگ روحی اوستوم ده دور چونکه اول منی فقیر لارغه انجیل نی بشارت برگالی مسح قیلیب دور. منی زندانداکی لارغه آزادلیق و کورلارغه کورما گلیک ندا قیلغالی و ایزیلگانلار نی آزادلیقغه ایبارگالی ١٩ و خداوند نینگ مقبول یلی نی وعظ ایتقالی ایباردی. ٢٠ و کتاب نی یاییب خدمتکارغه تاپشوروب اولتوردی و سیناغوغداکی لار نینگ همه سی نینگ کوزلاری انگا تیکیلیب ایردی. ٢١ اما اولارغه: بو کون شو کلام قولاق لارینگیزغه بجا کلدی دیگالی باشلادی. ٢٢ و همه سی انگا گواه لیق

بريب انينگ اغيزبدين چيقغان مهربانليق سوزلاريگا تعجب قيليپ: بو يوسف نينگ اوغلى ايماسمو ديب ايتيشتيلار.^{٢٣} و اول اولارغه ايتي: البته سيزلار منگا بو مثل ني ايتورسيزلار: اي طيب اوزونگ ني ساقايتغيل، كفرناحوم دا قيلينيب همه انگلاغانيميزني موندا اوز وطنينگده هم قيلغيل.^{٢٤} و اول ايتي: بتحقيق سيزلارگا ايتورمن: هيچ بر پيغمبر اوز وطنيده مقبول ايماس.^{٢٥} ليکن بدرستي سيزلارگا ايتورمن: الياس نينگ كونلاريدنه آسمان اوچ يل الله آيغچه باغلانيب تمام يورت دا چونگ آچاچليق بولغاندا اسرائيلدا تولا تول خاتونلار بار ايردي.^{٢٦} اما الياس صيدانينگ صرفتيداكى بر تول خاتوندين باشقه اولارنينگ هيچ بريگا ايباريلمادى.^{٢٧} و اليسع پيغمبرنينگ زمانيدا اسرائيلدا تولا پسه لار بار ايردي ليكن سوريه ليك نعماندين باشقه اولارنينگ هيچ برى پاكيزه بولمادى.^{٢٨} و سيناغوغداكى لارنينگ همه سى موني انگلاغاندا اچيغدين تولوب^{٢٩} قوپوب انى شهردين تاشقارى چيقارديلار و انى توبنگا تاشلاماق اوچون توبه سيده اوز شهرى ياسالغان تاغ نينگ كناريغه اليب بارديلار.^{٣٠} ليكن اول اوزى اولارنينگ اوتراسيدين اوتوب كتي.

^{٣١} و جليليه داكى كفرناحوم ديگان شهرگا توشوب سبت كونيده اولارغه تعليم بردى.
^{٣٢} و انينگ تعليمگا حيران قالديلار چونكه قوت و قدرت بيلان سوز قيلور ايردي.^{٣٣} و سيناغوغدا ناپاك روح ايگالانگان بر آدم بار ايردي و اول اونلوك آواز بيلان قچقيريب ايتي: ^{٣٤} آه سنينگ بيلان نمه ايشيميز بار اي ناصرت ليك يسوع! بيزني هلاك قيلغالى كلدينگ مو؟ سنينگ كيم ايكانينگ ني بيلورمن يعنى خدانينگ قدوسى.^{٣٥} و يسوع انى ملامت قيليپ ايتي: شوک بولوب اينگدين چيقغيل! و ناپاك روح انى اولارنينگ اوتراسيغه تاشلاب انگا هيچ بر ضرر يتگوزماي اينگدين چيقتى.^{٣٦} و همه سى نينگ اوستيگا بر دهشت توشتى و بر برى بيلان سوزلاشيب ايتيلار: بو نمه سوزدور؟ چونكه قدرت و قوت بيلان ناپاك روح لارغه امر قيلادور و اولار چيقارلار.^{٣٧} و انينگ باره سيدين اطرافداكى همه يرلارگا بر شهرت چيقتى.
^{٣٨} اما سيناغوغدين چيقيب سمعون نينگ اوييگا كيردى و سمعون نينگ قين اناسى ني بر قاتيق تب توتوب ايردى و انينگ اوچون اينگدين تيلاديلار.^{٣٩} و انينگ قاشيغه باريب اينگيشيب تب ني ملامت قيلدى. و تب انى قويدى. و اول حاضر قوپوب اولارغه خدمت قيلدى.

^{٤٠} اما كون اولتورغاندا قسم قسم كسل ليك لارگا مبتلا بولغان آغريق لارى بار كشيلا نينگ همه سى اولارنى انينگ قاشيغه اليب كلدیلار. و اول اولارنينگ هر برى نينگ

اوستيگا قول لاريني قويوب اولارني ساقايتي. ^١ و يمان روح لار هم تولا كشيدين چيقيب قچقيريب ايتور ايرديلار: سن ابن الله دورسن. و اول اولارني ملامت قليب بر نمه ايتقالي قويماس ايردى چونكه اولار ايننگ مسيح ايكانى نى بيلور ايرديلار.

^٢ و ينه كوندوز بولغاندا چيقيب بر يبابان يرگا بردى. و خلق انى ايستاب آلدیغه كليب اوز آراميزدا قالسون ديب انى كتيشيدن توسقالي تورديلار. ^٣ ليكن اول اولارغه ايتي: قالغان شهرلارده هم خدانينگ پادشاهليقى نى بشارت قيلماقيم كيراك دور چونكه مونينگ او چون ايباريلديم. ^٤ و اول جليليه نينگ سيناغوغلاريدا وعظ ايتور ايردى.

بشنجى باب

^١ و واقع بولديكه خلق خدانينگ سوزيني انگلاغالى يوغلاشقانيدا اول اوزى جنيسارت تنگيزي نينگ بويدا توروب ايردى. ^٢ و ايكي كمه تنگيزينگ كناريدا تورغانى نى كوردى اما بليقچيلار اوز تورلاريني يوغالى چيقغان ايرديلار. ^٣ و كمه لارنينگ بريگا يعنى سمعون نينگ كي غه كيريب قوروقدين آزغنه نرى باريشنى ايننگدين سوراب كمه ده اولتوروب خلققه تعليم بردى. ^٤ اما سوزلاريني قليب بولوب سمعونغه ايتي: چوقوريغه باريب تورلارينگيزنى صيادللققه سالينگلار. ^٥ و سمعون جواب بريب ايتي: اى اوستاد پوتون كيچه محنت تارتيب هيچ نمه توتالمادوق ليكن سنينگ سوزونگ بيلان تورلارنى سالاي. ^٦ و شونى قليب تورلارى بوسالگوديك نهايت تولا بليق توتيلار. ^٧ و اولار ينه بر كمه داي رفيق لاريغه: كليب ياريليق برينگلار ديب اشارت قيلدیلار. و اولار كليب ايكي كمه نى چوكگوديك تولدورديلار. ^٨ اما بطروس مونى كورگانده يسوع نينگ تيزلاريغه يقليب ايتي: اى خداوند مندين كتگيل چونكه گناه كار بر آدم دورمن. ^٩ چونكه اول اوزى و ايننگ بيلان بولغانلارنينگ همه سى توتقان بليق لارى او چون دهشت گا توشوب ايرديلار.

^{١٠} و سمعون نينگ شريك لارى بولغان زبدي نينگ اوغول لارى يعقوب و يوحنا هم شونداغ بولديلار. و يسوع سمعونغه ايتي: قورقماغيل موندين كين آدم صيادى بولورسن. ^{١١} و اولار اوز كمه لاريني قوروققه چيقاريب هر نرسه نى قويوب انكا ايرگاشتيلار.

^{١٢} و واقع بولديكه اول اوزى شهرلارنينگ بريده بولسه منا پسه ليكدن تولغان بر كشى چيقيب يسوع نى كورگانده يوز توبن يقليب انكا يالباريب ايتي: اى خداوند خواها لاسانگ

منی پاکیزه قیلاورسن.^{۱۳} و اول قولی نی اوزاتیب انگا تگگوزوب: خواهلارمن پاکیزه بولغیل دیب ایٹی. و درحال پسه لیکی اینگدین کتی.^{۱۴} و اول انگا: هیچ کیمسه گا ایتمای باریب اوزونگ نی کاهنغه کورساتیب اولارغه گواه لیق بولماق اوچون موسی امر قیلغاندیک پاکیزه بولغانینگ نینگ قربانی نی اوتگازگیل دیب بویوردی.^{۱۵} اما ایننگ خبری تخی اشوغراق یاییلدی. و تولا خلق انگلاغالی و آغریق لاریدین شفا تاغالی یغیلدیلا.^{۱۶} لیکن اول اوزی بیابان یرلاریگا باریب دعا قیلور ایردی.

^{۱۷} و کونلارده بر کون واقع بولدیکه اول اوزی تعلیم بریب تورغانیدا جلیلیه نینگ هر کنتیدین و یهودیه دین و اورشلیم دین کلگان فریسیلار و شریعت معلم لاری اولتوروب ایردیلا و خداوندینگ قدرتی ساقایتقالی حاضر ایردی.^{۱۸} و منا برنچه کشیلار بر اودران آدم نی اورانی نینگ اوستیده کوتاریب کلیب یسوع نینگ آدیغه قویماق اوچون انی ایچکاری کیرگوزگالی جهد قیلدیلا.^{۱۹} و خلق نینگ سبیدین انی ایچکاری کیرگوزگالی یول تاہمای اوگزه نینگ اوستیگا چیقیب خشت لارنینگ آراسیدین انی اورانی بیلان اوتراغه یسوع نینگ آدیغه توشوردیلا.^{۲۰} و اول اولارنینگ اعتقادینی کورگانده: ای دوستوم گناه لارینگ سنگا باغیشلاندی دیب ایٹی.^{۲۱} و کاتب لار بیلان فریسیلار: بو کفر ایقوچی کیم دور؟ واحد خدادین باشقه کیم گناه نی باغیشلا یالور دیب فکر قیلغالی توردیلا.^{۲۲} اما یسوع اولارنینگ فکرلارینی بیلیب جواب بریب اولارغه ایٹی: کونگل لارینگیزده نمه فکر قیلورسیزلا؟^{۲۳} قایسی اونگایراق دور: گناه لارینگ سنگا باغیشلاندی دیماک مو یا قویوب مانگخیل دیماک مو؟^{۲۴} لیکن ابن الانسان نینگ یر یوزیده گناه لارنی باغیشلاغالی قدرتی بار بولغانی نی بیلگایسیزلا دیب اودران کشیگا: سنگا ایتورمن: قویوب اورانینگ نی کوتاریب اویونگگا بارغیل دیب ایٹی.^{۲۵} و اول درحال اولارنینگ نظریده قویوب اوستیده یاتقان اوران نی کوتاریب اویگا کتیب خداغه حمد ایتور ایردی.^{۲۶} و همه سی حیرت دین توتولوب خداغه حمد ایتیب قورقونج دین تولوب: بو کون عجایب واقعه لار کوردوک دیب ایٹیلار.

^{۲۷} و اندین کین چیقیب باجخانه ده اولتورغان لای آتانغان بر باجکیرنی کوروب انگا قیلاب: منگا ایرگاشگیل دیب انگا ایٹی.^{۲۸} و اول همه سی نی تاشلاب انگا ایرگاشتی.^{۲۹} و لای اوز اوئیده انگا چونگ بر ضیافت قیلدی. و اندا باجکیرلار دین و باشقه لار دین چونگ بر جمع اولار بیلان دستورخواندا اولتوردیلا.^{۳۰} و فریسیلار و اولارنینگ کاتب لاری ایننگ شاگردلاریغه طعنه قیلیب ایٹیلار: نمه اوچون باجکیرلار و گناه کارلار بیله یب

ایچارسیزلار؟^{۳۱} اما یسوع جواب بریب اولارغه ایتی: ساق لار طبییگا محتاج ایماس بلکه کسئل لار.^{۳۲} عادل لارنی ایماس بلکه گناه کارلارنی توبه گا قچقیرغالی کلدیم.^{۳۳} لیکن اولار انگا ایتیلار: یوحنائینگ شاگردلاری پات پات روزه توتوب دعا قیلورلار و شونداغ هم فریسیلارنینگ شاگردلاری قیلورلار. اما سنینگ کی لاریب ایچارلار.

^{۳۴} لیکن یسوع اولارغه ایتی: آیا تویداکی یگیت قولداشلاریغه توی یگیتی اولار بیلان بار وقتیدا روزه توتقازالورسیزلارمو؟^{۳۵} لیکن باشقه کونلار کلور. توی یگیتی اولاردین الینادورغان وقت دا اول کونلارده اولار روزه توتارلار.^{۳۶} ینه بر مثل اولارغه ایتی: هیچ کیمرسه ینگى لباسدین بر پارچه کسبب کهنه لباسغه یماق قیلیب سالمایدور. انداغ قیلسه ینگى لباسنی بیرتقانی بیلان ینگى یماق کهنه لباسغه کلیشماایدور.^{۳۷} و هیچ کیمرسه ینگى شرابنی کهنه تولوم لارغه توشقارماایدور. انداغ قیلسه ینگى شراب تولوم لارنی بیرتادور و شراب اوزی توکولوب تولوم لار خراب بولور.^{۳۸} بلکه ینگى شرابنی ینگى تولوم لارغه توشقارماق لازم دور.^{۳۹} و هیچ کیمرسه کهنه نی ایچیب ینگى سی نی خواھلامایدور چونکه کهنه سی بخشی ایکان دیدور.

التنجی باب

^۱ و واقع بولدیکه اول اوزی بر سبت کونیده زراعت لارنینگ آراسیدین اوتار ایردی و ایننگ شاگردلاری زراعت باشلارینی اوزوب قول لاری بیلان اوالاب یدیلار.^۲ اما فریسیلاردین بعضیلاری ایتیلار: نمه ایشقه سبت کونیده قیلینماقی جائز ایماس ایشنی قیلورسیزلار؟^۳ و یسوع جواب بریب اولارغه ایتی: آیا داود اوزی و ایننگ بیلان بولغانلار آچ قالغانیدا نمه قیلغانی نی او قومادینگیزمو؟^۴ قایداغ که اوزی خدانینگ بیتیگا کیریب کاهن لاردین باشقه هیچ کیم گا یگالی جائز بولماغان تقدّمه نانلارنی الیب اوزی بیلان بولغانلارغه هم بردی؟^۵ و اولارغه ایتی: ابن الانسان سبت نینگ هم خواجه سی دور.

^۱ و واقع بولدیکه باشقه بر سبت کونیده سیناغوغقه کیریب تعلیم بردی. و اندا اونگ قولی قوروغان بر آدم بار ایردی.^۲ اما کاتب لار بیلان فریسیلار سبت کونیده شفا برورمو دیب ایننگ توبه سیده بر شکایت تاپماق اوچون انی ماراب ایردیلار.^۳ لیکن اول اوزی اولارنینگ فکرلارینی بیلیب قولی قوروغان آدم غه: قوپوب اوترادا تورغیل دیب ایتی. و

اول قوپوب اورى توردى. ^٩ اما يسوع اولارغه ايتتى: سيزلاردين بر سوال سوراي: سبت كوننده يخشيليق قيلماق جائزمو يا يمانليق قيلماق مو، بر جاننى قوتقازماق مو يا هلاك قيلماق مو؟ ^{١٠} و چوره سيداكى لارنينگ همه سيگا قايلاب اول كشيگا: قولونگنى اوزاتغيل ديب ايتتى. و اول شونداغ قىلدى و قولى ساقايدى. ^{١١} اما اولار زياده غضبلائيپ: يسوعنى نمه قىلالى ديب اوز آرالاريدا سوزلاشور ايرديلار.

^{١٢} و شو كونلارده واقع بولديكه اول دعا قىلغالى بر تاغقه چيقيب كيچهنى خداغه دعا قيلماق بيلان اوتگازدى. ^{١٣} و كوندوز بولغاندا اوز شاگردلاريني قچقيريب اولاردين اون ايكىنى ايلغاب اولارنى رسول هم آتادى. ^{١٤} يعنى اول اوزى انگا پطروس ديب آت قويغان سمعون و انينگ برادري اندرياس و يعقوب و يوحنا و فيليپوس و برثولماوس ^{١٥} و متى و توماس و حلفى نينگ اوغلى يعقوب و غيرتليك آتانغان سمعون ^{١٦} و يعقوب نينگ اوغلى يهودا و خيانت قىلغوچى اسخريوطى يهودا.

^{١٧} و اولار بيلان توشوب توز بر جايدا توردى و شاگردلاردين تولا خلق و بارچه يهوديه بيلان اورشليم دين و ساحلداكى صور بيلان صيدادين قوم نينگ چونگ بر گروهى يوغلاشقان ايردى. ^{١٨} بولار انينگدين انگلاغالى و كسل ليك لاريدىن شفا تاپغالى كليپ ايرديلار. و هم ناپاك روح لاردين عذاب تارتقانلار ساقايور ايرديلار. ^{١٩} و خلق نينگ همه سى انگا قول تكگوزگالى ايستاديلار چونكه انينگدين قوت چيقيب همه سىنى ساقايتور ايردى.

^{٢٠} و اول اوز كوزلاريني كوتاريپ شاگردلاريغه قايلاب ايتتى: مبارك سيزلار اى فقيرلار چونكه خدانينگ پادشاهليقى سيزلارنينگ كى دور. ^{٢١} مبارك سيزلار اى ايمدى آچ قالغانلار چونكه تويارسيزلار. مبارك سيزلار اى ايمدى يغلاغانلار چونكه كولارسيزلار. ^{٢٢} مبارك سيزلار وقتيكه آدم لار ابن الانسان نينگ جهتيدىن سيزلارنى يمان كوروب قوغلاب دشنام قىليب آتينيگىنى يمانديك چيقارسه لار. ^{٢٣} اول كونى شادليق قىليب خوشلوقدين سكلانگلار. منا اجرينگيز آسماندا چونگ دور. شونينگغه اوخشاش اولارنينگ آتابالارى پيغمبرلارغا قىلور ايرديلار.

^{٢٤} ليكن و اى سيزلارغا اى باى لار چونكه اوز راحتينيگىنى ايب بولدينگيز. ^{٢٥} و اى سيزلارغا اى توق لار چونكه آچ قالورسيزلار. و اى سيزلارغا اى ايمدى كولگانلار چونكه غمكىن بولوب يغلارسيزلار. ^{٢٦} و اى سيزلارغا وقتيكه همه آدم لار سيزلارنى يخشى ايتسه لار. شونينگغه اوخشاش اولارنينگ آتابالارى يالغان پيغمبرلارغا قىلور ايرديلار.

^{۲۷} لیکن ای انگلاغوجیلار سیزلارگا ایتورمن: دوشمن لارینگیزنی دوست توتونگلار، سیزلارنی یمان کورگانلارگا یخشیلیق قیلینگلار،^{۲۸} سیزلارگا لعنت ایتقانلارغه دعای خیر قیلینگلار، سیزلارگا دشنام قیلغانلار اوچون دعا قیلینگلار.^{۲۹} بر یوزونگگا اورغانغه ینه برنی هم اویروگیل و چپانینگنی الغان کیمرسه دین کونگلاکینگنی هم منع قیلماغیل.^{۳۰} هر کیم سندین تیلاسه انگا برگیل و بر کیم سنینگ بر نمه ننگنی السه انی طلب قیلماغیل.^{۳۱} و آدم لار سیزلارگا فایداغ قیلیشنی خواهلاسانگیز سیزلار هم اولارغه شونداغ قیلینگلار.^{۳۲} و اوزونگیزنی دوست توتقانلارنی دوست توتارلار.^{۳۳} و سیزلارگا یخشیلیق قیلغانلارغه یخشیلیق قیلسانگیز نمه فضیلتینگیز بولور؟ گناه کارلار هم شونداغ قیلورلار.^{۳۴} و اولار دین یاندوروب البشینگیزنی امید قیلغانلارغه اوتنه برسانگیز نمه فضیلتینگیز بولور؟ گناه کارلار هم برابرینی یاندوروب الامیز دیب گناه کارلارغه اوتنه برورلار.^{۳۵} لیکن دوشمن لارینگیزنی دوست توتونگلار. یخشیلیق قیلیب هیچ نرسه امید قیلماي اوتنه برینگلار و اجرینگیز چونگ بولادور و متعال نینگ بلالاری بولور سیزلار چونکه اول اوزی ناشکرلارگا و یمانلارغه کریم دور.^{۳۶} آتانگیز رحم لیک بولغاندیک سیزلار هم رحم لیک بولونگلار.^{۳۷} عییلانمانگلار و عییلانمایسیزلار، حکم قیلمانگلار و حکم قیلینمایسیزلار باغیشلانگلار و سیزلارگا باغیشلانور.^{۳۸} برینگلار و سیزلارگا بریلور. باسیلیب سیغنیقتورولوب تاشیب کتگودیک یخشی بر پیمانہ قوچاقینگیزغه بریلور چونکه هر نه پیمانہ برله کملاب برسانگیز سیزلارگا هم کملانور.

^{۳۹} اما اولارغه هم بر مثل ایتیپ بردی: کور کورنی یوتالایالامدور؟ هر ایکیلاسی اوراغه توشمامدور؟^{۴۰} شاگرد اوز اوستادیدین افضل ایماس. لیکن کامل بولغان هر بری اوز اوستادیدیک بولور.^{۴۱} و نمه اوچون برادرینگ نینگ کوزیداکی حسنی کورورسن اما اوز کوزونگدکی خادانی تویماس سن؟^{۴۲} و یا سن اوز کوزونگدکی خادانی کورماسانگ برادرینگگا: ای برادر منی قویغیل کوزونگدکی حسنی چیقارای دیب قایداغ ایتالورسن؟ ای ریا قیلغوجی اول خادانی اوز کوزونگدین چیقاریب اتغیل اندین برادرینگ نینگ کوزیداکی حسنی چیقاریب اتقالی روشن کورورسن.

^{۴۳} چونکه یمان میوه کلتورادورغان یخشی بر درخت یوق دور و یا یخشی میوه کلتورادورغان یمان بر درخت یوق دور.^{۴۴} چونکه هر درخت اوز میوه سیدین بیلینور. منا

تيكاندين انجیر الماسلار و یا يانتاقدین اوزوم اوزماسلار. ^{۴۵} یخشی آدم اوز کونگلی نینگ یخشی خزینه سیدین یخشی نرسه چیقارور و یمان آدم یمان خزینه سیدین یمان نرسه چیقارور چونکه اغیزی کونگلی نینگ اشوغلوقیدین سوز قیلور. ^{۴۶} لیکن نمه او چون منگا: ای خداوند، ای خداوند دیب منینگ ایتقانیمنی قیلماس سیزلار؟

^{۴۷} هر کیم منینگ آلدیم غه کلیب سوزلاریمنی انگلاب اولارنی عملگا کلتورسه انینگ کیم گا اوخشاغانی نی سیزلارگا کورساتای. ^{۴۸} اول چوقور کورلاب اولنی قورام نینگ اوستیگا سالیب اوی یاساغان بر آدم غه اوخشار. و سل کلگانده دریا اول اویگا اوروب محکم یاسالغانی اوچون انی تبراتالمادی. ^{۴۹} لیکن انگلاب عملگا کلتورماگان کیمرسه اوز اویی نی یر اوستیده بناسز یاساغان بر آدم غه اوخشار و دریا انگا اورغاندا پات یقیلدی و اول اوی نینگ خرابی چونگ ایردی.

یتنجی باب

^۱ اول اوز سوزلاری نینگ همه سی نی خلق نینگ آلدیدا ایتیب بولغاندا کفرناحوم غه کیردی. ^۲ و بر عسکر یوزباشی نینگ قلی آغریق بولوب اولوم گا یقین ایردی و اول انینگ آلدیدا عزیز ایردی. ^۳ اما اول یسوع نینگ باره سیدین انگلاغاندا یهودیلار نینگ برنچه آقسقال لارینی انینگ آلدیغه چیقارتیب: کلیب قُوم نی ساقایتغیل دیب انینگدین تیلادی. ^۴ اولار یسوع نینگ آلدیغه کلیب جهد بیلان انگا یالباریب ایتیلار که اول مونی انگا قیلیشینگغه لایق ایکان^۵ چونکه ملتیمیزی دوست توتوب اوزی بیزگا سیناغوغنی یاساتیب دور. ^۶ و یسوع اولار بیلان باردی و اویگا یتگالی آز قالغاندا عسکر یوزباشی برنچه دوست لارینی ایباریب ایتوردی: ای خواجه اوزونگنی کایتماغیل چونکه توروسوم نینگ تگیگا کیریشینگگا لایق ایماس من. ^۷ انینگ اوچون سنینگ آلدینگغه بارغالی اوزومنی لایق سانامادیم لیکن بر سوز ایتغیل و غلامیم ساقیادور. ^۸ چونکه من هم بویوروق تگیده تورادورغان بر آدم ایکان من و منینگ قول استیم دا عسکرلار بار و بریگا: بارغیل دیسام بارور و ینه بریگا: کلگیل دیسام کلور و قُوم غه: شونی قیلغیل دیسام قیلور. ^۹ و یسوع مونی انگلاغاندا انگا تعجب قیلیب اویرولوب اوزیگا ایرگاشگان خلققه ایپی: سیزلارگا ایتورمن: اسرائیلدا هم شونچه اعتقاد تاپمادیم. ^{۱۰} و ایباریلگانلار اویگا یانیب قلنی ساقایغان تاپتیلار. ^{۱۱} و ایرته سی واقع بولدیکه

نايين ديگان بر شهرگا باردی. و شاگردلاری بیلان تولا خلق ایننگ بیله باردیلار. ۱۲ اما شهرنینگ دروازه سیغه یقینلاشقاندا منا بر اولوکنی کوتاریب چیقیتیلار و اول اناسی نینگ یالغوز اوغلی ایردی و اناسی تول ایردی. و شهردین چونگ بر گروه خلق ایننگ بیلان چیقیب ایردی. ۱۳ و خداوند انی کورگاندانگا رحم قیلیب: یغلاماغل دیب انگا ایتی. ۱۴ و اول باریب تابوت غه قول تکگوزدی. و کوتارگانلار توختادیلار. و اول ایتی: ای یگیت سنگا ایتورمن: قویغیل! ۱۵ و اولوگ اولتوروب سوز قیلغالی باشلادی. و انی اناسیغه بردی. ۱۶ و همه سی قورقونج دین توتولوب خداغه حمد ایتیب: آرامیزدا اولوغ بر پیغمبر قویوب دور و خدا اوز قومیغه نظر سالیب دور دیب ایتیشیتیلار. ۱۷ و بو خبر ایننگ باره سیده بارچه یهودیه گا و اطرافیداکي یورت نینگ همه سیگا چیقیتی.

۱۸ و مونیگ همه سی نی یوحنا نینگ شاگردلاری انگا خبر بردیلار. ۱۹ و یوحنا اوز شاگردلاری دین یکی سی نی قچقیریب خداوند نینگ آلدیغه ایباریب ایتوردی: اول کلادورغان سن موسن یا باشقه سیغه منتظر بولالی مو؟ ۲۰ و بو آدم لار ایننگ آلدیغه کلیب اییتیلار: تعمید برگوچی یوحنا بیزنی سنینگ آلدینگغه ایباریب ایتی: اول کلادورغان سن موسن یا باشقه سیغه منتظر بولالی مو؟ ۲۱ شو ساعت ده یسوع تولا کشی نی کسل لیک لاردین و درد لاردین و یمان روح لاردین ساقایتیب تولا کورلارغه کورماگلیک بریب توردی. ۲۲ و اول جواب بریب اولارغه ایتی: باریب کورگانینگیزی و انگلاغانینگیزی یوحناغه خبر برینگلارکه کورلار کورورلار، توکورلار مانگارلار، پسه لار پاکیزه بولورلار، گاسلار انگلارلار، اولوگ لار قویاریلورلار و فقیرلارغه انجیل بشارت بریلور. ۲۳ و کیم که مندین تایماسه مبارک دور.

۲۴ اما یوحنا نینگ ایلچیلاری کتگاندان یسوع یوحنا باره سیده خلقه سوز قیلغالی باشلاب ایتی: بیابانغه نمه کورگالی چیقیتینگیزی؟ شمالدین تبرانگان بر قوموشنی مو؟ ۲۵ یا نمه کورگالی چیقیتینگیزی؟ آیا زینتلیک لباس کیگان بر آدم نی کورگالی مو؟ منا زینتلیک لباس کییب عیش عشرت بیلان عمر اوتگازگانلار پادشاه لار نینگ اوردالاریدادور. ۲۶ اما نمه ایشقه چیقیتینگیزی؟ آیا بر پیغمبرنی کورگالی مو؟ آری سیزلارگا ایتورمن که پیغمبردین هم افضل نی. ۲۷ منا آلدینگدا یولونگی راستلایدورغان ایلچیم نی من سنینگ یوزونگ نینگ آلدیدا ایبارورمن دیب ایننگ باره سیده پتولگانی شودور. ۲۸ سیزلارگا ایتورمن که خاتوندین توغولغانلار نینگ آراسیدا تعمید برگوچی یوحنا دین اولوغراقی یوق دور لیکن خدانینگ

پادشاه ليقيداکی کچيگر اکی انينگدين اولوغ دور.^{۲۹} و انينگدين انگلاغان خلق نينگ همه سی و باجکير لار يوحنا نينگ تعمیدی بيلان تعمید اليب خدانی صادق بيلور ايردي لار.^{۳۰} ليکن فریسلار و اهل شریعت لار انينگدين تعمید المای خدا اولار نينگ اوز باره سیده قيلغان مصلحت نی رد قیلدي لار.

^{۳۱} ايمدی بو نسل نينگ آدم لارینی نمه گا اوخشاتای؟ آری نمه گا اوخشار لار؟^{۳۲} بازاردا اولتوروب بر بريگا قچقيريب: سيز لار گانی چالدوق اما رقص قيلمادينگيز. سيز لار گا مرثيه او قودوق اما يغلما دینگيز ديب ايتادورغان بلالارغه اوخشار لار.^{۳۳} چونکه تعمید بر گوچی يوحنا کلدی يا نان يماس يا شراب ايچماس و انينگ يمان روحی بار ديب ايتور سيز لار.^{۳۴} ابن الانسان کلدی اول ير و ايچار و منا قايداغ يگوچی و شراب ايچگوچی بر آدم باجکير بيلان گناه کار لار نينگ دوستی ديب ايتور سيز لار.^{۳۵} منا حکمت اوز بلالاری نينگ همه سيدین تصديق قيلندی.

^{۳۶} و فریسلار دین بری انی اوزی بيلان نان يگالی قچقيردی. و فریسی نينگ اوييگا کيريب دستور خواندا اولتوردی.^{۳۷} و منا اول شهر داکي گناه کار بر خاتون انينگ فریسی نينگ اويیده اولتورغانی نی بيليب بر کاواش شيشه خوشوی ياغ نی اليب کليب^{۳۸} انينگ کينيدین پوت لاری نينگ يانيدا توختاب يغلاب کوز ياشلاری بيلان پوت لارینی يوغالی توروب باش ساچلاری بيلان ايتيب انينگ پوت لارینی سو يوب خوشوی ياغ بيلان ياغلا دی.^{۳۹} و انی دعوت قيلغان فریسی مونی کور گانده اوز ايچیده فکر قيليب ايتی: اگر بو کشی پيغمبر بولسه انينگ اوزيگا قول تکگوزگان خاتون کيم و قايداغ يعنی گناه کار ايکانی نی بيلور ايردی.^{۴۰} و يسوع سوز باشلاب انگا ايتی: ای سمعون سنگا بر نمه ايتای. و اول ايتی: ای اوستاد ايتغيل.^{۴۱} بر قرض بر گوچی نينگ ايکی قرضداري بار ايردی. بری نينگ قرضی بش يوز دينار و ينه بری نينگ کی اليک دينار ايردی.^{۴۲} و ادا قيلغالی بر نر سه سی بولماغاچ اول هر ايکيلاسيگا باغيشلا دی. ايمدی اولار نينگ قايسى سی انی اشوغراق دوست توتار؟^{۴۳} سمعون جواب بریب: خيال قيلامن که اوزيگا تولاراق باغيشلانغان کشی ديب ايتی. و اول انگا ايتی: راست ايتينگ.^{۴۴} و خاتونغه قايلاب سمعونغه ايتی: بو خاتون نی کورامسن؟ من سنینگ اويونگگا کير گانده پوت لاريم غه سو بر مادينگ ليکن بو اوزی پوت لاريم نی کوز ياشلاری بيلان يوب باش ساچلاری بيلان ايتيب دور.^{۴۵} سن منی بر سويمادينگ ليکن بو اوزی من کير گاندين بری پوت لاريم نی سو يوشدين توختاماب دور.^{۴۶} سن باشيم نی ياغ

بيلان ياغلامادينگ ليکن بو اوزى منينگ پوت لاريم ني خوشبوى ياغ بيلان ياغلاب دور.
 ۴۷ انينگ اوچون سنگا ايتورمن که انينگ تولا گناه لارى باغيشلاندى. منا اول تولا محبت کورساتيب دور. ليکن هر کيم گا آز باغيشلانسه آز محبت کورساتور. ۴۸ اما خاتونغه ايتي:
 سنينگ گناه لارينگ باغيشلاندى. ۴۹ و انينگ بيلان دستورخواندا اولتورغانلار اوز ايچيده:
 گناه لارنى هم باغيشلايدورغان بو اوزى کيم دور؟ ديگالي تورديلار. ۵۰ اما خاتونغه ايتي:
 اعتقادينگ سنى قوتقازدى، سلامت بيلان بارغيل.

سکزنجى باب

۱ و اندين کين اول اوزى يورت ني کزيب شهردين شهرگا کنت دين کنت گا باريب وعظ ايتيب خدانينگ پادشاهليقى نينگ انجيلي ني بشارت قيلور ايردى. و اون ايکيلار انينگ بيلان ايردى. ۲ و يمان روح لاردين و آغريق لاردين ساقايغان برنچه خاتونلار يعنى اوزيدين يته يمان روح چيقاريلغان مجدلته ليک آتاناغان مريم ۳ و هيرودس نينگ و کيلي خوزى نينگ خاتونى يوانا و سوسنه و اوز مال لارى بيلان انگا خدمت قيلغان باشقه تولا خاتونلار بار ايردى.
 ۴ و باشقه باشقه شهرلاردين تولا خلق انينگ الدیغه چيقيب يوغلاشقاندا مثل بيلان ايتي: ۵ اوروغ ساجقوچى اوروغ ساجقالى چيقتى. و ساچقانيدا بعضى سى يول نينگ يانيغه توشوب دپسالى و هوا او چارليق لارى انى يدى. ۶ و بعضى سى تاشليق يرگا توشتى و نمى بولماچاچ اونگانده قورودى. ۷ و بعضى سى تيکانلار آراسيغه توشتى و تيکانلار بيله اونوب انى بوغدى. ۸ و بعضى سى يىخسى يرگا توشوب اونوب يوز حصه حصول کلتوردى. موني ايتيب: هر کيم نينگ انگلاغالى قولاقى بار بولسه انگلاسون ديب قچقيردى.
 ۹ اما شاگردلارى بو مثل نينگ معنى سى ني انينگدين سورديلار. ۱۰ و اول ايتي: خدانينگ پادشاهليقى نينگ سرلاريني بيلماگليك سيزلارگا بريليب دور. ليکن قالغانلارغه مثل لار بيلان ايتيلور تاکه کوروب توروب کورماگايلا و انگلاب توروب او قماغايلا. ۱۱ منا مثل نينگ معنى سى بودور: اوروغ خدانينگ سوزى دور. ۱۲ يول اوستيداكى لار شونداغ که اولار انگلاغاندين کين ابليس کليب اولار ايشانيب نجات تاپماسونلار ديب سوزنى کونگل لاريدين اليب کتار. ۱۳ تاشليق يرلارداكى لار بولسه شونداغ که اولار انگلاغاندا سوزنى خرسندليک بيلان قبول قيليب يلديزى بولماغانى اوچون بر وقتغچه ايشانيب

امتحان وقتيدا تيارلار. ^{۱۴} او تىكانلار آراسيغه توشىگانی بولسه شونداغ که انگلاغاندين کين باريب عمرى نينگ انديشه سيدين، دولت دين و لذت دين بوغولوب حصول کلتور ماسلار. ^{۱۵} اما يخشى يرداکی لار شونداغ که اولار سوزنى انگلاب يخشى و صالح کونگلده ساقلاب صبر بيان حصول کلتورورلار.

^{۱۶} هيچ کيمر سه چراغنى ياقيب بر قچانينگ تگيگا يا بر اوران نينگ استيغه قويمايدور بلکه کيرگانلار ياروغى نى کورسونلار ديب چراغدان اوستيگا قويادور. ^{۱۷} چونکه اشکارا بولمايدورغان ياشورون نرسه يوق دور و اشکارا بولماغوديك هيچ بر مخفى نرسه يوق دور. ^{۱۸} انينگ اوچون قايداغ انگلاغانينگيغه سرساب باقینگلار چونکه کيم نينگ کی بار بولسه انگا بريلور و کيم نينگ کی يوق بولسه اوز خياليڭاکی بارى هم انينگدين نينور. ^{۱۹} او انينگ اناسى و برادرلارى انگا کليب خلق نينگ سبيدين انينگ بيان کوروشالماديلار. ^{۲۰} سنينگ انانگ و برادرلارينگ تاشقاريدا توروب سنى کورگالى خواهلايدور ديب انگا خبر بريلدى. ^{۲۱} اما اول جواب بريب اولارغه ايْتى: خدا نينگ سوزينى انگلاب عملگا کلتورگوچيلار انام و برادرلاريم دور.

^{۲۲} کونلارده بر کون واقع بولديکه اول اوزى شاگردلارى بيان بر کمه گا توشوب اولارغه ايْتى: تنگيز نينگ اول طرفيگا اوتالى. و اولار بارديلار. ^{۲۳} و کتيب بارغانيدا اول اوزى اوخلاب قالدی و تنگيزده بر بوران چيقتى و کمه سودين تولوب تورغانى بيان اولار خطرده ايرديلار. ^{۲۴} او انينگ آلدیغه باريب انى او يغاتيب ايْتيلار: اى اوستاد اى اوستاد هلاک بولادورميز. و اول قوپوب شمالنى و سو دولغونلاريني ملامت قيلدى و توختاب تينج بولدى. ^{۲۵} اندين اولارغه ايْتى: اعتقادينگيز قنى؟ اما اولار قورقوب تعجب قليب اوز آرالاريدا: بو کيم ايکان که شمال بيان سوغه هم امر قيلسه اولار انگا اطاعت قيلور؟

^{۲۶} او اولار جليليه نينگ اوتوريداکی جراسينيلار نينگ يورتيغه باريب ^{۲۷} قوروققه چيغغانيدا يمان روح لار ايگالانگان بر آدم شهردين کليب انگا اوچرادى. اوز اوزى اوزون وقت دين برى ايگين کيمای اويده اولتورماي گورلاردا تورور ايردى. ^{۲۸} و يسوع نى کوروب بر فرياد قليب آلدیغه يقيليب: اى يسوع ابن الله تعالى سنينگ بيان نمه ايشيم بار؟ سنگا يالبارورمن: منگا آزار بر ماگيل ديب اونلوك آواز بيان ايْتى. ^{۲۹} چونکه ناپاک روح غه: اول آدم دين چيقييل ديب نفس قيلغان ايردى. اوزون وقت يمان روح انى قيناغان ايردى و اول زنجير بيان اشکلده باغلانيب بند بولغاندا باغلارنى اوزوب يمان روح دين چول لارگا

هیدالغان ایردی. ^{۳۰}یسوع: آتینگ نمه دور دیب اینگدین سوردی. و اول: لجنون دیب ایئی. چونکه انگا تولا یمان روح لار کیریب ایردی. ^{۳۱}و اولار: بیزگا هاویه غه بارغالی امر قیلماغیل دیب انگا یالباردی. ^{۳۲}و اندا چونگ بر پاته تونگوز تاغدا اوتلار ایردی. بولار نینگ ایچیکا کیرگالی اینگدین اذن تیلادی و اول اولارغه اذن بردی. ^{۳۳}و یمان روح لار آدم دین چیقیب تونگوز لارغه کیردی و اول پاته یار نینگ لبیدین تنگیزگا چوکوب دمیقیب اولوب کئی. ^{۳۴}و پاته چیلار واقع بولغان نی کوروب قاجیب باریب شهرده و صحرادا خبر بردیلار. ^{۳۵}اما اولار بولغان واقعه نی کورگالی چیقیب یسوع نینگ آلدیغه کلیب اوزیدین یمان روح لار چیقغان آدم نینگ ایگین کیب عقل لیق بولوب یسوع نینگ پوت لاری نینگ یانیدا اولتورغانی نی کوروب قورقتیلار. ^{۳۶}اما واقعه نی کورگانلار مجنون نینگ قانداغ ساقایغانی نی اولارغه خبر بردیلار. ^{۳۷}و جراسینیلار نینگ یورت اطرافیداکي همه خلق چونگ قورقونجدین توتولوب: بیز نینگ آلدیمیز دین کتگیل دیب انگا یالباردیلار. و اول اوزی کمه گا کیریب یانیب کتگالی توردی. ^{۳۸}اما اوزیدین یمان روح لار چیقغان آدم انینگ بیلان بیله باریشنی اینگدین تیلادی لیکن یسوع انی اوزیدین یاندوروب ایئی: ^{۳۹}اویونگگا یانیب باریب خدانینگ سنگا قانچه چونگ ایش قیلغانی نی خبر برگیل، و اول باریب بارچه شهرده یسوع نینگ انگا قانچه چونگ ایش قیلغانی نی ندا قیلدی.

^{۴۰}و یسوع یانیب کلگانده خلق انی قبول قیلدی چونکه همه سی انگا منتظر ایردیلار. ^{۴۱}و منا اوزی سیناغوغ نینگ چونگی بولوب یایروس دیگان بر کشی کلیب یسوع نینگ پوت لاریغه یقیلیب انگا اویگا کیرگالی یالباردی. ^{۴۲}چونکه انینگ اون ایکی یاشلیق یالغوز بر قیزی بار ایردی و اول اولوم نینگ حالتیده ایردی.

^{۴۳}اما اول کتیب بارغانیدا خلق انی تولا قیستار ایردی ^{۴۴}و اون ایکی یلدین بری اوزی خون کسلی تارتیب اوز بارچه تیریکچیلیکی نی طیب لارگا صرف قیلیب هیچ بریدین شفا تاپماغان بر خاتون ^{۴۵}کینیدین کلیب انینگ لباسی نینگ ایتاکیگا قول تگگوزدی و درحال خون اقیشی توختادی. ^{۴۶}و یسوع ایئی: منی کیم توتئی؟ اما همه سی تانغاندا بطروس و انینگ بیلان بولغانلار: ای اوستاد خلق سنی تولا قیستاب تورادور دیب ایئیلار. ^{۴۷}لیکن یسوع ایئی: منگا بر کیمرسه قول تگگوزدی چونکه من اوزوم دین قوت چیقغانی نی بیلدیم. ^{۴۸}و خاتون اوزی نینگ پنهان بولماغانی نی کوروب تیترا ب کلیب انینگ آلدیغه یقیلیب همه خلق نینگ آلدیدا نمه سبیدین انگا قول تگگوزغانی نی و قایداغ ساقایغانی نی ایتیب بردی.

^{۴۸} و اول انگا ایټی: ای قیزیم اعتقادینگ سنی ساقاټیټی. سلامت بیلان بارغیل.
^{۴۹} اول تخی سوز قیلیب تورغاندا سیناغوغ نینگ چونگی نینگ اوییدین بر کشی کلیب
 ایټی: قیزینگ اولدی، اوستادنی ینه کایتماغیل. ^{۵۰} لیکن یسوع انگلاب انگا ایټی: قورقما
 فقط ایشانگیل و اول ساقایور. ^{۵۱} و اویگا یتیب کلگانده پطروس بیلان یوحنا و یعقوبدین و
 قیزبلانینگ آتا اناسیدین باشقه هیچ کیمرسه نی ایچکاری کیرگالی قویمادی. ^{۵۲} و همه سی
 بلا اوچون یغلاب اوز سینهلاریگا اورور ایردی. لیکن اول ایټی: یغلامانگلار! اول
 اولگان ایماس بلکه اویقولاب دور. ^{۵۳} و اولار انینگ اولگانی نی بیلیب انی مسخره قیلیب
 کولدیلار. ^{۵۴} لیکن اول اوزی بلانینگ قولی نی توتوب: ای قیز قویغیل دیب قچقیردی.
^{۵۵} و انینگ روحی یانیب کلدی و اول درحال قوټتی. و بلاغه یگالی بر نرسه بریلسون دیب
 بووردی. ^{۵۶} و انینگ آتا اناسی حیران قالدیلار. اما اول اولارغه: واقع بولغان نی هیچ
 کیمرسه گا ایتمانگلار دیب بووردی.

توقوزونجی باب

^۱ و اول اون ایکیلارنی قچقیریب یمان روح لارینگ همه سی نینگ اوستیگا و
 کسل لیک لارنی ساقایتقالی قوټ و قدرت بردی. ^۲ و اولارنی خدانینگ پادشاه لیقی نی وعظ
 ایټیب کسل لارنی ساقایتقالی ایباریب ^۳ اولارغه ایټی: یول اوچون هیچ نرسه المانگلار نه
 عصا نه خورجین نه نان نه کموش و برینگیز نینگ ایکی لباسی بولماسون. ^۴ و قایسی اویگا
 کیرسانگیز اول یردین چیقغونچه اندا قالینگلار. ^۵ و بر یرده سیزلارنی قبول قیلماسه اول
 شهردین چیقیب اولارینگ ضدیدا گواه لیق بولماق اوچون پوت لارینگیزدکی توپانی
 قاقینگلار دیدی. ^۶ و اولار چیقیب کنت دین کنت گا یوروب یورت نی کزیب انجیل نی
 وعظ ایټیب هر یرده شفا برور ایردی.

^۷ لیکن امیرزُبع هیرودس واقع بولغان نی انگلاب تولا حیران قالدی چونکه بعضیلار
 ایتور ایردیلا: یوحنا اولوگ لار دین قوپوب دور. ^۸ لیکن بعضیلار: الیاس اشکارا قیلینیب دور
 و بعضیلار: قدیم قی پیغمبرلار دین بری قوپوب دور دیر ایردیلا. ^۹ اما هیرودس ایټی:
 یوحنا نینگ باشی نی من کستوردوم اما من انینگ باره سیدین شونداغ انگلاغان کیمرسه
 کیم دور؟ و انی کورگالی ایستار ایردی.

۱۰ و رسول لار يانيب كليب اوز همه قيلغانى نى يسوع غه خبر برديلار. و اول اولارنى اوزى بيلان اليب بيت صيدا ديگان بر شهرگا تنها باردى. ۱۱ و خلق مونى بيليب قالغاندا انگا ايرگاشتيلار و اول اولارنى قبول قيليب خدانينگ پادشاه ليقى نينگ باره سيده اولارغه سوز قيليب شفاغه محتاج بولغانلارنى ساقايتى. ۱۲ اما کون اوتگالى آز قالغاندا اون ايکيلار كليب انگا ايتيلار: خلق نى ياندورغيل. اطرافداكى کنت و يورت لارغه باريب قونوب طعام تاپسونلار چونکه بيز موندا چول يرده دورميز. ۱۳ اما اول اولارغه ايتى: سيزلار اولارغه طعام برينگلار. اولار انگا ايتيلار: بيزده بش نان بيلان ايکى بليقدين باشقه هيچ نرسه يوق دور. آيا بيز باريب بو همه خلققه طعام ساتيب الالى مو؟ ۱۴ اما اولار بش مينگچه اير کشى ايرديلار. و اول اوز شاگردلار يغه ايتى: اولارنى توپ توپ قيليب اليگدين اليگدين اولتورغوزونگلار. ۱۵ و اولار شونداغ قيليب همه سى نى اولتورغوزديلار. ۱۶ و بش نان بيلان ايکى بليق نى اليب آسمانغه قايلاب اولارنى مبارکلاب اوشاتيب خلق نينگ آلدیغه قويغالى شاگردلار يغه بردى. ۱۷ و همه سى يپ تويديلار. و اولار يپ اشيب قالغان پارچه لارنى يغيب اون ايکى سيد تولدورديلار.

۱۸ و اول اوزى تنهادا دعا قيليب تورغاندا شاگردلارى انينگ بيلان ايرديلار. و اول اولاردین سوراب ايتى: خلق منى کيم دیدور؟ ۱۹ و اولار جواب بريب ايتيلار: تعمید برگوچی يوحنا اما باشقه لار: الياس و ينه باشقه لار: قدیم قى پیغمبر لاردین برى قوپوب دور ديرلار. ۲۰ و اولارغه ايتى: ليکن سيزلار منى کيم دير سيزلار؟ اما بطروس جواب بريب ايتى: مسیح الله دورسن. ۲۱ و اول چينگ سوز قيليب: مونى هيچ کيمرسه گا ايتمانگلار ديب بويوروب ۲۲ ايتيکه ابن الانسان نينگ تولا زحمت تارتيب آقسقال لاردین و اولوغ کاهن لاردین و کاتب لاردین ردّ قيلينيب اولتورولوب اوچونجى کونده قوپماقى کيراک دور.

۲۳ ليکن اول همه سيگا ايتى: بر کيمرسه کينيم دين ايرگاشگالى خواهلاسه اوزينى انکار قيليب هر کون دارينى کوتاريب منگا ايرگاشسون. ۲۴ چونکه هر کيم اوز جانى نى قوتقازغالى خواهلاسه انى يوتورور و هر کيم منينگ اوچون اوز جانى نى يوتورسه انى قوتقازور. ۲۵ چونکه انسان بارچه دنيانى فائده تاپيب اوزينى يوتوروب هلاک قيلسه انگا نمه منفعت بولور؟ ۲۶ چونکه هر کيم مندین و منينگ سوزلار يم دين اوتسه ابن الانسان اوزى نينگ و آتارينگ و مقدس فرشته لار نينگ جلايدا کلگانده انينگدين اوتور ۲۷ بتحقيق

سيزلارگا ايتورمن: موندا تورغانلار نينگ بعضيلارى خدا نينگ پادشاه ليقى نى كورماگونچه اولوم نى تاتيما سلا ر.

^{۲۸} و واقع بولديكه بو سوزنى ايتيب تخميناً سكر كوندين كين پطروسنى و يوحنا نى و يعقوب نى اليب دعا قيلغاللى بر تاغقه چيقتى. ^{۲۹} و اول دعا قيلغانيدا يوزى نينگ كورونوشى تبديل بولدى و لباسى آقاريب پارقيرا دى. ^{۳۰} و منا ايكي آدم يعنى موسى بيلان الياس نينگ بيلان سوزلا شيب ^{۳۱} جلال بيلان كورونوب نينگ اورشليم دا بجا كلتورادورغان دنيا دىن كتيشى باره سيدين سوز قيلور ايرديلا ر. ^{۳۲} ليكن پطروس و نينگ بيلان بولغانلار اويقودين اغيرلاشقان ايرديلا ر و اويغانيب نينگ جلالى نى و نينگ بيلان تورغان ايكي آدم نى كوردىلا ر. ^{۳۳} و بولار نينگدين آيريلغاندا پطروس يسوع غه: اى اوستاد موندا توروشيميز يخشى دور. اوچ سايبان قيلالى، برى سنگا، برى موسى غه و برى الياسغه ديدى اما نمه ايتقانى نى اوزى بيلمادى. ^{۳۴} ليكن مونى ايتقاندا بر بولوت كليب اولار غه سايه قيلدى. و اولار بولوت نينگ آراسيغه كيركانده قورقتيلار. ^{۳۵} و بولوت دين بر آواز چيقيب ايتيكة: ميننگ ايلغانغان اوغوم بودور انى انگلانگلار. ^{۳۶} و آواز انگلانغاندا يسوع يالغوز تاپيلدى. و اولار شوك توروب شو كونلارده اوز كورگانلار دىن هيچ كيمر سه گا بر نمه ايتمادىلا ر. ^{۳۷} اولار ايرته سى تاغدين توشكانده تولا خلق نينگ آلدیغه چيقتى. ^{۳۸} و منا خلقدىن بر كشى قچقيريب ايتى: اى اوستاد سنگا يالبارورمن: اوغوم غه قايلاغيل چونكه اول ميننگ يالغوز بلام دور. ^{۳۹} و منا بر روح انى توتادور و اول اوزى فرياد قيلادور و اغيزيدىن كوپوك كلگونچه انى سيلكيب ايزگاندىن كين ترسليك بيلان نينگدين كتادور. ^{۴۰} و من سنيگ شاگردلار نينگدين: انى چيقارينگلار ديب تيلاديم اما چيقارالمادىلا ر. ^{۴۱} و يسوع جواب برب ايتى: اى ايمان سز و تر تو نسل قچانغچه سيزلار بيلان توروب سيزلارگا تحمّل قىلا ي؟ اوغوننگ نى موندا اليب كلگيل.

^{۴۲} اما اول كليب تورغاندا يمان روح انى يرگا يقيتيب قاتيق سيلكيدى و يسوع ناپاك روح نى ملامت قيليب بلانى ساقايتيب انى آناسيغه تاپشوردى. ^{۴۳} و همه سى خدا نينگ اولوغ قدرتيگا حيران قالدىلا ر. و همه سى يسوع نينگ بارچه قيلغانیغه تعجب قيلغاندا اول اوز شاگردلاريغه ايتى: ^{۴۴} بو سوزلارنى قولاق لارينگيز غه سالينگلار: منا ابن الانسان آدم لارينگ قوللاريغه تاپشورولور. ^{۴۵} ليكن اولار بو سوزنى اوقمادىلا ر. و اولار اوقالماغوديك ياشورولغان ايردى و بو سوز نينگ باره سيده نينگدين سورغاللى قورقتيلار.

۴۶ اما اولارنينگ كونگليگا: قايسيميز همه ميزنينگ اولوغى بولور ديب بر فكر كيردى. ليكن يسوع اولارنينگ كونگل لاريداكى فكري بيليب بر كچيك بلانى ايب اوز يانيدا تورغوزوب ۴۸ اولارغه ايْتى: هر كيم بو كچيك بلانى ميننگ اسميم دا قبول قيلسه منى قبول قيلور و هر كيم منى قبول قيلسه منى ايبارگاننى قبول قيلور چونكه همه نكيزنينگ كچيگراكى چونگ دور.

۴۹ اما يوحنا سوز قيليب ايْتى: اى اوستاد بر كيمرسه نينگ سنينگ اسمينگ بيلان يمان روح لار چيقارغانىنى كوروب بيزگا ايرگاشماگانى اوچون انى توستوق. ۵۰ ليكن يسوع انگا ايْتى: انى توسمانگلار سيزلارگا ضد بولماغان كيمرسه سيزلار بيلان دور.

۵۱ و انينگ عالم دين كوتاريلادورغان كونلارى يقينلاشقاندا اول اوزى اورشليم غه بارغالى يوزلاندى. ۵۲ و يوزى آلديدا ايلچيلار ايباردى. و اولار انگا جاى طيار قيلغالى سامره ليك لارنينگ بر كتيگيا كيرديلار. ۵۳ اما اولار انينگ اورشليم غه يوزلانگانى اوچون انى قبول قيلماديلار. ۵۴ ليكن انينگ شاگردلارى يعقوب و يوحنا موني كوروب ايْتى: اى خداوند خواهلاسانگ آسماندين اوت توشوب اولارنى يوقاتسون ديب تيبلاشيميزنى خواهلارسن مو؟ ۵۵ اما اول اويرولوب اولارنى ملامت قيلدى. ۵۶ و اولار باشقه بر كنت گا بارديلار.

۵۷ و اولار يولدا كتيب بارغاندا بر كشى انگا ايْتى: اى خواجه نه يرگا بارسانگ من سнга ايرگاشاي. ۵۸ و يسوع انگا ايْتى: تولكيلارنينگ غارلارى و آسمان اوچارليق لارى نينگ اولارى بار ليكن ابن الانسان نينگ باش قويدورغان یری يوق دور. ۵۹ و باشقه سيغه: منگا ايرگاشگيل ديدى. ليكن اول ايْتى: اول باريب آتامنى دفن قيلغالى منگا اذن بر گيل. ۶۰ اما اول انگا ايْتى: اولوك لار اوز اولوكىنى كومسونلار ليكن سن باريب خدانينگ پادشاه ليقىنى ندا قيلغيل. ۶۱ و ينه برى ايْتى: اى خواجه سнга ايرگاشاي ليكن اول باريب اويوم داکى لار بيلان خوشلاشقالى منگا اذن بر گيل. ۶۲ اما يسوع انگا ايْتى: قولىنى قوش ساپگاسيغه قويوب كينيجا قايلان كيمرسه خدانينگ پادشاه ليقيغه لايق ايماس.

اونونجى باب

۱ اندين كين خداوند ينه يتميش كشىنى سايلاب اولارنى ايكيدين ايكيدين اوز يوزى نينگ آلديدا اوزى بارادورغان هر شهرگا و هر يرگا ايباريب ۲ اولارغه ايْتى:

حصول تولا لیکن اورماچیلار آزدور. ایننگ اوچون حصول نینگ ایگاسیدین اوز حصولیغه اورماچیلار ایباریشنی تیلانگلار.^۳ بارینگلار! منا سیزلارنی بوریلار آراسیغه قوزیلاردیک ایبارورمن.^۴ همیان و خورجین و اوتاک کوتارمانگلار و یولدا هیچ کشی بیلان کوروشمانگلار.^۵ و قایسی اویگا کیرسانگیز اوّل: سلام بو اویگا دیب ایتینگلار.^۶ اگر سلامت اوغلی اندا بار بولسه سلامینگیز ایننگ اوستیده توختایدور، بولماسه سیزلارگا یانادور.^۷ اول اویده قالیب اولار برگانی نی یب ایچینگلار چونکه مردکار اوز اجرتیکا لایق دور. اویدین اویگا یوتگالمانگلار.^۸ و قایسی شهرگا کیرسانگیز و سیزلارنی قبول قیلسه لار آلدینگیزغه نمه قویولسه ینگلار.^۹ و انداکی کشل لارنی ساقایتیب اولارغه ایتینگلار: خدانینگ پادشاهلیقی سیزلارگا یقینلاشتی.^{۱۰} اما قایسی شهرگا کیرسانگیز و سیزلارنی قبول قیلماسه لار ایننگ کوچه لاریغه چیقیب ایتینگلار:^{۱۱} شهرینگیز نینگ پوت لاریمیزغه قونغان توپاسی نی هم سیزلارگا قاقیب اتامیز لیکن مونی بیلینگلارکه خدانینگ پادشاهلیقی یقینلاشتی.^{۱۲} سیزلارگا ایتورمن: اول کونی سدوم نینگ حالتی اول شهر نینگ کی دین ینگراک بولادور.

^{۱۳} وای سنگا ای کورازین، وای سنگا ای بیت صیدا چونکه سیزلارده قیلینغان قدرتلیک عمل لار صور و صیدادا قیلینغان بولسه ایردی اولار اوزون وقت دین بری جولدا و کولدا اولتوروب توبه قیلور ایردی.^{۱۴} لیکن حکم کونیده صور و صیداغه بولادورغان حالت سیز نینگ کی دین ینگراک بولادور.^{۱۵} و سن ای کفرناحوم، آسمانغچه کوتاریلامسن؟ منا برزخغچه توشورولورسن.^{۱۶} کیم که سیزلارنی انگلاسه منی انگلار و کیم که سیزلارنی تحقیر قیلسه منی تحقیر قیلور لیکن کیم که منی تحقیر قیلسه منی ایبارگان نی تحقیر قیلور.^{۱۷} و اول یتیمیش اولان خوشلوق بیلان یانیب کلیب ایّتی: ای خداوند یمان روح لار هم سنینگ اسمینگ بیلان بیزگا اطاعت قیلورلار.^{۱۸} اما اول اولارغه ایّتی: شیطان نینگ چاقیندیک آسمان دین توشگانی نی کوردوم.^{۱۹} منا یلان بیلان چیانلارنی دپساگالی و دوشمن نینگ همه قوتی نینگ اوستیگا سیزلارگا قدرت بردیم و هیچ نمرسه سیزلارگا ضرر قیلامس.^{۲۰} لیکن روح لار نینگ سیزلارگا اطاعت قیلغانی اوچون خرسند بولمانگلار بلکه اسم لارینگیز آسمانلاردا پتولگانی اوچون خرسند بولونگلار.

^{۲۱} شول ساعتده یسوع روح القدس بیلان خرسند بولوب ایّتی: ای آسمان و یر نینگ خداوندی آتا سنگا حمد ایتورمن که مونی دانا بیلان عاقل لار دین پنهان قیلیب ساده لارغه

اشكارا قیلدینگ. آری ای آتا سنگا شونداغ خوش کوروندی. ^{۲۲} هر نمرسه آتام دین منگا بریلیب دور و آتادین باشقه هیچ کیمرسه اوغول نینگ کیم ایکانی نی بیلماس و اوغول بیلان اوغول اوزی انگا آتانی اشکارا قیلغالی خواهلایدورغان کیمرسه دین باشقه هیچ کیم آتانیگ کیم ایکانی نی بیلماس. ^{۲۳} و تنهادا شاگردلاریغه باقیب ایّی: کورگانینگیزی کورگان کوزلار مبارک دور. ^{۲۴} چونکه سیزلارگا ایتورمن: تولا پیغمبر و پادشاهلار کورگانینگیزی کورگالی خواهلاب کورالمادیلار و انگلاغانینگیزی انگلاغالی خواهلاب انگلایالمادیلار.

^{۲۵} و منا بر اهل شریعت قوپوب انی سیناب ایّی: ای اوستاد ابدی حیاتلیققه وارث بولماق اوچون نمه قیلای؟ ^{۲۶} اما اول انگا ایّی: شریعت ده نمه پتولوب دور؟ قایداغ او قویسن؟ ^{۲۷} و اول جواب بریب ایّی: رب خداینگ نی همه کونگولونگدین و همه جانینگدین و همه کوچونگدین و همه فکرینگدین دوست توتغیل و همسایه نگی اوزونگدیک دوست توتغیل. ^{۲۸} و اول انگا ایّی: راست جواب بردینگ مونی قیلغیل و تیریک قالورسن. ^{۲۹} لیکن اول اوزینی عادل قیلغالی خواهلاب یسوع غه ایّی: همسایه م کیم دور؟ ^{۳۰} یسوع سوز قیلیب ایّی: بر آدم اورشلیم دین اریحاغه کتیب باریب بولانچیلار نینگ آراسیغه توشوب قالدی. اولار انی یلانگغاچلاب اوروب یاریم جان قیلیب قویوب کتیلار. ^{۳۱} قضاار بر کاهن شو یول بیلان کتیب باریب انی کورگانده اوتوب کتی. ^{۳۲} شونداغ هم بنی لاییدین بری اول یرگا کلیب انگا قیلاب اوتوب کتی. ^{۳۳} لیکن اول یول بیلان سفر قیلغان بر سامره لیک کلیب انی کورگانده رحم قیلیب ^{۳۴} آلدیغه باریب جراحت لاریگا یاغ بیلان شراب قویوب تانگیب قویدی. اندین انی اولاغیغه میندوروب بر لنگرگا الیب باریب باقتی. ^{۳۵} و ایرته سی ایکی دینار چیقاریب لنگرچیگا بریب: انی باقغیل و انگا ینه نه خراجت قیلسانگ من یانیشیم دا سنگا ادا قیلورمن دیب ایّی. ^{۳۶} سنگا بو اوچ نینگ قایسی سی بولانچیلار نینگ قولیغه توشگان نینگ همسایه سی کورونور؟ ^{۳۷} و اول ایّی: انگا مرحمت قیلغان کشی. یسوع انگا ایّی: سن هم باریب شونداغ قیلغیل.

^{۳۸} و اولار مانگیب تورغاندا اول اوزی بر کنت گا کیردی و مرثا دیگان بر خاتون انی اوز اوئیگا قبول قیلدی. ^{۳۹} و اینگ مریم دیگان بر همشیره سی بار ایردی. و اول اوزی خداوند نینگ پوت لاری نینگ یانیدا اولتوروب اینگ سوزینی انگلار ایردی. ^{۴۰} لیکن مرثا تولا خدمت بیلان مشغول بولوب انگا باریب ایّی: ای خداوند همشیره م منی خدمت قیلغالی یالغوز قویغان نی کورمایسن مو؟ منینگ بیلان قیلیشیب برگالی انگا بویورغیل. ^{۴۱} اما

خداوند جواب بربب انگا ايٽي: اي مرثا اي مرثا سن تولا ايشلار اوچون بي آرام بولوب انديشه قيلورسن^۲ ليکن ضرور بولغان نرسه بردور. مريم اوزيدين اينمايدورغان يخشي حصّه ني ايلغادي.

اون برنجي باب

۱ و واقع بولديکه اول دعا قيليب فارغ بولغاندا شاگردلاريدين بری انگا ايٽي: اي خداوند يوحنا اوز شاگردلاريغه اورگاتگانديک بيزگا دعا قيليشني اورگاتگيل. ۲ و اولارغه ايٽي: دعا قيلغانينگيزدا شونداغ ايتينگلارکه اي آتا سنينگ اسمينگ مقدس بولغاي، سنينگ پادشاه ليقينگ کلگاي، ايتگودیک نانيمزيني هر کون بيزگا برگيل، ۴ و گناه لاريميزني بيزگا باغيشلاغيل چونکه بيز هم بيزدين قرضدار بولغان هر کيمرسه گا باغيشلارميز، و بيزني امتحانغه سالماغيل.

۵ و اول اولارغه ايٽي: قايسينگيزنينگ بر دوستي بولوب ياريم کيچه ده انينگ آلدیغه باريب انگا: اي دوستوم منگا اوچ نان اوتنه برگيل. ۶ منگا سفردين بر دوستوم کلدی و آلدیدا قويغالی بر نرسه م يوق دور ديسه^۷ اول کشي ايچگاريدين جواب بربب: مني اواره قيلماغيل ايمدی ايشيک تاقاغليق و بلالاريم مينينگ بيلان اوراندور. قوپوب سنگا برالمایمن ديرمکی. ۸ سيزلارگا ايتورمن که اول انينگ دوستي بولغاني اوچون قوپوب برماسه هم انينگ يالبارغاني اوچون قوپوب قانچه لازم قيلسه انگا برور^۹ شونداغ من هم سيزلارگا ايتورمن: تيلانگلار سيزلارگا بريلور، ايستانگلار تاپارسيزلار، قاقينگلار سيزلارگا اچيلور. ۱۰ چونکه هر کيم تيلاسه الور و کيم که ايستاسه تاپار و قاقانغه اچيلور. ۱۱ و سيزنينگ آرانگيزدا بر آتا بولسه اوغلی انينگدين بر بليق تيلاسه بليق اورنيغه انگا بر يلان برورمو؟ ۱۲ و يا بر تخوم سورسه انگا بر چيان برورمو؟ ۱۳ اگر سيزلار يمان بولوب توروب اوز بلالارينگيزغه يخشي عطيه لار بريشني بيلسانگيز قانچه اشوغراق آسمانداکی آتا اوزيدين تيلانگلارگا قدوس روح برادور.

۱۴ و اول بر گاس گاچا يمان روح ني چيقاردی و واقع بولديکه يمان روح چيقاريلغاندا گاچا سوز قيلدی و خلق تعجب قيلدی^{۱۵} ليکن بعضيلاری ايٽيلار: يمان روح لارنينگ چونگی بعزبول نينگ واسطه سی برله يمان روح لارني چيقارور. ۱۶ و باشقه لار اني سيناب

آسماندين بر علامت اينگدين تيلاديلا. ^{۱۷} ليکن اول اوزى اولارنينگ فكلاريني بيب اولارغه ايئي: اوز ضدیغه بولانگان هر پادشاهليق خراب بولور و اوى اوى نينگ اوستيگا يقيلور. ^{۱۸} اگر شيطان هم اوز ضدیغه بولانگان بولسه اينگ پادشاهليقى قايداغ ثابت قالور؟ منى اول بعلزبول نينگ واسطهسى برله يمان روح لارنى چيقارور ديرسيزلار ايماسمو؟ ^{۱۹} و اگر من يمان روح لارنى بعلزبول نينگ واسطهسى برله چيقارسام سيزنينگ اوغول لارينگيز کيم نينگ واسطهسى برله چيقارورلار؟ مونينگ اوچون سيزلارنينگ حاکم لارينگيز اولار بولور. ^{۲۰} ليکن اگر من يمان روح لارنى خدانينگ بارماقى برله چيقارسام خدانينگ پادشاهليقى سيزلارگا کلماب مودور؟ ^{۲۱} کوچلوق کيمرسه ياراغلانيب اوز اويىنى ساقلاغاندا اينگ مالى تينج تورادور. ^{۲۲} ليکن اينگدين کوچلوغراق بر کيمرسه کليب انى باسسه اينگ اميد باغلاغان پارچه ياراغىنى ايب اولجاسىنى تقسيم قیلادور. ^{۲۳} کيم که ميننگ بيلان بولماسه منگا ضد دور و کيم که ميننگ بيلان يغماسه پراکنده قيلور. ^{۲۴} ناپاک روح آدمدين چيقغاندا سويى يوق ير لارده يوروب راحت ايستاب تاپماي اوزوم چيقغان او يوم گا ياناي ديب باريب ^{۲۵} انى سوپورولگان و زينتلاندورولگان تاييب ^{۲۶} باريب اوزيدين يمانراق ينه يته روحنى ايب کيريب اندا قالور و اول آدم نينگ اوليدين آخرى يمانراق بولور. ^{۲۷} اول موني ايتقاندا خلقدين بر خاتون آوازينى کوتاريب انگايئي: سنى کوتارگان رحم و ايميتگان امچک لار مبارک دور. ^{۲۸} اما اول اوزى ايئي: آرى خدانينگ سوزينى انگلاب ساقلاغوچيلار مبارک دور.

^{۲۹} و تخی تولا خلق يغلغاندا اول سوز باشلاب ايئي: بو نسل يمان بر نسل دور علامت ايستايور ليکن اولارغه يونس پيغمبرنينگ علامتيدين باشقه هيچ بر علامت بريلماس. ^{۳۰} چونکه يونس نينوى نينگ خلقيغه علامت بولغانديک شونداغ هم ابن الانسان بو نسلگا علامت بولور. ^{۳۱} جنوب ملکهسى حکم کونیده بو نسل نينگ کشيلارى بيلان قوپوب اولارنى حکم قيلور چونکه اول اوزى سليمان نينگ حکمتىنى انگالغالى يرنينگ انتها لاريدين کلدى و منا سليماندين اولوغراقى موندادور. ^{۳۲} نينوى نينگ کشيلارى حکم کونیده بو نسل بيلان قوپوب اولارنى حکم قيلورلار چونکه اولار يونس نينگ وعظىنى انگلاب توبه قيلديلا و منا يونسدين اولوغراقى موندادور.

^{۳۳} هيچ کيمرسه چراغنى ياقيب بر ياشورون يرده يا پيمانه نينگ تگیده قويماس بلکه کيرگانلار ياروغىنى کورسون ديب چراغدان نينگ اوستيگا قويدور. ^{۳۴} بدن نينگ چراغى

كوزدور. كوزونگ صاف بولسه بارچه بدننگ ياروغ بولور ليكن كوزونگ خراب بولسه بدننگ قرانگغو بولور.^{۳۵} انينگ اوچون آگاه بولغيل كه سنداكي ياروغ قرانگغولوق بولماسون.^{۳۶} اما بارچه بدننگ ياروغ بولسه و انينگ هيچ بر يري قرانگغو بولماسه اول تامماً روشن بولوب چراغ اوز شعله سي بيلان سنى ياروتقانديك بولور.

^{۳۷} و اول سوز قليب تورغاندا بر فريسى انى اوز اويگا غذاغه تكليف قيلدى و اول كيريب دستورخواندا اولتوردى.^{۳۸} فريسى انينگ غذادين ايلگارى قول يوماغانى نى كوروب تعجب قيلدى.^{۳۹} اما خداوند انگا ايْتى: ايمدى سيزلار اى فريسيلار پياله بيلان طبق نينگ تاشى نى پاكيزه قيلورسيزلار ليكن ايچينگيز حريصليق و يمانليق بيلان تولغان دور.^{۴۰} اى عقل سزلار تاشى نى ياساغان كيمرسه ايچى نى هم ياسامادى مو؟^{۴۱} اما پياله ايچيداكى دين صدقه برينگلار و منا همه نرسه سيزلارگا پاكيزه بولور.^{۴۲} ليكن و اى سيزلارگا اى فريسيلار پينه بيلان سداب نينگ و همه اوتياشلار نينگ عشرينى برورسيزلار اما عدالت دين و خدا نينگ محبت دين اوتوب كتارسيزلار. برينى قيلماق كيراك ينه برينى قيلماق بولمايدور.^{۴۳} و اى سيزلارگا اى فريسيلار سيناغوغلاردا اولقى صفنى و بازارلاردا سلام اليشنى يىخسى كورورسيزلار.^{۴۴} و اى سيزلارگا چونكه آدم لار بيلماق اوستيدن مانگيب تورغان پنهان گورلارغه اوخشارسيزلار.

^{۴۵} و اهل شريعت لار نينگ برى سوز قليب انگا ايْتى: اى اوستاد مونى ايتقانينگ بيلان بيزنى هم حقارت قيلورسن.^{۴۶} اما اول ايْتى: سيزلارگا هم و اى اى اهل شريعت لار كوتارگالى مشكل بولغان يوك لارنى آدم لارغه قويوب اوزونگيز بر بارماقننگيز بيلان يوك لارنى تبراتگالى ياراماس سيزلار.^{۴۷} و اى سيزلارگا اى پيغمبرلار نينگ قبرلارنى ياساغوچيلار اما آتابابالار نينگيز اولارنى اولتورديلار.^{۴۸} اوزونگيز گواهليق بريب آتابابالار نينگيز نينگ قيلغانلار يغه راضى بولورسيزلار چونكه اولار پيغمبرلارنى اولتورديلار و سيزلار قبرلارنى ياسارسيزلار.^{۴۹} انينگ اوچون خدا نينگ حكمتى هم ايتيب دوركه من اولارغه پيغمبرلار و رسول لار ايارورمن و بعضيلارنى قوغلاق اولتورورلار^{۵۰} تاكه دنيا نينگ بنا قيلينغانيدن برى همه پيغمبرلار نينگ تو كولگان قانى^{۵۱} هاييل نينگ قانيدن تارتيب قربانگاه بيلان بيت نينگ آراسيدا هلاك قيلينغان زكريا نينگ قانيغچه بو نسلدين طلب قيلينغاي آرى سيزلارگا ايتورمن بو نسلدين طلب قيلينور.^{۵۲} و اى سيزلارگا اى اهل شريعت لار معرفت نينگ اچقوسى نى الدينگيز. اوزونگيز كيرماق كيرادورغانلارنى

توستينگيز. ۳ و اول مونى اولارغه ايتقاندا كاتبلار و فريسييلار تولا اچيغلانيب تولا ايشلارنينگ باره سيدين انينگ بيلان بحثلاشگالى توروب ۴ انى ماراب توپه سیده شكايه قيلماق اوچون انينگ اغيزيدين بر سوز چيقاريشقه اوچاشار ايردى.

اون ايکينجى باب

۱ او بر برينى باسقوديك حساب سز تولا خلق اندا يغيلغاندا اول سوز باشلاب شاگردلاريغه ايتتى: اولاً فريسييلارنينگ خمير تروشيدين يعنى ريا قيليشدين احتياط قيلينگلار. ۲ اشكارا بولمايدورغان پنهان نرسه و بيلينمايدورغان مخفى نرسه يوق دور. ۳ مونينگ اوچون قرانگخولوقدا همه ايتقانيگيز ياروغلوقدا انگلانور و خلوت لاردا قولاقه ايتقانيگيز اوگزه لاردا ندا قيلينور.

۴ اي دوست لاريم سيزلارگا ايتورمن: بدننى اولتورگاندين كين ينه هيچ نرسه قيلالمايدورغانلاردين قورقمانگلار ۵ ليكن كيم دين قورقماقينيگيز كيراك ايكاننى سيزلارگا كورساتاي: اولتورگاندين كين جهنم گا تاشلاغالى قدرتى بار بولغاندين قورقونگلار آرى سيزلارگا ايتورمن انينگدين قورقونگلار. ۶ يش قوچقاج ايكي چقاغه ساتيلماسمو؟ و اولارنينگ هيچ برى خدانينگ آلدیدا اونوتولغان ايماس. ۷ ليكن سيزلارنينگ باش ساچلارينگيزنينگ همه سى هم سانالغان دور. قورقمانگلار سيزلار تولا قوچقاجلاردين افضل دور سيزلار. ۸ سيزلارگا ايتورمن: هر كيم منى آدم لارنينگ آلدیدا اقرار قيلسه ابن الانسان هم انى خدانينگ فرشته لارنى نينگ آلدیدا اقرار قيلور. ۹ ليكن كيم كه منى آدم لارنينگ آلدیدا انكار قيلسه خدانينگ فرشته لارنى نينگ آلدیدا انكار قيلينور. ۱۰ و هر كيم ابن الانسان نينگ ضدیدا بر سوز ايتسه انگا باغيشلانور ليكن كيم كه روح القدس نينگ ضدیدا كفر ايتسه انگا باغيشلانماس.

۱۱ ليكن اولار سيزلارنى سيناغولارغه و حاكم لار بيلان سلطنت قيلغوجيلارنينگ آلدیغه اليب بارغاندا قايداغ و يا نمه جواب برالى و يا نمه ايتالى ديب اندیشه قيلمانگلار ۱۲ چونكه ايتادورغانينگيزنى شول ساعت ده روح القدس سيزلارگا اوركاتور. ۱۳ و خلقدين برى انگا ايتتى: اي اوستاد برادریم گا مينگ بيلان ميراثنى اولاشگالى بويورغيل. ۱۴ اما اول انگا ايتتى: اي آدم منى سيزنينگ اوستونگيزگا كيم حاكم و اولاشتورگوچى قويدى؟

۱۵ و اولارغه ايٿي: آگاه بولوب اوزونگيزني بارچه طمعكارليقدن ساقلانگلار چونكه كيمرسه نينگ حياتليقي انينگ مالي نينگ تولاليقيدين ايماس.

۱۶ و اولارغه بر مثل كلتوروب ايٿي: بر بای آدم نينگ يري جيق حصول بردی. ۱۷ و اول اوز ايچيده فكر قيليب ايٿي: قايداغ قیلای؟ حصولومنی یوغوشتورغالی یریم یوق دور. ۱۸ و ايٿي: شونداغ قیلای: سانگ لاریم نی یقیتیب چونگراق یاساب همه اشليقيم نی و نعمت لاریم نی اندا یوغوشتوروب ۱۹ اوز جانیم غه ایتای: ای جانیم تولایل اوچون یغقان جيق نعمت لارینگ بار، راحت الیب یب ايچیب خوش بولغیل. ۲۰ لیکن خدا انگا ايٿي: ای احمق بو کچه جانینگ سندین طلب قيلینور. اندین بو جوغلاغانینگ کیم گا قالدور؟ ۲۱ خدانینگ آلدیدا دولتمند بولمای اوزیگا خزینه یغقان نينگ حالی شونداغ بولور.

۲۲ و اول اوز شاگردلاریغه ايٿي: انينگ اوچون سيزلارگا ایتورمن: تيریکليکينگيز اوچون نمه یرميز یا بدنينگيز اوچون نمه کيارميز ديب اندیشه قيلمانگلار ۲۳ تيریکليک غذادين و بدن لباسدين افضل دور. ۲۴ قوزغونلارغه قايلانگلار. تريماسلار و یا اورماسلار خواه انبارخانه لاری خواه سانگ لاری یوق دور لیکن خدا اولارنی پرورش قیلادور. سيزلار اوچارليق لاردين قانچه افضل ايماسموسيزلار؟ ۲۵ و قايسينگيز اوز اندیشه سی برله اوز عمرینی بر گز اوزونراق قیلالور؟ ۲۶ و اگر همه دين کچیک ايشقه کوچينگيز يتماسه نمه اوچون قالغان نينگ باره سيده اندیشه قيلورسيزلار؟ ۲۷ سوسن لارگا قايلانگلار قايداغ اوسارلار خواه ايگيرماس خواه توقوماس لیکن سيزلارگا ایتورمن که سليمان هم بارچه جلال بیلان اولارینگ بریدیک کيگان ايماس ایردی. ۲۸ خدا صحراداکی بو کون بار و ایرته تنورغه سالينادورغان اوت غه شونداغ کيدورسه قانچه اشوغراق سيزلارگا کيدورماسمو ای ایمانی کم بولغانلار. ۲۹ انينگ اوچون نمه ييميز یا نمه ايچاميز ديب اندیشه قيلمانگلار و بلند پرواز بولمانگلار. ۳۰ چونکه مونينگ همه سی نی دنياداکی طائفه لار ايستارلار لیکن آتانگيز مونينگ همه سیگا محتاج بولغانينگيزنی بیلور. ۳۱ اما خدانینگ پادشاه ليقی نی ايستانگلار و مونينگ همه سی سيزلارگا هم بریلور. ۳۲ قورقماغیل ای کچیک پاته چونکه پادشاه ليقی نی سيزلارگا برگالی آتانگيز نينگ خوش رضایی دور.

۳۳ مالينگيزنی ساتيب صدقه برينگلار. اوزونگيز اوچون كهنه لمایدورغان همیانلار و اندا اوغری يقين کلامایدورغان و کويه بوزالمایدورغان و توگامایدورغان خزینه آسمانلاردا یغينگلار ۳۴ چونکی خزینه نگيز قای یرده بولسه کونگلونگيز هم اندا بولور.

^{۳۵}بل لارينگيز باغلاغليق و چراغلارينگيز ياقىغليق تورسون. ^{۳۶}و سيزلار اوز خواجه سي نينگ تويدين يانيب كليشيگا منتظر بولوب قاقانيدا ايشيكنى درحال اچقالي طيار تورادورغان آدم لارغه اوخشانگلار. ^{۳۷}خواجه سي يانيب كلگانده اويغاق تاپيلادورغان خدمتكارلار مبارك دور. بتحقيق سيزلارگا ايتورمن اول اوز بلى نى باغلاب اولارنى اولتورغوزوب اوزى اولارنينگ آلدیغه باريب اولارغه خيربادليق قيلور. ^{۳۸}و اگر كيچه سي نينگ ايکينجى حصّه يا اوچونجى حصّه سيده كليب اولارنى شونداغ تاپسه اولار مبارك دور. ^{۳۹}ليکن موني بيلينگلارکه اوى ايگاسى اوغرى نينگ قايسى ساعت ده كلادورغانى نى بيلسه ايردى اوز اويى نى تيشگالى قويماس ايردى. ^{۴۰}انينگ اوچون طيار تورونگلار چونکه ابن الانسان سيزلار گمان قيلماغان ساعت ده كلور. ^{۴۱}پطروس انگا ايتى: اى خداوند بو مثل نى بيزلارگا ايتورسن مو يا همه سيگامو؟ ^{۴۲}و خداوند ايتى: خواجه سي اوز خدمتكارلار يغه تعيينلانغان غذايى نى اوز وقتيدا برماك اوچون اولارنينگ اوستيگا قويدورغان يخشى و امين و كيل كيم دور؟ ^{۴۳}خواجه سي يانيب كلگانده شونداغ قيليشيدا تاپيلغان قُل مبارك دور. ^{۴۴}تحقيق سيزلارگا ايتورمن اول انى همه تعلقى نينگ اوستيگا قويدور. ^{۴۵}ليکن اول قُل اوز كونگليده: خواجه م كيچ كلور ديب خدمتكارلارنى و كنيك لارنى اوروب يب ايچيب مست بولوب تورسه ^{۴۶}اول قُل نينگ خواجه سي اول گمان قيلماغان كونده و بيلماگان ساعت ده كليب انى پاره لاب حصّه سي نى خيانت قيلغوجيلار بيلان قيلور. ^{۴۷}ليکن خواجه سي نينگ اراده سي نى بيليب اوزى طيار بولماي خواجه سي نينگ اراده سيگا موافق قيلماغان قُل اشوغراق تياق ير. ^{۴۸}اما بيلماي تياقته لايق بر ايشنى قيليب سالغان قُل آز تياق ير. و هر كيم گا جيق بريلسه انينگدين جيق طلب قيلينور و هر كيم گا تولا تاپشورولسه انينگدين اشوغراق سورولور.

^{۴۹}من ير يوزيگا بر اوت سالغالى كلديم و فانچه خواهلارمن كه توتاشسه ايردى. ^{۵۰}انينگ بيلان تعميلانادورغان بر تعميميم بار و تمام بولغونچه ليق قايداغ انسلزانيب تورورمن. ^{۵۱}منى ير يوزيگا سلامتليك برگالى كليب دور ديب خيال قيلورسيزلارمو؟ سيزلارگا ايتورمن: انداغ ايماس بلکه مفارقت سالغالى كلديم. ^{۵۲}موندن كين بر اويداكي بش كشى نينگ اوچى ايكى سي نينگ ضدّيدا و ايكى سي اوچى نينگ ضدّيدا بولانور. ^{۵۳}آتا اوغول نينگ ضدّيدا و اوغول آتانينگ ضدّيدا و انا قيز نينگ ضدّيدا و قيز انانينگ ضدّيدا و قين انا كلين نينگ ضدّيدا و كلين قين انانينگ ضدّيدا بولانور.

۴ اندین خلققه هم ایّی: مغربدین بر بولوت نینگ قوزغالغانی نی کورگانینگیزده درحال ایتورسیزلار: یامغور کلادور. و شونداغ بولور. ۵ و جنوبدین شمال چیقغان نی کورگانینگیزده ایتورسیزلار: ایسیق بولادور. و شونداغ بولور. ۶ ای ریا قیلغوچیلار یر بیلان کوک نینگ یوزینی تفتیش قیلیشنی بیلورسیزلار اما نمه ایشقه بو زمان نی تفتیش قیلاماس سیزلار؟ ۷ نمه اوچون اوزونگیزدین راستلیق باره سیده حکم قیلاماس سیزلار؟ ۸ دعواگرینگ بیلان حاکم نینگ آلدیغه بارغانینگدا یولدا ایننگ بیلان یاراشقالی جهد قیلغیل تاکه سنی حاکم غه ایب بارماغای و حاکم سنی داروغه غه تاپشورماغای و داروغه سنی زندانغه سالماغای ۹ سنگا ایتورمن که آخرقی پُل نی ادا قیلماغونچه هیچ وجه بیلان اندین چیقماس سن.

اون اوچونجی باب

۱ شو وقت دا برنچه کشیلار ایننگ آلدیغه کلیب پیلاطوس اولارینگ قانی نی قربانلاری بیلان ایشتوروب اولتورگان جلیلیه لیک لارینگ باره سیدین انگا خیر بردیلار. ۲ و یسوع جواب بریب اولارغه ایّی: بو جلیلیه لیک لار شونداغ عذاب تارتقانی اوچون همه باشقه جلیلیه لیک لاردین چونگراق گناه کار ایکان دیب خیال قیلورسیزلارمو؟ ۳ سیزلارگا ایتورمن: انداغ ایماس بلکه توبه قیلماسانگیز همه نگیز شونداغ هلاک بولورسیزلار. ۴ یا سلوام داکی بورج اولارینگ اوستیگا یقیلیب باسیب اولتورگان اول اون سکز ایلان بولسه بولور اورشلیم دا ساکن بولغان همه باشقه آدم لاردین چونگراق گناه کار ایکان دیب خیال قیلورسیزلارمو؟ ۵ سیزلارگا ایتورمن: انداغ ایماس بلکه توبه قیلماسانگیز همه نگیز شونداغ هلاک بولورسیزلار.

۶ اما بو مثل نی ایّی: بر کیمرسه نینگ باغیدا سالیغان بر انجیر درختی بار ایردی. و اول کلیب اندا میوه ایستاب تاپمای ۷ باغبانغه ایّی: منا اوچ یل بولدی من کلیب بو انجیر درخت دین میوه ایستاب تاپمادیم. انی کسگیل. نمه ایشقه یرنی بیکار قیلادور؟ ۸ اما باغبان جواب بریب انگا ایّی: ای خواجه بو یل هم انی قویغیل من شو وقت ایچیده چوره سی نی کورلاب قیغ قویای. ۹ احتمال کلادورغان یل میوه برور بولماسه انی کستورگایسن.

۱۰ و اول بر سبت کونیده سیناغوغلارینگ بریده تعلیم بریب توردی. ۱۱ و منا اون

سكز يلدین بری عاجزلاشتورادورغان بر روح دین توتولوب دونگغایب قالب اوری تورالمایدورغان بر خاتون اندا بار ایردی.^{۱۲} و یسوع انی کوروب اوز آدیغه قچقیریب انگا ایّی: ای خاتون ضعیفلیقینگدین بیشیلدینگ.^{۱۳} و اول اوز قول لارینی انینگ اوستیگا قویدی و اول درحال توزلانیب اوری توروب خداغه حمد ایّی.^{۱۴} اما یسوع نینگ سبت کونیده ساقایتقانی اوچون سیناغونینگ چونگی اچّیغلانیب سوز باشلاب حلققه ایّی: ایش قیلادورغانغه الله کون بار شو کونلارده کلیب شفا تاپینگلار لیکن سبت کونیده ایماس.^{۱۵} لیکن خداوند انگا جواب بریب ایّی: ای ریا قیلغوجیلار سیزنینگ هر برینگیز سبت کونیده اخوریدین اوز اوی نی یا ایشاکی نی ییشیب سوغارغالی الیب بارماسمو؟^{۱۶} اون سکز یلدین بری شیطان دین باغلانیب اوزی ابراهیم نینگ قیزی بولغان بو خاتون سبت کونیده اوز بندیدین یشیلماسون مو؟^{۱۷} و اول مونی ایقاندا انگا ضد بولغانلارنینگ همه سی خجالت بولدی و همه خلق انینگ قیلغان اولوغ ایشلاریغه خرسند بولدیلار.

^{۱۸} و اول ایّی: خدانینگ پادشاهلیقی نمه گا اوخشار و انی نمه گا اوخشاتای؟^{۱۹} بر آدم انی الیب اوز باغیغه سالغان بر قچی اوروغیغه اوخشار. و اول اوسوب چونگ بر درخت بولدی و آسمان اوچارلیق لاری شاخلاریغه قوندی.

^{۲۰} و ینه ایّی: خدانینگ پادشاهلیقی نی نمه گا اوخشاتای؟^{۲۱} بر خمیر تروشقه اوخشارکه بر خاتون انی الیب همه سیگا تارقاب خمیر بولغونچه اوچ قچا اونغه ایشتوردی.

^{۲۲} و اول یورت نی کزیم شهر دین شهرگا کنت دین کنت گا باریب اورشلیم طرفیگا سفر قیلیب توردی.^{۲۳} و بر کشی انگا ایّی: ای خداوند نجات تاپادورغانلار آزمو؟ اما اول اولارغه ایّی: ^{۲۴} تار ایشیک دین کیرگالی جهد قیلینگلار. سیزلارگا ایتورمن: تولا کشی کیرگالی ایستارلار اما کیرالماسلار.^{۲۵} اوی ایگاسی قوپوب ایشیک نی ایتگاندین کین سیزلار تاشقاریدا توروب ایشیک نی قاقیب: ای خداوند ای خداوند بیزگا اچغیل ایقانینگیزدا اول جواب بریب سیزلارگا ایتور: نه یردین ایکانینگیزی بیلماس من.^{۲۶} اما سیزلار سوز قیلیب: بیز سنینگ آلدینگدا یب ایچتوک و سن بیزنینگ کوچه لاریمیزدا تعلیم بردینگ دیب ایتورسیزلار.^{۲۷} لیکن اول جواب بریب ایتور: سیزلارگا ایتورمن: نه یردین ایکانینگیزی بیلماس من من دین کتینگلار ای یمانلیق قیلغوجیلار.^{۲۸} اندا یغی و تیش غچرلاتماغلیق بولور. اول وقت اوزونگیز تاشقاریغه تاشلانیب ابراهیم و اسحق و یعقوب و همه پیغمبرلارنی خدانینگ پادشاهلیقیدا کورورسیزلار.^{۲۹} و اولار مشرق

بيلان مغربدين و شمال بيلان جنوبدين كليب خدانينگ پادشاه ليقيدا دستورخواندا اولتورورلار. ^{۳۰} و منا آخرقى بولوب اولقى بولادورغانلار بار و اولقى بولوب آخرقى بولادورغانلار بار.

^{۳۱} شو ساعتده برنچه فريسييلار كليب انگا ايتيلار: موندن چيقيب كتگيل چونكه هيروودس سنى اولتورگالي خواهلايدور. ^{۳۲} و اول اولارغه ايتي: باريب شو تولكيگا ايتينگلار: منا بو كون و ايرته يمان روح لارنى چيقاريب شفا برورمن و اوچونجي كوني طيار بولورمن. ^{۳۳} ليكن بو كون و ايرته و ينه بر كون يوروشوم كيلاك دور چونكه اورشليم دين باشقه برده هيچ پيغمبرينگ هلاك بولوشى ممكن ايماس. ^{۳۴} اى اورشليم اى اورشليم پيغمبرلارنى اولتوروب سنگا ايباريلگانلارنى سنگسار قيلغوجى! توخى اوز چوجه لاريني قنات لارنى نينگ تگيگا يغقانديك نچه مرتبه بلالارينگنى يغقالى خواهلار ايرديم اما سيزلار خواهلامادينگيز. ^{۳۵} منا اويونگيز سيزلارگا ويران قويولور. اما من سيزلارگا ايتورمن كه سيزلار خداوندنينگ اسمى بيلان كلادورغان مبارك دور ديماگونچه منى كورماس سيزلار.

اون تورتونجى باب

^۱ و اول اوزى بر سبت كوننده فريسييلارنينگ بر چونگى نينگ اوييگا كيرگاننده انى ماراب توروب ايرديلار. ^۲ و منا انينگ آلديدا بر استقاليق آدم بار ايردى. ^۳ و يسوع سوز باشلاب اهل شريعت لارگا و فريسييلارگا ايتي: سبت كوننده ساقايتماق جائمو؟ ايماسمو؟ ^۴ اما اولار شوك تورديلار. و اول انگا قول تگكوزوب انى ساقايتيب ياندوردى. ^۵ و اولارغه سوز قيليب ايتي: سيزلاردين برينگيز نينگ ايشاكي يا اويى بر قودوققه توشوب قالسه سبت كوني بولسه هم انى درحال تارتيب چيقارماسمو؟ ^۶ و اولار مونينگه هيچ جواب برالماديلار.

^۷ و قچقيريلغانلار اوزيگا برنجى صف لاريني ايلغاغانى نى كوروب بر مثل كلتوروب اولارغه ايتي: ^۸ بر كيمرسه سنى تويغه قچقيرسه تورده اولتورماغيل. سندن حرمتليگراك بر كشى قچقيريلغان مكي. ^۹ و سن بيلان انى قچقيرغان كشى كليب: مونگا جاي برگيل ديب سنگا ايتسه سن خجالت بولوب يوتگاليب توبنكى صفده اولتورورسن. ^{۱۰} ليكن سن

قچقيريلغاندا باريب توبنده اولتورغيل تاكه سنى قچقيرغان كشى كليب: اي دوستوم يوقارى اوتگيل ديسه سنيگ بيلان دستورخواندا اولتورغانلارنيگ همه سي نينگ آلديدا سنگا عزت بولور.^{۱۱} چونكه هر كيم اوزيني ايگيز توتسه پست بولور و كيم كه اوزيني پست توتسه ايگيز بولور.^{۱۲} و اوزيني قچقيرغان كشيگا هم ايئي: توشلوك و يا آخشام ليق ضيافت قيلغانينگدا اوز دوست لارينگ ني و برادرلارينگ ني و خويشلارينگ ني و باي همسايه لارينگ ني قچقيرماغيل. اولار هم سنى قچقيرادورمكي و مونينگ بيلان سنگا ياندورولادور.^{۱۳} بلكه ضيافت قيلغانينگدا فقيرلارني، چولاق لارني، توكورلارني، كورلارني قچقيرغيل.^{۱۴} انداغ قيلسانگ مبارك سن. اولارنيگ سنگا ياندوروب برگالي بر نرسه سي بولماغاچ عادل لارنيگ قيامتيده سنگا ياندورولور.

^{۱۵} و دستورخواندا اولتورغانلارنيگ بري موني انگلاب انگا ايئي: خدانينگ پادشاه ليقيدا نان بيدورغان كيمرسه مبارك دور.^{۱۶} اما اول انگا ايئي: بر آدم چونگ بر آخشام ليق ضيافت قيليب تولا كشي ني قچقيردي.^{۱۷} و ضيافت وقتيدا اوز قلى ني قچقيريلغانلارغه ايباريب ايتورديكه كلينگلار منا ايمدي طيار بولدي.^{۱۸} و اولارنيگ همه سي عذر كلتورگالي تورديلار. اولقى سي انگا ايئي: من بر ايكي يرنى ساتيب الديم و چيقيب انى كورما كيم منگا لازم دور. سنگا يالبارورمن: منى معذور توتغيل.^{۱۹} و ينه بري ايئي: من بش جفت اوى الديم. اولارني سيناب كوروب باقغالي بارورمن. سنگا يالبارورمن: منى معذور توتغيل.^{۲۰} و ينه بري ايئي: من خاتون الديم مونينگ اوچون بارالماس من.^{۲۱} و قل يانيب كليب موني خواجه سيغه خبر برگانده خواجه اچيغلانيب قلغه ايئي: بيلام باريب شهرنينگ يول لاريغه و كوچه لاريغه چيقيب فقيرلارني و چولاق لارني و كورلارني و توكورلارني موندا اليب كليب كيرگوزگيل.^{۲۲} و قل ايئي: اي خواجه م بويورغانينگديك بولدي و ينه جاي بار^{۲۳} و خواجه قلغه ايئي: او يوم تولسون ديب چونگ يول لارغه و چغير يول لارغه چيقيب اولارني كيرگالي زورلاغيل.^{۲۴} سيزلارگا ايتورمن: بو قچقيريلغان كشيلاردين هيچ بري مينينگ آخشام ليق طعاميم ني تاتيما س.

^{۲۵} و تولا خلق انينگ بيلان مانگار ايردي و اول او يرولوب اولارغه ايئي:^{۲۶} بر كيمرسه منگا كليب اوز آتاسى ني و اناسى ني و خاتونى ني و بلالاريني و برادرلاريني و همشيره لاريني آرى اوز جاني ني هم يمان كورماسه منگا شاگرد بولالماس.^{۲۷} كيم كه اوز داريني كوتاريب كينيم دين ايرگاشماسه منگا شاگرد بولالماس.^{۲۸} سيزلاردين بري

بر بورج سالغالی خواهلاسه اول اولتوروب انی پوتگوزگالی چيقادورغان خراجت اوزومده بارمکی ديب حساب قيلماسمو؟^{۲۹} بولماسه اولنی سالیب پوتگوزالماسه کورگانلارنینگ همه سی انی مذمت قيلیب: ^{۳۰}بو آدم بنا قيلغالی باشلاب پوتگوزالمادی ديب ايتورلار. ^{۳۱}یا بر پادشاه ینه بر پادشاه بیلان جنگ قيلغالی چيقسه اول اولتوروب: یکرمه مینگ عسکر بیلان اوز اوستوم گا کلا دورغان نینگ آلدیغه اون مینگ عسکر بیلان باریب سوفاشالورمن مکی ديب مصلحت قيلماسمو؟^{۳۲} بولماسه اول تخی یراق ایکانده ایلچی ایباریب صلح سورایدور. ^{۳۳}شونینگه اوخسه سیزلاردین هر بری اوز همه بارینی قویماسه مینگ شاگردیم بولالماس. ^{۳۴}توز یخشی دور لیکن توز اوزی تاتیق سز بولسه نمه بیلان اونگلانور. ^{۳۵}خواه یرگا خواه قیغه یارامای تاشقاریغه تاشلانور. هر کیم نینگ انگلایدورغان قولاقی بار بولسه انگلاسون.

اون بشنجی باب

^۱ او همه باجکیرلار و گناه کارلار اینگدین انگلاغالی انگا کلدیلار. ^۲ و فریسیلار و کاتب لار کوسولداشیب: بو آدم گناه کارلارنی قبول قيلیب اولار بیلان طعام ییدور ديب ایتیلار. ^۳ اولارغه بو مثلنی کلتوروب ایتی: ^۴سیزنینگ آرانگیزدا بر آدم نینگ یوز قوی بولوب اولاردین برینی یوتورسه توقسان توقوزینی چولده قویوب بیتیب کتگانی نی تاپغونچه ایستاب بارماسمو؟ ^۵ و انی تاپغاندا خرسندلیک برله مورهلاری نینگ اوستیگا الیب ^۶اویگا الیب باریب دوست لارینی و همسایه لارینی قچقیریب اولارغه: مینگ بیلان خوش بولونگلار چونکه بیتگان قویومنی تاپتیم ديب ایتور. ^۷سیزلارگا ایتورمن: آسماندا شونینگه اوخسه توبه قيلغان بر گناه کار اوچون توبه گا محتاج بولماغان توقسان توقوز عادل اوچون بولغان خوشلوقدین چونگراق خوشلوق بولادور.

^۸ یا بر خاتون نینگ اون دینار کموشی بولوب بر دینارنی یوتورسه چراغنی یاقیب اوی نی سوپوروب انی تاپغونچه جهد بیلان ایستاماسمو؟ ^۹ و انی تاپغاندا دوست لارینی و همسایه خاتونلارنی قچقیریب: مینگ بیلان خوش بولونگلار چونکه یوتورگان دیناریمنی تاپتیم ديب ایتور. ^{۱۰}سیزلارگا ایتورمن: توبه قيلغان بر گناه کار اوچون خدانینگ فرشته لاری نینگ آلدیدا شونینگه اوخسه خرسندلیک بولادور.

۱۱ و اول ايتي: بر آدم نينگ ايكي اوغلي بار ايردى. ۱۲ و كچيكي آتاسيغه: اي آتا مالدين مينينگ تگيشليك حصه م ني منگا بر گيل ديب ايتي. و اول اوز مالي ني ايكيلاسيگا تقسيم قيليپ بردى. ۱۳ اتولا كون اوتماسده كچيك اوغول هر نرسه سي ني يغيپ اليب يراق بر يورت غه سفر قيلدى. و اندا بوزو غچيلىق قيليپ همه مالي ني يوقاتي. ۱۴ و همه نرسه سي ني توگاتگاندين كين اول يورت دا قاتيق آچاچليق بولدى و اول اوزى تنگليك تارتقالي توردى. ۱۵ و باريپ اول يورتلوق بر كيمرسه گا خدمت قيلماق اوچون انگا ياليندى. و اول انى تونگوزلارنى باقغالي اوز قيشلاق لاريغه ايباردى. ۱۶ و اول اوز قورساقى ني تونگوزلار ييدورغان خرنوب ميوه لاردين تويغوزغالي آرزو قيلور ايردى ليكن هيچ كيم انگا برماس ايردى. ۱۷ و اوز عكسيگا كليپ ايتي: آتام نينگ قانچه مردكارلارى نينگ آلديدين نان اشيب قالماسمو ايردى. من موندا آچليقدن هلاك بولورمن. ۱۸ قوپوب آتام نينگ آلديغه باريپ انگا ايتاي: اي آتا آسمانغه و سنينگ آلدينгда گناه قيلديم. ۱۹ موندن كين سنينگ اوغلونگ آتانغالي لايق ايماس من. منى مردكارلارينگدين برديدك توتغيل. ۲۰ و اول قوپوب آتاسى نينگ آلديغه باردى. ليكن اول تخى يراق بولغاندا آتاسى انى كوروب رحم قيليپ يوكوروب انينگ بوينغه اسيليپ انى سويدى. ۲۱ ليكن اوغلى انگا ايتي: اي آتا آسمانغه و سنينگ آلدينгда گناه قيلديم. سنينگ اوغلونگ آتانغالي لايق ايماس من. ۲۲ اما آتاسى اوز قُل لاريغه ايتي: برنجى جامه ني چيقاريپ انگا كيدوروب قوليغه اوزوك ساليپ پوت لاريغه كفش كيدورونگلار. ۲۳ و بوغداق تورپاقنى كلتوروب اولتورونگلار ييب خوش بولالى. ۲۴ چونكه بو اوغلوم اولگان ايردى تيريلدى ييتگان ايردى تاپيلدى. و اولار خوش بولغالي باشلاديلار.

۲۵ چونگ اوغلى ايكيين يريده ايردى و يانيپ اويگا يقين كلگانده نغمه بيلان رقص نينگ آوازىنى انگلاب ۲۶ خدمتكارلاريدن برينى قچقيريب: بو نمه ايكان ديب سوردى. ۲۷ اما اول ايتي: اوكانگ كلدى و آتانگ انى سلامت تاپغانى اوچون بوغداق تورپاقنى اولتوروب دور. ۲۸ ليكن اول اچيغلانيب ايچگارى كيرگالى اونامادى. و آتاسى چقيپ انگا يالباردى. ۲۹ اما اول جواب بريب آتاسيغه ايتي: منا شونچه يل سнга خدمت قيليپ اصلا امرينگدين چيقماديم اما سن اوز آغينه لاريم بيلان خوش بولغالي منگا بر اوغلاق برمادينگ. ۳۰ ليكن سنينگ تيريكچيلىكىنى جلاب لار بيلان يگان شو اوغلونگ كلگانده انينگ اوچون بوغداق تورپاقنى اولتوردونگ. ۳۱ آتاسى انگا ايتي: اي اوغلوم

سن هر وقت منينگ بيلان ايكان سن و منينگ باريم نينگ همه سي سنينگ كي دور.^{۳۲} ليكن خوش بولوب خرسندليك قيلماق كيراك دور چونكه سنينگ بو اوكانگ اولگان ايردى تيريلدى بيتگان ايردى تايلدى.

اون التنجى باب

۱ و اول اوز شاگردلاريغه هم ايْتى: بر باي آدم نينگ بر وكيلى بار ايردى و انى سنينگ مالينگ نى اسراف قيلغوچى ديب خواجه سيغه چاقيشتورديلار.^۲ و اول انى قچقيريب انگايْتى: بو سنينگ توپه نكده انگلاغانيم نمه ايكان؟ و كيل ليكينگ نينگ حسابى نى اونگاز گيل. موندن كين و كيل ليكده تورالماس سن ديدى.^۳ اما و كيل اوز ايچيده ايْتى: نمه قيلاي؟ ايمدى خواجهم و كيل ليك نى مندين تارتيب الادور. كتمان چاپالمامين گداليق قيلغالى اُوتورمن.^۴ و كيل ليكدين توشگانيم ده اولار اوز اوى لاريدنه منى قبول قيلماق اوچون نمه قيليشيم نى ايمدى بيلديم ديب^۵ اوز خواجه سيغه قرضدار بولغانلارنى بردين بردين قچقيريب اولقى سيغه ايْتى: خواجهم غه قانچه قرضينگ بار؟^۶ و اول: يوز چارك ياغ ديب ايْتى. و كيل انگايْتى: منا تمسكونگ نى اليب حاضر اولتوروب اليك پتوگيل.^۷ اندن ينه بريگا ايْتى: سن بولسانگ قانچه قرضينگ بار؟ اول ايْتى: يوز غلبر بغدادى. و انگايْتى: منا تمسكونگ نى اليب سكسان پتوگيل.^۸ و خواجه اول ناحق و كيل نى عقل ليق ايش قيلغانى اوچون دانگلادى. چونكه بو دنياينگ اوغول لارى اوز نسليده نورنينگ اوغول لاريدن عقل ليغراق دور.^۹ و من سيز لارگا ايتورمن: ناحق مال بيلان اوزونگيز گادوست لار قيلينگلار تاكه اول توگا گانده سيزلارنى ابدى چادرلارغه قبول قيلغايلا.^{۱۰} كيم كه آزدا امين بولسه تولادا هم امين بولور. و كيم كه آزدا ناحق بولسه تولادا هم ناحق بولور.^{۱۱} اگر ناحق مالدا امين بولماسانگيز حق نعمت نى كيم سيزلارگا تاپشورادور؟^{۱۲} و باشقه سي نينگ كي دا امين بولماسانگيز اوزونگيز نينگ كي نى سيزلارگا كيم برادور؟^{۱۳} بر خدمتكار ايكي خواجه غه خدمت قيلالماس يا برينى يمان كوروب ينه برينى يخشى كورور يا بريگا ميل قيليب ينه برينى تحقير قيلور. هم خداغه هم دنياغه خدمت قيلالماس سيزلار.

۱۴^{۱۴} پلغه امراق بولغان فريسيلا مونيگ همه سي نى انگلاب انى مسخره قيلدیلار.^{۱۵} و اول اولارغه ايْتى: سيزلار اوزونگيز نى آدم لار نينگ آلديدا عادل كورسانگوچى دور سيزلار

ليكن خدا كونگل لارينگيزنى بيلور چونكه آدم لارينگ آلديدا بلند بولغانى خدانينگ آلديدا مكره دور.^{۱۶} تورات و پيغمبرلار يوحناغچه ايرديلار. اول وقت دين تارتيب خدانينگ پادشاه ليقي نينگ انجيلي بشارت قيلينور و هر كيم جدجهد بيلان انگا كيرار.^{۱۷} ليكن آسمان بيلان يرنينگ يوقالماقى تورات دين بر نقطه نينگ توشماكيدين اسانراق دور.
^{۱۸} هر كيم اوز خاتونى نى طلاق قيليب باشقه سى نى السه زنا قيلور و كيم كه اوز ايريدين طلاق قيلينغان نى السه زنا قيلور.

^{۱۹} بر باي آدم بار ايردى. ارغوانى لباس و قيمت بها بوز كييب هر كون نى عيش عشرت بيلان اوتگوزور ايردى.^{۲۰} اما انينگ ايشيكي نينگ آلديدا چاقا بيلان اورولغان لعازر ديگان بر فقير ياتيب ايردى.^{۲۱} و باي نينگ دستورخوانيدين توشگان پارچه لاريدين يب اوزينى تويغوزغالى آرزو قيلور ايردى. منا ايت لار هم كليب انينگ چاقالارينى يالار ايردى.^{۲۲} اما واقع بولديكه فقير اولدى و فرشته لار انى ابراهيم نينگ قوچاقىغه اليب بارديلار. باي هم اولوب دفن قيليندى.^{۲۳} و برزخدا عذاب تارتيب كوزلارينى كوتاريب يراقدين ابراهيم نى و انينگ قوچاقيداكى لعازرنى كوروب^{۲۴} قچقيريب ايتى: اى آتا ابراهيم منگا رحم قيليب لعازرنى ايبارگيل كه اوز بارماقنى نينگ اوجى نى سوغه چيلاب تيليم نى سرگوتسون. بو اوتدا عذاب تارتمان.^{۲۵} ليكن ابراهيم ايتى: اى اوغلوم حيات عمرونكده اوزونگ نينگ نازنعمتى نى اليب بولغانينگ نى و لعازر درد بلا تارتقانى نى يادينگه كلتورگيل. ايمدى اول تسلى تاپتى اما سن عذاب تارتارسن.^{۲۶} و موندن باشقه بو يردين سيزنينگ طرفينگيزگا اوتگالى خواهاغانلار و اندين بيزنينگ طرفيميزگا اوتگالى خواهاغانلار اوتالماسونلار ديب سيز بيلان بيزنينگ آرميزدا چونگ بر هانگ توسالغان دور.^{۲۷} اما اول ايتى: اى آتا سنگا يالبارورمن كه انى مينينگ آتام نينگ اوييگا ايبارگايسن.^{۲۸} مينينگ بش برادرين بار اولارغه خبر يريب اسيكورسون كه اولار هم بو عذاب يريگا كلماسونلار.^{۲۹} و ابراهيم انگا ايتى: اولارغه موسى و پيغمبرلار بار اولارنى انگلاسونلار.^{۳۰} اول ايتى: آرى اى آتا ابراهيم ليكن اولوك لاردين برى اولار نينگ آلدیغه بارسه اولار توبه قيلور ايرديلار.^{۳۱} اما اول انگا ايتى: اگر اولار موسى نى و پيغمبرلارنى انگلاماسه لار اولوك لاردين برى هم قوپسه ايشانماسلار.

اون يتنجى باب

۱ و اول اوز شاگردلاريغه ايْتِي: تايدورماغليق لارنينگ كلماسليكي ناممكن دور ليكن وای اولارغه واسطه بولغان آدم غه. ۲ انينگ بو كچيك لاردين بريني تايدوروشيدين انينگ بوينيه بر تگورمن تاشی اسيليب اول اوزی تنگيزگا چوكتورولسه انگا يخشيراق بولور ايردی. ۳ اوزونگيزگا قايلاب آگاه بولونگلار. اگر برادرينگ سنگا گناه قيلسه انگا نصيحت قيلغيل توبه قيلسه انگا عفو بر گيل. ۴ و كونده يته مرتبه اوزونگيزگا گناه قيليب يته مرتبه سنگا يانيب كليپ: توبه قيلديم ديب ايتسه انگا عفو بر گيل.

۵ و رسول لار خداوندگا: اعتقاديميزنى اشورغيل ديديلار. ۶ و خداوند ايْتِي: قچى اوروغيجه اعتقادينگيز بولسه بو او جمه گا: قوماريليب تنگيزگا كو چورولگيل ديب ايتسانگيز سيزلارگا اطاعت قيلور ايردی.

۷ سيزنينگ برينگيزنينگ ير هيدايديورغان يا مال باقاديورغان بر قُلى بولسه و اول اوزی ايکين يردين اويگا كلسه انگا: حاضر كليپ دستورخواندا اولتورغيل ديب ايتورمو؟ ۸ بلکه: مينينگ طعاميم ني طيار قيليب من يب ايچگونچه بل باغلاب منگا خدمت قيلغيل اندين کين سن اوزونگ يب ايچگيل ديب انگا ايتماسمو؟ ۹ آيا شو قُلغه بويورغانديك قيلغانی او چون شکر ايتورمو؟ ۱۰ شونداغ سيزلارگا بويورولغان نينگ همه سی نی قيلغانينگيزدا: بيز بيکار قُل ايکان ميز چونکه بيزلارگا واجب بولغان نی قيلدوق ديب ايتينگلار.

۱۱ و اورشليم غه كتيب بارغانيدا سامره بيلان جليليه نينگ اوتراسيدين اوتوب ۱۲ بر كنت گا کيرگنده اون پسه كشی انگا اوچراب نری توروب ۱۳ آوازلا رینی کوتاریب: ای اوستاد يسوع بيزگا رحم قيلغيل ديب ايتيلار. ۱۴ و اول اولارنی کورگنده اولارغه ايْتِي: باريب اوزونگيزنی کاهن لارغه کورساتينگلار. و واقع بولديکه اولار كتيب بارغانيدا پاکيزه بولديلار. ۱۵ و اولاردين بری اوزی نينگ ساقايغانی نی کورگنده يانيب كليپ اونلوك آواز بيلان خداغه حمد ايتيب ۱۶ و يسوع نينگ پوت لاری نينگ آلدیدا يوز توين يقيليب انگا شکر ايْتِي. و اول اوزی سامره ليك ايردی. ۱۷ يسوع سوز قيليب ايْتِي: آيا اون كشی پاکيزه بولمادی مو؟ توقوزی قتی؟ ۱۸ بو بيگانه دين باشقه هيچ کيم خداغه جلال برگالی کلمادی مو؟ ۱۹ و انگا ايْتِي: قوپوب مانگغيل اعتقادينگ سنی قوتقازدی.

۲۰ و فريسيلار انينگدين: خدايننگ پادشاه ليقی قچان کلور ديب سورغاندا اولارغه جواب

بريب ايٽي: خدانينگ پادشاه ليقى ظاهرده كلماس. ^{۲۱} و منا موندا و يا اندادور ديماسلار منا خدانينگ پادشاه ليقى ايچينگيزده دور.

^{۲۲} و اوز شاگردلاريغه ايٽي: ابن الانسان نينگ كونلاري نينگ بريني كورگالي آرزو قيلا دورغان كونلارينگيز كلور ليكن كورماس سيزلار. ^{۲۳} و سيزلارگا: منا اندا و يا منا موندا ديسه لار بارمانگلار و يا ايرگاشمانگلار. ^{۲۴} چونكه چاقين آسمان نينگ بر چتيدين چاقينلاب ينه بر چتيغچه يالقينلاغانديك ابن الانسان نينگ هم اوز كوننده شونداغ بولور. ^{۲۵} اما اول انينگ تولا زحمت تارتيب بو نسلدين رد قيلينماقي كيراك دور.

^{۲۶} و نوح نينگ كونلاريده بولغانديك ابن الانسان نينگ كونلاريده هم شونداغ بولور. ^{۲۷} اولار نوح كمه گا كيرگان كونغچه يب ايچيب ايرگا تگيب خاتون الور ايرديلار و طوفان كليب همه سي ني هلاك قيلدي. ^{۲۸} هم لوط نينگ كونلاريده اولار يب ايچيب اليب ساتيب كوچت ساليب اوي ياسار ايرديلار. ^{۲۹} ليكن لوط سدوم دين چيغغان كوني آسماندين اوت بيلان گوگورد ياغيب همه سي ني هلاك قيلدي. ^{۳۰} ابن الانسان اشكارا بولادورغان كونده شونداغ بولور. ^{۳۱} هر كيم اول كونده اوگزه نينگ اوستيده بولسه اويداكي نرسه لاريني الغالي توشماسون. و شونينگه اوخشه كيم كه ايكي يرده بولسه كينگا يانماسون. ^{۳۲} لوط نينگ خاتوني ني يادينگيزغه كلتورونگلار. ^{۳۳} كيم كه اوز جاني ني قوتقازغالي خواهلاسه اني يوتورور و كيم كه اني يوتورسه اني تيرگوزور. ^{۳۴} سيزلارگا ايتورمن: اول كيچه ده بر اوراندا ياتادورغان ايكي سي نينگ بري الينور ينه بري قويولور. ^{۳۵} يارغوچاق تارتيشيب تورادورغان ايكي خاتون نينگ بري الينور ينه بري قويولور. ^{۳۶} ايكي يرداكي ايكي كشي نينگ بري الينور ينه بري قويولور. ^{۳۷} و اولار سوراب انگا ايتيلار: اي خداوند قايدا؟ و اول اولارغه ايٽي: اولوك بدن قايدا بولسه قوشلار اندا يغيلور.

اون سكرنجي باب

^۱ اولار نينگ هارماي هر وقت دعا قيليشي نينگ كيراك ايكاني ني كورساتيب اولارغه بر مثل كلتوروب ^۲ ايٽي: بر شهرده بر حاكم بار ايردي اوزي خدادين قورقماس و آدم دين پروا قيلماس ايري. ^۳ اول شهرده بر تول خاتون هم بار ايردي و اول انينگ قاشيغه كليب: دعو اكريم دين حقيم ني الدوروب بر گيل ديب التماس قيلور ايردي. ^۴ و بر وقتغچه اونا مادي

اما اندین کین اوز اوزیگا ایټی: خدادین قورقمای آدم دین پروا قیلماسام هم ۶ بو تول خاتون منگا آرام برماگانی اوچون حقی نی الدوروب برای تاکه آخر کلیب یوزوم نی تاتالاماغای. ۷ و خداوند ایټی: ناحق حاکم نینگ نمه ایتقانی نی انگلانگلار ۸ آیا خدا تأخیر قیلسه هم کیچه کوندوز اوزیگا فریاد قیلغان ایلغانغانلاریغه اولارنینگ حقی نی الدوروب برمایدورمو؟ ۹ سیزلارگا ایتورمن: اولارغه پات حقی نی الدوروب برادور. ۹ لیکن ابن الانسان کلگانده بر یوزیده ایمان تاپارمیکان؟

۱۰ و اوزینی عادل بیلیب باشقه لارنی تحقیر قیلغوچیلارنینگ بعضی سیغه بو مثل نی ایټی: ایکی آدم دعا قیلغالی بیت مقدسگا چیقتی بری فریسی ینه بری باجکیر ایردی. ۱۱ فریسی توروب اوز ایچیده شونداغ دعا قیلدیکه ای خدا سنگا شکر ایتورمن که من بولک آدم لارغه اوخشه بولانچی، ناحق و زناکار و یا شو باجکیر دیک هم ایماس من. ۱۲ هفته ده ایکی مرتبه روزه توتوب هر نه فائده تاپغانیم نینگ عشرینی برورمن. ۱۳ لیکن باجکیر نریدین توروب کوزلارینی آسمان طرفیگا کوتاریش نی هم خواهلامای سینه سبگا اوروب: ای خدا من گناه کارغه رحم قیلغیل دیب ایټی. ۱۴ سیزلارگا ایتورمن: بو ینه بریدین عادلراق اوز اوییگا یاندی چونکه هر کیم اوزینی ایگیز توتسه پست بولور لیکن کیم که اوزینی پست توتسه ایگیز بولور. ۱۵ و اول اوز قول لارینی اولارنینگ اوستیگا قویغای دیب انینگ آلدیغه کچیک بلالارنی هم ایب کلدیلا. اما شاگردلار کوروب اولارنی ملامت قیلدیلا. ۱۶ لیکن یسوع اولارنی قچقیریب ایټی: کچیک بلالارنی منینگ آلدیم غه کلغالی قویوب اولارنی توسوشمانگلار منا خدانینگ پادشاه لیقی شونداغلارنینگ کی دور. ۱۷ بتحقیق سیزلارگا ایتورمن: کیم که خدانینگ پادشاه لیقی نی بر کچیک بلادیک قبول قیلماسه انگا اصلا کیرالماس.

۱۸ و بر چونگ کشی انینگدین سوراب ایټی: ای یخشی اوستاد ابدی حیاتلیقه وارث بولماق اوچون نمه قیلای؟ ۱۹ و یسوع انگا ایټی: نمه اوچون منی یخشی دیسن؟ واحد خدادین باشقه هیچ کیم رسه یخشی ایماس. ۲۰ امرلارنی بیلورسن: زنا قیلماغیل، قتل قیلماغیل، اوغورلوق قیلماغیل، یالغان گواه لیق برماگیل، آنانگه و انانگه حرمت قیلغیل. ۲۱ اما اول ایټی: مونینگ همه سی نی کچیکلیکیم دین بری ساقلاب دورمن. ۲۲ یسوع مونی انگلاب انگا ایټی: سنگا ینه بر نمه کم دور. هر نه بارینگی نی ساتیب فقیر لارغه اولاشتوروب برگیل و آسماندا خزینه نگ بولور و کلیب منگا ایرگاشگیل. ۲۳ اما اول مونی انگلاب تولا

غمکين بولدى چونکه اول تولا باي ايردى. ^{۲۴} و يسوع ايننگ تولا غمکين بولغانى نى كوروب ايتتى: دولتمندلار نينگ خدانينگ پادشاه ليقیغه كيريشى قايداغ مشكل دور. ^{۲۵} بر باي نينگ خدانينگ پادشاه ليقیغه كيريشيدين بر تو گه نينگ ينگنه توشوكيدين اوتوشى اونگا يراق دور. ^{۲۶} مونى انگلاغانلار ايتتيلار: انداغ بولسه كيم نجات تاپالايدور؟ ^{۲۷} اما اول ايتتى: آدم لارغه ناممکن بولغانى خداغه ممکن دور.

^{۲۸} اما پطروس ايتتى: منا بيز اوز باريميزنى قويوب سنگا ايرگاشتوك. ^{۲۹} و اول اولارغه ايتتى: بتحقيق سيزلارگا ايتورمن: خدانينگ پادشاه ليقى اوچون اوى نى يا خاتون نى يا برادرلارنى يا آتائانى يا بالالارنى قويوب ^{۳۰} بوزماندا نچه مرتبه سى نى و كلادورغان عالم ده ابدى حيات نى تاپمايدورغان هيچ كيمرسه يوق دور.

^{۳۱} و اون ايكيلارنى اوز آلدیغه اليب اولارغه ايتتى: منا بيز اورشليم غه چيقادورمىز و ابن الانسان نينگ باره سيده پيغمبرلار نينگ واسطه سى برله پتولگان نينگ همه سى بجا كلور. ^{۳۲} منا اول اوزى طائفه لارغه تاپشورولور و اولار انى مسخره و دشنام قيليب يوزيگا توكوروب ^{۳۳} انى شيره قامچى اوروب اولتورولار و اول اوچونجى كونى قوپادور. ^{۳۴} ليكن اولار مونينگدين هيچ نمه اوقماديلار و بو سوز اولاردین پنهان ايردى و نمه ايتيلغانى اوقماديلار. ^{۳۵} و واقع بولديكه اول اريحاغه يقينلاشقاندا بر كور كشى يول نينگ بويدا اولتوروب گداليق قيلور ايردى. ^{۳۶} و خلق نينگ اوتوب كتگانى نى انگلاب: بو نمه دور ديب سوردى. ^{۳۷} و انگا: ناصر ت ليك يسوع اوتادور ديب خير برديلار. ^{۳۸} و اول قچقيريب: اى يسوع ابن داود منگا رحم قيلغيل ديدى. ^{۳۹} و آلدیدين مانگانلار: شوك اولتورغيل ديب انى ملامت قيلدیلار. ليكن اول اوزى اشوغراق: اى ابن داود منگا رحم قيلغيل ديب قچقيرور ايردى. ^{۴۰} و يسوع توختاب انى اوز آلدیغه كلتورگالى بويوردى. و كور انگا يقين كلگانده اينگدين سوراب ايتتى: ^{۴۱} سنگا نمه قيليشيم نى خواهلارسن؟ و اول ايتتى: اى خداوند كورادورغان بولسام ايردى. ^{۴۲} يسوع كورادورغان بولغيل اعتقادينگ سنى ساقايتتى ديب ايتتى. ^{۴۳} و اول درحال كورادورغان بولوب انگا ايرگاشيب خداغه جلال بردى و همه خلق مونى كوروب خداغه حمد ايتتى.

اون توقوزونجى باب

۱ و يسوع اريحاغه كيريب شهردين اوتگانده^۲ منا باجكيرلارنينگ بر چونگى زكا آتانغان بر باى كشى^۳ يسوع كيم ايكان ديب انى كورگالى خواهلاب بويى قيسقه بولغانى اوچون خلق نينگ تولاليقيدين انى كورالماي^۴ ايلگارى يوگوروب انى كورماك اوچون بر اوجمه گا چيقتى چونكه يسوع اول يول بيلان كليپ اوتماكچى ايردى. ۵ و يسوع اول يرگا كلگانده يوقاريغه قايلاب انى كوروب: اى زكا ايتيك توشگيل چونكه بو كون سنينگ اويونگده توشماكچى من. ۶ و اول درحال توشوب خوشلوق بيلان انى قبول قىلدى. ۷ و همه سى كوروب غوتولداشيب: گناه كار كشى نينگ كى دا مهمان بولغالى كيريب دور ديب ايتيلار. ۸ ليكن زكا قوپوب خداوندگا ايتتى: اى خداوند منا ماليم نينگ نصفى نى فقيرلارغه برامن و برودين اوتتام ليك بيلان بر نمه الغان بولسام بريگا تورت نى ياندوروب برامن^۹ و يسوع ايننگ باره سيده ايتتى: بو كون بو اويگا نجات بولدى. منا اول هم ابراهيم نينگ اوغلى دور. ۱۰ چونكه ابن الانسان هلاك بولغان نى ايستاب قوتقازغالى كليپ دور.

۱۱ اولار مونى انگلاغاندا اول ينه سوز قىليب بر مثل ايتتى. چونكه اول اورشليم غه يقينلاشيب ايردى و اولار: خدانينگ پادشاه ليقى پات اشكارا بولور ديب خيال قىلور ايرديلار^{۱۲} و اول ايتتى: بر خواجه زاده كشى اوزيگا بر پادشاه ليق منصبى نى تاپتوروب الماق اوچون بر يراق يورت غه باريب يانيب كلماكچى ايردى. ۱۳ و اوز اون قلى نى قچقيريب اولارغه اون يامبو بريب ايتتى: من كلگونچه سودا قىلينگلار. ۱۴ ليكن ايننگ يورت خلقى انى يمان كوروب كينيدن ايلچيلار اياريب: بيز نينگ اوستيميز گا شو كشى نينگ پادشاه ليق قىلشى نى خواهلاماس ميز ديب ايتور ايرديلار. ۱۵ و واقع بولديكه اول پادشاه ليق منصبى نى ايب يانيب كلگانده: هر برى سوداسى بيلان قانچه فائده تاپغانى نى بيلاي ديب اوزى كموش تاپشورغان قُل لارنى اوز آلدیغه قچقيرتتى^{۱۶} و اولقى سى كليپ ايتتى: اى خواجه يامبونگدا اون يامبو فائده بولدى. ۱۷ و اول انگا ايتتى: آفرين اى يخشى قُل آزدا امين بولغانينگ اوچون اون شهر نينگ اوستيگا حاكم بولغىل. ۱۸ ايكنجى سى كليپ ايتتى: اى خواجه يامبونگدا بش يامبو فائده بولدى. ۱۹ انگا هم ايتتى: سن هم بش شهر نينگ اوستيگا حاكم بولغىل. ۲۰ و ينه برى كليپ ايتتى: اى خواجه منا يامبونگ! بر ياغليقمه چيكيب بر جايدا ساقلاديم^{۲۱} چونكه قاتيق بر آدم ايكان سن اوزونگ سالماغان نى يغيب ايب اوزونگ تريماغان نى اورارسن

انينگ اوچون سندن قورقتوم.^{۲۲} اما اول انگا ايْتِي: اي يمان قُل سنى اوز اغيزينگدين حکم قىلاي. مينينگ قاتيق آدم بولوب سالماغانيم نى يعيب اليب تريم اغانيم نى اورادورغانيم نى بيلدينگ مو؟^{۲۳} انداغ بولسه نمه ايشقه مينينگ کموشوم نى صرّاف لارغه برمادينگ؟ من يانيب کلگانده انى فائدهسى بيلان الماسمو ايرديم.^{۲۴} و يانيداكى لارغه ايْتِي: يامبوني انينگدين اليب اون يامبوسى بار کشيگا برينگلار.^{۲۵} و انگا ايْتيلار: اي خواجه انينگ اون يامبوسى بار.^{۲۶} اول جواب برديکه هر کيم نينگ بار بولسه انگا بريلور اما کيم نينگ يوق بولسه باري هم انينگدين الينور.^{۲۷} ليکن اولار نينگ اوستيگا مينينگ پادشاه ليق قيليشيم نى خواها لاماغان دوشمن لاريم نى کلتوروب اولارنى مينينگ آلديم دا هلاک قيلينگلار.^{۲۸} و موني ايتيب اورشليم غه چيقغالى ايلگارى باردى.^{۲۹} و واقع بولديکه زيتون تاغى ديگان تاغ نينگ يانيداكى بيت فاجيغه و بيت عنياغه يقينلاشقاندا شاگردلار يدين ايکى سى نى اياريب^{۳۰} ايْتِي: قاشينگيزداكى کنت گا بارينگلار و اندا بارغاندا اوستيگا اصلا بر کيمرسه مينماگان بر تاخيرنى باغلاغليق تاپارسيز لار. انى يشيب اليب کلينگلار.^{۳۱} و اگر بر کيمرسه سيزلار دين: نمه اوچون انى يشارسيز لار ديب سورسه انگا ايتينگلار: خداوندگا لازم دور.^{۳۲} و اياريلگانلار باريب اول اولارغه ايتقانديک تاپتيلار.^{۳۳} و اولار تاخيرنى يشگانده انينگ ايگالارى اولارغه: تاخيرنى نمه ايشقه يشارسيز لار ديب ايتيلار.^{۳۴} و اولار: خداوندگا لازم دور ديديلار.^{۳۵} و انى يسوع نينگ آلديغه اليب باريب اوز لباسلارنى تاخير نينگ اوستيگا ساليب يسوع نى ميندورديلار.^{۳۶} و اول کتيب بارغاندا اولار اوز لباسلارنى يولدا ييار ايردیلار.^{۳۷} و اول زيتون تاغى نينگ توبنيگا يقينلاشقاندا شاگردلارنى نينگ همه جماعتى خوش بولوب کورگان معجزه لار اوچون اونلوك آواز بيلان خداغه حمد ايتقالى باشلاب:^{۳۸} خداوند نينگ اسمى بيلان کلگان پادشاه مبارک دور! آسماندا سلامت و اعلاى عليينده جلال ديب ايتيلار.^{۳۹} ليکن خلق نينگ آراسيداکى برنچه فريسيلار انگا ايتيلار: اي اوستاد شاگردلار نينگ نى ملامت قيلغيل.^{۴۰} و اول جواب بر ييب ايْتِي: سيز لارگا ايتورمن که بولور شوک تورسه تاشلار قچقيرور ايردى.

^{۴۱} و اول يقينلاشيب شهرنى کورگانده انينگ اوستيگا يغلاب ايْتِي: ^{۴۲} کاشکه سن هم شو کونونگده سلامت نينگ اوچون نمه کيراک بولغانى نى بيلسانگ ايردى ليکن ايمدى کوزلارينگدين پنهان قيلينيب دور.^{۴۳} منا دوشمن لارينگ چوره ننگ نى دالدا بيلان قورشاب

سنی قاماب هر طرفدین سنی قیستایدورغان کونلارینگ کلور.^{۴۴} و سنی و ایچینگداکی بلالارینگنی یر بیلان یکسان قیلیب سنده تاشنی تاش اوستیده قویماسلار چونکه سنگا بریلگان وقتنی بیلمادینگ.

^{۴۵} و بیت مقدسگا کیریب انداکی ساتقوچیلارنی چیقارغالی باشلاب^{۴۶} اولارغه ایئی: پتولوب دورکه منینگ او یوم دعا اویب دور لیکن سیزلار انی بولانچیلارینگ غاری قیلدینگیز.

^{۴۷} و اول هر کون بیت مقدسده تعلیم برور ایردی. لیکن اولوغ کاهن لار و کاتب لار و قوم نینگ چونگ لاری انی یوقاتقالی ایستادیلار.^{۴۸} لیکن اولار نمه قیلادورغاننی بیلماس ایردیلار چونکه قوم نینگ همه سی اینگدین انگلاغالی انگا ایلینیب ایردی.

یکرمنجی باب

^۱ او شو کونلارده بر کون اول اوزی بیت مقدسده خلققه تعلیم بریب انجیل نی بشارت برگانیده اولوغ کاهن لار و کاتب لار بیلان آسقال لار قامتو توروب^۲ انگا سوز قیلیب ایئی: بیزگا ایتهغیل: نمه قدرت بیلان مونی قیلورسن و یا سنگا شو قدرت نی برگان کیم دور؟^۳ اول جواب بریب اولارغه ایئی: من هم سیزلاردین بر سوز سورای منگا ایتهنگلار:^۴ یوحنانینگ تعمیدی آسماندین ایردی مو یا آدم دین مو؟^۵ و اولار اوز آرالاریدا مصلحت قیلشیب: اگر آسماندین دیساک: نمه اوچون انگا ایشانمادینگیز؟ دیدور.^۶ لیکن آدم لاردین دیساک همه خلق بیزنی سنگسار قیلور چونکه یوحنانی پیغمبر بیلورلار دیب ایتهلار.^۷ و اولار: ایننگ قایدین بولغاننی بیلماس میز دیب جواب بردیلار.^۸ و یسوع اولارغه ایئی: من هم نمه قدرت بیلان مونی قیلغانیم نی سیزلارگا ایتماس من.

^۹ و خلققه بو مثل نی کلتوروب ایئی: بر آدم بر تال لیق قیلیب انی باغبانلارغه تاپشوروب اوزون وقت سفر قیلدی.^{۱۰} میوه وقتی بولغاندا: تال لیق نینگ میوه سیدین انگا برسونلار دیب برقل نی باغبانلارغه ایباردی، لیکن باغبانلار انی اوروب قوروق یاندوردیلار.^{۱۱} وینه باشقه برقل نی ایباردی. اولار انی هم اوروب حقارت قیلیب قوروق یاندوردیلار.^{۱۲} وینه اوچونجی سی نی ایباردی و اولار انی هم زخم دار قیلیب تاشقاری چیقاردیلار.^{۱۳} و تال لیق نینگ ایگاسی ایئی: نمه قیلای؟ اوز امراق اوغلوم نی ایبارای. البته انگا یوز خاطر قیلورلار.^{۱۴} لیکن باغبانلار انی

كورگانده اوز آرالاریدا مصلحت قیلیب: بو وارث دور کلینگلار انی اولتورالی تاکه میراث بیزنینگ کی بولغای دیب ایتیشیتیلار. ^{۱۵}وانی تال لیقدين تاشقاری چیقاریب اولتوردیلار. ایمدی تال لیق نینگ ایگاسی اولارغه نمه قیلور؟ ^{۱۶}اول کلیب اول باغبانلارنی هلاک قیلیب تال لیق نی باشقه لارغه تاپشورور. لیکن اولار مونی انگلاغاندا: هرگیز انداغ بولماسون دیب ایتیلار. ^{۱۷}اول اولارغه قایلایب ایتی: انداغ بولسه تامچیلار ردّ قیلغان تاش اوزی بورجک تاشی بولدی دیب پتولگان سوز نمه دور؟ ^{۱۸}هر کیم بو تاش نینگ اوستیگا توشسه پارچه لانور و اول تاش کیم نینگ اوستیگا توشسه انی ایزار. ^{۱۹}و کاتب لار بیلان اولوغ کاهن لار شو ساعت ده انینگ اوستیگا قول سالغالی خواهلادیلار لیکن خلقدین قورقتیلار. چونکه اولار انینگ بو مثل نی اولارنینگ اوز باره سیده ایتقانی نی اوقیتیلار.

^{۲۰}اولار انی ماراب حکومت گا و والی نینگ حکمیگا تاپشورماق اوچون انی بر سوز بیلان توتقالی اوزینی عادل کورساتگان جاسوسلارنی ایباردیبار. ^{۲۱}اولار انینگدین سوراب ایتیلار: ای اوستاد بیز سنینگ راستلیق بیلان سوز قیلیب تعلیم برگانینگ نی و یوز خاطر قیلماي خدانینگ بولی نی حقیقت بیلان اورگاتگانینگ نی بیلورمیز. ^{۲۲}قیصرغه البان برماکیمیز جائزمو یا ایماسمو؟ ^{۲۳}اما اول اولارنینگ حیله سی نی بیلیب اولارغه ایتی: ^{۲۴}منگا بر دینار کورساتینگلار. انینگداکی صورت و خط کیم نینگ کی دور؟ اولار: قیصرنینگ کی دیب ایتیلار. ^{۲۵}اول اولارغه ایتی: انداغ بولسه قیصرنینگ کی نی قیصرغه و خدانینگ کی نی خداغه برینگلار. ^{۲۶}اولار انی خلق نینگ آلدیدا بر سوز بیلان توتالماي انینگ جواب لاریغه تعجب قیلیب شوک توردیبار.

^{۲۷}و قیامت نی انکار قیلغان صادوقیلاردین برنچه سی کلیب انینگدین سوراب ^{۲۸}ایتیلار: ای اوستاد موسی بیزگا پتوب دورکه بر کیمسه نینگ برادری اولسه و انینگ خاتونی بولسه لیکن بلاسی بولماسه اول خاتون نی انینگ برادری الیب اوز برادریگا اوروغ قویارسون. ^{۲۹}منا یته برادر بار ایردی و اولقی سی خاتون الیب بلاسزلیقدا اولدی. ^{۳۰}و ایکینجی سی ^{۳۱}و اوچونجی سی و شونداغ همه یته لاسی انی الیب بلا یوزی کورماي اولدی. ^{۳۲}همه سیدین کین خاتون هم اولدی. ^{۳۳}قیامت ده اول خاتون اولارنینگ قایسی سی نینگ کی بولور؟ چونکه یته لاسی انی خاتونلوققه الغان ایردی. ^{۳۴}و یسوع اولارغه ایتی: بو عالم نینگ بلالاری خاتون الورلار و ایرگا تگارلار. ^{۳۵}لیکن اول عالم گا یتماکگا و اولوک لارنینگ قویماقیغه لایق سانالغانلار خاتون الماسلار و یا ایرگا تگماسلار. ^{۳۶}اولار ینه اولماسلار

چونکه اولار فرشته لارديك دور و قيامت نينگ اوغول لاری بولغاچ خدانينگ اوغول لاری بولورلار.^{۳۷} اما اولوك لار نينگ قوپاريلماقنى نى موسى هم تىكان باره سىداكى فصليده خداوندنى ابراهيم نينگ تنگريسى و اسحق نينگ تنگريسى و يعقوب نينگ تنگريسى ديب بيان قيليب دور.^{۳۸} اول اولوك لار نينگ تنگريسى ايماس بلکه تيريك لار نينگ كى دور چونکه همه سى انگا تيريكديك دور.^{۳۹} و كاتب لاردين بعضيلارى جواب بربب: اى اوستاد بخشى ايتنينگ ديديلار.^{۴۰} و ينه انينگدين بر نمه باره سیده سورغالى جرأت قيلماديلار.

^{۴۱} و اول اولارغه ايتتى: مسيحنى داود نينگ اوغلى ديب قايداغ ديالورلار.^{۴۲} داود اوزى مزامير كتابيدا ايتورکه رب منينگ خداوندیم گا ايتتى:^{۴۳} من دوشمن لار نينگ نى قدمگا هينگ قيلغونچه منينگ اونگ يانیم دا اولتورغیل.^{۴۴} اما داود انى خداوند ديسه اول قايداغ انينگ اوغلى بولور.

^{۴۵} و همه خلق انگلاب تورغاندا شاگردلاريغه ايتتى:^{۴۶} اوزون جامه لار كييب يوروب بازارلاردا سلام اليب سيناغولاردا اولقى صف لارنى و ضيافت لارده تورده اولتوروشنى يخشى كورگان كاتب لاردين احتياط قيلينگلار.^{۴۷} اولار تول خاتونلار نينگ اوى لار نينى يب بهانه بيلان القاب اوزون دعالار او قويدور. بولار قاتئغراق حكم تاپارلار.

يكرمه برنجى باب

^۱ اما اول كوزلار نينى كوتاريب باى لار اوز هديه لار نينى خزينه گا سالغانى نى كوردى.^۲ و بر فقير تول خاتون نينگ انينگگا ايكي چقا سالغانى نى كوروب^۳ ايتتى: بتتحقيق سيزلارگا ايتورمن: اوشبو فقير تول خاتون همه سيدين اشوغراق سالدی^۴ چونکه اولار نينگ همه سى اوز زياده ليكيدين بر نمه هديه لار نينگ آراسيغه سالدیلار ليکن بو اوز يوقلو قويدين انينگده بار تيريكچيليكى نينگ همه سى نى سالدی.

^۵ و بعضيلار: بيت مقدس چرايلىق تاشلار و تحفه هديه لار بيلان ياسالغان دور ديگانده اول ايتتى:^۶ كورگانينگيزدين تاش نينگ اوستيده تاش يقيتيلمای قالمايدورغان كونلارى كلور.^۷ اولار انينگدين سوراب ايتتى: اى اوستاد بو قچان بولور و مونينگ واقع بولوشى نينگ علامتى نمه دور؟^۸ و اول ايتتى: آگاه بولونگلارکه آزيب كتماگاي سيزلار. تولا كشى منينگ اسميم بيلان كليب: من اول دورمن و وقت يقينلاشيب دور ديب ايتورلار. اولار نينگ

کينيدین بارمانگلار.^۹ و جنگ شاقوم لاری بیلان انقلاب شاقوم لارینی انگلاغانینگیزدا قورقمانگلار. بولارنینگ اول واقع بولوشی کیراک دور لیکن آخری تخی پات بولماس.

^{۱۰} اندین اولارغه اییی: طائفه طائفه نینگ اوستیگا و مملکت مملکت نینگ اوستیگا ضد قویار.^{۱۱} و یردین یرگا چونگ زلزله لار و آچاچلیق لار و وبالار بولور و آسماندا هیبتلیک نظرلار و چونگ علامت لار بولور.^{۱۲} اما مونینگ همه سی نینگ ایلگاری سیزلارنینگ اوستونگیزگا قول سالیب سیزلارنی قوغلاب سیناغوغلارغه و زندانلارغه توتوب برورلار و منینگ اسمیم اوچون پادشاه لار و الیلارنینگ آلدیغه چیقاریلور سیزلار.^{۱۳} و مونینگ بیلان گواه لیق برگالی سیزلارگا فرصت بولور.^{۱۴} انینگ اوچون کونگل لارینگیزگا ساقلانگلارکه نمه جواب برالی دیب ایلگاریدین اندیشه قیلماغایسیز لار.^{۱۵} چونکه همه دوشمن لارینگیز ضد توروب خلافیدا سوز قیلالماغودیک اغیز و حکمت من سیزلارگا برورمن.^{۱۶} و هم آنا و برادرلار و خویشلار و دوست لار سیزلارنی توتوب برورلار و بعضیلارینگیزنی اولتورورلار.^{۱۷} و منینگ اسمیم اوچون همه سی سیزلارنی یمان کورورلار.^{۱۸} لیکن باشلارینگیزدین بر تال ساچ یتماس^{۱۹} صبرینگیز بیلان جانلارینگیزنی قوتقازینگلار.

^{۲۰} اما اورشلیمنی قوشونلار قورشاغانی نی کورگانینگیزده انینگ خراب بولوشی نینگ یقینلاشقانی نی بیلینگلار.^{۲۱} اول وقت یهودیه داکی لار تاغلارغه قاچسونلار و اورشلیمنینگ ایچیداکی لار تاشقاری چیقسونلار و صحراداکی لار انینگ ایچیکا کیرماسونلار.^{۲۲} چونکه بولار پتولگان نینگ همه سی بجا کلادورغان انتقام کونلاری دور.^{۲۳} اما وای اول کونلارده حامله بولغانلارغه و ایمیتگانلارگا! چونکه یورت دا چونگ تنگلیک و بو قوم غه غضب حکمی بولور.^{۲۴} و اولار قلیچ بسیغه توشوب همه طائفه لارغه اسیر بولوب الیب باریلورلار و طائفه لارنینگ زمانلاری تمام بولغونچه اورشلیم طائفه لار دین دپسالور.

^{۲۵} آفتابدا و آیدا و یولدوزلاردا علامت لار بولور و یر یوزیده طائفه لار دریای محیط نینگ و دولغونلارنینگ گولدورلاشیدین دهشت گا توشوب حیران تورورلار.^{۲۶} و آدم لار قورقونجدین و یر یوزیگا کلادورغانغه ساقلاب تورغانیدا مضطربدین جان تاپشورورلار چونکه آسمانلارنینگ قوت لاری قوزغالور.^{۲۷} و اول وقت ابن الانسان نینگ تولا قدرت و جلال بیلان بر بولوت دا کلادورغانی نی کورورلار.^{۲۸} اما بو واقعه لار بولادورغان وقت دا اوری توروب باشلارینگیزنی کوتارینگلار چونکه نجاتینگیز یقینلاشیب دور.

^{۲۹} و اولارغه بر مثل ايتيکه انجیر درختیغه و همه درخت لارغه قایلانگلار. ^{۳۰} اولارنینگ مودورچاق بولغانی نی کورگانه یازنینگ یقین ایکانلیکی نی اوزونگیزدین بیلورسیزلار. ^{۳۱} شونداغ هم سیزلار بو واقع بولغانی نی کورگانه خدانینگ پادشاهلیقی نینگ یقین بولغانی نی بیلینگلار. ^{۳۲} بتحقیق سیزلارگا ایتورمن که همه سی واقع بولماغونچه بو نسل اوتماس. ^{۳۳} آسمان و یر یوقالور لیکن منینگ سوزلاریم هرگیز یوقالماس. ^{۳۴} اما اوزونگیز آگاه بولونگلارکه کونگل لارینگیز مستلیکده و شراب ایچیشده و تیریکچیلیک اندیشه سیدا اغیرلاشماغای و اول کون سیزلارنینگ اوستونگیزگا تویوق سز کلماغای. ^{۳۵} چونکه بارچه یر یوزیده اولتورغانلارنینگ همه سیگا بر توزاقدیک کلا دور. ^{۳۶} انینگ اوچون اویغاق توروب بو واقع بولادورغان نینگ همه سیدین قوتولوب ابن الانسان نینگ آلدیدا تورغالی لایق بولماقینگیز اوچون همیشه دعا قیلینگلار. ^{۳۷} و کوندوزی بیت مقدّسه تعلیم بریب کیچه سی زیتون تاغی دیگان تاغدا قونار ایردی. ^{۳۸} و همه خلق سحرده بیت مقدّسگا چیقیب انینگ سوزینی انگلاغالی آلدیغه کلور ایردی.

یکرمه ایکنجی باب

^۱ اما فصیح دیگان فطیر نان نینگ عیدی یقینلاشیب ایردی. ^۲ و اولوغ کاهن لار و کاتب لار انی اولتورگالی فرصت ایستار ایردی اما خلقدین قورقتیلار. ^۳ لیکن شیطان اون ایکیلارنینگ بری بولغان اسخریوطی دیگان یهوداغه کیردی. ^۴ و اول باریب انی قایداغ طریقّه بیلان اولارغه توتوب برادورغانی نی اولوغ کاهن لار و سردار لار بیلان مصلحت قیلدی. ^۵ و اولار خوش بولوب انگا کموش برگالی اتفاقلاشتیلار. ^۶ و اول هم وعده قیلیب انی خلقدین پنهان اولارغه توتوب برگالی مناسب فرصت ایستار ایردی. ^۷ و فصیح قوزیسی نی قربان قیلادورغان فطیر کونی کلگانه ^۸ پطروسنی و یوحئانی ایباریب ایتی: باریب بیزنینگ اوچون فصیح قوزیسی نی یگالی طیار قیلینگلار. ^۹ و انگا ایتیلار: قای یرده طیار قیلشیمیزی خواهلارسن؟ ^{۱۰} و اول اولارغه ایتی: منا شهرگا کیرگانینگیزده بر سو کوزه سی نی کوتارگان بر آدم سیزگا اوچرایدور. اول کیرادورغان اویگا انگا ایرگاشیب ^{۱۱} اوی اولوغیغه: اوستاد سنگا ایتور: من شاگردلاریم بیلان فصیح قوزیسی نی ییدورغان مهمان خانه نه یرده دور؟ دینگلار. ^{۱۲} و اول سیزگا بساط سالیغلیق بر

چونگ بالاخانه کورساتادور اندا پٹار قیلینگلار. ^{۱۳} و اولار باریب اولارغه ایتیلغانیدیک تاپیب فصیح قوزیسی نی پٹار قیلدیلار.

^{۱۴} و ساعت کلگانه رسول لار بیلان دستورخواندا اولتوردی. ^{۱۵} و اولارغه ایٚی: من زحمت تارتماسدین ایلگاری سیزلار بیلان بو فصیح قوزیسی نی یگالی آرزو مندلیک بیلان آرزو قیلدیم. ^{۱۶} و سیزلارگا ایتورمن: خدانینگ پادشاه لیقیدا کامل بولماغونچه ینه اینگدین اصلا یماس من. ^{۱۷} و بر پیاله نی قولیغه الیب شکر قیلیب ایٚی: مونی الیب آرانگیزدا تقسیم قیلینگلار. ^{۱۸} چونکه سیزلارگا ایتورمن: موندین کین خدانینگ پادشاه لیقی کلماگونچه تال نینگ میوه سیدین ینه ایچماس من. ^{۱۹} اندین بر نان نی الیب شکر ایتیب اوشاتیب اولارغه بریب ایٚی: بو منینگ سیزلار اوچون بریلا دورغان بدنیم دور منی یاد قیلماق اوچون مونی قیلینگلار. ^{۲۰} و شونداغ هم طعام یگاندین کین پیاله نی الیب ایٚی: بو پیاله منینگ سیزلار اوچون توکولادورغان قانیم برله بولغان ینگه عهددور.

^{۲۱} لیکن منا منی توتوب برگوچی نینگ قولی منینگ بیله دستورخواندادور ^{۲۲} آری ابن الانسان تقدیر قیلینگاندیک کتار لیکن وای اینگ توتوب بریلیشگا واسطه بولغان آدم غه! ^{۲۳} و اولار: مونی قیلغوچی قایسیمیز دور دیب اوز آرالاریدا سوراشقالی توردیلار. ^{۲۴} و اولارنینگ آراسیدا: قایسیمیز چونگراق سانالور دیب بر مباحثه هم بولوب ایردی. ^{۲۵} اما اول اولارغه ایٚی: طائفه لارنینگ پادشاه لاری اولارنینگ اوستیگا چونگلو قیلورلار و اولوغلاری حضرت آتانورلار. ^{۲۶} لیکن سیزلار انداغ بولمانگلار بلکه آرانگیزداکی چونگی کچیکیدیک و آرانگیزداکی باشلاغوچی خدمتکار دیک بولسون. ^{۲۷} چونکه چونگراقی قایسی دور؟ دستورخواندا اولتورغوچی مو یا خدمت قیلغوچی مو؟ دستورخواندا اولتورغوچی ایماسمو؟ لیکن من سیزنینگ آرانگیزدا خدمتکار دیک دورمن. ^{۲۸} اما سیزلار منینگ امتحانلاریم دا منینگ بیلان تورغانلار دور سیزلار. ^{۲۹} و آتام منگا بر پادشاه لیق تعیین قیلغاندیک من هم سیزلارگا شونداغ تعیین قیلورمن که ^{۳۰} منینگ پادشاه لیقیم دا دستورخوانیم دا یب ایچیب تخت لاردا اولتوروب اسرائیل نینگ اون ایکی قبیله سیگا حکم قیلغایسیزلار.

^{۳۱} ای سمعون ای سمعون منا شیطان سیزلارنی بغدادیدیک تاسقاغالی خواهلادی. ^{۳۲} لیکن من سنینگ اوچون اعتقادینگ یوقالماسون دیب دعا قیلدیم. و سن توبه قیلغاندا برادرلارینگی قوتلاندورگیل. ^{۳۳} اما اول انگا ایٚی: ای خداوند سنینگ بیلان هم زندانغه

هم اولوم گا بارغالی طیار دورمن.^{۳۴} و اول ایّی: ای پطروس سنگا ایتورمن که بو کون سن منی: انی تونوماس من دیب اوچ مرتبه انکار قیلماسدا خوراز چیرلاماس.

^{۳۵} و اولارغه ایّی: سیز لارنی همیان سز و خورجین سز و کفش سز ایبارگانیم ده سیز لارگا بر نرسه کم بولدی مو؟ اما اولار: یاق دیدیلار.^{۳۶} و اول اولارغه ایّی: لیکن ایمدی هر کیم نینگ همیانی بولسه انی السون. شونداغ هم خورجینی بولسه انی السون و بر کیم نینگ قلیچی بولماسه لباسی نی ساتیب بر قلیچ السون.^{۳۷} چونکه سیز لارگا ایتورمن: عاصیلار بیلان سانالدی دیب پتولگان سوز نینگ میننگ باره ده بجا کلماکی کیرا ک دور، آری میننگ باره ده پتولگانی ایمدی بجا کلور.^{۳۸} و اولار ایّیلار: ای خداوند منا موندا ایکی قلیچ بار. اما اول اولارغه: کفایت دور دیب ایّی.

^{۳۹} و اول چیقیب عادتیدیک زیتون تاغیغه باردی و شاگردلاری انگا ایرگاشیلار.^{۴۰} اما اول یرگا بارغاندا اولارغه ایّی: دعا قیلینگلار که امتحانغه توشماگایسیزلار.^{۴۱} و اولار دین بر تاش اتمیچه ایلگاری باریب تیز بوکوب دعا قلیب:^{۴۲} ای آتا خواهلانسانگ بو پیاله نی مندین الغیل اما میننگ خواهشیم دیک ایماس بلکه سنینگ کی دیک بولسون دیب ایّی.^{۴۳} و آسمان دین بر فرشته انگا کورونوب انی قوتلاندوردی.^{۴۴} و اول اضطرابدا تخی چونگ غیرت بیلان دعا قیلغانیدا انینگ تری قان قطره لاریدیک بولوب یرگا توشار ایردی.^{۴۵} و دعادین قویوب شاگردلارغه کلیب اولارنی غم دین اوخلالغیق تاییب^{۴۶} اولارغه ایّی: نمه او چون اوخلارسیزلار؟ قویوب دعا قیلینگلار که امتحانغه توشماگایسیزلار.

^{۴۷} و اول تخی سوز قیلیب تورغانیدا منا بر گروه خلق کلدی و اولار نینگ آلدیدا اون ایکیلار دین بری بولغان یهودا دیگان کشی کلیب یسوع نی سویگالی قاشیغه باردی.^{۴۸} لیکن یسوع انگا ایّی: ای یهودا بر سویوش بیلان ابن الانسانی توتوب برورسن مو؟^{۴۹} و یسوع بیلان بولغانلار واقع بولادورغانی کورگاند: ای خداوند قلیچ بیلان اورالی مو دیب ایّیلار.^{۵۰} و اولار دین بری اولوغ کاهن نینگ قلی نی اوروب اونگ قولاقی نی کستی.^{۵۱} و یسوع جواب برب: شونچه لیکدا قویونگلار دیب انینگ قولاقی نی توتوب ساقایّی.

^{۵۲} اندین کین یسوع اوزی نینگ اوستیگا کلگان اولوغ کاهن لارغه و بیت مقدس نینگ پاسبان سردار لاریغه و آفسقال لارغه ایّی: بر بولانچی نینگ اوستیگا چیقغاندیک قلیچ و عصالار بیلان چیقینگیز.^{۵۳} بیت مقدسده هر کون سیز لار بیلان بولغانیم دا اوستوم گا قول اوزتامدینگیز لیکن بو سیز لار نینگ ساعتینگیز و قرانگولوق حکومتی دور.

⁴ و انی تو توب الیب باریب اولوغ کاهن نینگ اویگا کلتوردیلار لیکن پطروس یراقدین انگا ایرگاشتی. ⁵ و حویلی نینگ اوتراسیدا اوت یاقیب چوره سیده اولتوروشقاندا پطروس اولارنینگ آراسیدا اولتوردی. ⁶ و بر کنیزک انینگ اوت نینگ قاشیدا اولتورغانی نی کوروب انگا کوز تکیب ایتی: بو هم انینگ بیلان ایردی. ⁷ اما اول تانیب ایتی: ای خاتون انی تونومايمن. ⁸ اما آز مُدّت دین کین باشقه بر کشی انی کوروب ایتی: سن هم اولاردین ایکان سن. لیکن پطروس ایتی: ای آدم انداغ ایماس من. ⁹ و بر ساعتچه اوتگانده باشقه سی چینگ توروب ایتی: بتحقیق بو هم انینگ بیله ایردی چونکه جلیلیّه لیک دور. ۱۰ اما پطروس: ای آدم نمه ایتقانینگ نی بیلمايمن دیب ایتی. و اول سوز قیلیب تورغانیدا درحال خوراز چیرلادی. ۱۱ و خداوند اویرولوب پطروسغه قایلادی. و پطروس خداوندنینگ انگا: خوراز چیرلاماسدین ایلگاری منی اوچ مرتبه انکار قیلورسن دیگان سوزینی یادیغه کلتوردی. ۱۲ و اول تاشقاری چیقیب اچیقی یغی بیلان یغلادی.

۱۳ و یسوع نی توتقان کشیلار انگا شیره قامچی اوروب انی مسخره قیلیب ۱۴ باشی نی یاپیب یوزیگا اوروب: سنی اورغان کیم دور؟ پیغمبرلیک قیلغیل دیب انینگدین سوردیلار. ۱۵ و انگا دشنام قیلیب تولا باشقه سوز ایتور ایردیلار. ۱۶ و کوندوز بولغاندا قوم نینگ آقسقال لاری و اولوغ کاهن لار و کاتب لار یغیلیب انی اوز محکمه سیگا الیب باریب انگا ایٹیلار: ۱۷ اگر سن مسیح بولسانگ بیزگا ایتغیل. و اول اولارغه ایتی: سیزلارگا ایتسام ایشانماس سیزلار ۱۸ و سورسام جواب برماس سیزلار. ۱۹ موندین کین ابن الانسان خدانینگ قدرتی نینگ اونگ طرفیده اولتورور. ۲۰ و همه سی ایٹیلار: سن خدانینگ اوغلی سن مو؟ اول اولارغه ایتی: ایتقانینگیز دیک من اول دورمن. ۲۱ و اولار ایٹیلار: تخی بیزنینگ گواه لیققه نمه حاجتیمیز بار منا اوزومیز انینگ اوز اغیزیدین انگلادوق.

بکر مه اوچونجی باب

۱ و اولارنینگ بارچه گروهی قوپوب انی پیلاطوس نینگ آلدیغه الیب باریب ۲ انینگ توبه سیده عرض قیلغالی باشلاب ایٹیلار: اوزینی مسیح پادشاه دیب ملتیمیزی آزدوروب قیصرغه البان برگالی قویمایدورغان بو کشی نی توتوق. ۳ پیلاطوس انینگدین سوراب ایتی: سن یهودیلارنینگ پادشاهی سن مو؟ اول انگا جواب بریب ایتی: سن اوزونگ ایٹینگ. ۴ لیکن

پيلاطوس اولوغ كاهن لارغه و خلققه ايْتِي: بو آدم دا بر عيب تاپماديم. °ليكن اولار اشوغراق چينگ توروب ايْتيلار: جليليه دين تارتيب بو يرغچه بارچه يهوديه ده تعليم بربب خلقني بوزادور. ۱ پيلاطوس موني انگلاب: بو كشي جليليه ليك موديب سوردى. ۷ و هيرودس نينگ حكومتيدن بولغانى ني بيلگانده هيرودس اوزى شو كونلارده اورشليم دا بولغاچ يسوعنى انينگ آلدیغه ايباردى.

۸ و هيرودس يسوعنى كورگانده تولا خوش بولدى چونكه اوزون وقت دين برى انينگ خبريني تولا انگلاغانى اوچون انى كورگالى خواهلاب انينگدين بر معجزه كورگالى اميد قيلور ايردى. ۹ و انينگدين تولا سوز سوردى. ليكن اول انگا هيچ بر جواب برمادى. ۱۰ و اولوغ كاهن لار و كاتب لار اندا توروب انينگ توپه سيده جدجهد بيلان عرض قيلور ايردى. ۱۱ و هيرودس اوز سپاه لارى بيلان انى تحقير كوروب مسخره قيليب انگا بر پارقير ايدورغان لباس كيدوروب انى پيلاطوس نينگ آلدیغه ياندوروب ايباردى. ۱۲ و شو كونده هيرودس بيلان پيلاطوس دوست بولديلار چونكه ايلگاريدن اولار نينگ آراسيدا عداوت بولغان ايردى.

۱۳ و پيلاطوس اولوغ كاهن لارنى و محكمه مصلحتچيلارنى قچقيريب يغيب ۱۴ اولارغه ايْتِي: سيز لار بو آدمنى ملت آزدورغوچى ديب مينينگ آلدیم غه كلتوردينگيز و منا سيز نينگ آلدينگيز دا من سوراق قيليب انينگ توپه سيده عرض قيلغانينگيز دين هيچ بر گناه بو آدم دا تاپماديم. ۱۵ و هيرودس هم تاپمادى چونكه اول انى بيزگا ياندوروب ايباردى. منا اول اولوم گا لايق هيچ نمه قيلماب دور. ۱۶ انينگ اوچون من انى تأديب قيليب قويوب برى. ۱۷ و عیددا اولارغه بر زندانى ني آزاد قيلغالى مجبور ايردى. ۱۸ و اولار نينگ همه سى بر يولى قچقيريب ايْتِي: موني يوقاتينگ! بيزگا باراباسنى آزاد قيلغيل! ۱۹ باراباس شهرده واقع بولغان بر فتنه و قتل اوچون زندانغه ساليغان ايردى. ۲۰ اما پيلاطوس يسوعنى آزاد قيلغالى خواهلاب ينه اولارغه سوز قيلدى. ۲۱ ليكن اولار قچقيريشيب ايْتيلار: دارغه تارتقيل انى دارغه تارتغيل! ۲۲ و اول اوچونجى مرتبه اولارغه ايْتِي: بو اوزى نمه يمانليق قيليب دور؟ انينگده اولوم گا لايق هيچ نمه تاپماديم انينگ اوچون انى تأديب قيليب آزاد قيلاي. ۲۳ و اولار اونلوك آواز بيلان قچقيريب انينگ دارغه تارتيلماقى ني طلب قيلديلار. و اولار نينگ قچقيريشى كوچلوق كلگانده ۲۴ پيلاطوس اولار نينگ خواهشيديك قيليشقه اوچور بردى. ۲۵ و اولار نينگ تيلانگانيديك اولارغه فتنه و قتل اوچون زندانغه تاشلانغاننى آزاد قيليب يسوعنى اولار نينگ خواهشيغه تاپشوردى.

^{۲۶} و اولار انی الیب کتیب بارغانیدا صحرا دین کلگان قیرینه لیک سمعون دیگان بر کشی نی توتوب دارنی یسوع نینگ کینیدین کوتار گالی انینگ اوستیگا قویدیلار. ^{۲۷} خلق دین چونگ بر گروه و سینه لاریگا اوروب انینگ اوستیگا یغلاغان تولا خاتونلار انگا ایر گاشتیلا. ^{۲۸} لیکن یسوع اولارغه اویرولوب ایتی: ای اورشلیم نینگ قیزلاری مینینگ اوستوم گا یغلامانگلار لیکن اوزونگیز بیلان بلالارینگیز نینگ اوستیگا یغلامانگلار. ^{۲۹} منا اولار: خوشا توغماس بولغانلار و توغماغان رحم لار و ایمیتماگان امچک لار دیدورغان کونلار کلور. ^{۳۰} و اول وقت تاغلارغه: اوستومیز گا توشونگلار و دوبه لارگا: بیزنی یاپینگلار دیگالی باشلارلار. ^{۳۱} چونکه کوک درخت غه شونی قیلسه لار قوروققه نمه بولور؟ ^{۳۲} و گناه کار بولغان باشقه ایکی نی اولتور گالی هم انینگ بیلان الیب باردیلار. ^{۳۳} و اولار باش چناقق دیگان یرگا کلگانده اندانی و اول گناه کارلارنی برینی انینگ اونگ یانیدا و ینه برینی سول یانیدا دارغه تارتیلار. ^{۳۴} و یسوع ایتی: ای آتا اولارغه باغیشلاغیل چونکه نمه قیلغانی نی بیلماسلار. و اولار انینگ لباسی نی تقسیم قیلیب اوستیگا قُرعه سالدیلار.

^{۳۵} و خلق توروب قایلار ایردی و محکمه مصلحتچیلاری انی مسخره قیلیب: باشقه لارنی قوتقازدی اگر خدانینگ مسیحی و ایلغانغانی بولسه اوزینی قوتقازسون دیب ایتیلا. ^{۳۶} سپاه لار هم کلیب انی مسخره قیلیب انگا سرکه تانگلاب: ^{۳۷} اگر سن یهودیلار نینگ پادشاهی بولسانگ اوزونگ نی قوتقازغیل دیب ایتیلا. ^{۳۸} و انینگ اوستیده: بو یهودیلار نینگ پادشاهی دور دیب بر خط پتولگان ایردی.

^{۳۹} و دارغه تارتیلغان گناه کارلار نینگ بری انگا دشنام قیلیب ایتی: سن مسیح بولسانگ اوزونگ نی و بیزنی قوتقازغیل. ^{۴۰} لیکن ینه بری جواب بریب انی ملامت قیلیب ایتی: سن اوزونگ بو حکم نینگ تگیده بولوب توروب خدادین قورقماس سن مو؟ ^{۴۱} بیز گا حق بولدی چونکه قیلغانیمیز نینگ جزاسی نی تاپتوق لیکن بو کشی هیچ بر ناتوغرا ایش قیلغان ایماس. ^{۴۲} اندین ایتی: ای یسوع پادشاه لیقینگنه کلگانده منی یاد قیلغیل. ^{۴۳} و اول انگا ایتی: بتتحقیق سنگا ایتورمن: بو کون مینینگ بیلان بهشت ده بولورسن.

^{۴۴} و تخمیناً التنجی ساعت ده ایردی و توقوزونجی ساعتچه همه یورت دا قرانگولوق بولدی. ^{۴۵} و آفتاب اوز یاروغی نی یوتوردی و بیت نینگ پرده سی اوتراسیدین یرتیلدی. ^{۴۶} و

يسوع اونلوك آواز بيلان قچقيريب ايتي: اي آتا روحوم ني سنينگ قولونگغه تاپشوردوم و موني ايتيب روح ني تسليم قيلدى.^{۴۷} اما عسکر يوزباشى واقع بولغانى ني كورگانده خداغه جلال بريب: بتحقيق بو آدم عادل ايردى ديب ايتي: ^{۴۸} و مونيگغه قايلالغالى يغيلغان خلق نينگ همه سى واقع بولغان ني كورگانده اوز سينه لاريگا اوروب يانيب كتيلار ^{۴۹} اما انينگ تونوشلاري نينگ همه سى و جليليه دين انگا ايرگاشگان خاتونلار يراقدين توروب مونگا قايلار ايرديلار.

^{۵۰} و منا يوسف آتانغان بر محكمه مصلحتچى سى بار ايردى. اول اوزى صالح و عادل كشى بولوب ^{۵۱} اولار نينگ مصلحتيگا و قيلغانيه انامانغان ايردى. اوزى يهوديلار نينگ اريماتيا ديگان شهريدين بولوب خدانينگ پادشاه ليقيغه منتظر ايردى. ^{۵۲} اول اوزى پيلاطوس نينگ قاشيغه باريب يسوع نينگ بدنى ني تيلادى. ^{۵۳} و انى توشوروب كتان بيلان كفنلاب قورامدين اويولوب اصلا بر كيمرسه قويولماغان بر قبرده قويدى. ^{۵۴} و طيارليق كوني بولوب سبت كوني يقينلاشيب ايردى. ^{۵۵} و جليليه دين انينگ بيلان كلگان خاتونلار ايرگاشيب قبرنى و انينگ بدنى اندا قايداغ قويولغانى ني كورديلار. ^{۵۶} و يانيب باريب عطرلار و خوشبوى ياغلار طيار قيليپ امرگا موافق سبت كوننده راحت قيلديلار.

يكرمه تور تونجى باب

^۱ و هفته نينگ اولقى كوني تانگاتقاندا اولار طيار قيلغان عطرلارنى كوتاريب قبرگا كلديلار. ^۲ ليكن تاشنى قبر نينگ اغيزيدين يومولانغان كورديلار. ^۳ و قبرگا كيرگانده خداوند يسوع نينگ بدنى ني تاپماديلار. ^۴ و اولار مونيگ اوچون حيران تورغاندا منا پارقيرايدورغان لباسليق ايكي كيمرسه اولار نينگ يانيدا تورادور. ^۵ و اولار قورقوب يوزلارنى يرگا اويروگانده اول كشيلا اولارغه ايتيلار: نمه اوچون تيريك ني اولوك لار نينگ آراسيدا ايستارسيزلار؟ ^۶ اول موندا ايماس بلكه قوپاريلدى. يادينگيزغه كلتورونگلاركه اول اوزى تخى جليليه ده بولغاندا سيزلارگا سوز قيليپ ^۷ ايتيكة ابن الانسان نينگ گناه كار آدم لار نينگ قوليه تاپشورولوب دارغه تارتيليپ اوچونجى كونده تيريليپ قوپماقى كيراك دور. ^۸ و اولار انينگ سوزىنى يادلاريغه كلتوروب ^۹ قبردين يانيب مونيگ همه سى ني اون برلارگا و قالغانلار نينگ همه سيگا خبر برديلار. ^{۱۰} و بو خاتونلار مجدليه ليك مريم و يوانا و

يعقوب نينگ اناسى مريم ايرديلار. و باشقه خاتونلار هم اولار بيلان رسول لارغه موني خبر برديلار.^{۱۱} ليكن بوسوزلار اولارغه بيكار سوزديك كوروندى و اولار چونپوتماديلار.^{۱۲} و بطروس قوپوب قبرگا يوكوردى و قبرگا اينگيشيب يالغوز كفن نى كوروب اويگا يانيب بولغان واقعه لار اوچون تعجب قيلور ايردى.

^{۱۳} و منا اولارنينگ ايكي سى شو كونده اورشليم دين اتميش يا اوق اتميجه يراق بولغان عماوس آتليق بر كنت گا كتيب بارور ايردى.^{۱۴} و واقع بولغان نينگ همه سى نينگ باره سيده اوز آراسيدا سوزلاشور ايرديلار.^{۱۵} و اولار سوزلاشيب مباحثه قليب يورگانده منا يسوع اوزى اولارغه يقينلاشيب اولار بيلان مانگار ايردى.^{۱۶} ليكن اولارنينگ كوزلارى انى تونوماقدين توتولوب ايردى.^{۱۷} و اول اولارغه ايْتى: موندا يوروب سوزلاشگانينگيز نمه دور؟ و اولار توختاب توروب غمكين كورونديلار.^{۱۸} و اولارنينگ كليوپاس ديگان برى جواب بريب انگا ايْتى: آيا اورشليم دا شو كونلارده بولغان واقعه نى بيلماگان مسافر يالغوز سن مو؟^{۱۹} و اول اولارغه ايْتى: نمه واقعه؟ و اولار انگا ايْتيلار: ناصرت ليك يسوع غه بولغان واقعه ايماسمو؟ اول اوزى خدانينگ و همه خلق نينگ آليدا عملده و سوزده قدرتليك بر پيغمبر ايردى.^{۲۰} بيزنينگ اولوغ كاهن لار و محكمه مصلحتچيلاريميز انى اولوم حكميگا تاپشوروب دارغه تارتيلار ايماسمو؟^{۲۱} بيز اسرائيل نى قوتقازادورغان كيمرسه اول اوزى ايكان ديب اميد قيلور ايردوك ليكن هر قانداغ بولسه بو ايش واقع بولغانغه بوكون اوچ كون بولدى.^{۲۲} ليكن بيزنينگ كى دين برنچه خاتونلار هم بيزنى حيران قيلدیلار. اولار صبح دا قبرگا باريب^{۲۳} انينگ بدنى نى تاپماي يانيب كليپ: اول تيريك دور ديب ايتقان فرشته لارنينگ اولارغه كورونگاني نى خبر برديلار.^{۲۴} و بيزنينگ بيلان بولغانلارنينگ برنچه سى قبرگا باريب خاتونلار ايتقاندك تاپتى. ليكن انينگ اوزينى كورماديلار.

^{۲۵} و اول اولارغه ايْتى: اى عقل سز و پيغمبر لارنينگ ايتقانى نينگ همه سيگا ايشانگالى كونگلى قالين بولغانلار.^{۲۶} آيا مسيح نينگ مونداغ زحمت تارتيب اوز جلالينه كيريشى لازم ايماسمو ايردى ديب^{۲۷} اندين موسى و همه پيغمبر بيلان باشلاب بارچه كتاب لاردا مسيح باره سيده ايتيلغان نى اولارغه روشن قيلدى.^{۲۸} و اولار بارادورغان كنت گا يقينلاشقاندا اول اوزينى يراغراق بر يرگا بارادورغانديك كورساتتى.^{۲۹} اما اولار انى

زورلاب ايتي: بيزنينگ بيلان قالغيل چونكه آخشام يقين و كوندوز اوتتي. و اولار بيلان قالغالي ايچگاري كيردي.^{۳۰} و واقع بولديكه اولار بيلان دستورخواندا اولتورغانيدا بر نانني اليب مباركلاب اوشاتيپ اولارغه بردي.^{۳۱} و اولارنينگ كوزلاري اني تونوغوديك اچيلدي ليكن اول اوزي اولاردين غائب بولوب كتي.^{۳۲} و اولار بر بريگا ايتيلار: اول يولدا بيزنينگ بيلان سوزلاشيپ بيزگا كتاب لارني اوقتورغانيدا كونگلوميز ايچيميزده كويمادي مو؟

^{۳۳} و اولار شو ساعت قوپوب اورشليم غه يانيپ اون برلارني و اولار بيله بولغانلارني بر يرده يغيغليق تاپتيلار.^{۳۴} و اولار: بتحقيق خداوند قوپاريليب سمعونغه كورونوب دور ديب ايتيلار.^{۳۵} ليكن اولار اوزي يولدا واقع بولغانني و نانني اوشاتقانيدا اني تونوغاني ني خبر برديلار.

^{۳۶} اولار سوز قليب تورغانيدا يسوع اوزي اولارنينگ اوتراسيدا توروب اولارغه: سلامت سيزلارگا ديب ايتي.^{۳۷} و اولار تيتراب قورقوب بر روح ايكان ديب خيال قيلدیلار.^{۳۸} اما اول اولارغه ايتي: نمه ايشقه قورقار سيزلار و نمه ايشقه كونگل لارينگيزگا شك پيدا بولور؟^{۳۹} قول لاريم غه و پوت لاريم غه قايلاب من اوزوم ايكانيم ني بيلينگلار. مني توتوب كورونگلار بر روح نينگ ات بيلان سونگاي يوق ليكن مينينگ كي بار بولغانني كورورسيزلار.^{۴۰} و موني ايتيب اولارغه اوز قول لاريني و پوت لاريني كورساتي.^{۴۱} اما اولار خوشلوقدين تخي ايشانماي تعجب قيلغاندا اول اولارغه ايتي: موندا يگالي بر نمه نگيز بارمو؟^{۴۲} و اولار انگا بر پارچه پيشقان بليق برديلار.^{۴۳} و اول اليب اولارنينگ آلديدا يدي.^{۴۴} و اولارغه ايتي: من سيزلار بيلان بولغاندا سيزلارگا ايتقان سوزوم شو ايرديكه موسي نينگ توراتيدا و پيغمبرلارده و مزاميردا مينينگ باره ده پتولگان نينگ همه سي بجا كلماكي كيراك دور.^{۴۵} اندين كتاب لارني اوقغالي اولارنينگ ذهن لاريني اچتي.

^{۴۶} و اولارغه ايتي: شونداغ پتولوب دوركه مسيح زحمت تارتيب اوچونجي كونده اولوك لاردين قوپار.^{۴۷} و انينگ اسمي بيلان اورشليم دين باشلاب همه طائفه لارغه

گناه لارنينگ مغفرتی اوچون توبه وعظی ایتیلور.^۸ سیزلار مونیگه گواه بولورسیزلار.
⁹ و منا من اوزوم سیزلارگا آتام نینگ وعده قیلغانی نی ایبارورمن. لیکن سیزلار ایگیزدین
قدرت کیگونچه بو شهرده اولتورونگلار.

⁵⁰ و اولارنی بیت عنیاغه یقین چیقاریب اوز قول لارینی کوتاریب اولارنی
مبارکلادی. ⁵¹ و اولارنی مبارکلاگانیده اولاردین آیریلیب آسمانغه کوتاریلدی.
⁵۲ و اولار انگا سجده قیلغاندین کین چونگ خوشلوق بیلان اورشلیم غه یاندیلار.
⁵۳ و اولار همیشه بیت مقدّسه بولوب خداغه حمد و ثنا ایتور ایردیلا.

انجيل يوحنا

اولقى باب

۱ دسلابدا سوز بار ايردى و سوز خدا بيلان ايردى و سوز خدا ايردى. ۲ شو اوزى دسلابدا خدا بيلان ايردى. ۳ همه نرسه انينگ واسطه سى برله بولدى و بولغان نرسه لاردىن هيچ برى انينگ سز بولمادى. ۴ تيريكلېك انينگده ايردى و تيريكلېك آدم لارنېنگ نورى ايردى. ۵ و نور قرانگولوقدا ياروغلوق برور و قرانگولوق انى باسالماپ دور.

۶ خدادىن ايباريلگان بر آدم قوبتى انينگ اسمى يوحنا ايردى. ۷ همه سى انينگ واسطه سى برله ايشانگايلاز ديب اول اوزى نورينېنگ باره سيدة گواه ليق برماك اوچون بر گواه ديك كلدى. ۸ اول اوزى شو نور ايماس ايردى ليكن نورينېنگ باره سيدة گواه ليق برگالى كلدى. ۹ هر آدم غه ياروغلوق برادورغان حقيقي نور اوزى دنياغه كلماكچى ايردى. ۱۰ اوزى دنيا ايردى و دنيا انينگ واسطه سى برله بولدى ليكن دنيا انى تونومادى. ۱۱ اوزى نېنگ كى غه كلدى و اوزى نېنگ كى لار انى قبول قيلماديلار. ۱۲ ليكن انى قبول قيلغانلارنېنگ همه سيگا يعنى انينگ اسميغه ايشانگانلارگا خدانېنگ بلالارى بولوشقه قدرت بردى. ۱۳ اولار قاندين ايماس و جسم خواهشيدىن ايماس و اير كشى خواهشيدىن ايماس بلكه خدادىن توغولديلاز.

۱۴ و سوز جسم بولوب آراميزدا ساكن بولدى و بيز انينگ جلالى نى آتانيگ يالغوز اوغلى نينگ جلاليدىك كوردوك و اول عنايت و حقيقت بيلان تولغان ايردى. ۱۵ يوحنا انينگ باره سيدة گواه ليق بريب قچقيريب ايتتى: مندين كين كلادورغان مندين ايلگارى ايردى ديب من انينگ باره سيدة ايتقان كي مرسه بودور چونكه اول مندين ايلگارى بار ايردى. ۱۶ و انينگ فضيلتيدىن همه ميز عنايت اوستيگا عنايت تاپتوق. ۱۷ چونكه شريعت موسى نينگ واسطه سى برله بريلدى ليكن عنايت و حقيقت يسوع مسيح نينگ واسطه سى برله كلدى. ۱۸ خدانى اصلا بر كي مرسه كورماب دور آتانيگ قوچاقيداكى يالغوز اوغول اوزى انى بيان قيلدى.

۱۹ يهوديلار اورشليم دين انينگ آلديغه كاهن لار و لاويليق لار: سن كيم دورسن ديب سورغالى ايبارگانده يوحنا نينگ گواه ليقى شو ايردى. ۲۰ و اول اقرار قيليب انكار قيلمادى

ليكن اقرار قیلدیکه من مسیح ایماس من.^{۲۱} و ایننگدین سوردیلارکه نمه سن؟ ایاس موسن؟ و اول ایتی: ایماس من. اولار ایٹیلار: سن شو پیغمبر سن مو؟ و اول جواب بردی: ایماس من.^{۲۲} اولار انگا ایٹیلار: سن کیم دور سن؟ بیزنی ایبارگانلارگا بر اوچور برالی. اوز باره ننگه نمه ایطور سن؟^{۲۳} اول ایتی: خداوند نینگ یولی نی توز قیلینگلار دیب اشعیا پیغمبر نینگ ایقتانیدیک من بیاباندا قچقیر غوچی نینگ آوازی دور من.^{۲۴} و ایباریلگانلار فریسلار دین ایر دیلار.^{۲۵} و ایننگدین سوراب انگا ایٹیلار: سن مسیح بولماسانگ و نه ایاس و نه شو پیغمبر نمه اوچون تعمید لار سن؟^{۲۶} و یوحنا اولارغه جواب بریب ایتی: من سودا تعمید لار من لیکن اوترانگیزدا سیز لار تونوماغان کیمر سه قوپوب دور.^{۲۷} اول مندین کین کلور، من ایننگ کفش باغی نی یشگالی لایق ایماس من.^{۲۸} بو واقعه لار اردن نینگ اول بر طرفی داکی بیت عبره ده یوحنا تعمید بریب تورغان یرده بولدی.

^{۲۹} اول کون نینگ ایرته سی یوحنا یسوع نینگ اوز آلدیغه کلگانی نی کوروب ایتی: منا خدانینگ قوزیسی دینانینگ گناهی نی کوتارگوچی!^{۳۰} مندین ایلکاری بولغان بر کشی مندین کین کلادور دیب من ایننگ باره سیده ایقتان کیمر سه بودور چونکه اول مندین ایلکاری بار ایردی.^{۳۱} اما من انی تونومادیم لیکن ایننگ اسرائیلغه اشکارا بولماقی اوچون من سودا تعمید لالگالی کلدیم.^{۳۲} و یوحنا گواه لیق بریب ایتی: من روح نینگ آسمان دین کبوتر دیک نازل بولوب ایننگ اوستیده توختاغانی نی کوردوم^{۳۳} اما من انی تونومادیم لیکن منی سودا تعمید لالگالی ایبارگان نینگ اوزی منگا ایئیکه روح نینگ نازل بولوب کیم نینگ اوستیده توختاغانی نی کورسانگ قدوس روح دا تعمید لالگوچی اول دور.^{۳۴} و من کوروب ابن الله بودور دیب گواه لیق بردیم.

^{۳۵} ایرته سی یوحنا اوز شاگردلاری نینگ ایکی سی بیلان توروب ایردی.^{۳۶} و یسوع نینگ مانگغانی نی کوروب: منا خدانینگ قوزیسی دیب ایتی.^{۳۷} و اول ایکی شاگرد ایننگ سوزینی انگلاب یسوع غه ایر گاشتی.^{۳۸} یسوع اویرولوب اولار نینگ ایر گاشگانی نی کوروب اولارغه ایتی: نمه ایستار سیز لار؟ و اولار ایٹیلار: ربی یعنی ای اوستاد نه یرده اولتورور سن؟^{۳۹} اول اولارغه ایتی: کلب کورونگلار. و اولار باریب نه یرده اولتورغانی نی کوروب اول کون ایننگ بیلان قالدیلار و تخمیناً اونونجی ساعت ده ایردی.^{۴۰} و یوحنا دین انگلاب یسوع غه ایر گاشگان ایکی لاسی نینگ بری سمعون نینگ برادری اندریاس ایردی^{۴۱} و اول اول اوز برادری سمعون نی تاپیب انگا ایتی: بیز مسیح نی — یعنی خرستوس نی — تاپتوق دیب^{۴۲} انی

یسوع نینگ آلدیغه الیب باردی. یسوع انگا قایلاب ایّی: سن سمعون ابن یونس دورسن. سن کفاس یعنی پطروس آتانورسن.

^{۴۳} ایرته سی یسوع جلیلیّه گا چیقغالی خواهلاب فیلیپوسنی تاپتی. و یسوع انگا: منگا ایرگاشگیل دیدی ^{۴۴} و فیلیپوس اندریاس بیلان پطروس نینگ شهری بیت صیدادین ایردی. ^{۴۵} فیلیپوس نثنائیل نی تاپیب انگا ایّی: موسی تورات دا و پیغمبرلار اوزی انینگ باره سیده پتوگان کیمرسه نی یعنی ناصرت لیک یسوع ابن یوسف نی تاپتوق. ^{۴۶} نثنائیل انگا ایّی: آیا ناصرت دین یخشی بر نمه چیقلامدور؟ فیلیپوس انگا ایّی: کلیب کورگیل. ^{۴۷} یسوع نثنائیل نینگ اوز آلدیغه کلگانی نی کوروب انینگ باره سیده: منا اوزیده حیلّه یوق راست بر اسرائیل لیق کشی! دیب ایّی. ^{۴۸} نثنائیل انگا ایّی: منی قایدین تونورسن؟ یسوع جواب بریب انگا ایّی: فیلیپوس سنی قچقیرماسدین ایلکاری انجیر درختی نینگ توبیده تورغانینگدا سنی کوردوم. ^{۴۹} نثنائیل انگا جواب بریب ایّی: سن ابن الله دورسن، سن اسرائیل نینگ پادشاهی دورسن. ^{۵۰} یسوع جواب بریب انگا ایّی: سنی انجیر درختی نینگ توبیده کوردوم دیگانیم اوچون ایشانورسن مو؟ مونیگدین چونگراق نی کورادورسن. ^{۵۱} و اول انگا ایّی: بتحقیق بتحقیق سیزلارگا ایتورمن: موندین کین آسمان نینگ اچیلغانی نی و خدانینگ فرشته لاری ابن الانسان نینگ اوستیگا نازل بولوب چیقادورغانی نی کورورسیزلار.

ایکینجی باب

^۱ و اوچونجی کونی جلیلیّه داکی قانا شهریده بر توی بولدی و یسوع نینگ اناسی اندا ایردی. ^۲ و هم یسوع بیلان شاگردلاری تویغه قچقیریلیب ایردیلار. ^۳ و شراب توگا گانده یسوع نینگ اناسی انگا ایّی: اولار نینگ شرابی یوق دور. ^۴ و یسوع انگا ایّی: ای انا منی قویغیل و قتیتم تخی کلماب دور. ^۵ انینگ اناسی خدمتکارلارغه: سیزلارگا هر نمه دیسه قیلینگلار دیب ایّی. ^۶ و یهودیلار نینگ تطهیر رسمیگا موافق هر بری ایکی یا اوچ تونگ سو کملانادورغان الله تاش کوپ اندا قویولوب ایردی. ^۷ و یسوع اولارغه: کوپ لارنی سو بیلان توشقارینگلار دیب ایّی، و اولارنی اغیزیغه توشقار دیلار. ^۸ و اولارغه: ایمدی اوسوب ضیافت باشیغه الیب بارینگلار دیب ایّی. و اولار الیب باردیلار. ^۹ و ضیافت باشی شرابه تبدیل بولغان سونی تاتب باقیب قایدین بولغانی نی بیلمادی لیکن سونی اوسغان خدمتکارلار بیلدیلار.

ضيافت باشى توى يگيتى نى قچقيريب ^{۱۱}انگا ايْتِيكه هر آدم اوّل يخشى شراب نى قويوب اولار زياده ايچگانده پستراك نى قويدور. سن يخشى شراب نى بو چاقغچه ساقلاب دورسن. ^{۱۱}يسوع قيلغان معجزه لارى نينگ اوّلقي سى بو ايردى. انى جليليه داکى قانا شهريدا قيليب اوز جلالى نى اشكارا قيلدى و انينگ شاگردلارى انگا ايشانديلار.

^{۱۲}اندین کين اول اوزى، اناسى، برادرلارى و شاگردلارى کفرناحوم غه باريب اندا برنچه کون قالدیلار.

^{۱۳}و يهوديلار نينگ فصح عیدی يقين ايردى و يسوع اورشليم غه باريب ^{۱۴}بيت مقدّسه كلا بيلان قوی و كبوتر ساتقوچيلارنى و اندا اولتورغان صرّاف لارنى تاييب ^{۱۵}تنادين بر قامچى ايتيب همه سى نى، قوی نى و كلانى بيت دين قوغلاق چيقاريب صرّاف لار نينگ پُل لارنى توکوب جوze لارنى اويرودى ^{۱۶}و كبوتر ساتقوچيلار غه: بو نرسه لارنى موندین اليب کتینگلار آتام نينگ اويى نى تجارت اويى قيلمانگلار ديب ايْتِي. ^{۱۷}و شاگردلارى: سنينگ اويونگ نينگ غيرتى منى يب اليب دور ديب پتولگان نى ياديغه کلتوردیلار.

^{۱۸}يهوديلار سوز قيليب انگا ايْتِيلار: مونی قيلغانينگدا بيزگا نمه علامت کورساتورسن؟ ^{۱۹}يسوع جواب بريب اولار غه: بو بيت نى يقيتينگلار و من انى اوچ کونده تورغوزوب بولای ديب ايْتِي. ^{۲۰}اما يهوديلار ايْتِيلار: بو بيت قرق الته يلدا بنا قيليندى. سن انى اوچ کونده تورغوزورسن مو؟ ^{۲۱}ليکن اول اوز بدنى نينگ باره سيده سوز قيليب ايردى. ^{۲۲}اما اول اولوگ لاردين قوپاريلغاندا شاگردلارى انينگ مونی ايتقانى نى ياديغه کلتوروب کتاب غه و يسوع ايتقان سوزگا ايشانديلار.

^{۲۳}و فصح عيديدا اورشليم دا بولغانيدا تولا كشيلا ر انينگ قيلغان معجزه لارنى كوروب انينگ اسميغه ايشانديلار. ^{۲۴}ليکن يسوع اوزىنى اولار غه بيليندورماس ايردى چونكه همه سى نى بيلور ايردى ^{۲۵}و آدم دا نمه بار بولغانى نى بيلگاچ آدم نينگ باره سيده هيچ كي مر سه نينگ گواه ليقه غه محتاج ايماس ايردى.

اوچونجى باب

^۱فريسيلاردين نيقوديموس آتانغان يهوديلار نينگ محكمه مصلحتچيلار يدين بر آدم بار ايردى. ^۲بو اوزى كيچه ده يسوع نينگ آلدیغه كليب انگا ايْتِي: اى اوستاد بيلورميزكه

خدادين كلگان بر معلّم دورسن چونکه هيچ کيمر سه سن قيلغان معجزه لارنى خدا ايننگ بيلان بولماسه قيلالماس. ^۳ يسوع جواب برب انگا ايّتي: بتحقيق بتحقيق سنگا ايتور من که اگر بر کيمر سه ينگيدين توغولماسه خدانينگ پادشاه ليقى ني کورالماس. ^۴ نيقوديموس انگا ايّتي: آدم قريغانيدا قايداغ توغولالايدور؟ آيا ينه اناسى نينگ رحميگا کيريب توغولالامدور؟ ^۵ يسوع جواب برب: بتحقيق بتحقيق سنگا ايتور من که اگر بر کيمر سه سودين و روح دين توغولماسه خدانينگ پادشاه ليقیغه کيرالماس دیدي. ^۶ جسم دين توغولغان جسم دور و روح دين توغولغان روح دور. ^۷ سنگا ينگيدين توغولماقينگيز کيراک ديگانيم گا تعجب قيلماغيل. ^۸ شمال خواهلاغان يرگا ايسار و سن ايننگ آوازينى انگلايسن ليکن نه يردين کليب نه يرگا بارادورغانى ني بيلمايسن. روح دين توغولغان هر کيمر سه شونداغ دور. ^۹ نيقوديموس جواب برب انگا ايّتي: بوايش قايداغ بولالور؟ ^{۱۰} يسوع جواب برب انگا ايّتي: سن اسراييل نينگ معلمى بولوب توروب موني بيلمايسن مو؟ ^{۱۱} بتحقيق بتحقيق سنگا ايتور من: بيلگانيمزنى سوز قيلورميز و کورگانيمزنى گواه ليق برورميز اما گواه ليقيمزنى قبول قيلمايسيز لار. ^{۱۲} سيز لارگا زمينى نر سه لارنى ايتقانيم دا ايشانماسانگيز سماوى نر سه لارنى ايتسام قايداغ ايشانور سيز لار؟ ^{۱۳} اوزى آسماندا بولوب آسماندين نازل بولغان ابن الانساندين باشقه هيچ کيمر سه آسمانغه چيقمادى. ^{۱۴} او موسى بياباندا يلاننى کوتارگانديک ابن الانسان نينگ کوتاريلماکى کيراک دور ^{۱۵} تاکه هر کيم انگا ايشانسه ايننگه ابدى تيریکليکنى تاپغاي.

^{۱۶} چونکه خدا دنيانى شونداغ دوست توتبکه اوز يالغوز اوغلى ني بردى تاکه هر کيم انگا ايشانسه هلاک بولماغاي بلکه ايننگ ابدى تيریکليکى بولغاي. ^{۱۷} چونکه خدا دنيانى حکم قيلماق اوچون ايماس بلکه دنيا ايننگ واسطه سى برله نجات تاپغاي ديب اوز يالغوز اوغلى ني دنياغه ايباردى ^{۱۸} کيم که انگا ايشانسه حکم قيلينماس و کيم که انگا ايشانماسه خدانينگ يالغوز اوغليغه ايشانماگاني اوچون حکم قيلينيب دور. ^{۱۹} او حکم شودورکه نور دنياغه کلدى و آدم لار اوز عمل لارى يمان بولغاچ نوردين قرانگولوقنى يخشيراق کورديلار. ^{۲۰} چونکه هر کيم يمانليق قيلسه نورنى يمان کوروب عمل لاريم ملامت قيلينماسون ديب نورغه کلماس. ^{۲۱} ليکن کيم که حقلیق قيلسه عمل لارى اشکارا بولماقى اوچون نورغه کلور چونکه عمل لارى خدا بيلان قيلينيب دور.

^{۲۲} اندين کين يسوع بيلان شاگردلارى يهوديه ولايتيگا بارديلار. و اول اندا اولار بيلان توروب تعميد برور ايردى. ^{۲۳} و يوحنا هم ساليمنينگ يقينيداکی عين نوندا تعميدلار ايردى.

چونکه اندا تولا سو بار ايردى و كليب تعميد الور ايرديلار.^{٢٤} چونکه يوحنا تخى زندانغه سالينماغان ايردى.^{٢٥} اول وقت يوحنانينگ شاگردلارى بيلان بر يهودى نينگ آراسيدا تطهير باره سيده مباحثه واقع بولدى.^{٢٦} و اولار يوحناغه كليب انگا ايتيلار: اى اوستاد منا اردن نينگ اول بر طرفيده سنينگ بيلان بولوب اوزونگ انينگ باره سيده گواهليق برگان كيمر سه تعميدلاندورور و همه سى انگا كلورلار.^{٢٧} يوحنا جواب بريب ايتتى: اگر انگا آسماندين بريلماگان بولسه آدم هيچ نر سه اللماس.^{٢٨} من مسيح ايماس بلکه انينگ آليديدا اياريلديم ديب ايتقانيم غه اوزونگيز منگا گواه دور سيزلار.^{٢٩} توى قيزى كيم گا تگسه توى يگيتى اول دور ليكن انگلاب تورادورغان يگيت قولداشى توى يگيتى نينگ آوازينى انگلاب تولا خرسند بولور. منينگ بو خرسندليكم ايمدى كامل بولوب دور.^{٣٠} انينگ اشماقى منينگ كيميماكم كيراك دور.^{٣١} يوقاويدن كلگان كيمر سه همه سى نينگ اوستيده دور. زميندين كلگان كيمر سه زميندين بولوب زميندين سوزلايدور. آسماندين كلگان كيمر سه همه سى نينگ اوستيده دور.^{٣٢} اول اوزى كوروب انگلاغانى نى گواهليق برور اما هيچ كيمر سه انينگ گواهليقى نى قبول قيلمايدور.^{٣٣} كيم كه انينگ گواهليقى نى قبول قيلسه خدانينگ حق ايكانى نى مهرباب دور.^{٣٤} چونكه خدا ايارگان نينگ اوزى خدانينگ سوزينى ايتور. خداروح نى پيمانه بيلان كملاب برماس.^{٣٥} آتا اوغول نى دوست توتوب همه نر سه نى انينگ قوللغه تاپشوروب دور.^{٣٦} كيم كه اوغولغه ايشانسه انينگ ابدى تيريكلىكى بار. كيم كه اوغولغه ايشانماسه تيريكلىك نى كورماس بلکه خدانينگ غضبى انينگ اوستيده قالور.

تورتونجى باب

١ يسوع يوحنادين اشوغراق شاگردلار قيليب تعميد برادور ديب فريسيلار نينگ انگلاغانى نى يسوع اوزى اوقوب قالىدى.^٢ ليكن يسوع اوزى تعميدلاندورماس ايردى بلکه شاگردلارى تعميد قيلور ايرديلار.^٣ اول وقت يهوديه نى قويوب ينه جليليه گا باردى.^٤ و انگا سامره دين او تگالى لازم بولدى.

٥ و يعقوب اوز اوغلى يوسفگا برگان ير نينگ يقينيداكى سوخار ديگان سامره نينگ بر شهرىگا كلدى.^٦ و اندا يعقوب نينگ قودوقى بار ايردى. و يسوع مانگانغانيدين هاريب قودوق نينگ يانيدا اولتوردى و تخميناً التنجى ساعتده ايردى.^٧ بر سامره ليك خاتون سو

تارتقالی کلدی. یسوع انگا: منگا ایچگالی سو برگیل دیب ایټی. ^٨ چونکه شاگردلاری شهرگا غذا الغالی باریب ایردیلا. ^٩ سامره لیک خاتون انگا: سن بر یهودی بولوب مندین بر سامره لیک خاتون دین قانداغ ایچگالی سو سورارسن دیب ایټی — چونکه یهودیلار سامره لیک لار بیلان معامله قیلماسلار — ^{١٠} یسوع جواب بربب انگا ایټی: خدانینگ عطیه سی نی و منگا ایچگالی سو برگیل دیب سنگا ایتقان نینگ کیم ایکانی نی بیلسانگ ایردی سن اینگدین سورار ایردینگ و اول سنگا تیریک سو برور ایردی دیدی. ^{١١} خاتون انگا ایټی: ای خواجه سو تارتقالی سوغانگ یوق دور و قودوق چوقوردور اول تیریک سو سنگا قایدین دور؟ ^{١٢} آیا سن قودوق نی بیزگا برگان آتامیز یعقوبدین اولوغ موسن؟ اول اوزی و اوغول لاری و پاته لاری اندین ایچار ایردیلا. ^{١٣} یسوع جواب بربب انگا ایټی: هر کیم بو سودین ایچسه ینه اوسایدور. ^{١٤} لیکن هر کیم من انگا برادورغان سودین ایچسه ابدغچه اوسامایدور، بلکه من انگا برادورغان سو اینگ ایچیده ابدی تیریکیلیگا اقادورغان بر بولاق بولادور. ^{١٥} خاتون انگا ایټی: ای خواجه شو سونی منگا برگیل که اوساماغیمن و موندا سو تارتقالی کلماگایمن. ^{١٦} یسوع انگا ایټی: باریب ایرینگ نی قچقیریب موندا کلگیل. ^{١٧} خاتون جواب بربب ایټی: ایریم یوق دور. یسوع انگا ایټی: ایریم یوق دور دیب راست ایټینگ ^{١٨} چونکه بش ایرگا تگدینگ و ایمدیکی ایرینگ سنینگ اوز ایرینگ ایماس مونی راست ایټینگ. ^{١٩} خاتون انگا ایټی: ای خواجه کورورمن که سن بر پیغمبر ایکان سن. ^{٢٠} آتابالاریمیز بو تاغدا سجده قیلدیلا اما سیز لار: سجده قیلادورغان جای اورشلم دادور دیر سیز لار. ^{٢١} یسوع انگا ایټی: ای خاتون منگا چونپوتگیل: آتاغه نه بو تاغدا نه اورشلم دا سجده قیلادورغان وقتینگیز کلادور. ^{٢٢} سیز لار بیلماگانینگیز کا سجده قیلور سیز. بیز لار بیلگانیمیز کا سجده قیلور میز چونکه نجات یهودیلاردین دور. ^{٢٣} حقیقی سجده قیلغوچیلار آتاغه روح و حقیقت بیلان سجده قیلادورغان وقت کلور آری ایمدی کلیب دور. آتا اوزیگا شونداغ سجده قیلغوچیلار نی ایستایدور. ^{٢٤} خدا روح دور و انگا سجده قیلغوچیلار نینگ روح و حقیقت بیلان سجده قیلماقی کیرا ک دور. ^{٢٥} خاتون انگا ایټی: خرستوس دیگان مسیح نینگ کلادورغانی نی بیلورمن و اول کلگانده هر نرسه نی بیزگا خبر برادور. ^{٢٦} یسوع انگا: سن بیلان سوزلاب تورغان من اوزوم اول دورمن دیب ایټی.

^{٢٧} اول همان شاگردلاری کلیب اینگ بر خاتون بیلان سوزلاشانینگا تعجب قیلدیلا لیکن هیچ بری: نمه خواهلارسن یا اینگ بیلان نمه سوزلارسن دیب سورمادی. ^{٢٨} اول

وقت خاتون كوزه سى نى قويوب شهرگا باريب آدم لارغه: ^{٢٩}كليب منينگ بارچه قيلغانيم نى منگا ايتقان بر كشى نى كورونگلار آيا شو اوزى مسيح ايماسمو؟ ^{٣٠} و اولار شهردين چقيب ايننگ آلدیغه كلديلار.

^{٣١}انگاغچه شاگردلارى انگا يالباريب: اى اوستاد يگيل ديب ايتيلار. ^{٣٢}ليكن اول اولارغه ايتي: سيزلار بيلمایدورغان منينگ يگالى بر طعاميم بار. ^{٣٣}شاگردلارى بربريگا: آيا بر كيمرسه انگا يگالى بر نرسه ايب كليب دورمو ديب ايتيشتيالار. ^{٣٤}يسوع اولارغه ايتي: منينگ طعاميم منى ايبارگان نينگ اراده سى نى قيليب انينگ عمل لاريني بجا كلتورماك دور. ^{٣٥}اورماكليشيگا ينه تورت آي بار ديماس سيزلارمو؟ مناسيزلارگا ايتورمن: كوزلار ينگيزنى كوتاريب ايكن يزلار نينگ اورغالى پيشقانيغه قايلانگلار. ^{٣٦} و اورماچى اجرت ايب ابدى تيريكليگا حصول يغادور تاكه تريغوچى و اورماچى برابر خرسند بولغايلا. ^{٣٧}برى تريدور و ينه برى اورادور ديدورغان سوز راست كلدى. ^{٣٨}من سيزلارنى ايشلاماگانينگيزنى اورغالى ايبارديم باشقه لار ايشلاديلار و سيزلار اولار نينگ ايشيغه كيردينگيز.

^{٣٩}اول خاتون نينگ: منينگ بارچه قيلغانيم نى اول منگا ايتي ديب گواه ليق بر ييب ايتقان سوزى اوچون اول شهردين تولا سامره ليك لار يسوع غه ايشانديلار. ^{٤٠}سامره ليك لار انينگ آلدیغه كليب: بيز نينگ يانيميزدا قالغيل ديب انگا يالبارديلار. و اول اندا ايكي كون قالدی. ^{٤١} و انينگ سوزى اوچون ينه تولا كشى انگا ايشانيب ^{٤٢}خاتونغه ايتيكة ايمدى سنينگ سوزونگ اوچون ايشانمايميز چونكه اوزوميز انگلادوق و بيلورميزكه بدرستى دنيا نينگ قوتقازغوچى سى بودور.

^{٤٣}بو ايكي كوندين كين اندين چقيب جليليه گا باردی ^{٤٤}چونكه يسوع اوزى: هيچ بر پيغمبر نينگ اوز وطنيده عزتى يوق دور ديب گواه ليق بردی. ^{٤٥} و جليليه گا كلگانده جليليه ليك لار انينگ عيددا اورشليم دا قيلغانى نينگ همه سى نى كورگاچ انى قبول قيلديلار چونكه اولار هم عيدغه بارغان ايرديلار.

^{٤٦} و يسوع سونى شراب قيلغان جليليه داكى قانا شهر يگا ينه كلدى و كفرناحوم داكى بر پادشاه ليق آدم نينگ اوغلى كسل ايردى. ^{٤٧} و اول كشى يسوع نينگ يهوديه دين جليليه گا كلگانى نى انگلاب آلدیغه باريب: سن كليب اوغلوم غه شفا بر گيل ديب انينگدين تيلادى چونكه اوغلى اولوم گا يقين ايردى. ^{٤٨} اما يسوع انگا ايتي: علامت بيلان معجزه كورماسانگيز ايشانماس سيزلار. ^{٤٩} پادشاه ليق آدم انگا ايتي: اى خواجه بلام اولماسده كلگيل ديب ايتي.

٥٠ يسوع انگا: بارغيل اوغلونگ تيريك دور ديدى. و اول كشى يسوع انگا ايتقان سوزگا ايشانيب باردى. ٥١ اول يولدا كتيب بارغانيدا ايننگ قُل لارى آلدیغه چيقيب: اوغلونگ تيريك دور ديب خبير برديلار. ٥٢ اول وقت اوغلى اونگلانغالى باشلاغان ساعتنى اولاردين سوردى. اولار انگا ايتتى: تونه كون يتنجى ساعت ده تب انى قويدى. ٥٣ و آتاسى يسوع ايننگ اوزيگا: اوغلونگ تيريك دور ديگان ساعت ده بو ايش بولغانى نى اوقوب اوزى و بارچه اويى ايشاندى. ٥٤ يسوع يهوديه دين جليليه گا كلگاندين كين قيلغان ايکينجى معجزه سى بو ايردى.

بشنجى باب

١ اندين كين يهوديلارنينگ بر عىدى بولدى و يسوع اورشليم غه چيقتى. ٢ و اورشليم دا قوى دروازه دا عبرانى تيليدا بيت حسدا ديگان بش ايوانى بار بر كول بار ايردى. ٣ بو ايوانلاردا تولا كسل لار، كورلار، توكورلار و چولاق لار ياتيب سو چالغانغاي ديب منتظر ايرديلار ٤ چونكه براربرار بر فرشته كولگا نازل بولوب سونى چالغوتور ايردى و سو چالغانغاندا دسلاب توشگان كيمر سه هر قانداغ كسلى بار شفا تاپار ايردى. ٥ اندا اوتوز سكر يلدین برى كسل بولغان بر آدم بار ايردى. ٦ يسوع ايننگ اندا ياتقانى نى كوروب اوزون وقت دين برى كسل بولغانى نى ييب انگا ايتتى: ساقايالى خواهلارسن مو؟ ٧ كسل انگا: اى خواهه سى چالغانغاندا منى كولگا تاشلاغالى آدميم يوق دور. من كلسام مندين ايلگارى باشقه سى توشوب دور ديب ايتتى. ٨ يسوع انگا ايتتى: قوپوب اورايننگ نى کوتاريب مانغيل. ٩ و اول درحال ساقاييب اوز اورانى نى کوتاريب مانغدى.

١٠ اما اول كون سبت كونى ايردى. ايننگ اوچون يهوديلار شفا تاپغان كشيگا: سبت كونى دور اورايننگ نى کوتارماك سنگا جائز ايماس ديب ايتيلار. ١١ اول اولارغه جواب برديكه منى ساقايتقان كشى اوزى: اورايننگ نى کوتاريب مانغيل ديدى. ١٢ ايننگدين: سنگا اورايننگ نى کوتاريب مانغيل ديگان آدم كيم دور ديب سورديلار. ١٣ ليكن شفا تاپغان كشى ايننگ كيم ايكانى نى بيلماس ايردى چونكه اول يرده تولا خلق بولغانى اوچون يسوع بر طرفگا كتيب ايردى. ١٤ اندين كين يسوع انى بيت مقدسه كوروب قاليب انگا: منا سقايدينگ ينه گناه قيلماغيل كه سنگا يمانراق بر نمه واقع بولماغاي ديب ايتتى. ١٥ اول آدم باريب اوزينى ساقايتقان

كشى يسوع ايكانى نى يهوديلارغه خبر بردى.^{١٦} بو وجهيدن يهوديلار يسوع غه قصد قىليب اول موني بر سبت كوني قىلغانى اوچون انى اولتورگالى ايستار ايردى.^{١٧} اما يسوع اولارغه: آتام بو وقتغچه ايشلايدور من هم ايشلايمن ديب جواب بردى.^{١٨} انينگ اوچون يهوديلار انى اولتورگالى تخى قصدلار ايرديلار چونكه سبتنى بوزغانى بيلان توختاماي بلکه خدانى آتام ديب اوزينى خدا بيلان تنگ قىلور ايردى.

^{١٩} اما يسوع جواب بريب اولارغه ايتتى: بتحقيق بتحقيق سيزلارگا ايتورمن كه اوغول اوزيدن هيچ نمه قىلالمايدور بلکه آتانينگ قىلغانى نى كوروب قىلور چونكه اول هر نمه قىلسه اوغول هم شونداغ قىلور.^{٢٠} منا آتا اوغولنى دوست توتوب اوز قىلغانى نينگ همه سى نى انگا كورساتور و سيزلار تعجب قىلغوديك بولاردين اولوغراق عمل لارنى انگا كورساتگوسى دور.^{٢١} چونكه آتا اولوك لارنى قوپاريب تيرگوزگانديك اوغول هم اوزى خواهاغانلارنى تيرگوزور.^{٢٢} آتا هم هيچ كيمرسه نى حكم قىلماس بلکه بارچه حكم نى اوغولغه تاپشوروب دور.^{٢٣} تاكه همه سى آتاغه عزت قىلغانديك اوغولغه هم عزت قىلغايلاير. كيم كه اوغولغه عزت قىلماسه انى ايبارگان آتاغه هم عزت قىلمايدور.^{٢٤} بتحقيق بتحقيق سيزلارگا ايتورمن كه مينينگ سوزومنى انگلاب منى ايبارگانگا ايشانگان كيمرسه نينگ ابدى تيريكلىكى بار و اوزى حكم گا كلماس بلکه اولوم دين تيريكلىكگا اوتوب دور.^{٢٥} بتحقيق بتحقيق سيزلارگا ايتورمن كه اولوك لار ابن الله نينگ آوازينى انگلايدورغان وقت كلور. آرى ايمدى كليب دور و انى انگلاغانلار تيريلورلار.^{٢٦} چونكه آتانينگ اوز ذاتيدا تيريكلىكى بار بولغانديك اوغولغه هم اوز ذاتيدا تيريكلىكى بار بولوشقه قدرت بردى.^{٢٧} و ابن الانسان بولغانى اوچون حكم قىلغالى هم انگا قدرت بريب دور.^{٢٨} مونيغغه تعجب قىلمانگلار چونكه گورلارداكى لارنينگ همه سى انينگ آوازينى انگلايدورغان وقت كلور.^{٢٩} و اندين چيقب يخشيليق قىلغانلار حيات قيامتگا و يمانليق قىلغانلار حكم قيامتگا كتارلار.^{٣٠} من اوزوم دين هيچ نرسه قىلالماس من انگلاغانيم ديك حكم قىلورمن و حكموم عادل دور چونكه اوز اراده منى ايماس بلکه منى ايبارگان نينگ اراده سى نى قىلغوم بار.^{٣١} اگر من اوز باره مده گواه ليق برسام گواه ليقمى حق ايماس.^{٣٢} باشقه كيمرسه مينينگ باره مده گواه ليق برادور و بيلورمن كه مينينگ باره مدين برگان گواه ليقى حق دور.^{٣٣} سيزلار يوحنا غه ايلچى ايباردينگيز و اول حقيقت گا گواه ليق بردى.^{٣٤} ليكن من انساندين شهادت الماس من اما سيزنينگ نجات تاپماقنغيز اوچون موني ايتورمن.^{٣٥} كويوب توروب ياروغان چراغ اول

اوزى ايردى و سيزلار آز بر مُدّتجه انينگ ياروغيدا سويونگالى خواهلادينگيز.^{٣٦} ليکن يوحنا نينگ كي دين اولوغراق بر شهادتيم بار. آتا منگا پوتگوزگالى برگان ايشلار يعنى من قيليپ تورغان ايشلار اوزى آتانينگ منى ايبارگانينگا منينگ باره مده گواه ليق برور.^{٣٧} آرى منى ايبارگان آتا اوزى منينگ باره مده گواه ليق بريب دور. اصلا انينگ آوازينى انگلامادينگيز و يا انينگ هيٽى نى كورمادينگيز^{٣٨} و انينگ سوزى ايچينگيزده قرار تاپمادى چونكه سيزلار اول اوزى ايبارگان كيمر سه گا ايشانماس سيزلار.^{٣٩} كتاب لارنى نفتيش قيلور سيزلار چونكه اولاردا ابدى تيريكليك نى تاپاميز ديب خيال قيلور سيزلار و بولار منينگ باره مده گواه ليق برور.^{٤٠} اما تيريكليك تاپماق اوچون منگا كلگالى اونا ميسيزلار^{٤١} آدم لاردين عزت قبول قيلماس من^{٤٢} ليکن سيزلارنى تونوب ايچينگيزده خدانينگ محبتي يوق ايكانى نى بيلور من.^{٤٣} من آتام نينگ اسميدا كلديم اما منى قبول قيلماس سيزلار باشقه سى اوز اسميدا كلسه انى قبول قيلور سيزلار.^{٤٤} سيزلار بربرينگيزدين عزت قبول قيليپ واحد خدادين كلگان عزت نى ايستاماي قايداغ ايشانالور سيزلار.

^{٤٥} منى بيز نينگ توپه ميزده آتاغه عرض قيلور گمان قيلمانگلار. سيز نينگ توپه نكيزده عرض قيلغوچى بار و اول اميد باغلاغانينگيز موسى دور.^{٤٦} موسى غه ايشانگان بولسانگيز منگا هم ايشانور ايردينگيز چونكه اول منينگ باره مده پتودى.^{٤٧} ليکن انينگ پتوك لاريگا ايشانماسانگيز منينگ سوزوم گا قايداغ ايشانالور سيزلار؟

التنجى باب

^١ اندين كين يسوع جليليه تنگيزى نينگ يعنى طبريه تنگيزى نينگ اول بر طرفيگا باردى. ^٢ و تولا خلق انينگ كسل لارگا قيلغان معجزه لارنى كوروب انگا ايرگاشتى. ^٣ اما يسوع تاغقه چيقيب شاگردلارى بيلان اندا اولتوردى. ^٤ و يهوديلار نينگ فصح عيدى يقين ايردى. ^٥ يسوع كوزلارنى كوتاريب آلدیغه تولا خلق نينگ كلگانى نى كوروب فيليپوسغه: بولارغه يگالى نان قايدىن ساتيب الالى ديب ايٽى. ^٦ ليکن انى سيناماق اوچون مونى ايٽى چونكه نمه قیلادورغانى نى اوزى بيلور ايردى. ^٧ فيليپوس انگا: هر بريگا كچيك بر پارچه دين تگسه ايكي يوز دينار ليق نان اولارغه يتمايدور ديب جواب بردى. ^٨ شاگردلارى نينگ برى يعنى سمعون پطروس نينگ برادرى اندرياس انگا ايٽيکه ^٩ موندا بش ارپا نانى بيلان

ایکی بلیقی بار بر اوغول بلا تورادور لیکن شونچه تولا خلققه بو نمه بولادور؟^{۱۰} یسوع: خلقنی اولتور غوزونگلار دیب ایٚی: و اول یرده تولا اوت بار ایردی. و ایر کشیلار یرگا اولتوردیلار. و اولار نینگ عددی بش مینگچه ایردی.^{۱۱} اندین یسوع ناننی الیب شکر ایٚیب اولارنی اولتورغانلارغه اولوشتوروب شونداغ هم اولار خواهلاغودیک بلیق لاردین هم بریب^{۱۲} اولار تویغاندا اوز شاگردلاریغه: هیچ نمه ضائع بولماسون دیب اشقان پارچه لارنی یغینگلار دیب ایٚی.^{۱۳} و اولار یغیب بش ارپا نانیدین اشیب یگانلاردین قالغان پارچه لاردین اون ایکی سبد تولدوردیلار.

^{۱۴} ایمدی خلق یسوع قیلغان معجزه‌نی کوروب: بتحقیق دنیاغه کلادورغان پیغمبر بودور دیب ایٚی.^{۱۵} لیکن یسوع اولار نینگ کلیب ایننگ اوزینی پادشاه قیلماق اوچون زورلوق بیلان الیب کتادورغاننی بیلیب اوزی ینه تاغقه یالغوز باردی.

^{۱۶} آخشام بولغاندا شاگردلاری تنگیزگا باریب^{۱۷} تنگیز نینگ اول طرفداکی کفرناحومغه بارماق اوچون بر کمه‌گا توشتیلاز اما قرانگولوق باسیب ایردی و یسوع اولارغه تخی کلگان ایماس ایردی.^{۱۸} و ایسیب تورغان قاتیق شمالدین تنگیز چالغونور ایردی.^{۱۹} لیکن اولار یکر مه بش یاکه اوتوز اوق یا اٚیمیچه بارغاندا یسوع نینگ تنگیز نینگ یوزیده مانگیب کمه‌گا کلادورغاننی کوروب قورقتیلار.^{۲۰} اما اول اولارغه: قورقمانگلار من دورمن دیب ایٚی.^{۲۱} اولار انی کمه‌گا الغالی خواهلاغاندا درحال کمه اولار بارادورغان یرگا یٚی.^{۲۲} اول کون نینگ ایرته‌سی تنگیز نینگ اول طرفیده تورغان خلق اندا بر کمه‌دین باشقه‌سی بولماغاننی و یسوع اوز شاگردلاری کیرگان کمه‌گا اولار بیله کیرمای بلکه شاگردلاری نینگ یالغوز بارغاننی کورگان ایردی.^{۲۳} لیکن طبریّه‌دین باشقه کمه‌لار کلیب خلق خداوند شکر ایتقاندین کین نان یگان یرگا یقین توختاغان ایردی.^{۲۴} اما خلق یسوع نینگ و ایننگ شاگردلاری نینگ اندا بولماغاننی کورگانه اولار اوزی کمه‌لارگا کیریب یسوعنی ایستاگالی کفرناحومغه باردیلار.^{۲۵} و اولار انی تنگیز نینگ اول طرفیده تاییب انگا: ای اوستاد قچان بو یرگا کلدینگ دیب ایٚیلار.^{۲۶} یسوع اولارغه جواب بریب ایٚی: بتحقیق بتحقیق سیزلارگا ایتورمن که معجزه‌لار کورگانینگیز اوچون ایماس بلکه ناندین یب تویغانینگیز اوچون منی ایستارسیزلار.^{۲۷} فانی بولادورغان طعام اوچون حرکت قیلمانگلار لیکن ابن‌الانسان سیزلارگا برادورغان ابدی حیاتلیقه باقی قالادورغان طعام اوچون حرکت قیلینگلار چونکه انی آتا یعنی خدا اوزی مُهرلاب دور.^{۲۸} اول وقت اولار

انگا: نمه قيليپ خدانينگ ايشلاريني بجا كلتوراميز ديب ايتيلار. ^{٢٩}يسوع اولارغه جواب بريب ايتي: خدانينگ ايشي بودوركه اول اوزى ايبارگان كيمرسه گا ايشانگايسيزلار. ^{٣٠}اولار انگا ايتيلار: انداغ بولسه سن نمه معجزه قيلورسن كه كوروب ايشانگاميز؟ نمه قيلورسن؟ ^{٣١}اول اولارغه يگالي آسماندين نان بردى ديب پتولگانديك آتابابالاريميز بياباندا مَن يديلار. ^{٣٢}يسوع اولارغه ايتي: بتحقيق بتحقيق سيزلارگا ايتورمن كه آسماندين ناننى سيزلارگا موسى برمادى ليكن حقيقي ناننى سيزلارگا آسماندين آتام برور ^{٣٣}چونكه آسماندين نازل بولوب دنياغه تيريكليك برادورغان نان خدانينگ ناننى دور. ^{٣٤}اولار انگا: اى خواجه بيزلارگا شو ناندن هميشه برگيل ديب ايتيلار. ^{٣٥}يسوع اولارغه ايتي: تيريكليك ناننى من اوزوم دورمن. كيم كه منگا كلسه هرگيز آچ قالماس و كيم كه منگا ايشانسه ابدغچه اوساماس. ^{٣٦}ليكن من سيزلارگا ايتقاندك: منى كوردينگيز اما ايشانمايسيزلار. ^{٣٧}آتام هر كيمنى منگا برسه منگا كلور و منگا كلگان كيمرسه نى اصلا تاشقارى تاشلاماس من. ^{٣٨}چونكه من اوز خواهشيمنى قيلغالى ايماس بلكه منى ايبارگان نينگ خواهشىنى قيلغالى آسماندين نازل بولدوم. ^{٣٩}و منى ايبارگان نينگ خواهشى بودوركه منگا برگانى نينگ همه سيدن هيچ برينى يوتورماى انى آخرقى كونده تيرگوزوب قوپارغايمن. ^{٤٠}چونكه منى ايبارگان نينگ خواهشى بودوركه هر كيم اوغولنى كوروب انگا ايشانسه انينگ ابدى تيريكليكى بولغاي و من انى آخرقى كونده تيرگوزوب قوپارورمن.

^{٤١}اول وقت يهوديلار: آسماندين نازل بولغان نان من اوزوم دورمن ديگانى اوچون غوتولداشيب ^{٤٢}ايتيلاركه بو يوسف نينگ اوغلى يسوع ايماسمو؟ بيز انينگ آتاسىنى و اناسىنى تونورموز ايماسمو؟ بو اوزى: من آسماندين نازل بولدوم ديب قايداغ ايتالايدور؟ ^{٤٣}يسوع جواب بريب اولارغه ايتي: آرانگيزدا غوتولداشمانگلار. ^{٤٤}منى ايبارگان آتا اوزى تارتقان كيمرسه دين باشقه هيچ برى منگا كلماس و من انى آخرقى كونده تيرگوزوب قوپارورمن. ^{٤٥}همه سى خدادين تعليم الماچى بولورلار ديب پيغمبرلار نينگ كتاب لاريدا پتولوب دور. هر كيم آتادين انگلاب اورگانگان بولسه منگا كلور. ^{٤٦}ليكن هيچ كيم آتانى كورماب دور مگر خدادين كلگان كيمرسه اوزى آتانى كوروب دور. ^{٤٧}بتحقيق بتحقيق سيزلارگا ايتورمن: كيم كه منگا ايشانسه انينگ ابدى تيريكليكى بار. ^{٤٨}تيريكليك ناننى من اوزوم دورمن. ^{٤٩}آتابابالارينگيز بياباندا مَن يب اولديلار. ^{٥٠}آسماندين نازل بولغان نان شونداغ كه بر كيم انينگدين يسه اولمايدور. ^{٥١}آسماندين نازل بولغان اول تيريك نان من

اوزوم دورمن. بر كيمرسه بو ناندین یسه ابدغچه تیریک قالدور. و من برادورغان نان اوز بدنیم دور. من انی دنیانینگ تیریکلیکی اوچون برورمن.

^{٥٢} اول وقت یهودیلار اوز آرالاریدا تالاشیب: بیزلارگا اوز بدننی نی یگالی قایداغ برالایدور دیب ایتیشتیلار. ^{٥٣} یسوع اولارغه ایئی: بتحقیق بتحقیق سیزلارگا ایتورمن: اگر ابن الانسان نینگ بدننی نی یب قانی نی ایچماسانگیز ایچینگیزده تیریکلیکینگیز یوق دور. ^{٥٤} کیم که منینگ بدنیم نی یب قانیم نی ایچسه انینگ ابدی تیریکلیکی بار و من انی آخرقی کونده تیرگوزوب قویارورمن. ^{٥٥} چونکه بدنیم حقیقی یگولوک و قانیم حقیقی ایچگولوک دور. ^{٥٦} کیم که منینگ بدنیم نی یب قانیم نی ایچسه منده قالور و من اینگده قالورمن. ^{٥٧} تیریک آتا منی ایبارگاندیک و من آتانینگ واسطه سی برله تیریک تورغاندیک منی یگان کیمرسه اوزی هم منینگ واسطه م برله تیریک قالور. ^{٥٨} آسمان دین نازل بولغان نان بولسه آتابالار من یب اولگانیدیک ایماس بلکه کیم که بو نان نی یسه ابدغچه تیریک قالور. ^{٥٩} مونی کفرناحوم داکی بر سیناغوغدا تعلیم برگانیده ایئی.

^{٦٠} و شاگردلاریدین تولا مونی انگلاب: بو قاتیق سوزدور. کیم مونی انگلایالایدور دیب ایئیلار. ^{٦١} یسوع اوز ایچیده شاگردلاری نینگ مونداغ غوتولداشقانی نی بیلیم اولارغه ایئی: بو سیزلارنی تایدورورمو؟ ^{٦٢} انداغ بولسه ابن الانسان اوز ایلگارکی یرگا چیقادورغانی نی کورسانگیز قایداغ بولور؟ ^{٦٣} تیریک قیلغوچی روح دور. جسم نینگ هیچ نرسه گا منفعتی یوق دور. لیکن من سیزلارگا ایتقان سوزلار روح دور و هم تیریکلیک دور. ^{٦٤} لیکن سیزلاردین بعضیلاری ایشانماسلار دیدی. چونکه یسوع ایشانمایدورغانلار نینگ قایسی و انی توتوب برادورغانی کیم ایکانی نی دسلابدین بیلیم ^{٦٥} ایئی: انینگ اوچون سیزلارگا ایئیم که آتام دین انگا عطا قیلینماسه هیچ کیمرسه منگا کلالماس.

^{٦٦} انینگ اوچون شاگردلاریدین تولا کشی کینگا یانیم انینگ بیلان مانگماس بولدیلار. ^{٦٧} اول وقت یسوع اون ایکیلارگا ایئی: سیزلار هم کنگالی خواهلار سیزمو؟ ^{٦٨} سمعون پطروس جواب بردیکه ای خداوند کیم گابارالی؟ ابدی تیریکلیک نینگ سوزلاری سنده دور. ^{٦٩} و بیزلار ایشانیم بیلدوک که سن خدانینگ قدوسی دورسن. ^{٧٠} یسوع اولارغه: من اون ایکیگیزنی ایلغامادیم مو؟ و سیزلاردین بری بر ابلیس دور دیب جواب بردی. ^{٧١} مونی سمعون اسخریوطی نینگ اوغلی یهودا باره سیدین ایئی. چونکه اول اون ایکیلار نینگ بری بولوب انی توتوب برادورغان ایردی.

یتنجی باب

اندين کين يسوع جليليه ده يورور ايردى چونکه يهوديلار انى اولتورگالى ايستاگانى^۱ اوچون يهوديه ده يورگالى خواهلاماس ايردى.^۲ و يهوديلارينگ سايبان عيدى يقين ايردى. ^۳ و انينگ برادرلارى انگا ايتيلارکه موندین کتيب يهوديه گا بارغيل تاکه شاگردلارينگ هم سنینگ قيليب تورغان ايشلارينگ نى کورگاييلار.^۴ چونکه اوزى نينگ اشکارا بولوشى نى خواهلاغان کيمرسه پنهاندا هيچ نرسه قيلماس. بو عمل لارنى قيلسانگ اوزونگ نى دنياغه اشکارا قيلغيل ديديلار.^۵ چونکه برادرلارى هم انگا ايشانماس ايردیلار.^۶ يسوع اولارغه ايتتى: منينگ وقتيم تخی کلماب دور ليکن سيزنينگ وقتينگيز هميشه مناسب دور.^۷ دنيا سيزلارنى يمان کورالمایدور ليکن منى يمان کورادور چونکه من انينگ عمل لارى يمان دور ديب انينگ باره سيده گواه ليق برور من.^۸ سيزلار عیدغه بارينگلار من بو عیدغه بارغالى قدم قويماديم چونکه وقتيم تخی تمام بولماب دور.^۹ مونی اولارغه ايتيب جليليه ده قالدی. ^{۱۰} ليکن برادرلارى عیدغه کتگاندين کين اول اوزى هم اشکارا بولماي پنهانداكى ديك عیدغه چيقتی.^{۱۱} و يهوديلار عیددا انى ايستاب: اول نه یرده دور ديب ايتيشتيلار.^{۱۲} و خلق اوز آراسيدا انينگ باره سيده تولا غوتولداشور ايردیلار. بعضيلارى: يخشى دور ديدیلار، باشقه لارى: ايماس بلکه قومنى آز دورادور ديب ايتيلار.^{۱۳} اما يهوديلاردین قورقوب هيچ کيمرسه انينگ باره سيدین اشکارا سوز قيلماس ايردى.

^{۱۴} اما عيدنينگ تنگی اوتگانده يسوع بيت مقدسگا چيقيب تعليم بردی.^{۱۵} يهوديلار تعجب قيليب: بو اوزى تعليم المای کتاب لارنى قايداغ بيلور ديب ايتيشتيلار.^{۱۶} يسوع اولارغه جواب بریب ايتتى: منينگ تعليميم منينگ کی ايماس بلکه منى ايبارگان نينگ کی دور.^{۱۷} بر کيمرسه انينگ اراده سى نى قيلغالى خواهلاسه بو تعليم خدادين بولسه يا من اوزوم دين سوز قيلسام اول اوزى بيلادور.^{۱۸} اوزيدین سوز قيلغان کيمرسه اوز عزتى نى ايستار ليکن اوزينى ايبارگان نينگ عزتى نى ايستگان کيمرسه صادق دور و انينگده حق سزليق يوق دور.^{۱۹} سيزلارگا توراتنى موسى برمادی مو؟ اما سيزلاردین هيچ برى توراتنى عملگا کلتورماس. نمه اوچون منى اولتورگالى ايستار سيزلار؟^{۲۰} خلق جواب بریب ايتتیکه: سنده يمان روح بار. سنى کيم اولتورگالى ايستایدور؟^{۲۱} يسوع جواب بریب اولارغه ايتتى: بر عمل قيلدیم و همه نگیز شونينگغه تعجب قيلدینگيز.^{۲۲} ختنه قيليش موسى دين بولماي

بلکه آتابالاردین بولسه هم موسی اوزی سیزلارگا ختنه‌نی بردی و آدم‌نی سبت کونیده ختنه قیلورسیزلار. ^{۳۳} موسی نینگ شریعتی بوزولماسون دیب آدم سبت کونیده ختنه قیلینسه پوتون آدم‌نی سبت کونیده ساقایتقانییم اوچون منگا اچیغلانورسیزلارمو؟ ^{۳۴} ظاهره قایللاب حکم قیلمانگلار بلکه راست حکم قیلینگلار.

^{۳۵} اول وقت اورشلیم لیق لارنینگ بعضی سی ایٹیلار: اولار اولتورگالی ایستاگان کیمرسه شو ایماسمو؟ ^{۳۶} منا اشکارا سوز قیلادور و انگا هیچ نرسه دیمایدورلار. آیا محکمه مصلحتچیلاری مونینگ مسیح ایکانی نی تعیین بیلدیلارمو؟ ^{۳۷} لیکن مونینگ قایدین بولغانی نی بیلورمیز اما مسیح کلگانده اینگ قایدین بولغانی نی هیچ کیم بیلمایدور. ^{۳۸} اما یسوع بیت مقدّسه تعلیم بریب قچقیریب ایٹی: منی توتوب قایدین بولغانیم نی بیلورسیزلار. من اوزوم دین کلمادیم لیکن منی ایبارگان اوزی حق دور اما سیزلار انی تونوماس سیزلار. ^{۳۹} من انی تونورمن چونکه اینگدین کلدیم و منی اول ایاردی دیدی.

^{۴۰} اینگ اوچون انی توتقالی ایستادیلار لیکن هیچ کیمرسه اینگ اوستیگا قول سالمادی چونکه اینگ وقتی تخی کلماگان ایردی. ^{۴۱} اما خلقدین تولا انگا ایشانیب: مسیح کلگانده مونینگ قیلغانیدین تولاراق معجزه قیللورمو؟ دیدیلار. ^{۴۲} فریسیلار اینگ باره سیده خلق نینگ مونی غوتولداشقانی نی انگلادیلار و اولوغ کاهن لار بیلان فریسیلار انی توتقالی خدمتکارلار ایباردیلار. ^{۴۳} لیکن یسوع اولارغه ایٹی: تخی آز بر وقت من سیزلار بیلان دورمن اندین کین منی ایبارگان نینگ آلدیغه بارورمن. ^{۴۴} منی ایستاب تاپمایسیزلار و من بولغان یرگا کلالماس سیزلار. ^{۴۵} یهودیلار بربریگا ایٹیلار: بیزنی منی تاپمایدورلار دیب بو اوزی نه یرگا بارادور؟ آیا یونانیلار نینگ آراسیدا تارالیب کتگانلارگا باریب یونانیلارغه تعلیم برورمو؟ ^{۴۶} بو منی ایستاب تاپماس سیزلار و من بولغان یرگا کلالماس سیزلار دیب اییقانی نمه دور؟

^{۴۷} اما عیدنینگ آخرقی یعنی چونگ کونیده یسوع توروب قچقیریب ایٹی: بر کیمرسه اوساسه منگا کلیب ایچسون! ^{۴۸} کیم که منگا ایشانسه کتاب ایقانیدیک اینگ ایچیدین تیریک سو اقرین لاری جاری بولادور دیب ^{۴۹} ایشانگانلار قبول قیلادورغان روح نینگ باره سیده مونی ایٹی. چونکه یسوع تخی جلال تاپماغانی اوچون روح تخی بریلگان ایماس ایردی. ^{۵۰} اول وقت خلق نینگ بعضی سی بو سوزلارنی انگلاب: بتحقیق بو اوزی شول پیغمبر دیب ایٹیلار. ^{۵۱} باشقه لاری: بو مسیح دور دیدیلار، ینه باشقه لاری: آیا مسیح

جلیلیه دین کلامدور؟^{۴۲} آیا کتاب: مسیح داودننگ نسلیدین و داود اوزی تورغان بیت لحم شهر دین کلادور دیب ایتقان ایماسمو؟ دیدیلار.^{۴۳} و خلق نینگ آراسیدا ایننگ سبیدین بر بولانماگلیک واقع بولدی.^{۴۴} و اولاردین بعضیلاری انی توتقالی خواهلادیلار لیکن هیچ کیمسه ایننگ اوستیگا قول سالمادی.

^{۴۵} و خدمتکارلار اولوغ کاهن لار بیلان فریسیلارننگ قاشیغه یانیب کلدیلار و بولار: نمه اوچون انی الیب کلمادینگیز دیب اولارغه ایئیلار.^{۴۶} خدمتکارلار جواب بردیلارکه هیچ وقت بر آدم بو کشیدیک سوز قیلغان ایماس.^{۴۷} فریسیلار اولارغه جواب بردیلارکه سیزلار هم ازیقیب کتینگیزمو؟^{۴۸} آنا محکمه مصلحتچیلاریدین یا فریسیلاردین بر کیم انگا ایشاندی مو؟^{۴۹} لیکن شریعت نی بیلماگان بو قوم ملعون دور.^{۵۰} اما اولارننگ بری یعنی ایلکاری یسوع غه کلگان نیقودیموس اولارغه ایئی: ^{۵۱} آیا شریعتیمیز کشی نینگ نمه قیلغانی نی اول انینگدین انگلاب بیلماگونچه انی حکم قیلادورمو؟^{۵۲} اولار انگا: آیا سن هم جلیلیه دین موسن؟ تفتیش قیلیب کورگیل که جلیلیه دین هیچ بر پیغمبر قوپماب دور دیب جواب بردیلار.^{۵۳} و هر بری اوز اوویگا باردی.

سکزنجی باب

^۱ و یسوع زیتون تاغیغه چیققی. ^۲ اما ایرته گانده ینه بیت مقدسگا کلدی و خلق نینگ همه سی ایننگ آلدیغه کلدیلار و اول اولتوروب اولارغه تعلیم بردی. ^۳ و کاتب لاری بیلان فریسیلار زنادا توتولغان بر خاتون نی کلتوروب اوترادا تورغوزوب ^۴ انگا ایئیلارکه ای اوستاد بو خاتون زنا ایشی نی قیلغانیدا توتولدی. ^۵ تورات داموسی شونداغلارننگ سنگسار قیلینماقی نی بیزلارگا امر قیلیب دور اما سن نمه دییسن دیب ^۶ ایننگ تویه سیده عرض قیلغالی بر بهانه تاپماق اوچون انی سیناب مونی ایئیلار. لیکن یسوع اینگیشیب بارماقی برله یرگا پتور ایردی. ^۷ اما اولار توختامای ایننگدین سوراب تورغاندا اول اوری توروب اولارغه: قایسینگیز گناه سز بولسه اولقی تاشنی انگا اول اتسون دیدی. ^۸ اندین ینه اینگیشیب یرگا پتور ایردی. ^۹ لیکن اولار مونی انگلاغاندا اوز انصاف لاری اولارنی ملامت قیلغاج قیرلاریدین باشلاب آخرقی لارغچه بردین بردین چیقیب کتیب یسوع نی و اوترادا تورغان خاتون نی یالغوز قویدیلار. ^{۱۰} و یسوع اوری توروب خاتون دین باشقه هیچ کیمسه نی کورمای انگا ایئی: ای خاتون دعواگرلارننگ

قنى؟ هيچ برى سنى حكم قيلمادى مو؟^{١١} اول انگا ايْتى: هيچ برى اى خواجه. يسوع انگا ايْتى: من هم سنى حكم قيلمايمن باريب ينه گناه قيلماغيل.

^{١٢} يسوع ينه اولارغه سوز قيليب ايْتى: من دنيا نينگ نوري دور من منگا ايرگاشگان كيمر سه اصلا قرانگولوقدا مانگمايدور بلكه ايننگ حيات نوري بولور.^{١٣} و فريسيلار انگا: سن اوز باره ننگه گواه ليق برور سن گواه ليقينگ راست ايماس ديب ايْتيلار.^{١٤} يسوع جواب بريب اولارغه ايْتى: اوز باره ده گواه ليق برسام هم گواه ليقيم راست دور چونكه نه يردين كليب نه يرگا بارادور غانيم ني بيلور من ليكن سيزلار نه يردين كليب نه يرگا بارادور غانيم ني بيلماس سيزلار.^{١٥} سيزلار جسم گا قايلاب حكم قيلور سيزلار. من هيچ كيمر سه ني حكم قيلمايمن.^{١٦} من حكم قيلسام مو حكموم راست دور چونكه من بالغوز ايماس من ليكن مني ايبارگان آتا منينگ بيلان دور.^{١٧} ايكي كشي نينگ گواه ليقى راست دور ديب شريعتينگيزده هم پتولوب دور.^{١٨} من اوز باره ده گواه ليق برور من مني ايبارگان آتام هم منينگ باره ده گواه ليق برور.^{١٩} اولار انگا: آتانگ نه يرده دور ديب ايْتيلار. اما يسوع: خواه مني خواه آتام ني تونومايسيزلار. مني تونوسانگيز ايردى آتام ني هم تونور ايردينگيز ديب جواب بردى.^{٢٠} يسوع بيت مقدسه تعليم برگانده خزينه نينگ آليدا بو سوزلار ني ايْتى و هيچ كيم انى توتمايدى چونكه ايننگ ساعتى تخى كلماگان ايردى.

^{٢١} يسوع ينه اولارغه ايْتى: من كتار من مني ايستار سيزلار و گناه لارينگيزدا اولور سيزلار. من بارادورغان يرگا سيزلار كاللماس سيزلار.^{٢٢} اول وقت يهوديلار: من بارادورغان يرگا سيزلار كاللماس سيزلار ديدور. آيا اوز اوزيني اولتورگوسى بارمو ديب ايْتيلار.^{٢٣} اول وقت اولارغه ايْتى: سيزلار توبندين دور سيزلار، من ايگيزدين دور من. سيزلار بو دنيا ديدن دور سيزلار، من بو دنيا ديدن ايماس من.^{٢٤} ايننگ اوچون سيزلارگا: گناه لارينگيزدا اولور سيزلار ديب ايْتيم چونكه من اول ايكانيم گا ايشانماسانگيز گناه لارينگيزدا اولور سيزلار.^{٢٥} اولار انگا: سن كيم دور سن ديب ايْتيلار. يسوع اولارغه ايْتى: نمه ايكانيم ني ابتدادين سيزلارگا ايْتيم.^{٢٦} سيز نينگ باره ننگيزده ايتيب حكم قيلادورغان تولا نر سه لاريم بار ليكن مني ايبارگان حق دور و من ايننگدين انگلاغانيم ني دنياغه ايتور من ديدى.^{٢٧} اما آتانينگ باره سيدين اولارغه موني ايتقانى ني او قماديلار.^{٢٨} ايننگ اوچون يسوع اولارغه ايْتى: ابن الانسان ني کوتارگانينگيزده من اول بولوب اوزوم دين بر نر سه قيلماى بلكه آتا منگا اورگاتگانديك سوز قيلغانيم ني بيلور سيزلار.^{٢٩} مني ايبارگان اوزى منينگ بيلان

بولوب من همیشه ایننگ خوش رضایی نی قیلغانیم اوچون منی یالغوز قوبمادی.^{۳۰} دیب ایتقانیده تولا کشی انگا ایشاندیلا.

^{۳۱} اول وقت یسوع ایننگ اوزیگا ایشانگان یهودیلارغه ایتی: اگر سیزلار منینگ سوزلاریم ده ثابت قالسانگیز حقیقت ده منینگ شاگردلاریم بولورسیزلار.^{۳۲} و حقیقت نی تونورسیزلار و حقیقت سیزلارنی آزاد قیلور.^{۳۳} اولار انگا جواب بر دیلارکه بیز ابراهیم نینگ نسلی دورمیز و هیچ وقت بر کیم گا قُل بولمادوق قایداغ سن: آزاد بولورسیزلار دیب ایتالورسن؟^{۳۴} یسوع اولارغه جواب بر دیکه بتحقیق بتحقیق سیزلارگا ایتورمن: هر کیم گناه قیلسه گناه نینگ قُلی دور.^{۳۵} لیکن قُل اویده ابدغچه قالمايدور، اوغول ابدغچه اندا قالادور.^{۳۶} ایمدی اوغول سیزلارنی آزاد قیلسه بدرستی آزاد بولورسیز.^{۳۷} ابراهیم نینگ نسلی ایکانینگیزی بیلورمن لیکن سوزوم ایچینگیزده جای تاپماغانی اوچون منی اولتورگالی ایستارسیزلار.^{۳۸} من آتام نینگ کی دا کورگانیم نی سوز قیلورمن و سیزلار اوز آتانگیز دین انگلاغانینگیزی قیلورسیزلار.^{۳۹} اولار انگا: آتامیز ابراهیم دور دیب جواب بر دیلار. یسوع اولارغه ایتی: اگر ابراهیم نینگ بلالاری بولسانگیز ابراهیم نینگ عمل لارینی قیلور ایردینگیز.^{۴۰} لیکن ایمدی سیزلار منی یعنی خدادین انگلاغان حقیقت نی سیزلارگا ایتیب برگان بر آدم نی اولتورگالی قصدلارسیزلار. ابراهیم شونداغ قیلمادی.^{۴۱} سیزلار آتانگیز نینگ ایشلارینی قیلورسیزلار. اولار انگا ایلیلار: بیزلار زندین توغولمادوق بیزنینگ بر آتامیز بار یعنی خدا.^{۴۲} یسوع اولارغه ایتی: اگر خدا آتانگیز بولسه ایردی منی دوست توتار ایردینگیز چونکه من خدادین چیقیب کلدیم. اوزوم دین کلمادیم بلکه منی اول ایباردی.^{۴۳} نمه ایشقه منینگ سوزومنی اوقماس سیزلار؟ سبب شوکه منینگ سوزومنی انگلاغالی چیداماس سیزلار.^{۴۴} سیزنینگ آتانگیز ابلیس دور و آتانگیز نینگ شهوت لارینی بجا کلتورگالی خواهلارسیزلار. اول اوزی دسلابدین آدم اولتورگوچی بولوب ایننگده حقیقت بولماغاچ حقیقت ده ثابت قالماب دور. یالغان نی ایتقانیدا اوزی نینگ کی نی ایتور چونکه اوزی یالغانچی آری یالغانچیلیق نینگ آتاسی دور.^{۴۵} اما من حقیقت نی ایتقانیم اوچون منگا ایشانماس سیزلار.^{۴۶} قایسینگیز منی بر گناه توپه سیده ملامت قیلالایدور؟ حقیقت نی ایتسام سیزلار نمه اوچون منگا ایشانمایسیزلار؟^{۴۷} خدادین بولغان کیمرسه خدانینگ سوزینی انگلایدور خدادین بولماغانینگیز اوچون قولاق سالماس سیزلار.^{۴۸} یهودیلار جواب بریب انگا ایلیلار: سنی یمان روح ایگالانگان بر سامره لیک دیب راست ایتمادوق مو؟^{۴۹} یسوع جواب بر دیکه

منده يمان روح يوق دور ليكن آتام غه عزت قيلورمن و سيزلار منى تحقير قيلورسيزلار.
 ٥٠ ليكن من اوز عزتيمنى ايستامايمن انى ايستاب حكم قيلغوچى بار. ٥١ بتحقيق بتحقيق
 سيزلارگا ايتورمن كه بر كيمرسه منينگ سوزومنى ساقلاسه الى الابد اولوم كورمايدور.
 ٥٢ يهوديلار انگا ايتيلار: يمان روح لوق ايكانينگنى ايمدى اوقوق. ابراهيم و پيغمبرلار
 اولديلار و سن: اگر بر كيمرسه منينگ سوزومنى ساقلاسه الى الابد اولومنى تاتيماست ديب
 ايتورسن. ٥٣ آيا سن آتاميز ابراهيم دين اولوغ موسن؟ اول اولدى پيغمبرلار هم اولديلار.
 سن اوزونگنى كيم قيلورسن؟ ٥٤ يسوع جواب برديكة اگر من اوزوم گا عزت قيلسام عزتيم
 هيچ نمه ايماس ايردى. سيزلار انى تنگريميز ديگان آتام اوزى منگا عزت قيلور. ٥٥ اما انى
 تونوماب دورسيزلار ليكن من انى تونورمن. اگر انى تونومايمن ديسام سيزلارديك يالغانچى
 بولور ايرديم ليكن انى تونوب انينگ سوزينى ساقلازمن. ٥٦ آتانگيز ابراهيم منينگ كونومنى
 كورگالى اميد قليب شادليق قيلدى و اول كوروب خرسند بولدى. ٥٧ يهوديلار انگا ايتيلار:
 اليك ياشقه كيرماي ابراهيمنى كوردونگ مو؟ ٥٨ يسوع اولارغه: ابراهيم وجودغه كلماسدين
 ايلگارى من بار ايرديم ديب ايتي. ٥٩ اول وقت انى سنگسار قيلغالى تاشلار قول لاريغه
 الديلار ليكن يسوع اوزينى ياشوروب بيت مقدسدين چيقيب كتي.

توقوزونجى باب

١ يسوع اوتوب كتگاننده كور توغولغان بر آدمنى كوردى. ٢ و شاگردلارى انينگدين
 سوراب ايتيلار: اى اوستاد كيم گناه قليب انينگ كور توغولغانىغه سبب بولغان؟ اول
 اوزى مو يا آتانايسى مو؟ ٣ يسوع جواب برديكة خواه بو اوزى خواه آتانايسى گناه قيلغان
 ايماس بلكه خدانينگ صنعتى انينگده اشكارا بولسون ديب انگا مونداغ بولوب دور.
 ٤ كوندوز بار وقتى منى ايبارگان نينگ ايشلاريني قيلماق بيزگا كيراك دور. هيچ كيمرسه ايش
 قيلالمايدورغان كيچه كلور. ٥ من دنيا دا بار وقت دا دنيا نينگ نورى دورمن. ٦ مونى ايتيب يرگا
 تو كوروب تو كروكدين لاي قليب لاي نى كورنينگ كوزلاريگا سورتوب ٧ انگا: باريب سلوام
 يعنى ايباريلگان ديگان كولگا چيقيب اوزونگنى يوغيل ديب ايتي. و اول باريب اوزينى
 يوب كورادورغان بولوب كلدى. ٨ اما همسايه لار و انينگ گداليق قيلغانى نى ايلگاريدين
 كورگانلار: بو اوزى اولتوروب گداليق قيلغان كشي ايماسمو ديب ايتيلار. ٩ بعضيلار: اول

ایکان دیدیلار، باشقه لاری: اول ایماس بلکه انگا اوخشایدور دیدیلار، اول اوزی: من اول دورمن دیدی.^{۱۰} اولار انگا: کوزلارینگ قایداغ اچیلدی دیب ایئیلار.^{۱۱} اول جواب بر دیکه یسوع دیگان آدم لای قیلیب کوزلاریم گا سورتوب منگا: باریب سلوام کولیده اوزونگنی یوغیل دیدی و من باریب یوب کورادورغان بولدوم.^{۱۲} اولار انگا: اول کشی نه یرده دور؟ دیدیلار. اول: بیلماس من دیب ایئی.^{۱۳} اولار ایلگاری کور بولغان کشی نی فریسیلارینگ آلدیغه ایب باردیلار.^{۱۴} اما یسوع لای قیلیب انینگ کوزلارینی اچقان کون سبت کونی ایردی.^{۱۵} او فریسیلار هم اینگدین سوردیلار که سن قایداغ کورادورغان بولدونگ؟ اول اولارغه ایئی: کوزلاریم گا لای قویدی و من اوزومنی یوب کورادورغان بولدوم.^{۱۶} فریسیلاردین بعضیلاری: بو آدم خدادین ایماس چونکه سبتنی توتمایدور دیدیلار. باشقه لار: گناه کار بر آدم انداغ معجزه لارنی قایداغ قیلا لایدور؟ دیدیلار. و آرالاریدا بر مفارقت واقع بولدی.^{۱۷} او کورغه ینه ایئیلار: سنینگ کوزلارینگنی اچقانی اوچون انینگ باره سیده نمه ایتاسن؟ اول: پیغمبر دور دیب ایئی.^{۱۸} اما یهودیلار انینگ کور بولوب کورادورغان بولغانیغه ایشانمای کورادورغان بولغان کشی نینگ آتانا سنی قچقیریب^{۱۹} اولاردین سوراب ایئیلار: سیز لار کور توغولدی دیگان اوغلونگیز شومو؟ ایمدی قایداغ کور لایدور؟^{۲۰} آتانا سنی جواب بریب ایئیلار: بیلورمیز که بیز نینگ کور توغولغان اوغلومیز بودور.^{۲۱} لیکن ایمدی قایداغ کورادورغان بولغانی نی بیلمایمیز و یا انینگ کوزلارینی کیم اچقانی نی بیلمایمیز اوزیدین سورونگلار اوزی بالغ بولوب اوز باره سیده سوز قیلسون دیدیلار.^{۲۲} آتانا سنی یهودیلاردین قورقوب مونی ایئیلار چونکه یهودیلار بر کیمرسه انینگ مسیح بولغانیغه اقرار قیلسه انی سیناغوغدین چیقاریشقه مصلحت قیلیب اتفاقلاشقان ایردی لار.^{۲۳} انینگ اوچون آتانا سنی: اوزی بالغ دور اوزیدین سورونگلار دیدیلار.^{۲۴} او اولار کور بولغان آدمنی ایکینجی مرتبه قچقیریب ایئیلار: خداغه جلال برگیل بیز اول آدم نینگ گناه کار ایکانی نی بیلورمیز.^{۲۵} اول ایئی: اول گناه کارمو ایماسمو بیلماس من لیکن بر نرسه بیلورمن که کور ایردیم اما ایمدی کورورمن.^{۲۶} اولار انگا ایئیلار: سنگا نمه قیلدی؟ کوزلارینگنی قایداغ اچتی؟^{۲۷} اول اولارغه جواب بر دیکه سیز لار گا ایئیم اما انگلامادینگیز نمه ایشقه ینه انگلاغالی خواهلار سیز لار؟ آیا سیز لار هم انگا شاگرد بولغالی خواهلار سیز لارمو؟^{۲۸} اولار انی دشنام قیلیب ایئیلار: سن انینگ شاگردی دورسن لیکن بیز موسی نینگ شاگردلاری دورمیز.^{۲۹} بیز خدانینگ موسی غه سوز قیلغانی نی بیلایمیز اما مونینگ قایدین بولغانی نی بیلمایمیز.^{۳۰} اول آدم جواب بریب

اولارغه ایټی: بو عجایب ایکان که سیزلار ایننگ قایدین بولغانی نی بیلماس سیزلار و لیکن منینگ کوزلاریم نی اچیب دور.^{۳۱} بیلورمیز که خدا گناه کارلارنی انگلامایدور لیکن بر کیمر سه خدادین قورقوب. ایننگ اراده سی نی قیلسه انی انگلایدور.^{۳۲} قدیم دین بری بر کیمر سه نینگ کور توغولغان کشی نینگ کوزلارینی اچقانی نی انگلاماغان دورلار.^{۳۳} اگر بو اوزی خدادین بولماسه ایردی هیچ نمه قیلاماس ایردی.^{۳۴} اولار انگا: سن اوزونگ بارچه ننگ بیلان گناه دا توغولوب بیزگا تعلیم برورسن مو دیب جواب بریب انی تاشقاری تاشلادیلار.

^{۳۵} یسوع اولارنینگ انی تاشقاری تاشلاغانی نی انگلاب انگا اوچراب ایټی: سن ابن اللهغه ایشانورسن مو؟^{۳۶} اول جواب بریب ایټی: ای خواجه اول کیم دور که انگا ایشانگایمن.^{۳۷} یسوع انگا ایټی: انی کوردونگ مناسن بیلان سوزلاشیب تورغان اوزی اول دور.^{۳۸} و اول: ای خداوند ایشانورمن دیب انگا سجده قیلدی.^{۳۹} و یسوع ایټی: من بو دنیاغه حکم اوچون کلدیم تاکه کورماگانلار کورگایلار و کورگانلار کور بولغایلار.^{۴۰} ایننگ آلدیدا تورغان برنچه فریسیلار مونی انگلاب انگا: آیا بیزلار هم کورمو دیب ایټیلار.^{۴۱} یسوع اولارغه ایټی: اگر کور بولسانگیز گناهینگیز بولماس ایردی لیکن ایمدی: کورورمیز دیر سیزلار ایننگ اوچون گناهینگیز باقی قالادور.

اونونجی باب

^۱ بتحقیق بتحقیق سیزلارگا ایتورمن که قوی لارنینگ قوتانیغه ایشیکدین کیرمای باشقه یردین اتلاب کیرگان کیمر سه اوغری و بولانچی دور.^۲ لیکن ایشیکدین کیرگان کیمر سه قوی لارنینگ پاته چی سی دور.^۳ دربان انگا اچار و قوی لار ایننگ آوازی نی انگلار و اول اوزی قوی لارینی آت لاری بیلان قچقیریب اولارنی باشلاب چیقارور.^۴ اوزی نینگ کی لارنی چیقارغاندا اولارنینگ آلدیدا بارور و قوی لار ایننگ آوازی نی تونوغاچ انگا ایرگاشور.^۵ لیکن یاتغه ایرگاشماسلار بلکه یات نینگ آوازی نی تونومای ایننگدین قاچارلار.

^۶ یسوع بو مثل نی اولارغه ایټی. اما اولارنینگ اوزیگا نمه ایتقانی نی اولار او قما دیلار.

^۷ ایننگ اوچون یسوع اولارغه ایټی: بتحقیق بتحقیق سیزلارگا ایتورمن که قوی لارنینگ ایشیکی من اوزوم دور من.^۸ مندین ایلکاری کلگانلارنینگ همه سی اوغری و بولانچی دور لیکن قوی لار اولارغه قولاق سالمادی.^۹ ایشیک من اوزوم دور من بر کیمر سه مندین

كيرسه اول اوزى قوتولوب كيريب چيقيب يايلاق تاپار. ^{١٠} اوغرى اوغورلاب بوغوزلاب يوقتماقدين باشقه ايش اوچون كلمايدور. من كلديم كه اولار نينگ تيريكليكي بولغاي آرى اولارغه اشقوديك بولغاي.

^{١١} يىخشى پاته چى من اوزوم دور من. يىخشى پاته چى قوى لار اوچون اوز جاني نى برور. ^{١٢} ليكن اوز قوى لارى بولماي پاته چى ايماس اجر تليك كشى بورى نينگ كلادورغانى نى كورسه قوى لارنى قويوب قاچار و بورى كليپ قوى لارنى بيرتيب پراكنده قيلور. ^{١٣} اجر تليك كي مرسه اجر تليك بولغانى اوچون قاچيب قوى لاردين خبر المايدور. ^{١٤} يىخشى پاته چى من اوزوم دور من و منينگ كى لارنى تونور من و منينگ كى لار منى تونور لار. ^{١٥} شونداغ كه آتا منى تونور و من آتاني تونور من، قوى لار اوچون اوز جانيم نى برور من. ^{١٦} منينگ بو قوتاندين بولماغان باشقه قوى لاريم بار اولارنى هم كلتورما كيم كيراك دور. اولار منينگ آوازيمن نى انگلاغي لار و بر پاته و بر پاته چى بولغاي. ^{١٧} انى ينه الماق اوچون من اوز جانيم نى برور من بو وجهيدن آتا منى دوست توتادور. ^{١٨} هيچ كي مرسه جانيم نى مندين الماس بلكه من انى اوزوم دين قويار من. انى قويغالى قدرتيم بار و ينه انى الغالى قدرتيم بار بو امرنى آتام دين قبول قيلديم.

^{١٩} ينه يهوديلار نينگ آراسيدا بو سوزلار نينگ سبيدين بر مفارقت واقع بولدى. ^{٢٠} اولاردين تولا كشى: انينگده يمان روح بار و اوزى سارانگ دور، نمه اوچون انگا قولاق سالور سيز لار؟ ديديلار. ^{٢١} باشقه لارى: بو سوزلار يمان روح دين توتولغان كشى نينگ كى ايماس. آيا يمان روح كورلار نينگ كوزلار ينى اچالور مو؟ ديديلار.

^{٢٢} اما اورشليم دا بيت نينگ تقديس عىدى بولدى و قيش وقتى ايردى. ^{٢٣} و يسوع بيت مقدسدا كى سليمان نينگ ايوانيدا مانگار ايردى. ^{٢٤} و يهوديلار انى قورشاب انگا ايتيلار: قچانغچه بيزلارنى شكده قويارسن؟ اگر سن مسيح بولسانگ بيزگا روشن ايتغيل. ^{٢٥} يسوع اولارغه جواب برديكه من سيزلارگا ايتميم اما ايشانمايسيز لار. من آتام نينگ اسمى بيلان قيلغان عمل لاريم اوزى منينگ باره مده گواه ليق برور. ^{٢٦} ليكن سيزلار ايشانماس سيزلار چونكه منينگ قوى لاريم ايماس سيزلار. ^{٢٧} منينگ قوى لاريم آوازيمن نى انگلار لار من اولارنى تونور من و اولار منگا ايرگاشور لار. ^{٢٨} و من اولارغه ابدى تيريكليك برور من و اولار الى الابد هلاك بولماسلار و هيچ كي مرسه اولارنى منينگ قولوم دين تارتيب الماس. ^{٢٩} اولارنى منگا برگان آتا همه سيدن عظيم دور و هيچ كي مرسه اولارنى آتام نينگ قوليدن

تارتیب اللماس. ۳۰ من و آتا بردورمیز دیدی. ۳۱ ینه یهودیلار انی سنگسار قیلغالی تاشلار قول لاریغه الدیلار. ۳۲ یسوع اولارغه ایتی: آتادین سیزلارگا تولا یخشی عمل لار کورساتیم اولاردین قایسی عمل اوچون منی سنگسار قیلورسیزلار؟ ۳۳ یهودیلار جواب بریب ایتیلار: سنی یخشی عمل اوچون سنگسار قیلماس میز بلکه کفر اوچون چونکه سن اوزونگ بر انسان بولوب اوزونگ نی خدا قیلورسن. ۳۴ یسوع اولارغه جواب بردیکه شریعتینگیزه پتولگان ایماسموکه من ایتمیم: تنگریلاردورسیزلار. ۳۵ و اگر خدانینگ سوزی اولارنینگ اوزیگا کلگان کشیلارنی تنگریلار دیسه و پتولگان نینگ یوقالمای ممکن بولماسه ۳۶ من آتانینگ تقدیس قیلیب دنیاغه ایبارگانیکا: ابن الله دور من دیب ایتقانیم اوچون کفر ایتورسن دیرسیزلارمو؟ ۳۷ اگر آتام نینگ عمل لارینی قیلماسام منگا ایشانمانگلار. ۳۸ لیکن قیلسام اوزوم گا ایشانماسانگیز هم اول عمل لارگا ایشانینگلار تاکه آتا منده و من آتادا بولغانیم نی بیلیب اوغایسیزلار دیدی. ۳۹ انینگ اوچون ینه انی توتقالی ایستادیلار لیکن اول اولارنینگ قول لاریدین چیقیب کتی.

۴۰ و اول ینه اردن نینگ اول بر طرفیگا یوحنا اول تعمید برگان یرگا باریب اندا قالدی. ۴۱ و تولا خلق انینگ آلدیغه کلیب: یوحنا اوزی هیچ بر معجزه قیلمادی لیکن یوحنانینگ مونینگ باره سیده ایتقانی نینگ همه سی راست ایکان دیب ایتیلار. ۴۲ و تولا کشی اندا انگا ایشاندیلار.

اون برنجی باب

العازر دیگان بر آدم کسل بولوب یاتی. اول اوزی مریم بیلان انینگ همشیره سی مرثانینگ بیت عنیا دیگان کنتیدین ایردی. ۲ اول مریم خداوندنی خوشبوی یاغ بیلان یاغلاب انینگ پوت لارینی اوز ساچلاری بیلان سیلاغان خاتون ایردی و انینگ برادری لعازر کسل یاتیب دور. ۳ و انینگ همشیره لاری یسوع غه خبرچی ایباریب انگا ایتوردیلارکه ای خداوند منا سن دوست توتقان کیمرسه کسل یاتادور. ۴ یسوع مونی انگلاغاندا: بو اولوم کسلی ایماس بلکه ابن الله انینگ بیلان جلال تاپغای دیب خدانینگ جلالی اوچون دور دیب ایتی. ۵ و یسوع مرثا بیلان انینگ همشیره سی نی و لعازرنی دوست توتار ایردی. ۶ اما انینگ کسل بولغانی نی انگلاغاندا اوزی تورغان یرده ینه ایکی کون قالدی. ۷ اندین کین

شاگردلاريغه: ينه يهوديه گا بارالي ديدى. ^۸ شاگردلار انگا ايْتيلار: اي اوستاد بايا يهوديلار سنى سنگسار قيلغالى قصدلار ايرديلار و ينه اول يرگا باراسن مو؟ ^۹ يسوع جواب برديكه آيا كوندوزنينگ اون ايكي ساعتى يوق مو؟ اگر بر كيمرسه كوندوزده مانگسه پوتلاشمايدور چونكه بو دنيايننگ نورينى كورور. ^{۱۰} ليكن بر كيمرسه كيچه ده مانگسه پوتلاشادور چونكه ايننگده نور يوق دور. ^{۱۱} موني ايتقاندين كين اولارغه ايْتى: دوستوميز لعازر اويقولاب دور ليكن من انى اويقودين اويغاتفالى بارورمن. ^{۱۲} شاگردلارى انگا: اي خداوند اويقولان بولسه ساقايار ديب ايْتيلار. ^{۱۳} ليكن يسوع ايننگ اولومى باره سيدين سوز قيليب ايردى اما اولار: اويقو اويقولاماق باره سيده ايتور ديب خيال قيلدیلار. ^{۱۴} اول وقت يسوع اولارغه اشكارا ايْتى: لعازر اولوب دور. ^{۱۵} اما سيزنينگ جهتينگيزدين سيزنينگ ايشانماكينگيز اوچون اندا بولماغانيم غه خوش دورمن ليكن ايمدى انگا بارالي. ^{۱۶} و توام ديگان توماس قالغان شاگردلارغه: بيزلار هم باريب ايننگ بيلان اولالى ديدى.

^{۱۷} يسوع اول يرگا كليپ كورديكه اولوك گوردا تورت كون ياتيب دور. ^{۱۸} بيت عنيا اورشليم غه اون بش اوق يا اتميجه يقين ايردى. ^{۱۹} و تولا يهوديلار مرثا بيلان مريم نينگ كي غه برادري اوچون تسلى برگالى كليپ ايرديلار. ^{۲۰} مرثا يسوع نينگ كلگانى نى انگلاغاندا ايننگ آلدیغه چيقتى ليكن مريم اويده قالدی. ^{۲۱} و مرثا يسوع غه ايْتى: اي خداوند اگر موندا بولسانگ ايردى برادريم اولماس ايردى. ^{۲۲} ليكن ايمدى هم خدادين هر نمه تيلاسانگ خدانينگ سنگا برادورغانى نى بيلورمن. ^{۲۳} يسوع انگا: برادرينگ قوپادور ديدى. ^{۲۴} مرثا انگا ايْتى: آخرقى كوني، قيامت ده ايننگ تيريليب قوپادورغانى نى بيلورمن. ^{۲۵} يسوع انگا ايْتيكه قيامت و تيريكليك من اوزوم دورمن. كيم كه منگا ايشانسه اولگان بولسه هم تيريلور. ^{۲۶} و هر كيم تيريك بولوب منگا ايشانسه الى الابد اولماس. موني ننگه ايشانورسن مو؟ ^{۲۷} اول انگا: آرى اي خداوند سن بو دنياغه كلادورغان مسيح ابن الله ايكانينگگا ايشانورمن ديدى. ^{۲۸} و اول موني ايتيب باريب همشيره سى مريم نى پنهان قچقيريب ايْتى: اوستاد كليپ سنى قچقيرادور. ^{۲۹} اول موني انگلاغاندا در حال قوپوب ايننگ آلدیغه باردی. ^{۳۰} اما يسوع تخى كنت گا كيرماي بلكه مرثا انگا اوچراغان يرده ايردى. ^{۳۱} مريم گا تسلى بريب اويده ايننگ بيلان تورغان يهوديلار ايننگ آلدیراب قوپوب چيقيب كتگانى نى كوروب قبرگا اندا يغلاغالى بارادور ديب ايننگ كينيدين ايرگاشتيلار. ^{۳۲} و مريم يسوع بار يرگا كليپ انى كوروب پوت لاريغه توشوب انگا: اي خداوند اگر موندا بولسانگ ايردى برادريم اولماس ايردى ديدى. ^{۳۳} يسوع

انينگ يغلانغاني نى و انينگ بيلان كلگان يهوديلارنينگ يغلانغاني نى كوروب روح دا قايناب بى آرام بولوب^{۳۴} ايتتى: انى نه يرده قويدينگيز؟ اولار انگا: اى خداوند كليپ كورگيل ديديلار. ^{۳۵} و يسوع يغلادى. ^{۳۶} يهوديلار: قايلانگلار انى قايداغ دوست توتوب ايكان ديديلار. ^{۳۷} اما اولارنينگ بعضى سى: بو كشى كورننگ كوزلارنى اچقاندين كين مونيگ اولماسليكيگا بر نمه قىلالماس ايردى مو ديديلار. ^{۳۸} انينگ اوچون يسوع ينه اوز ايچيده قايناب قبرگا كلدى. قبر اوزى اغيزيغه بر تاش قويوغلوق بر غار ايردى. ^{۳۹} يسوع: تاشنى اليب ايتينگلار ديدى. اولگان نينگ همشيره سى مرثا انگا ايتتى: اى خداوند اولگالى تورت كون بولوب ايمدى بورايدور. ^{۴۰} يسوع انگا: اگر ايشانسانگ خدانينگ جلالى نى كورور ايردينگ ديب سنگا ايتماديم مو ديدى. ^{۴۱} و اولار تاشنى اليب ايتيلار. و يسوع كوزلارنى كوتاريب ايتتى: اى آتا منى انگلانينگ اوچون سنگا شكر ايتورمن. ^{۴۲} منى هميشه انگلايدورغانينگ نى بيلديم ليكن سن منى ايبارگانينگگا ايشانگايلا ديب موندا تورغان خلق اوچون مونى ايتيم. ^{۴۳} و مونى ايتيب اولنوگ آواز بيلان: اى لعازر موندا چيقغيل ديب قچقيردى. ^{۴۴} اولوگ قول و پوت لارى كفن بيلان باغلانيب يوزى ياغليق بيلان بورگا گليك چيقتى. يسوع اولارغه ايتتى: انى يشيب كتگالى قويونگلار.

^{۴۵} اول وقت مريم گا كليپ يسوع نينگ قيلغانى نى كورگان تولا يهوديلار انگا ايشانديلا. ^{۴۶} ليكن اولارنينگ بعضى سى فريسيلارگا باريب يسوع نينگ قيلغانى نى اولارغه ايتيب برديلار. ^{۴۷} انينگ اوچون اولوغ كاهن لار بيلان فريسيلار بر مجلس نى يغيب ايتيلار: نمه قىلالى؟ بو آدم تولا معجزه قىلادور. ^{۴۸} انى شونداغ قويساق همه سى انگا ايشانادور و روماليق لار كليپ هم وطنمىزنى هم قومىمىزنى الورلار. ^{۴۹} ديگانده اولارنينگ برى يعنى اول يلى اولوغ كاهن بولغان قىفا اولارغه: سيزلار هيچ نرسه اوقماس سيزلار. ^{۵۰} و يا بارچه قوم نينگ هلاك بولماقيدىن قوم اوچون بر آدم نينگ اولماكى سيزلارگا يخشى ايكانى نى اويلاماس سيزلار ديب ايتتى. ^{۵۱} ليكن مونى اوزيدىن ايتمادى بلكه شو يلى اولوغ كاهن بولغاچ يسوع نينگ قوم اوچون اولادورغانى نى ييغمبرليك قىلدى. ^{۵۲} و يالغوز قوم اوچون ايماس بلكه خدانينگ پراكنده بولغان بلالارنى بر قىليب يغماق اوچون اولگاي. ^{۵۳} اول كوندىن تارتىب انى اولتورگالى مصلحت قيلشيتيلار.

^{۵۴} انينگ اوچون يسوع يهوديلارنينگ آراسيدا اشكارا مانگماس ايردى ليكن اندىن كتيب بىبانغه يقين يورت داكى افرايم ديگان بر شهرگا باريب شاگردلارى بيلان اندا قالدى. ^{۵۵} و

يهوديلارنينگ فصیح عیدی يقين ایردی و یورت لاردین تولا کشی فصیح عیدیدین ایلگاری اوزینی تطهیر قیلغالی اورشلیم غه چیقیتیلار.^{۵۶} و یسوع نی ایستاب بیت مقدّسه توروب اوز آرالاریدا: نمه خیال قیلورسیزلار؟ آیا عیدغه هیچ کلماسمو دیب ایتیشیتیلار^{۵۷} اما اولوغ کاهن لار و فریسیلار انی توتماق اوچون: اگر بر کیمرسه ایننگ نه یرده ایکانی نی بیلسه معلوم قیلسون دیب امر چیقاریب ایردیلار.

اون ایکینجی باب

^۱ یسوع فصیح عیدیدین انته کون ایلگاری اوزی اولوک لاردین قویارغان لعازر اولتورورغلوک بیت عنیاغه کلدی.^۲ اولار اندا انگا بر ضیافت قیلدیلار و مرثا دستورخواندا خدمت قیلیب توردی. لیکن لعازر یسوع بیلان دستورخواندا اولتورغانلارنینگ بری ایردی.^۳ اول وقت مریم بر جینگ خوشبوی قیمت بها صاف ناردین یاغی نی الیب یسوع نینگ پوت لارینی یاغلاب اوز ساچلاری بیلان پوت لارینی سیلادی و اوی خوشبوی یاغ نینگ بوی بیلان تولدی.^۴ اما شاگردلاری نینگ بری یعنی انی توتوب برادورغان اسخریوطی یهودا: نمه ایشقه بو خوشبوی یاغ فقیرلارغه بریلماک اوچون اوچ یوز دینارغه ساتیلماق دور دیب ایتی.^۵ لیکن فقیرلار بیلان کاری بولغانی اوچون ایماس بلکه اوزی اوغری بولوب خزینه نی توتوب اندا سالیغانی نی الغانی اوچون مونی ایتی.^۶ اما یسوع ایتی: انی قویغیل منینگ دفنانادورغان کونوم اوچون مونی قیلسون.^۸ فقیرلار همیشه سیزلار بیلان دور لیکن من همیشه سیزلار بیلان ایماس من.

^۹ یهودیلاردین تولا خلق ایننگ اندا بولغانی نی بیلیب یالغوز یسوع اوچون ایماس بلکه اول اوزی اولوک لاردین قویارغان لعازرنی هم کورماک اوچون کلدیلار.^{۱۰} اما اولوغ کاهن لار لعازرنی هم اولتورگالی مصلحت قیلشیب ایردیلار.^{۱۱} سبب که تولا یهودیلار باریب ایننگ اوچون یسوع غه ایشاندیلار.

^{۱۲} ایرته سی عیدغه کلگان تولا خلق یسوع نینگ اورشلیم غه کلادورغانی نی انگلاب ^{۱۳} خُرما شاخلاری الیب ایننگ آلدیغه چقیب: اوصنا خداوندینگ اسمی بیلان کلگان اسرائیل نینگ پادشاهی مبارک دور دیب قچقیرور ایردیلار.^{۱۴} اما یسوع بر تایخرنی تاپیب ایننگ اوستیگا میندی شونداغ که ^{۱۵} قورقماغیل ای صهیون قیزی منا پادشاهینگ بر

ايشاك نينگ تاخريغه مينيب سنگا كلور ديب پتولوب دور.^{١٦} انينگ شاگردلاری مونی اول او قماديلار ليکن يسوع جلال تا پاندين کين بو واقعه لار انينگ باره سيده پتولگانی نی و اولار اوزی مونی انگا قيلغانی نی يادغه كلتوردیلار.^{١٧} انينگ بيلان بولغان خلق انينگ لعازنی قيريدین قچقيريب اولوک لاردین قوپارغانیغه گواه ليق برگان ایردیلار.^{١٨} اول سبدين خلق انينگ شو معجزه نی قيلغانی نی انگلاب آلدیغه چيقيب ایردیلار.^{١٩} اما فريسيلار بربريگا: هيچ نمه قیلاماغانينگیزی کورور سيزلار منا تمام دنيا انينگ کينيدین باردی ديب ايتيشتيالار.^{٢٠} و عیددا سجده قيلغالی چيقغان بو يونانيلاردین برنچه سی اندا بار ایردی.^{٢١} بولار جليليه داکي بيت صيدادين بولغان فيليپوس نينگ قاشيغه باريب انگا: ای خواجه بيز يسوع نی کورگالی خواهلارميز ديب يالباريب ايتتيلار.^{٢٢} فيليپوس باريب مونی اندرياسغه ايتی و اندرياس بيلان فيليپوس يسوع غه خبر بردیلار.^{٢٣} يسوع اولارغه جواب بریب ايتی: ابن الانسان نينگ جلال تاپادورغان ساعتی کليب دور.^{٢٤} بتحقيق بتحقيق سيزلارگا ايتورمن: اگر بغدای نينگ دانه سی يرگا توشوب اولماسه اول اوزی يالغوز قالادور ليکن اولسه تولا حصول برادور.^{٢٥} کيم که اوز جانی نی دوست توتسه انی يوتورور و کيم که بو دنيا دا اوز جانی نی يمان کورسه انی ابدی تيریکليکگا ساقلار. بر کيمرسه منگا خدمت قيلغالی خواهلاسه منگا ایرگاشسون.^{٢٦} و من نه یرده بولسام خدمتکاريم هم اندا بولغای. بر کيم منگا خدمت قيلسه آتام انگا عزت قيلور.^{٢٧} ايمدی جانيم بی آرام بولوب دور و نمه ايتای؟ ای آتا منی بو ساعت دین قوتقازغيل ليکن مونينگ اوچون بو ساعت گا کلديم.^{٢٨} ای آتا اوز اسمينگ نی اولوغلاندورغيل، اول وقت آسماندين: انی اولوغلاندوردوم و ينه اولوغلاندورورمن ديب بر آواز کلدی.^{٢٩} اندا تورغان خلق مونی انگلاغاندا: هوا گولدورلادی دیدیلار. باشقه لاری: بر فرشته انگا سوز قيلدی دیدیلار.^{٣٠} يسوع جواب بریب: بو آواز منينگ اوچون کلمادی بلکه سيزنينگ اوچون کلدی.^{٣١} ايمدی بو دنيا نينگ اوستيگا حکم کلدی ايمدی بو دنيا نينگ چونگی تاشقاری تاشلانور.^{٣٢} و من یردين کوتاريلسام همه سی نی اوزوم گا تارتارمن دیدی.^{٣٣} اول قايداغ اولوم بيلان اولادورغانی نی اشارت قيليب مونی ايتی.^{٣٤} اما خلق انگا جواب برديکه بيزلار مسيح نينگ ابدغچه قالادورغانی نی تورات دین انگلادوق. انداغ بولسه سن ابن الانسان نينگ کوتاريلماکی کيراک دور ديب قايداغ ايتالورسن؟ بو ابن الانسان کيم دور؟^{٣٥} اول وقت يسوع اولارغه ايتی: تخی آز وقت نور سيزلار

بيلان بولور. نورونگيز بار وقت دا يورونگلار تاكه قرانگولوق سيزلارنى باسماغاي. قرانگولوقدا يورگان كيمرسه نه يرگا بارادورغانى نى بيلمايدور^{۳۶} نورونگيز بار وقت دا نورغه ايشانينگلار تاكه نورنينگ بلالارى بولغايسيزلار. يسوع مونى ايتيب باريب اوزينى اولاردين ياشوردى.

^{۳۷} ليكن اولارنينگ آلديدا شونچه تولا معجزه قيلغانى بيلان اولار انگا ايشانماديلار^{۳۸} تاكه اشعيا پيغمبرنينگ ايتقانى بجا كلگاي يعنى: اى خداوند خبريميزگا كيم ايشاندى و خداوندنينگ بازوسى كيم گا اشكارا بولدى؟^{۳۹} بو وجهيدن ايشانالماديلار چونكه اشعيا ينه ايتيب دوركه^{۴۰} اول اولارنينگ كوزلاريني كور قيليب دور تاكه كوزلارى بيلان كوروب كونگل لارى بيلان توشونوب يانماغايلار و من اولارغه شفا برماگايمن. ^{۴۱} اشعيا ايننگ جلالى نى كوروب ايننگ بارهسيده سوز قيلغانيدا مونى ايتى. ^{۴۲} ليكن محكمه مصلحتچيلاريدن تولا انگا ايشانديلار اما فريسيلاردين قورقوب سيناغودين چيقاريلماغايميز ديب مونى اقرار قيلماديلار^{۴۳} چونكه خدانينگ عزتيدن آدم لارنينگ عزتى نى يخشيراق كورديلار.

^{۴۴} اما يسوع قچقيريب ايتى: كيم كه منگا ايشانسه منگا ايماس بلكه منى ايارگانگا ايشانور.^{۴۵} و كيم كه منى كورسه منى ايارگان نى كورور.^{۴۶} من بر نورديك ديناغه كلديم تاكه منگا ايشانگان كيمرسه قرانگولوقدا قالماغاي.^{۴۷} اگر بر كيمرسه ميننگ سوزلاريم نى انگلاب ايشانماسه من انى حكم قيلماس من چونكه دنيانى حكم قيلغالى كلماديم بلكه دنيانى قوتقازغالى كلديم.^{۴۸} كيم كه منى تحقير قيليب سوزلاريم نى قبول قيلماسه ايننگ حكم قيلغوچى سى بار. من ايتقان سوز اوزى آخرقى كونده انى حكم قيلور.^{۴۹} چونكه من اوزومدين سوز قيلماديم بلكه منى ايارگان آتا اوزى ايتادورغانيم نى و سوز قيلادورغانيم نى منگا امر قيلدى. ° و ايننگ امرى ابدى تيريكليك ايكانى نى بيلورمن. ايننگ اوچون نمه ايتسام آتا منگا بويورغانديك سوز قيلورمن.

اون اوچونجى باب

^۱ اما فصع عيدى نينگ ايلگاركى وقتى ايردى و يسوع اوزى نينگ بو دنيادين آتاغه بارادورغان ساعتى نينگ كلگانى نى بيلدى و بو دنيادا بار اوزى نينگ كى لارنى دوست

توتقاندیک اولارغه آخرغچه محبت کورساتیب توردی.^۲ آخشام طعامی نینگ وقتی کلیب ایردی و ابلیس یسوع نی توتوب بریشنی سمعون نینگ اوغلی اسخریوطی یهودانینگ کونگلیگا سالغان ایردی.^۳ و یسوع اوزی آتانینگ هر نرسه نی انینگ قولیغه تاپشورغانی نی و اوزی نینگ خدادین چیقیب کلیب خدانینگ آلدیغه بارادورغانی نی بیلدی.^۴ و اوزی طعام دین قوپوب تاش لباسی نی سالیب بر لونگی الیب بلیگا باغلاب^۵ بر لگنگا سو قوپوب شاگردلارنینگ پوت لارینی یوب بلیگا باغلاغان لونگی برله ایتگالی توردی.^۶ اما سمعون پطروسغه کلگاندی اول انگا ایئی: منینگ پوت لاریم نی سن یویسن مو؟^۷ یسوع جواب بریب انگا ایئی: منینگ نمه قیلغانیم نی سن ایمدی بیلماسن لیکن موندین کین او قادورسن.^۸ پطروس انگا ایئی: هرگیز منینگ پوت لاریم نی یوماس سن. یسوع انگا جواب بردیکه اگر سنی یوماسام منینگ بیلان نصییینگ بولماس.^۹ سمعون پطروس انگا ایئی: ای خداوند یالغوز پوت لاریم نی ایماس بلکه قول لاریم نی و باشیم نی هم یوغیل!^{۱۰} یسوع انگا ایئی: بارچه بدنی یویولغان کیمرسه تماماً پاگیزه بولغاندین کین پوت لارینی یوسه کفایت بولادور و سیزلار پاگیزه دورسیزلار لیکن همه نگیز ایماس دیدی.^{۱۱} یسوع انینگ اوزینی توتوب برادورغان کیمرسه نی بیلیب: همه نگیز پاگیزه ایماس دیدی.^{۱۲} اولارنینگ پوت لارینی یوغاندین کین تاش لباسی نی کییب دستورخواندا اولتوروب اولارغه ایئی: سیزلارگا نمه قیلغانیم نی اوقتینگیزمو؟^{۱۳} سیزلار منی اوستاد و خداوند دیرسیزلار و راست ایتورسیزلار، من شونداغ دورمن.^{۱۴} من خداوند و اوستاد بولوب پوت لارینگیزی یوسام سیزلارگا بربرینگیزنینگ پوت لارینی یوماق واجب دور.^{۱۵} من سیزلارگا قیلغاندیک سیزلار هم بربرینگیزگا قیلغایسیز دیب سیزلارگا بر نمونه بردیم.^{۱۶} بتحقیق بتحقیق سیزلارگا ایتورمن که قُل اوز خواجه سیدین اولوغ ایماس و یا ایلچی اوزینی ایبارگان کیمرسه دین اولوغ ایماس.^{۱۷} مونی بیلیب قیلسانگیز مبارک دورسیزلار.^{۱۸} همه نگیزنینگ باره سیده مونی ایتماس من. من اوز ایلغاغانلاریم نی بیلورمن، لیکن: منینگ بیلان نان یگان کیمرسه تاپانی نی منگا کوتاردی دیب پتولگان نینگ بجا کلماکي کیراک ایردی.^{۱۹} ایمدی واقع بولماسدین ایلگاری سیزلارگا شونی ایییم تاکه واقع بولغاندا من اول ایکانیم گا ایشانگایسیزلار.^{۲۰} بتحقیق بتحقیق سیزلارگا ایتورمن: کیم که من ایبارگان کیمرسه نی قبول قیلسه منی قبول قیلور و کیم که منی قبول قیلسه منی ایبارگان نی قبول قیلور.

^{۲۱} يسوع مونی ايتقاندا روح دا بی آرام بولوب گواه ليق برب ايتی: بتحقيق بتحقيق سيزلارگا ايتورمن که سيزلاردين بری منی توتوب برور. ^{۲۲} شاگردلار بربريگا قايلاشيب: کيم نينگ باره سيده ايتی ديب بيلالمای قالدیلار. ^{۲۳} شاگردلاری نينگ بری یعنی يسوع دوست توتقان شاگرد دستورخواندا اولتوروب يسوع نينگ سينه سيگا يولانيب ايردی. ^{۲۴} شونينگه سمعون پطروس اشارت قيليب: کيم نينگ باره سيده سوز قيلغانی نی ديب برگیل دیدی. ^{۲۵} اول اوزی يسوع نينگ سينه سيگا يولانيب انگا: ای خداوند اول کيم دور ديب ايتی. ^{۲۶} يسوع: من تیکه نی توگوروب کيم گا برسام شودور ديب جواب برب تیکه نی توگوروب سمعون نينگ اوغلی اسخريوطی يهوداغه بردی. ^{۲۷} يهودا تیکه نی الغاندين کين شيطان انينگ اوزيگا کيردی. و يسوع انگا: نمه قيلسانگ پاتراق قيلغيل دیدی. ^{۲۸} ليکن دستورخواندا اولتورغانلار نينگ هيچ بری نمه اوچون مونی انگا ايتقانی نی اوقمادی. ^{۲۹} يهودا خزينه نی تونقانی اوچون بعضيلاری يسوع انگا: بيزگا عيدغه لازم بولغانی ساتيب الغيل يا فقيرلارغه بر نرسه برگیل ديب ايتقانی نی خيال قيلدیلار. ^{۳۰} يهودا تیکه نی اليب درحال چيقيب کتی و کيچه ايردی.

^{۳۱} و اول چيقغاندين کين يسوع ايتی: ايمدی ابن الانسان جلال تاپتی و خدا انينگده جلال تاپيب دور. ^{۳۲} خدا انينگ بيلان جلال تاپغان بولسه خدا هم اوز ذاتی بيلان انگا جلال برور، آری انگا پات جلال برور. ^{۳۳} ای بلالاريم تخی آزغنه وقت سيزلار بيلان دورمن. منی ايستارسيزلار اما من يهوديلارغه: من بارادورغان يرگا سيزلار کلالماس سيزلار ديگانيم ديك ايمدی سيزلارگا ايتورمن. ^{۳۴} سيزلارگا: بربرينگيزنی دوست توتونگلار ديب برينگی امر برورمن. من سيزلارنی دوست توتقاندیک سيزلار هم بربرينگيزنی دوست توتقايسيزلار. ^{۳۵} آرانگيزدا محبت بار بولغانيدين همه سی مينگ شاگردلاريم بولغانينگيزنی بيلورلار.

^{۳۶} سمعون پطروس انگا: ای خداوند نه يرگا بارورسن ديب ايتی. يسوع انگا جواب بردیکه من بارادورغان يرگا ايمدی منگا ایرگاشالميسن ليکن کينراک ایرگاشورسن. ^{۳۷} پطروس انگا ايتی: ای خداوند نمه اوچون ايمدی سنگا ایرگاشالميمن؟ جانيم نی سنينگ اوچون قویارمن. ^{۳۸} يسوع انگا جواب بردیکه جانينگنی مينگ اوچون قویارسن مو؟ بتحقيق بتحقيق سنگا ايتورمن که خوراز چيرلاماسدين ايلگاری منی اوچ مرتبه انکار قيلورسن.

اون تور تونجى باب

١كونگل لارينگيز بى آرام بولماسون خداغه ايشانينگلار منگا هم ايشانينگلار. ٢آتام نينگ اويده تولا مگانلار باردور بولماسه من سيزلارگا دير ايرديم. من كتيب سيزلارگا جاى راستلاغالى بارورمن. ٣و باريب جاى راستلاسام ينه كليب سيزلارنى اوز آلديم غه الورمن تاكه من بولغان يرده سيزلار هم بولغاييسيزلار؛ ٤و من بارادورغان يرنينگ يولى بيلورسيزلار.

٥توماس انگا ايٲى: اى خداوند نه يرگا بارادورغانينگنى بيلماساك يولنى قايداغ بيلالورمىز؟ ٦يسوع انگا ايٲى: يول و حقيقت و حياتلىق من اوزوم دورمن. منينگ واسطه م برله بولماسه هيچ كيمرسه آتاغه كاللاماس. ٧اگر منى تونوسانگيز ايردى آتامنى هم تونور ايردينگيز و موندين تارتيب انى تونورسيزلار و انى كوردينگيز. ٨فيلپوس انگا ايٲى: اى خداوند آتانى بيزگا كورساتگيل و بيزگا كفايت بولادور. ٩يسوع انگا ايٲى: اى فيلپوس شونچه وقت سيزلار بيلان بولدوم تخى منى تونومادينگ مو؟ منى كورگان كيمرسه آتانى كوروب دور. آتانى بيزگا كورساتگيل ديب قايداغ ايتالورسن؟ ١٠آيا من آادا و آا منده بولغانغيه ايشانمايسن مو؟ من ايتقان سوزلارنى اوزوم دين ايتمايم ليكن منده ساكن بولغان آا اوزى عمل لاريني قيلور. ١١من آادا و آا منده بولغانغيه ايشانينگلار بولماسه عمل لارنينگ اوز جهتيدين منگا ايشانينگلار.

١٢بتحقيق بتحقيق سيزلارگا ايتورمن: كيم كه منگا ايشانسه من قيلغان عمل لارنى اول هم قيلادور آرى بولاردين چونگراق عمل لارنى قيلور چونكه من آتام نينگ آلديغه بارورمن. ١٣و آا اوغولدا جلال تاپسون ديب منينگ اسميم بيلان هر نمه تيلاسانگيز شونى قيلورمن. ١٤آرى منينگ اسميم بيلان مندين بر نرسه تيلاسانگيز من قيلورمن.

١٥اگر منى دوست توتسانگيز امرلاريمنى توتونگلار. ١٦من آادين تيلارمن و اول سيزلارگا ابدغچه سيزلار بيلان قالدورغان بر باشقه يارى برگوچىنى ١٧يعنى حقيقت روحىنى برادور. دنيا انى كورماگانى و يا تونوماغانى اوچون انى قبول قيلالمايدور اما سيزلار انى تونورسيزلار چونكه سيزلارده ساكن بولوب ايچينگيزده قالور.

^{١٨} سيزلارنى يتيم قويماي سيزلارگا كلورمن. ^{١٩} تخی آزغنه وقت دين كين دنيا منى ينه كورمايدور ليكن سيزلار منى كورورسيزلار چونكه من تيريك دورمن و سيزلار تيريك قالورسيزلار. ^{٢٠} اول كونده من آتادا و سيزلار منده و من سيزلارده بولغانيمنى بيلورسيزلار. ^{٢١} منينگ امرلاريم اوزيده بولوب اولارنى توتادورغان كيمرسه اوزى منى دوست توتقوچى دور اما كيم كه منى دوست توتسه آتام انى دوست توتادور و من انى دوست توتوب اوزومنى انگا اشكارا قيلورمن. ^{٢٢} اسخريوطى دين باشقه يهودا انگا ايتى: اى خداوند نمه ايشقه اوزونگنى دنياغه اشكارا قيلماي بيزگا اشكارا قيلورسن؟ ^{٢٣} يسوع جواب بريب انگا ايتى: بركيم منى دوست توتسه سوزومنى ساقلا و آتام انى دوست توتادور و بيز انگا باريب انينگده مكان توتارميز. ^{٢٤} كيم كه منى دوست توتماسه سوزلاريمنى ساقلامايدور و سيزلار انگلاغان سوز منينگ كى ايماس بلكه منى ايارگان آتائينگ كى دور.

^{٢٥} سيزلار بيلان بولغانيم دا سيزلارگا شونى ايتيم. ^{٢٦} ليكن آتامنينگ اسميم بيلان سيزلارگا ايارادورغان يارى برگوچى يعنى روح القدس اوزى سيزلارگا ايتقانيم نينگ همه سىنى سيزلارگا اورگاتيب يادينگيزغه كلتورور. ^{٢٧} سيزلارگا آرام ليق قويارمن اوز آرام ليقيمنى سيزلارگا برورمن، دنياينگ برگانيدىك من سيزلارگا برماس من. كونگل لارينگيز بى آرام و يا جرأت سز بولماسون. ^{٢٨} من كتيب سيزلارگا يانيب كلورمن ديب سيزلارگا ايتقانيمنى انگلادينگيز. منى دوست توتسانگيز آتاغه بارورمن ديگانيم اوچون خرسند بولور ايردينگيز چونكه آتامندين اولوغ دور. ^{٢٩} او ايمدى واقع بولماسدين ايلگارى مونى سيزلارگا ايتيم تاكه واقع بولغاندا ايشانگاييسيزلار. ^{٣٠} موندن كين سيزلارگا تولا سوز قيلماس من چونكه بو دنياينگ چونگى كلور اما منده هيچ بر حقى يوق دور. ^{٣١} ليكن دنيا منينگ آتانى دوست توتقانيمنى و آتائينگ منگا بويورغانيدىك قيلغانيمنى بيلسون ديب بو ايش واقع بولور. قويوب موندن كتالى.

اون بشنجى باب

^١ من حقيقى تال دورمن و آتام باغبان دور. ^٢ منده بولوب ميوه كلتورماگان هر شاخنى كسار اما هر قايسى سى ميوه كلتورسه اشوغراق ميوه كلتورسون ديب انى پاگيزه قيلور. ^٣ من سيزلارگا ايتقان سوزنينگ قدرتى برله ايمدى سيزلار پاگيزه دورسيزلار. ^٤ منده قالينگلار و

من سيزلارده قالورمن. شاخ تالدا قالماسه اوزيدين ميوه كلتورالماگانديك سيزلار هم منده قالماسانگيز ميوه كلتورالمايسيزلار.^٥ من تال دورمن سيزلار شاخلاردورسيزلار. اوزي منده قالب من اينگده قالغان كيمرسه تولا ميوه كلتورور چونكه منينگ سز هيچ نرسه قيالماس سيزلار.^٦ اگر بر كيمرسه منده قالماسه شاخديك تاشلانيب قورور و شونداغلاز يغيليب اوت غه سالينيپ كويوب كتار.^٧ اگر منده قالسانگيز و سوزلاريم سيزلارده قالسه هر نمه خواهلاسانگيز تيلانگيسيزلار و سيزلارگا بولور.^٨ تولا ميوه كلتوروب منينگ شاگردلاريم بولسانگيز آتام جلال تاپادور.^٩ آتا مني دوست توتقاندك من سيزلارني دوست توتوم، منينگ محبتيم ده قالينگلار.^{١٠} من آتامينگ امرلاريني توتوب ايننگ محبتيمده قالغانديك سيزلار منينگ امرلاريمني توتسانگيز منينگ محبتيمده قالورسيزلار.^{١١} منينگ خوشلوقوم سيزلارده قالب خوشلوقينگيز كامل بولسون ديب سيزلارگا موني ايتيم.

^{١٢} منينگ امريم شودوركه من سيزلارني دوست توتقاندك بربرينگيزني دوست توتقايسيزلار.^{١٣} اوز جاني ني دوست لاري اوچون برگان كيمرسه نينگ محبتيدين چونگرارق محبت هيچ كيم ده يوق دور.^{١٤} من سيزلارگا بويورغانيمني قبلسانگيز سيزلار دوست لاريم بولورسيزلار.^{١٥} موندن كين سيزلارني بنده آتاماس من چونكه بنده خواهه سي نينگ نمه قيلغاني ني بيلمايدور اما سيزلارني دوست آتاديم چونكه آتامدين انگلاغانيم نينگ همه سي ني سيزلارگا بيلدور دوم.^{١٦} سيزلار مني ايلغامادينگيز ليكن من سيزلارني ايلغاديم آري باريب ميوه يعني باقي قالادورغان ميوه كلتوروشگا سيزلارني تعيينلاديم و منينگ اسميم بيلان آتادين هر نمه تيلاسانگيز سيزلارگا برگاي.^{١٧} سيزلارگا امر قيلورمن كه بربرينگيزني دوست توتقايسيزلار.

^{١٨} اگر دنيا سيزلارني يمان كورسه سيزلاردين ايلگاري مني يمان كورگاني ني بيلينگلار.^{١٩} دنيادين بولسانگيز ايردي دنيا اوزي نينگ كي ني دوست توتار ايردي ليكن سيزلار دنيادين بولماي بلكه من سيزلارني دنيادين ايلغامانيم اوچون دنيا سيزلارني يمان كورور.^{٢٠} قل اوز خواهه سيدن اولوغ ايماس ديب ايتقان سوزومني يادينگيزغه كلتورونگلار. مني قوغلاغان بولسه لار سيزلارني هم قوغلازلار، منينگ سوزومني ساقلاغان بولسه لار سيزنينگ كي ني هم ساقلازلار.^{٢١} ليكن اولار مني ايبارگانني تونوماي منينگ اسميم اوچون مونينگ همه سي ني سيزلارگا قيلورلار.^{٢٢} اگر من كليپ اولارغه سوز قيلماغان بولسام اولارنينگ گناهي بولماس ايردي ليكن ايمدي گناهي اوچون اولارنينگ هيچ

عذرى يوق دور.^{۲۳} کيم که منى يمان كورسه آتامنى هم يمان كورور.^{۲۴} اگر مندين باشقه هيچ كيمرسه قيلماغان عمل لارنى اولارنينگ آراسيدا قيلماغان بولسام اولارنينگ گناهي بولماس ايردى ليكن ايمدى كوروب توروب هم منى هم آتامنى يمان كورديلار.^{۲۵} اما سبب سز منى يمان كورديلار ديب اولارنينگ شريعتيده بتولگان سوزنينگ بجا كلماكى اوچون انداغ بولوب دور.

^{۲۶} ليكن من آتادين سيزلارگا ايبارادورغان يارى برگوچى يعنى آتادين چيقادورغان حقيقت روحى كلگانده اوزى منينگ باره مده گواه ليق برادور.^{۲۷} و سيزلار دسلابدين منينگ بيلان بولغاچ سيزلار هم گواه ليق برور سيزلار.

اون التنجى باب

^۱ تا يماغا سيزلار ديب بو سوزلارنى سيزلارگا ايتيم. ^۲ سيزلارنى سيناغولاردين چيقارورلار آرى انداغ وقت كلور كه هر كيم سيزلارنى اولتورسه خداغه خدمت يتگوزدوم ديب خيال قيلادور.^۳ اولار نه آتانى نه منى تونوماغانى اوچون موني قيلورلار.^۴ ليكن وقت كلگانده من موني سيزلارگا ايتقانيمنى يادينگيزغه كلتورگا سيزلار ديب موني سيزلارگا ايتيب برديم. ليكن من سيزلار بيلان بولغاچ موني دسلابدين سيزلارگا ايتماديم.

^۵ اما ايمدى منى ايبارگان نينگ آلدیغه بارورمن و هيچ برينگيز مندين: نه يرگا باراسن ديب سورمايدور.^۶ ليكن سيزلارگا موني ايتقانيمن اوچون كونگل لارينگيز غم دين تولوب دور.^۷ اما من سيزلارگا راستنى ايتورمن: منينگ كتماكيم سيزلارگا يخشى دور چونكه من كتماسام سيزلارگا يارى برگوچى كلمايدور ليكن من كتسام انى سيزلارگا ايبارورمن.^۸ و اول كلگانده دنياغه گناه باره سيده و عدالت باره سيده و حكم باره سيده حقيقتنى بيلدورادور.^۹ گناه باره سيده چونكه منگا ايشانماسلار،^{۱۰} و عدالت باره سيده چونكه آتانينگ آلدیغه بارورمن و ينه منى كورماس سيزلار،^{۱۱} و حكم باره سيده چونكه بو دنيانينگ چونكى حكم قيليندى.^{۱۲} سيزلارگا ايتقالى تخى تولا نرسه لاريم بار ليكن ايمدى کوتارالمايسيزلار.^{۱۳} اما اول حقيقت روحى اوزى كلگانده بارچه حقيقت گا سيزلارنى هدايت قيلور چونكه اوزيدين سوز قيلماي بلکه انگلاغانىنى سوز قيليب كلادورغان واقعه لارنى سيزلارگا خبر برادور.^{۱۴} اول منگا جلال برادور چونكه منينگكى دين

الیب سیزلارگا خبر برور. ^{۱۵} آتانینگ همه سی منینگ کی دور انینگ اوچون سیزلارگا: منینگ کی دین الیب سیزلارگا خبر برور دیدیم.

^{۱۶} آز وقت دین کین منی کورماس سیزلار وینه آز وقت دین کین منی کورورسیزلار. ^{۱۷} اول وقت شاگردلاریدین بعضی سی بربریگا ایٹیلار: بیزلارگا بو ایتقانی نمه دور: آز وقت دین کین منی کورماس سیزلار وینه آز وقت دین کین منی کورورسیزلار و: من آتانینگ آلدیغه بارورمن؟ ^{۱۸} اولار ینه دیشتیلارکه آز وقت دیب ایتقانی نمه ایکان؟ نمه سوز قیلغانی نی اوقمایمیز. ^{۱۹} یسوع اولار انینگ اوزیدین سورغالی خواهاغانی نی بیلیب اولارغه ایٹی: آز وقت دین کین منی کورماس سیزلار وینه آز وقت دین کین منی کورورسیزلار دیب ایتقانیم اوچون آرانگیز داسوراشورسیزلارمو؟ ^{۲۰} بتحقیق بتحقیق سیزلارگا ایتورمن که سیزلاریغلاب فریاد قیلورسیزلار اما دنیا خوش بولور، سیزلار غمکین بولورسیزلار لیکن غمکینلیکینگیز خوشلوققه تبدیل بولور. ^{۲۱} خاتون بلا توغاردا انینگ ساعتی کلگانی اوچون غم ییدور لیکن بلانی توغقاندا دنیاغه بر انسان توغولدی دیب خوشلوقیدین دردینی اونوتوب دور. ^{۲۲} شونینگغه اوخشاش سیزلار ایمدی غم یرسیزلار لیکن سیزلارنی ینه کورورمن اول وقت کونگونگیز خوش بولور و هیچ کیم خوشلوقینگیزنی سیزلاردین الالمایدور. ^{۲۳} اول کونده مندین هیچ سوال سورمایسیزلار. بتحقیق بتحقیق سیزلارگا ایتورمن که آتادین هر نمه تیلاسانگیز سیزلارگا منینگ اسمیم بیلان برور. ^{۲۴} بو وقتغچه منینگ اسمیم بیلان هیچ نمه تیلامادینگیز. خوشلوقینگیز کامل بولماق اوچون تیلانگلار و الورسیزلار.

^{۲۵} مونی سیزلارگا مثل سوز بیلان ایتمیم اما من ینه سیزلارگا مثل بیلان سوز قیلمای بلکه آتانینگ باره سیده سیزلارگا اشکارا خبر برادورغان وقتیم کلور. ^{۲۶} اول کونده منینگ اسمیم بیلان تیلایدورسیزلار و من سیزلار اوچون آتادین تیلائی دیب سیزلارگا ایتماس من ^{۲۷} چونکه سیزلار منی دوست توتوب خدادین چیقیب کلگانیم گا ایشانگانینگیز اوچون آتا اوزی سیزلارنی دوست توتادور ^{۲۸} من آتادین چیقیب دنیاغه کلدیم و ینه دنیانی قویوب آتانینگ آلدیغه بارورمن. ^{۲۹} شاگردلاری ایٹیلار: منا ایمدی اشکارا سوز قیلیب هیچ بر مثل سوز ایتمایسن. ^{۳۰} سن هر نرسه نی بیلیب بر کیمرسه سندین بر نمه سوروشقه محتاج بولماغانینگ نی ایمدی بیلورمیز انینگ اوچون خدادین چیقغانینگغه ایشانورمیز. ^{۳۱} یسوع اولارغه جواب بردیکه ایمدی ایشانورسیزلارمو؟ ^{۳۲} منا سیزلار تارقالیب هر برینگیز اوزی نینگ کی غه کتیب منی یالغوز قویادورغان ساعت کلور آری ایمدی کلیب دور.

ليكن من يالغوز ايماس من چونكه آتا ميننگ بيلان دور.^{۳۳} منده آرام ليقينگيز بولسون ديب موني سيزلارگا ايتيم. دنيا دا تنگليك تارتار سيزلار ليكن خاطر جمع بولونگلار من دنياغه غالب بولدوم.

اون يتنجى باب

۱ يسوع موني سوز قيليب كوزلاريني آسمان طرفيگا كوتاريب ايتي: اي آتا ساعت كليپ دور اوز اوغلونگه جلال برگيل تاكه اوغلونگ سنگا جلال برگاي. ^۲ شونداغ كه سن انگا برگانلارينگ نينگ همه سيگا ابدى تيريكلينگ نى بريسگا انگا همه بشر اوستيگا قدرت بردينگ. ^۳ و ابدى تيريكلينگ بودور كه سن حقيقي واحد خدانى و سن ايبارگان يسوع مسيح نى تونوغايلار. ^۴ سن منگا قيلغالى برگان ايشنى پوتگوزوب ير يوزيده من سنگا جلال برديم. ^۵ و سن اي آتا دنيا بولماسدين ايلگارى سنينگ يانينگدا بولغان جلاليم بيلان ايمدى منگا اوز يانينگدا جلال برگيل.

۶ من سنينگ اسمينگ نى سن دنيا دين اليب منگا برگان آدم لارغه اشكارا قيلديم. اولار سنينگ كى ايردى و سن اولارنى منگا بردينگ و اولار سنينگ سوزونگ نى ساقلاديلار. ^۷ منگا برگانينگ نينگ همه سى سندين بولغان نى ايمدى بيلديلار. ^۸ چونكه سن منگا برگان سوزلارنى اولارغه برديم و اولار قبول قيليب سندين چيغغانيم نى راست بيليب سن مى ايبارگانينگدا ايشانديلار.

۹ من اولار اوچون دعا قيلور من دنيا اوچون دعا قيلماس من بلكه منگا برگانلارينگ اوچون چونكه اولار سنينگ كى دور. ^{۱۰} و ميننگ كى نينگ همه سى سنينگ كى دور و سنينگ كى ميننگ كى دور و من اولاردا جلال تاپتيم. ^{۱۱} من ايمدى دنيا دا ايماس من اما بولار دنيا داور و من سنينگ آلدينگه بارور من. اي قدوس آتا منگا برگانلارينگ نى اوز اسمينگ بيلان ساقلاغيل تاكه بيز بر بولغانديك اولار بر بولغاي. ^{۱۲} اولار بيلان بولغانيم دا من اولارنى منگا برگان اسمينگ بيلان ساقلا ب اولارنى محافظت قيلور ايرديم و پتولگانگا موافق هلاكت نينگ اوغليدين باشقه اولار نينگ هيچ برى هلاك بولمادى. ^{۱۳} ايمدى سنگا بارور من و ميننگ خوشلوقوم اولار نينگ ايچيده كامل بولسون ديب موني دنيا دا ايتور من. ^{۱۴} من سنينگ سوزونگ نى اولارغه برديم. من اوزوم دنيا دين بولماغانديك اولار دنيا دين

بولماغانی اوچون دنیا اولارنی یمان کوردی. ^{۱۵} اولارنی دنیادین الغایسن دیب تیلامای بلکه اولارنی یماندین ساقلاغایسن دیب تیلارمن. ^{۱۶} من دنیادین بولماغاندیک اولار دنیادین ایماس دور. ^{۱۷} اولارنی حقیقت ده تقدیس قیلغیل سنینگ سوزونگ حقیقت دور. ^{۱۸} سن منی دنیاغه ایبارگاندیک من اولارنی دنیاغه ایباردیم. ^{۱۹} و اولار حقیقت ده مقدس بولسون دیب من اوزومنی اولار اوچون تقدیس قیلورمن.

^{۲۰} اما یالغوز بولار اوچون دعا قیلماي بلکه اولارنینگ سوزی بیلان منگا ایشاندورغانلار اوچون هم دعا قیلورمن. ^{۲۱} دنیا سنینگ منی ایبارگانینگگا ایشانسون دیب همه سی بر بولغای ای آتا سن منده و من سنده بولغاندیک اولار بیزده بر بولغای، ^{۲۲} و بیز بر بولغاندیک اولار هم بر بولسون دیب سن منگا برگان جلالنی من اولارغه بردیم. ^{۲۳} دنیا سن منی ایباریب منی دوست توتقانینگدیک اولارنی دوست توتقانینگنی بیلسون دیب من اولاردا و سن منده بولغاندیک اولار بر لیکده کامل بولغای.

^{۲۴} ای آتا سن منگا برگان جلالیمنی کورسونلار دیب منگا برگانلارینگ نینگ من بولغان یرده منینگ بیلان بولماقینی خواهلارمن چونکه دنیانینگ ابتداسیدین ایلگاری منی دوست توتونگ. ^{۲۵} ای عادل آتا دنیا سنی تونومادی لیکن من سنی تونودوم و بولار منی سن ایبارگانینگنی بیلدیلار. ^{۲۶} من سنینگ اسمینگنی اولارغه بیلدوردوم سن منگا کورساتگان محبتینگ اولاردا بولغای و من اولاردا بولغایمن دیب ینه بیلدورورمن.

اون سکرنجی باب

^۱ یسوع مونی ایتقاندین کین شاگردلاری بیلان قیدرون جیلغه سی نینگ اول بر طرفیگا اوتوب اوزی بیلان شاگردلاری انداکی بر باغفه کیردی. ^۲ اما یسوع و انینگ شاگردلاری اندا پات پات جمع بولغانی اوچون انی توتوب برگوچی یهودا هم اول یرنی بیلور ایردی. ^۳ یهودا پاسبان عسکرلارینی و اولوغ کاهن لارنینگ و فریسیلارنینگ خدمتکارلاریدین برنچه سی نی الیب فانوس، چراغ و یاراغ بیلان اول یرگا کلدی. ^۴ و یسوع اوز اوستیگا کلادورغان نینگ همه سی نی بیلیب چیقیب اولارغه: کیمنی ایستارسیزلار دیب ایتی. ^۵ انگا جواب بر دیلارکه ناصرت لیک یسوعنی ایستارمیز. یسوع اولارغه: من اول دورمن دیدی. انی توتوب برگوچی یهودا هم اولار بیلان توروب

ايردى. ۶ و اولارغه: من اول دورمن ديگانده اولار كينىگا يانيب يرگا يقيلديلار. ۷ ينه اولاردين: كيم نى ايستارسيزلار ديب سوردى. اولار: ناصرت ليك يسوع نى ايستارمىز ديديلار. ۸ يسوع اولارغه: من اول دورمن ديب سيزلارگا ايْتيم منى ايستاسانگيز بولارنى كتكالى قويونگلار ديب جواب بردى. ۹ چونكه منگا برگانلارينگدين هيچ برينى يوتورماديم ديب ايتقان سوزى نينگ بجا كلماكى كيراك ايردى. ۱۰ سمعون پطروس نينگ بر قليچى بولغاچ انى سوغوروب اولوغ كاهن نينگ قلى نى اوروب اونگ قولاقى نى كستى. و اول قُل نينگ اتى ملخوس ايردى. ۱۱ اما يسوع پطروسغه ايْتى: قليچينگ نى غلافيغه سالغيل آتام منگا برگان پياله نى ايچمايمن مو؟

۱۲ اول وقت سپاه لار بيلان اولار نينگ مينگباشى سى و يهوديلار نينگ خدمتكارلارى يسوع نى توتوب باغلاب ۱۳ انى اوّل اول يلى اولوغ كاهن بولغان قيفانينگ قين آتاسى حنّانغه اليب بارديلار. ۱۴ قيافا اوزى: قَوْم اوچون بر آدم نينگ اولماكى يخشى دور ديب يهوديلارغه مصلحت برگان كشى ايردى.

۱۵ سمعون پطروس بيلان ينه بر شاگرد يسوع غه ايرگاشتى اما بو شاگرد اولوغ كاهن بيلان تونوش بولوب يسوع بيلان اولوغ كاهن نينگ حويلى سيغه كيردى. ۱۶ ليكن پطروس تاشقاريدا دروازه نينگ آليدا توختاب قالدى. اولوغ كاهن بيلان تونوش بولغان شاگرد چيقيب دروازه نى باقادورغان خاتونغه گب قليب پطروسنى ايچگارى كيرگوزدى. ۱۷ اول وقت دروازه نى باقادورغان كنيك پطروسغه ايْتى: آيا سن هم بو آدم نينگ شاگردلارى نينگ برى ايماسموسن؟ اول ايْتى: ايماس من. ۱۸ اما قُل لار و خدمتكارلار اندا توروب هوا سوغاق بولغانى اوچون كمور قلاب اوتسونور ايرديلار. پطروس هم اولار بيلان توروب اوتسونور ايردى.

۱۹ اولوغ كاهن يسوع دين شاگردلارى و تعليمى باره سيدين سوردى. ۲۰ يسوع انگا جواب برديكه من ديناغه اشكارا سوز قيلديم من هر وقت سيناغوغلاردا و بيت مقدّسه همه يهوديلار يوغلاشقان يرده تعليم بريب پنهندا هيچ سوز قيلماديم. ۲۱ نمه اوچون مندين سورارسن؟ من اولار نينگ اوزيگا نمه سوز قيلغانيمنى مندين انگلاغانلاردين سورغيل. منا اولار نمه ايتقانيمنى بيلورلار. ۲۲ يسوع مونى ايتقاندا انينگ يانيدا تورغان خدمتكارلاردين برى انگا بر كچات اوروب ايْتى: اولوغ كاهنغه شونداغ جواب برورسن مو؟ ۲۳ يسوع انگا: اگر يمان بر نمه ايتقان بولسام انينگ يمان ايكانى نى

کورساتگیل لیکن راست ایتقان بولسام نمہ ایشقہ منی اورورسن دیب جواب بردی. ۲۴ و حنان انی باغلاغلیق اولوغ کاهن قیافاغہ ایباردی.

۲۵ اما سمعون پطروس توروب اوتسونور ایردی و انگا ایتیلار: سن ہم ایننگ شاگردلاری نینگ بری ایماسموسن؟ اول تانیب: ایماس من دیب ایتی. ۲۶ اولوغ کاهن نینگ قُل لاریدین بری یعنی پطروس ایننگ قولاقی نی کسگان قُل نینگ توغقانی بولغان بر کشی ایتی: من سنی باغدا ایننگ بیلان کورمادیم مو؟ ۲۷ اما پطروس ینه تاندی و درحال خوراز چیرلاردی.

۲۸ اندین کین یسوع نی قیفادین حکومت اورداسیغہ الیب باردیلار. و سحر ایرته گان ایردی. لیکن اولار اوزی ناپاک بولمای فصیح قوزیسی نی بیالایلی دیب حکومت اورداسیغہ کیرمادیلار. ۲۹ اول وقت پیلاطوس اولار نینگ آلدیغہ چقیب ایتی: بو آدم نینگ توپہ سیدہ نمہ عرضینگیز بار؟ ۳۰ اولار جواب بریب انگا ایتیلار: اگر اول یمان قیلغوچی بولماسه انی سنگا توتوب برماس ایردوک. ۳۱ پیلاطوس اولارغہ ایتی: انی سیزلار الیب اوز شریعتینگیزگا موافق توپہ سیدہ حکم قیلینگلار. یهودیلار انگا: بر کیمرسه نی اولتورگالی بیزگا اذن یوق دور دیدیلار. ۳۲ چونکہ یسوع نینگ اوزی قایداغ اولوم بیلان اولادورغانی نی اشارت قیلیب ایتقان سوزی نینگ بجا کلمامی کیراک ایردی.

۳۳ اول وقت پیلاطوس حکومت اورداسیغہ ینه کیریب یسوع نی قچقیریب انگا ایتی: سن یهودیلار نینگ پادشاهی موسن؟ ۳۴ یسوع جواب بردیکه مونی سن اوزونگدین ایتورسن مو یا باشقہ لار منینگ باره مده مونی سنگا ایتیلار مو؟ ۳۵ پیلاطوس جواب بردیکه آیا من بر یهودی ایکان من مو؟ سنینگ اوز ملتینگ و اولوغ کاهن لار سنی منگا توتوب بردیلار نمہ قیلیب سن؟ ۳۶ یسوع جواب بردیکه منینگ پادشاه لیقیم بو دنیادین ایماس. اگر منینگ پادشاه لیقیم بو دنیادین بولسه ایردی شاگردلاریم منینگ یهودیلارغہ تاپشورولماسلیقیم اوچون جنگ قیلور ایردیلار لیکن ایمدی منینگ پادشاه لیقیم بو یردین ایماس. ۳۷ پیلاطوس انگا ایتی: هر قانداغ بولسه سن بر پادشاه سن مو؟ یسوع جواب بردیکه منینگ پادشاه ایکانیم نی سن اوزونگ ایتینگ من مونیگغہ توغولوب حقیقت گا گواھلیق برماک اوچون بو دنیاغہ کلدیم. هر کیم حقیقت دین بولسه منینگ آوازیمنی انگلایدور. ۳۸ پیلاطوس انگا ایتی: حقیقت نمہ دور؟ مونی ایتیب یهودیلارغہ ینه چقیب اولارغہ ایتی: من ایننگدہ هیچ بر گناه تاپمادیم. ۳۹ لیکن فصیح عیدیدا سیزلارگا بر کیمرسه نی آزاد

قيليشيم آرانگيزدا بر رسم بولوب دور ايمدى يهوديلارنينگ پادشاهى نى سيزلارگا آزاد قيليشيم نى خواهلار سيز لار مو؟^۴ اما اولار: مونى ايماس بلکه بار اباسنى آزاد قيلغيل ديب ينه قچقير ديلار. اما بار اباس بولانچى ايردى.

اون توقوزونجى باب

^۱ اول وقت پيلاطوس انى شيره قامچى اوردوردى. ^۲ و عسکرلار تيکاندين بر تاج اوراب باشيغه قويوب انگا بر قزىل لباس کيدوروب ^۳ آلدیغه کليپ: السلام ای يهوديلارنينگ پادشاهى ديب انگا کچات اوروب تورديلار. ^۴ پيلاطوس ينه تاشقارى چيقيب خلققه ايتتى: منا ايننگده هيچ گناه تاپالماغانيم نى بيلگاييسيزلار ديب انى آلدینگيزغه چيقاردیم. ^۵ اول وقت يسوع تيکان تاجى بيلان قزىل لباسى کيگيک تاشقاريغه چيقتى. و پيلاطوس اولارغه ايتتى: منا آدمنى کورونگلار! ^۶ فريسيلار و خدمتکارلارى انى کوروب: دارغه تارتغیل! دارغه تارتغیل! ديب قچقيريشتيالار. پيلاطوس اولارغه ايتتى: سيزلار انى اليب اوزونگيز دارغه تارتینگلار. من ايننگده هيچ بر گناه تاپمادیم. ^۷ يهوديلار انگا جواب برديلارکه بيزنينگ شريعتيميز بار و شريعتيميزگا موافق ايننگ اولماكى واجب دور چونکه اوزينى خدانينگ اوغلى قيلدى.

^۸ پيلاطوس بو سوزنى انگلاب تخى قورقوب ^۹ ينه حکمت اورداسيغه کيريب يسوع غه: سن نه يردين سن ديب ايتتى، ليکن يسوع انگا هيچ جواب برمادى. ^{۱۰} پيلاطوس انگا ايتتى: منگا گب قيلمامسن؟ سنى قويوب برگالى و سنى دارغه تارتقالى قدرتيم بار ايکان نى بيلمامسن؟ ^{۱۱} يسوع جواب بردیکه اگر سنگا يوقايريدين بريلماگان بولسه منينگ اوستوم گا هيچ قدرتینگ بولماس ايردى. ايننگ اوچون منى سنگا توتوب برگان نينگ گناهى چونگراق دور. ^{۱۲} اول وقت دين تارتيب پيلاطوس انى قويوب برگالى بر علاج ايستار ايردى. ليکن يهوديلار قچقيريب ايتتيلار: اگر مونى قويوب برسانگ قيصرنينگ دوستى بولماس سن. هر کيم اوزينى پادشاه قيلسه قيصرغه ضد قويوب دور. ^{۱۳} پيلاطوس بو سوزلارنى انگلاغاندا يسوع نى چيقاريب عبرانيچه جباتا ديگان شه صهفاکى حکومت تختيغه اولتوردى. ^{۱۴} و فصع عيدى نينگ طيارليق کونى بولوب التنجى ساعت گا يقين ايردى. و اول اوزى يهوديلارغه ايتتى: منا پادشاهينگيز! ^{۱۵} اولار: اليب کت! اليب کت! انى دارغه تارتغیل! ديب

قچقيريشتيالار. پيلاطوس اولارغه ايْتِي: پادشاهينگيزني دارغه تارتاي مو؟ اولوغ كاهن لار: قيصردين باشقه پادشاهيميز يوق دور ديب جواب برديلار.^{١٦} اول وقت پيلاطوس اني دارغه تارتقالي اولارغه تاپشوردى.

^{١٧} و اولار يسوع ني اليب كئيلار. و اول اوزى داريني کوتايب عبرانيچه جُلجُنه آتانغان باش چناقى ديگان يرگا چيقتي.^{١٨} اندا اني دارغه تارتيلار و ينه ايكي كيمرسه ني انينگ بيلان ايكي يانيدا و يسوع ني اوترادا دارغه تارتيلار.^{١٩} اما پيلاطوس بر تقصيرنامه ني پتوب دارنينگ تويه سيگا قويدوردى و موينگدا: يهوديلارنينگ پادشاهي ناصرت ليك يسوع ديب پتولوب ايردى.^{٢٠} يسوع دارغه تارتيلغان ير شهرگا يقين بولغانى اوچون تولا يهوديلار بو نامه ني اوقوديلار. اول عبراني، لاتين و يوناني تيليدا پتولوب ايردى.^{٢١} اول وقت يهوديلارنينگ اولوغ كاهن لارى پيلاطوسغه: يهوديلارنينگ پادشاهي پتوماي بلكه بو اوزى: من يهوديلارنينگ پادشاهي دورمن ديب پتوگيل.^{٢٢} پيلاطوس: پتوگانيم پتودوم ديب جواب بردى.

^{٢٣} سپاه لار يسوع ني دارغه تارتقاندن كين انينگ كييمي ني اليب هر سپاه غه بر حصّه تگگوديك تورت حصّه قيلديلار و كونگلاكي ني هم الديلار ليكن كونگلاك اوزى اولاق سز بولوب تويه سيدن آياغيغچه پوتون توقولغان ايردى.^{٢٤} انينگ اوچون اولار بربريگا: اني كسماي كيم گا تكسون ديب انينگ اوستيگا قُرعه سالالي ديديلار. كييميم ني آرالريدا تقسيم قيليب لباسيم نينگ اوستيگا قُرعه سالديلار ديب پتولگان سوز بجا كلماكي اوچون سپاه لار موني قيلديلار.

^{٢٥} اما يسوع نينگ دارى نينگ يانيدا انينگ اناسى، اناسى نينگ همشيره سى، كلوپانينگ خاتونى مريم و مجدليّه ليك مريم توروب ايرديلار.^{٢٦} يسوع اوز اناسى ني و اوز اوزى دوست توتقان شاگردى نينگ انينگ يانيدا تورغانى ني كورگانده اناسيغه: اي انا منا اوغلونگ! ديب ايْتِي.^{٢٧} اندين شاگردغه: منا انانگ! ديدى. و شو ساعت دين تارتيب اول شاگرد اني اوز اوييگا الدى.

^{٢٨} اندين كين يسوع هر نرسه نينگ تمام بولغانى ني بيليب پتولگان نينگ بجا كلماكي اوچون: اوساب كتيم ديب ايْتِي.^{٢٩} اندا سرکه بيلان تولغان بر قچا قويلوب ايردى. اولار بر بولوت ني سرکه گا چيلاب بر زوفا قموشى نينگ باشيغه قويوب انينگ اغيزيغه تانگلاديلار.^{٣٠} يسوع سرکه ني اليب: تمام بولدى ديب باشى ني توبن قيليب روح ني تاپشوردى.

۳۱ اول کون طيارليق کونی بولغاچ و ایرته سی اولوغ سبت کونی بولغانی اوچون یهودیلار بدنلارنینگ سبت کونیده داردا توروشی نی خواھلامای پیلاطوسدین: سونگاڭ لاری سیندورولوب اولوڭ لار الیب اتیلسون دیب تیلادیلار. ۳۲ و سپاه لار کلیب انینگ بیلان دارغه تارتیلغانلارنینگ اولقی سی و ایکینجی سی نینگ سونگاڭ لارینی سیندوردیلار. ۳۳ لیکن یسوع غه کلگانده انینگ اولگاننی کوروب سونگاڭ لارینی سیندورمادیلار. ۳۴ اما سپاه لارنینگ بری نیزه برله انینگ یانی نی سایدی و درحال قان بیلان سو چیقتی. ۳۵ سیزلار ایشانگایسیزلار دیب موننی کورگان کیمرسه گواه لیق بریب دور و انینگ گواه لیقی راست دور و اول اوزی راست ایتقانی نی بیلادور. ۳۶ انینگده بر سونگاڭ سیندورولماس دیب پتولگان سوز بجا کلماڭ اوچون شو واقع بولدی. ۳۷ و ینه باشقه بر پتولگان سوز: اولار اوزی تیشگان کیمرسه سیگا قایلار سونلار دیب ایتور. ۳۸ یهودیلاردین قورقوب مخفیدا یسوع نینگ شاگردی بولغان اریماتیالیق یوسف پیلاطوسدین یسوع نینگ بدننی الغالی اذن تیلادی و پیلاطوس اذن بردی. و اول کلیب یسوع نینگ بدننی نی الدی. ۳۹ یسوع نینگ قاشیغه اول کچه ده کلگان نیقودیموس هم یوز جینگچه مُر بیلان عوددین ایشتورولگان خوشبوی دارولارنی کوتاریب کلدی. ۴۰ اولار یسوع نینگ بدننی نی الیب یهودیلارنینگ دفنلایدورغان رسمچه انی خوشبوی دارولار بیلان کفن لارگا یورگاب قویدیلار. ۴۱ اما انینگ دارغه تارتیلغان بری نینگ یانیدا بر باغ بار ایردی. اول باغدا هیچ کیمرسه قویولماغان بر قبر بار ایردی. ۴۲ یهودیلارنینگ طیارلیق کونی بولوب اول قبر یقین بولغاچ یسوع نی اندا قویدیلار.

یکرمنجی باب

۱ هفته نینگ اولقی کونی مجدلیه لیک مریم سحر و قتی تخی قرانگغو ایکانده قبرگا کلیب کوردیکه تاش قبردین الینیب دور. ۲ اول وقت یوگوروب سمعون پطروس نینگ و ینه بر شاگردنینگ یعنی یسوع دوست توتقان شاگردنینگ قاشیغه باریب اولارغه: خداوندنی قبردین الیب دورلار و انی نه یرده قویغانی نی بیلیمیمیز دیدی. ۳ اول وقت پطروس بیلان ینه بر شاگرد چقیب قبرگا باردی. و ایکیلاسی بیله یوگوردی. ۴ اما ینه بر شاگرد پطروسدین ایتیگراڭ یوگوروب قبرگا ایلگاری کلیب ۵ اینگیشیب کفن لارنینگ اندا تورغانی نی کوردی

اینک قول لاریدا میخ لارنینگ اورنی نی کوروب بارماقیم نی میخ لارنینگ اورنیغه تیقیب قولوم نی یانیغه تیقماسام هرگیز ایشانمایمن.^{۲۶} اما سکز کوندین کین شاگردلاری ینه اندا جمع بولغاندا توماس اولار بیلان ایردی. ایشیک لار برکتیگیلک بولغاندا یسوع کلیب وترادا توروب: سلامتلیک سیز لارگا دیب ایئی. ^{۲۷} اندین کین توماسغه ایئی: بارماقینگ نی موندا کلتوروب قول لاریم نی کورگیل قولونگ نی اوساتیب یانیم غه تیغیل و شک قیلمای ایشانگیل.^{۲۸} توماس انگا جواب بریب ایئی: ای خداوندیم ای تنگرم. ^{۲۹} یسوع انگا ایئی: سن منی کوروب ایشاندینگ کورمای ایشانگانلار مبارک دور.

^{۳۰} بو کتابدا پتولماگان تولا باشقه معجزه لار یسوع اوز شاگردلاری نینگ آلدیدا قیلدی. ^{۳۱} لیکن یسوع نینگ مسیح ابن الله ایکانیگا ایمان کلتوروب ایشانب اینک اسمی بیلان حیاتیق تاپغایسیز لار دیب بو واقعه لار بازیلدی.

یکرمه برنجی باب

^۱ اندین کین یسوع طبریّه تنگیزی نینگ کناریدا ینه اوزینی شاگردلاریغه کورساتی و شو طریقه دا کوروندی: ^۲ سمعون پطروس و توام دیگان توماس و جلیلیّه داکی قانادین بولغان ثنائیل و زبدی نینگ ایکی اوغلی بیلان شاگردلاری نینگ ینه ایکی سی بر یرده ایردی. ^۳ سمعون پطروس اولارغه ایئی: من بلیق توتقالی بارامن. اولار انگا: بیز هم سنینگ بیلان بارامیز دیدیلار. و اولار چیقیب کمه گا کیردیلار لیکن اول کیچه هیچ نرسه توتمادیلار. ^۴ اما ایرته گان بولغاندا یسوع کناردا توروب ایردی لیکن شاگردلار اینک یسوع ایکانی نی بیلمادیلار. ^۵ یسوع اولارغه ایئی: ای بلالار یگالی بر نرسه نگیز بارمو؟ اولار انگا: یوق دیب جواب بردیلار. ^۶ اول اولارغه: تورنی کمه نینگ اونگ طرفیگا سالینگلار. انداغ قیلیب تپارسیزلار دیدی. و تورنی سالیب توتولغان بلیق نینگ توالیقیدین انی تارتالمادیلار. ^۷ اول وقت یسوع دوست توتقان شاگرد پطروسغه: اول خداوند دور دیدی. سمعون پطروس اینک خداوند ایکانی نی انگلاغاندا یلانگچ بولغانی اوچون کییمی نی یاپینیب اوزینی تنگیزگا تاشلادی. ^۸ اما قالغان شاگردلار کمه بیلان پاریب بلیقدین تولغان تورنی تارتیب کلدیلار چونکه اولار قوروقدین یراق بولمای تخمیناً ایکی یوز چیزه کنارین نری ایردی. ^۹ اولار قوروقه چیقغاندا اندا چوغ و توپه سیده بلیق قویوغلق و هم نان کوردیلار. ^{۱۰} یسوع اولارغه

ايٽي: سيز لار ايمدى توتقان بليقدين اليب كلينگلار. ^{۱۱} سمعون پطروس چيقيب بر يوز اليك اوچ چونگ بليق بيلان تولغان تورنى قوروقه تارتيب چيقاردى. اما بليق شونچه تولا بولغانى بيلان تور بوسالمادى. ^{۱۲} يسوع اولارغه ايٽي: كليب طعام ينگلار. شاگردلار انينگ خداوند ايكانى نى بيليب اولارنينگ هيچ برى انينگدين: سن كيم ايكان سن ديب سورغالى جرأت قيلمادى. ^{۱۳} يسوع قوپوب ناننى و هم بليق لاردين اليب اولارغه بردى. ^{۱۴} يسوع اولوك لاردين قوپغاندين كين اوزينى شاگردلارغه اوچونجى مرتبه كورساتگاني شو ايردى.

^{۱۵} اولار طعام يگاندين كين يسوع سمعون پطروسغه: اى سمعون ابن يوحنا بولاردين اشوغراق منى دوست توتارسن مو ديدى. اول انگا ايٽي: آرى اى خداوند سنى دوست توتقانيمنى سن اوزونگ بيلورسن. يسوع انگا: قوزيلاريمنى باقغيل ديدى. ^{۱۶} ينه ايكيجى مرتبه انگا ايٽي: اى سمعون ابن يوحنا منى دوست توتارسن مو؟ اول انگا ايٽي: آرى اى خداوند سنى دوست توتقانيمنى سن اوزونگ بيلورسن. اول انگا: قوى لاريم غه پاته چى بولغيل ديدى. ^{۱۷} اوچونجى مرتبه انگا: اى سمعون ابن يوحنا منى دوست توتارسن مو ديدى. پطروس انينگ اوزيگا اوچونجى مرتبه: منى دوست توتارسن مو؟ ديگاني اوچون غمكين بولوب انگا ايٽي: اى خداوند سن هر نرسه نى بيلورسن سنى دوست توتقانيمنى سن اوزونگ بيلورسن. يسوع انگا ايٽي: قوى لاريمنى باقغيل. ^{۱۸} بتحقيق بتحقيق سнга ايتورمن كه سن ياش ايكانينگده اوزونگ بلينگنى باغلاب خواهلاغان يرينگگا بارور ايردينگ ليكن قريغانينگدا قولونگنى اوساتورسن و باشقه كيمرسه سنى اوزونگ خواهلاماغان يرگا اليب بارادور ديدى. ^{۱۹} اما مونى انينگ قايداغ اولوم بيلان اولوب خداغه جلال برادورغاني نى اشارت قليب ايٽي. و مونى ايتيب انگا: منگا ايرگاشگيل ديدى. ^{۲۰} پطروس اويرولوب يسوع دوست توتقان شاگردنينگ يعنى آخشام ليق طعامى نينگ وقتيدا يسوع نينگ سينه سيگا يولانيب: اى خداوند سنى توتوب برگوچى كيم ايكان ديب سورغان شاگردنينگ ايرگاشگاني نى كوردى. ^{۲۱} پطروس اول شاگردنى كورگانده يسوع غه ايٽي: اى خداوند مونينگغه قايداغ بولادور؟ ^{۲۲} يسوع انگا: من كلگونچه انينگ قالادورغاني نى خواهلاسام سنينگ نمه كارينگ بار؟ سن منگا ايرگاشگيل ديدى.

^{۲۳} بو شاگرد اولمايدور ديب برادرلارنينگ آراسيدا بر سوز چيقتى. ليكن يسوع انگا: اول اولمايدور ديمى بلكه من كلگونچه انينگ قالادورغاني نى خواهلاسام سنينگ نمه كارينگ بار؟ ديگان ايردى.

^{٢٤}مونينگ باره سیده گواه ليق بريب مونی پتوگان شاگرد بو اوزی دور و انينگ گواه ليقی نينگ راست بولغانی نی بيلورميز. ^{٢٥}يسوع باشقه تولا عمل لار قیلدی. اگر بردین بردین یازيلسه پتولگان کتاب لار دنياغه پاتماس ايردی ديب خيال قيلورمن.

رسول لار نینگ عمل لاری

اۆلقی باب

۱ ای تیوفیلوس ایلگاری کی کتابیم دا یسوع نینگ اوز ایلغاغان رسول لاریغه قُدوس روح بیلان اوز بویوروق لارینی بریب بولوب^۲ اوزی آسمانغه کوتاریلگان وقتیهجه قیلغان همه عمل و تعلیمی باره سیده یازدیم. ^۳ اول اوزی زحمت تارتقاندین کین قرق کون ایچیده اولارغه کورونوب تولا دلیل بیلان اوزینی تیریک کورساتیب خدانینگ پادشاه لیقی باره سیده سوز قیلیب^۴ اولار بیله بولغاندا اولارغه بویوروب ایته: اورشلیم دین کتمای آتانیگ مندین انگلاغانینگیز وعده سیگا ساقلاب تورونگلار. ^۵ یوحنا سو بیلان تعمید قیلدی لیکن سیزلار تولا کونلار اوتماسده قُدوس روح دا تعمیدلانورسیزلار. ^۶ اولار جمع بولغاندا اینگدین سوراب ایتهلار: ای خداوند اوشبو زماندا اسرائیلغه پادشاه لیق نی ینگیدین قورارسن مو؟ ^۷ اول اولارغه ایته: آنا اوز قدرتیده توختاتقان وقت زمانلارنی بیلما گلیک سیزلارگا بریلگان ایماس. ^۸ لیکن روح القدس اوستونگیزگا کلگانده سیزلار قدرت تاپیب اورشلیم دا و بارچه یهودیه ده و سامرده تاینینگ انتھالاریغه منینگ گواه لاریم بولورسیزلار.

۹ اول مونی ایتهب اولار قایلاب تورغانیدا ایگیزگا کوتاریلدی و بر بولوت انی اولار نینگ نظریدین ایب کتی. ^{۱۰} اولار اینگ چیقغانیغه قایلاب آسمانغه کوز تکیب تورسه لار منا اولار بیلان آق کیم لیک ایکی کشی تورادور. ^{۱۱} و بولار ایتهلار: ای جلیلیه لیک کشیلار نمه ایشقه آسمانغه قایلاب تورورسیزلار؟ بو سیزلاردین آسمانغه کوتاریلگان یسوع آسمانغه چیقغانیدا سیزلارگا کورونگاندیک شونداغ یانیب کلادور.

۱۲ اندین کین اولار زیتون تاغی دیگان تاغدین توشوب اندین بر سبت کونلک یول نینگ آرالیقیدا بولغان اورشلیم غه یانیب باردیلار. ^{۱۳} و اولار شهرگا کیریپ پطروس بیلان یوحنا و یعقوب بیلان اندریاس، فیلیپوس بیلان توماس و برثولماوس بیلان متی، حلفی نینگ اوغلی یعقوب بیلان غیرتلیک سمعون و یعقوب نینگ اوغلی یهودا اولتورغان بالاخانه غه چیقتیلار. ^{۱۴} بولار نینگ همه سی و یسوع نینگ اناسی مریم و برنچه باشقه خاتونلار و یسوع نینگ برادرلاری بر جاندیک دعادا تورور ایردیلا.

۱۵ شو کونلارده بر کون پطروس اوزی عددی بر یوز یکره چه جمع بولغان برادرلار نینگ اوتراسیدا قوپوب ایتی: ۱۶ ای برادرلاریم روح القدس ایلگاریدین داود نینگ اغیزی بیلان یسوع نی توتقانلار نینگ باشلاغوچی سی بولغان یهودا باره سیده ایتیب کتابدا خبر برگانی نینگ بجا کلیشی کیراک ایردی. ۱۷ اول بیز نینگ قطاریمیزدا سانالیب رسول لوق خدمتی نینگ نصیبی نی تا پغان ایردی. ۱۸ اول اوزی ناحق لوق نینگ اجریگا بر ایکی نیرینی ساتیب الدی. اما اول یوز تو بن یقیلیب اوترادین یاریلیب همه اوچای لاری چیقیب تو کولدی. ۱۹ بو واقعه لار اورشلیم دا تورغانلار نینگ همه سیگا معلوم بولدی. انینگ اوچون ایکی نیری اولار نینگ تیلیدا حقل دما یعنی قان ایکی نیری آتاندی. ۲۰ چونکه مزامیر کتابیدا پتولوب دور که انینگ مکانی ویران بولسون و ایچیده بر کیمرسه اولتورماسون وینه: انینگ منصبی نی باشقه سی السون دیب پتولوب دور. ۲۱ انینگ اوچون خداوند یسوع نینگ آرامیزدا کیریب چیقیب تورغان تمام وقتیدا ۲۲ یعنی یوحنا دین تعمدی الغانیدین تارتیب تا بیز دین آریلیب آسمانغه کوتاریلگان کونیغچه بیز بیلان همراه بولغان آدم لار دین بری انینگ اولوک لار دین قویغانیغه بیز بیلان بیله گواه بولسون. ۲۳ و اولار ایکی نی یعنی یوستوس لقبلیق بارسا با دیگان یوسف نی و متیاسنی اوتراغه تورغوزوب ۲۴ دعا قیلیب: ای سن همه سی نینگ کونگلی نی بیلگوچی خداوند ۲۵ یهودا اوز جایغیه بارغالی قویوب کتگان خدمت و رسول لوق نینگ مرتبه سیگا بو ایکی سیدین قایسی نی ایلغانی نینگ نی کورساتیب برگیل دیب ای تیلار. ۲۶ و اولار اوچون قرعه سالدیلار و قرعه متیاسغه چیقی. و اول اون بر رسول نینگ قطاریدا سانالدی.

ایکینجی باب

۱ عید الخمسین کونی کلگانده همه سی بر جان دیک یوغلاشقان ایردی لار. ۲ ناگاه قاتیق اوتادورغان بوراندیک آسمان دین بر گول دوروش کلیب اولار اولتورغان اوی نینگ همه سی نی تولدوردی. ۳ و اوت یالقینیغه اوخشاش تیل لار اولارغه کورونوب تارقالیب هر بری نینگ اوستیگا قوندی. ۴ و همه سی قدوس روح بیلان تولوب روح اولارغه سوز قیلغالی برگان دیک باشقه تیل لاردا سوز قیلغالی باشلا دیلار.

۵ اما آسمان نگیداکی هر خلقدین کلگان تقوادر یهودیلار اورشلیمدا اولتوروغلوق ایردی. ۶ اول گولدوروش انگلانغاندا خلقنینگ گروهی یغیلیب کلیب هر بری اوز تیلیدا رسول لارنینگ سوز قیلغانی نی انگلاب حیرت گا توشتیلار. ۷ و همه سی حیران بولوب تعجب قیلیب ایبتیلار: منا سوز قیلغانلارنینگ همه سی جلیلیه لیک ایماسمو؟ ۸ بیز هر بریمیز قایداغ اوزومیز توغولغان یرنینگ تیلی نی اولاردین انگلایالورمیز؟ ۹ پارطی یا مادی یا عیلامی بولساق، مسوپوتامیدا، یهودیه ده یا قپادوقیه ده، پونطوسدا یا آسیادا، ۱۰ فریگیه ده یا پامفیلیه ده، مصردا و یا قیرینه طرف لاریداکی لیبیه نینگ یورت لاریدا ساکن بولساق یا رومادین کوچوب کلگان مسافرلار بولساق، یهودی یا پروسیلیت، ۱۱ کریدلیک یا عرب بولساق همه میز اوز تیلیمیزدا خدانینگ اولوغ عمل لاری باره سیدین اولارنینگ سوزلاگانی نی انگلارمیز. ۱۲ و همه سی حیران قالب نمه خیال قیلیشی نی بیلمای بربریگا: بو نمه ایکان دیب ایبتیشیلار. ۱۳ اما باشقه لار اولارنی مسخره قیلیب: بولار ینگی شراب ایچیب مست بولوب دور دیدیلار.

۱۴ لیکن پطروس اون برلار بیلان قوپوب آوازینی کوتاریب اولارغه ایبتی: ای یهودی کشیلار و اورشلیمدا ساکن بولغانلارنینگ همه سی مونی بیلیب سوزلاریم گا قولاق سالینگلار. ۱۵ بولار سیزلار گمان قیلغاندیک مست ایماس دور. حاضر کون نینگ او چونجی ساعتی ایماسمو؟ ۱۶ لیکن یوئیل پیغمبرنینگ واسطه سی برله خبر بریلگان واقعه بودور یعنی: ۱۷ خدا ایتورکه کین کی کونلارده همه بشر اوستیگا اوز روحومنی توکارمن و اوغول لارینگیز و قیزلارینگیز پیغمبرلیک قیلورلار و یگیت لارینگیز رؤیالار و قریلارینگیز توشلار کورورلار. ۱۸ آری اول کونلارده قُل لاریم نینگ و کنیزک لاریم نینگ اوستیگا روحومنی توکارمن و اولار پیغمبرلیک قیلورلار. ۱۹ یوقاریدا آسماندا عجایب هیئت لار و توبنده یرده علامت لار یعنی قان اوت و توتون بولوت لاری کورساتورمن. ۲۰ خداوندنینگ اولوغ و جلالتلیک کونی کلماسدین ایلگاری کون قرانگغولوققه و آی قانغه تبدیل بولور. ۲۱ اما واقع بولورکه هر کیم خداوندنینگ اسمی نی قچقیرسه نجات تاپادور. ۲۲ ای اسرائیل لیق کشیلار بو سوزلارنی انگلانگلار. بیلورسیزلارکه ناصرت لیک یسوع اوزی خدا اینینگ قولی بیلان آرانگیزدا قیلغان قدرتلیک عمل لار، معجزه لار و علامت لاری بیلان آلدینگیزدا خدادین شهادت تاپغان بر کشی ایردی. ۲۳ اول اوزی خدانینگ تقدیری و ازلی بیلشیگا موافق سیزلارگا توتوب بریلگاندین کین سیزلار انی فاسق آدم لارنینگ قول لاری بیلان دارغه

میخلاب اولتوردینگیز.^{۲۴} لیکن خدا اولوم نینگ دردنی نینگ باغلارینی یشیب انی تیرگوزوب قوپاردی چونکه ایننگ اولوم دین توتولماقی ممکن ایماس ایردی.^{۲۵} داود ایننگ باره سیده ایتور: خداوندنی همیشه نظریم گا کلتوروب دورمن آری اول منینگ اونگ یانیم دادور، من تبرانماس من.^{۲۶} ایننگ اوچون کونگلوب خوش بولور و تیلیم شادلیق قیلور جسدیم هم امید بیلان راحت الور.^{۲۷} چونکه جانیم نی عالم برزخقه قویوب برماس سن و یا مقدسینگی نی چوروماگلیک کورگالی قویماس سن.^{۲۸} تیریکیلیک یول لارینی منگا بیلدوروب سن، یوزونگ نینگ آلدیدا منی خوشلوق بیلان تولدورور سن.

^{۲۹} ای برادرلار آتابابامیز داود باره سیده اشکارا دیگالی بولادور که اول اولوب کومولدی و ایننگ قبری بو کونچه بیز نینگ آرامیز دادور.^{۳۰} لیکن اول پیغمبر بولوب خدا ایننگ تختیدا اولتورغالی ایننگ اوز اوروغیدین بر کشی نی قوپاریشنی ایننگ اوزیگا قسم بیلان وعده قیلغانی نی بیلیب^{۳۱} ایلگاریدین مسیح نینگ تیریلیب قوپماقی نی کوروب ایننگ باره سیدین: جانی عالم برزخدا قالمادی و ایننگ جسدی چوروماگلیک کورمادی دیب ایتی.^{۳۲} بو یسوع نی خدا اوزی تیرگوزوب قوپاردی مونینگغه بیز همه میز گواه دورمیز.^{۳۳} اول اوزی خدانینگ اونگ قولی بیلان اولوغاندورولوب آنادین روح القدس نینگ وعده سی نی الیب شو سیز نینگ ایمی کوروب انگلاغانینگیز نی توکوب دور.^{۳۴} داود آسمانغه چیقماقی لیکن اوزی: رب منینگ خداوندیم گا ایتی: ^{۳۵} من دوشمن لارینگی نی قدمگاهینگ قیلغونچه منینگ اونگ یانیم دا اولتورغیل دیدی.^{۳۶} ایمی اسرائیل نینگ بارچه خانه دانی تعیین بیلسون که خدا اوشبو سیز لار دارغه تارتقان یسوع نی هم خداوند هم مسیح قیلیب دور.

^{۳۷} اولار مونی انگلاغاندا کونگل لاریگا سانجیغاندیک بولوب پطروسغه و قالغان رسول لارغه: ای برادرلار نمه قیلالی دیب ایتیلار.^{۳۸} پطروس اولارغه: توبه قیلینگلار و هر برینگیز گناه لارنینگ مغفرتی اوچون یسوع مسیح نینگ اسمی بیلان تعمیر السون و روح القدس نینگ عطیه سی نی تاپار سیز لار.^{۳۹} چونکه وعده اوزی سیز لارگا و بلالارینگیزغه و تنگرمیز خداوند قچقیرادورغان یراقدکی لارنینگ همه سیگادور دیب^{۴۰} تولا باشقه سوزلار بیلان گواه لیق بریب نصیحت قیلیب: بو تروتو نسلدین قوتولونگلار دیدی.^{۴۱} و ایننگ سوزینی قبول قیلغانلار تعمیر الدیلار و شو کون اوچ منینگجه جان شاگردلارغه قوشولدی.^{۴۲} و اولار همیشه رسول لارنینگ تعلیمیده و برلیکده و نان اوشاتیشدا و دعادا توردیلار.^{۴۳} و هر بری نینگ اوستیگا قورقونج توشتی و رسول لارنینگ واسطه سی برله تولا معجزه

و علامت قیلینور ایردی. ^{۴۴} و ایشانگانلارنینگ همه سی بر یرده بولوب هر نمده شریک بولوب ^{۴۵} اوز مُلك لارینی و مال لارینی ساتیب هر بری نینگ حاجتیگا قایلاب همه سیگا تقسیم قیلیب برور ایردیلا. ^{۴۶} و هر کونی بر جاندیک بیت مقدّسه بولوشوب اوی لارده نان اوشاتیشیب خوشلوق و کونگل ساده لیک بیلان طعام یب خداغه شکر قیلور ایردیلا. ^{۴۷} و همه خلق نینگ آلدیدا التفات تاپغان ایردیلا. و خداوند نجات تاپغانلارنی جماعت گا کوندین کونگا قوشار ایردی.

اوچونجی باب

^۱ اما پطروس بیلان یوحنا توقوزونجی ساعت نینگ دعا ییغه بیت مقدّسگا چیقیب بارغاندا ^۲ اناسیدین توکور توغولغان بر کشی اندا کلتورولدی اول اوزی بیت مقدّسگا کیرگانلاردین صدقه تیلاسون دیب هر کون بیت مقدّس نینگ چرایلیق دروازه دیگان دروازه سی نینگ یانیدا قویولور ایردی. ^۳ پطروس بیلان یوحنا بیت مقدّسگا کیریپ تورغاندا شو کشی اولارنی کوروب بر صدقه تیلادی. ^۴ پطروس بیلان یوحنا انگا کوز تیکیب: بیزگا قایلاغیل دیب ایتی. ^۵ و اول کشی اولارغه تلموروب اولاردین بر نرسه الامن دیب امید قیلغاندا ^۶ پطروس: منینگ کموش بیلان آلتونوم یوق اما باریم نی سнга برای: ناصرت لیک یسوع مسیح نینگ اسمی بیلان قویوب مانغغیل دیب ^۷ اینینگ اونگ قولیدین توتوب انی قویاردی و درحال پوت لاری بیلان اوشوق لاری قوتلاندی ^۸ و اول سکلاب قویوب مانغغالی توروب اولار بیلان بیت مقدّسگا کیریپ مانگیب سکلاب خداغه حمد قیلور ایردی. ^۹ و خلق نینگ همه سی اینینگ مانگیب یوروب خداغه حمد ایتقانی نی کوروب ^{۱۰} بیت مقدّس نینگ چرایلیق دروازه سیدا اولتوروب صدقه تیلانگان کشی اوشبو دیب انی تونوب انگا واقع بولغان ایشدین تعجب قیلیب حیران قالدیلار.

^{۱۱} اول کشی پطروس بیلان یوحناغه چاپلاشیب تورغاندا همه خلق تولا حیران بولوب اولارغه یوگوروب سلیمان نینگ ایوانی دیگان جایدا یوغلاشتی. ^{۱۲} پطروس مونی کوروب سوز باشلاب اییتهکه ای اسرائیل لیق کشیلار نمده اوچون بو ایشقه تعجب قیلورسیزلار و نمده اوچون بیز اوز قدر تیمیز و تقوادار لیمیز بیلان بو کشی نی مانگدورغاندیک بیزگا تیکیلیب قایلارسیزلار؟ ^{۱۳} آتابالاریمیز نینگ تنگریسی یعنی ابراهیم، اسحق و یعقوب نینگ تنگریسی

اوز بنده سی یسوع نی اولوغلاندوردی. سیزلار انی توتوب بریب پیلاتوس انی قویوب برگالی حکم قیلغاندا ایننگ آلدیدا انی انکار قیلدینگیز.^{۱۴} سیزلار مقدس و عادل کیمرسه نی انکار قیلیب سیزلارگا بریلگالی بر قتل قیلغوجی نی تیلادینگیز.^{۱۵} لیکن حیات نینگ امیرینی اولتورگوزدینگیز اما خدا انی اولوک لاردین قوپاردی مونینگه بیز اوزومیز گواه دورمیز.^{۱۶} او یسوع نینگ اسمیغه کلتورولگان ایمان اوچون ایننگ شو اسمی اوزی سیزلار کوروب تونوغان بو آدم نی قوتلاندوردی و یسوع نینگ واسطه سی برله بولغان ایمان همه نگیز نینگ آلدیدا بو کشیگا کامل شفالیق بردی.^{۱۷} او ایمدی ای برادرلار بیلورمن که هم سیزلار هم محکمه مصلحتچیلارینگیز بیلما ی شونی قیلیب سیزلار.^{۱۸} لیکن خدا اوز مسیحی نینگ زحمت تارتیشی باره سیده ایلگاریدین همه پیغمبر لار نینگ اغیزی بیلان خبر برگانی نی بو طریقه دا بجا کلتوردی.^{۱۹} ایننگ اوچون گناه لارینگیز اوچورولسون دیب توبه قیلیب راست یولغه یانینگلار^{۲۰} تا که خدا سیزلارگا ایلگاریدین تعینلاغان مسیح یسوع نی ایبارگانی بیلان خداوند نینگ یوزیدین راحت زمانلاری کلگای.^{۲۱} خدا قدیم قی وقت لاردین تارتیب اوز مقدس پیغمبر لاری نینگ اغیزی بیلان ایتقانیدیک همه نرسه نینگ توزالگان زمانیغه آسمان نینگ مسیح نی قبول قیلیب ساقلاماقی کیراک ایردی.^{۲۲} موسی ایتیکه رب خدا سیزلارگا مندیك بر پیغمبر نی اوز برادرلارینگیز دین قوپارادور. اول سیزلارگا نمه ایتسه انگا قولاق سالینگلار.^{۲۳} و انداغ بولادور که اول پیغمبر گا قولاق سالمايدورغان هر کیمرسه قوم دین یوقا تیلادور دیدی.^{۲۴} همه پیغمبر لار صموئیلدین تارتیب ایننگدین کین کلب سوز قیلغانلار نینگ همه سی ایلگاریدین بو کونلار نینگ باره سیده پیغمبر لیک قیلدیلا.^{۲۵} سیزلار پیغمبر لار نینگ اوغول لاری و خدا ابراهیم غه: سنینگ نسلینگدین یرداکی همه قبیله لار مبارکلیک تاپار لار دیب آتابابا لاریمیز بیلان قیلغان عهد نینگ اوغول لاری دور سیزلار.^{۲۶} خدا اوز بنده سی یسوع نی قوپاریب هر برینگیز اوز یمانلیقدین یانغاندا سیزلار نی مبارکلاسون دیب انی اول سیزلارگا ایباردی.

تورتونجی باب

^۱ اولار خلققه سوز قیلیب تورغانیدا کاهن لار و بیت مقدسداکی پاسبان نینگ سرداری و صادقیلار اولارغه قوپوب^۲ اولار نینگ خلققه تعلیم بریب یسوع دا اولوک لار نینگ

قوپوشی نی بشارت برگانیکا اچیغلانیب^۳ رسول لارغه قول سالیب توتوب کون کیچ بولغانی اوچون ایرته غچه سولاب قویدیلار.^۴ اما سوزنی انگلاغانلاردین تولا کشی ایشاندیلار و ایر کشیلارنینگ عددی بش مینگگاتیشگان ایردی.

^۵ و ایرته سی خلق نینگ محکمه مصلحتچیلاری، آفسقال لاری و کاتب لاری اورشلیم غه یغیلدیلار.^۶ و اولوغ کاهن حنّان بیلان قیفا و یوحنا بیلان اسکندر و اولوغ کاهن نینگ جماعه سی نینگ همه سی حاضر بولدی.^۷ و رسول لارنی اوتراسیدا تورغوزوب اولاردین: نمه قدرت بیلان و نمه اسم بیلان مونی قیلدینگیز دیب سوردییلار.^۸ اول وقت پطروس قُدوس روح دین تولوب اولارغه ایّتی: ای قَوْم نینگ محکمه مصلحتچی بیلان آفسقال لاری^۹ بیز بوکون بر کسّل کشیگا یتگوزگان یخشیلیق اوچون بیزدین: بو کشی نمه بیلان ساقایدی دیب سورولسه^{۱۰} اسیزنینگ همه نگیزگا و اسرائیل نینگ قومی نینگ همه سیگا معلوم بولسون که سیزلار دارغه تارتیب خدا اولوک لاردین قویارغان ناصرت لیک یسوع نینگ اسمی بیلان بو ایش بولوب دور آری شو اسم بیلان بو کشی آلدینگیزدا ساق تورادور،^{۱۱} تامچیلاردین آری سیزلاردین تاشلانیب بورجک تاشی بولغان تاش شودور.^{۱۲} و ایننگدین باشقه هیچ کیمرسه ده نجات یوق دور چونکه آسمان نینگ تگیده آدم لارغه بریلگان بیز نجات تا بغودیک بولک اسم یوق دور.

^{۱۳} و اولار پطروس بیلان یوحنا نینگ جرأتی نی کوروب اولارنینگ علم سز و عامی کشیلار ایکانی نی بیلیب تعجب قیلیب اولارنی تونوب یسوع غه ایرگاشگانی نی اوز یادیغه کلتوردیلار.^{۱۴} اما شفا تا پغان کشی نینگ اولار بیلان تورغانی نی کورگانده هیچ نمه دیالمادیلار.^{۱۵} و اولارنی محکمه دین چیقسونلار دیب بو یوروب بریری بیلان مصلحت قیلیشیب: ^{۱۶} بو کشیلارگا قانداغ قیلالی چونکه اولارنینگ واسطه سی برله بر مشهور علامت قیلینغانی اورشلیم دا اولتورغوچیلارنینگ همه سیگا معلوم دور و بیز شونینگه یوق دیالما میز.^{۱۷} لیکن بو ایش نینگ خبری خلق نینگ آراسیدا زیاده یاییلماسون دیب اولارنی موندین کین بو اسم بیلان هیچ کشیگا سوز قیلماسون دیب قورقوتوب قویالی دیشتیلار.^{۱۸} اندین کین اولارنی قحقیریب: هرگیز یسوع نینگ اسمی بیلان سوز قیلیب تعلیم برمانگلار دیب بو یوردیلار.^{۱۹} اما پطروس بیلان یوحنا اولارغه جواب بریب ایّتی: خداغه بویون سونوشدین سیزلارگا بویون سونوش خدانینگ آلدیدا درست مو؟ اوزونگیز چاغلانگلار.^{۲۰} بیز بولساق کوروب انگلاغانیمیزی ایتمای شوک تورالمایمیز

دیدیلار. ^{۲۱} اول وقت اولارنى قورقوتوب باقىب همه خلق بولغان معجزه اوچون خداغه حمد ايتقاچ خلق نینگ جھتيدین اولارغه جزا برگالی هيچ بهانه تاپالمای اولارنى قويوب بردیلار. ^{۲۲} او بو معجزه بیلان ساقايتیلغان کشی قرق یاشدین اشقان ایردی.

^{۲۳} او اولار قويوب بریلگانده اوزی نینگ کی لارغه باریب اولوغ کاهن لار بیلان آفسقال لار نینگ اولارغه ايتقانی نینگ همه سی نی خبر بردیلار. ^{۲۴} بولار مونی انگلاغاندا بر جانديک اونلوك آواز بیلان خداغه دعا قیلیب ایتیلار که ای خداوند آسمان ویر و تنگیز بیلان اولاردا بار بولغان نینگ همه سی نی سن اوزونگ یراتقان دورسن. ^{۲۵} روح القدس نینگ واسطه سی برله اوز بنده نگ آتامیز داود نینگ اغیزی بیلان: نمه ایشقه طائفه لار غاوغه قیلیب خلق لار باطل خیال قیلدیلار؟ ^{۲۶} دنیا نینگ پادشاه لاری قوپتیلار و امیر لاری خداوند نینگ و اینگ مسیحی نینگ ضدیغه یغلیشتیلار ديب ایتینگ. ^{۲۷} بدرستی بو شهرده هیرو دس بیلان پونطیوس پیلاطوس و طائفه لار بیلان اسرائیل نینگ قومی سن مسح قیلغان قدوس بنده نگ یسوع نینگ ضدیغه یوغلاشتیلار. ^{۲۸} آری سنینگ قولونگ و مصلحتینگ نینگ ایلگاریدین تعینلاغانی نینگ همه سی نی قیلغالی یوغلاشتیلار. ^{۲۹} حاضر ای خداوند اولار نینگ قورقوتقانیغه قایلاب اوز بنده لارینگ کا کامل جرأت بیلان سنینگ سوزونگی ایتقالی قدرت برگیل. ^{۳۰} و کسل لارنى ساقايتیشقه و قدوس بنده نگ یسوع نینگ اسمی بیلان علامت لار و معجزه لار قیلدوروشقه قولونگی اوزاتغیل. ^{۳۱} او اولار دعا قیلغاندین کین جمع بولغان یری تیراندی و همه سی روح القدس دین تولوب خدانینگ سوزینی جرأت بیلان بشارت برور ایردی.

^{۳۲} و ایشانگانلار نینگ همه سی بر کونگل و بر جانديک ایردی و هيچ بری اوز مالیدین بر نرسه نی منینگ کی دیماس ایردی بلکه همه نرسه ده شریک ایردی لار. ^{۳۳} و رسول لار خداوند یسوع نینگ تیریلیب قوپغانیغه چونگ قوت بیلان گواه لیق برور ایردی و همه سی نینگ اوستیده چونگ عنایت بار ایردی. ^{۳۴} و اولار نینگ آراسیدا هيچ کیم محتاج لیق تارتمادی چونکه هر کیم نینگ ملك یا اوی لاری بولسه اولارنى ساتیب ساتیلغانی نینگ بهاسی نی الیب کلیب ^{۳۵} رسول لار نینگ پوت لاری نینگ آلدیدا قویدی و هر کیم نینگ اوز حاجتیگا قایلاب اولوشتوروب برور ایردی لار. ^{۳۶} و رسول لار دین بار ناباس یعنی نصیحتچی آتانیب قپرو س دین بولغان لاویلیق یوسف ^{۳۸} هم بر ایکن یرینی ساتیب پلى نی الیب کلیب رسول لار نینگ پوت لاری نینگ آلدیدا قویدی.

بشنجی باب

۱ اما حنّانیا دیگان بر کشی اوز خاتونی سفیره بیلان بر مُلک نی ساتیب^۲ خاتونی نینگ بیلشی بیلان بهاسی نینگ بر حصّه سی نی الیب قالیب ینه بر حصّه سی نی الیب کلیب رسول لار نینگ پوت لاری نینگ آلدیدا قویدی. ۳ اما پطروس ایّتی: ای حنّانیا نمه ایشقه سن روح القدسگا یالغان ایّیب مُلک نینگ بهاسیدین بر حصّه سی نی الیب قالغودیک شیطان نی اوز کونگلونگ نی تولدورغالی قویوب سن؟^۴ سن مُلک نی ساتماسدا اوزونگ نینگ کی ایماسمو ایردی؟ ساتیلغاندا ثمنی اوز اختیارینگدا ایماسمو ایردی؟ نمه ایشقه سن بو ایشنی کونگلونگگا کلتوردونگ؟ آدم غه ایماس بلکه خداغه یالغان ایّینگ. ۵ حنّانیا بو سوزنی انگلاب یقیلیب جان بردی و انگلاغانلار نینگ همه سیگا چونگ قورقونج توشتی. ۶ و یگیت لار قویوب انی کفنلاب الیب چقیب کومدیلا.

۷ اوچ ساعتچه اوتگاندین کین انینگ خاتونی بو ایشدین بی خبر ایچکاری کیردی. ۸ پطروس انگا ایّتی: منگا دیب برگیل مُلک نی شونچه گا ساتینگیز مو؟ اول: آری شونچه گا دیدی. ۹ پطروس انگا: نمه ایشقه خداوند نینگ روحی نی سیناغالی اتقاق قیلدینگیز؟ منا ایرینگ نی کومگانلار نینگ آیاغلاری ایشیکده دور سنی هم الیب چیقارورلار دیدی. ۱۰ و اول درحال پطروس نینگ آیاغلاریغه یقیلیب جان بردی و یگیت لار کیریپ انینگ اولگانی نی کوروب انی الیب چقیب ایری نینگ یانیدا کومدیلا. ۱۱ و همه جماعت گا و مونی انگلاغانلار نینگ همه سیگا چونگ بر قورقونج توشتی.

۱۲ و رسول لار نینگ قول لاری بیلان تولا علامت و معجزه لار قوم نینگ آراسیدا قیلینور ایردی. و همه سی بر جاندیک سلیمان نینگ ایوانیدا جمع بولور ایردیلا. ۱۳ باشقه لاردین هیچ بری اولارغه قوشولغالی جرأت قیلمادی اما خلق اولارنی اولوغ بیلور ایردی. ۱۴ و تخی تولا کشیلار خداوندگا ایشانیب هم ایر هم خاتون گروه چه کلیب قوشولور ایردیلا. ۱۵ پطروس اوتوب مانگغانیدا ممکن بولسه انینگ سایه سی اولار نینگ اوستیگا توشسون دیب کسل لارنی کوچه لارغه الیب چقیب اوران بیلان یاتماق لار نینگ اوستیده قویار ایردیلا. ۱۶ و هم اورشلیم نینگ اطرافیداکی شهر لاردین خلق گروه گروه کلیب کسل لارنی و ناپاک روح لاردین عذاب تارتقانلارنی الیب کلور ایردیلا و همه سی شفا تاپار ایردی.

۱۷ اما اولوغ کاهن و ایننگ بیلان بولغانلار یعنی صادوقی فرقه سیداکی لار قوپوب غیرت بیلان تولوب^{۱۸} رسول لارغه قول سالیب اولارنی توتوب عام زندانغه سولاب قویدی. ۱۹ اما خداوند نینگ فرشته سی کیچه ده زندان نینگ دروازه سی نی اچیب اولارنی چیقاریب ایّتی: ۲۰ باریب بیت مقدّسده قوپوب حیات نینگ همه سوزینی خلققه ایّتینگلار.

۲۱ اولار مونی انگلاب تانگاتقاندا بیت مقدّسگا کیریب تعلیم برگالی تور دیلار. اما اولوغ کاهن و ایننگ بیلان بولغانلار کلیب چونگ محکمه نی و بنی اسرائیل نینگ آقسقال لارینی یغیب زندان دین رسول لارنی الیب کلگالی کشی ایبار دیلار. ۲۲ سپاه لار باریب اولارنی زنداندا تاپمای یانیب کلیب خبر بریب^{۲۳} ایّیلار: بیز باریب باقساق زندان دقت بیلان برکتیگلیک و پاسبانلار دروازه لار نینگ تاشیدا تورادور لیکن اچیب کیرگانه ایچگاریده هیچ کشی نی تاپمادوق. ۲۴ بیت مقدّس نینگ پاسبان سرداری و اولوغ کاهن لار بو سوزلارنی انگلاغاندا مونینگ باره سیده: بو ایشلار بارغانچه قایداغ بولادور دیب نهایت حیران بولدیلار. ۲۵ اما بر کشی کلیب اولارغه: منا سیزلار زندانغه سالغان کشیلار بیت مقدّسده توروب خلققه تعلیم برادور دیب خبر بردی.

۲۶ اول وقت سردار اوزی سپاه لار بیلان باریب اولارنی الیب کلدی. لیکن خلق دین قورقوب: بیزنی سنگسار قیلماسون دیب زورلوق قیلمادی. ۲۷ اولارنی الیب کلگانه محکمه نینگ آلدیدا تورغوز دیلار. و اولوغ کاهن اولار دین سوراب^{۲۸} ایّتی: بو اسم بیلان تعلیم برمانگلار دیب قاتیق امر قیلمادوق مو؟ و منا اورشلیم نی اوز تعلیم نگیز بیلان تولدوروب بو آدم نینگ قانی نی بیز نینگ اوستیمیزگا کلتورگالی خواهارلار سیزلار. ۲۹ لیکن پطروس بیلان رسول لار جواب بریب ایّیلار: خداغه آدم لار دین اشوغراق بویون سونماق کیراک دور. ۳۰ سیزلار یغاچقه اسیب اولتورگان یسوع نی آتابابالاریمیز نینگ تنگریسی تیرگوزوب قویاردی. ۳۱ خدا انی امیر و قوتقاز غوچی قیلیب اسرائیلغه توبه و گناه لار نینگ مغفرتی نی برسون دیب اوز اونگ قولی بیلان اولوغلاندوروب دور. ۳۲ مونینگ همه سیگا بیز گواه دورمیز. و خدا اوزیگا بویون سونغوچیلارغه برگان روح القدّس هم گواه دور. ۳۳ محکمه داکی لار مونی انگلاغاندا تولا اچّیغلانیب اولارنی اولتورگالی خواهلادیلار. ۳۴ لیکن فریسی بولوب غمائلیل دیگان همه قوم نینگ آلدیدا حرمتلیک بر شریعت معلّمی محکمه ده قوپوب: بو آدم لار بر دم تاشقاری چیقسون دیب بویوردی. ۳۵ اندین اولارغه ایّتی: ای اسرائیل لیک کشیلار بو آدم لارغه نمه قیلسانگیز احتیاط بیلان قیلینگلار. ۳۶ بو

کونلاردین ایلگاری توداس دیگان کشی قوپوب اوزینی چونگ دیر ایردی و تورت یوزچه آدم انگا قوشولدی. لیکن اوزی اولتورولگانندین کین انگا ایرگاشگانلارنینگ همه سی تارقالب یوقالدیلا. ^{۳۷} ایننگدین کین جان خطلانماک نینگ کونلاریده جلیلیه لیک یهودا قوپوب بر مونچه خلقنی اوزیگا آزدوروب ایرگاشتوردی. اول هلاک بولدی و انگا ایرگاشگانلارنینگ همه سی تارالب کتی. ^{۳۸} و ایمدی سیزلارگا ایتورمن: بو آدم لارغه تگمای اوز اختیار یغه قویونگلار. اگر بو کینگاش یا بو ایش آدم لاردین بولسه یوق بولوب کتادور. ^{۳۹} لیکن اگر خدادین بولسه یوقا تالمایسیزلار. احتیاط قیلینگلار که خدانینگ ضد یغه جنگ قیلغوچی بولما غایسیزلار دیدی. ^{۴۰} اولار ایننگ سوزیگا معقول بولوب رسول لارنی قچقیریب اولارغه شیره قامچی اوردوروب یسوع نینگ اسمی بیلان سوز قیلماسون دیب بویوروب اولارنی قویوب بردیلار.

^{۴۱} اولار بو اسم اوچون حقارت تارتقالی لایق سانالغانی اوچون خوش بولوشوب محکمه دین قیقیب کتیلار. ^{۴۲} و هر کونی بیت مقدّسه و اوی لارده تعلیم بریب یسوع مسیح باره سیده بشارت بریشدین توختاماس ایردیلا.

التنجی باب

^۱ شو کونلارده شاگردلارنینگ عددی تولا بولغاندا یونانی یهودیلار اوز تول خاتونلاری هر کونی بریلگان صدقه دین قوروق قالغانی اوچون عبرانیلارغه غودورلا شور ایردیلا. ^۲ ایننگ اوچون اون ایکیلار جمیع شاگردلارنی قچقیریب ایتی: بیز گا خدانینگ سوزی نینگ بشارتی نی تاشلاب دستور خوانغه خدمت قیلغالی کلیشمایدور. ^۳ ایننگ اوچون ای برادرلار آرانگیزدین روح و حکمت بیلان تولوب یخشیلیقی اوچون مشهور بولغان یته کشی ایلغانگلار و بیز اولارنی بو ایشقه تعیین قیلیب تورغوزامیز. ^۴ لیکن بیز اوزومیز همیشه دعا و بشارت نینگ خدمتیده تورغایمیز دیدیلار. ^۵ بو سوز همه جماعت گا خوش کلدی. و اولار استفانوسنی ایلغادیلا. اول اوزی اعتقاد و قدّوس روح بیلان تولغان بر کشی ایردی و هم فیلیپّوسنی و پروخورسنی و نیکانورنی و تیموننی و پرمیناسنی و انطاکیه لیک پروسیلیت بولغان نیکولوسنی ایلغاب رسول لارنینگ آلدیغه تورغوزدیلا. و بولار دعا قیلیب قول لارینی اولارنینگ اوستیگا قویدیلا.

۷ و خدانینگ سوزی اوسوب شاگردلارنینگ عددی اورشلیم دا تولا اشار ایردی و هم کاهن لاردین چونگ بر گروه ایمانغه اطاعت قیلور ایردی.

۸ اما استفانوس اعتقاد و قوت بیلان تولوب خلق نینگ آراسیدا چونگ معجزه لار و علامت لار قیلور ایردی. ۹ لیکن لیبرتین دیگانلارنینگ سیناغوغیدین بولغانلاردین برنچه سی بیلان قیرینه لیک لارنینگ و اسکندریه لیک لارنینگ سیناغوغیداکی لاردین و قیلیقیه بیلان آسیادین بولغانلاردین برنچه سی استفانوس بیلان بحثلاشگالی قوبتیلار. ۱۰ لیکن انینگ واسطه سی بیلان سوز قیلغان حکمت گا و روح غه عاجز کلدیلار. ۱۱ اول وقت: استفانوس نینگ موسی غه و خداغه کفر سوز ایتقانی نی انگلادوق دیب گواه لیق برگالی کشیلار اجاره گا الیب ۱۲ خلق نی، آفسقال لارنی و کاتب لارنی قوزغاتیب استفانوسغه یوگوروب انی توتوب چونگ محکمه گا الیب باریب ۱۳ یالغان گواه لار قوپاردیلار. اولار: بو کشی مقدس یریمیزنینگ و شریعت نینگ خلافیدا سوز قیلماقدین توختامایدور. ۱۴ بیز ایننگدین: شو ناصرت لیک یسوع بو مکان نی یقیتیب موسی نینگ بیزگا برگان رسم لارینی یوتگاب اتیب بولگچه قیلادور دیگانی نی انگلادوق دیب ایتیلار. ۱۵ و محکمه ده اولتورغانلارنینگ همه سی استفانوسغه تیکیلیب قایلاب انینگ یوزینی فرشته نینگ یوزیدیک کوردیلار.

یتنجی باب

۱ و اولوغ کاهن: بو ایشلار شونداغ بولادورمو دیب سوردی. ۲ استفانوس ایتی: ای برادرلار و آتالار قولاق سالینگلار! جلال نینگ تنگریسی آتامیز ابراهیم حارانغه تخی کوچمای ارام نهرین دا تورغان وقتیدا انگا کورونوب ایتی: ۳ اوز وطنینگدین و جماعه نگدین چیقیب من سنگا کورساتادورغان یورت غه بارغیل دیدی. ۴ اول وقت کلدانیلارنینگ یورتیدین چیقیب حاراندا اولتوردی. و آتاسی وفات بولغاندین کین خدا انی اول یردین سیزلار ایمدی اولتورغان یورت غه کوچوردی. ۵ اما بو یرده بر آیغ باسقودیک یرنی هم انگا میراث برمادی لیکن بو یورت نی اوزی نینگ و ایننگدین کین کی اولادی نینگ تصرفیگا برگالی وعده قیلدی. اول وقت دا ابراهیم نینگ بلاسی تخی یوق ایردی. ۶ خدا مونداغ ایتیکه انینگ اوروغی یات یورت دا مسافر بولور و اولارنی تورت یوز ییل قل قیلیب اولارغه ظلم

قیلورلار. ۷ اما من اولارنى قُل قیلا دورغان طائفه غه حکم قیلورمن. اندین کین چیقیب منگا بو یرده عبادت قیلورلار دیب خدا ایٹی. ۸ خدا انگا ختنه نینگ عهدینی بردی. و ابراهیم دین اسحق تورالیب سکزنجی کونیده ختنه قیلیندی. و اسحق دین یعقوب و یعقوب دین اون یکی آتابابا تورالدى. ۹ و آتابابالار یوسفگا حسد قیلیب انی مصرغه ساتیلار. لیکن خدا انینگ بیلان بولوب ۱۰ انی همه تارلیقدین قوتقازیب انگا مصر پادشاهی فرعون نینگ آلدیدا التفات تاپتوروب حکمت بردی. و فرعون انی مصر اوستیگا و همه اوز اوی اوستیگا خواجه قیلدی. ۱۱ اما تمام مصر بیلان کنعان یورت لاریدا آچاچلیق و چونگ تنگلیک واقع بولدی و آتابابالار یمیز یگالی بر نرسه تاپالمادیلار. ۱۲ و یعقوب مصردا اشلیق بار ایکانی نی انگلاغاندا آتابابالار یمیزنی اولقی مرتبه اول یرگا ایباردی. ۱۳ و ایکینجی مرتبه یوسف برادرلاریغه تونولدی و یوسف نینگ جماعه سی فرعونغه معلوم بولدی. ۱۴ و یوسف کشی ایباریب آتاسی یعقوب نی و یتیمیش بش جان عددلیک همه جماعه سی نی اوزیگا قچقیردی. ۱۵ و یعقوب مصرغه توشتی. و اوزی بیلان آتابابالار یمیز اول یرده وفات بولدی. ۱۶ و اولار شکیم گا یوتگالیب ابراهیم شکیم ده حمورنینگ اوغول لاریدین پُلغه ساتیب الغان قبرده دفن قیلیندیلار.

۱۷ لیکن خدانینگ ابراهیم غه قیلغان وعده سی نینگ وقتی یقینلاشیب تورغانیدا قوم مصردا اوسوب تولا بولور ایردی. ۱۸ اول وقت یوسف نی تونومایدورغان ینگى بر پادشاه مصردا قوپتی. ۱۹ شو پادشاه خلقیمیزغه حيله قیلیب آتابابالار یمیزغه آزار یتگوزوب اولارنى اوز بلالارینی تیریك قالماسونلار دیب تاشقاری تاشلاغالی زورلادی. ۲۰ شو وقت دا موسی توغولدی. و اول خدانینگ آلدیدا مقبول بولوب اوز آتاسی نینگ اویده اوچ آی باقیلدی. ۲۱ اما اول اوزی اویدین چیقاریلیب تاشلانغاندا فرعون نینگ قیزی انی الیب کلتوروب اوزیگا بلا قیلیب باقتی. ۲۲ و موسی مصرلیق لار نینگ بارچه حکمتیده تربیت قیلینیب سوزده و عملده کوچلوق بولدی. ۲۳ و قرق یاشقه کیرگانده اوز برادرلاریم بنی اسرائیل نی زیارت قیلای دیب کونگلیگا توشتی. ۲۴ و بر کیمرسه نینگ ظلم تارتقانی نی کوروب اورولغان کشیگا یاردم قیلیب انتقامی نی الیب مصرلیق نی اولتوردی. ۲۵ و خیال قیلدیکه برادرلاریم منی خدا انینگ قولی برله بیزنی قوتقازادور دیب بیلورلار اما اولار اوقمادیلار. ۲۶ لیکن اول کون نینگ ایرته سی اولار تالاشیب تورغاندا موسی چیقیب کلیب اولارنى یاراشتورغالی خواهاب: ای کشیلار سیزلار برادر بولوب توروب نمه ایشقه بربرینگیزگا ظلم قیلورسیزلار

دیب ایٹی. ^{۲۷} اما اوز همسایه سیگا ظلم قیلغان کشی انی سیلکب ایتیب ایٹیکه کیم سنی بیزینگ اوستیمیزگا امیر و حاکم قیلیب دور؟ ^{۲۸} تونه کون مصر لیق نی اولتورگانینگدیک منی اولتورگالی خواهلارسن مو؟ ^{۲۹} موسی بو سوزنی انگلاب قاجیب مدیان یورتیدا غریب بولوب توردی. اندا انگا ایکی اوغول توغولدی.

^{۳۰} قرق یل اوتگانده خداوند نینگ بر فرشته سی سینه تاغی نینگ بیابانیدا بر کویوب تورغان یغاندا انگا کوروندی. ^{۳۱} و موسی مونی کورگانده کورگانیدین تعجب قیلیب انگا قایلغالی یقین بارغاندا خداوند نینگ آوازی کلیب: ^{۳۲} من آتابابا لارینگ نینگ تنگریسی یعنی ابراهیم نینگ و اسحق نینگ و یعقوب نینگ تنگریسی دور من دیب ایٹی. و موسی قورقوب قایلغالی جرأت قیلما دی. ^{۳۳} اما خداوند انگا ایٹی: پوت لارینگدای کفشلارینگ نی سالغیل چونکه سن تورغان جای مقدس یر دور، ^{۳۴} بدرستی مصدر دای قومی نینگ ظلم تارتقانی نی کوروب اولار نینگ آه تارتقانی نی انگلاب اولار نی قوتقازغالی نازل بولدوم. ایمی دی کلگیل سنی مصرغه ایبارای دیدی. ^{۳۵} اولار انی انکار قیلیب کیم سنی امیر و حاکم قیلدی دیگان شو موسی اوزینی خدا یغاندا انگا کورونگان فرشته نینگ قولی بیلان امیر و قوتقازغوچی قیلیب ایباردی. ^{۳۶} اول اوزی اولار نی مصدر دین چیقاریب مصر یورتیدا و قزیل تنگیزده و چولده قرق یل ایچیده علامت بیلان معجزه لار قیلور ایردی.

^{۳۷} بنی اسرائیلغه: خدا برادر لارینگیز دین مندیك بر پیغمبر نی قوپارادور دیب ایتقان موسی شودور. ^{۳۸} یعنی جماعت چولده بولغان وقتیدا سینه تاغیدا اوزیگا سوز قیلغان فرشته بیلان و آتابابا لاریمیز بیلان توروب سیز لارگا برگالی تیریك کلام قبول قیلغان کیم رسه شو اوزی دور. ^{۳۹} آتابابا لاریمیز انگا بویون سونغالی خواهلامای بلکه انی رد قیلیب کونگل لاری بیلان مصرغه میل قیلیب ^{۴۰} هارونغه ایٹیلارکه آلدیمیزدا مانگیب باشلایدورغان تنگریلار بیزگا یاساب برگیل چونکه بیزنی مصر یورتیدین چیقارغان بو موسی غه نمه بولغانی نی بیلمایمیز. ^{۴۱} و شو کونلارده بر موزای صورتی نی یاساب بُت غه قربان کلتوروب اوز قول لاری نینگ ایشلاری بیلان خوش بولدیلار. ^{۴۲} اما خدا اولار دین یوز اویروب اولار نی آسمان نینگ قوشونیهغه عبادت قیلغالی تاپشوردی نچوک که پیغمبر لارینگ کتاییدا: ای بیت اسرائیل بیاباندا قرق یل منگا ذبیحه و باشقه قربانلار تقدیم قیلدینگیز مو؟ ^{۴۳} منا مولوک نینگ چادرینی و رمفان بُتی نینگ یولدوزینی یعنی اولارغه سجده قیلماق اوچون یاساغان صورت لار نی کوتاریب یوردینگیز. ایننگ اوچون سیز لار نی بابل نینگ اول بر طرفیگا ایلب بارور من دیب پتولوب دور.

۴۴ یاباندا آتابابا لاریمیز بیلان شهادت چادری بار ایردی. موسی بیلان سوزلاشگان ذات اوزی: چادرنی اوزونگ کورگان نمونه گا موافق قیلغیل دیب بویورغان ایردی. ۴۵ اندین کین آتابابا لاریمیز اول چادرنی تاپشوروب الیب یسوع دین باشلانیب انی خدا اولار نینگ آلدیدین قوغلایب چیقارغان طائفه لار دین اوز تصرفیگا الغان یورت غه کوچوروب کلدیلار، و داود نینگ وقتیعچه شونداغ توردی. ۴۶ داود اوزی خدانینگ آلدیدا مقبول بولوب یعقوب نینگ تنگریسیگا بر مکان تاپغالی التماس قیلدی. ۴۷ لیکن سلیمان انگا بر بیت بنا قیلدی. ۴۸ اما حق تعالی آدم نینگ قولی بیلان یاسالغان بیت لارده ساکن بولمايدور. پیغمبر شونداغ ایتورکه ۴۹ آسمان منینگ تختیم و یر منینگ قدمگاهیم دور منگا قایداغ اوی سالورسیزلار؟ یا آرامگاهیم قایسی دور؟ ۵۰ بولار نینگ همه سی نی منینگ قولوم قیلما دی مو دیب خداوند ایتور. ۵۱ ای بوینی قاتیق کونگلی و قولاق لاری ختنه سز بولغانلارسیزلار آتابابا لارینگیز غه اوخشاش همیشه روح القدسگا ضدلیق قیلورسیزلار. ۵۲ آتابابا لارینگیز پیغمبر لار نینگ قایسی سی نی قوغلایمادیلار؟ اولار اول عادل نینگ کلادورغانیدین خبر برگوچیلارنی اولتوردیلار. سیزلار ایمدی اول عادل نی توتوب برگوچی و اولتورگوچی بولدینگیز. ۵۳ سیزلار شریعت نی فرشته لار نینگ توزماکی بیلان تاپشوروب الغان سیزلار اما ساقلامادینگیز.

۴۴ اولار مونی انگلاغاندا تولا اچیلغانیب انگا تیشلارینی غچرلا تیلار. ۵۵ لیکن اول اوزی قدوس روح بیلان تولوب آسمانغه کوز تیکیب قایلایب خدانینگ جلالی نی و یسوع خدانینگ اونگ یانیدا تورغانی نی کوروب ۵۶ ای تی: منا آسمانلارنی اچیلیب ابن الانسان نینگ خدانینگ اونگ یانیدا تورغانی نی کورورمن. ۵۷ لیکن اولار قاتیق آواز بیلان قچقیریب قولاق لارینی توتوب بریولی اینگ اوستیگا توشوب ۵۸ انی شهر دین چیقاریب سنگسار قیلدیلار. و گواه لار اوز لباسلارینی شاول دیگان بر یگیت نینگ آیاغلاری نینگ یانیدا قویدیلار. ۵۹ و اولار استفانوسنی سنگسار قیلغانیدا اول اوزی دعا قیلیب: ای خداوند یسوع روحومنی قبول قیلغیل دیب ای تی. ۶۰ اندین تیز بوکوب اولنوک آواز بیلان قچقیریب ای تی: ای خداوند اولار غه بو گناه نی ساناماغیل. و مونی ایتیب اولومده اویقولادی. و شاول اینگ اولتورولگانیکا راضی ایردی.

سکزنجی باب

۱ اول کونده اورشلیم داکى جماعت نینگ اوستیگا چونگ بر قوغلانماغلیق واقع بولدى. رسول لار دین باشقه لار نینگ همه سی یهودیه نینگ و سامره نینگ یورت لاریغه تارالیب کتیلار. ۲ اما تقوادر کشیلار استفانوسنی دفن قیلیب انینگ اوستیگا چونگ ماتم قیلدیلار. ۳ لیکن شاول جماعت نی ویران قیلیب اوی لاریگا کیریب ایر کشیلارنی و خاتونلارنی سوروب زندانغه سالدورور ایردی.

۴ لیکن تارالیب کتگانلار چورگولوب یوروب انجیل نینگ سوزینی بشارت برور ایردیلار. ۵ و فیلیپوس سامره شهریگا توشوب اولارغه مسیح نی وعظ ایتور ایردی. ۶ خلق انگلاب فیلیپوس نینگ قیلغان علامت لارینی کورگانده بر کونگل بیلان انینگ ایتقانیغه قولاق سالدیلار. ۷ چونکه ناپاک روح لار دین توتولغان تولا کشیلار دین اول روح لار اونلوك آواز بیلان قچقیریب چیقار ایردی. و تولا مفلوج بیلان توكورلار ساقایتیلور ایردی. ۸ و اول شهرده چونگ خوشلوق بولدى.

۹ لیکن ایلگاریدین اول شهرده جادوگرلیک قیلیب سامره خلقی نی حیرت گاسالیب اوزینی بر اولوغ ذات دیگان سیمون آتلیق بر کشی بار ایردی. ۱۰ و کچیک لاریدین چونگ لاریغچه اولار نینگ همه سی انگا قولاق سالیب: خدانینگ چونگ قدرتی دیگان شودور دیر ایردیلار. ۱۱ اول اوزی اوزون وقت دین بری جادوگرلیک قیلیب خلق نی حیرت گاسالغانی اوچون اولار انگا قولاق سالور ایردی. ۱۲ لیکن فیلیپوس خدانینگ پادشاه لبقی و یسوع مسیح نینگ اسمی باره سیده انجیل نی بشارت برگانده اولار ایشانیب ایر کشیلار و خاتونلار برابر تعمید الور ایردیلار. ۱۳ آری سیمون اوزی هم ایشانیب تعمید الغاندین کین همیشه فیلیپوس بیله توردی. و بولغان چونگ علامت بیلان قوت لارنی کوروب حیران قالور ایردی.

۱۴ اورشلیم داکى رسول لار سامره لیک لار نینگ خدانینگ سوزینی قبول قیلغانی نی انگلاغاندا بطروس بیلان یوحئانی اولارغه ایباردیلار. ۱۵ بولار اندا باریب توشگانده ایشانگانلارگا قدوس روح بریلسون دیب اولار اوچون دعا قیلدیلار. ۱۶ چونکه اولار خداوند یسوع نینگ اسمیغه تعمید قیلنغانی بیلان قدوس روح اولار نینگ هیچ بری نینگ اوستیگا تخی توشماگان ایردی. ۱۷ اول وقت رسول لار قول لارینی اولار نینگ اوستیگا قویدیلار و اولارغه قدوس روح بریلدى.

^۸ لیکن سیمون رسول لارننگ قول لارینی قویماقی بیلان روح نینگ بریلگانی نی کورگاندە رسول لارغە پُل بریب ^۹ ایئی: منگا هم بو قدرت نی برینگلارکه هر کیم نینگ اوستیگا قول لاریم نی قویسام انگا قدّوس روح بریلسون. ^{۲۰} اما پطروس انگا ایئی: کموشونگ اوزونگ بیلان یوقالسون چونکه سن خدانینگ عطیّه سی نی پُلغه الای دیب خیال قیلدینگ. ^{۲۱} سنینگ بو ایشدا حصّه ننگ و نصیبینگ یوق دور چونکه کونگولونگ خدانینگ آلدیدا توز ایماس. ^{۲۲} انینگ اوچون بو یمانلیقینگدین یانیب توبه قیلیب خداوندگا دعا قیلغیل شایدکه کونگولونگ نینگ بو خیال سنگا مغفرت قیلینغای. ^{۲۳} چونکه سنی اچّیغلیق نینگ اوتیده و یمانلیق نینگ بندیده باغلاغلیق کورورمن. ^{۲۴} اما سیمون جواب بریب ایئی: سیز لار منینگ اوچون خداوندگا یالبارینگلارکه ایتقانینگیز نینگ هیچ بری منگا کلماسون.

^{۲۵} اولار گواه لیق بریب خداوندننگ سوزینی ایتقاندین کین اورشلیم غه یانیب سامره لیک لارننگ تولا کنت لاریده انجیل نی بشارت برور ایردیلا. ^{۲۶} لیکن خداوندننگ بر فرشته سی فیلیپّوسغە سوز قیلیب ایئی: قوپوب اورشلیم دین غزّه گا توشادورغان یولغە چقیب جنوب طرفیگا بارغیل اول چول یول دور دیدی. ^{۲۷} و اول قوپوب باردی. و منا حبشلیک لارننگ کنداکه دیگان ملکه سی نینگ آلدیدا اولوغ بولوب انینگ همه خزینه سی نینگ اوستیده تورغان بر حبشلیک وزیر اورشلیم غه سجده قیلغالی کلیب ^{۲۸} اندین یانیب عرابه سیده اولتوروب اشعیا پیغمبر نینگ کتابی نی اوقور ایردی. ^{۲۹} اما روح فیلیپّوسغە: چقیب اول عرابه غه یقین بارغیل دیب ایئی. ^{۳۰} فیلیپّوس اندا یوگوروب انینگ اشعیا پیغمبر نینگ کتابی نی اوقوغانی نی انگلاب: اوقوغانینگ نی اوقارموسن دیب سوردی. ^{۳۱} اما اول اوزی: بر کیم منگا رهبرلیک قیلماسه قایداغ اوقالا یمن؟ دیب ایتیب فیلیپّوسنی عرابه غه چقیب اوزی بیله اولتورغالی تکلیف قیلدی. ^{۳۲} و کتابدین اوقوغان فصل بو ایردیکه بر قویدیک بوغوزلانغالی الیب باریلدی و بر قوزی قیر قغوچی سی نینگ آلدیدا شوک تورغاندیک اغیزینی اچمادی. ^{۳۳} خوار قیلینغانی بیلان انینگ حکمی کوتاریلدی و انینگ نسلی نی کیم ساناب بیان قیلالور؟ چونکه انینگ جانی یردین کوتاریلدی.

^{۳۴} و وزیر فیلیپّوسغە سوز قیلیب ایئی: سنگا یالباریب سورارمن که پیغمبر مونی کیم نینگ باره سیده ایتور؟ اوز باره سیده مو یاکه باشقه سی نینگ باره سیده مو؟ ^{۳۵} اما فیلیپّوس اغیزینی اچیب کتاب نینگ شو سوزیدین باشلاب انگا یسوع نینگ باره سیدین انجیل نی بشارت بردی. ^{۳۶} و اولار یولدا کتیب بارغانیدا سو بار بر یرگا کلدیلار. و وزیر ایئی: منا سو! منی

تعمید الیشدین نمه توسالایدور؟^{۳۷} فیلیپوس ایّی: اگر بارچه کونگلوئنگدین ایشانسانگ سنگا جائزدور. و اول جواب بریب ایّی: یسوع مسیح نینگ ابن الله ایکانیگا ایشانورمن دیب^{۳۸} اعرابه نی توختاتقالی بویوردی. و ایکی سی یعنی فیلیپوس بیلان وزیر توشوب سوغه کیردی و اول انی تعمید قیلدی.^{۳۹} و اولار سودین چیقغاندا خداوندنینگ روحی فیلیپوسنی کوتاریب الیب کتّی و وزیر انی ینه کورمای خوش بولوب اوز یولیغه روان بولدی.^{۴۰} اما فیلیپوس اشدود شهریده پیدا بولوب قیصریه گا کلگونچه چورگولوب یوروب همه شهرلارده انجیل نی بشارت برور ایردی.

توقوزونجی باب

لیکن شاول توختامای خداوندنینگ شاگردلاری نینگ ضدّیدا قورقوتوش و اولتوروشگا دم سوروب اولوغ کاهن نینگ قاشیغه باریب^۲ دمشق نینگ سیناغوغلاریغه برگالی انینگدین بو دین نینگ یولیدا بولغانلار نینگ هر قایسی سی نی تاپسه خواه ایر کشی خواه خاتون کشی بولسون اولارنی باغلاب اورشلم غه الیب کلیشگا رخصت خط سوردی.^۳ و یولدا کتیب باریب دمشققه یقینلاشقانیدا ناگاه انینگ چوره سیگا آسماندین بر نور یارودی.^۴ و اول اوزی یر اوستیگا یقیلیب اوزیگا: ای شاول ای شاول نمه ایشقه منی قوغلارسن دیب ایتقان بر آواز انگلادی.^۵ و اول ایّی: ای خداوند کیم دورسن؟ خداوند ایّی: من سن اوزونگ قوغلاغان یسوع دورمن.^۶ ایمدی قویوب شهرگا کیرگیل و نمه قیلادورغانینگ سنگا ایتیلور.^۷ اما انینگ بیلان سفر قیلغان کشیلار دهشت دین شوک توروب هیچ کیم نی کورمای آوازنی ایشتیلار.^۸ اما شاول یردین قویوب کوزلارینی اچقاندا هیچ نرسه نی کورمادی لیکن اولار انینگ قولیدین توتوب انی دمشققه الیب کیردیلا.^۹ و اوچ کونغچه کورمایدورغان بولوب نه یمادی نه ایچمادی.^{۱۰} و دمشقدا حنّانیا دیگان بر شاگرد بار ایردی و خداوند بر رؤیادا انگا: ای حنّانیا دیب ایّی. و اول ایّی: ای خداوند منا من!^{۱۱} و خداوند انگا ایّی: قویوب مستقیم دیگان کوچه غه باریب یهودانینگ اوییده شاول دیگان طرسوسلوقنی ایستگیل. منا اول دعا قیلیب توروب دور.^{۱۲} اول اوزی حنّانیا دیگان بر کشی نینگ کیریب کوزلاری کورماک اوچون انینگ اوستیگا قول لارینی قویغانی نی رؤیادا کوردی.^{۱۳} لیکن حنّانیا جواب بردیکه ای خداوند بو کشی نینگ

باره سیده اورشلیم دا سنینگ مقدّس لارنینگ قانچه یمانلیق قیلغانی نی تولا کشیلاردین انگلادیم.^۴ او بو یرده سنینگ اسمینگه دعوت قیلغانلارنینگ همه سی نی باغلاغالی اولوغ کاهن لاردین حکمی بار.^۵ لیکن خداوند حنّانیاغه ایّتی: بارغیل چونکه اول منینگ اسمیم نی طائفه لارنینگ و پادشاه لارنینگ و بنی اسرائیل نینگ آدیغه ایب بارماق اوچون منگا ایلغانغان بر اسباب دور.^۶ من هم ایننگ منینگ اسمیم اوچون قانچه زحمت تارتماقی کیراک ایکانی نی انگا کورساتای.

^۷ حنّانیا باریب اول اویگا کیردی و قول لارنی شاول نینگ اوستیگا قویوب: ای شاول برادر سن کلگان یولونگدا سنگا کورونگان خداوند یعنی یسوع سن کورادورغان بولوب قدّوس روح دین تولماقینگ اوچون منی ایباردی دیب ایّتی.^۸ و درحال شاول نینگ کوزلاردین تاش پوست لار توشگان دیک بولوب اول اوزی کورادورغان بولدی. و اول قویوب تعمید الدی.^۹ اندین کین طعام یب قوتلانندی.

و شاول دمشقداکی شاگردلار بیلان برنچه کون توروب^{۲۰} حاضر یسوع نی ابن الله بودور دیب سیناغوغلاردا و عظم ایّتور ایردی.^{۲۱} و همه انگلاغانلار حیران قالیب: بو اسم غه دعوت قیلغانلارنی اورشلیم دا هلاک قیلغوچی اوشبو ایماسمو؟ و بو یرگا هم اولارنی باغلاب اولوغ کاهن لارغه ایب بارغالی قصد قیلیب کلمادی مو؟ دیب ایّیلار.^{۲۲} لیکن شاول بارغان ساری قوتلانیب: بو مسیح دور دیب دلیل کلتوروب دمشقدا ساکن بولغان یهودیلارنی حیرت گا سالور ایردی.

^{۲۳} اما تولا کونلار اوتگان دین کین یهودیلار انی یوقاتقالی مصلحت قیلشتیلار.^{۲۴} لیکن اولارنینگ مصلحتی شاولغه معلوم بولدی. و اولار انی اولتورگالی کیچه و کوندوز دروازه لاردا ساقلاب تورور ایردیلار.^{۲۵} لیکن شاگردلاری کیچه ده انی ایب بر سبده سفیلدین توشوروب قویدیلار.

^{۲۶} اما شاول اورشلیم غه کلگانده شاگردلارغه قوشولغالی کوشش قیلور ایردی. لیکن همه سی ایننگ شاگرد بولغانیغه ایشانمای اینگدین قورقار ایردیلار.^{۲۷} اما بارناباس انی قبول قیلیب رسول لارنینگ قاشیغه ایب کلیب اولارغه ایننگ خداوندنی یولدا قایداغ کورگانی نی و خداوند انگا سوز قیلغانی نی و قایداغ جرأت بیلان دمشقدا یسوع نینگ اسمیدا و عظم ایّتقانی نی ایّیب بردی.^{۲۸} اندین شاول اورشلیم دا شاگردلار بیلان کیریش چقیش قیلیب^{۲۹} جرأت بیلان خداوندنینگ اسمیدا و عظم ایّیب یونانی یهودیلار بیلان

سوزلاشیپ بحث قیلور ایردی اما اولار انی اولتورگالی قصدلار ایردی.^{۳۰} برادرلار شونی ییلیب انی قیصریه گا الیب باریب طرسوسغه ایباردیلار.

^{۳۱} اول وقت بارچه یهودیه داکی و جلیلیه داکی و سامره داکی جماعت لار سلامتلیک تاپیب تعمیرلانیب خدانینگ قورقونجیدا یوروب روح القدس نینگ تسلی سی و نصیحتی بیلان اوسار ایردی.

^{۳۲} و پطروس همه جماعت لارگا باریب چورگولوب یورگانیده لده شهریداکی مقدس لار نینگ آلدیغه هم کلدی.^{۳۳} اول یرده اینیاس دیگان بر کشیگا یولوقتی. اول اوزی سکز یلدین بری مفلوج بولوب اوراندا یاتقان ایردی.^{۳۴} پطروس انگا: ای اینیاس یسوع مسیح سنی ساقایتی قوپوب اورانینگ نی یغقیل دیدی. و اول درحال قوپتی.^{۳۵} و لده بیلان ساروندا اولتورغانلار نینگ همه سی انی کوروب توبه قیلیب خداوندگا یاندیلار.

^{۳۶} اما یافادا طایثا یاکه دورکاس یعنی کیک دیگان بر خاتون شاگرد بار ایردی. اول اوزی یخشی عملده اشیب تولا صدقه لار برور ایردی.^{۳۷} شو کونلارده واقع بولدیکه اول کسل بولوب اولدی. و اولار انی یوب بر بالاخانه دا قویدیلار^{۳۸} و لده یافاغه یقین بولغاچ شاگردلار پطروس نینگ اول یرده ایکانی نی انگلاب اینینگ آلدیغه ایکی کشی ایباریب: حیال قیلما یبیزلارگا کلگیل دیب یالباردیلار.^{۳۹} و پطروس قوپوب اولار بیلان باردی. و اول یرگا کلگانده اولار انی بالاخانه غه باشلاب چیقتیلار و همه تول خاتونلار اینینگ یانیدا توروب یغلاب دورکاس اولار بیلان ایکانیده قیلغان همه کونگلاک و لباسلارنی کورساتیلار.^{۴۰} لیکن پطروس اولار نینگ همه سی نی چیقاریب تیز بوکوب دعا قیلدی. اندین اولوک نینگ طرفیگا اویرولوب: ای طایثا قویغیل دیب ایتی. و اول کوزلارینی اچیب پطروسنی کوروب اوری اولتوردی.^{۴۱} اما پطروس انگا قولی نی اوزاتیب انی قوپاریب مقدس لارنی و تول خاتونلارنی قچقیریپ انی اولار نینگ آلدیدا تیریک تورغوزدی.^{۴۲} و بو واقعه تمام یافادا معلوم بولدی و تولا کشی خداوندگا ایشاندیلار.^{۴۳} اندین کین پطروس تولا کونلار یافادا قالب سمعون دیگان بر کونچی نینگ کی دا توردی.

اونونجی باب

۱ قیصریه ده ایتالالیق قوشون دیگان عسکر لارنینگ بر یوزباشی سی کورنیلیوس آتانغان بر کشی بار ایردی. ۲ اول اوزی تقوادر بر کشی بولوب اوز اوویداکی لارنینگ همه سی بیلان خدادین قورقوب خلققه تولا صدقه بریب هر وقت خداغه دعا قیلور ایردی. ۳ بر کون تخمیناً توقوزونجی ساعت ده رؤیادا خدانینگ بر فرشته سی نینگ اوز آلدیغه کیرگانی نی روشن کوردی. فرشته انگا: ای کورنیلیوس دیب ایتی. ۴ کورنیلیوس انگا تیکیلیب قایلاب قورقوب: ای خواجه بو نمه ایکان دیب ایتی. اول انگا ایتی: دعا لارینگ و صدقه لارینگ خدانینگ آلدیدا یاد قیلینماق اوچون انگا چیقیب بلگوزوب دور. ۵ ایمدی یافاغه کشی ایباریب پطروس آتانغان سمعون نی قچقیرغیل. ۶ اول اوزی تنگیزنینگ بویدا اولتوروغلوق سمعون دیگان بر کونچی نینگ اویده مهمان بولوب تورادور دیدی. ۷ و انینگ بیلان سوزلاشگان فرشته کتگاندین کین کورنیلیوس خدمتکار لاریدین ایکی سی نی و اوز قاشیدا همیشه تورغان بر تقوادر عسکر نی قچقیریب ۸ همه بولغان واقعه نی اولارغه اییب بریب اولارنی یافاغه ایباردی.

۹ ایرته سی اولار یولدا کتیب باریب شهرگا یقین کلگانده پطروس التنجی ساعت ده دعا قیلغالی اوگره گا چیقستی. ۱۰ و آچ قالب طعام یگالی خواهلادی. و اولار اش طیارلاب تورغانیدا پطروس کشف حالیدا بولوب رؤیا کوردی. ۱۱ و قایلاسه آسمان اچیلیب چونگ دستورخواندیک بر نرسه تورت بورجکیدین توتولوب یرگا سالینبیب توشادور. ۱۲ ایچیده یر یوزیداکی هر قسم تورت آیاغلیق حیوانلار بیلان اورمالایدورغان جانورلار و آسمان نینگ اوچارلیق لاری تورادور. ۱۳ و بر آواز انگا کلیب: ای پطروس قویوب بوغوزلاب یگیل دیب ایتی. ۱۴ لیکن پطروس ایتی: ای خداوند بو هیچ بولمایدور چونکه من هیچ وقت حرام و یا نپاک بر نرسه یمادیم. ۱۵ و ینه ایکینجی مرتبه آواز انگا کلیب: خدانینگ پاک قیلغانی نی سن حرام دیماگیل دیب ایتی. ۱۶ و شونینگدیک اوچ مرتبه بولدی اندین کین دستورخوان درحال آسمانغه کوتاریلدی.

۱۷ پطروس اوز کونگلیده حیران قالب اوزوم کورگان رؤیانینگ معنی سی نمه ایکان دیب اویلاب تورغانیدا منا کورنیلیوسدین ایباریلگان کشیلار سمعون نینگ اوینی نی سوراب کلیب دروازه دا تورغان ایردی لار. ۱۸ اولار قچقیریب: پطروس دیگان سمعون بو یرده مهمان

بولوب توشوب دورمو ديب سوردیلار. ^{۱۹} پطروس رؤیانی اویلاب تورغانیدا روح انگا ایئی: منا اوچ کشی سنی ایستایدور. ^{۲۰} قوپوب توبن توشگیل و شك قیلماي اولار بیلان بارغیل من اوزوم اولارنی ایباردیم.

^{۲۱} پطروس توشوب کشیلارنینگ آلدیغه باریب ایئی: منا سیزلار ایستاگان کشی من دورمن. نمه سببیدن بویرگا کلدینگیز؟ ^{۲۲} اولار ایئیلارکه عادل بولوب خدادین قورقوب یهودیلارنینگ بارچه قومیدین یخشی شهادت تاپغان بر عسکر یوزباشی کورنیلیوس دیگان بر کشی سوزونگی نی انگلاماق اوچون سنی اوز اوئیگا قچقیریشقه رؤیادا بر مقدس فرشته دین امر تاپیب دور. ^{۲۳} او پطروس اولارنی اوئیگا قچقیریب قوندوردی.

^{۲۴} ایرته سی قوپوب اولار بیلان چیقیب کئی. و یافاداکی برادرلارنینگ برنچه سی ایننگ بیلان باردی. وینه ایرته سی قیصریه گایتیب کلدیلار. اما کورنیلیوس اوز اوروغ توغقانلارینی و یقین دوست لارینی جمع قیلیب اولارغه ساقلاب توردی. ^{۲۵} او پطروس کیریپ تورغانیدا کورنیلیوس ایننگ آلدیغه چیقیب آباغلاریغه توشوب سجده قیلدی. ^{۲۶} لیکن پطروس انگا: قوپغیل من اوزوم هم انسان دورمن دیب انی قویاردی. ^{۲۷} و ایننگ بیلان سوزلاشیب کیریپ تولا کشیلارنینگ بیغلغانی نی کوروب ^{۲۸} اولارغه ایئی: بر یهودی آدم نینگ باشقه ملت نینگ کشی سی بیلان باریش کلیشی یا شونداغ نینگ کی غه کیریشی جائز بولماغانی نی اوزونگیز بیلورسیزلار. لیکن خدا منگا هیچ کشی نی حرام و یا ناپاک دیماسلیک اورگاتی. ^{۲۹} ایننگ اوچون قچقیریلغانیم دا هیچ نرسه دیمای کلدیم. ایمدی سورايمن که نمه ایشقه منی قچقیردینگیز؟ ^{۳۰} کورنیلیوس ایئی: تورت کون نینگ آلدیدا کون نینگ بو وقتیغچه دعا قیلیب او یوم ده توقوزونجی ساعت داکی دعانی قیلیب تورغانیم دا منا نورانی کیم لیک بر کشی آلدیم دا توروب: ^{۳۱} ای کورنیلیوس سنینگ دعاینگ مستجاب بولدی و صدقه لارینگ خدانینگ آلدیدا یاد قیلیندی. ^{۳۲} ایمدی یافاغه کشی ایباریب پطروس آتانغان سمعون نی قچقیرغیل. اول اوزی تنگیزنینگ بویداکی کونچی سمعون نینگ او ییده مهمان بولوب تورادور دیدی. ^{۳۳} ایننگ اوچون درحال سنی قچقیرغالی کشی ایباردیم و سن کلگانینگ بیلان یخشی قیلدینگ. ایمدی بیز همه میز خدانینگ آلدیدا توروب خداوند سنگا بویورغانی نینگ همه سی نی انگلاغالی حاضر دورمیز. ^{۳۴} پطروس اغیزینی اچیب ایئی: بدرستی بیلورمن که خدا یوز خاطر قیلمايدور. ^{۳۵} بلکه هر ملت ده اینگدین قورقوب عدالت نی قیلیب تورغان کشی ایننگ آلدیدا مقبول دور. ^{۳۶} اول اوزی

بنی اسرائیلغه ایبارگان سوزینی یعنی همه سی نینگ خداوندی بولغان یسوع مسیح نینگ واسطه سی برله بشارت بریلگان سلامت انجیلی نینگ سوزینی بیلورسوزلار. ^{۳۷} اول بشارت یوحنا و عظ ایتقان تعمیددین کین جلیلیه دین باشلاب بارچه یهودیه گاییلدی. ^{۳۸} آری خدا قُدوس روح و قوت بیلان مسح قیلغان یسوع نینگ کزیم یوروب یخشیلیق قیلیب خدا انینگ بیلان بولغاچ ابلیدین باسیلغانلارنینگ همه سی نی ساقایتقانی نینگ باره سیداکی خبرنی بیلورسوزلار. ^{۳۹} بیز اوزومیز انینگ یهودیلارنینگ یورتیدا و اورشلیم دا قیلغانی نینگ همه سیگا گواه دورمیز. اما انی یغاچقه اسیب اولتوردیلار. ^{۴۰} انینگ اوزینی خدا اوچونجی کونده تیرگوزوب قوپاریب اشکارا قیلدوروب دور. ^{۴۱} لیکن انی همه خلققه اشکارا قیلما ی بلکه ایلگاریدین خدادین ایلغانغان گواه لارغه یعنی بیزگا کورساتی. اول اولوک لاردین قوپانندین کین انینگ بیلان بولوب یب ایچار ایردوک. ^{۴۲} اول اوزی تیریگ لار و اولوک لارنینگ اوستیگا خدادین توختاتیلغان حکم قیلغوچی ایکانی نی خلققه و عظ ایتیب گواه لیق برگالی بیزگا بویوردی. ^{۴۳} و هر کیم انگا ایشانسه انینگ اسمی بیلان گناه لارنینگ عفوسی نی تاپادور دیب همه پیغمبرلار انینگ باره سیده گواه لیق برورلار.

^{۴۴} پطروس بو سوزلارنی ایتیب تورغانیدا روح القدس انینگ سوزینی انگلاغانلارنینگ همه سیگا توشتی. ^{۴۵} و پطروس بیلان کلگان ختنه لیک ایشانگوچیلار روح القدس نینگ عطیه سی هم طائفه لارنینگ اوستیگا توکولگانیکا حیران قالدیلار. ^{۴۶} چونکه اولارنینگ باشقه تیل لار بیلان سوز قیلیب خداغه حمد ثنا ایتقانی نی انگلادیلار. ^{۴۷} و پطروس سوز قیلیب: بیزلارگا اوخشاش بولارغه روح القدس بریلگانندین کین اولارنی تعمید الیشقه سودین کیم منع قیلور ^{۴۸} دیب اولارنی یسوع مسیح نینگ اسمی بیلان تعمیدلاندوروشگا بویوردی. اندین کین اولار: موندا برنچه کون تورغیل دیب انگا یالباردیلار.

اون برنجی باب

۱) اما رسول لار و یهودیه داکی برادرلار طائفه لار هم خدانینگ سوزینی قبول قیلغانی نی انگلادیلار. ۲) و پطروس اورشلیم غه کلگانده ختنه لیک لار انینگ بیلان ایتیشیب: ۳) سن ختنه سز آدم لارنینگ کی غه کیریب اولار بیلان طعام یب سن دیدیلار. ۴) اما پطروس بو واقعه لارنی باشدین تارتیب بردین بردین بیان قیلیب ایتی: ۵) من یافا شهریده دعا قیلیب

توروب كشف حاليدا بولوب رۇيدا كوردوم كه چونگ دستور خوانديك بر نرسه تورت بورجكدين توتولوب توشوب آسماندين سانگولاي تيليپ منگا كلادور.^۶ من انگا كوز تيكيپ قايلاسام ير نينگ تورت آياغليق حيوانلاری، وحشيلار و اورمالايدورغان جانورلار بيلان آسمان نينگ اوچارليق لار يني كورامن.^۷ و هم منگا: ای پطروس قوپوب بوغوزلاب يگيل ديدورغان بر آواز انگلاديم.^۸ ليكن من ايْتيم: ای خداوند بو هيچ بولمايدور چونكه هيچ وقت حرام و يا ناپاك بر نرسه اغيزيم غه كيرمادی.^۹ و آسماندين بر آواز ايکينجي مرتبه سوز قيليب: خدانينگ پاك قيلغاني نی سن حرام ديماگيل ديب ايْتی.^{۱۰} اوچ مرتبه شونداغ بولدی. اندين كين همه سی آسمانغه كوتاريلدی.^{۱۱} و منا شو وقت دا قيصر يته دين منينگ آلدیم غه ايباريلگان اوچ كشي بيز تورغان اوی نينگ آلدیدا توروب دور.^{۱۲} اما روح منگا: شك قيلمای اولار بيلان بارغيل دیدی. و بو اله برادر هم منينگ بيلان باردی و اول كشي نينگ اوييگا كيردوك.^{۱۳} و اول بيزگا بر فرشته نينگ انينگ اويده توروب انگا: يافاغه كشي ايباريپ پطروس آتانغان سمعون نی قچقيرغیل.^{۱۴} اول سنگا اوزونگ نينگ و بارچه اويونگ نينگ نجاتيغه واسطه بولادورغان سوز ايتور ديگانی نی بيزگا ايتيب بردی.^{۱۵} و من سوز قيليب تورغاندا دسلابدين بيزگا بولغانديك روح القدس اولار نينگ اوستيگا توشتی.^{۱۶} اول وقت خداوند نينگ: يوحنا سو بيلان تعميد بردی ليكن سيزلار قدوس روح دا تعميدلانور سيزلار ديب ايتقان سوزيني يادغه كلتوردوم.^{۱۷} خدا بيز خداوند يسوع مسيح گا ايشانگانلارگا برگانديك اولار غه عطيه برگاندين كين خدانی توسقالي من كيم دور من دیدی.^{۱۸} اولار مونی انگلغاندا راضي بولوب خداغه حمد ايتيب: انداغ بولسه خدا طائفه لارغه هم حياتليققه يتگوزادورغان توبه نی بريپ دور ديب ايتيلار.

^{۱۹} استفانوس نينگ سببي بيلان واقع بولغان تارليق جهتيدين تاراليپ كتگانلار چورگولوب يوروب يهوديلاردين باشقه هيچ كشيگا سوزنی بشارت برمای فينيقيه، قبروس و انطاكيه غچه بارديلار.^{۲۰} اما اولار نينگ آراسيدا برنچه قبروسلوق بيلان قيرينه ليك لار بار ايردی. بولار انطاكيه گا كلگانده يونانيلارغه هم سوز قيليب خداوند يسوع نينگ باره سيده انجيل نی بشارت برديلار.^{۲۱} و خداوند نينگ قولی اولار بيلان ايردی و چونگ بر گروه كشييلار ايشانيب خداوندگا يانديلار.^{۲۲} و مونينگ باره سيداكي خبر اورشليم داکي جماعت نينگ قولايغيه ايشتيلدی. و اولار بارناباسنی انطاكيه گا ايبارديلار.^{۲۳} و اول اندا باريپ خدانينگ عنایتي نی كورگانده خوش بولوب همه سيگا كونگل نينگ مِلی بيلان خداونده ثابت

تورغالی نصیحت قیلدی. ^{۲۴} چونکه بارناباس یخشی بر آدم بولوب قدّوس روح و اعتقاد بیلان تولغان ایردی. وینه تولا خلق خداوندگا کلتورولدی.

^{۲۵} لیکن بارناباس چیقیب شاول نی ایستاگالی طرسوسغه باردی. ^{۲۶} وانی تاپیب انطاکیه گا الیب کلدی و اولار تمام بریل بیله توروشوب نورغون خلققه تعلیم برور ایردی. انطاکیه ده شاگردلار اول خریستیان آتاندیلار.

^{۲۷} لیکن اول کونلارده اورشلیم دین انطاکیه گا پیغمبرلار توشوب کلدیلار. ^{۲۸} و اولار دین اغابوس دیگان بری قوپوب: تمام یر یوزیگا قاتیق بر آچاچلیق کلادور دیب روح بیلان خبر بردی. بو آچاچلیق کلودیوس قیصر نینگ وقتیدا واقع بولدی. ^{۲۹} و شاگردلار هر بری اوز کوچیغه موافق یهودیه ده ساکن بولغان برادرلارگا یاردمچیلیک اوچون بر نمه ایبارگالی مصلحت توختاتیلار. ^{۳۰} و اولار شونداغ قیلیب بارناباس نینگ و شاول نینگ قولی بیلان جماعت آقسقال لاریغه ایباردی. ^{۳۱}

اون ایکینجی باب

^۱ اول وقت دا هیروودس پادشاه جماعت نینگ برنچه کشیلاریگا آزار برگالی قول سوندی. ^۲ و یوحنا نینگ برادری یعقوب نی قلیچ برله اولتوردی. ^۳ و یهودیلار نینگ بو ایشیدین راضی بولغانی نی کوروب پطروس نی هم توتی. اما فطیر نان نینگ کونلاری ایردی. ^۴ انی توغاندین کین زندانغه سالدوروب انی ساقلاغالی هر بری تورت عسکرلیک تورت پاسبانغه تاپشوروب عیددین کین انی خلق نینگ آلدیغه چیقارغالی نیت قیلدی. ^۵ پطروس زنداندا ساقلائیپ ایردی لیکن جماعت بر کونگلدیک انینگ اوچون دعا قیلیب توردی.

^۶ و هیروودس انی خلق نینگ آلدیغه چیقارماقچی بولغان کون نینگ کیچه سی پطروس ایکی زنجیر بیلان ایکی عسکرگا چاتیغلیق اوتراسیدا یاتیپ اوخلار ایردی و ایشیک نینگ آلدیدا پاسبانلار توروب زندان نی ساقلار ایردی. ^۷ و منا خداوند نینگ بر فرشته سی انینگ یانیدا توروب اویده بر نور یارویدور. و فرشته پطروس نینگ باقینیغه اوروب انی او یغایتیب: یلدام قویغیل دیب ایتی. و زنجیر لاری قول لاریدین توشوب کتی. ^۸ و فرشته انگا: بلینگ نی باغلاب کفشینگ نی کیگیل دیدی. و اول شونداغ قیلدی. وینه انگا: تاش کیمینگ نی کیب منگا ایر گاشیب کلگیل دیدی. ^۹ و اول چیقیب انگا ایر گاشیب بارور ایردی لیکن فرشته نینگ

واسطه سی برله بولغان ایش راست واقعه ایکانی نی بیلمای بلکه رؤیا کوردوم دیب او یلار ایردی. ^{۱۰} اما اولار برنجی بیلان ایکینجی پاسبانلارنی اوتوب شهرگا بارادورغان تمور دروازه سیغه کلگانه دروازه اوزیچه اولارغه اچیلدی. و اولار چیقیب بر کوچه بیلان کتیب بارغانیدا فرشته درحال اینگدین آریلیب کتی. ^{۱۱} و پطروس اوز عکسیگا کلیب: خداوند اوز فرشته سی نی ایباریب منی هیرووس نینگ قولیدین و یهودیلار نینگ قومی نینگ انتظار قیلغانی نینگ همه سیدین قوتقازغانی نی ایمدی تعیین بیلدیم دیدی.

^{۱۲} مونی او یلاب مرقوس آتانغان یوحنانینگ اناسی مریم نینگ او ییگا باردی. اندا تولا کشیلار یغیلیب دعا قیلیب تورور ایردی. ^{۱۳} و پطروس دروازه نینگ ایشیکی نی قاقاندا رودا دیگان بر کنیزک انگلاب باقغالی چیقیب ^{۱۴} پطروس نینگ آوازینی تونوب خوشلوقدین دروازه نی اچمای ایچکاری یوگوروب کیریپ: پطروس دروازه نینگ آلدیدا تورادور دیب خبر بردی. ^{۱۵} اما اولار انگا: سن عقلینگدین آزیب سن دیدیلار. لیکن اول چینگ توروب: اول اوزی ایکان دیب ایتی. اولار: اینگ فرشته سی ایکان دیدیلار. ^{۱۶} اما پطروس اندا قالیب قاقیب تورور ایردی و اولار دروازه نی اچقاندا انی کوروب حیران قالدیلار. ^{۱۷} اما پطروس اولارغه شوک تورونگلار دیب قولی بیلان اشارت قیلیب خداوند انی زنداندین قایداغ چیقارغانی نی اولارغه اییب بریب: مونی یعقوبغه و برادرلارگا خبر برینگلار دیب چیقیب بولک یرگا کتی.

^{۱۸} و ایرته بولغاندا پطروس نمه بولدی دیب عسکرلار نینگ آراسیدا تولا بی آرامچیلیق بولدی. ^{۱۹} هیرووس انی ایستاب تاپماغاندا پاسبانلارنی سوراق قیلیب اولارنی اییب کتیب قتل قیلینسونلار دیب بویوردی. اندین کین یهودیه دین کتیب قیصریه گا توشوب اندا توردی.

^{۲۰} اما هیرووس نینگ صور بیلان صیدالیق لارغه دوشمنچیلیکی بار ایردی. بولار بر جاندیک اینگ آلدیغه کلیب پادشاه نینگ محرمی بلاستوسنی اوزیگا میل قیلیب صلح تیلا دیلار چونکه اولار نینگ یورتی پادشاه نینگ یورتیدین اشلیق الور ایردی. ^{۲۱} و بر تعیین کونده هیرووس پادشاه لیک لباسی نی کییب تخت اوستیده اولتوروب اولارغه سوز قیلدی. ^{۲۲} اول وقت خلق: بو بر تنگری نینگ آوازی ایکان آدم نینگ کی ایماس دیب قچقیریشتلار. ^{۲۳} و درحال خداوند نینگ بر فرشته سی انی خداغه جلال برماگانی اوچون اوردی. و اول قورت لاردین ییلیب جان بردی. ^{۲۴} لیکن خدانینگ سوزی اشیب یاییلور ایردی.

۱۰ اما بارناباس بیلان شاول خدمتی نی قیلیب بولوب مرقوس آتانغان یوحنا نی اوزی بیلان ایب اورشلیم دین یاندیلار.

اون اوچونجی باب

۱ و انطاکیه داکی جماعت ده پیغمبر لار و معلّم لار یعنی بارناباس و نیجر دیگان سمعون و قیرینه لیک لوکیوس و امیر رُعب هیرودس نینگ اوگای برادری مناین و شاول بار ایردی لار. ۲ اما بولار خداوندگا عبادت قیلیب روزه توتقانیدا روح القدس ایتی: بارناباسنی و شاولنی من اولارنی قچقیرغان خدمت اوچون منگا آریب قویونگلار. ۳ و اولار روزه توتوب دعا قیلیب قول لارینی اولار نینگ اوستیگا قویوب یولغه سالدی لار.

۴ و بولار روح القدس دین ایباریلیب سلوکیه گا باریب اندین کمه بیلان قپروس جزیره سیگا سفر قیلدی لار. ۵ و سلامیس شهر یگا یتگانده یهودیلار نینگ سیناغو غلاریدا خدانینگ سوزینی بشارت برور ایردی لار. و یوحنا خدمتکار دیک اولار بیله بارور ایردی. ۶ تمام جزیره نی کزیم پافوس شهر یگا یتگانده اندا یالغان پیغمبر بولوب جادوگر لیک قیلیب باریشوع آتانغان بر یهودی اولارغه یولوقتی. ۷ اول اوزی سرگیوس پاولوس دیگان والی نینگ قاشیدا تورور ایردی. والی عاقل بر کشی بولوب بارناباس بیلان شاولنی قچقیریب خدانینگ سوزینی انگلاغالی التماس قیلدی. ۸ لیکن انینگ اسمی نینگ معنی سی جادوگر بولغان علیماس یعنی باریشوع اولارغه ضدّ توروب والی نی ایشانیشدین توسقالی خواهلادی. ۹ اما هم پاولوس آتانغان شاول قدّوس روح دین تولوب انگا کوز تیکیب: ۱۰ ای هر حيله و هر یمانلیق بیلان تولغان کیمرسه ای ابلیس نینگ اوغلی ای همه عدالت نینگ دوشمنی خداوند نینگ توز یول لارینی بوزوشدین توختاماسن؟ ۱۱ و منا ایمدی خداوند نینگ قولی سنینگ اوستونگده دور و کور بولوب بر وقتغچه کوننی کورماس سن دیدی. و حاضر انینگ اوستیگا توتگ و قرانگخولوق توشتی و اول چورگولوب یوروب یوتالاگوچی ایستار ایردی. ۱۲ والی بو واقعه نی کورگانده خداوند نینگ تعلیمیگا حیران قالیب ایشاندی.

۱۳ پاولوس و انینگ بیله بولغانلار پافوس دین کمه بیلان پامفیلیه داکی پرگه شهر یگا باردیلار اما یوحنا اولار دین آریلیب اورشلیم غه یانیب کتی. ۱۴ لیکن اولار اوزی پرگه دین کتیب پیسیدیه داکی انطاکیه گا باردی. و سبت کونیده سیناغوغه کیریپ اولتوردیلار

۱۵ و تورات بیلان پیغمبر لار نینگ کتاییدین او قولغاندین کین سیناغوغ نینگ اولوغلاری اولارغه کشی ایباریب: ای برادرلار اگر خلققه نصیحت سوزینگیز بولسه ایتینگلار دیب ایتوردیلار.

۱۶ و پاولوس قوپوب قولی بیلان اشارت قیلیب ایتی: ای اسرائیل لیق کشیلار و خدادین قورقغوچیلار قولاق سالینگلار! ۱۷ بو اسرائیل قومنی نینگ تنگریسی آتابابالاریمیزنی ایلغاب اولار مصر یورتیدا غریب بولوب تورغان وقتیدا قومنی اولوغلاندوروب اندین کوتاریلگان قول برله اولارنی چیقاریب ۱۸ قرق یلچه چولده اولارغه تحمّل قیلدی. ۱۹ و کنعان یورتیدا یته طائفه نی هلاک قیلغاندین کین بولار نینگ زمینی نی اولارغه تقسیم قیلیب بردی. ۲۰ و تورت یوز الیک یلچه اوتگاندین کین صموئیل پیغمبر غچه اولارغه حاکم لار بردی. ۲۱ اندین کین اولار بر پادشاه طلب قیلدی. و خدا بنیامین قبیله سیدین قیس نینگ اوغلی شاول دیگان کشی نی قرق یلغچه اولارغه بردی. ۲۲ و شاولنی توشورگاندین کین اولارغه پادشاه بولغالی داودنی قوپاریب انینگ باره سیده گواه لیق بریب: کونگوم گا موافق بر آدمنی یعنی یسی نینگ اوغلی داودنی تاپیم اول همه اراده منی بجا قیلادور دیب ایتی. ۲۳ و انینگ اوروغیدین خدا اوز وعده سیگا موافق اسرائیلغه یسوعنی قوتقازغوچی قیلیب قوپاردی. ۲۴ انینگ کلیشیدین ایلگاری یوحنا اسرائیل نینگ همه قومیغه توبه تعمیدینی وعظ ایتقان ایردی. ۲۵ لیکن یوحنا اوز خدمتی نی تمام قیلغانیدا: من سیز لار منی خیال قیلغان کیمرسه ایماس من لیکن منا مندین کین بر کیمرسه کلور انینگ آیاغلاری نینگ کفشلارینی یشگالی لایق ایماس من دیدی.

۲۶ ای برادرلار ابراهیم نینگ بلالاری و آرانگیزدکی خدادین قورقغوچیلار بو نجات نینگ سوزی بیزلارگا ایباریلدی. ۲۷ چونکه اورشلیم دا ساکن بولغانلار و اولار نینگ چونگ لاری انی تونومای انینگ اوستیگا قیلغان حکمی بیلان هر سبت کونی او قولادورغان پیغمبر لار نینگ سوزلارینی بجا کلتوردیلار. ۲۸ و اولار اولوم گا لایق بر گناه ایننگده تاپماسه هم بیلاطوسدین: اولتورولسون دیب طلب قیلدیلار. ۲۹ اما اولار انینگ باره سیده پتولگان نینگ همه سی نی تمام قیلغاندا انی یغاچدین توشوروب بر قبرگا قویدیلار. ۳۰ لیکن خدا انی اولوک لاردین قوپاردی. ۳۱ و اول اوزی جلیلیه دین اورشلیم غه انینگ بیلان چیقغانلارغه تولا کونلار کوروندی. بولار ایمدی قوم نینگ آلدیدا انینگ گواه لاری دور. ۳۲ بیز هم خدا یسوعنی قوپارغانی بیلان آتابابالاریمیز غه بریلگان وعده نی اوز بلالاریمیز

اوچون بجا کلتوردی دیدورغان انجیل نی سیزلارگا بشارت برورمیز.^{۳۳} نچوکه که ایکینجی مزموردا: سن منینگ اوغلوم دورسن بوکون سنینگ آتانگ بولدوم دیب پتولوب دور. ^{۳۴} لیکن چوروماگلیکگا ینه یانماسون دیب انی اولوکه لاردین قوپارغانی نینگ باره سیده مونداغ ایتور: داودغه بریلگان مقدس و صادق وعده لارنی سیزلارگا بجا کلتورورمن. ^{۳۵} اینینگ اوچون ینه باشقه مزموردا: اوز مقدسینگ نی چوروماگلیک کورگالی قویماس سن دیب ایتیب دور. ^{۳۶} داود خدانینگ اراده سی برله اوز زمانیداکی خلققه خدمت قیلغاندین کین اویقولاب اوز آتابابالاریغه قوشولوب چوروماگلیک کوردی. ^{۳۷} لیکن خدا تیرگوزوب قوپارغان کیمرسه چوروماگلیک کورمادی. ^{۳۸} شونینگ اوچون ای برادرلار سیزلارگا معلوم بولسون که اینینگ واسطه سی برله گناه لارنینگ مغفرتی سیزلارگا بشارت بریلور. ^{۳۹} سیزلار موسی نینگ شریعتی نینگ واسطه سی برله عادل بولالمايدورغان هر ایش بولسه شونینگدین هر ایشانگان کیمرسه یسوع نینگ واسطه سی برله عادل قیلینور. ^{۴۰} اینینگ اوچون احتیاط قیلینگلارکه پیغمبرلارنینگ کتاب لاریدا پتولگانی اوستونگیزگا کلب قالماغای ^{۴۱} یعنی قایلانگلار ای تحقیر قیلغوجیلار تعجب قیلیب هلاک بولونگلار چونکه من سیزلارنینگ کونلارینگیزده بر ایش قیلورمن اگر بر کیمرسه شو ایشنی سیزلارگا خبر برسه ایشانماس ایردینگیز. ^{۴۲} اولار سیناغوغدین چیقغاندا: کلا دورغان سبت کونی بو سوزلارنی ینه بیزگا ایتیب برینگلار دیب اولارغه یالباردیلار. ^{۴۳} و جمع بولغانلار تارقاشیب کتگانه تولا یهودیلار و تقوادر پروسیلیت لار پاولوس بیلان بارناباسغه ایرگاشتیلار و بولار اولار بیلان سوزلاشیب خدانینگ لطفیده ثابت تورغالی اولارغه نصیحت قیلدیلار.

^{۴۴} اما ینه بر سبت کونیده آز قالب تمام شهرنینگ خلقی خدانینگ سوزینی انگلاغالی یوغلاشتی. ^{۴۵} لیکن یهودیلار خلق نینگ گروه لارینی کوروب غیرت دین تولوب پاولوس نینگ ایتقانیغه ضد سوزلاب دشنام ایتور ایردیلار. ^{۴۶} اول وقت پاولوس بیلان بارناباس جراتلانیب ایتیلارکه اول سیزلارگا خدانینگ سوزینی ایتماق کیراک ایردی لیکن سیزلارانی رد قیلیب اوزونگیزنی ابدی تیریکلیکگا لایق ساناماغاندین کین مناطفه لارغه یوزلانورمیز ^{۴۷} چونکه خداوند بیزگا شونداغ بویوروب ایتی: یرنینگ انتهاسیغچه نجات بولغایسن دیب سنی طائفه لارغه نور قیلیب تورغوزدوم. ^{۴۸} طائفه لار مونی انگلاغاندا خوش بولوب خداوندنینگ سوزینی دانگلادیلار. و ابدی تیریکلیکگا تعیینلانغانلارنینگ همه سی ایشاندیلار. ^{۴۹} و خداوندنینگ سوزی همه یورت غه یاییلدی. ^{۵۰} و یهودیلار تقوادر

معتبر خاتونلارنی و شهرنینگ چونگ لارینی قیزیقتوروب پاولوس بیلان بارناباس نینگ اوستیگا بر قوغلانماغلیق قوزغاتیب اولارنی اوز سرحدلاریدین چیقاردیلار.^۱ لیکن اولار پوت لاری نینگ توپاسی نی اولارنینگ ضدیغه قاقیب ایقونیه گا کتیلار.^۲ اما شاگردلار خوشلوق و قدوس روح بیلان تولار ایردیلار.

اون تورتونجی باب

^۱ ایقونیه گا کلگانده اولار یهودیلارنینگ سیناغویغه کیریشیب انداغ وعظ ایئتیلارکه هم یهودیلاردین هم یونانیلاردین تولا خلق ایشاندی.^۲ لیکن ایشانماگان یهودیلار طائفه لارنینگ کونگل لارینی قوزغاتیب برادرلارنینگ ضدیغه اچیغلاندوردیلار.^۳ اما اولار اندا اوزون وقت توروب خداوندگا اعتماد قیلیب جرأت بیلان وعظ ایتور ایردیلار و خداوند اوز عنایتی نینگ سوزیگا گواهلیق بریب اولارنینگ قول لاری بیلان علامت و معجزه لار قیلدی.^۴ و شهرنینگ خلقی ایکیگا بولانیب بعضی سی یهودیلارنینگ طرفیگا بعضی سی رسول لارنینگ طرفیگا بولدیلار.^۵ اما طائفه لار و یهودیلار بیلان اولارنینگ چونگ لاری اولارنی مسخره قیلیب سنگسار قیلغالی قوزغاتیب قوپتیلار.^۶ اولار مونی توبوب قالغاندا لیکاونیه داکی لیستره بیلان دربه شهریگا و اطرافیداکی یورت لارغه قاجیب^۷ اندا انجیل نی بشارت برور ایردیلار.

^۸ و لیستره ده اناسیدین توکور توغولوب پوت لاری عاجز هیچ وقت مانگالماغان بر آدم بار ایردی.^۹ پاولوس سوز قیلغاندا اول کشی انگلاب اولتوردی. پاولوس انگا کوز تیکیب شفا تاپیشقه اعتقادی بار ایکانی نی کوروب:^{۱۰} قوپوب پوت لارینگدا اوری تورغیل دیب اونلوك آواز بیلان ایتی. و اول سکلاب قوپوب مانگدی.^{۱۱} خلق نینگ گروه لاری پاولوس نینگ قیلغانی نی کورگانده لیکاونیه نینگ زبانیدا آواز لارینی کوتاریب: تنگریلار آدم صورتیده بولوب بیزگا توشوب دور دیدیلار.^{۱۲} بارناباسنی زوس آتادیلار اما پاولوسنی هر مس آتادیلار چونکه اول سوز نینگ ایگاسی ایردی.^{۱۳} و شهر نینگ تاشیداکی زوس بُت خانه سی نینگ کاهنی بوقالار و گلدین اورگان تاجلار دروازه لارنینگ آلدیغه کلتوروب خلق نینگ گروه لاری بیلان بیله قربانلیق قیلغالی خواهلادی.^{۱۴} لیکن رسول لاری یعنی بارناباس بیلان پاولوس مونی انگلاغاندا ایگین لارینی ییرتیب خلق نینگ آراسیغه یوگوروب قچقیریب^{۱۵} ایتی: ای کشیلار

نمه ایشقه مونی قیلدینگیز؟ بیز سیزلارگا اوخشاش آدم ایکان میز، مونداغ باطل نرسه لاردین اویرولوب آسمان نی و یرنی و تنگیزی و اندا بولغان همه سی نی یراتقان تیریک خداغه یانماقینگیز اوچون سیزلارگا انجیل نی بشارت برورمیز.^{۱۶} اوتگان نسل لارنینگ زمانلاریدا خدا همه طائفه لارنی اوز یول لاریدا یورگالی قویوب بردی.^{۱۷} شونداغ قیلغانی بیلان اوزینی گواه سز قویمای یخشیلیق قیلیب آسمان دین سیزلارگا یاغین و حصول لوق زمانلار ایباریب کونگل لارینگیزی یگولوک و خوشلوق بیلان سویوندوردی دیدی.^{۱۸} مونی ایتیپ خلق نی اوزیگا قربانلیق قیلشدین آران توختاتیلار.

^{۱۹} لیکن انطاکیه بیلان ایقونیه دین یهودیلار کلیب خلق نی اوناتیپ پاولوسنی سنگسار قیلیب اول اولدی دیب خیال قیلیب انی شهر دین تاشقاری سودراب چیقاردیلار.^{۲۰} اما شاگردلار اینگیز چوره سیگا ییغیلغان دین کین اول قویوب شهرگا کیردی. و ایرته سی بارناباس بیلان اندین چیقیب دربه گا باریب^{۲۱} اول شهرده انجیل نی بشارت بریب تولا کشی نی شاگرد قیلغان دین کین لیستره گا، ایقونیه گا و انطاکیه گا یانیب^{۲۲} شاگردلارنینگ کونگل لارینی قوتلاندوروب ایماندا ثابت تورو شقه نصیحت بریب: تولا تنگلیک تارتیب خدانینگ پادشاه لیقیغه کیرماکیمیز کیراک دور دیب ایتی.^{۲۳} هر بر جماعت اوچون اولارغه آقسقال لار ایلغاب دعا قیلیب روزه توتقاندین کین اولارنی اولار ایشانگان خداوندگا تاپشوردیلار.^{۲۴} و پیسیدیه دین اوتوب پامغلیبه گا کلیب^{۲۵} پرگه شهریده سوزنی وعظ ایتقاندین کین اتالیبه شهریگا توشوب باردیلار.^{۲۶} اول یردین کمه بیلان انطاکیه گا سفر قیلدیلار. اوشو شهرده جماعت اولارنی قیلادورغان خدمتی اوچون خدانینگ عنایتیگا تاپشوروب ایبارگان ایردی. مذکور خدمتی نی قیلیب بولوب انطاکیه گا یانیب کلگان دین کین^{۲۷} جماعت نی یغیب خدا اولار بیلان قیلغان نینگ همه سی نی و طائفه لارغه ایمان نینگ ایشیکی نی اچقانی نی خبر بردیلار.^{۲۸} و اندا خیلی وقت شاگردلار بیلان تورددیلار.

اون بشنجی باب

^۱ یهودیه دین کلگان برنچه کشیلار برادرلارگا: موسی نینگ بو یورو قیغه موافق اوزونگیزنی ختنه قیلدورماسانگیز نجات تاپالمایسیزلار دیب تعلیم بردیلار.^۲ بو سبب دین مفارقت پیدا بولوب پاولوس و بارناباس اولار برله تولا بحثلاشگاندا بو ایش اوچون پاولوس بیلان

بارناباس و اولارنینگ باشقه برنچه سی اورشلیم داکی رسول لارنینگ و آفسقال لارنینگ آلدیغه بارسونلار دیب توختاتیلدی.^۳ و جماعت اولارنی اوزایتیب مانگوردی و اولار فینیقیه دین و سامره دین اوتوب طائفه لارنینگ توبه قیلغانی نی ینگچگالیک بیلان ایتیب بریب برادرلارنی تولا خوش قیلدیلا.^۴ و اولار اورشلیم غه یتیب کلگانده جماعت دین، رسول لاردین و آفسقال لاردین قبول قیلینیب خدا اولارنینگ اوزی بیلان قیلغانی نینگ همه سی نی ایتیب بردیلا.^۵ اما فریسیلارنینگ فرقه سیدین بولغان برنچه ایشانگانلار قویوب: اولارنی ختنه قیلیب موسی نینگ شریعتی نی توتقالی اولارغه بویورماق کیراک دور دیب ایتیلار.

^۶ اول وقت رسول لار و آفسقال لار بو ایش باره سیده مصلحت قیلشقالی جمع بولدیلا.^۷ اما اولار تولا بحثلاشگان دین کین پطروس اولارغه ایتی: ای برادرلاریم سیزلار بیلورس سیزلارکه اوزون وقت دین بری خدا سیزنینگ آرانگیز دین طائفه لار منینگ اغیزیم بیلان انجیل نینگ سوزینی انگلاب ایشانیشگا منی ایلغاب دور.^۸ و کونگل لارنی بیلگوچی خدا اولارغه گواه لیق بریب بیزگا برگاندیک اولارغه روح القدسنی بردی.^۹ و اولارنینگ کونگل لارینی ایمان برله پاک قیلیب بیز بیلان اولارنینگ آراسیدا هیچ فرق قویمادی.^{۱۰} ایمدی نمه ایشقه خدانی سیناب شاگردلارنینگ بوینیغه نه آتابابالاریمیز نه اوزومیز کوتارالماگان بر بویونتوروق سالغالی خواهلار سیزلار.^{۱۱} لیکن بیز بولساق هم اولاردیک خداوند یسوع نینگ عنایتی بیلان نجات تاپامیز دیب ایشانوریمیز.

^{۱۲} و همه جماعت شوک توروب بارناباس و پاولوس خدا اولارنینگ واسطه سی بیلان طائفه لارنینگ آراسیدا قیلغان تولا علامت لار و معجزه لارنینگ باره سیده ایتیب برگانیگا قولاق سالور ایردیلا.

^{۱۳} اولار سوزنی قیلیب بولغاندا یعقوب سوز باشلاب ایتی: ای برادرلاریم منگا قولاق سالینگلار.^{۱۴} سمعون خدانینگ اولدا طائفه لارنی یوقلاب اوز اسمی اوچون اولاردین بر قوم ایلغاب قویغانی نی بیان قیلیب دور.^{۱۵} شونینگه پیغمبر لارنینگ سوزلاری توغرا کلیب دور چونکه شونداغ پتولوب دورکه^{۱۶} موندین کین یانیب کلیب داودنینگ یقیلغان چادرینی ینگیدین یاسای آری انینگ ویرانه لارینی بنا قیلیب ینگیدین تورغوزای^{۱۷} تاکه قالغان آدم لار آری منینگ اسمیم بیلان آتانغان همه طائفه لار خداوندنی ایستاگیلار دیب مونی قیلغان خداوند ایتور.^{۱۸} بو ایش ازلدین بری انگا معلوم دور.^{۱۹} انینگ اوچون

سوزوم بودورکه طائفه لار بولوب توبه قیلیب خداغه یانغانلارغه اغیر یوک قویمای^{۲۰} بلکه اولارغه بُپَرستلیک نینگ ناپاکلیقیدین و زنادین و بوغولغان جانورلاردین و قاندین اوزونگیزنی ساقلانگلار دیب بر خط پتولسون^{۲۱} چونکه قدیم قی وقت لاردین تارتیب هر شهرده موسی نینگ وعظ ایتقوچیلاری بار و ایننگ کتابی سیناغوغلاردا هر سبت کونی اوقولور دیدی.

^{۲۲} اول وقت رسول لار و آقسقال لار بیلان همه جماعت اوز آراسیدین کشیلار ایلغاب پاولوس و بارناباس بیلان انطاکیّه گا ایبارگالی مناسب کوردیلار. و برادرلار نینگ آراسیدا ایکی معتبر کشی نی یعنی بارساباس دیگان یهودانی و سیلاسنی ایلغادیلار.^{۲۳} اولار بیلان ایبارگالی مونداغ خط پتودیلاکه بیز رسول لار بیلان آقسقال برادرلار نینگیزدین انطاکیّه ده، سوریه ده و قیلیقیّه ده اولتوروغلوق طائفه لاردین بولغان برادرلارگا سلام.^{۲۴} بیز نینگ آرامیزدین چیقغان برنچه کشیلار بیزدین بویوروق المای سوزلاری بیلان سیزنی پریشان قیلیب کونگل لار نینگیزگا بی آرامچیلیق سالغانی نی انگلادوق.^{۲۵} ایننگ اوچون بیز بر جاندیک بولوب کشیلار ایلغاب^{۲۶} اولارنی خداوندیمیز یسوع مسیح نینگ اسمی اوچون اوز جانلارینی توغرا قیلغان امراق برادرلاریمیز بارناباس و پاولوس بیلان سیزلارگا ایبارگالی توختاتوق.^{۲۷} بو سبیدین یهودا بیلان سیلاسنی ایباردوک. اولار اوز اغیزی بیلان مونی سیزلارگا خبر برورلار.^{۲۸} چونکه روح القدس و بیز مناسب کوروب توختاتوق که بو لازم بویوروق لاردین باشقه یوک اوستونگیزگا قویولماسون^{۲۹} یعنی بُت لارغه قربانلیق قیلینغان گوشت دین و قاندین و بوغولغان جانورلاردین و زنادین اوزونگیزنی ساقلاماق لازم دور. اگر بو ایشلاردین احتیاط قیلسانگیز سیزلارگا یخشی بولور. سیزلارگا سلامتلیک بولسون.^{۳۰} بولار ایباریلیب انطاکیّه گا کلیب جماعت نی یغدوروب خطنی تاپشوردیلار.^{۳۱} و بولار مونی اوقوغاندا اول تسلّی سوز اوچون خوش بولدیلار.^{۳۲} یهودا و سیلاس اوزی پیغمبر بولوب برادرلارگا تولا تسلّی سوز قیلیب اولارنی قوتلاندوردیلار.^{۳۳} اما اندا بر وقتغچه تورغاندین کین سلامت بیلان برادرلاردین ایباریلیب رسول لار نینگ آلدیغه یانیب باردیلار.^{۳۴} لیکن سیلاس اندا قالغالی مناسب کوردی.^{۳۵} اما پاولوس و بارناباس انطاکیّه ده توروب تولا باشقه لار بیله تعلیم بریب خداوندیننگ سوزینی بشارت برور ایردیلار.

^{۳۶} برنچه کوندین کین پاولوس بارناباسغه: بیز خداوندیننگ سوزینی بشارت برگان هر شهرگا یانیب باریب برادرلارنی یوقلاب احوالی قایداغ ایکانی نی کورالی دیب ایتی.^{۳۷}

بارناباس مرقوس آتانغان یوحنّانی اوزومیز بیله الالی دیب مصلحت قیلدی.^{۳۸} لیکن پاولوس پامفیلیه ده اولاردین آریلیب اولار بیلان ایشقه بارماغان مرقوسنی بیله الغالی مناسب کورمادی.^{۳۹} و ایکیلاسی نینگ آراسیدا انداغ مفارقت بولدیکه بربریدین آریلیب کتیلار. و بارناباس مرقوسنی الیب کمه بیلان قپروسغه باردی.^{۴۰} لیکن پاولوس اوزیگا سیلاسنی ایلغاب برادرلار انی خدانینگ عنایتیگا تاپشورغاندین کین یولغه چیقیب^{۴۱} سوریه دین و قیلیقه دین اوتوب جماعت لارنی قوتلاندورور ایردی.

اون التنجی باب

^۱ و پاولوس دربه گا و لیستره گا کلدی و اندا تیموتیوس آتانغان بر شاگرد بار ایردی. اول اوزی خداوندگا ایشانگان بر یهودی خاتون نینگ اوغلی ایردی لیکن آتاسی یونانی ایردی. تیموتیوس لیستره و ابقونیه داکی برادرلاردین یخشی شهادت تاہغان ایردی.^۳ پاولوس انی اوزی بیلان الیب باریشنی خواهلادی و اول یرلاردکی یهودیلار نینگ سبیدین انی ختنه قیلدی چونکه همه سی انینگ آتاسی یونانی ایکانی نی بیلور ایردی.^۴ اولار باریب شهرلاردین اوتگانیده اورشلیم دا رسول لار و آسقال لاردین توختا تیلغان بویوروق لارنی توتقالی امر قیلور ایردی.^۵ و جماعت لار ایماندا قوتلانیب کوندین کونگا نورغونلاشور ایردی.

^۶ و روح القدس آسیا یورتیدا اولار نینگ سوزنی و عظمیتیشیغه منع قیلغانی اوچون اولار فریگیه و غلاطیه یورتی بیلان اوتوب باردیلار.^۷ اما میسیاغه یقینلاشیب بیتنیته گا بارغالی خواهلادیلار لیکن یسوع نینگ روحی اولارغه اجازت برمادی.^۸ و اولار میسیادین اوتوب ترواس شهریگا کلیب توشتیلار.^۹ و کیچه ده پاولوسغه بر رؤیا توشتیکه ماکدونیه لیک بر کشی توروب: ماکدونیه گا اوتوب کلیب بیزگا یاردم برگیل دیب انگا یالباردی.^{۱۰} اول اوزی شو رؤیانی کورگانده خدا بیزنی اول خلققه انجیل نی بشارت برگالی قچقیرغانی نی بیلیب درحال ماکدونیه گا چیقغالی علاج ایستادوک.

^{۱۱} و ترواسدین کمه بیلان چیقیب ساموتراکی جزیره سیگا اوتور باریب ایرته سی نیاپولیس شهریگا یتیب باریب^{۱۲} اندین فیلیپیگا کلدوک. اول شهر رومانینگ بر کولونیه سی بولوب ماکدونیه نینگ شو طرفیداکی برنچه شهری ایکان. اندا برنچه کون توختاب قالدوق.

^{۱۳} سبت کونی دروازه دین چقیب بر دریانی یا قلاب بر دعا قیلادورغان جایغه کلیب اولتوروب اندا یغیلغان خاتونلارغه سوزنی بشارت قیلیب بردوک.^{۱۴} او تیاتیرا شهریدین بولوب ارغوان ساتقوچی لیدیه دیگان تقوادار بر خاتون اولتوروب انگلادی. پاولوس نینگ سوزیگا ذهن قویوب تکشیریشگا خداوند انینگ کونگلی نی اچتی^{۱۵} اول اوزی بیلان اوی خلقی تعمید الغاندین کین بیزگا یالباریب: اگر منی خداوندگا ایشانگان بر کشی ایکان دیب بیلسانگیز اویوم گا کیریپ تورونگلار دیب بیزنی تورغالی زورلادی.

^{۱۶} بر وقت دعا قیلادورغان جایغه کتیب بارغانیمیزدا بر فالچیلیق روح ایگالانگان بر کنیزک بیزگا اوچرادی اول اوزی فالچیلیق قیلماق بیلان اوز ایگالاریگا تولا فائده کلتورور ایردی.^{۱۷} بو کنیزک پاولوس نینگ و بیزنینگ ارقامیزدین ایرگاشیب: بو کشیلار خدای متعال نینگ بنده لاری بولوب سیزلارگا نجات نینگ یولی نی بشارت برورلار دیب قچقیرور ایردی.^{۱۸} و تولا کونلار شونداغ قیلور ایردی. اما پاولوس تولا خفه بولوب اویرولوب اول روحغه: یسوع مسیح نینگ اسمی بیلان سنگا بویورورمن: ایننگدین چیقغیل دیب ایٹی. و اول شو هماندا ایننگدین چقیب کتی.^{۱۹} کنیزک نینگ ایگلاری اوز فائده سیدین امید کسیلگانی نی کورگانده پاولوس بیلان سیلاسنی توتوب بازار صحنه سیگا چونگ لارنینگ قاشیغه سوروب الیب باردیلار.^{۲۰} اندین اولارنی حاکم لارنینگ آلدیغه کلتوروب ایٹی: بو یهودی کشیلار شهریمیزی قوزغاتیب غاوغه پیدا قیلیب ^{۲۱} بیز رومالیق لارغه قبول قیلیب توتقالی جائز بولمایدورغان قاعده لارنی اورگاتورلار دیدیلار.^{۲۲} خلق هم قویوب اولارغه ضدلیق قیلدی، و حاکم لار اولارنینگ ایگین لارینی سالدوروب اولارغه تیاق اورغالی بویوردی.^{۲۳} و اولارنی تولا تیاق اورغاندین کین اولارنی زندانغه سالیب زندانبانغه اولارنی احتیاط بیلان ساقلاغالی بویوردیلار.^{۲۴} زندانبان شو بویوروق نی انگلاغاندا اولارنی ایچگارکی اویگا سولاب پوت لارینی کوتاکگا تارتیب قویدی.^{۲۵} اما تنگ کیچه ده پاولوس بیلان سیلاس شعر اوقوب خداغه حمد ایتور ایردیلار و زندانیلار اولارغه قولاق سالور ایردی.^{۲۶} و ناگاه انداغ قاتیق بر زلزله بولدیکه زندان نینگ اول لاری تیراندی و درحال همه ایشیک لار اچیلیب زندانیلارنینگ زنجیرلاری یشیلدی. ^{۲۷} و زندانبان اویقودین اویغانیب زندان نینگ ایشیک لارینی اوچوق کورگانده زندانیلار قاجیب کتیلار دیب اوزینی اولتورگالی قلیچی نی سوغوردی.^{۲۸} لیکن پاولوس اولنوک آواز بیلان قچقیریب: اوزونگگا ضرر قیلماغیل همه میز بو یرده دورمیز دیب ایٹی.^{۲۹} و اول چراغ

تاپتوروب زندانغه یوگوروب کیریپ تیتراپ پاولوس و سیلاس نینگ پوت لاریغه یقیلدی. ^{۳۰} و اولارنی تاشقاری الیب باریب: ای خواجه لار نجات تاپماقیم اوچون نمه قیلای دیب سوردی. ^{۳۱} و اولار: خداوند یسوع غه ایشانگیل و سن اوز اوی خلقینگ بیلان نجات تاپارسن دیدیلار. ^{۳۲} و انگا و ایننگ اوویداکی لارنینگ همه سیگا خدانینگ سوزینی بشارت بردیلار. ^{۳۳} اول کیچه نینگ شو ساعتیده زندانبان اولارنی اوزی نینگ کی غه الیب یارالارینی یودی و درحال اوزی اوویداکی لارنینگ همه سی بیلان تعمید الدی. ^{۳۴} و اولارنی اوز اوویگا الیب کیریپ دستورخوان سالیب اوزی و همه اوی خلقی خداغه ایشانگانیکا خرسندلیک قیلدی. ^{۳۵} و کوندوز بولغاندا حاکم لار داروغه لارنی ایباریب: شو کشیلارنی قویوب برگیل دیب ایتوردی. ^{۳۶} زندانبان بو سوزنی پاولوسغه خبر بریب: حاکم لار سیزلارنی قویوب برگالی کشی ایباریب دور ایمدی چیقیب سلامتلیک بیلان کتینگلار دیدی. ^{۳۷} لیکن پاولوس اولارغه: بیزدیک رومالیک کشیلارنی حکم توختاتمای اشکارا اوردوروب زندانغه سالدیلار ایمدی بیزی پنھاندا چیقارورلارمو؟ بو بولما بدور. اولار اوزی کلیب بیزی چیقارسونلار دیدی. ^{۳۸} داروغه لار بو سوزنی حاکم لارغه خبر بردیلار. بولار اولارنینگ رومالیک ایکانی نی انگلاغاندا قورقوب ^{۳۹} اندا باریب اولارغه یالباریب الیب چیقیب: شهردین کتینگلار دیب التماس قیلدیلار. ^{۴۰} اما اولار زنداندین چیقیب لیدیه نینگ اوویگا کلدیلار و برادرلار بیلان کوروشوب اولارغه نصیحت قیلغاندین کین یولغه روان بولدیلار.

اون یتنجی باب

^۱ و اولار امفیبولیسدین و اپولونیه دین اوتوب تسالونیکیکا کلدیلار. و اندا یهودیلارنینگ بر سیناغوغی بار ایردی. ^۲ و پاولوس اوز عادیچه اولارنینگ قاشیغه کیریپ اوچ سبت کونی اولار بیلان قدّوس کتاب لاردین بحث قیلشیب ^۳ مسیح نینگ زحمت تارتیب اولوک لاردین قویماقی کیراک ایکانی نی اوقتوروب بیان قیلیب: من سیزلارگا بشارت برگان یسوع اوزی مسیح دور دیب ایتی. ^۴ و اولارنینگ بعضی سی و تقوادار یونانیلاردین تولا خلق بیلان بر مونچه معتبر خاتونلار ایشانیب پاولوس و سیلاسغه قاتیلدی.

^۵ لیکن یهودیلار غیرت دین تولوقوب کوچه کزدیلاردین برنچه نی کینیگا سالیب خلقنی یغیشتوروب شهرده غاوغه پیدا قیلیب یاسون نینگ اوویگا باستوروب کلیب پاولوس بیلان

سیلاسنی خلق نینگ آلدیغه چیقارغالی قصدلادیلار. ^۱ اولارنی تاپماغاندا یاسوننی و برادرلاردین برنچه سی نی شهرنینگ حاکم لاری نینگ آلدیغه سودراب الیب باریب تاوالاب: دنیانی استین اوستون قیلغوچیلار بو یرگا هم کلیب دور. ^۷ و یاسون اولارنی اوز اوویگا قبول قیلیب دور. اولارنینگ همه سی قیصرنینگ حکمیگا ضدلیق قیلیب: باشقه بر پادشاه بار یعنی یسوع دیدور دیب ایٹیلار. ^۸ و خلق بیلان شهرنینگ حاکم لاری مونی انگلاغاندا بی آرام بولدیلار. ^۹ اما اولار یاسون بیلان قالغانلارغه کفیل الیب اولارنی قویوب بردیلار.

^{۱۰} لیکن برادرلار درحال کیچه لاب پاولوس بیلان سیلاسنی بیریه شهریگا ایباردیلار و اولار اندا کلگاندی یهودیلارنینگ سیناغوغیغه باردیلار. ^{۱۱} و انداکی لار تسالونیکیداکی یهودیلاردین یخشیراق بولوب خوش دل لیق بیلان سوزنی قبول قیلیب: بو ایشلار شونداغ مو ایماسمو دیب قدوس کتاب لارنی تفتیش قیلور ایردیلار. ^{۱۲} و اولاردین تولا کشیلار و معتبر یونانی خاتونلاردین و ایر کشیلاردین بر مونچه خلق ایشاندی. ^{۱۳} لیکن تسالونیکیداکی یهودیلار پاولوس نینگ بیریه ده هم خدانینگ سوزینی بشارت برگانی نی انگلاغاندا کلیب اندا هم خلق نی قوزغاتیب بی آرام لیق سالدیلار. ^{۱۴} اول وقت برادرلار درحال پاولوسنی یولغه سالیب تنگیز بویغچه ایباردیلار لیکن سیلاس بیلان تیموتیوس بیریه ده قالدی. ^{۱۵} اما پاولوسنی اوز اتقان کشیلار انی اتینه غچه الیب باریب سیلاس بیلان تیموتیوسغه: منینگ قاشیم غه ایٹیک کلینگلار دیب پاولوسدین بویوروق الیب یانیب کتیلار.

^{۱۶} پاولوس اتینه ده اولارغه ساقلاب تورغان وقتیدا شهرنی بُت صورت لاری بیلان تولغانی کوروب ایچی قاینادی. ^{۱۷} ایننگ اوچون سیناغوغدا یهودیلار و تقوادار کشیلار بیلان بحث قیلیشوب بازار صحنه سیده اوچراشقان کشیلار بیلان هر کون سوزلاشور ایردی. ^{۱۸} لیکن اپیکوری و اسطوئیقی فیلسوف لارنینگ برنچه سی ایننگ بیلان سوز تالاشقالی قوپتیلار. بعضیلاری: بو کاپیلداغوچی نمه دیب یورادور دیدیلار. باشقه لاری: یات تنگریلارنی ندا قیلغوچیغه اوخشایدور دیدیلار. پاولوس یسوعنی و قیامت نی و عظم ایقانی اوچون اولار شونداغ ایٹیلار. ^{۱۹} و اولار انی توتوب اریوپاغوس دیگان جایغه الیب باریب: سن ایتقان ینگی تعلیم نمه ایکانی نی اوقساق بولمامدور؟ ^{۲۰} چونکه یات نرسه لارنی قولاق لاریمیزغه ایشتورورسن. مونینگ نمه ایکانی نی بیلگالی خواهلایمیز دیدیلار. ^{۲۱} چونکه همه اتینه لیک لار و اندا تورغوچی بیگانه لار ینگی خبر باره سیدین سوزلاب انگلاماقدین باشقه ایشقه فرصت توماس ایردیلار.

۲۲ اما پاولوس اریوپاغوس نینگ اوتراسیدا توروب ایٹی: ای اتینه لیک کشیلار من سیزلارنی تولا تقوادار کورامن. ۲۳ چونکه چورگولوب یوروب معبود صورت لارینگیزگا قایلسام اوستیده: نامعلوم تنگریگا دیب پتولگان بر قربانگاه کوردوم. سیزلار بیلماي عبادت قیلغانینگیز نینگ اوزینی من ایمدی سیزلارگا بیان قیلامن. ۲۴ دنیانی و انداکی همه بار بولغاننی یراتقان تنگری یعنی آسمان و یرنینگ خداوندی قول بیلان یاسالغان بیت لارده ساکن بولمايدور. ۲۵ و بر نرسه گا محتاج بولغاندیک آدم قول لاری بیلان خدمت قیلینماس چونکه همه سیگا تیریکلیک و نفس و هر نرسه نی برگوچی اول اوزی دور. ۲۶ بارچه یر یوزیده ساکن بولغالی همه انسان نسل لارینی بر قاندين یراتیب اولارغه حیات وقت لارینی و اولتورادورغان مکانلاری نینگ حدلارینی ایلگاریدین تعیین قیلیب دور. ۲۷ تاکه اولار خدانی ایستاب شاید تمثلاب انی تاپغایلار هرچند اول اوزی هر بریمیزدین یراق ایماس دور. ۲۸ چونکه ایننگ بیلان یاشاب حرکت قیلیب باردورمیز نچوک که شاعرلارینگیز نینگ بعضی سی: بیز هم ایننگ نسلی ایکان میز دیب ایتیب دور. ۲۹ بیز خدانینگ نسلی بولساق خدالیقنی آدم نینگ هنری و صنعتی برله نقش قیلینغان آلتونغه و یا کموشگا و یا تاشقه اوخشاتماغایمیز. ۳۰ خدا جهالت وقت لاریغه صبر قیلغاندین کین ایمدی آدم لارنینگ همه سیگا هر یرده توبه قیلیشنی بویورور. ۳۱ چونکه بر کوننی تعیین قیلیب دور. شو کونده اوزی تعیینلاغان بر کشی نینگ واسطه سی برله همه دنیانی عدالت بیلان حکم قیلور. انی اولوک لاردین قویارغانی بیلان همه لارگا ایماننی دوایلاتیب تورادور دیدی.

۳۲ و اولار اولوک لارنینگ قویماقی باره سیدین انگلاغاندا بعضیلاری مسخره قیلدیلار لیکن باشقه لاری: مونینگ باره سیده سندین ینه انگالیلی دیب ایٹیلار. ۳۳ مونی انگلاب پاولوس اولارنینگ آراسیدین چیقیب کتی. ۳۴ لیکن برنچه کشیلار انگا ایرگاشیب ایشاندیلار. اولارنینگ آراسیدا اریوپاغوس محکمه سیدین بولغان دیونیسیوس و هم دامارس دیگان بر خاتون بیلان برنچه باشقه کشیلار بار ایردی.

اون سکرنجی باب

۱ اندین کین پاولوس اتینه دین کتیب قورنتوسغه کلدی. ۲ اندا اکیلا دیگان پونظیلیق بر یهودی و ایننگ خاتونی پریسکیلا بیلان دولاشیب اولارنینگ کی غه باردی. بولار ایتالیادین

ینگی کلگان ایردیلا چونکه کلودیوس قیصر همه یهودیلار رومادین چیقسون دیب بویورغان ایردی. ^۳پاولوس اولار بیلان همهنر بولغاچ اولارنینگ کی دا قالب اولار بیلان ایش قیلیشیب توردی چونکه اولارنینگ هنری چادرچیلیق ایردی. ^۴اما اول هر سبت کونی سیناغوغدا بحث قیلیشیب یهودیلار و یونانیلارنی اوز طرفیگا ایلتار ایردی.

^۵اما سیلاس بیلان تیموتیوس ماکدونیه دین کلگانده پاولوس سوزنی بشارت بریشگا مشغول بولوب یهودیلارغه یسوع نینگ مسیح ایکانیگا وزمینلیک بیلان گواه لیق برور ایردی. ^۶لیکن بولار ضدلیق قیلیب دشنام ایتقاندا پاولوس لباسلارینی سیلیکب اولارغه: قانینگیز اوز باشلارینگیزغه یانسون موندین کین عیب سزلیق بیلان طائفه لارغه بارورمن.

^۷و اول اندین چیقیب تیتوس یوستوس دیگان بر تقوادر کشی نینگ اوییگا کیردی. اول اوی سیناغوغ نینگ یانیدا ایردی. ^۸و سیناغوغ نینگ چونگی کرپسوس همه اوی خلقی بیلان خداوندگا ایشاندی. و سوزنی انگلاغان تولا باشقه قورنتوسلوق لار ایشانیب تعمید الدیلار. ^۹اما کیچه ده خداوند رویدا پاولوسغه ایی: قورقماغیل بلکه سوز قیلیب شوک تورماغیل. ^{۱۰}چونکه من سنینگ بیلان دورمن هیچ کیم سنگا آزار یتگوزگالی قوپالماس. منا بو شهرده تولا خلقیم بار دیدی. ^{۱۱}اول یرده پاولوس بر یل الهه آی اولارنینگ آرسیدا توروب خدانینگ سوزینی تعلیم برور ایردی.

^{۱۲}لیکن غالین اخائیه نینگ اوستیگا والی ایکانیده یهودیلار بر جانديک پاولوسغه ضد قویوب انی محکمه گا کلتوروب: ^{۱۳}بو آدم خلققه شریعت گا موافق بولماغان یولدا خداغه عبادت قیلیشنی اورگاتادور دیب اییلار. ^{۱۴}پاولوس سوز قیلغالی اغیزینی اچقاندا غالین یهودیلارغه ایی: ای یهودیلار بر ناحقلیق و یا بر یمان حیله گرلیک ایش بولسه ایردی صبر بیلان سیزلارگا قولاق سالور ایردیم. ^{۱۵}لیکن سوزنینگ یا اسم لارنینگ و یا شریعتینگیزنینگ توغراسیداکی جدل بولسه اوز اختیارینگیزچه قیلینگلار. من انداغ ایشلارغه آراشیب حاکم بولغالی خواهلامایمن دیب ^{۱۶}اولارنی محکمه دین هیداب آتی. ^{۱۷}اما اولارنینگ همه سی سیناغوغ نینگ چونگی سوستانیسنی توتوب محکمه نینگ آلدیدا اوردی. لیکن بو ایشلار بیلان غالین نینگ هیچ کاری یوق ایردی.

^{۱۸}پاولوس اول یرده اوزون وقت تورغاندین کین برادرلار بیلان خوشلاشیب سوریه گا بارغالی بر کمه گا توشتی و پریسکیلا بیلان اکیلا هم انینگ بیلان ایردی. بر نذر آتاغانی اوچون کنخریا شهریده اوز ساجی نی توشورگان ایردی. ^{۱۹}اولار افسوسغه یتگانده

پاولوس اولارنی اندا قویدی اما اول اوزی سیناغوغقه کیریپ یهودیلار بیلان سوزلاشتی. ^{۲۰} و اولار انگا: بو یرده تخی بر وقتغچه تورغیل دیب یالبارسه اول اونامای ^{۲۱} اولار بیلان خوشلاشیب: خدا خواهلاسه سیز لارگا یانیب کلورمن دیب افسوسدین کمه بیلان کتی. ^{۲۲} و قیصریه گا یتگانده اورشلم غه چقیب جماعت گا سلام بریب اندین انطاکیه گا باریب توشتی. ^{۲۳} و اول یرده بر وقت تورغاندین کین اندین کتیب بربری نینگ ارقاسیدین غلاطیه بیلان فریگیه یورت لاریدین اوتوب همه شاگردلارنی قوتلاندورور ایردی.

^{۲۴} اما افسوسغه اپولوس دیگان اسکندریه لیک بر یهودی کلدی. اول اوزی اهل کلام بولوب مقدس کتاب لارنی بیلشگا کامل بولوب ^{۲۵} خداوندنینگ یولیدین تعلیم تاپغان ایردی. روح دا قیزیق بولوب سوز قیلیب یسوع نینگ باره سیده دقت بیلان تعلیم برور ایردی لیکن یالغوز یوحنا نینگ تعمیدینی بیلور ایردی. ^{۲۶} اول غیرت بیلان سیناغوغدا تعلیم برگالی قویغاندا پریسکیلا بیلان اکیلا انی انگلاب اوزیگا الیب کلیب خدانینگ یولی نی انگا تخی کاملراق بیلدوردیلار. ^{۲۷} اما اول اخائیه گا اوتوب بارغالی خواهلاغاندا برادرلار انداکی شاگردلارغه: انی قبول قیلینگلار دیب بر خط پتودیلار. و اول یرگا بارغاندا ایشانگانلارگا خداوندنینگ عنایتی برله تولا یاردم بریب ^{۲۸} یسوع نینگ مسیح ایکانیکا کتاب لاردین دلیل کلتوروب خلق نینگ آلدیدا وزمینلیک بیلان سوز قیلیب یهودیلارنی باسار ایردی.

اون توقوزونجی باب

^۱ اپولوس قورنتوسدا ایکان وقتیدا پاولوس یورت نینگ یوقارقی طرف لاریدین اوتوب افسوسغه کلیب اندا برنجه شاگردلارغه اوچراب ^۲ اولاردین: ایشانگانینگیزده قدوس روح تاپتینگیزمو دیب سوردی. اما اولار انگا ایلیلار: قدوس روح نینگ بارلیقی نی هم انگلامادوق. ^۳ اول اولارغه: انداغ بولسه نمه گا تعمیدلاندینگیز؟ دیدی. اولار: یوحنا نینگ تعمیدی برله تعمیدلاندوک دیدیلار. ^۴ اما پاولوس ایتی: یوحنا توبه تعمیدی بیلان تعمیدلاب خلققه: مندین کین کلادورغانغه یعنی یسوع غه ایشانینگلار دیر ایردی. ^۵ و اولار مونی انگلاغاندا خداوند یسوع نینگ اسمیدا تعمید الدیلار. ^۶ پاولوس قول لارینی اولارنینگ اوستیگا قویغاندا روح القدس اولارنینگ اوستیگا کلدی و اولار باشقه تیل لار بیلان سوزلاب پیغمبرلیک قیلور ایردیلار. ^۷ و اولارنینگ همه سی اون ایکیچه کشی ایردی.

۸ اما پاولوس سیناغوغقه کیریپ اوچ آیچه غیرتلیک بیلان خدانینگ پادشاه لیقی باره سیده سوزلاب اولارنی قائل قیلور ایردی. ۹ لیکن بعضیلاری کونگل لارینی قاتوروب جاهل لیق قیلیب خلق نینگ آلدیدا بو یول باره سیده یمان سوزلا گانده پاولوس اولاردین کتیب شاگردلارنی آیریپ هر کون تیرانوس دیگان بر کشی نینگ مدرسه سیده بحث قیلیشور ایردی. ۱۰ و مونداغ ایکی یلچه بولدی شونداغ که آسیا یورتیدا تورغوچیلار خواه یهودی بولسون خواه یونانی بولسون همه سی خدانینگ سوزینی انگلادیلار.

۱۱ و خدا پاولوس نینگ قولی بیلان عادت دین تاشقاری قدرتلیک عمل لار قیلور ایردی. ۱۲ شونداغ که ایننگ بدنیکا تکگوزگان یاغلیق لار و رومال لار الیب کسل لار نینگ اوستیگا یاپار ایردی لار و کسل لار ساقاییب یمان روح لار چیقاریلور ایردی.

۱۳ اما کزیب یورگان برنچه یهودی عزایم خوانلار: پاولوس وعظ ایتقان یسوع بیلان سیزلارگا قسم برورمن دیب خداوند یسوع نینگ اسمی نی یمان روح ایگالانگانلار اوستیگا اوقوب باقتیلار. ۱۴ مونو قیلغانلار اسکویا دیگان بر یهودی اولوغ کاهن نینگ یته اوغلی ایردی. ۱۵ لیکن یمان روح اولارغه: یسوع نی تونورمن پاولوسنی بیلورمن لیکن سیزلار کیم سیزلار دیب جواب بردی. ۱۶ و یمان روح دین توتولغان آدم اولارغه اتیلیب ایکیلاسی نی باسیب اولارغه انداغ کوچلوق کلدی که اولار یلانگغاچ و زخممدار بولوب اول اویدین چیقیب قاجتیلار. ۱۷ و بو واقعه افسوسدا تورغان همه یهودیلارغه و یونانیلارغه معلوم بولوب همه سیگا بر قورقونج توشتی و یسوع نینگ اسمی تولا اولوغلاندورولدی. ۱۸ و ایشانگانلاردین تولا کشی کلیب اوز قیلغان ایشلارینی ایتیپ بریب گناه لارینی اقرار قیلور ایردی لار. ۱۹ و سحر بازلیق قیلغوچیلاردین تولا کشیلار کتاب لارینی الیب کلیب یغیب همه خلق نینگ آلدیدا اوتغه سالیب کویدوردیلار. و کتاب لار نینگ بهاسی نی حساب قیلیب الیک مینگ درهم ایکانی نی کوردیلار. ۲۰ شونچه قدرت بیلان خداوند نینگ سوزی اشیب قوتلانور ایردی.

۲۱ بو ایشلار تمام بولغاندین کین پاولوس روح نینگ باشلاماقی بیلان ماكدونیه و اخائیه بیلان اورشلیم غه بارغالی نیت قیلیب: اندا بارغاندین کین رومانی هم کورماکیم کیراک دور دیدی. ۲۲ اما اوزیگا خدمت قیلغوچیلاردین ایکی سی نی یعنی تیموتیوس بیلان راستوسنی ماكدونیه گا ایباریب اوزی آسیا یورتیدا بر وقتغچه توروب قالدی.

۲۳ اول وقت دا شو یول باره سیده تولا غاوغه چیتتی. ۲۴ چونکه دیمتریوس دیگان بر زرگر کموشدین ارطامیس بُت نینگ بیت شکل شمائل لارینی یاساب بو هنر قیلغوچیلارغه

تولا فائده یتگوزور ایردی. ^{۲۵}بولارنی و شونداغ اوقات قیلادورغان کشیلارنی یغیب ایّتی: ای کشیلار بیزنینگ تیریکچیلیکیمیز بو هنردین ایکانی نی بیلورسوزلار. ^{۲۶}ایمدی کوروب انگلادینگیزکه بو پاولوس یالغوز افسوسدا ایماس بلکه آز قالغان ساری تمام آسیا یورتیدا: قول بیلان یاسالغان تنگریلار تنگری ایماس دیب تولا خلقنی اوناتیب آزدوروب دور. ^{۲۷}لیکن مونینگ بیلان یالغوز بیزنینگ اوقاتیمیز خوار قیلینیب خطرگا توشمای بلکه همه آسیا یورتی آری تمام عالم عبادت قیلغان اولوغ معبوده ارطامیس نینگ عبادت خانه سی هیچ نمه دیک سانالیب اولوغ جلالی یوقالسه کیراک دیدی.

^{۲۸}اولار مونی انگلاغاندا اچیغ بیلان تولوب: افسوسلوق لارنینگ ارطامیسی اولوغ دیب تاوالاشتیلار. ^{۲۹}و شهر غاوغه بیلان تولدی. و همه سی بر بولوب پاولوس نینگ همراه لاری بولغان ماکدونیه لیک غایوس بیلان ارستارخوسنی بیله الیب سودراب تماشاگاهه یوگوروب کیردیلار. ^{۳۰}لیکن پاولوس خلق نینگ آراسیغه کیرگالی خواهلاغاندا شاگردلار قویمادیلار. ^{۳۱}و آسیا یورتی نینگ باشلیق کشیلاریدین برنچه سی پاولوسغه دوست بولغاچ کشی ایباریب انگا: تماشاگاهه کیرماگیل دیب یالباردیلار. ^{۳۲}یغیلغان خلق سرگردان بولوب بری انی و بری مونی دیب واقیرار ایردی و تولاسی نمه سبب بیلان یغیلغانلارینی بیلماس ایردی. ^{۳۳}و اولار یهودیلار اوز آلدیدا مانگدورغان اسکندرنی خلق نینگ آراسیدین اوزوب الیب چیقتیلار. اسکندر عذرخواه لبق اوچون خللقه سوز قیلغالی خواهلاب قولی بیلان اشارت قیلدی. ^{۳۴}لیکن اولار انینگ یهودی ایکانی نی بیلیب همه سی ایکی ساعت مُدّتجه: افسوسلوق لارنینگ ارطامیسی اولوغ دیب بر اغیزلیق بیلان واقیراشور ایردیلار.

^{۳۵}لیکن شهرنینگ کاتبی خلقنی تینجلاندوروب ایّتی: ای افسوسلوق کشیلار افسوسلوق لارنینگ شهری اولوغ ارطامیس نینگ عبادت خانه سی بیلان آسمان دین توشگان صورتی نینگ ساقلاغوچی سی ایکان دیب بیلمایدورغان کشی کیم دور؟ ^{۳۶}مونینگ ضدیغه بر نمه دیگالی بولماغاندین کین سیزلار گاتینج بولوب هیچ بر ایشقه آلدیراماسلیقینگیز کیراک ایکان. ^{۳۷}سیزلار الیب کلگان بو کشیلار عبادت خانه لارنی تالاغوچی و یا معبوده میزنی دشنام قیلغوچی ایماس. ^{۳۸}اگر دیمتریوس و انینگ بیلان بولغان هنر مند لارنینگ بر کیم رسه نینگ ضدیدا بر دعواسی بولسه سوراق کونلاری و هم والیلار بار. بربری بیلان دعوا لاشسونلار. ^{۳۹}لیکن اگر باشقه مطلوبینگیز بولسه ملت مجلسیده جایلانسون. ^{۴۰}بوکون نینگ واقعه سی

او چون توپه میزگا فتنه تهمتی نینگ خطری بار چونکه بو یغیلیش توغراسیدا جواب بر المایمیز.
^{۴۱} مونی ایتیب یغیلغان خلق نی یاندوردی.

یکرمنجی باب

^۱ غلوه باسیلغاندین کین پاولوس شاگردلارنی قچقیریب اولارغه تسلّی بریب اولار بیلان خوشلاشیب ماكدونیه گارغالی چیقیب کتی. ^۲ اول یورت لارنی کزیم تولا سوزلار بیلان شاگردلارغه نصیحت بریب یونانستانغه کلدی. ^۳ اول یرده اوچ آی توروب کمه بیلان سوریّه گارای دیسه یهودیلار نینگ انگا توزاق قویغانی نی اوقوب قالب ماكدونیه یولی بیلان یانماقچی بولدی. ^۴ و پوزوس نینگ اوغلی بیریه لیک سوپاتروس و تسالونیکیلیک ارستارخوس بیلان سکوندوس و دربه لیک غایوس و تیموتیوس و آسیا یورتلوق تیخیکوس بیلان تروفیموس ایننگ بیلان بارور ایردی لار. ^۵ لیکن بولار ایلگاری باریب ترواسدا بیزگا ساقلاب توردی لار. ^۶ اما بیز فطیر نان عیدی نینگ کونلاریدین کین فیلیپیدین کمه بیلان سفر قیلیب بش کونده ترواسدا اولارغه یتیب باریب اندا یته کون قالدوق.

^۷ اما هفته نینگ اولقی کونی نان اوشاتقالی جمع بولدی لار و پاولوس ایرته سی کتادورغان بولوب اولار بیلان سوزلاشیب سوزنی یاریم کیچه غچه لیک تارتیب اوزالتی. ^۸ بیز جمع بولغان بلاخانه دا تولا چراغلار یاقیغلیق توروب دور. ^۹ و آویخوس دېگان بر یگیت پنجره ده اولتوروب ایردی. پاولوس سوزنی تارتیب اوزالتقاندا اول یگیت اغیر اویقودین باسیلیب اوی نینگ اوچونجی قبت آشیانه سیدین توبنگا یقیلیب توستی. انی کوتاریب السه لار اولگان ایردی. ^{۱۰} اما پاولوس توبنگا توشوب ایننگ اوستیگا یاییلیب انی قوچا غلاب: فغان قیلمانگلار ایننگ تیده جانی بار دیدی. ^{۱۱} ینه چیقیب نان اوشاتیب تانگاتقونچه اولار بیلان سوزلاشیب اندین یولغه کتی. ^{۱۲} و اولار یگیت نی تیریک کلتوروب الیب بی نهایت خوش بولدی لار.

^{۱۳} و بیز آلدیدین کمه گار توشوب اسوس شهریگا باردوق. اندا پاولوسنی کمه گار اوزومیز بیلان الماقچی ایردوک چونکه انداغ تعیین قیلیب اوزی اسوسغه پیاده بارادورغان ایردی. ^{۱۴} و اسوسدا بیزلار بیلان اوچراشقانیدا بیز انی کمه گار الیب میتیلینیکا باردوق. ^{۱۵} و ایرته سی خیوس نینگ او توریه گه کلیب ینه ایرته سی ساموس جزیره سیده بر توختاب ینه ایرته سی میلیتوس شهریگا باردوق. ^{۱۶} چونکه پاولوس آسیا یورتیدا تأخیر قیلغالی خواھلامای افسوسدین

چیتلاب اوتماکچی بولوب ممکن بولسه عید الخمسین کونیغچه اورشلیم غه یتیب بارای دیب آلدیراب بارور ایردی.^{۱۷} لیکن میلیتوسدین افسوسغه کشی ایباریب جماعت نینگ آفسقال لارینی قچقیردی.^{۱۸} اولار ایننگ قاشیغه کلگانه اولارغه ایّی: سیزلار منینگ آسیا یورتیغه کلگان اولقی کوندین تارتیب آرانگیزدا توروب^{۱۹} یهودیلا رنینگ فتنه سیدین منگا بولغان امتحانلاردا کوز یاشلاری و همه متواضع لیق بیلان بر قُدیك خداوندگا خدمت قیلیب تورغانیم نی بیلورسیزلار.^{۲۰} و فائده لیق بولغان هیچ نمه نی یاشورمای خلق نینگ آلدیدا و اوی لارده سیزلارگا سوزنی بشارت قیلیب تعلیم بریب^{۲۱} هم یهودیلا رغه هم یونانیلارغه: توبه قیلیب خداغه یانیب خداوندیمیز یسوع غه ایشانینگلار دیب چینگ نصیحت بریب تورغانیم نی بیلورسیزلار.^{۲۲} و منا ایدمی من روح دا باغلانیب اورشلیم غه باریب اندا منگا نمه اوچرایدورغانی نی بیلمایمن.^{۲۳} لیکن زنجیرلار و تنگلیک منگا ساقلاب تورغانی نی روح القدس هر شهرده منگا گواه لیق بریب تورادور.^{۲۴} لیکن خدانینگ عنایتی نینگ انجیلی باره سیده گواه لیق بریب خداوند یسوع دین قبول قیلغان خدمتیم نی تمام قیلیب یوگوروشوم نی پوتگوزسام جانیم نی اوزوم گا قیمت ساناماس من.^{۲۵} همه نگیزنینگ آراسیدا یوروب پادشاه لیق نی وعظ ایّیب تورغان من. و منا ایدمی من بیلورمن که سیزلار منینگ یوزوم نی ینه کورماس سیزلار.^{۲۶} شونینگ اوچون بوکون سیزلارگا گواه لیق برورمن که هیچ بری نینگ قانیغه من قرضدار ایماس من.^{۲۷} چونکه هیچ نمه نی یاشورمای خدانینگ همه اراده سی نی سیزلارگا بشارت بردیم.^{۲۸} اوزونگیز اوچون و روح القدس سیزلارنی ایننگ اوستیده باقغوچی و پاته چی قیلیب قویغان پاته اوچون یعنی یسوع اوز قانی بیلان اوزیگا تاپتوروب الغان خدانینگ جماعتی اوچون خبردار بولونگلار.^{۲۹} من کتگاندین کین پاته نی ایمایدورغان یمان بوریلار آرانگیزغه کیرادورغانی نی اوزوم بیلورمن.^{۳۰} آری اوز آرالارینگیزدین فساد سوز ایّتوقچیلار قویوب شاگردلارنی اوزیگا ایرگاشتورورلار.^{۳۱} ایننگ اوچون اویغاق توروب منینگ اوچ یل مقداری توختامای کیچه کوندوز کوز یاشلاریم بیلان هر برینگیزگا نصیحت قیلیب تورغانیم نی یادغه کلتورونگلار.^{۳۲} ایدمی سیزلارنی تعمیر قیلیب قوتلاندوروب همه مقدّسلار بیلان میراث نی برگالی قادر بولغان خداغه و ایننگ عنایت سوزیگا سیزلارنی تاپشورورمن.^{۳۳} کموش یا آلتون یا ایگین هیچ کیم دین طلب قیلما دیم.^{۳۴} بو قول لاریم منینگ و من بیلان بولغانلارنینگ حاجتیگا خدمت قیلغانی نی اوزونگیز بیلورسیزلار.^{۳۵} ایش قیلیب عاجزلار دین خبر الیب:

الماقدین برماک مبارکلیگر اذ دور دیب یسوع اوزی ایتقان سوزنی یاد قیلغالی همه ایشیم بیلان سیز لارگا اورگا تیم.

۳۶ مونی ایتقان دین کین تیز بوکوب اولار نینگ همه سی بیلان دعا قیلدی. ۳۷ و همه سی تولا یغلاب پاولوس نینگ بوینیغه توشوب انی سویدیلار. ۳۸ و یوزوم نی ینه کورمایسیز لار دیب ایتقان سوزی اوچون تولاراق غمکین بولوب کمه غچه انی اوزا تیب باردیلار.

یکرمه برنجی باب

۱ بیز اولاردین آیریلغان دین کین کمه بیلان اوتور کوس جزیره سیگا باریب ایرته سی رودوس جزیره سیگا یتیب اندین پاتارا شهریگا کلدوک. ۲ اندا فینیقیه گا بارادورغان بر کمه تاپیب شوینیگه مینیب کتوک. ۳ اما قپروس جزیره سی کورونگاندان سول قولدا قویوب سوریه گا باریب صورغه کلدوک چونکه کمه نینگ یوکی نی اندا چیقارادورغان ایردی لار. ۴ و انداکی شاگردلارنی تاپغان دین کین اول یرده یته کون توردوق، و اولار روح نینگ الهامی برله پاولوسغه: اورشلیم غه چیقماغیل دیب ایتیلار. ۵ اما اول یرده تورادورغان کونلاریمیزی او تگوزگاندان دین کتیب سفرگا چیق توق و همه سی خاتون بلالاری بیلان بیزنی شهر نینگ تاشقاریغچه اوزا تیب قویدیلار. و تنگیز نینگ بویدا تیز بوکوب دعا قیلدوق. ۶ و بربریمیز بیلان خوشلاشقان دین کین بیز کمه گا توشتوک اما اولار اوزی نینگ کی غه یانیب کتیلار.

۷ و صور دین کتیب کمه سفریمیزی تمام قیلیب پتولیمایسغه یتیب انداکی شاگردلار غه سلام بریب اولار بیلان بر کون توردوق. ۸ ایرته سی بیز اندین کتیب قیصریه گا کلیب اوزی یته لاردین بری بولوب انجیل نی بشارت برگوچی فیلیپوس نینگ اویگا کیریب اینینگ کی دا قالدوق. ۹ و اینینگ پیغمبر لیک قیلادورغان تورت باکره قیزی بار ایردی. ۱۰ و بیز اندا برنچه کون قالغاندا اغابوس دیگان بر پیغمبر یهو دیه دین اول یرگا کلدی. ۱۱ و اول بیز نینگ قاشیمیز غه کلیب پاولوس نینگ کمیرنی الیب اوز قول لارینی و پوت لارینی باغلاب: روح القدس مونداغ ایتورکه بو کمیر نینگ ایگاسی نی یهودیلار اورشلیم دا شونداغ باغلاب طائفه لار نینگ قولیغه تاپشورور لار دیب ایتی. ۱۲ مونی انگلاغانیمیز دا بیز بیلان اول یر لیک کشیلار انگا: اورشلیم غه بارماغیل دیب یالباردوق. ۱۳ پاولوس جواب بریب ایتی: نمه ایشقه شونداغ یغلاب کونگولوم نی سیندورور سیز لار؟ خداوند یسوع نینگ اسمی اوچون یالغوز

باغلانغالی ایماس بلکه اورشلیم دا اولگالی هم راضی دور من دیدی. ^{۱۴} و اول اوناتیلماغاندا بیز شوک بولوب خدانینگ اراده سیدیک بولسون دیب ایئتوق.

^{۱۵} بو کونلاردین کین یول جابدوق لاریمیزنی طیارلاب اورشلیم غه چیقیب باردوق. ^{۱۶} لیکن شاگردلاردین برنچه سی قیصریّه دین بیز بیلان باریب بیزنی قپروس لوق مناسون دیگان بر کهنه شاگردنینگ کی غه مهمان بولغالی ایب باردیلار. ^{۱۷} بیز اورشلیم غه کلگانه برادرلار خوشلوق بیلان بیزنی قبول قیلدیلاز.

^{۱۸} پاولوس ایرته سی بیز بیلان بیله یعقوب نینگ قاشیغّه باردی و جماعت آقسقال لاری نینگ همه سی اندا کلدیلاز. ^{۱۹} و اولار غه سلام بریب خدا انینگ خدمتی برله طائفه لار نینگ آراسیدا قیلغان ایشلارینی بر دین بر دین بیان قیلیب بر دی. ^{۲۰} اولار مونی انگلاغاندا خدا غه جلال بریب پاولوس غه ایئتیلار: ای برادر کورورسن که ایشانگان یهودیلار نچه مینگ بولوب دور و همه سی موسی نینگ شریعتی او چون غیر تلبیک دور. ^{۲۱} و اولار سنینگ باره ننگه خلقدین: طائفه لار نینگ آراسیدا کی همه یهودیلار غه اوز بلالارینی ختنه قیلماسونلار و قاعده لارنی توتماسونلار دیب موسی دین یانغالی تعلیم برگانینگ نی انگلاب دورلار. ^{۲۲} ایمدی قایداغ قیلالی؟ سنینگ بو یرگا کلگانینگ نی همه خلق انگلاب قالدور. ^{۲۳} ایمدی سنگا ای تادورغانیمیزنی قیلغیل. نذراتاغان تورت کشیمیز بار. ^{۲۴} اولارنی ایب اوزونگی اولار بیلان تطهیر قیلیب ساچلارینی توشورگالی چیقادورغان خراجتی نی برگیل. مونینگ بیلان اولار نینگ همه سی سنینگ باره ننگه انگلاغانلاری نینگ یالغان ایکانی نی و اوزونگ شریعت گا موافق یوروب انی توتقانی نگی نی بیلورلار. ^{۲۵} لیکن ایشانگان طائفه لار باره سیده اولار غه بُت لار غه قربان قیلنغان گوشت دین و قان دین و بوغولغان جانورلاردین و زنادین اوزینی ساقلاسونلار دیب بیز خط پتوب توختاتقان ایردوک. ^{۲۶} و پاولوس اول کشیلارنی اوزیگا ایب ایرته سی اولار بیلان تطهیر قیلیب بیت مقدسگا کیریب تطهیر کونلاری تمام بولوب اولار نینگ هر بری او چون قربان او تگوزادورغان وقت نی معلوم قیلدی.

^{۲۷} و اول یته کون تمام بولغالی آز قالغاندا آسیا یورتیدین کلگان یهودیلار پاولوسنی بیت مقدسده کوروب همه خلقنی غلغله غه سالیب انی توتوب ^{۲۸} واقیراب: ای اسرائیل لیق کشیلار کلیب یاردم برینگلار! هر یرده قوم غه و شریعت گا و بو مکانغه ضد لیق قیلیب همه آدم لار غه تعلیم برگان کشی اوشبودور. مونینگدین باشقه اول هم بیت مقدسگا یونانیلار کیرگوزوب بو مقدس جای نی ناپاک قیلیب دور دیب ایئتیلار. ^{۲۹} چونکه اولار مون دین ایلگاری

افسوسلوق تروفیموسنی ایننگ بیلان شهرده کوروب پاولوس انی بیت مقدسگا ایب کیردی دیب خیال قیلدیلا. ^{۳۰} و همه شهر خلقی قوزغالدی، و خلق یوگوروب یغیلیب پاولوسنی توتوب بیت مقدسدین تاشقاری سودرادیلا و درحال دروازه لار برکتیلدی.

^{۳۱} و اولار انی اولتورگالی تورغانیدا قوشون نینگ مینگباشی سیغه: تمام اورشلیم غلغله دا بولوب قالدی دیب خبر یتی. ^{۳۲} اول درحال عسکرلار بیلان یوزباشیلارنی ایب یوگوروب اولار نینگ یانیغه کلدی. اولار مینگباشی بیلان عسکرلارنی کورگانده پاولوسنی اورماقدین توختادیلا. ^{۳۳} مینگباشی آلدیغه باریب پاولوسنی توتوب ایکی زنجیر بیلان باغلانسون دیب بویوروب کیم دور؟ نمه قیلیب دور دیب سوردی. ^{۳۴} اما خلق نینگ آراسیدا بری انی بری مونی دیب تاوالاشور ایردی. لیکن غلغله سبیدین تعیین بر نمه بیلامای: قورغانغه ایب بارلسون دیب بویوردی. ^{۳۵} و زینه پایه گا یتگانده خلق نینگ زورلوقی اوچون عسکرلار پاولوسنی کوتاریب الدیلار. ^{۳۶} چونکه جمیع خلق کینیدین ایرگاشیب: انی یوقاتغیل دیب واقیراشور ایردیلا. ^{۳۷} و پاولوسنی قورغانغه کیرگوزگانیده مینگباشیغه: سنگا بر سوز ایتسام بولامدور دیب ایتی. مینگباشی یونانیچه اوقارموسن؟ ^{۳۸} سن بو کونلاردین ایلگاری فتنه قیلیب تورت مینگ قتل قیلغوچی نی بیابانغه ایب بارغان مصرلیق ایماسموسن دیدی. ^{۳۹} پاولوس: من قیلیقیه داکی مشهور بولغان طرسوس شهری نینگ اهل لاریدین بر یهودی کشی دورمن. سنگا یالبارورمن که خلققه سوز قیلغالی منگا اذن برگیل دیدی. ^{۴۰} و اول انگا اذن برگانده پاولوس زینه پایه ده توروب قولی بیلان خلققه اشارت قیلدی، و اولار تمام شوک بولغاندا اولارغه عبرانی تیلی بیلان سوز قیلیب ایتی:

یکرمه ایکنجی باب

^۱ ای برادرلار و آتالار ایمدی مینگ سیزلارگا برادورغان جوایم نی انگلانگلار دیدی. ^۲ و اولار ایننگ عبرانی تیلی بیلان اولارغه سوز قیلغانی نی انگلانگاندا تخی مو شوک بولوب قالدیلار. و اول ایتی: ^۳ من قیلیقیه داکی طرسوس شهریده توغولغان بر یهودی کشی دورمن لیکن بو شهرده چونگ بولوب عمالئیل نینگ پوت لاری آلدیدا تربیت تاپیب آتابابالاریمیز نینگ شریعتی نینگ ینگیچگالیکیده تعلیم الدیم. سیزلار همه نگیز بوکون بولغاندیک خدا طرفیگا غیرتلیک ایردیم. ^۴ اول یولداکی لارنی خواه ایر بولسون خواه خاتون

بولسون اولوم غچه قوغلاب باغلاب زندانلارغه تاپشورور ایردیم. ^۶ مونینگه اولوغ کاهن و آفسقال لارنینگ همه مجلسی منینگ گواه لاریم دور و اولاردین دمشقداکی برادرلارگا خط الیب انداکی ایشانگانلارنی هم باغلاب جزا برلسون دیب اولارنی اورشلیم غه کلتورماک اوچون اول یرگا باردیم.

^۷ اما یولدا کتیب باریب توش وقتی بیلان دمشقه یقینلاشقانیم دا ناگاه آسمان دین چونگ بر نور منینگ چوره مگا یارودی. ^۷ و من یرگا یقیلیب منگا: ای شاول ای شاول نمه ایشقه منی قوغلارسن؟ دیب ایتقان بر آواز انگلادیم. ^۸ من جواب بردیم که ای خداوند کیم دورسن؟ اول منگا: من سن اوزونگ قوغلاغان ناصر ت لیک یسوع دورمن دیب ای تی. ^۹ و منینگ بیلان بولغانلار نورنی کوردیلار لیکن منینگ بیلان سوزلاشگان کیم رسه نینگ سوزلارینی انگلاماس ایردیلار. ^{۱۰} و من ای تی: ای خداوند نمه قیلا؟ خداوند منگا: قویوب دمشقه کیرگیل. اندا اوزونگ قیلغالی تعیین قیلینغان نینگ همه سی سنگا ایتیلور دیدی. ^{۱۱} اما اول نورنینگ روشنلیک دین کورالماس بولغانیم اوچون همراه لاریم منی قولوم دین یوتالاب باشلادیلار و من دمشقه کیردیم. ^{۱۲} و شریعت گا موافق تقوادر بولوب انداکی همه یهودیلاردین یخشی شهادت تاپغان حنایا دیگان بر کشی ^{۱۳} منگا کلیب یانیم دا توروب منگا: ای شاول برادر کورادورغان بولغیل دیب ای تی. و من شو ساعت ده انگا قایلاب کورادورغان بولدوم. ^{۱۴} و اول ای تی: آتابابا لاریمیز نینگ تنگریسی سنی اوز اراده سی نی بیلیب اول عادلنی کوروب انینگ اغیزیدین آواز انگلاشقه ایلغاب دور. ^{۱۵} چونکه سن انینگ گواهی بولوب همه آدم لارنینگ آلدیدا کوروب انگلاغانینگ نینگ باره سیدین شهادت بر گایسن. ^{۱۶} و ایمدی نمه اوچون تأخیر قیلورسن؟ قویوب تعمد الیب انینگ اسمیغه دعوت قیلیب گناه لارینگ دین یویونغیل.

^{۱۷} اما اورشلیم غه یانیب کلیب بیت مقدّسه دعا قیلیب تورغانیم دا کشف حالیدا بولوب ^{۱۸} انی کوروب منگا: آلدیراب یلدام اورشلیم دین چیقیب کتگیل چونکه منینگ باره مداکی گواه لیقینگی قبول قیلماسلار دیب ایتقانی نی انگلادیم. ^{۱۹} اما من ای تی: ای خداوند سنگا ایشانگوچیلارنی زندانغه سالیب سیناغوغلاردا اوردورغانیم نی اولار اوزی بیلورلار. ^{۲۰} و سنینگ شهیدینگ استفانوس نینگ قانی توکولگانه من هم یانیدا توروب اوبدان بولدی دیب انی اولتورگوچیلارنینگ ایگین لارینی ساقلار ایردیم دیدیم. ^{۲۱} لیکن خداوند منگا ای تی: بارغیل! من سنی یراق یرگا طائفه لارنینگ آراسیغه ایبارمن.

^{۲۲} لیکن اولار بو سوزغچه لیک انگا قولاق سالیب آواز لارینی کوتاریب: انداغ آدم نی
یر یوزیدین یوقاتغیل! تیریک قالغالی لایق ایماس دیب ایتیلار. ^{۲۳} اولار واقیراب تاش
ایگین لارینی سالیب ایتیب هواغه توپا ساچقانیدا ^{۲۴} مینگباشی پاولوسنی قورغانغه ایب
کیریب: اولارنینگ ایننگ ضدیدا شونچه واقیراغانی نینگ سببی نی بیلماک اوچون حکم تیاقی
بیلان تحقیقلانگلار دیب بویوردی. ^{۲۵} اما اولار انی شیره قامچی اورماققه بندگا تارتقاندا
پاولوس عسکر یوزباشیدین: حکم مو توختاتمای بر رومالیق کشی نی شیره قامچی اورماق
سیزلارگا جائز مو دیب سوردی. ^{۲۶} یوزباشی مونی انگلاب مینگباشی نینگ قاشیغه باریب: نمه
قیلماقچی ایردینگ؟ بو کشی رومالیق ایکان دیب خبر بردی. ^{۲۷} مینگباشی اندا باریب ایننگدین
سوراب ایتی: منگا ایتغیل سن رومالیق سن مو؟ اول ایتی: آری شونداغ. ^{۲۸} مینگباشی: من
بولسام تولاپل خر جلاب رومانینگ ایلی بولدوم دیب ایتی. پاولوس: لیکن من روما ایل لیککیگا
توغولدوم دیدی. ^{۲۹} او پاولوسنی سورماقچی بولغانلار ایتی انی قویوب کتیلار و مینگباشی
ایننگ رومالیق ایکانی نی بیلیب انی باغلاغانی اوچون قورقار ایردی.

^{۳۰} ایرته سی مینگباشی یهودیلار نمه اوچون پاولوس نینگ تویه سیده عرض قیلغانی نی
تحقیقلاپ قیلای دیب انی یشیب اولوغ کاهن لار و همه چونگ محکمه یغیلسون دیب
بویوروب انی ایب اولارنینگ آلدیدا تورغوزدی.

بکر مه اوچونجی باب

^۱ پاولوس کوزلارینی محکمه گا تکیب ایتی: ای برادرلار من بو کونغچه تمام
صاف نیت بیلان خداغه خدمت قیلیب توردوم. ^۲ لیکن اولوغ کاهن حنایا ایننگ یانیدا
تورغانلارنی ایننگ اغیزیغه اورغالی بویوردی. ^۳ پاولوس انگا ایتی: خدا سنی اورادور ای
آقارتیلغان تام سن شریعت گا موافق منی حکم قیلغالی اولتوروب شریعت نینگ خلافیدا
منی اورغالی بویورورسن. ^۴ ایننگ یانیدا تورغانلار انگا: خدانینگ اولوغ کاهنی نی دشنام
قیلورسن مو؟ دیدیلار. ^۵ پاولوس ایتی: ای برادرلار ایننگ اولوغ کاهن ایکانی نی بیلما دیم
چونکه قومینگ نینگ اولوغی نی دشنام قیلماغایسن دیب پتولوب دور.

^۶ پاولوس اندا بولغانلارنینگ بر حصه سی صادوقی وینه بر حصه سی فریسی ایکانی نی
بیلیب محکمه ده قچقیریب ایتی: ای برادرلار من اوزوم فریسی و فریسی اوغلی دور من.

امیدیمیز و اولوک لار نینگ قیامتی اوچون سوراق قیلینورمن. ^۷ مونی ایتقاندا فریسیلار بیلان صادوقیلار نینگ آراسیدا بر اختلاف توشوب یغیلغانلار ایکی طرف بولدی. ^۸ چونکه صادوقیلار: قیامت یوق دور و فرشته یا روح هم یوق دور دیرلار لیکن فریسیلار مونینگ همه سیگا اقرار قیلورلار. ^۹ اول وقت تولا غاوغه چیتتی و فریسیلار نینگ فرقه سیدین بولغان برنچه کاتب لار قویوب قاتیق بحثلاشیب: بو کشیده هیچ یمانلیق تاپمادوق اگر انگا بر روح یا بر فرشته سوزلاگان بولسه قایداغ دیب ایتیلار. ^{۱۰} و جدل قاتیق بولغاندا عسکر مینگباشی: پاولوسنی پاره پاره قیلورلار مکی دیب قورقوب پاولوسنی اولار نینگ آراسیدین اوزوب الیب چیقیب قورغانغه کیرگوزگالی عسکر بویوردی. ^{۱۱} اما شو کیچه سی خداوند پاولوس نینگ یانیدا توروب: جرأتلیک بولغیل منینگ باره مده اورشلیم دا گواهلیق برگانینگدیک رومادا هم گواهلیق برورسن دیب ایتی.

^{۱۲} کوندوز بولغاندا یهودیلار هولاشیب: پاولوسنی اولتورماگونچه اصلا یب ایچماس میز دیب اوزینی لعنت نینگ تگیگا تاشلادیلار. ^{۱۳} شونداغ هولاشیب انت ایچگانلار قرق کشیدین زیاده ایردی ^{۱۴} بولار اولوغ کاهن لار نینگ و آقسقال لار نینگ قاشیغه باریب: بیز پاولوسنی اولتورماگونچه هیچ نمه تاتیمایمیز دیب اوزومیزی قاتیق لعنت نینگ تگیگا تاشلادوق. ^{۱۵} انینگ اوچون سیزلار محکمه بیلان بیله انینگ ایشی نی ینگیچگاراک تحقیقلایدورغان بهانه نی کلتوروب عسکر مینگباشیغه: پاولوسنی بیزگا ایبارگیل دیب التماس قیلینگلار. و اول یتیب کلماسده بیز انی اولتورگالی طیار بولامیز دیب ایتیلار. ^{۱۶} اما پاولوس نینگ همشیره سی نینگ اوغلی بو مصلحت نی انگلاب قالب قورغانغه کیریپ پاولوسغه خبر بردی ^{۱۷} پاولوس عسکر یوزباشیلاری نینگ برینی اوز آلدیغه قچقیریپ انگا: بو یگیت نی مینگباشی نینگ قاشیغه الیب بارغیل چونکه انگا ایتادورغان بر سوزی بار دیدی. ^{۱۸} یوزباشی انی مینگباشی نینگ قاشیغه الیب باریب: زندانی پاولوس منی اوز آلدیغه قچقیریپ بو یگیت نی سنینگ قاشینگه الیب باریشیم نی تیلادی. انینگ سنگا ایتادورغان سوزی بار دیدی. ^{۱۹} مینگباشی انینگ قولیدین توتوب بر طرفگا الیب باریب: منگا ایتادورغان سوزونگ نمه دیب اینگدین سوردی. ^{۲۰} اول ایتی: یهودیلار پاولوس نینگ ایشی نی ینگیچگالیک بیلان تحقیقلایمیز دیب بهانه کلتوروب ایرته انی اولوغ محکمه گا ایبارماکینگ نی سندین التماس قیلغالی مصلحت قیلیشیدور. ^{۲۱} ایمدی سن اولارغه اوناماغیل چونکه اولاردین قرقدین زیاده کشی

مخفیة انی ماراب یاتیب انی اولتور ماگونچه یب ایچما یمیز دیب اوزینی لعنت نینگ تگیگا تاشلاب دور. ایمدی اولار طیار بولوب سنینگ وعده ننگا ساقلاب تورور لار دیدی. ۲۲ مینگباشی یگیت گا: مونی منگا خبر برگانینگ نی هیچ کیم گا ایتماغیل دیب انگا کتگالی رخصت بردی. ۲۳ اندین عسکر یوزباشیلاریدین ایکی سی نی قچقیریب ایتی: بو کیچه نینگ اوچونجی ساعتیده قیصریه گا بارغالی ایکی یوز عسکر، یتیمیش اطلاق کشی و ایکی یوز نیزه دار طیار قیلینگلار دیب ۲۴ پاولوسنی میندوروب والی فیلیکس نینگ آلدیغه تیج سلامت الیب باریشقه اولاغ تاپتورغالی اولارغه بویوردی.

۲۵ و اول مونداغ بر خط پتودیکه ۲۶ کلودیوس لیسایس دین عزتلیک فیلیکس والیغه سلام! ۲۷ بو کشی نی یهودیلار توتوب انی اولتورادورغان ایردی اما من قوشون بیلان کلیب انینگ رومالیک ایکانی نی بیلگانه انی اولار نینگ قولیدین اجراتیب الدیم. ۲۸ لیکن اولار نینگ انینگ توپه سیده عرض قیلغانی نینگ سببی نی اوقای دیب اولار نینگ محکمه سیگا الیب باردیم. ۲۹ تفتیش قیلیب باقسام اولار نینگ شریعتی توغراسیدا تالاشادورغان ایشلار اوچون انینگ توپه سیده عرض قیلغانلاری منگا معلوم بولدی لیکن اولوم گا یازنجیرغه لایق بر گناه انینگده تاپیلما دی. ۳۰ اما اولار نینگ بو آدمغه قصد قیلغانی منگا معلوم بولغاندا انی درحال سنینگ قاشینگغه ایباریب انینگ دعوا گر لاریگا سنینگ آلدینگدا توپه سیده عرض قیلغانی بویوردوم. ۳۱ و عسکر لار اوزیگا بویورولغاندیک پاولوسنی الیب کیچه لاب انتیپاتریس شهریگا الیب باردیلار. ۳۲ ایرته سی اطلاق لارنی انینگ بیلان بارغالی قویوب قورغانغه یانیب کتیلار. ۳۳ اما اطلاق لار قیصریه گا کیرگانه خطنی والیغه بریب پاولوسنی انینگ آلدیغه الیب کلدی لار. ۳۴ والی خطنی اوقوب: اول قایسی ولایت دین ایکان دیب سوراب انینگ قیلیقیته دین ایکانی نی بیلگانه ۳۵ ایتی: سنینگ دعوا گر لار نینگ هم کلگانه عرضینگنی انگلا یمن دیب هیرو دس نینگ اوردا سیدا انی ساقلاغالی بویوردی.

بکر مه تور تونجی باب

۱ بش کوندین کین اولوغ کاهن حنّانیا، برنچه آقسقال لار و ترتولوس دیگان بر گبچی کلیب والیغه پاولوس نینگ توپه سیده عرض قیلدی لار. پاولوسنی توغرا قیلغاندین کین ترتولوس قوپوب انینگ توپه سیده بیلامچیلیک قیلیب ایتی: ۳ ای عزتلیک فیلیکس سنینگ

سایه ننگه تولا تینجلیق تا پغانیمیزی و سنینگ یخشی مصلحتینگ بیلان بو ملت گاتولا منفعتلیک ایشلار پیدا بولغانی نی هر زماندا و هر مکاندا چونگ متتدارلیق بیلان اقرار قیلورمیز. ^۴ لیکن سنی اوزون وقت کایتمای التماس قیلورمن که مهربانلیقینگدا مرحمت قیلیب بیزدین برنچه اغیز سوز انگلاغایسن. ^۵ بیز بو آدم نینگ فساد قیلیب یر یوزیداکی همه یهودیلار نینگ آراسیدا فتنه تریب نصارالار نینگ فرقه سی نینگ بر باشلاغوچی سی ایکانی نی کوروب قویدوق. ^۶ بیت مقدس نی هم ناپاک قیلغالی توردی. ایننگ اوچون انی توتوب الدوق. ^۷ ^۸ ایمدی سن اوزونگ سوراق قیلیب بیز ایننگ توپه سیده عرض قیلغان نینگ همه سی نی اوزیدین معلوم قیلورسن دیدی. ^۹ و یهودیلار: ایش شونداغ ایکان دیب سوزیگا یان باسار ایردی.

^{۱۰} والی پاولوسغه: سوز قیلغیل دیب اشارت قیلغاندا اول سوز باشلاب ایتی: سنینگ تولا یل دین بری بو ملت گاتاکم بولغانینگ نی بیلیب خاطر جمع لیک بیلان اوز توغرامدا جواب برورمن. ^{۱۱} سنگا معلوم بولسون که اورشلیم غه سجده قیلغالی چیقغانیم غه تخی اون ایکی کوندین اشماپ دور. ^{۱۲} او منینگ بیت مقدسده یا سیناغولاردا و یا شهر ایچیده برکشی بیلان ایتیشیب خلق نی قوزغاتقانی نی کورمادیلار. ^{۱۳} او لار حاضر منینگ توپه مده قیلغان بیلامچیلیکی نی سنینگ آلدینگدا گواه بیلان توختاتالمایدور. ^{۱۴} لیکن مونی سنگا اقرار قیلورمن که اولار فرقه دیگان طریقه غه موافق آتابابالاریم نینگ تنگریسیگا عبادت قیلیب تورات دا و پیغمبر لار نینگ کتاب لاریدا بتولگان نینگ همه سیگا ایشانورمن. ^{۱۵} بولاردیک من هم خداغه اعتماد قیلیب یخشیلار بیلان یمانلار قویادور دیب قیامت گاتامیدواردورمن. ^{۱۶} ایننگ اوچون من اوزوم خدانینگ و آدم لار نینگ آلدیدا ضمیریم پاک بولسون دیب همیشه جهد قیلیب تورورمن.

^{۱۷} و تولا یل لار اوتگان دین کین قربانلیق قیلیب اوز خلقیم غه صدقه برگالی کلدیم. ^{۱۸} خلق قوزغاتیب غلوه قیلما ی تطهیر رسمی نی قیلیب بولغانیم دا آسیا یورتیدین کلگان برنچه یهودیلار منی بیت مقدسده کوروب قالدیلار. ^{۱۹} بولار نینگ منینگ توپه مده بر دعواسی بولسه بو یرگا کلیب آلدینگدا عرضی نی قیلسه بولور ایدی. ^{۲۰} بولماسه بو کشیلار اوزی اولوغ محکمه نینگ آلدیدا تورغانیم دا منده نمه گناه تا پغانی نی دیسونلار. ^{۲۱} یا: اولوک لار نینگ قیامتی توغراسیدین من بوکون سیز نینگ آلدینگیزدا سوراق قیلینورمن دیب اولار نینگ آراسیدا تورغانیم دا ایتقان شو سوزوم نی یمان الدیلار مکی.

^{۲۲} فیلیکس بو ایمان نینگ یولی نی تگیدین بیلیب دعوانی باشقه وقت غه سالیب ایّی لیسپاس مینگباشی بو یرگا کلگانده دعوا ینگیزی دقت بیلان سورای دیب ^{۲۳} عسکر یوزباشیغه پاولوسنی بوشوتوبراق قویوب یقین کشیلاری نینگ هیچ برینی انگا خدمت قیلیشدین توسمای ساقلاغالی بووردی.

^{۲۴} اما برنچه کوندین کین فیلیکس اوزی نینگ یهودی خاتونی دروسیلا بیلان کلیب پاولوسنی کلتوروب یسوع مسیح گا ایشانیش باره سیده اینگدین سوردی. ^{۲۵} اما پاولوس عدالت و نفس یغماغلیق و کلادورغان حکم نینگ باره سیده سوز قیلغاندا فیلیکس قورقوب ایّی: ایمدی کتگیل منگا مناسب فرصت بولغاندا سنی اوز آلدیم غه قچقیرای دیدی. ^{۲۶} اما پاولوس منگا پُل برورمیکان دیب امید قیلیب انی پات پات قچقیریب ایننگ بیلان سوزلاشور ایردی.

^{۲۷} لیکن ایکی یل اوتگانده فیلیکس نینگ اورنیغه پورکیوس فستوس کلدی. و فیلیکس: یهودیلار مندین متتدار بولسونلار دیب پاولوسنی زنداندا باغلاغلیق قویوب کتی.

بکر مه بشنجی باب

^۱ فستوس والیلیق منصب نی تاپشوروب الیب اوچ کون اوتگانده قیصریه دین اورشلیم غه چیقتی. ^۲ او اولوغ کاهن لار بیلان یهودیلار نینگ چونگ لاری انگا پاولوس نینگ ضدیدا عرض قیلیب ^۳ التفات بولسه پاولوسنی اورشلیم غه الیب کلگوزگیل دیب انگا یالباردیلا. اولار یولدا پاولوسنی ماراب توروب اولتوروشگا مصلحت قیلیشیب ایردی. ^۴ لیکن فستوس اولار غه: پاولوس قیصریه ده سولاغلیق تورادور اوزوم هم پات فرصت ده اول یرگا بارامن. ^۵ ایننگ اوچون آرانگیزدا بو ایشقه یوقوشلوقی بار کشیلار من بیلان باریب اول آدم نینگ بر گناهی بولسه ایننگ توپه سیده عرض قیلسونلار دیب ایّی.

^۶ فستوس اولار نینگ آراسیدا سکز اون کون اوتمای توروب قیصریه گا باریب توشتی. ایرته سی سوراق تختیدا اولتوروب پاولوسنی الیب کلگالی بووردی. ^۷ اول کلگانده اورشلیم دین کلگان یهودیلار چوره سیده توروب تولا اغیر تهمت لار بیلان انی شکایت قیلدیلا لیکن گواه بیلان توختاتیشقه عاجز کلدیلا. ^۸ پاولوس اوزینی محافظت قیلیب: خواه یهودیلار نینگ شریعتیگا خواه بیت مقدسگا خواه قیصر غه هیچ بر گناه قیلما دیم دیب

جواب بردی. ^۹ اما فستوس یهودیلار مندین منتدار بولسونلار دیب خواهلاب پاولوسدین: اورشلیم غه چقیب بو ایشلار توغراسیدا منینگ آلدیم دا سوراق قیلینغالی خواهلامسن دیب سوردی. ^{۱۰} لیکن پاولوس ایتی: قیصرنینگ بر ولایتیداکی حکم تختی نینگ آلدیدا تورورمن و انداغ یرده حکم قیلینماقیم کیراک دور. سن اوزونگ بیلگاندیک یهودیلارغه هیچ بر ناحقلیق قیلما دیم. ^{۱۱} اگر بر خطا یا اولوم گالایق بر ایش قیلغان بولسام اوزومنی اولوم دین ایاماس من لیکن بولار منینگ توپه مده عرض قیلغان ایشلارنینگ هیچ بری نینگ اورنی بولماسه هیچ کشی منی اولارغه توتوب برالمايدور. قیصرغه عرض قیلورمن دیدی. ^{۱۲} فستوس مجلسی بیلان کینگاشیب: قیصرغه عرض قیلدینگ و قیصرنینگ آلدیغه بارورسن دیب اوچور بردی.

^{۱۳} برنجی کون اوتگان دین کین اغریپاس پادشاه بیلان برنیکی فستوسغه تبرک ایتقالی قیصریه گال کلدیلار. ^{۱۴} اولار اندا برنچه کون تورغاندا فستوس پاولوس نینگ ایشی نی پادشاه غه دیب بریب ایتی: موندا فیلیکسدین بر کشی زنداندا قالیب دور. ^{۱۵} من اورشلیم دا ایکان وقتیم دا اولوغ کاهن لار بیلان یهودیلارنینگ آقسقال لاری انینگ ضدیدا عرض قیلیب توپه سیده حکم تیلادیلار. ^{۱۶} لیکن اولارغه اوچور بردیم که جوایگر اوز دعواگر لاری بیلان یوزبوز توروب اوزی نینگ توپه سیده قیلینغان دعوا توغراسیدین جواب برگالی فرصت تاپماغونچه بر آدمنی قتل قیلینیشقه تاپشورماق رومالیق لارنینگ رسمی ایماس. ^{۱۷} اولار بو یرگا یغیلغان دین کین من تأخیر قیلما ی ایرته سی سوراق تختیغه اولتوروب اول کشی نی ایب کلگالی بویوردوم. ^{۱۸} لیکن دعواگر لاری قویغاندا من گمان قیلغان ایشلارنینگ هیچ برینی انینگ توپه سیده قویما دیلار ^{۱۹} بلکه اولارنینگ اوز دین عبادتی توغراسیداکی ایشلار و پاولوس انی تبریک دیب ایتقان یسوع ناملیق اولگان بر کشی باره سیده انینگ بیلان تالاشتیلار. ^{۲۰} لیکن من بو سوراق توغراسیدا نمه خیال قیلیشیم نی بیلما گانده اینگدین: اورشلیم غه باریب بو ایشلار باره سیده سوراق قیلینغالی خواهلامسن دیب سوردوم. ^{۲۱} لیکن پاولوس قیصرغه عرض قیلیب انینگ آلدیدا سوراق قیلینغونچه لیق محافظت قیلینیشی سورغاندا من انی قیصرنینگ آلدیغه ایبارگونچه ساقلالغالی بویوردوم. ^{۲۲} و اغریپاس فستوسغه ایتی: من هم اول کشی نی انگلاغالی خواهلار ایردیم. فستوس: ایرته انی انگلارسن دیب ایتی. ^{۲۳} ایرته سی اغریپاس و برنیکی چونگ دبدبه بیلان کلیب مینگباشیلار و شهرنینگ اصلزاده کشیلاری بیلان محکمه خانه سیغه کیرگانده پاولوس فستوس نینگ

بویوروقی بیلان کلتورولدی.^{۲۴} و فستوس ایّی: ای پادشاه اغریپاس و بیز بیلان بو یرده حاضر بولغان همه کشیلار منا بو کشی نی کورورسیزلار. انینگ توپه سیده یهودیلارنینگ همه سی اورشلیم دا و بو یرده منگا عرض قیلیب: اول ینه شونداغ تیریك قالماسون دیب تاوالاشیب ایردیلا. ^{۲۵} لیکن من اوقتوم که اولوم گالایق هیچ بر ایش قیلما ب دور. لیکن اول اوزی قیصرغه عرض قیلغاندین کین انی اول یرگا ایبارگالی تعیین قیلدیم.^{۲۶} اما انینگ توپه سیده خواجه مغه پتوگودیک بر نرسم یوق دور. انینگ او چون انی سیزنینگ آلدینگیزغه و مخصوصاً سنینگ آلدینگغه ای پادشاه اغریپاس کلتور دوم تاکه سوراق قیلغاندین کین پتوگالی بر نمم بولسون.^{۲۷} چونکه بر زندانی نی انینگ توپه سیداکی عرض نی بیلدورمای ایبارماک منگا بولمایدورغاندیک کورونور دیدی.

یکرمه التنجی باب

۱) اغریپاس پاولوسغه: اوز باره ننگه جواب برگالی سنگا اجازت بار دیدی. اول وقت پاولوس قولی نی سونوب اوز جوایدا ایّی: ^۲ ای پادشاه اغریپاس یهودیلار منینگ توپه مده دعوا قیلغان ایشلار باره سیده سنینگ آلدینگدا بو کون جواب برگالی فرصت تاپغانیم او چون اوزوم نی بختلیک بیلورمن.^۳ چونکه اوزونگ یهودیلارنینگ همه رسم و مسئله لارینی اوبدان بیلورسن. انینگ او چون سنگا یالبارورمن که سوزوم نی صبر بیلان انگلاغایسن.^۴ دسلا بدین تارتیب آری کچیک وقتیم دین بری عمروم نی اورشلیم دا اوز قومیم نینگ آراسیدا قایداغ اوتگوزگانیم نی همه یهودیلار بیلورلار.^۵ اگر اولار گواه لیق برگالی خواهلاسه منینگ فریسی بولوب اولدین تارتیب عبادتیمیز نینگ همه دین چینگ فرقه سی نینگ قاعده لاریگا موافق یورگانیم نی بیلورلار.^۶ ایمدی خدا طرفیدین آتابا بالاریمیزغه بولغان وعده نینگ امیددی او چون موندا سوراق قیلینیب تورورمن.^۷ اول وعده گالیتگالی اون ایکی قبیله میز غیرت بیلان کیچه و کوندوز خداغه عبادت قیلیب امید قیلورلار. بو امید او چون ای پادشاه یهودیلار منی شکایت قیلورلار.^۸ خدانینگ اولوک لارنی تیرگوزماکی نمم ایشقه سیزلارگا ایشانالماگودیک بر ایش کورونور؟^۹ من اوزوم هم نصرت لیک یسوع نینگ اسمی نینگ ضدیدا تولا قصد قیلماقیم واجب دیب خیال قیلور ایردیم.^{۱۰} اورشلیم دا هم شونداغ قیلیب اولوغ کاهن لار دین دستک خطی الیب مقدس لار دین تولا کشیلارنی زندانغه

سالیب اولتورولگانیده رأی برور ایردیم.^{۱۱} او همه سیناغوغلاردا پات پات اولارنی قیناب دشنام ایتقالی زورلاب اولارنینگ ضدیدا زیاده چاچقونلوق قیلیب خارج شهرلارغچه قوغلار ایردیم.^{۱۲} او اولوغ کاهن لارنینگ دستک خطی و بویوروقی بیلان دمشق نینگ یولیدا کتیب بارغانیم دا^{۱۳} ما ای پادشاه کون نینگ توش وقتیدا آفتاب نینگ نوریدین یاروغراق بر نور منینگ و من بیلان بارغانلارنینگ چوره سیده یاروغانی نی کوردوم.^{۱۴} او همه میز یرگا یقیلغاندا عبرانی تیلیدا منگا: ای شاول ای شاول منی نمه ایشقه قوغلارسن؟ سانجیغوجقه تپمک سنگا قین دور دیگان بر آواز انگلادیم.^{۱۵} اما من ایتیم: ای خداوند سن کیم دورسن؟ خداوند ایتی: من سن اوزونگ قوغلاغان یسوع دورمن.^{۱۶} لیکن قویوب پوت لارنینگ بیلان دپساب تورغیل. چونکه من سنگا کورونگانیم و موندین کین سنگا کورونادورغانیم باره سیده شهادت برکایسن دیب سنی خدمتکار و گواهییم بولوشقه ایلغادیم.^{۱۷} من سنی قوم دین و طائفه لاردین قوتقازیب^{۱۸} اولارنینگ کوزلارینی اچیب اولارنی قرانگولوقدین یاروغلوققه و شیطان نینگ قوتیدین خدا طرفیگا یاندورغالی سنی اولارغه ایبارورمن تاکه منگا ایشانماکی بیلان گناه لارنینگ مغفرتی نی تاپیب مقدس لار بیلان میراث الغایلار دیدی.

^{۱۹} اینینگ اوچون ای پادشاه اغریپاس اول سماوی رؤیاغه اطاعت سزلیک قیلما دیم.
^{۲۰} بلکه اول دمشق داکی لار بیلان اورشلیم داکی لارغه اندین یهودیه نینگ همه یورتیغه و طائفه لارغه توبه قیلیب خداغه یانیب توبه گا لایق عمل قیلسونلار دیب بشارت برور ایردیم.
^{۲۱} مونینگ اوچون یهودیلار بیت مقدسده منی توتوب اولتورگالی قصدلار ایردی.^{۲۲} اما خدا منگا بریلگان یاردمی بیلان بو کونغچه کچیک لارگا و چونگ لارغه گواه لیق بریب تورامن.
 و پیغمبرلار بیلان موسی: واقع بولادور دیب خبر برگانیدین باشقه هیچ نمه نی ایتمای
^{۲۳} مسیح نینگ زحمت تارتیب قیامت نینگ تونجی سی بولوب قوم غه و طائفه لارغه نور بشارت برماکی کیراک بولغانی نی وعظ ایتورمن.

^{۲۴} پاولوس مونی ایتیب جواب برگانده فستوس اونلوك آواز بیلان ایتی: ای پاولوس عقلینگدین آزیب سن علمینگ نینگ تولالیقی سنی عقلینگدین آزدوروب دور.^{۲۵} پاولوس ایتی: ای عزتلیک فستوس من عقلیم دین آزما ب دورمن بلکه حق و عقل لیق سوزلار ایتورمن.^{۲۶} پادشاه نینگ بو ایشلاردین خبری بار اینینگ اوچون جرأت بیلان اینینگ آلدیدا سوز قیلورمن. بو ایشلارنینگ هیچ بری انگا نامعلوم بولماغانی نی بیلورمن چونکه بو ایش بر بولونگدا واقع بولغان ایماس.^{۲۷} ای پادشاه اغریپاس پیغمبرلارگا ایشانورسن مو؟

ایشانگانینگ نی بیلورمن دیدی.^{۲۸} اغریپاس پاولوسغه: منی اوناتیب خریستیان قیلیشینگه آز قالدی دیدی.^{۲۹} پاولوس ایتی: آز قالسه یا تولا قالسه خدادین تیلارمن که یالغوز سن ایماس بلکه بوکون منی انگلاغانلار نینگ همه سی مونداغ زنجیر بیلان باغلانمای مندیک بولسه ایردی دیدی.

۳۰ پادشاه، والی و برنیکی و اولار بیلان اولتورغانلار قویوب^{۳۱} بر طرفگا باریب بربری بیلان سوزلاشیب ایٹیلار: بو آدم اولوم گا و یا زنجیرغه لایق هیچ بر ایش قیلما ب دور.^{۳۲} و اغریپاس فستوسغه ایتی: بو آدم قیصرغه عرض قیلماغان بولسه آزاد قیلینالور ایردی.

یکرمه یتنجی باب

۱ کمه بیلان ایतालیاغه باریشیمیز تعیین بولغاندا پاولوسنی و ینه برنچه زندانیلارنی قیصر نینگ قوشونیداکی یولیوس دیگان بر یوزباشیغه تاپشوردیلار.^۲ بیز آسیا یورتی نینگ ساحلیداکی شهرلارگا بارادورغان آدرامیت کمه سیگا توشوب روان بولدوق و تسالونیکیدین بولغان ارستارخوس دیگان بر ماكدونیة لیک کشی بیز بیلان باردی.^۳ ایرته سی صیداغه یتیب کلدوک. و یولیوس پاولوسغه آدمیتلیک قیلیب خونده خواه لبق تاپماق اوچون دوست لاری نینگ قاشیغه بارغالی انگارخصت بردی.^۴ اول یردین کتیب شمال صد بولغان اوچون قیروس نینگ توبنیدین اوتوب^۵ قیلیقیه و پامفیلیه نینگ اودولیداکی تنگیز بیلان کزیب لیکه داکی میرا شهریگا یتیب کلدوک.^۶ اول یرده عسکر یوزباشی ایतालیاغه بارادورغان بر اسکندریه کمه سی نی تاپیب بیزنی شونینگه توشوروب قویدی.^۷ و بیز تولا کونلار اهسته اهسته مانگیب مشقت بیلان کنیدوس نینگ یقینیغه یتیب شمال بیزگا پوتلاشیب اندا بارغالی قویماغاندا سلمونی نی یاندا ب کرید جزیره سی نینگ توبنیدین اوتوب^۸ مشکل لوک بیلان جزیره نینگ ساحلی نی یاقالاب لاسایه شهری نینگ یقینیداکی چرایلیق لیمانلار دیگان جایغه کلدوک.

۹ تولا وقت اوتگانی اوچون کمه بیلان سفر قیلماق خطرلیک بولغان ایردی چونکه روزه کونی اوتگان ایردی. و پاولوس مصلحت بریب^{۱۰} اولارغه ایتی: ای کشیلار بو تنگیز سفری نینگ یالغوز یوک بیلان کمه گا ایماس بلکه جانلاریمیزغه هم تولا خطرلیک بولوب زیان یتگوزادورغانی نی کورورمن.^{۱۱} لیکن عسکر یوزباشی کمه چیگا و کمه نینگ ایگاسیگا

ایشانین پاولوس نینگ سوزیگا قولاق سالمادی. ^{۱۲} اما اول یر قیشلاغالی کلیشماگانا اوچون کمه داکی لارنینگ تولاسی: بو یردین کتیب ممکن بولسه فینیکسگا باریب اندا قیشلایلی دیب کینگاشتیلار. فینیکس اوزی غرب جنوبیدین و غرب شمالیدین دالدا لانیب کرید جزیره سیده بولغان بر لیمان ایکان. ^{۱۳} جنوب طرفیدین کهال بر شمال چقیب سوقغاندا اولار: کونگلیمیزداکی دیک بولدی دیب لنگرنی چیقاریب کرید ساحلی نی یاقلاب مانگدییار.

^{۱۴} لیکن اوزون وقت اوتماسده شرق شمال بورانی دیگان بر قاتیق بوران جزیره طرفیدین چقتی. ^{۱۵} او کمه اورولوب شمالغه ضد تورالماغاندا ناعلاج کمه نی شمال نینگ مَیلچه قویوب مانگدوردوق. ^{۱۶} او کلاودا دیگان کچیک بر جزیره سی نینگ دالداسی بیلان مانگانیمیزدا ترسلیک بیلان قایق نی کمه گا تارتیب الدوق. ^{۱۷} او اولار قایق نی ایچیگا تارتیب الغاندین کین چاره تاپیب ارغامچی بیلان کمه نینگ چوره سی نی باغلاب بر کتیب قویدییار و کمه سیرتش دیگان قوم زومچاق لاریغه قاقلیب کتماسون دیب بادبان نی توشوروب کمه نی شمال نینگ سوروکلاشیگا قویوب بردییار. ^{۱۸} لیکن بوراندین قاتیق باسیلغانیمیزدا ایرته سی یوک نی تنگیزگا تاشلادییار. ^{۱۹} او اوچونجی کونی اولار اوز قول لاری بیلان کمه نینگ اسباب جابدوق لارینی تاشلاب آتیلار. ^{۲۰} تولا کونلار خواه آفتاب خواه یولدوز کورونماس ایردی. و بوران توختامای سوقاب تورغاندا قوتولوشدین همه امیدیمیز کسیدلی.

^{۲۱} او تولالارنینگ یگوسی کلماگانده پاولوس اولارنینگ اوتراسیدا قویوب ایتی: ای کشیلار منینگ سوزوم گا اوناب کریددین چیقماغان بولسانگیز بو مشقت و ضررگا اوچراماس ایردوک. ^{۲۲} اما ایمدی سیزلارگا ایتورمن که خاطر جمع بولغایسیزلار. منا سیزنینگ هیچ برینگیزنینگ جانی هلاک بولمایدور، یالغوز کمه یوقالادور. ^{۲۳} من عبادت قیلغان ایگام خدانینگ بر فرشته سی بو کیچه منینگ یانیم دا توروب ^{۲۴} ایتی: ای پاولوس قورقماغیل قیصرنینگ قاشیغه چیقماقینگ کیراک و منا خدا سن بیلان کمه ده سفر قیلغوچیلارنینگ همه سی نی سنگا بردی. ^{۲۵} انینگ اوچون خاطر جمع بولونگلار ای کشیلار چونکه منگا ایتیلغاندیک بولوشقه چونپوتوب خداغه ایشانورمن. ^{۲۶} لیکن بر جزیره گا سوقونماقیمیز کیراک ایکان. ^{۲۷} اون تورتونجی کیچه سی ادرياتیق تنگیزیده دوالغونوب مانگانیمیزدا کمه چیلار کیچه نینگ یاریمیدا قوروققه یقینلاشتوق دیب

گمان قیلدیلا. ^{۲۸} سونینگ چوقورلوقی نی چاغلاب یکر مه غولاچ ایکانی نی بیلیب اندین آزغنه مانگیب ینه چاغلاب چوقورلوقی نینگ اون بش غولاچ ایکانی نی بیلدیلا. ^{۲۹} و کمه نینگ قورام لارغه قاقیلیب کتیشیدین قورقوب کمه نینگ کینی طرفیدین تورت لنگر سالیب تانگاتیشقه ساقلاب تور دیلا. ^{۳۰} اما کمه چیلار کمه دین قاققالی قصد قیلیب کمه نینگ آلدی طرفیدین لنگر سالامیز دیب بهانه قیلیب قایق نی توشورگانیده ^{۳۱} پاولوس عسکر یوزباشیغه و عسکر لارغه: اگر بولار کمه ده قالماسه سیزلار قوتولالماس سیزلار دیب ایتی. ^{۳۲} اول وقت عسکر لار قایق نینگ باغلارینی کسپب انی توشوروب آتیلار. ^{۳۳} اما تانگاتار وقت دا پاولوس همه سیگا طعام یگالی یالباریب ایتی: بوکون ساقلاب توروب بر نمه یمای تورغانینگیزغه اون تورتونجی کونی بولدی. ^{۳۴} انینگ اوچون سیزلارگا طعام یگالی یالبارورمن بو سیز نینگ قوتولوشینگیزغه لازم دور چونکه هیچ برینگیز نینگ باشیدین بر تال ساچ یوقالمایدور ^{۳۵} دیب ایتیب بر نان نی الیب همه سی نینگ آلدیدا خداغه شکر ایتیب اوشاتیب یگالی توردی. ^{۳۶} و همه سی دل جمع بولوب طعام الیب دیدیلار. ^{۳۷} و کمه ده همه میز ایکی یوز یتیمیش الته جان ایردوک. ^{۳۸} و اولار یب توغاندین کین بغدای نی تنگیزگا تاشلاب کمه نی ینگوتیلار.

^{۳۹} کوندوز بولغاندا اول یرنی تونومادیلار. اما ساحلی چیقالمادیک بر کورفزی کوروب ممکن بولسه اول یرگا کمه نی کیرگوزگالی مصلحت قیلیشتیلار. ^{۴۰} و لنگر لار نینگ باغلارینی کسپب لنگر لارنی تنگیزده قویوب کمه نینگ قایریماسی نینگ باغلارینی بوشاتیب چونگ بادبان نی کوتاریب شمالغه اودول قیلیب کمه نی ساحل طرفیگا جوناتیلار. ^{۴۱} اما سونینگ تگیداکی بر دومبالچاققه اوچراب کمه نی انگا تاقاشتوروب قویدیلا. و کمه نینگ آلدی طرفی تیرانماگودیک بولوب قالدی لیکن کینی طرفی دولغونلار نینگ اورغانیدین سینغالی توردی. ^{۴۲} و عسکر لار اوزی: هیچ بری سو اوزوب چیقیب قاجیب کتماسون دیب زندانیلارنی اولتورگالی مصلحت قیلیشتیلار. ^{۴۳} لیکن عسکر یوزباشی پاولوسنی قوتقازغالی خواهلاب اولارنی قصد قیلغانیدین توساب: سو اوزوشنی بیلگانلار اول اوزینی سوغه تاشلاب قوروققه چیقسونلار. ^{۴۴} قالغانلار نینگ بعضی سی تخته لار اوستیده و باشقه سی کمه دین چیقغان پارچه لار اوستیده مینیب قوروققه چیقسونلار دیب بویوردی. و همه سی شونداغ قیلیب قوروققه چیقیب قوتولدیلا.

یکرمه سکرنجی باب

۱ و بیز قوتولغاندین کین اول جزیره نینگ اتی ملیطه ایکانی نی بیلدوک. ۲ جزیره نینگ خلقی بیزگا تولا آدمیت کورساتیب یامغور یاغیب توروب هوا سوغاق بولغانی اوچون اوت یاقیب همه میزنی اوز آلدیغه تکلیف قیلدیلار. ۳ و پاولوس برنچه قوروق شاخلارنی یغیب اوت غه تاشلاغاندا بر چاقادورغان یلان اوت نینگ قیزیغلیقدین چاقیب چقیب قیلدین چاقیب اسیلیب قالدی. ۴ اما خلق یلان نینگ انینگ قولیغه اسیلیب سانگولاب تورغانی نی کورگانه بربریگا: بدرستی بو آدم قتل قیلغوچی ایکان. تنگیزدین قوتولغانی بیلان عدل اوزی انی تیریك قویمادی دیشتیلار. ۵ لیکن پاولوس جانورنی اوت غه سیلکیب اتیب هیچ ضرر کورمادی. ۶ و اولار انی ایشیب کنادور و یا توپوق سزدا اولوب یقیلادور دیب خیال قیلیب قایلاب توردیلار. اما اوزون ساقلاب تورغاندین کین انگا هیچ ضرر یتماگانی نی کوروب خیال لارینی یوتگاب: اول بر تنگری ایکان دیب ایٹیلار. ۷ شویرنینگ اطرافیدا جزیره نینگ چونگی پوبلیوس دیگان بر کشی نینگ بر حویلیلاری بار ایردی. اول کشی بیزنی قبول قیلیب دوستلوق کورساتیب اوچ کون مهمان قیلدی. ۸ اما واقع بولدیکه پوبلیوس نینگ آتاسی تب بولوب قان اوتگون کسلیده یاتیب ایردی. پاولوس انینگ قاشیغه کیریب دعا قیلیب قول لارینی اوستیگا قویوب انی ساقایتی. ۹ بو واقع بولغاندین کین جزیره داکی باشقه کسل لار کلیب شفا تاپار ایردی. ۱۰ و بولار بیزگا تولا عزت قیلیب کمه بیلان کتگانیمیزده لازم لیقیمیزنی کمه گا سالیشیب بردیلار.

۱۱ اوچ آی اوتگاندین کین اوزی جزیره ده قیشلاب دیوسکوری دیگان بُت لارنینگ صورتی نی کوتارگان بر اسکندرّیه کمه سیگا توشوب مانگیب ۱۲ سیراکوسا شهریگا یتگانه اندا اوچ کون قالدوق. ۱۳ اول یردین چورگولوب مانگیب رگیوم شهریگا کلدوک. ایرته سی جنوب شمالی چقیب سوغغانی بیلان ایکینجی کونی پوتیولی شهریگا یتیب کلدوک. ۱۴ اول یرده برادرلار بیلان اوچراشیب یالبارغانلاری اوچون اولارنینگ کی دا یته کون توروب قالدوق. اندین روماغه باردوق. ۱۵ و انداکی برادرلار بیزنینگ باره میزدین خبر تاپیب اپیی فوروم و تریس تابرنه دیگان یرلارغچه بیزنینگ آلدیمیزغه چیقیتیلار. پاولوس برادرلارنی کورگانه خداغه شکر قیلیب جرأتلانندی.

^{۱۶} و بیز روماغه کیرگانه پاولوسغه انی ساقلاب تورغان عسکر بیلان اوز اوزیگا اولتورغالی اجازت بریلدی.

^{۱۷} اوچ کوندین کین پاولوس یهودیلارنینگ چونگ لارینی قچقیردی. و اولار یوغلاشقاندا اولارغه ایّی: ای برادرلار من قومیمنینگ ضدیدا و یا آتابابالاریمیزنینگ رسم لارینینگ خلافیدا بر نمه قیلماغان بولسام هم اورشلیم دا زندانیدیک رومالیق لارنینگ قولیغه تاپشورولدوم.^{۱۸} بولار منی سوراق قیلیب منده اولوم گا لایق هیچ بر گناه تاپماغاندا منی قویوب برگالی خواهلار ایردی.^{۱۹} لیکن یهودیلار اونامانغاندا من علاج سز بولوب قیصرغه عرض قیلدیم لیکن قومیمنینگ ضدیدا هیچ دعوایم یوق دور.^{۲۰} بو سببیدن سیزلار بیلان کوروشیب سوزلاشماک اوچون سیزنی اوزوم گا قچقیردیم. چونکه اسرائیل نینگ امیدی اوچون بو زنجیر بیلان باغلاغلیق دورمن دیدی.

^{۲۱} اولار انگا ایّیلار: سنینگ بارهنگده یهودیّه دین بیزگا خط کلمادی و یا برادرلاردین بر کیم کلیب سنینگ بارهنگده یمان بر نمه ایّیب برماب دور.^{۲۲} لیکن ایمدی سنینگ خیال لارینگی اوزونگدین انگلاغالی خواهلاریمیز چونکه بو فرقه نینگ توپه سیده هر یرده مخالفت قیلینغانی بیزگا معلوم دور.

^{۲۳} اما اولار انگا بر کون تعیین قیلیب اول کونده تخی تولا کشیلار اول اوزی مهمان بولغان یریده اینگ قاشیغه کلدیلار. و اول اوزی ایرته دین آخشامغچه خدانینگ پادشاه لیقی باره سیده شهادت قیلیب تعلیم بریب یسوع نینگ توغراسیدا موسی نینگ توراتیدین و پیغمبر لارنینگ کتاب لاریدین دلیل کلتوروب ایشاندورگالی جهد قیلدی^{۲۴} بعضیلار ایّتقانیغه ایشاندیلار اما بعضیلاری ایشانماس ایردی.^{۲۵} و اولار بربری بیلان اتّفاق بولمای تاراشیب کتیلار. اولار کتگانیده پاولوس یالغوز شو سوزنی ایّیکه روح القدس اشعیا پیغمبر نینگ واسطه سی برله آتابابالارینگیزغه راست سوز قیلیب دور یعنی^{۲۶} بو قوم غه باریب ایّغیل که انگلاماغلیق بیلان انگلارسیزلار اما هیچ اوقماس سیزلار و کوروب توروب کورورسیزلار اما هیچ سنگارماس سیزلار.^{۲۷} چونکه بو قوم نینگ کونگلی قالین بولوب دور. و قولاق لاری اغیر انگلارلار و کوزلارینی یوموب دورلار تاکه هرگیز کوزلاری بیلان کوروب قولاق لاری بیلان انگلاب کونگل لاری بیلان اوقوب یانیب مندین شفا تاپماغایلار.

۲۸ انینگ او چون سیزلار گام معلوم بولسون که خدانینگ بونجاتی طائفه لار غه ایباریلیب دور و اولار انگلایدورلار. ۲۹ اول بوسوزلارنی ایتقاندا یهودیلار اوز آرالاریدا تالاشیب کتیلار.
۳۰ و پاولوس تمام ایکی یل اوزی اجاره گا الغان بر اویده توروب اوز آلدیغه کلگانلار نینگ همه سی نی قبول قیلیب ۳۱ خدانینگ پادشاه لیقی باره سیده وعظ ایتیب خداوند یسوع مسیح نینگ باره سیده توسولمای جرأت بیلان تعلیم برور ایردی.

پاولوس رسول نینگ رومالیق لارغه پتوگان خطی

اۆلقی باب

۱ رسول لوققه قچقیریلیب خدانینگ انجیلی نی بشارت بریشگا ایلغانیب یسوع مسیح نینگ بنده سی بولغان پاولوس دین ۲ دعوت قیلینیب مقدس و خدانینگ امراق لاری بولوب رومادا اولتورغوچیلار نینگ همه سیگا سلام. ۳ ابو انجیل نی خدا ایلگاریدین اوز پیغمبرلاری نینگ واسطه سی برله مقدس کتاب لاردا وعده قیلغان دور. ۴ شو انجیلی انینگ اوغلی یعنی جسم طرفیدین داود نینگ نسلدین توغولوب. ۵ قدوس روح طرفیدین اولوک لاردین قوپغانی بیلان ابن الله ایکانلیکیگا شهادت تاپغان خداوندیمیز یسوع مسیح نینگ باره سیده خبر برادور. ۶ انینگ واسطه سی برله اوز اسمیغه جلال برماک اوچون همه طائفه لار نینگ آراسیدا ایمانغه اطاعت قیلیشی نی اورناشتورغالی عنایت و رسول لوق منصی نی قبول قیلدوق. ۷ سیز لار دعوت قیلینیب یسوع مسیح نینگ کی بولغانلار هم اولار نینگ آراسیدا دور سیز لار.

۸ اول سیز نینگ ایمانینگیز تمام یر یوزیده مشهور بولغانی اوچون همه نگیز نینگ جهتیدین یسوع مسیح نینگ واسطه سی برله خداغه شکر قیلورمن. ۹ چونکه انینگ اوغلی نینگ انجیلی نی بشارت بریب روحومدا خدمت قیلغان خدایم سیز نی همیشه یاد قیلیب تورغانیم غه گواه دور. ۱۰ خدانینگ اراده سی بولسه سیز لارگا کلگالی منگا فرصت بولغای دیب دعا لاریمدا همیشه طلب قیلیب تورورمن. ۱۱ چونکه قوتلانماکینگیز اوچون سیز لارگا بر روحانی نعمت برای دیب سیز نی کورگالی آرزو قیلورمن. ۱۲ تاکه بیله بولوشوب هر بریمیز نینگ ایمانی بیلان یعنی منینگ و سیز نینگ ایمانینگیز بیلان تسلی تاپیشیب تورغایمیز.

۱۳ لیکن ای برادرلار منینگ باشقه طائفه لار نینگ آراسیدا بولغاندیک سیز نینگ آرانگیزدا هم بر میوه بولسون دیب آلدینگیزغه کلگالی نچه مرتبه آرزو قیلغانیم دین بی خبر

بولوشینگیزی خواھلاماس من اما بو وقتغچه منگا ممکن بولماب دور. ^{۱۴} یونانیلار بیلان باشقه طائفه لارغه دانالار بیلان نادانلارغه فرضیم بار. ^{۱۵} ایننگ اوچون سیز رومالیق لارغه هم انجیل نی بشارت برگالی طیار دور من.

^{۱۶} من انجیلدا اوتاماس من چونکه اول هر بر ایمان کلتورگوچیگا یهودی بولسه و یا یونانی بولسه همه سیگا نجات اوچون خدانینگ قدرتی دور. ^{۱۷} چونکه عادل کیمرسه ایمان بیلان یاشار دیب پتولگانندیک خدانینگ عدالتی ایشانماکدین ایمانغه انجیلدا اشکارا بولوب دور.

^{۱۸} خدانینگ غضبی ناحقلیق برله حقیقت نی توسادورغان آدم لارنینگ همه فاسغلیقی و حق سزلیقی اوستیگا آسمان دین اشکارا بولادور. ^{۱۹} چونکه خدانینگ باره سیده معلوم بولغانی اولارنینگ آراسیدا اشکارادور. خدا اوزی انی اشکارا قیلیب دور. ^{۲۰} چونکه ایننگ کورونماگان صفت لاری یعنی ابدی قدرتی و خدالیقی دنیا یراتیلغاندین بری اوزی قیلغان عمل لار دین معلوم دور. ایننگ اوچون اولار عذر سز دور. ^{۲۱} چونکه خدانی تونوب توروب خدالیقیغه لایق جلال بریب شکر ایتمای باطل فکر لار قیلدی لار. و فهم سز کونگل لاری قرانگغو بولوب دور. ^{۲۲} اوزینی دانا ایتیب احمق بولوب ^{۲۳} تبدیل لیک تاپمایدورغان خدانینگ جلالی نی فانی انسان نینگ آری اوچارلیق لارنینگ، تورت آباغلیق حیوانلارنینگ و اورمالایدورغان جانورلارنینگ صورت لاریگا مبدل قیلیب دور لار. ^{۲۴} ایننگ اوچون خدا اولارنی بر بری نینگ بدنلارینی رسوا قیلیشقالی کونگل لاری نینگ شهوتیگا و ناپاکلیققه تاپشوروب دور. ^{۲۵} اولار خدانینگ حقیقتی نی یالغانغه تگیشیب یراتغوچی نینگ اورنیدا مخلوققه باش اوروب عبادت قیلیب دور. منا یراتغوچی اوزی الی الابد مبارک دور آمین. ^{۲۶} خدا اولارنی اوات سز شهوت لارگا تاپشوروب دور. چونکه اولارنینگ خاتونلاری طبیعت گا موافق جماع قیلیشنی طبیعت گا ضد تورادورغان جماع غه تگیشیب دور. ^{۲۷} شونداغ هم ایر کشیلار خاتون بیلان طبیعت گا موافق جماع قیلیشنی تاشلاب اوز شهوت لاریده بر بریگا کویوشوب ایر کشی ایر کشی بیلان رسواچیلیق قیلیشیب اوز گمراهلیقی نینگ جزاسی نی تاپیب دور. ^{۲۸} و خدا باره سیداکی بیلیشی نی ساقلاغالی خواھلاماغاندین کین خدا اولارنی نالایق ایشلارنی قیلغانی پست ذھنگا تاپشوردی. ^{۲۹} اولار هر حق سزلیق، بوزوغلوق، طمعکارلیق و یمانلیق بیلان تولوب حسد، قتل، جدل، حيله و کینه بیلان تولاغلیق دور. ^{۳۰} گب توشوب غیبت قیلغوچی بولوب

خدانینگ آلدیدا مکروه بولوب ظلم قیلغوچی، اوزینی چونگ توتوب یوغان گب قیلیب یمانلیق چیقارغوچی بولوب آتا اناسیغه اطاعت قیلماي عقل سز، وفاسز، محبت سز و رحم سزدورلار.^{۳۲} اولار انداغ ایشلارنی قیلغوچیلار اولوم گا لایق ایکان دیب خدانینگ عادل حکمی بولغانی نی بیلیب توروب اوزی قیلغانی بیلان توختامای شونداغ ایشنی قیلغوچیلارغه رضالیق برورلار.

ایکینجی باب

اینینگ اوچون ای حکم قیلغوچی انسان کیم بولسانگ عذرونک یوق دور. ای حکم قیلغوچی اوزونگ شونداغ ایشلارنی قیلیب توروب باشقه سی نی حکم قیلغانینگ بیلان اوزونگ نی حکم قیلورسن.^۲ و شونداغ ایشلارنی قیلغوچیلارنینگ اوستیگا خدانینگ حکمی حق بولغانی نی بیلورمیز.^۳ ای آدم شونداغ ایشلار قیلغوچیلارنی حکم قیلیب اوزونگ اولارنی قیلیب تورسانگ خدانینگ حکمیدین قاجیشنی خیال قیلورسن مو؟^۴ و یا خدانینگ لطفی سنی توبه گا باشلاشی نی بیلماي اینینگ لطفی نینگ و صبری نینگ و کونگل کنگلیکی نینگ غنیلیقی نی کوز گا ایلمايسن مو؟^۵ منا اوز قاتبغلیقینگ و توبه گا تاخشلیک کونگلونگ بیلان خدانینگ غضبی نی و عادل حکمی نی اشکارا قیلادورغان کونی کلگانده اوزونگگا غضب یغارسن.^۶ چونکه اول اوزی هر کیمرسه نینگ عملیگا قایلاب یاندورور.^۷ یخشی عملده صبر قیلیب جلال و عزت و باقی نی ایستاگوچیلارگا ابدی حیاتلیق برادور.^۸ لیکن مخالف بولوب حقیقت گا اطاعت قیلماي حق سزلیقغه اطاعت قیلغوچیلارنینگ اوستیگا غضب و اچغ کلا دور.^۹ آری تنگلیک و تارلیق یمانلیق قیلغوچی آدم غه یهودی بولسه و یا یونانی بولسه هر بریگا کلا دور.^{۱۰} لیکن جلال و عزت و سلامتلیک یخشیلیق قیلغوچیغه یهودی بولسه و یا یونانی بولسه هر بریگا بولور.^{۱۱} چونکه خدانینگ آلدیدا یوز خاطر قیلیش یوق دور.^{۱۲} شریعت سز بولوب گناه قیلغانلار شریعت سز هلاک بولور و شریعتی بولوب گناه قیلغانلار شریعت بیلان حکم قیلینور.^{۱۳} چونکه شریعت نی انگلاغوچیلار خدانینگ آلدیدا عادل ایماس بلکه شریعت نی قیلغوچیلار عادل قیلینور.^{۱۴} آری خدا یسوع مسیح نینگ واسطه سی برله مینینگ انجیلیم گا موافق آدم لارنینگ سرلارینی حکم قیلادورغان کونده شونداغ بولور.^{۱۵} چونکه شریعتی

یوق طائفه لار شریعت بویورغانی نی طبیعت دین قیلغانیدا شریعتی بولماسه هم اولار اوز اوزیگا شریعت دور.^{۱۶} و اولار اوز انصاف لاری نینگ گواه لیق بریشی و فکر لاری نینگ شکایت قیلشی یا عذر کلتوروشی بیلان شریعت بویوروق لاری نینگ اوز کونگل لاریده پتولگاننی کورساتورلار.

^{۱۷} لیکن سن یهودی آتانیب شریعت گا یولانیب خدا بیلان فخر قیلورسن.^{۱۸} ایننگ اراده سی نی بیلیم شریعت دین تعلیم الیب راستلیق نی تنگشارسن.^{۱۹} اوزونگ نی کورلارغه یوتالاگوچی و قرانگغولوقداکی لارغه نوردیک بیلورسن.^{۲۰} شریعت داکی معرفت نینگ و حقیقت نینگ آینه سی منده بار دیب اوزونگ نی عقل سزلارنینگ تربیت قیلغوچی سی و نادانلارنینگ معلمی کورورسن.^{۲۱} سن باشقه سیغه اورگاتیب اوزونگگا اورگاتمایسن مو؟ اوغورلوق قیلماغیل دیب و عظ ایتیب اوزونگ اوغورلامایسن مو؟^{۲۲} زنا قیلماغیل دیب ایتیب اوزونگ زنا قیلمایسن مو؟ بُت صورت لارینی یمان الیب عبادت خانه لارنی تالامایسن مو؟^{۲۳} شریعت بیلان فخر قیلیب اوزونگ شریعت دین تجاوز قیلغانینگ بیلان خدانی دشنام قیلمایسن مو؟^{۲۴} چونکه شونداغ پتولوب دورکه سیزنینگ سببینگیز بیلان خدانینگ اسمی طائفه لارنینگ آراسیدا دشنام قیلینور.

^{۲۵} اگر شریعت نی توتسانگ ختنه نینگ فائده سی بار لیکن شریعت نی توتماسانگ ختنه نگ ختنه سزلیکدیک بولوب دور.^{۲۶} و اگر ختنه سز کیمرسه شریعت نینگ احکامی نی توتسه ایننگ ختنه سزلیکی ختنه دیک سانالماسمو؟^{۲۷} و اصلیدین ختنه سز بولوب شریعت نی توتغوچی اوزی: سنده کتاب و ختنه بولسه هم شریعت دین تجاوز قیلورسن دیب سنی حکم قیلور.^{۲۸} چونکه ظاهرده یهودی بولغان کیمرسه یهودی ایماس و تنده بولغان ظاهر داکی ختنه اوزی ختنه لیک ایماس.^{۲۹} بلکه باطندا یهودی بولغان کیمرسه یهودی دور و رسم بیلان بولمای کونگل نینگ روح بیلان بولغان ختنه سی اوزی ختنه لیک دور و ایننگ عزتی آدم لاردین ایماس بلکه خدادین دور.

اوچونجی باب

^۱ یهودی نینگ فضیلتی نمه یا ختنه نینگ منفعتی نمه ایکان؟^۲ هر وجهی بیلان تولادور. اول شوکه خدانینگ وعده لاری اولارغه امانت بریلیب دور.^۳ اولارنینگ بعضی سی

امین سز بولسه نمه بولور؟ آیا اولارنینگ امین سزلیکی خدانینگ امینلیکی نی باطل قیلورمو؟^۴ یاق هرگیز! بلکه اوز سوزلارینگده عادل و حکم قیلغانینگدا غالب بولغایسن دیب پتولگاندیک هر آدم یالغانچی بولسه مو خدا صادق دور.

^۵ اگر بیزنینگ عدالت سزلیکیمیز. خدانینگ عدالتی نی اشکارا قیلسه نمه ایتمیز؟ من آدم چه سوز قیلسام غضب نی ایبارادورغان خدا ظالم مو؟^۶ یاق هرگیز! انداغ بولسه خدا دنیانی قایداغ حکم قیللور ایردی؟^۷ اما اگر خدانینگ صداقتی اینینگ اوز جلالی اوچون مینینگ یالغانچیلیقیم بیلان زیاده راک اشکارا بولغان بولسه من نمه ایشقه تخی گناه کاردیک حکم قیلینورمن؟^۸ انداغ بولسه بعضیلار بیزنی: یمانلیق قیلالی تاکه ایننگدین یخشیلیق چیقسون دیدورلار دیب بیزنی دشنام قیلیب ایتقانیدیک نمه ایشقه قیلمایمیز؟ انداغ ایتقوچیلارغه بولادورغان حکم حق دور.

^۹ ایمدی نمه دیمیز؟ بیز طائفه لاردین افضل مو؟ یاق هرگیز! بیز یهودیلارنینگ و یونانیلارنینگ توپه سیده همه سی گناه نینگ تگیده دور دیب شکایت قیلما دوق مو؟^{۱۰} چونکه شونداغ پتولوب دورکه عادل کیمرسه یوق آری بری هم یوق دور.^{۱۱} عاقل کیمرسه یوق، خدانی ایستاگوچی یوق دور.^{۱۲} همه سی ازیقیب کتیب دور همه سی بوزولوشقان دور. یخشیلیق قیلغوچی یوق آری بری هم یوق دور.^{۱۳} اولارنینگ گالی اوچوق قبردور اوز تیلی نی حیله گا ایشلاتورلار. لب لاری نینگ تگیده افعی زهری بار.^{۱۴} اولارنینگ اغیزی لعنت و اچیغ بیلان تولغان دور.^{۱۵} اولارنینگ بوت لاری قان توکگالی آلدیرایدور.^{۱۶} ویرانلیق و تنگلیک اولارنینگ یول لاریدادر.^{۱۷} سلامتلیک نینگ یولی بیلماسلار.^{۱۸} کوزلاری نینگ آلدیدا خدانینگ قورقونجی یوق دور.

^{۱۹} لیکن بیلورمیزکه شریعت هر نمه ایتسه شریعت نینگ تگیداکی لارگا ایتادور تاکه هر اغیز باغلانیب بارچه دنیا خدانینگ آلدیدا حکم گا لایق بولغای. ^{۲۰} چونکه شریعت عمل لاری بیلان هیچ بر بشر اینینگ آلدیدا عادل قیلینماس اما شریعت بیلان گناه نینگ تونولوشی بولور.

^{۲۱} لیکن ایمدی شریعت دین و پیغمبرلاردین شهادت تاپیب شریعت نینگ تاشیدا بولغان بر عدالت خدا طرفیدین اشکارا بولوب دور.^{۲۲} آری همه ایشانگانلارگا یسوع مسیح گا ایمان کلتوروش بیلان خدا طرفیدین بولغان عدالت اشکارا بولوب دور. منا هیچ فرق یوق دور.^{۲۳} چونکه همه سی گناه قیلیب خدانینگ جلالیدین محروم قالیب دور.^{۲۴} لیکن

اینک عنایتیدین یسوع مسیح داکی فداینک واسطه سی بیلان مفت عادل قیلینور لار.^{۲۰} خدا ایلگارکی زمانلاردا اوتگان گناه لارغه تحمل قیلیب اوز عدالتی نی اشکارا قیلماق اوچون مسیح نی اینک اوز قانیداکی ایمان نینگ واسطه سی بیلان بر کفارت بولوشقه تعینلاب قویدی.^{۲۱} آری حاضر قی زماندا اوز عدالتی نی اشکارا قیلیب اوزی عادل بولوب یسوع غه ایمان کلتورگوچی نی عادل قیلغای.

^{۲۷} انداغ بولسه فخریمیز قنی؟ اول کسلیب کتی. قایسی شریعت بیلان؟ عمل لار نینگ شریعتی بیلان مو؟ ایماس بلکه ایمان نینگ شریعتی بیلان کسلیب کتی.^{۲۸} کورورمیز که انسان شریعت عمل لاری بیلان ایماس بلکه ایمان بیلان عادل قیلینور.^{۲۹} آیا خدا یالغوز یهودیلار نینگ تنگریسی مو؟ طائفه لار نینگ کی هم ایماس مو؟ آری هم طائفه لار نینگ تنگریسی دور.^{۳۰} بدرستی خدا بر بولوب ختنه لیک لارنی ایمان برله و ختنه سز لارنی هم ایمان برله عادل قیلور.^{۳۱} شریعتی نی ایمان برله باطل قیلورمیز مو؟ یاق هرگیز! بلکه شریعتی نی ثابت قیلورمیز.

تورتونجی باب

^۱ جسم چه بیز نینگ آتامیز بولغان ابراهیم باره سیده نمه ای تالی؟^۲ اگر ابراهیم عمل لار بیلان عادل قیلینغان بولسه اینک فخر قیلادورغان بر نمه سی بولور ایردی لیکن خدانینگ آلدیدا ایماس.^۳ چونکه کتاب نمه ایتور؟ ابراهیم خداغه ایشاندی و بو انگا عدالتدیک سانالیدی دیر.^۴ اما ایشلاگوچی نینگ اجری عنایت طریقه سیدا سانالمادی سبب طریقه سیدا سانالور.^۵ لیکن عملگا ایشانمای فاسقنی عادل قیلغوچیغه ایشانگان کیمرسه نینگ اعتقادی انگا عدالتدیک سانالور.^۶ نچوکه که داود اوزی خدا عمل لاریگا قایلماق عادل سانانغان آدم نی مبارک ایتیب:^۷ عصیانی عفو قیلینیب گناهی یاپیلغان کشیلار مبارک دور.^۸ خداوند انگا گناه ساناماغان آدم مبارک دور دیدی.^۹ بو مبارک ایتماغلیق یالغوز ختنه لیک لار گامو؟ و یا هم ختنه سز لار گامو؟ ایشانماگلیک ابراهیم غه عدالتدیک سانالیدی دیب ایتمادوق مو؟^{۱۰} انگا قایداغ سانالیدی؟ ختنه لیک صورتیده مو یا ختنه سز صورتیده مو؟ ختنه لیکیده ایماس بلکه ختنه سز لیکیده انگا عدالتدیک سانالیدی.^{۱۱} و ختنه قیلینماسدا تاپغان ایمانی نینگ عدالتیگا ختنه نی بر مُهر دیک الدی. مونینگ بیلان ایمان کلتورگان همه ختنه سز لار گاتا بولغای تاکه

اولار هم عادل سانالغای. ^{۱۲} و هم ختنه لیک لارگا یعنی آتامیز ابراهیم ختنه قیلینماسدا تاپغان ایمانغه ایرگاشیب یورگوچیلارگا آتا بولغای.

^{۱۳} دنیانی میراث الادورغان وعده سی ابراهیم غه و ایننگ نسلینگا شریعت برله بریلمای بلکه ایمان نینگ عدالتی برله بریلدی. ^{۱۴} اگر شریعت گا اعتماد قیلغانلار وارث بولسه ایمان بیکار و وعده باطل بولوب دور. ^{۱۵} شریعت غضب حکمی نی کلتورور لیکن شریعت یوق یرده تجاوز هم یوق دور. ^{۱۶} میراث اوزی عنایت دین بولماق اوچون ایمان بیلان بولماقی کیراک ایردی تاکه وعده اوزی یالغوز شریعت نینگ قومیغه ایماس بلکه همه میزنینگ آتاسی بولغان ابراهیم نینگ ایمانیدین بولغانلارغه آری ایننگ همه نسلینگا ثابت بولغای. ^{۱۷} نچوک که: من سنی تولا خلق لارنینگ آتاسی قیلیب قویدوم دیب پتولگان دیک اول اوزی خدانینگ آلدیدا شونداغ بولوب اولوکلارنی تیرگوزوب یوق نی باردیک قچقیرغوچیغه ایشانور ایردی. ^{۱۸} نسلینگ شونداغ بولادور دیب ایتیلغان سوزگا موافق هیچ امید بولماغان یرده امید قیلیب ایشانگانی بیلان تولا خلق لارنینگ آتاسی بولدی. ^{۱۹} و اوزی یوز یاشقه کیریپ اوز بدنی اولگان دیک و ساره نینگ رحمی اولگان دیک ایکانی نی کوروب توروب اعتقاددا ضعیف بولمادی. ^{۲۰} و اعتقادسزلیق بیلان خدانینگ وعده سیگا شک قیلمای خداغه جلال بریب اعتقاددا قوتلانیب ^{۲۱} خدا اوز وعده قیلغانیغه قادر دور دیب خاطر جمع بولوب ایشاندی. ^{۲۲} و بو انگا عدالتدیک سانالدی.

^{۲۳} اما انگا عدالتدیک سانالدی دیب یالغوز ایننگ اوچون ایماس. ^{۲۴} لیکن بیزنینگ اوچون هم پتولوب دور چونکه بیز خداوندیمیز یسوع نی اولوکلاردین قویارغان نینگ اوزیگا ایشانساک بیزگا عدالتدیک سانالور. ^{۲۵} چونکه مسیح اوزی گناه لاریمیز اوچون فدیبه بریلیب عادل قیلینماقیمیز اوچون تیرگوزولدی.

بشنجی باب

^۱ بیز ایمان برله عادل قیلینغاندین کین خداوندیمیز یسوع مسیح نینگ واسطه سی برله خدا بیلان سلامت ده قالدوق. ^۲ چونکه مسیح نینگ واسطه سی برله بیز ایمدی تورغان عنایت گا کیریپ خدانینگ جلالی نینگ امیددی بیلان فخر قیلورمیز. ^۳ اما یالغوز شو ایماس بلکه تنگلیک لاریمیز بیلان هم فخر قیلورمیز چونکه بیلورمیز که تنگلیک چیداشلیق حاصل

قیلادور.^۴ و چیداشلیق اوزی ثابت قدم لیک و ثابت قدم لیک امید حاصل قیلادور. °لیکن امید شرمنده لیک نینگ خجالتیگا یتگوزمایدور چونکه بیزگا بریلگان قدوس روح نینگ واسطه سی برله خدانینگ محبتی کونگل لاریمیزگا توکولوب دور.

۶ مسیح اوزی بیز تخی ضعیف بولغان چاغدا اوز تعیین وقتیدا فاسق لار اوچون اولدی. ۷ احتمال که بر کیمرسه یخشی کشی اوچون اولگالی جرأت قیلور چونکه آدم بر عادل اوچون اولگالی قینلیق بیلان اونار. ۸ لیکن خدا اوز محبتی نی مونینگ بیلان اشکارا قیلدیکه تخی بیز گناه کار بولغان چاغدا مسیح بیز نینگ اوچون اولدی. ۹ ایمدی بیز اینینگ قانی بیلان عادل قیلینغاندین کین قانچه تعیینراق اینینگ واسطه سی برله غضب حکمیدین قوتولورمیز. ۱۰ چونکه اگر خداغه دوشمن بولغانیمیزدا اوز اوغلی نینگ اولومی واسطه سی برله اینینگ بیلان یاراشقان بولساق بیز اینینگ بیلان یاراشقاندین کین قانچه تعیینراق مسیح نینگ تیریکلیکی بیلان نجات تاپارمیز. ۱۱ و یالغوز شو ایماس بلکه خداوندیمیز یسوع مسیح نینگ واسطه سی برله ایمدی بیزگا یاراشماغلیق نی برگان خدا بیلان فخر قیلورمیز.

۱۲ ایمدی شونداغ که یالغوز بر آدم نینگ واسطه سی برله دنیاغه گناه کیردی و گناه نینگ واسطه سی برله اولوم کلدی و همه سی گناه قیلغانی اوچون اولوم همه آدم لارغه یتیب دور. ۱۳ چونکه شریعت کلماسده گناه دنیاادا بار ایردی لیکن شریعت بولماغان یرده گناه سانالماس. ۱۴ لیکن اولوم آدم دین تارتیب موسی نینگ وقتینغچه اول کلادورغان کیمرسه نینگ نمونه سی بولغان آدم نینگ قیلغان تجاوزیغه اوخشاش گناه قیلماغانلار نینگ اوستیگا سلطنت قیلیب توردی.

۱۵ اما عنایت عطیه سی اوزی خطا قیلماغلیقغه اوخشامایدور چونکه اول بر آدم نینگ تجاوز قیلغانی بیلان تولا کشی اولوم نینگ استیغه توشگان بولسه خدانینگ عنایتی و ینه بر آدم نینگ یعنی یسوع مسیح نینگ واسطه سی برله کلگان عنایت عطیه سی قانچه زیاده لاشیب تولا کشیگا بریلیب دور. ۱۶ و عنایت عطیه سی اوزی گناه قیلغان اول بر آدم بیلان بولغان حالت گا اوخشامایدور چونکه حکم بر کیمرسه نینگ واسطه سی برله کلیب حکم قیلینیشقه سبب بولدی لیکن عنایت عطیه سی تولا خطالار نینگ جهتیدین کلیب عادل قیلینیشقه سبب بولدی. ۱۷ و اگر بر کیمرسه نینگ خطا قیلغانی بیلان اولوم کلیب اول بر کیمرسه نینگ سببی بیلان سلطنت قیلغان بولسه عنایت بیلان عدالت عطیه سی نینگ اشماغلیقی نی تاپغانلار ینه بر کیمرسه نینگ یعنی یسوع مسیح نینگ واسطه سی برله تیریکلیکده قانچه

زیاده راک سلطنت قیلورلار. ^{۱۸} و اول بر کیمرسه نینگ خطا قیلغانی بیلان بولغان حالت همه آدم لار نینگ حکم قیلینیشقه سبب بولغاندیک ینه بر کیمرسه نینگ عدالتی بیلان همه آدم لارغه تیریکیلیک یتگوزادورغان عادل قیلینیشی حاصل بولوب دور. ^{۱۹} چونکه اول بر آدم نینگ اطاعت سزلیکی بیلان تولا کشی گناه کار بولغاندیک ینه بر کیمرسه نینگ اطاعتی بیلان تولا کشی عادل بولور.

^{۲۰} اما خطانینگ اشماغلیقی اوچون شریعت اوتراغه کیردی لیکن گناه زیاده لاشگان یرده عنایت تخی زیاده لاشیب دور. ^{۲۱} تاکه گناه اولومده سلطنت قیلغاندیک عنایت اوزی خداوندیمیز یسوع مسیح نینگ واسطه سی برله ابدی تیریکیلیک اوچون عدالت بیلان سلطنت قیلغای.

التنجی باب

^۱ ایمدی نمه ایتالی؟ عنایت زیاده لاشسون دیب گناه دا قالالی مو؟ ^۲ یاق هرگیز! بیز گناه دین اولگانلار قایداغ اینگده ینه باشایالایمیز؟ ^۳ بیلمایسوز لار مو که بیز مسیح یسوع غه تعمید الغانلار نینگ همه سی ایننگ اولومیگا تعمید لاندوک. ^۴ بیز اولوم گا تعمید لانیب مسیح بیلان دفلانیشگان دین کین اول اوزی آتانیگ جلالی بیلان اولوک لاردین قوپاریلغاندیک اوزومیز هم ینگی بر حیات دا یورگایمیز. ^۵ اگر ایننگ کی غه اوخشاش بر اولومده ایننگ بیلان اولانیشقان بولساق ایننگ کی غه اوخشاش بر تیریلیب قوپاریلیشدا هم ایننگ بیلان اولانیشب قلامیز. ^۶ بیلورمیز که گناه نینگ بدننی نینگ یوقالماقی اوچون کهنه آدمیمیز مسیح بیلان دارغه تارتیلیشب دور تاکه موندین کین گناه نینگ قُل لاری بولماغایمیز. ^۷ چونکه اولگان کیمرسه گناه قیلشیدین کسلیب دور. ^۸ اگر مسیح بیلان اولگان بولساق ایننگ بیله تیریک قالادورغانیمیز غه ایشانورمیز. ^۹ بیلورمیز که مسیح اولوک لاردین قوپغاندین کین ینه اولماس و ایننگ اوستیگا اولوم نینگ قدرتی ینه بولماس. ^{۱۰} چونکه اولگانیده گناه دین بر اولدی لیکن تیریلغانی بیلان خدا اوچون یاشاب تورور. ^{۱۱} شونداغ هم سیز لار اوزونگیزنی گناه دین اولوب مسیح یسوع دا خدا اوچون تیریک دورمیز دیب سانانگلار.

^{۱۲} ایننگ اوچون گناه اوزونگیزنی بدن شهوت لاریگا اطاعت قیلدوروب اولوم لوک بدنلارینگیزده سلطنت قیلماغای. ^{۱۳} و اوز اعضالارینگیزنی حق سزلیق اسباب لاری

بولغالی گناهغه توتمانگلار. لیکن اولوک لاردین تیریلگان دیک اوزونگیزنی خداغه و اعضالارینگیزنی عدالت اسباب لاری بولغالی خداغه توتونگلار.^{۱۴} چونکه شریعت تگیده بولمای عنایت نینگ تگیده بولغانیگیز اوچون گناه سیزنینگ اوستونگیزگا سلطنت قیلماغای.

^{۱۵} ایمدی نمه ایتالی؟ شریعت تگیده بولمای عنایت نینگ تگیده بولغانیمیز اوچون گناه قیلالی مو؟ یاق هرگیز! ^{۱۶} سیزلار اوزونگیزنی اطاعت قیلغالی هر کیم گا توتسانگیز انینگ قُل لاری بولغانیگیزنی بیلمایسیزلار مو؟ هر کیم گا اطاعت قیلسانگیز خواه اولوم گا یتگوزادورغان گناهغه خواه عدالت گا یتگوزادورغان اطاعت گا بولسه انگا قُل بولورسیزلار. ^{۱۷} اما خداغه شکر بولسون که ایلگاری گناه نینگ قُل لاری بولغانیگیز بیلان ایمدی سیزلارگا تاپشورولغان تعلیم نینگ بیانیه کونگل بیلان اطاعت قیلیب سیزلار. ^{۱۸} اما گناه دین آزاد بولوب عدالت نینگ قُل لاری بولوب قالدینگیز. ^{۱۹} انسانچه عاجزلیقینگیز اوچون آدم چه سوزلارمن منا اعضالارینگیزنی حق سزلیق قیلغالی ناپاکلیقه و حق سزلیقه قُل قیلیب توتقانینگیز دیک ایمدی اعضالارینگیزنی قدسیت نی عملگا کلتورگالی عدالت گا قُل قیلیب توتونگلار. ^{۲۰} چونکه گناه نینگ قُل لاری بولغانیگیزدا عدالت نینگ خدمتیدین آزاد ایردینگیز. ^{۲۱} اما اول وقت نمه میوه تاپتینگیز؟ آیا ایمدی اوتینگیزنی کلتورادورغان میوه نی ایماسمو؟ مونا دا ایشلارنینگ آخری اولوم بولور. ^{۲۲} اما گناه دین آزاد بولوب خدانینگ قُل لاری بولغانیگیزدا میوه نگیز قدسیت دور. و مونینگ آخری ابدی تیریکلیک بولور ^{۲۳} چونکه گناه نینگ اجری اولوم دور. لیکن خدانینگ عنایت عطیه سی خداوندیمیز مسیح یسوع نینگ واسطه سی برله ابدی تیریکلیک دور.

یتنجی باب

^۱ شریعت نی بیلگانلارگا ایتورمن که ای برادرلار آدم قانچه که حیات تورسه شریعت نینگ حکمیده بولغانی نی بیلمایسیزلار مو؟ ^۲ چونکه ایرنینگ قولیداکی خاتون ایری حیات ایکان وقتیدا شریعت بیلان انگا باغلاغلیق دور لیکن ایری اولسه ایرنینگ شریعتیدین آزاد بولادور. ^۳ ایری حیات ایکان وقتیدا باشقه ایرگا تگسه زانیه آتانور لیکن ایری اولسه انینگ شریعتیدین آزاد بولوب باشقه ایرگا تگسه زانیه بولمایدور. ^۴ شونینگغه اوخشاش ای برادرلار خداغه میوه

کلتور گایمیز دیب سیز لار باشقه نینگ یعنی اولوک لار دین قویغان نینگ کی بولغالی مسیح نینگ بدنی بیلان شریعت دین اولدینگیز. ° چونکه جسم نینگ کهنه حالتیده تورغانیمیز دا گناه لار نینگ شهوت لاری شریعت بیلان قوزغالیب اولوم گامیوه کلتوروب اعضا لاریمیز دا ایشلار ایردی. لیکن اوزومیزی باغلاغان بنددین اولوب شریعت دین آزاد بولوب حرف عهدی نینگ کهنه حالتیده ایماس بلکه روح نینگ ینگی حالتیده بنده چیلیک قیلورمیز.

۱۷ ایمدی نمه ایتالی؟ شریعت گناه مو؟ یاق انداغ ایماس! لیکن شریعت بیلان بولماسه گناه نی بیلماس ایردیم چونکه شریعت: شهوت قیلماغیل دیماسه ایردی شهوت نی بیلماس ایردیم. ۱۸ لیکن گناه فرصت تاپیب منده شریعت امری بیلان هر قسم شهوت نی قوزغاب قویاردی چونکه شریعت بولماسه گناه اوزی اولگان دیک تورادور. ۱۹ لیکن بر وقت شریعت سز یاشار ایردیم لیکن شریعت امری کلگانده گناه ینه تیریلیب قویتی. ۲۰ او من اولدوم و تیریکلیک اوچون بریلگان شریعت امری منگا اولوم یتگوزدی. ۲۱ چونکه گناه فرصت تاپیب شریعت امری بیلان منی آلداتیب انینگ واسطه سی برله منی اولتوردی. ۲۲ اما شریعت مقدس دور و امری هم مقدس و عادل و یخشی دور. ۲۳ آیا اول یخشی نرسه منگا اولوم گا سبب بولدی مو؟ یاق انداغ ایماس! بلکه گناه اولوم گا سبب بولوب یخشی نرسه بیلان منگا اولوم یتگوزوب اوزی نینگ گناه ایکانی نی معلوم قیلدی. بو طریقه دا گناه اوزی شریعت امری بیلان حد دین زیاده یمان بولدی.

۲۴ چونکه شریعت نینگ روحانی ایکانی نی بیلورمیز لیکن من جسمانی بولوب گناه نینگ تگیده ساتیلغان من. ۲۵ او اوز قیلغانیم نی اوقماس من چونکه اوز خواها لاغانیم نی قیلما ی یمان کورگانیم نی قیلان من. ۲۶ اگر اوز خواها لا ماغانیم نی قیلسام شریعت نینگ یخشی بولغانیغه گواه لیق برور من. ۲۷ لیکن موندین کین شونی قیلغوچی من اوزوم ایماس بلکه منده ساکن بولغان گناه شونی قیلور. ۲۸ و منده یعنی اوز جسمیم ده یخشی بر نمه بولماغانی نی بیلور من چونکه منده اراده بار لیکن یخشیلیق نی عملگا کلتورالما یمن. ۲۹ او اوزوم خواها لاغان یخشی ایشنی قیلما ی اوزوم خواها لا ماغان یمان ایشنی قیلور من. ۳۰ او اگر اوز خواها لا ماغانیم نی قیلسام شونی قیلغوچی موندین کین من اوزوم ایماس بلکه منده ساکن بولغان گناه شونی قیلور.

۳۱ من یخشیلیق نی خواها لسام یمانلیق بر بو یوروق دیک منده بار ایکانی نی تویار من. ۳۲ چونکه باطنی آدمیم غه موافق خدانینگ شریعتیگا سویونور من. ۳۳ لیکن کونگ لوم داکا

شریعت بوپوروقی بیلان جنگ قیلیشیب اعضالاریم داکی گناه نینگ بوپوروقیغه منی قُل قیلادورغان باشقه بر بوپوروقی نی منینگ اوز اعضالاریم دا معلوم قیلامن.^۴ من قانداغ بیچاره آدم ایکان من! کیم منی بو اولوم نینگ بدنیدین قوتقازور؟^۵ خداوندیمیز یسوع مسیح نینگ واسطه سی برله خداغه شکر بولسون که من اوز کونگلوم بیلان خدانینگ شریعتیگا بنده چیلیک قیلورمن لیکن جسم چه گناه نینگ شریعتیگا قُل لوق قیلورمن.

سکزنجی باب

۱) انینگ اوچون مسیح یسوع داکی لارغه بر حکم قیلینیش یوق دور.^۲ چونکه تیریکیلیک روحی نینگ شریعتی مسیح یسوع دا منی گناه نینگ و اولوم نینگ شریعتیدین آزاد قیلیب دور.^۳ چونکه شریعت جسم دین عاجز کلیب اوزی قیلالماغان ایشنی خدا اوزی قیلیب گناهنی کوتارماک اوچون اوز اوغلی نی گناه جسمی نینگ اوخشاشلیقیدا ایاریب گناهنی جسم ده حکم قیلدی.^۴ تاکه شریعت نینگ عادل طلبی بیز جسم چه یورمای روح چه یورگو چیلارده بجا کلگای.^۵ چونکه جسمانی بولغانلار جسمانی ایشلارغه و روحانی بولغانلار روحانی ایشلارغه مِیل قیلورلار.^۶ آری جسمانیغه مایل بولماغلیق اولوم لیکن روحانیغه مایل بولماغلیق تیریکیلیک بیلان سلامتلیک دور.^۷ جسم نینگ مِیلی خداغه دوشمنچیلیک قیلیب خدانینگ شریعتیگا بویون سونوب اطاعت قیلاماس.^۸ لیکن جسم گا مِیل قیلغانلار خداغه مقبول بولالماسلار.^۹ اما خدانینگ روحی سیزلارده ساکن بولسه سیزلار جسمانی ایماس بلکه روحانی دورسیزلار لیکن بر کیم ده مسیح نینگ روحی بولماسه اول اوزی مسیح نینگ کی ایماس.^{۱۰} اگر مسیح سیزلارده ساکن بولسه بدن گناه سببیدین اولوم گا کرفتار بولسه هم روح عدالت سببیدین تیریک دور.^{۱۱} اما یسوعنی اولوک لاردین قوپارغان نینگ روحی ایچینگیزده ساکن بولسه مسیح یسوعنی اولوک لاردین قوپارغان کیم رسه اوزی نینگ سیزلارده ساکن بولغان روحی نینگ واسطه سی برله سیز نینگ اولوم لوک بدنلارینگیزنی هم تیرگوزور.

۱۲) ای برادرلار جسم نینگ مِیلیچه یاشاغالی بدنگا قرضدار ایماس میز.^{۱۳} چونکه جسم نینگ مِیلیچه یاشاسانگیز اولورسیزلار لیکن روح نینگ واسطه سی برله جسم نینگ ایشلارینی اولتورسانگیز تیریک قالورسیزلار.^{۱۴} چونکه خدانینگ روحی برله هدایت

قیلینغانلارنینگ همه سی خدانینگ اوغول لاری دور. ^{۱۵} چونکه سیزلار ینه قورقونجغه توشوب قالغودیک بر قُل لوق روحی نی قبول قیلما دینگیز لیکن اینگده: ابا ای آتا دیب قچقیریب بلالیق روحی نی قبول قیلدینگیز. ^{۱۶} روح اوزی بیزنینگ روحیمیز بیلان خدانینگ بلالاری بولغانلیقیمیزغه گواه لیق برادور. ^{۱۷} لیکن بلالار بولساق وارث هم بولورمیز یعنی خدانینگ وارث لاری و مسیح نینگ هموارث لاری دورمیز تاکه اینگ بیله زحمت تارتساق اینگ بیله هم جلال تا پغایمیز. ^{۱۸} چونکه بو زمان نینگ زحمت لارینی کلادورغان زماندا بیزگا اشکارا بولادورغان جلال بیلان تنگلاشتوروب باقیب هیچ نمه دیک سانارمن. ^{۱۹} هم مخلوقات اوزی اشتیاق بیلان خدانینگ اوغول لاری نینگ اشکارا بولوشیغه منتظر تورادور. ^{۲۰} چونکه مخلوقات چوروما گلیکگا کرفتار بولغان دور لیکن اوز اختیاری بیلان ایماس بلکه انی چوروما گلیک نینگ استیغه سالغان کیمرسه نینگ حکمی بیلان شو احوالغه توشوب قالدی. لیکن اینگ امید ی بار ^{۲۱} چونکه مخلوقات اوزی چوروما گلیک قُل لوقیدین خلاص بولوب خدانینگ بلالاری نینگ جلال لیق آزادلیقیغه یتیشادور. ^{۲۲} آری بارچه مخلوقات نینگ بو وقتغچه آه تارتیشیب تولغاق یگانی نی بیلورمیز.

^{۲۳} اما یالغوز اول ایماس بلکه بیز روح نینگ ینگیلیکی نی قبول قیلغانلار آری بیز اوزومیز اوغول لوققه یعنی بدنیمیزنینگ خلاص بولوشیغه منتظر بولوب ایچیمیزده آه تارتارمیز. ^{۲۴} چونکه امید بیلان نجات تاپتوق لیکن کورونگان امید اوزی امید ایماس دور چونکه بر کیمرسه اوز کورگانی نی قایداغ امید قیلالور؟ ^{۲۵} لیکن کورماگانیمیزی امید قیلساق صبر بیلان انگا منتظر بولامیز.

^{۲۶} شونداغ هم روح اوزی عاجزلیقیمیزغه یاردم برادور چونکه نمه تیلایدورغانیمیزی بیلماس میز لیکن روح اوزی بیان قیلالمایدورغان آه تارتیش بیلان بیزگا شفاعت قیلا دور. ^{۲۷} اما کونگل لارنی تفتیش قیلغوچی روح نینگ میلی نی بیلور چونکه خدانینگ اراده سیگا موافق مقدسارگا شفاعت قیلا دور.

^{۲۸} اما بیلورمیزکه هر نمه بولسه خدانی دوست توتقانلارنینگ یخشیلیقیغه ایشلایدور یعنی اینگ تقدیریغه موافق قچقیریلغانلارنینگ منفعتی اوچون بولادور. ^{۲۹} چونکه اول اوزی ایلگاریدین تونوغانلارنی اوز اوغلی نینگ صورتیگا اوخشاش بولوشقه ایلگاریدین تعیین قیلدی تاکه اول تولا برادرلارنینگ تونجی سی بولغای. ^{۳۰} و ایلگاریدین تعیین قیلغانلارینی دعوت هم قیلدی و دعوت قیلغانلارینی عادل هم قیلدی و عادل قیلغانلاریغه جلال هم بردی.

^{۳۱}ایمدی مونیگغه نمه ایتالی؟ خدا بیز بیله بولسه کیم بیزگا ضد تورور؟^{۳۲} اوز اوغلی نی ایامای انی بیزنینگ همه میز اوچون برگان نینگ اوزی انینگ بیلان بیزگا هر نرسه نی برماسمو؟^{۳۳} خدانینگ ایلغانلارینی کیم شکایت قیلا لایدور؟ عادل قیلغوچی خدا اوزی دور.^{۳۴} حکم قیلغوچی کیم دور؟ مسیح یسوع اوزی اولدی آری اول تیریلیب قوپوب خدانینگ اونگ یانیدا اولتوروب بیزگا شفاعت قیلا دور.^{۳۵} بیزنی مسیح نینگ محبتیدین کیم آیریا لایدور؟ دردمو؟ تارلیق مو؟ قوغلانماغلیق مو؟ آچلیق مو؟ یلانگغاچلیق مو؟ خطر مو؟ قلیچ مو؟^{۳۶} سنینگ اوچون تمام کون اولتورولورمیز، بوغوزلانا دورغان قوی لاردیک سانالیب دورمیز دیب پتولگاندیک بولوب دور.^{۳۷} لیکن مونیگ همه سیده بیزنی دوست توتقان نینگ واسطه سی برله چونگ نصرت تاپیب غالب بولورمیز.^{۳۸} و تعیین بیلورمن که نه اولوم نه حیات نه فرشته لار نه حکومت لار نه حاضر قی ایشلار نه کلادورغان ایشلار نه قوت لار.^{۳۹} نه ایگیزلیک نه چوقورلوق نه باشقه بر یرایتیلغان نرسه بیزنی خدانینگ خداوندیمیز مسیح یسوع داکی محبتیدین آیریا لایدور.

توقوزونجی باب

^۱مسیح ده راست سوزلاب یالغان ایتماغانلیقیم غه ایچ کونگ لوم روح القدس بیلان منگا گواه لیق برادور.^۲ شونداغ ایکان که کونگ لوم ده چونگ غم و توگاماس دردییم بار.^۳ چونکه بدنچه اوروغ توغقان بولغان برادرلاریم گا نجات تاپتورالسام اوزوم نینگ مسیح دین محروم قالیشی نی خواهلار ایردییم.^۴ اولار اسرائیل لیق بولوب اوغول لوق و جلال و عهد و شریعت و عبادت و وعده لار اولار نینگ کی دور.^۵ منا آتابا بالار اولار نینگ کی و مسیح بدنچه اولاردین دور. اول اوزی همه سی نینگ اوستیگا خدا بولوب ابدغچه مبارک دور آمین.

^۶لیکن خدانینگ سوزی یوق بولوب کتگاندیک ایماس چونکه اسرائیل دین بولغانلار نینگ همه سی اسرائیل لیق ایماس دور.^۷ و ابراهیم نینگ اوروغیدین بولغانلار نینگ همه سی اولاد آتانمای بلکه: سنینگ اوروغونگ اسحق بیلان آنانور دیب ایتیلدی.^۸ یعنی جسم گا موافق بلا بولغانلار خدانینگ بلالاری ایماس بلکه وعده نینگ بلالاری اوروغ سانالور.^۹ چونکه وعده نینگ بر سوزی شودور که بو وقت دا یانیب کلورمن و ساره نینگ بر اوغلی بولور.^{۱۰} و یالغوز شو ایماس لیکن ربقه بر ایردین یعنی آتامیز اسحق دین حامله بولدی.^{۱۱} و خدانینگ

اختیارچیجه بولغان تقدیری نینگ ثابت توروشی عمل لارنینگ واسطه سی برله بولمای دعوت قیلغوچی نینگ واسطه سی برله بولغانی اوچون بلالار تخی توغولمای بر یخشی یا یمان ایشنی قیلماسدین ایلگاری. ^{۱۲} بقره غه ایتلیدیکه چونگی کچیکیکا قلیچلیق قیلغای. ^{۱۳} شونداغ هم پتولوب دورکه یعقوب نی دوست توتوم اما عیسونی یمان کوردوم.

^{۱۴} انداغ بولسه نمه ایتالی؟ خدادا ناحقلیق بارمو؟ یاق هرگیز! ^{۱۵} اوزی موسی غه: رحم قیلغانیم غه رحم قیلورمن شفقت قیلغانیم غه شفقت قیلورمن دیب ایتمادی مو؟ ^{۱۶} ایننگ اوچون بو ایش انسان نینگ خواهشیدین و یا جهد قیلشیدین ایماس بلکه خدانینگ مرحمت قیلشیدین بولور. ^{۱۷} چونکه کتابدا فرعونغه: اوز قدر تیم نی سنینگ اوستونگده اشکارا قیلیب اسمیم نی تمام یر یوزیده بیان قیلای دیب سنی قوپاردیم دیب ایتیلغاندیک ^{۱۸} اوزی خواهالاغانیغه رحم قیلادور و خواهالاغانی نی کونگلی قاتیق قیلادور.

^{۱۹} انداغ بولسه نمه ایشقه تخی ملامت قیلادور؟ ایننگ اراده سیگا کیم ضد تورالور دیب منگا ایتورسن مکی. ^{۲۰} ای آدم کیم سن که خدا بیلان ایتیشقایسن؟ آیا قیلینغان نرسه اوزنی صورت گا کلتورگو چیگا: نمه ایشقه منی شونداغ قیلدینگ دیالورمو؟ ^{۲۱} و یا کوزه چی نینگ بر کومولا لایدین بر قچانی عزت گا ینه برینی حقارت گا قیلغالی لای اوستیده قدرتی یوق مو؟ ^{۲۲} اما اگر خدا اوز غضبی نی کورساتیب قدرتی نی بیان قیلغالی خواهاب هلاکت گا طیار بولغان غضب قچالاریغه تولا کونگل کنگلیکی بیلان تحمّل قیلیب ^{۲۳} اوزی ایلگاریدین جالغه طیار قیلغان مرحمت قچالاریغه اوز جلالی نینگ غنیلیقی نی بیلدورگالی اراده قیلغان بولسه نمه دیسن؟ ^{۲۴} او شونداغ مرحمت قچالاری بولوشقه بیزنی یعنی یالغوز یهودیلاردین بولغانلارنی ایماس بلکه طائفه لاردین بولغانلارنی هم قچقیریب دور. ^{۲۵} و هوشع پیغمبرنینگ کتابیدا ایتورکه اوز قومیم بولماغان خلق نی اوز قومیم آتارمن و دوست توتماغانیم نی اوز امراقیم آتارمن. ^{۲۶} و انداغ بولورکه اولارغه: سیزلار منینگ قومیم ایماس سیزلار دیب ایتیلغان یرده اولار تیریک خدانینگ اوغول لاری آتانورلار. ^{۲۷} لیکن اشعیا پیغمبر اسرائیل نینگ باره سیده قچقیریب ایتورکه اگر بنی اسرائیل نینگ عددی دریای محیط نینگ قومیه بولسه مو یالغوز بر قالغان پاره سی نجات تاپادور. ^{۲۸} چونکه خداوند اوز حکمی نی بجا کلتوروب قیسقه کسب اوز تقدیرینی مقصودغه یتگوزور. ^{۲۹} و اشعیا هم ایلگاریدین شونداغ ایتیب دورکه اگر خداوند صباوث بیز گا بر نسل باقی قومیماسه ایردی بیز سدوم دیک بولوب غموره غه اوخشار ایردوک.

۳۰ ایمدی نمه ایتالی؟ منا عدالتنی ایستامگان طائفه لار عدالتنی آری ایمان دین بولغان عدالتنی تاپتیلار. ۳۱ لیکن بر عدالت شریعتی نی ایستامگان اسرائیل انداغ بر شریعت گا یتیشمادی. ۳۲ نمه اوچون؟ منا اولار ایمان نینگ یولیدا ایستامای عمل نینگ یولیدا عدالتنی ایستامگانی اوچون اوزینی دوگوچتوروك تاشیغه اوردیلا. ۳۳ نچوك که منا صهیوندا بر دوگوچتوروك تاشی و تایماغلیق قورامی نی قویارمن و هر کیم انگا ایشانسه خجالت بولمايدور.

اونونجی باب

۱ ای برادرلار اولار نجات تاپسونلار دیب اوز کونگلو مده اشتیاق تارتیب اسرائیل اوچون خداغه دعا قیلورمن. ۲ اولار نینگ باره سیده گواه لیق برورمن که اولار خدا اوچون غیرت قیلورلار لیکن راست بیلیم لیک طریقه سیدا ایماس ۳ چونکه خدانینگ عدالتی نی بیلماي اوز عدالتی نی قورغالی جهد قیلغانی بیلان خدانینگ عدالتیگا بویون سونمادیلا. ۴ چونکه هر ایمان کلتورگوچیگا عدالت اوچون شریعت نینگ نهایی مسیح دور. ۵ شریعت بیلان بولغان عدالت باره سیده موسی اوزی: امرنی بجا کلتورگان آدم انینگ بیلان تیریک قالدور دیب پتوب دور. ۶ لیکن ایمان دین بولغان عدالت مونداغ ایتورکه مسیح نی توبنگا ایب توشماک اوچون کیم آسمانغه چیقادور؟ ۷ و یا مسیح نی اولوک لاردین ایب چیقماق اوچون کیم برزخقه توشادور دیب کونگلو ننگه ایتماغایسن. ۸ لیکن نمه ایتادور؟ بیز وعظ ایتادورغان ایمان نینگ سوزی سنگا یقین بولوب اغیزینگ بیلان کونگلو ننگه باردور. ۹ چونکه یسوع خداوند ایکانی نی اغیزینگ بیلان اقرار قیلیب خدا انی اولوک لاردین قویارغانیغه کونگلو ننگ بیلان ایشانسانگ نجات تاپارسن. ۱۰ منا کونگل نینگ ایمانی بیلان عادل قیلینیب اغیزینگ اقراری بیلان نجات تاپارمیز. ۱۱ چونکه کتاب: انگا ایشانگان هیچ بری شرمنده بولمايدور دیب ایتیب دور.

۱۲ یهودی بیلان یونانی نینگ آراسیدا هیچ فرق یوق دور و همه سی نینگ خداوندی بر بولوب اوزیگا دعوت قیلغانلار نینگ همه سیگا غنی دور. ۱۳ چونکه هر کیم خداوند نینگ اسمیغه دعوت قیلسه نجات تاپاردور.

۱۴ اما بر کیم گا ایشانمای انگا قیداغ دعوت قیلالورلار؟ بر کیم دین انگلامای انگا قیداغ ایشانالورلار؟ بر وعظ ایتقوچی بولماسه قیداغ انگلایلورلار؟ ۱۵ لیکن ایباریلماسه

قایداغ و عظ ایتلورلار؟ نچوکه یخشیلیق نی خوشخبر برگوچیلارنینگ قدم لاری قایداغ جمال لیق ایکان دیب پتولوب دور.^۶ لیکن همه سی انجیل نی قولاقدا توتاماب دور چونکه اشعیا: ای خداوند کیم و عظیمیز گا ایشاندی دیب ایتیپ دور.^۷ انینگ اوچون ایمان و عظ انگلاماقدین بولور اما و عظ اوزی مسیح نینگ سوزیدین چیقادر.

^۸ لیکن و عظ انگلامادیلارمو دیب سورارمن. آری انگلادیلار. منا اولارنینگ آوازی تمام پر یوزیگا و سوزلاری دنیانینگ چت لاریغچه چیقپ دور.^۹ لیکن اسرائیل اوقمادی مو دیب ینه سورارمن. اول موسی ایتورکه من سیزلارنی ملت بولماغان بر خلق بیلان غیرت گا کلتوروب سیزلارنی عقل سز بر ملت بیلان اچیغلان دورورمن.^{۱۰} و اشعیا جرأت قیلیب ایتورکه منی ایستاماگانلارگا تاپیلیب منی سورماغانلارغه اشکارا بولدوم.^{۱۱} لیکن اسرائیل توغراسیدا ایتورکه تمام کونده عاصی و مخالف بر قوم غه قول لاریم نی اوزاتیپ توردوم.

اون برنجی باب

خدا اوز قومی نی رد قیلدی مو دیب سورارمن. یاق انداغ ایماس. من اوزوم هم ابراهیم نینگ اوروغیدین و بنیامین قبیله سیدین بولغان بر اسرائیل لیق کشی دورمن. خدا ایلگاریدین تونوغان قومی نی رد قیلما دی. کتاب الیاس نینگ باره سیده نمه ایتقانی نی بیلما سیزلارمو؟ قایداغ که اول اسرائیل نینگ توپه سیده خداغه عرض قیلیب: ^{۱۲} ای خداوند سنینگ پیغمبر لارینگ نی قتل قیلیب قربانگاه لارینگ نی یقیتیب دورلار و من یالغوز قالدیم و منینگ جانیم غه هم قصد قیلیب تورورلار دیب ایتی. ^{۱۳} لیکن انگا کلگان وحی نمه ایتور؟ بعل گاتیز بوکماگان یته مینگ کشی اوزوم گا باقی قویوب دورمن دیب وحی کلدی. ^{۱۴} شونینگه اوخشاش حاضر قی وقت دا عنایت ایلغانیچه بر بقیه باردور. ^{۱۵} اما بو ایلغانماغلیق عنایت دین بولسه عمل لار دین ایماس بولماسه عنایت اوزی عنایت ایماس. ^{۱۶} انداغ بولسه بو ایش قایداغ بولور؟ اسرائیل اوز ایستگانی نی تاپمادی لیکن ایلغانانلار تاپیتلار و قالغانلار کونگلی قاتیق بولدیلار. ^{۱۷} شونداغ هم پتولوب دورکه خدا اولارغه بر تویوق سزلیق روح، کورمایدورغان کوزلار و انگلامایدورغان قولاق لار برگان و بو کونغچه لیک شونداغ بولوب دور. ^{۱۸} و داود ایتورکه اوز دستورخوانی اولارنی تونقودیک بر کمند و اولار دین انتقام الغودیک بر قاپقان بولغای. ^{۱۹} کوزلاری کورماگودیک قرانگغولاشقای. بل لارینی همیشه اکیگلیک قیلغیل.

۱۱ ایمدی سورارمن که یقیلیب قالادورغانی اوچون دوگوجدیلارمو؟ یاق انداغ ایماس. بلکه اولار اوزی غیرت گا کلتورولسونلار دیب اولارنینگ یقیلیشی بیلان نجات طائفه لارغه کلدی. ۱۲ اما اولارنینگ یقیلیشی دنیانینگ غنیلیقی اوچون و اولارنینگ عاجز کلشی طائفه لارنینگ غنیلیقی اوچون بولسه قانچه زیاده راک اولارنینگ کامل بولوشی شونداغ بولور.

۱۳ من طائفه لارنینگ رسولی بولوب اوز خدمتیم نی اولوغ بیلیب سیز طائفه لاردین بولغانلارغه ایتورمن که. ۱۴ اوز جسمیم دین بولغانلارنینگ غیرتی نی کلتوروب بعضیلاریغه نجات یتگوزالسام ایردی. ۱۵ اولارنینگ ردّ قیلینیشی دنیانینگ یاراشماغلیقی بولسه اولارنینگ قبول قیلینیشی اولوک لاردین تیریلماکدین باشقه بر نمه بولورمو؟ ۱۶ اگر ینگیلیک مقدّس بولسه خمیر هم مقدّس دور اگر یلدیز مقدّس بولسه شاخلار هم مقدّس دور. ۱۷ اما شاخلارنینگ بعضی سی کسیلگان بولسه سن یاوا زیتون درختیدین بولوب شاخلارنینگ آراسیغه اولانیب. زیتون درختی نینگ سمیز یلدیز یگا حصّه دار بولوشقان بولسانگ ۱۸ اصل شاخلار اوستیگا فخر قیلماغیل اما فخر قیلسانگ بیلگیل که سن یلدیزنی کوتارمايسن لیکن یلدیز سنی کوتارادور.

۱۹ منینگ اولانماغلیقیم اوچون شاخلار کسیلدی دیب ایتورسن مکی. ۲۰ آری راست. ایمان سزلیقی اوچون کسیلدی لار لیکن سن ایمان بیلان تورادورسن. اوزونگی نی چونگ توتمای قورقونج بیلان تورغیل. ۲۱ چونکه خدا اصل شاخلارنی ایاماغان بولسه سنی هم ایامایدور. ۲۲ خدانینگ لطفیگا و غضیبیگا قایلاغیل. منا تایغانلار اوستیده غضبی بار و اگر خدانینگ کرمیده تورسانگ سنینگ اوستونگده لطفی بار لیکن ثابت تورماسانگ سن هم کسیلورسن. ۲۳ اما باشقه لار ایمان سزلیقدا قالماسه اولار هم اولانور چونکه خدا اولارنی ینه اولاب قویغالی قادر دور. ۲۴ اگر سن طبیعتجه یاوا بولغان زیتون درختیدین کسیلیب طبیعت نینگ خلافیدا اصل زیتون درختیغه اولانغان بولسانگ قانچه زیاده راک اصل شاخلار اوز زیتون درختیغه اولانادور.

۲۵ ای برادرلار اوزونگیزنی دانا ساناماغایسیزلار دیب سیزلارنی بو سردین بی خبر قویغالی خواهلامایمن یعنی شو سرکه طائفه لار پوتون عددلیک بولوب ایمانغه داخل بولغونچه لیق اسرائیل نینگ بر حصّه سی کونگل قاتیغلیققه کرفتار بولوب دور. ۲۶ اندین همه اسرائیل نجات تاپادور نچوک که پتولوب دور: صهیوندین قوتقاز غوچی کلیب یعقوبدین همه

فاسغلیق نی کوتارور. ۲۷ اولارنینگ گناه لارینی کوتاریب اتقانیم دا اولار بیلان قیلادورغان عهدیم اوشبو بولور.

۲۸ انجیلگا قیلاساق سیزنینگ جهتینگیزدین دوشمن دورلار لیکن ایلغانیشقه قیلاساق آتابالار جهتیدین امراق دورلار. ۲۹ چونکه خدانینگ عنایت عطیه لاری و دعوتی یاندورولماس. ۳۰ سیزلار بر وقتغچه خداغه اطاعت سزلیک قیلیب ایمدی اولارنینگ اطاعت سزلیکی بیلان مرحمت تاپغاندیک. ۳۱ اولار ایمدی اطاعت سزلیک قیلدیلا تا که سیزلار تاپغان مرحمت بیلان اولار اوزی مرحمت تاپغایلار. ۳۲ چونکه خدا همه سیگا مرحمت قیلماق اوچون همه سی نی اطاعت سزلیکگا کرتار قیلدی.

۳۳ خدانینگ غیلیقی و حکمتی و علمی قانچه چوقوردور. انینگ حکم لاری سوروشتوروشدین و انینگ یول لاری تفتیش قیلشدین قانچه اوستون دور. ۳۴ خداوندنینگ فکرینی کیم بیلیب دور و یا انگا مصلحت برگوچی کیم دور؟ ۳۵ و یا یاندوروب برسون دیب کیم ایلگاریدین انگا بر نمه اوتگوزوب قویوب دور؟ ۳۶ چونکه همه نرسه انینگدین و انینگ برله و انینگ اوچون دور. انگا الی الابد جلال بولغای آمین.

اون ایکنجی باب

۱ ای برادرلار سیزلارگا خدانینگ مرحمتی بیلان نصیحت قیلورمن که بدنلارینگیزنی بر تیریک، مقدس و خداغه مقبول قرباندیک کلتورگایسیزلار. روحانی عبادتینگیز شودور. ۲ او بو زمانه نینگ یوروشی نی دورامای خدانینگ اراده سی نمه ایکانی نی یعنی نمه یخشی، مقبول و کامل ایکانی نی تفتیش قیلا لغودیک ذهن لارینگیزنی ینگوشلانگلار.

۳ منگا بریلگان عنایت عطیه سی بیلان سیزلارنینگ هر برینگیزگا ایتورمن که هر برینگیز اوز باره سیده لایق بولغاندین زیاده ایگیز فکر قیلما ی بلکه خدا هر بریگا اولاشتوروب برگان ایمان نینگ مقدار یچه اوز باره سیده اعتدالدا فکر قیلسون. ۴ تولا اعضالاریمیز بر بدنده بولغانی بیلان همه اعضالارنینگ ایشی بر بولماغاندیک ۵ بیزلار تولا بولغانیمیز بیلان مسیح ده بر بدن بولوب خدمت اوچون بر بریمیزگا اعضا بولوشوریمیز. ۶ لیکن بیزگا بریلگان عنایت گا موافق باشقه باشقه عطیه لاریمیز باردور. پیغمبرلیک عطیه سی بولسه ایمانغه موافق بولسون. ۷ بر کیم نینگ خدمت عطیه سی بولسه خدمت قیلسون. تعلیم برادرغان عطیه سی

بولسه تعلیم برسون.^۸ نصیحت برادورغان عطیه سی بولسه نصیحت برسون. اولاشتوروب برگوچی مونی ساده لیک بیلان قیلسون. باشلاگوچی غیرتلیک بولسون. مرحمتلیک ایش قیلغوچی مونی کونگل خوشلوقی بیلان قیلسون.

^۹ محبت ریاسز بولسون. یمانلیق نی مکروه بیلیب یخشیلیق نی چینگ توتونگلار. ^{۱۰} برادرلیک محبتیده بر برینگیزی دوست توتونگلار. عزت کورساتیشینگیزده بربرینگیزدین اوتوشونگلار. ^{۱۱} غیرت قیلشدا سست بولمانگلار. روح دا قیزیق بولونگلار. خداوندگا بنده چیلیک قیلینگگلار. ^{۱۲} امیدده خرسند بولونگلار. تارلیقدا صبر قیلینگگلار. دعادا دوام قیلینگگلار. ^{۱۳} مقدسلارنینگ محتاجلیقیغه شریک بولونگلار. مهماندار چیلیق قیلغالی کونگل قویونگلار. ^{۱۴} سیزلارنی قوغلانلارغه دعای خیر اوقونگلار. دعای بد قیلمای دعای خیر اوقونگلار. ^{۱۵} خوش بولغانلار بیلان خوش بولونگلار. یغلانلار بیلان یغلانگلار. ^{۱۶} بربرینگیز بیلان اتفاق بولونگلار. بلند پرواز بولمانگلار. متواضع لار بیلان همراه بولونگلار. اوزونگیزی دانا بیلمانگلار. ^{۱۷} هیچ کیمرسه گا یمانلیق اورنیغه یمانلیق قیلمانگلار. همه آدم لارنینگ آلدیدا یخشی نرسه لارنی کوزلانگلار. ^{۱۸} ممکن بولسه طاقتینگیزچه همه آدم لار بیلان یاراشیغلیق بولونگلار. ^{۱۹} ای امراق لاریم اوزونگیز اوچون انتقام المانگلار بلکه خدانینگ غضبگا جای برینگلار. خداوند ایتورکه انتقام منینگ کی دور من اوزوم یاندوروب برورمن دیب پتولوب دور. ^{۲۰} لیکن دوشمنینگ آچ قالسه انگا غذا برگیل. اوساسه انگا ایچگولوک برگیل چونکه مونی قیلسانگ باشیغه چوغ یغارسن. ^{۲۱} یماندین باسیلماغیل بلکه یمانی یخشیلیق بیلان باسغیل.

اون اوچونجی باب

^۱ هر کشی اوز اوستیداکی حکومت گا بویون سونسون چونکه خدادین بولماغان حکومت یوق دور و بار حکومت لار خدادین توختاتیلغان دور. ^۲ اینینگ اوچون حکومت گا ضد تورغوچی خدانینگ ترتیب قیلغانیغه ضد تورور. و شونینگغه ضد تورغوچیلار اوزیگا حکم تاپتورورلار. ^۳ چونکه امیرلار یخشی ایش قیلغوچیلارنینگ قورقونجی اوچون ایماس بلکه یمانلیق قیلغوچیلارنینگ قورقونجی اوچون دور. لیکن حکومت دین قورقماغالی خواهلاسانگ یخشی ایش قیلغیل و اینینگ طرفیدین دانگلانورسن. ^۴ چونکه اول سنینگ

یخشیلیقینگ اوچون خدانینگ خدمتکاری دور. لیکن یمان ایش قیلسانگ قورقغیل چونکه قلیچ نی بیکارغه کوتارمای بلکه یمان ایش قیلغوچیدین غضب انتقامی نی الماق اوچون خدانینگ خدمتکاری دور. ^۵ انینگ اوچون یالغوز غضب سببیدین ایماس بلکه انصاف سببیدین هم انگا بویون سونماق لازم دور. ^۶ اولار خداغه خدمتکار چیلیق قیلیب شونینگدا همیشه تورغانی اوچون البان هم برورسیزلار.

^۷ هربریگا اوز حقی نی برینگلار. البان الادورغانغه البان، باج الادورغانغه باج، قورقونجغه حقی بولغانلارغه قورقونج، عزت گا حقی بولغانلارغه عزت برینگلار. ^۸ هیچ کیمرسه دین بر برینگیزی دوست توماقدین باشقه قرضینگیز بولماسون. چونکه همسایه سی نی دوست توتقان کیمرسه شریعت نی عملگا کلتوروب دور. ^۹ چونکه امرلار یعنی زنا قیلماغیل، اولتورماگیل، اوغورلاماگیل، طمع قیلماغیل و باشقه همه امرلار همسایه نگی نی اوزونگدیک دوست توتغیل دیگان سوزده جمع قیلینیب دور. ^{۱۰} محبت همسایه غه یمانلیق قیلمایدور. انینگ اوچون محبت اوزی شریعت نینگ بجا قیلینیشی دور.

^{۱۱} شونینگدین خبردار بولوب اویقودین اویغانادورغان وقتینگیزنینگ کلگانی نی بیلینگلار. چونکه نجاتیمیز ایمانغه کلگان وقتیمیزداکی دین ایمدی بیز گا یقینراق کلیب دور. ^{۱۲} کیچه اوتوب کوندوز یقینلاشتی. انینگ اوچون قرانگولوق نینگ ایشلارینی تاشلاب نورنینگ یاراغی نی کیالی. ^{۱۳} بزم و عراق مجلس لاریده ایماس، زنا قیلیش و بوزوغلوقدا ایماس، جدل و حسدده ایماس بلکه کوندوزداکی دیک ادب بیلان مانگالی. ^{۱۴} او بدن نی شهوت اوچون پرورش قیلمای بلکه خداوند یسوع مسیح نی کینگلار.

اون تورتونجی باب

^۱ بر کیم اعتقاددا عاجز بولسه سیزلار شك فکرلاری اوستیده حکم قیلمای انی قبول قیلینگلار. ^۲ بر کیم نینگ هر نرسه یشگا اعتقادی بارینه بری اعتقاددا عاجز بولوب یالغوز یردین اونگان نی ییدور. ^۳ یگان کیمرسه یماگان کیمرسه نی خوار کورماسون و یماگان کیمرسه یگان کیمرسه نی حکم قیلماسون چونکه خدا انی قبول قیلیب دور. ^۴ باشقه سی نینگ خدمتکارینی حکم قیلغالی سن کیم دورسن؟ اوز خواجه سی نینگ آلدیدا تورادور و یا توشادور. لیکن تورادور چونکه خدا انی ثابت قیلغالی قادر دور.

° بر کیم بر کوندین ینه برینی افضل کورادور ینه بری همه کونلارنی اوخشاش کورادور. هر کشی اوز کونگلیده شک سز بولسون. ۷ تعیین بر کوننی اعتبار قیلغان کیمرسه خداوند اوچون شونی قیلور و یگان کیمرسه خداوند اوچون یب خداغه شکر ایتور و یماگان کیمرسه خداوند اوچون یمای خداغه شکر ایتور. ۸ چونکه هیچ بریمیز اوزی اوچون یاشاماس و هیچ کیم اوزی اوچون اولماس. ۹ اگر یاشاساق خداوند اوچون یاشارمیز اولساک خداوند اوچون اولورمیز یاشاساق یا اولساک خداوندینگی کی دورمیز. ۱۰ چونکه اولاک لار و تیریک لارینگی اوستیگا خداوند بولماق اوچون مسیح اولوب ینه تیریلیب قویتی. ۱۱ لیکن سن نمه ایشقه برادرینگی نی حکم قیلورسن؟ و سن بولسانگ نمه ایشقه برادرینگی نی تحقیر قیلورسن؟ همه میز خدانینگ حکم تختی نینگ آلدیدا بر کونی تورورمیز ایماسمو؟ ۱۲ چونکه پتولوب دورکه بدرستی منینگ تیریک ایکانیم راست بولغاندیک منگا هر تیز بوکولوب هر تیل خداغه حمد ایتادورغان بولادور دیب خداوند ایتور. ۱۳ آری هر بریمیز اوز باره سیده خداغه حساب برماکچی دور.

۱۴ ایننگ اوچون بر بریمیزی ینه حکم قیلمایلی بلکه هیچ کیم اوز برادریکا بر دوگوجتوروک و یا بر تایدوروشنی قویماسون دیب حکم قیلینگلار. ۱۵ من اوقوب خداوند یسوع دا تعیین بیلورمن که هیچ نرسه اوز ذاتیدا ناپاک ایماس اما بر کیم بر نرسه نی ناپاک ساناسه انگا شو نرسه ناپاک بولور. ۱۶ اگر برادرینگی طعامینگ اوچون بی آرام بولسه محبت گا موافق یورمایسن. مسیح ایننگ اوچون اولگان کیمرسه نی طعامینگ بیلان هلاک قیلماغیل. ۱۷ یخشی نمه نگیز دشنام قیلینماسون ۱۸ چونکه خدانینگ پادشاه لیقی یماک و ایچماک ایماس بلکه قدوس روح بیلان بولغان عدالت، سلامت و خوشلوق دور. ۱۹ شونینگدا مسیح گا بنده چیلیک قیلغان کیمرسه خدانینگ آلدیدا مقبول بولوب آدم لارینگی آلدیدا خوش کورونگودیک دور. ۲۰ ایننگ اوچون سلامتلیکگا و بر بریمیزینگی تعمیر قیلینیشیغه ایشلایدورغان ایشقه جدجهد قیلالی. ۲۱ غذا سبیدین خدانینگ ایشی نی بوزماغیل. هر نرسه پاگیزه دور لیکن بر کشی یماک بیلان تایسه انگا یمان بولور. ۲۲ گوشت یماسانگ یا شراب ایچماسانگ و یا برادرینگی نی تایدورادورغان ایشی قیلماسانگ یخشی دور. ۲۳ سنده بار اعتقاد خدانینگ آلدیدا اوزونگگا بولسون. اوزی راست دیب بیلگان ایش اوچون اوز انصافیدین اورولماغان کیمرسه مبارک دور. ۲۴ لیکن شک قیلغوچی یسه حکم قیلینیب دور چونکه اعتقاد بیلان یمادی و اعتقاد بیلان قیلینماغان هر ایش گناه دور.

اون بشنجی باب

۱ بیز کوچلوق بولغانلار اوزومیزنی راضی قیلمای عاجزلارنینگ ضعیفلیق لارینی کوتارماکغا فرضیمیز بار. ۲ بیزنینگ هر بریمیز همسایه سی نینگ یخشیلیقی و تعمیر قیلینیشی اوچون انی راضی قیلغالی جهد قیلسون. ۳ چونکه: سنگا دشنام قیلغوچیلارنینگ دشنامی منینگ اوستوم گا توستی دیب پتولگانديک مسیح اوز خوش رضالیقی نی ایستامادی. ۴ هر نمه ایلگاریدین پتولگان بولسه بیزنینگ تعلیمیمیز اوچون پتولوب دور تاکه صبر و کتاب لارنینگ تسلی سی بیلان امیدیمیز بولغای. ۵ و صبر بیلان تسلی نینگ تنگریسی سیزلارگا مسیح یسوع نینگ حسیبچه بر کونگل لوک بولغالی نصیب برگای که ۶ سیزلار خداوندیمیز یسوع مسیح نینگ آتاسی خداغه بر کونگل و بر تیل بیلان جلال بریشگایسیزلار.

۷ مسیح اوزی خدانینگ جلالی اوچون سیزنی قبول قیلغانديک بر برینگیزی قبول قیلینگلار. ۸ چونکه ایتورمن که مسیح آتابابالارغه بریلگان وعده لارنی ثابت قیلیب خدانینگ صداقتی جهتیدین ختنه لیک لارنینگ خدمتکاری بولدی. ۹ لیکن طائفه لار خداغه اینینگ مرحمتی اوچون جلال بریب دور. شونداغ هم پتولوب دور که اینینگ اوچون طائفه لار آراسیدا سنگا حمد ایتیب اسمینگغه تسبیح اوقوغای. ۱۰ و ینه ایتورکه ای طائفه لار اینینگ قومی بیلان شادلیق قیلینگلار. ۱۱ و ینه: ای همه طائفه لار خداغه حمد ایتینگلار ای همه خلق انی دانگلانگلار دیب پتولوب دور. ۱۲ و ینه اشعیا: یسی نینگ یلدیزیدین چیقغان نوته کلور آری اول قویوب طائفه لار اوستیگا سلطنت قیلادور. و ایننگدین طائفه لار امید قیلادور لار دیب ایتیب دور. ۱۳ اما امیدنینگ تنگریسی قدوس روح نینگ قدرتی برله امیدده اشماقینگیز اوچون اعتقاد قیلغانینگیزدا همه خرسندلیک و سلامتلیک بیلان سیزلارنی تولدورغای.

۱۴ اما من اوزوم بولسام ای برادرلاریم سیزلارنینگ یخشیلیقدین تولوب همه معرفت بیلان تولاغلیق بولوب بر برینگیزگا نصیحت برگالی قادر بولغانینگیزی بیلیب سیزنینگ توغرانگیزدا خاطر جمع دورمن. ۱۵ لیکن بعضی ایشلارنی ینه یادینگیزغه سالماق اوچون خدادین منگا بریلگان عنایت گا موافق سیزلارگا بی پروالیق بیلان پتودوم. ۱۶ تاکه طائفه لار قدوس روح بیلان تقدیس قیلینیب مقبول بر قربان قیلینیشی اوچون خدانینگ انجیلی نینگ کاهنلیق خدمتی نی قیلیب طائفه لارغه مسیح یسوع نینگ کاهنی بولغایمن. ۱۷ اینینگ اوچون خدانینگ آلدیداکی خدمتیم جهتیدین مسیح یسوع دا فخریم بار. ۱۸ چونکه مسیح طائفه لارنی

اطاعت گا کلتورماک اوچون خواه سوزده خواه عملده خواه علامت و معجزه لارنینگ قوتیده خواه قدوس روح نینگ قوتیده بولسه مینگ واسطه م برله قیلغاندیک باشقه ایش باره سیدین سوزلاگالی جرأت قیلماس من.^{۱۹} ایننگ اوچون اورشلیم دین تارتیب ایللیریکون یورتیغچه چورگولوب هر یرده انجیل نی بشارت بریب یوردوم.^{۲۰} باشقه سی نینگ اولی اوستیگا یاسامای دیب مسیح نینگ اسمی معلوم بولماغان یرلارده انجیل نی وعظ ایتقالی جدجهد قیلدیم.^{۲۱} بلکه: ایننگ باره سیدین بی خبر بولغانلار کورورلار و انگلاماغانلار اوقارلار دیب پتولگاندیک قیلدیم.

^{۲۲} مونیگ اوچون تولا وقت قاشینگیزغه کلیدین توسولدوم.^{۲۳} لیکن ایمدی بو طرف لارده منگا ینه بر یر قالمادی و تولا یل لاردین تارتیب آلدینگیزغه کلگالی اشتیاقیم باردور.^{۲۴} و اسپانیاهه باریب اوتوشومده سیزلار بیلان کوروشوب سیزلارنی ساغینادورغان اشتیاقیم نی آزغنه قاندورغاندین کین سیزلاردین باشلان دورولوب اول یرگا بارغالی امید قیلورمن.^{۲۵} لیکن ایمدی مقدس لارگا خدمت قیلغالی اورشلیم غه بارادورمن.^{۲۶} چونکه ماكدونیه بیلان اخائیهداکی لار اورشلیم داکی مقدس لارنینگ فقیرلاریغه بر اعانه برگالی خوش کوروب دور.^{۲۷} آری شونی خوش کوروب دورلار چونکه طائفه لار اولارنینگ روحانی نعمت لاریگا شریک بولغاندین کین اوز جسمانی نعمت لاری بیلان اورشلیم داکی لارغه خدمت قیلغالی فرضی بولوب اولاردین قرضداردور.^{۲۸} مونی پوتگوزوب بو اعتقاد میوه سی نی اولارغه تاپشوروب برگانده آلدینگیزدین اوتوب اسپانیاهه بارورمن.^{۲۹} و آلدینگیزغه کلگانده مسیح نینگ برکتی نینگ تولاغلیقی بیلان کلادورغانیم نی بیلورمن.

^{۳۰} ایمدی ای برادرلار خداوندیمیز یسوع مسیح برله و روح نینگ محبتی برله سیزلارگا یالبارورمن که مینگ بیلان جهد قیلشیب دعالارینگیزدا مینگ اوچون خدادین تیلاگایسیزلار.^{۳۱} تاکه یهودیه داکی ایمان سز لاردین قوتولغایمن و اورشلیم داکی لارغه قیلادورغان خدمتیم مقدس لارنینگ آلدیدا قبول قیلینغودیک بولغای.^{۳۲} و خدانینگ اراده سی بولسه آلدینگیزغه خوشلوق بیلان کلیب سیزلار بیلان راحت تاپغایمن.^{۳۳} سلامتلیک نینگ تنگریسی همه نگیز بیلان بولغای آمین.

اون التنجی باب

کنخریاداکى جماعت نینگ خادمه سى بولغان همشیره میز فیبى نى سیزلارگا امانت تاپشوردوم^۲ خداوندده مقدسارگا لایق بولغودیک طریقه دانى قبول قیلیب سیزلاردین حاجتى بولغان هر ایشدا انگا یاردم برگا سیزلار چونکه اول اوزى تولا کشیگا و هم منگا یارى بریب دور.

^۳ مسیح یسوع دا همکارلاریم بولغان پریسکیلا و اکیلاغه سلام ایتینگلار. ^۴ اولار مینینگ جانیم اوچون اوز بویونلارینی قویدیلار و یالغوز من ایماس بلکه طائفه لارنینگ همه جماعت لاری هم اولارغه شکر قیلورلار. ^۵ اولارنینگ اویداکى جماعت گا سلام ایتینگلار. و آسیا یورتیداکى مسیح گا ایشانگانلارنینگ ینگیلیكى بولغان امراقیم اپینیتوسغه سلام ایتینگلار. ^۶ سیزلار اوچون تولا ایمکاک تارتقان مریم گا سلام ایتینگلار. ^۷ مندین ایلگارى مسیح نینگ شاگردلاری بولوب رسول لارنینگ آراسیدا معتبرلیک بولغان همزندان رفیق اوروغ توغقانلاریم اندرونیکوس بیلان یونیا سغه سلام ایتینگلار. ^۸ خداوندده امراقیم امپلیاسغه سلام ایتینگلار. ^۹ مسیح نینگ خدمتیده همکاریمیز بولغان اوربانوسغه و امراقیم استاخیسغه سلام ایتینگلار. ^{۱۰} مسیح ده یاران یغلیق اپیلیسغه سلام ایتینگلار. ارستوپولوس نینگ اویداکى لارغه سلام ایتینگلار. ^{۱۱} اوروغ توغقانیم هیرودیونغه سلام ایتینگلار. نرکیوس نینگ اوی خلقیدین بولغان خداوندداکى لارغه سلام ایتینگلار. ^{۱۲} خداوندده ایشلاگوچی تریفینا بیلان تریفوساغه سلام ایتینگلار. خداوندده تولا ایشلاگان امراق پرسیسگا سلام ایتینگلار. ^{۱۳} خداوندده ایلغانغان روفوسغه و انینگ اناسى انامغه سلام ایتینگلار. ^{۱۴} سینکریتوسغه فلیغونغه، هر میسگا، پتروباسغه، هر ماسغه و اولار بیلان بولغان برادرلارگا سلام ایتینگلار. ^{۱۵} فیلولوغوس بیلان یولیاغه نیریوس بیلان همشیره سیگا و اولیمپاسغه و اولار بیلان بولغان مقدسارلارنینگ همه سیگا سلام ایتینگلار. ^{۱۶} مقدس سویوش بیلان بربرینگیزگا سلام قیلینگلار. مسیح نینگ همه جماعت لاری سیزلارگا سلام ایتورلار.

^{۱۷} ای برادرلار سیزلارگا یالبارورمن که اوزونگیز قبول قیلغان تعلیم گا ضد بولغان آیریلماغلیق بیلان آزدورماغلیق چیقارغوچیلاردین احتیاط قیلیب اولاردین نری تورونگلار. ^{۱۸} چونکه شونداغلار خداوندیمیز مسیح گا خدمت قیلماى اوز قورساق لاریغه

خدمت قیلیب سیلیق سوز و چرایلیق گب بیلان ساده لارنینگ کونگل لارینی آلدارلار. ^{۱۹} اطاعتینگیز همه لارگا معلوم بولوب دور. انینگ اوچون خوش دورمن لیکن یخشیلیقدا دانا و یمانلیقدا ساده بولوشونگیزنی خواهلارمن. ^{۲۰} منا سلامتلیک نینگ تنگریسی پات یقیندا شیطان نی پوت لارینگیز نینگ تگیده ایزادور. خداوندیمیز یسوع نینگ لطفی سیزلار بیلان بولغای.

^{۲۱} منینگ همکاریم تیموتیوس و خویشلاریم لوکیوس، یاسون و سوسیپاتر سیزلارگا سلام ایتورلار. ^{۲۲} من بو خطنی پتوگوچی ترتیوس خداوندده سیزلارگا سلام ایتورمن. ^{۲۳} منی و همه جماعت داکی لارنی مهمان قیلغان غایوس سیزلارگا سلام ایتور، شهرنینگ خزینه چی سی اراستوس و برادریمیز کوارتوس سیزلارگا سلام ایتورلار. ^{۲۴} خداوندیمیز یسوع مسیح نینگ لطفی همه نگیز بیلان بولغای آمین.

^{۲۵} اما من بشارت برگان انجیلیم و یسوع مسیح نینگ باره سیداکی و عظیم گام موافق آری دؤرلار دین بری یاشورولوب ایمدی اشکارا قیلینغان سرّغه موافق سیزلارنی قوتلاندورگالی قادر بولغان نینگ اوزیگا جلال بولغای. ^{۲۶} اول سرّ ازلی تنگری نینگ امریگا موافق همه طائفه لارنینگ آراسیدا ایمان نینگ اطاعتی نی قورماق اوچون پیغمبرلیک کتاب لارنینگ واسطه سی برله اولارغه بیان قیلینیب دور. ^{۲۷} اول واحد حکیم خداغه یسوع مسیح نینگ واسطه سی برله تا ابدالابد جلال بولغای آمین.

پاولوس رسول نینگ قورنتوسلوق لارغه پتوگان اولقى خطى

اولقى باب

۱ خدانینگ اراده سی بیلان قچقیریلیب مسیح یسوع نینگ رسولی بولغان پاولوسدین و برادر سوستانیسدین. ۲ خدانینگ قورنتوسداکی جماعتی نینگ مسیح یسوع دا تقدیس قیلینیب مقدس قچقیریلغانلاریغه و هر یرده اولارنینگ و بیزنینگ جای لاریمیزدا خداوندیمیز یسوع مسیح نینگ اسمیغه دعوت قیلغوجیلارنینگ همه سیگا سلام. ۳ سیزلارگا آتامیز خدادین و خداوند یسوع مسیح دین عنایت و سلامتلیک بولسون.

۴ خدانینگ مسیح یسوع دا سیزلارگا بریلگان توفیقی اوچون سیزنینگ جھتینگیزدین همیشه خدایم غه شکر ایتورمن. ۵ چونکه ایننگ اوزیده همه ایشدا، هر سوزده و هر بیلشده غنی بولدینگیز. ۶ و مسیح نینگ شهادتی کونگلو نگیزده انداغ ثابت قیلیندیکه ۷ خداوندیمیز یسوع مسیح نینگ اشکارا بولوشیغه منتظر بولوب هیچ بر عنایت عطیه سیده اوکسوک ایماس سیزلار. ۸ اول اوزی خداوندیمیز یسوع مسیح نینگ کونیده عیب سز بولماقینگیز اوچون سیزلارنی آخرغچه ثابت قیلادور. ۹ سیزلارنی اوز اوغلی خداوندیمیز یسوع مسیح نینگ شریگیلیکیگا قچقیرغان خدا اوزی امین دور.

۱۰ ای برادرلار خداوندیمیز یسوع مسیح نینگ اسمی بیلان سیزلارگا نصیحت برورمن که همه نگیز بر اغیزلیق بولوب آرانگیزدا فرقه لار چیقارمای بر فکر و بر رأیدا کامل بولغایسیزلار. ۱۱ چونکه ای برادرلاریم آرانگیزدا خصومت بار بولغانی منگا کلوانینگ اوی خلقیدین خبر بریلدی. ۱۲ شونی ایتورمن که آرانگیزدا بری: من پاولوس نینگ کی ایکان من، ینه بری: من پولوس نینگ، ینه بری: من کفاس نینگ و ینه بری: من مسیح نینگ کی ایکان من دیب ایتیشور ایکان. ۱۳ آیا مسیح تقسیم قیلیندی مو؟ یا پاولوس سیزنینگ اوچون دارغه

تارتیلدی مو یا پاولوس نینگ اسمی بیلان تعمیدلاندینگیز مو؟^{۱۴} کریسپوس بیلان غایوسدین باشقه هیچ برینگیزی تعمیدلاناگانیم اوچون خداغه شکر ایتورمن^{۱۵} تاکه هیچ کیمرسه منی: ایننگ اسمی بیلان تعمیدلاندیم دیب ایتماسون.^{۱۶} منا استفاناس نینگ اوی خلقی نی هم تعمیدلاگان ایردیم. لیکن بولاردین باشقه بر کیمرسه نی تعمیدلاناگانیم نی بیلمايمن.^{۱۷} چونکه مسیح منی تعمید برگالی ایبارمای بلکه انجیل نی وعظ ایتقالی منی ایباردی. شونی قیلیب مسیح نینگ داری نینگ قوتی بیکار بولماسون دیب حکمت سوزلاری بیلان وعظ ایتمايمن.

^{۱۸} چونکه دارنینگ باره سیداکی سوز هلاک بولغوچیلارنینگ آلدیدا جهالتدیک دور لیکن بیز نجات تاپغوچیلار اوچون خدانینگ قدرتی دور.^{۱۹} چونکه دانالارنینگ حکمتی نی یوقا تیب عاقل لارنینگ عقلی نی باطل قیلورمن دیب پتولوب دور.^{۲۰} قنی دانالار قنی کاتب لار قنی بو دنیانینگ مباحثه قیلغوچیلاری؟ خدا بو دنیانینگ حکمتی نی حماقتلیکگا اوپرومادی مو؟^{۲۱} چونکه دنیا اوز حکمتی بیلان خدانینگ اوز حکمتیده قانداغ ایکانی نی بیلماگاچ خدا ایشانگوچیلارنی نادانلیقدیک وعظ بیلان قوتقازغالی مناسب کوردی.^{۲۲} چونکه یهودیلار علامت طلب قیلورلار و یونانیلار حکمت ایستارلار^{۲۳} لیکن بیز بولساق یهودیلارغه تایشدیک و طائفه لارغه حماقتدیک بولوب دارغه تارتیلغان مسیح نی وعظ ایتورمیز.^{۲۴} لیکن بیز وعظ ایتقان مسیح قچقیریلغانلارنینگ اوزیگا خواه یهودیلار خواه یونانیلار بولسه خدانینگ قدرتی و خدانینگ حکمتی دور.^{۲۵} چونکه خدادین کلگان جهالتدیک نرسه آدم لاردین دانادور و خدادین کلگان عاجز نرسه آدم لاردین کوچلوق دور.

^{۲۶} ای برادرلار دعوتینگیزگا قایلانگلارکه جسمانی دانالاردین و قدرتدیک لاردین و یا اصلزاده لاردین تولا کشیلار قچقیریلغان ایماس.^{۲۷} لیکن خدا دانالارنی خجالت قیلماق اوچون دنیاا دانان سانالغانلارنی ایلغادی. و قدرتدیک لارنی خجالت قیلماق اوچون دنیاا ضعیف سانالغانلارنی ایلغادی.^{۲۸} و بر نمه بولغان نی هیچ نمه دیک قیلماق اوچون دنیاا اصلزاده بولماغانلارنی و تحقیر بولغانلارنی آری هیچ نمه دیک سانالغانلارنی خدا ایلغاب دورکه^{۲۹} هیچ بشر خدانینگ آلدیدا فخر قیلماسون.^{۳۰} لیکن سیزلار ایننگدین بولوب خدا طرفیدین بیزگا حکمت و عدالت، قدسیّت و فدیّه اوچون بولغان مسیح یسوع دادورسیزلار.^{۳۱} تاکه: فخر قیلغوچی خداوند بیلان فخر قیلسون دیب پتولگاندیک بولغای.

ایکینجی باب

۱ ای برادرلار من سیزنینگ قاشینگیزغه کلگانده سیزلارگا خدانینگ شهادتی نی سوزنینگ و حکمت نینگ فضیلتی بیلان بیان قیلما دیم. ۲ چونکه آرانگیزدا یسوع مسیح نی و ایننگ دارغه تارتیلغانیدین باشقه هیچ نمه نی بیلما ی دیب کونگلومده توختاتیب ایردیم. ۳ لیکن ضعیفلیق و قورقونج و تولا تیراما گلیک بیلان سیزنینگ یاتینگیزدا ایردیم. ۴ و سوز قیلش بیلان وعظ ایتیشیم حکمت نینگ اوناتادورغان سوزلاری بیلان بولما ی بلکه روح نینگ و قدرت نینگ دلیلی بیلان ایردی. ۵ تاکه ایمانینگیز انسان حکمتی بیلان بولما ی خدانینگ قدرتی بیلان بولغای.

۶ لیکن کامل لار آراسیدا حکمت سوزلارمیز اما بو دنیانینگ حکمتی نی ایماس و یا بو زمانه نینگ فانی بولادورغان چونگ لاری نینگ حکمتی نی ایماس. ۷ بلکه خدا بیزنینگ جلال تاپماقیمیز اوچون دۆرلاردین ایلگاری تعین قیلغان یاشورون سرّی نینگ حکمتی نی سوزلارمیز. ۸ ایننگ اوزینی بو زمانه نینگ چونگ لاری دین هیچ بری بیلما دی چونکه بو سرّی بیله ایردی جلال نینگ خداوندینی دارغه تارتماس ایردی لار. ۹ بلکه: کوز کورماگان نی و قولاق ایشتماگان نی و هیچ آدم نینگ کونگلیگا کلماگان نی خدا اوزینی دوست توتقوچیلارغه طیار قیلیب دور دیب پتولگان دیک سوز قیلورمیز. ۱۰ لیکن خدا روح نینگ واسطه سی برله بیزگا شونی اشکارا قیلدی. منا روح اوزی هر نمه نی آری خدانینگ چوقورلوقی نی تفتیش قیلور. ۱۱ چونکه انسان نینگ کونگلیداکی نی ایننگ ایچیده بار روحیدین باشقه هیچ کیم بیلما گاندیک خدادا نمه بار ایکانی نی ایننگ اوز روحیدین باشقه هیچ کیم بیلما ی دور. ۱۲ لیکن بیزگا دنیانینگ روحی بریلما دی بلکه خدا طرفیدین بیزگا بریلگان نی بیلما کیمیز اوچون خدادین بولغان روح بیزگا بریلدی. ۱۳ و بیزگا بیلدورولگان نی سوزلا گانیمیزده انسانچه حکمت اورگانگان سوزلار بیلان ایماس بلکه روح اورگانگان سوزلار بیلان روحانی نرسه لاری روحانی نرسه لار بیلان تنگلاشتوروب سوز قیلورمیز. ۱۴ اما طبعی آدم خدانینگ روحیغه متعلق نرسه نی قبول قیلما س چونکه ایننگ کوز آلدیدا حماقتدیک دور و مونی فهملایلما ی دور چونکه شونداغ نرسه لار روحانی طریقه دا تفتیش قیلینور. ۱۵ لیکن روحانی آدم هر نرسه نی تفتیشلا یلایدور اما اوزی هیچ کیم رسه دین تفتیشلانالما س ۱۶ چونکه خداوند نینگ فکرینی کیم بیلیب انگا تعلیم برالایدور؟ اما بیزده مسیح نینگ فکری بار.

اوچونجی باب

۱ ای برادرلار من روحانیلارغه سوز قیلغاندیک سیزلارگا سوز قیلامادیم بلکه جسمانی بولغانلارغه و مسیح ده کچیک بلا بولغانلارغه سوز قیلغاندیک سیزلارگا سوزلادیم. ۲ طعام برمای سیزلارگا سوت ایچوردوم چونکه اول وقت طعام سینگدورالماس ایردینگیز آری تخی سینگدورالمایسیزلار. ۳ منا تخی جسمانی دورسیزلار چونکه آرانگیزدا حسد و جدل بولسه جسم چه بولوب انسانچه رفتار قیلماس سیزلارمو؟ ۴ آرانگیزدا بری: من پاولوس نینگ کی ایکان من ینه بری: من پاولوس نینگ کی ایکان من دیگانه جسمانی ایماسموسیزلار؟ ۵ پاولوس نمه؟ پاولوس نمه دور؟ خداوند هر قایسی سیغه عطیه برگاندیک ایمانغه کلتورولگانینگیزگا واسطه بولغان خدمتکارلار ایماسمو؟ ۶ من تریدیم پاولوس سوغاردی لیکن خدا اوزی اوسدوردی. ۷ تریغوچی هیچ نمه سوغارغوچی هیچ نمه لیکن اوسدورگوچی بولغان خدا اوزی هر نمه دور. ۸ اما تریغوچی و سوغارغوچی بردیک دور لیکن هر بری اوز ایشیچه اجرینی الور. ۹ چونکه بیز بولساق خدانینگ همکارلاری ایکان میز سیز بولسانگیز خدانینگ ایکین بری و خدانینگ عمارتی ایکان سیزلار.

۱۰ خدا منگا برگان توفیقی نینگ حسییچه بر دانا تامچیدیک اولنی سالدیم باشقه سی اول نینگ اوستیگا یاسایدور اما هر بری انینگ اوستیگا قایداغ یاساغانیغه قایلاسون. ۱۱ چونکه سالینغان اولدین یعنی یسوع مسیح دین باشقه بر اول هیچ کیم سالالمایدور. ۱۲ لیکن بر کیمسه اول نینگ اوستیگا آلتون یا کموش یا قیمت تاشلار بیلان و یا یغاچ یا سمان یا قموش بیلان یاساسه ۱۳ هر بری نینگ ایشی اشکارا بولادور چونکه اول کون اوت بیلان ظاهر بولوب شونی اشکارا قیلور. هر بری نینگ ایشی قایداغ ایکانی نی اوت اوزی آیریدور. ۱۴ اگر بر کیمسه نینگ اول اول نینگ اوستیگا یاساغان ایشی ثابت قالسه اول اوزی اجر تاپاردور. ۱۵ اما اگر بر کیمسه نینگ ایشی کویوب کتسه اجرینی یوتورور اما اوزی اوت دین اوتوب قوتولغاندیک نجات تاپار.

۱۶ آیا خدانینگ بیٹی بولغانینگیزنی و خدانینگ روحی ایچینگیزده ساکن بولغانی نی بیلماس سیزلارمو؟ ۱۷ اگر بر کیمسه خدانینگ بیٹی نی بوزسه خدا انی بوزادور چونکه خدانینگ بیٹی مقدس دور و سیزلار انینگ بیٹی دورسیزلار. ۱۸ هیچ کیمسه اوزینی آلداسون. اگر آرانگیزدا بر کیمسه اوزینی بر زمانه چه دانا ساناسه دانا بولماق اوچون

احمقديك بولسون.^{۱۹} بو دنيانينگ حكمتى خدانينگ آلديدا حماقت دور. چونكه: دانالارنى اوز حيله لاريدده توتادور.^{۲۰} وينه: خداوند دانالارنينگ فكرلارى باطل ايكانى نى بيلور ديب پتولوب دور.^{۲۱} انينگ اوچون هيچ كي مرسه آدم لار بيلان فخر قيلماسون چونكه همه سى سيزنينگ كى دور.^{۲۲} خواه پاولوس خواه اپولوس خواه كفاس خواه دنيا خواه حياتليق خواه اولوم خواه حاضر قى خواه كلادورغان نرسه بولسه آرى هر نمه بولسه سيزنينگ كى دور.^{۲۳} ليكن سيزلار مسيح نينگ كى و مسيح خدانينگ كى دور.

تورتونجى باب

^۱ هر كشى بيزنى مسيح نينگ خدمتكار لاريديك و خدانينگ سرلارى نينگ و كيل لاريديك ساناسون.^۲ ايمدى و كيل بولغان كشي لاردين هر برى نينگ امين بولوشى نى طلب قيلورلار.^۳ سيزلار و يا باشقه آدم لار منى حكم قيلسه منگا آزغنه بر ايشيديك كورونور آرى من اوزومنى حكم قيلماس من.^۴ چونكه اوزومده بر عيب بيلماديم اما مونينگ بيلان اوزومنى عادل ديمايمن بلكه منى حكم قيلغوجى خداوند اوزى دور.^۵ انينگ اوچون قرانگولوق نينگ پنهان ايشلارنى ياروغلوققه چيقاريب كونگل لارنينگ فكرلارنى اشكارا قىلادورغان خداوند كلماگونچه هيچ حكم قيلمانگلار. اول وقت هر كي مرسه نينگ عزتى خدادين بولور.

^۶ اى برادرلار كتابدا پتولگاندين تاشقارى چيقماى برى اوز اوستادى اوچون يوغاناب كتيب ينه بريگا فخر قيلماسون ديب بيزگا قايلاب اورگانماگينگيز اوچون مذكورنى مينينگ و اپولوس نينگ باره سيده تمثيل كلتوروب ايتميم.^۷ كيم سنى باشقه لاردين تفاوت قىلادور؟ و سنگا بريلگاندين باشقه سنده نمه بار؟ و سنگا بريلگان بولسه نمه ايشقه سنگا بريلماگانديك يوغانليق قيلورسن؟

^۸ توق بولدينگيز، باى بولدينگيز، آرى بيزنينگ سز پادشاه بولدينگيز، كاشكه راست پادشاه بولسانگيز ايرديكه بيز هم سيزلار بيلان پادشاه بولساق ايردى.^۹ خدا بيز رسول لارنى آخرقى لارغه اوخشه آرى اولوم گا حكم قيلينغانلارغه اوخشه قيلغانديك منگا كورونادور چونكه دنياغه آرى فرشته بيلان آدم لارغه تماشاديك بولدوق.^{۱۰} بيزلار مسيح اوچون احمق لارديك بولدوق ليكن سيزلار مسيح ده دانالارديك دور سيزلار. بيزلار ضعيف لارديك دور ميز ليكن سيزلار كوجلوق لارديك دور سيزلار. سيزلار

عزتلیك كشيلارديك دورسيزلار لیکن بیزلار حقیر كشيلارديك دورمیز. ^{۱۱} بو وقتغچه آچ قالب اوسارمیز، یلانگغاچ یوروب اورولورمیز و اولتوروغلوق جایمیز یوق دور. ^{۱۲} اوز قول لاریمیز بیلان ایشلاب جفا تارتارمیز. دشنام قیلینغانیمیزدا دعای خیر ایتورمیز، قوغلانغانیمیزدا تحمّل قیلورمیز. ^{۱۳} حقارت قیلینغانیمیزدا یخشی سوز قیلورمیز. بو وقتغچه دنیانینگ اخلتیدیک و هر نرسه نینگ قیرینداسیدیک بولدوق.

^{۱۴} سیزلارنی حجالت قیلماق اوچون مونی پتومادیم بلکه امراق بلالاریم بولغانینگیزدیک سیزلارگا نصیحت برورمن. ^{۱۵} اگر مسیح ده اون مینگ معلمینگیز بولسه هم تولا اتالارینگیز یوق دور چونکه من اوزوم مسیح یسوع دا انجیل بیلان سیزلارنی توغوب دورمن. ^{۱۶} اینینگ اوچون سیزلارگا: منگا اوخشانگلار دیب یالبارورمن.

^{۱۷} اینینگ اوچون خداوندده امین بولغان امراق اوغلوم تیموتیوسنی سیزنینگ قاشینگیزغه ایباردیم. اول اوزی مینگ مسیح یسوع داکی یول لاریمنی و هر یرده هر جماعتده قایداغ اورگانگانیمنی یادینگیزغه کلتورادور. ^{۱۸} لیکن بعضیلار منی: آلدیمیزغه کلماس میکان دیب یوغاناب کتیب دورلار. ^{۱۹} لیکن خداوند خواهلاسه پات فرصتده قاشینگیزغه کلیب یوغانلیق قیلغانلارنینگ سوزلارینی ایماس بلکه اولارنینگ قدرتی نی کوروب باقامن ^{۲۰} چونکه خدانینگ پادشاه لیقی سوز بیلان ایماس بلکه قدرت بیلان دور. ^{۲۱} نمه خواهلارسیز؟ آلدینگیزغه تیاق بیلان کلای مو یا محبت و ملایم روح بیلان کلای مو.

بشنجی باب

^۱ آرانگیزدا زنا بارلیقی نینگ خبری هر طرفیدین ایشتیلور و طائفه لار آراسیدا هم بولماغان زنا بار ایکان شونداغ که بر کیم اوز آتاسی نینگ خاتونی نی الغان ایمیش. ^۲ و سیزلار یوغانلیق قیلیب شو ایشنی قیلغان کشی نی اوترانگیزدین چیقارغودیک غمکین بولمادینگیز. ^۳ من بدنچه غائب بولغانیم بیلان روح چه حاضر بولوب شونداغ ایشنی قیلغان کشی نی حاضر بولغانیم دیک حکم قیلدیم. ^۴ سیزلار و مینگ روحوم خداوند یسوع نینگ اسمی بیلان بر یرده جمع بولوشقاندا خداوندینگیز یسوع مسیح نینگ قدرتی بیلان حکم قیلیب ^۵ شونداغ کشی نی جسم نینگ هلاک بولوشی اوچون شیطانغه تاپشورغایمیز تاکه روحی خداوند یسوع نینگ کونیده نجات تاپغای.

۱ سیز فخر قیلغان ایشینگیز یخشی ایماس. کچیک کنه خمیر تروش تمام خمیرنی اچیتقانی نی بیلما سیز لار مو؟ ۷ ینگی خمیر بولما قینگیز اوچون کهنه خمیر تروشنی چیقاریب اتینگلار چونکه فطیر دور سیز لار و فصیح قوزیمیز یعنی مسیح بیزنینگ اوچون قربان قیلینغان دور. ۸ ایننگ اوچون کهنه خمیر تروش بیلان ایماس و یا یمانلیق نینگ و ناپاکلیق نینگ خمیر تروشی بیلان ایماس بلکه پاکلیق نینگ و حقیقت نینگ فطیری بیلان عید قیلالی.

۹ زنا قیلغو چیلار بیلان آراشمانگلار دیب سیز لارگا یر خطدا یازدیم. ۱۰ لیکن بو دنیانینگ زناکارلاری یا بخیل لاری یا الامانلاری و یا بٚپرست لاری باره سیدین یازماب ایردیم چونکه انداغ بولسه بو دنیادین چیقما قینگیز لازم بولور ایردی. ۱۱ لیکن برادر آتانغان بر کیمرسه زناکار یا بخیل یا بٚپرست یا دشنام ایتقوچی یا شراب خور و یا الامان بولسه شونداغ کیمرسه بیلان آراشمانگلار بلکه ایننگ بیلان طعام هم یمانگلار دیب یازغان ایردیم. ۱۲ چونکه تاشقاریداکی لارنی حکم قیلغالی منینگ نمه حقیق بار؟ یالغوز جماعت داکی لارنی حکم قیلور سیز لارغو؟ ۱۳ لیکن تاشقاریداکی لارنی خدا اوزی حکم قیلادور. اوز آرانگیز دین یمان نی کتگوزونگلار.

التنجی باب

۱ آرانگیزدا براونینگ ینه بری بیلان دعواسی بولسه مقدس لار نینگ آلدیغه سالمای بو دنیانینگ حاکم لاری نینگ آلدیغه سالسه قایداغ توغرا کلا دور. ۲ مقدس لار دنیانی حکم قیلادورغانی نی بیلما سیز لار مو؟ سیز لار دنیانی حکم قیلادورغان بولسانگیز کچیک کنه بر ایشقه حکم قیلغالی لایقچیلیقینگیز یوق مو؟ ۳ فرشته لارنی حکم قیلادورغانیمیزنی بیلما سیز لار مو؟ قانچه زیاده راک دنیاوی ایشلارغه حکم قیلالما غایمیز مو؟ ۴ لیکن دنیاوی ایشلار توغراسیدا دعوا نگیز بولسه جماعت داکی اعتباری یوق کشیلارنی حاکم قیلیب قومادینگیز مو؟ ۵ سیز لارنی ناموس قیلماق اوچون مونی ایتورمن. آیا برادر لار آراسیغه توشوب صلح قیلالایدورغان دانا کشی آرانگیزدا یوق مو؟ ۶ آیا برادر برادر بیلان دعوا لاشیب ایمان سز لار نینگ آلدیغه توشامدور؟ ۷ منا بر برینگیز بیلان دعوا لاشما قینگیز اوزی سیز لارگا بر عیب بولادور. نمه ایشقه قویوب سیز لارگا بولغان حق سزلیقه تهمّل قیلما سیز لار؟

نمه ايشقه قويوب سيزلارگا بولغان الامانچيلىقه صبر قيلمايسيزلار؟^۸ ليکن ايمدى اوزونگيز ناحقلىق و الامانچيلىق قيليب آرى برادرلارگا شونداغ قيلورسيزلار.^۹ حق سزلىق قيلغوجيلار خدانينگ پادشاهليقيغه وارث بولمايدورغانى ني بيلمايسيزلارمو؟ از يقيب كتمانگلار! نه فاسق لار نه بئيرست لار نه زناكارلار نه شهوت پرست لار نه لوطيلار^{۱۰} نه اوغريلار نه طمعكارلار نه شراب خورلار نه دشنام ايتقوجيلار نه الامانچيلىق قيلغوجيلار خدانينگ پادشاهليقيغه وارث بولماسلار.^{۱۱} او بعضيلارينگيز شونداغلار ايردى ليکن يويونوب مقدس بولوب خداوند يسوع مسيح نينگ اسمى بيلان و خدايميز نينگ روحى بيلان عادل قيليندینگيز.

^{۱۲} هر نرسه منگا حلال دور ليکن هر نرسه موافق ايماس هر نرسه منگا حلال دور ليکن من هيچ نمه گا قل بولماغايمن.^{۱۳} طعام قورساق اوچون و قورساق طعام اوچون دور ليکن خدا هم انى هم موني يوقاتادور. اما بدن اوزى زنا اوچون ايماس بلکه خداوند اوچون و خداوند بدن اوچون دور.^{۱۴} او خدا اوزى خداوندنى تيرگوزوب قوپارغانديك بيزنى هم اوز قدرتى بيلان تيرگوزوب قوپارادور.^{۱۵} سيز نينگ بدنلارينگيز مسيح نينگ اعضالارى بولغانى ني بيلمايسيزلارمو؟ آيا مسيح نينگ اعضالارنى اليب بر زانیه نينگ اعضالارى قىلاى مو؟ ياق هيچ بولمايدور!^{۱۶} و يا زانیه بيلان بيله بولغان كيمرسه انينگ بيلان بر بدن بولغانى ني بيلماس سيزلارمو؟ چونكه ايكيلاسى بر بدن بولور ديب ايتيلىب دور.^{۱۷} ليکن خداوند بيلان بولغان كيمرسه انينگ بيلان بر روح بولور.^{۱۸} زنادين قاپينگلار! منا آدم قيلغان هر گناهی بندين تاشقارى دور ليکن زنا قيلغوچى اوز بدنيجا گناه قىلادور.^{۱۹} بدنلارينگيز خدادين سيزگا بريليپ ايچينگيزده ساكن بولغان روح القدس نينگ بيتى ايكانى ني بيلمايسيزلارمو؟ انينگ اوچون اوزونگيز نينگ كى ايماس سيزلار.^{۲۰} منا قيمت بهاغه ساتيب ايندينگيز، انداغ بولغاندين كين بدنينگيز بيلان خداغه جلال برينگلار.

يتنجى باب

^۱ اما سيزلار پتوگان سوال لارينگيزغه اوچوريم شوکه اير كشى خاتون الماسه انگا يخشى بولور ايردى^۲ ليکن زنادين يوغوشتورولماق اوچون هر اير كشى نينگ اوز خاتونى بولسون و هر خاتون نينگ اوز ايرى بولسون.^۳ اير خاتون نينگ حقى ني و خاتون اير نينگ حقى ني

ادا قیلسون.^۴ خاتون نینگ اوزیده میلی یوق بلکه ایری نینگ بار شونداغ هم ایرینینگ اوزیده میلی یوق بلکه خاتونی نینگ بار.^۵ بر وقتغچه لیک توسولمای دعاغه مشغول بولماق اوچون بولماسه و هر ایکیلا طرفیدین رضالیک بیلان بولماسه بر برینگیزی محروم قویمانگلار اما اوزونگیزی توختاتالماسانگیز شیطان فرصت تاپیب سیزلارنی سیناب قالماسون دیب ینه بربرینگیز بیلان بیله بولونگلار.^۶ مونی بویوروق طریقه سیدا ایماس بلکه اجازت طریقه سیدا ایتورمن.^۷ لیکن همه آدم لارنینگ اوزوم دیک بولوشی نی خواهلار ایردیم اما هر کیمسه گا خدا طرفیدین تعیینلیق عطیه سی بریلیب بری نینگ انداغ بری نینگ مونداغ عطیه سی باردور.

^۸ لیکن اویلانماگانلارگا و تول لارغه ایتورمن که اویلانمای اوزوم دیک قالسه اولارغه یخشی بولور ایردی.^۹ اما اوز اوزینی توختاتالماسه اویلانسونلار چونکه کویوشدین اویلانیش یخشی دور.^{۱۰} لیکن اویلانگانلارگا بویورورمن اما من ایماس بلکه خداوند اوزی امر قیلور که خاتون اوز ایریدین آیریلماسون.^{۱۱} اما آیریلغان بولسه یالغوز قالسون، بولماسه اوز ایری بیلان یاراشسون، و ایر هم اوز خاتونی نی قویوب برماسون.

^{۱۲} اما قالغانلارغه خداوند ایماس بلکه من ایتورمن که اگر بر برادرنینگ ایمان سز خاتونی بولسه و اول انینگ بیلان اوی توتقالی خواهلاسه انی قویوب برماسون.^{۱۳} و بر خاتون نینگ ایمان سز ایری بولسه و اول انینگ بیلان اوی توتقالی خواهلاسه انی قویوب کتماسون.^{۱۴} چونکه ایمان سز ایر اوز خاتونی بیلان مقدس بولادور و ایمان سز خاتون اول برادر بیلان مقدس بولادور. بولماسه بلالارینگیز ناپاک بولور ایردی لیکن ایمدی مقدس دورلار.^{۱۵} اما ایمان سز کیمسه اوی توتقالی اواناماسه آیریلسون. شونداغ حالت بولسه بر برادر یا همشیره قُل لوققه کرفتار ایماس. منا خدا بیزنی سلامتلیکگا قچقیریب دور.^{۱۶} ای خاتون اوز ایرینگ نی قوتقازالایدورغانینگ نی بیلورسن مو؟ یا ای ایر خاتونونگ نی قوتقازالایدورغانینگ نی بیلورسن مو؟^{۱۷} خداوند هر بریگا قیسمت قیلغاندیک یعنی خدا هر برینی قایسی حالت ده قچقیرغان بولسه شونداغ یاشاسون دیب همه جماعت لارگا شونداغ قاعده توختاتیب بویورورمن.^{۱۸} بر کیم ختنه لیک حالتیده قچقیریلغان بولسه ختنه سزدیک بولماسون و بر کیم ختنه سز حالتیده قچقیریلغان بولسه ختنه قیلینماسون.^{۱۹} ختنه لیک هیچ نمه ایماس ختنه سز لیک هم هیچ نمه ایماس لیکن خدانینگ امرلارینی توتماق واجب دور.^{۲۰} هر کیمسه قایسی حالتیده قچقیریلغان بولسه شونینگدا قالسون.^{۲۱} قُل حالتیده قچقیریلغان

بولسانگ شونینگ اوچون غم یماگیل اما آزاد بولالسانگ شونی اختیار قیلسانگ بولادور. ^{۲۲} چونکه هر کیم قُل بولوب خداوندده قچقیریلغان بولسه خداوندنینگ آزادی بولوب دور. شونداغ هم هر کیم آزاد بولوب قچقیریلغان بولسه مسیح نینگ قُلی بولوب دور. ^{۲۳} منا قیمت بهاغه ساتیب الیندینگیز انسانغه قُل بولمانگلار. ^{۲۴} آری ای برادرلار هر برینگیز نمه حالتیده قچقیریلغان بولسه خدانینگ آلدیدا شونینگدا قالسون.

^{۲۵} لیکن باکره قیزلار باره سیدین خدا طرفیدین بر امریم یوق دور اما ایشانجیلیک بولوشقه خداوندین مرحمت تاپغان بر کشیدیک مصلحت برورمن. ^{۲۶} حاضر قی تارلیققه قایلسام آدم اوز تورغان حالتیده قالسه انگا یخشی دور دیب خیال قیلامن. ^{۲۷} خاتون بیلان باغلاغلیق بولسانگ آیریلیشنی طلب قیلماغیل، خاتونونگ بولماسه خاتون طلب قیلماغیل. ^{۲۸} لیکن اویلانسانگ گناه قیلماس سن و باکره قیز ایرگا تگسه گناه قیلمایدور اما شونداغلارغه جسم چه تارلیق بولادور لیکن من بولسام سیزلارنی ایاغالی خواهلارمن.

^{۲۹} ای برادرلار مونی ایتورمن که وقت قیسقه دور. موندین کین خاتونی بولغانلار خاتونی بولماغاندیک بولسونلار. ^{۳۰} یغلاب تورغانلار یغلاماغاندیک، خوش بولغانلار شادلیق قیلماغاندیک بولسونلار، ساتیب الغوچیلار ایگا بولماغاندیک ^{۳۱} دنیانی ایشلاتگوچیلار انی ایشلاتمایدورغاندیک بولسونلار چونکه بو دنیانینگ هیئت یوقالور. ^{۳۲} اما بی اندیشه بولماقینگیزی خواهلارمن. اویلانماگان کیمرسه قایداغ قیلیب خداوندنی راضیلاندورای دیب خداوندنینگ کی نی اندیشه قیلادور. ^{۳۳} لیکن اویلانگان کیمرسه قایداغ قیلیب خاتونومنی راضیلاندورای دیب دنیانینگ کی نی اندیشه قیلادور. ^{۳۴} ایرگا تگگان خاتون بیلان باکره قیزنینگ ایشی باشقه باشقه بولادور. ایرگا تگماگان خاتون بدنچه و روح چه مقدس بولای دیب خداوندنینگ کی نی اندیشه قیلادور لیکن ایرگا تگگان خاتون قایداغ قیلیب ایریمنی راضیلاندورسام دیب دنیانینگ کی نی اندیشه قیلادور. ^{۳۵} لیکن اوستینگیزگا بر بند قویماق اوچون ایماس بلکه عفتلیک بولوب خداوند بیلان ثابت تورغایسیزلار دیب اوز منفعتینگیز اوچون مونی ایتم.

^{۳۶} لیکن بر کیم اوز قیزی نینگ باره سیده: نکاحلانمای یاشی اوتوب کتسه انگا ناحق بولور دیب اویلاب انی ایرگا برگالی لازم کورسه اوزی خواهلاغاندیک قیلسون. شونداغ قیلیب گناه قیلمایدور. اویلانسونلار. ^{۳۷} لیکن بر کیم اوز کونگلیده محکم بولوب بر نمه دین زورلانمای اوز اراده سیدیک قیلغالی قادر بولوب: قیزیمنی ساقلائی دیب اوز کونگلیده

توختاتقان بولسه يخشى قىلادور. ^{۳۸} انىنگ اوچون اوز قىزىنى ايرگا برگان كشى يخشى قىلور و ليكن انى ايرگا برماگان كشى يخشىراق قىلور. ^{۳۹} بر خاتون ايرى حيات بولغونچه ليق انگا باغلاغليق دور ليكن ايرى اولسه كيم گا تكگالى خواهلاسه اوز اختىارى دور اما شونى قىلسه خداوندده قىلسون. ^{۴۰} ليكن تول قالسه سعادتليگراك بولور ديب خيالىم بار و منده هم خدا نىنگ روحى نىنگ بارلىقىغه ايشانور من.

سكزنجى باب

^۱ ليكن بُت لارغه قربانلىق قىلىنغان گوشت باره سیده بولسه انىنگ توغراسيدا همه ميز نىنگ بىلىشى بار ايكانلىكى نى بىلورمىز، اما بىلىش اوزى يوغانلىق پيدا قىلور ليكن محبت تعمير قىلور. ^۲ بر كيم منىنگ بىلىشىم بار ديب خيال قىلسه اوزىگا واجب بولغان بىلىشلىكگا تخى يتما ب دور. ^۳ ليكن بر كيمر سه خدانى دوست توتسه اول اوزى خدادين تونولغان دور. ^۴ اما بُت لارغه قربانلىق قىلىنغان گوشت باره سیده بولسه بىلورمىز كه بُت ديب تنگرى دنيا دا يوق دور و واحد خدادين باشقه اصلا تنگرى يوق دور. چونكه آسماندا و یرده تنگرى آتانغانلار بولسه هم آرى تنگرى و خداوند ديگانلار تولا بولسه هم آبيز گا واحد بر خدايمىز يعنى آتا باردور، هر نر سه انىنگدين باردور و اوزومىز انىنگگادورمىز. و واحد بر خداوندىمىز يعنى يسوع مسيح باردور، همه نر سه انىنگ واسطه سى برله باردور و بيز اوزومىز انىنگ واسطه سى برله باردورمىز.

^۵ ليكن همه سیده بو بىلىش يوق دور. بعضىلار بُت نى بر نمه ساناب گوشت نى: بُت لارغه قربان قىلىندى ديب يسه انصاف لارى عاجز بولغاچ داغلانور. ^۸ اما طعام بىزنى خدانىنگ آلدیدا قبول قىلىنغودىك و يا قبول قىلىنماغودىك قىلمايدور. يساك يخشىراق بولمايمىز يماساك اوكسوك بولمايمىز. ^۹ ليكن احتياط قىلىنكلار كه شو آزادلىقنىگىز عاجز لارنىنگ تایدوروشىغه سبب بولماسون. ^{۱۰} اما بر كيم سندنك بىلىشلىك كيمر سه نىنگ بُت خانه غه كىريب دستور خواندا اولتورغانى نى كور سه اول انصافى عاجز كيمر سه اوزى بُت لارغه قربانلىق قىلىنغان گوشت نى يگالى جرأت تاپماسمو؟ ^{۱۱} و اول عاجز كيمر سه سنىنگ بىلىشلىكىنگ بيلان هلاك بولور آرى مسيح انىنگ اوچون اولگان برادرىنگ هلاك بولور. ^{۱۲} و برادر لارگا شونداغ گناه قىليب عاجز انصاف لارنى زخم دار قىلغانىنگىز دا مسيح نىنگ

اوزیگا گناه قیلورسیزلار.^{۱۳} ایننگ اوچون اگر غذا برادریم نی تایدورسه اوز برادریم گا بر تایدوروش بولوب قالمای دیب هیچ وقت گوشت یمایمن.

توقوزونجی باب

۱ من آزاد ایماسمو؟ من رسول ایماسمو؟ من خداوندیمیز یسوع نی کورگان ایماسمو؟ سیزلار خداوندده منینگ ایشیم ایماسمو؟^۲ باشقه لارغه رسول بولماسام موسیزلارگار رسول بولورمن چونکه سیزلار خداوندده رسول لوقوم نینگ مهوری دورسیزلار.^۳ تویه مده حکم قیلغانلارغه جوابیم شودور.^۴ آیا یب ایچگالی حقیمیز یوق مو؟^۵ آیا باشقه رسول لاردیک و خداوندنینگ برادر لاردیک و یا کفاسدیک ایماندا همشیره بولغان بر اغاچه نی الیب بارغالی حقیمیز یوق مو؟^۶ و یا قول بیلان ایش قیلمای تورو شقه یالغوز منینگ و بارناباس نینگ حقی یوق مو؟^۷ کیم اجر المای عسکر لیک قیلادور؟ کیم بر تال لیق سالیب میوه سیدین یمایدور؟ یا کیم بر پاته نی باقیب پاته نینگ سوتیدین ایچمایدور؟

۸ شونی انسانچه سوزلارمن مو؟ آیا شریعت اوزی شونداغ دیماسمو؟^۹ چونکه موسی نینگ شریعتیده: خرمانغه قوشقان اوی نینگ اغیزینی بوغماغیل دیب پتولوب دور. آیا خدا اوی باره سیدین شونداغ اندیشه قیلادور مو؟^{۱۰} آیا مونی بیزنینگ اوچون دیمادی مو؟ چونکه قوش هیداگوچی امید بیلان هیداسون و خرمان هیداگوچی انگا حصّه دار بولای دیب امید بیلان هیداسون.^{۱۱} بیز سیزلارگا روحانی نعمت تریغان بولساق سیزلارنینگ جسمانی نعمتینگیزدین اورساق چونگ بر ایش مو؟^{۱۲} سیزلارده باشقه لارنینگ انداغ حقی بولسه بیزنینگ حقیمیز چونگراق ایماسمو؟ لیکن بو حقیمیزی طلب قیلما دوق بلکه مسیح نینگ انجیلی نی توسمایلی دیب هر نمه گا تحمّل قیلورمیز.^{۱۳} آیا بیلماس سیزلارموکه مقدّس خدمت قیلغوچیلار بیت مقدّس دین تیریکیچیلیکی نی تاپارلار و قربانگاه دا خدمت قیلغوچیلار قربانگاهه آتالغان نرسه لاردین حصّه دار بولورلار.^{۱۴} شونینگه اوخسه خداوند اوزی انجیل نی بشارت برگوچیلارنینگ انجیل دین تیریکیچیلیک تاپیشی نی تعینلاب دور.

۱۵ من بولسام شو حقیم نینگ هیچ برینی طلب قیلما دیم اما منگا بریلسون دیب شونداغ یازمادیم. شونداغ طلب قیلشدین اولماکیم یخشی بولور ایردی هیچ کیم منینگ فخریم نی

یوق قیلماسون.^{۱۶} انجیل نی بشارت برسام منگا فخر بولمایدور چونکه گردنیم گا واجب قویولوب دور. وای منگا اگر انجیل نی بشارت برماسام.^{۱۷} مونی اختیار بیلان قیلسام اجر تاپامن لیکن اختیار بیلان قیلماسام مو منگا تاپشورولغان ایش بر وکیل نینگ کی دیک دور.^{۱۸} ایمدی اجریم نمه دور؟ منا اجریم شوکه بشارت برگانیم ده انجیلداکی حقییم نی طلب قیلمای اجر سز بشارت بریب تورور من.

^{۱۹} همه سیدین آزاد بولغانیم بیلان تولا لارینی قوتقازماق اوچون اوزوم نی همه سیگا قل قیلدیم.^{۲۰} یهودیلارنی قوتقازماق اوچون یهودیلارغه یهودی بولدوم. اوزوم شریعت نینگ تگیده بولماسام هم شریعت تگیداکی لارنی قوتقازماق اوچون شریعت تگیداکی لارغه شریعت تگیداکی کشیدیک بولدوم.^{۲۱} خدانینگ آلدیدا شریعت سز بولمای مسیح نینگ شریعتیده تورغانیم بیلان شریعت سز لارنی قوتقازماق اوچون اوزوم شریعت سز کشیدیک بولدوم.^{۲۲} ضعیف لارنی قوتقازماق اوچون ضعیف لارغه ضعیف کشیدیک بولدوم. هر قانداغ قیلغانیم بیلان برنجه سی نی قوتقازای دیب همه سیگا هر خیل بولدوم.^{۲۳} انجیل نینگ نعمتیکا شریک بولای دیب همه سی نی انجیل نینگ بشارتی اوچون قیلور من.

^{۲۴} بیلماس سیز لارموکه یوگوروش میدانیدا یوگورغوچیلار نینگ همه سی یوگورغانی بیلان بالغوز بری نصرت نی الور. انی تاپماق اوچون ایننگدیک یوگورونگلار.^{۲۵} و شونداغ یوگوروشقه کیر ادورغان هر کیمرسه اوز نفسی نی هر طریقه دا یغادور. اولار بولسه بر فانی بولادورغان تاج تاپماق اوچون شونداغ قیلور لار لیکن بیز فانی بولمایدورغان بر تاج تاپماق اوچون جهد قیلور میز.^{۲۶} ایننگ اوچون بی تعیین طرفگا یوگورمایمن و یا هواغه سالغاندیک موشت اتمایمن.^{۲۷} بلکه باشقه لارغه و عظم ایتیب اوزوم یاراماغودیک بولمای دیب اوز بدنیم یغیب اطاعت گا کلتورور من.

اونونجی باب

^۱ ای برادرلار آتابالاریمیز نینگ همه سی بولوت نینگ استیدا بولوب همه سی تنگیز دین اوتگانیدین بی خبر بولماقینگیزنی خواهلامایمن.^۲ و همه سی بولوت دا و تنگیزده موسی غه تعمیدلانیب^۳ همه سی بر روحانی طعام دین یب^۴ همه سی بر روحانی ایچگوننی ایچتیلار. چونکه اولار بیلان بارغان بر روحانی قورام دین ایچتیلار و اول قورام اوزی

مسیح ایردی. ^۵ لیکن خدا اولارنینگ تولا سیدین راضی ایماس ایردی. ایننگ اوچون اولار چولده یوقایتلیدیلار. ^۶ اولار یمان ایشلارغه میل قیلغاندیک بیز یمان ایشلارغه میل قیلمای بو ایشلاردین عبرت الماقیمیز اوچون مذکور واقعه لار بولوب دور. ^۷ اولارنینگ بعضیلاری بولغاندیک بئیرست بولمانگلار نچوک که خلق اولتوروب طعام یب ایچیب اویناغالی قویتی دیب پتولوب دور. ^۸ اولارنینگ بعضیلاری قیلغاندیک زنا قیلمانگلار منا اولار زنا قیلیب بر کونده یکره اوچ مینگی یوقالدى. ^۹ اولارنینگ بعضیلاریدیک خداوندنی سینامانگلار منا اولار خداوندنی سیناب یلانلاردین چاقیلیب هلاک بولدیلار. ^{۱۰} اولارنینگ بعضیلاریدیک غودورلامانگلار منا اولار غودورلاب هلاک قیلغوچیدین اولتورولدیلار. ^{۱۱} لیکن عبرت بولسون دیب مونیگ همه سی اولارغه واقع بولوب بیز دؤرلارنینگ آخریدا یاشاغوچیلارغه نصیحت بولماق اوچون یازیلیب دور. ^{۱۲} ایننگ اوچون ثابت تورورمن دیب خیال قیلغوچی یقیلیب توشوشیدین احتیاط قیلسون. ^{۱۳} انسانغه اوچرایدورغان امتحانلاردین باشقه هیچ بر امتحان سیزلارگا اوچرامادی. خدا امین بولوب کوچونگیزدین زیاده امتحان قیلنماقینگیزنی قویمای بلکه امتحاننی ایباریشیده کوتارادورغان کوچینگیزنی هم یتگوزوب قوتولادورغان علاجی نی برور.

^{۱۴} ای امراق لاریم بئیرستلیکیدین قاچینگلار. ^{۱۵} دانا لارغه ایتقان دیک سیزلارگا ایتورمن که سیز اوزونگیز ایتادورغاننی تفتیش قیلینگلار. ^{۱۶} بیز مبارکلاگان مبارکلیک پیاله سی مسیح نینگ قانیغه شریکلیک ایماسمو؟ بیز اوشاتقان نان مسیح نینگ بدنیکا شریکلیک ایماسمو؟ ^{۱۷} اول نان بردور و بیز تولالار بر بدن دورمیز چونکه همه میز بر ناندین حصّه دار بولورمیز. ^{۱۸} جسمانی اسرائیلغه قایلانگلار قربانلیقدین یگانلار قربانگاهه شریک ایماسمو؟ ^{۱۹} ایمدی نمه ایتای؟ آیا بئته قربانلیق قیلنغان نرسه بر نمه مو ایکان؟ آیا بئت اوزی بر نمه مو ایکان؟ ^{۲۰} انداغ ایماس لیکن طائفه لار قربانلیق قیلادورغاننی خداغه تقدیم قیلمای یمان روح لارغه تقدیم قیلورلار. لیکن یمان روح لارغه شریک بولماقینگیزنی خواهلامایمن. ^{۲۱} سیزلار هم خداوندنینگ هم یمان روح لارنینگ پیاله سی نی ایچالمایسیزلار. هم خداوندنینگ دستورخوانیغه هم یمان روح لارنینگ دستورخوانیغه حصّه دار بولالمایسیزلار. ^{۲۲} آیا خداوندنینگ غضبی نی کلتورامیزمو؟ آیا بیز ایننگدین کوچلوق مو؟

^{۲۳} هر نرسه حلال دور لیکن هر نرسه موافق ایماس. هر نرسه حلال دور لیکن هر نرسه تعمیر قیلماس. ^{۲۴} هیچ کیم اوز نفعی نی ایستامای بلکه باشقه سی نینگ کی نی ایستاسون.

^{۲۵}قصاب دوکانیدا هر نمه ساتیلسه انصاف اوچون تفتیش قیلمای ینگلار. ^{۲۶}چونکه بر اوزی و انداکی همه سی خداوندنینگی کی دور. ^{۲۷}طائفه لاردین بری سیزلارنی قچقیرسه و بارغالی اختیار قیلسانگیز آلدینگیزغه هر نمه قویولسه انصاف جهتیدین تفتیش قیلمای ینگلار. ^{۲۸}لیکن بری سیزلارگا: بو اوزی بُت لارغه آتالیب قربان قیلینیب دور دیسه شونی بیلدورگان کیمرسه اوچون و انصاف جهتیدین یمانگلار. ^{۲۹}انصاف دیسام اوز انصافینگی نی ایماس بلکه ینه بری نینگ کی نی دییمن چونکه میننگ آزادلیقیم نمه ایشقه باشقه نینگ انصافیدین حکم قیلینغای؟ ^{۳۰}اگر من شکر بیلان بر نمه دین یسام نمه ایشقه شکر بیلان یگان طعامیم اوچون دشنام قیلینورمن. ^{۳۱}انینگ اوچون یسانگیز یا ایچسانگیز و یا نمه قیلسانگیز همه سی نی خدانینگ جلالی اوچون قیلینگلار. ^{۳۲}خواه یهودیلارغه خواه یونانیلارغه خواه خدانینگ جماعتیگا تایدوروش سببی بولمانگلار. ^{۳۳}من هم اوز منفعتیم نی ایستامای تولالارنینگ منفعتی نی ایستاب نجات تاپسونلار دیب هر ایشدا همه سیگا کلیشیکلیک بولورمن.

اون برنجی باب

^۱من مسیح گا ایرگاشگاندیک منگا ایرگاشینگلار. ^۲ای برادرلار هر ایشدا منی یاد قیلیب اوزونگیزگا تاپشورغانیم دیک تعلیم لارنی ساقلاغانینگیز اوچون سیزلارنی دانگلارمن. ^۳لیکن هر ایرنینگ باشی مسیح دور، خاتون نینگ باشی ایری دور و مسیح نینگ باشی خدادور دیب بیلگانینگیزنی خواهلارمن. ^۴هر ایر کشی دعا و یا پیغمبرلیک قیلغانیدا باشی نی یاپسه باشی نی تحقیر قیلادور. ^۵لیکن هر خاتون کشی دعا و یا پیغمبرلیک قیلغانیدا اوز باشی نی یاپماسه ساچی نی توشورگاندیک اوز باشی نی تحقیر قیلادور. ^۶بر خاتون باشی نی یاپماسه اوز ساچی نی قیرقسون. اما خاتونغه ساچی نی قیرقماق یا توشورماک عیب بولسه اوزینی یاپسون. ^۷بر ایر کشی خدانینگ صورتی و عزتی بولغاچ اوز باشی نی یاپماسون لیکن خاتون ایرنینگ عزتی دور. ^۸چونکه ایر خاتوندین ایماس بلکه خاتون ایردین دور. ^۹و ایر اوزی خاتون اوچون یراتیلمای بلکه خاتون ایر اوچون یراتیلدی. ^{۱۰}انینگ اوچون فرشته لار جهتیدین خاتون نینگ باشیدا بر حکم نینگ نشانه سی بولسون. ^{۱۱}لیکن خداوندده ایر کشی اوزی خاتوندین جدا بولوب اوزیگا قاراشلیق ایماس و یا خاتون کشی ایر کشیدین

جدا بولوب اوزیگا قاراشلیق ایماس. ^{۱۲} چونکه خاتون ایردین بولغاندیک ایر خاتون نینگ واسطه سی برله دور لیکن همه سی خدادین دور. ^{۱۳} اوز اوزونگیزده حکم قیلینگلار بر خاتون باشی نی یاپمای خداغه دعا قیلسه کلیشادورمو؟ ^{۱۴} بر ایر کشی نینگ ساچی اوزون بولسه انگا حقارت بولور دیب طبیعت اوزیدین سیزگا معلوم بولمامدور؟ ^{۱۵} لیکن بر خاتون نینگ ساچی اوزون بولسه انگا عزت بولمایدورمو؟ چونکه ساچ انگا پرده اورنیغه بریلگان دور. ^{۱۶} اما بر کیمرسه مخالفت قیلای دیسه بیلسون که بیزنینگ انداغ عادتمیز یوق، خدانینگ جماعتی نینگ هم انداغ عادتی یوق دور.

^{۱۷} شونی سیزلارگا بویورغانیم دا جمع بولغانینگیز بیلان یخشیراق بولمای یمانراق بولوشقانیگیزی دانگلایم. ^{۱۸} اول شو ایش بارکه کلیسادا یوغلاشقانیگیزدا آرانگیزدا بولانماگلیک لار بار ایکان دیب انگلاب انچه مونچه هم چونپوتارمن. ^{۱۹} چونکه ثابت قدم لیک لارنینگ اشکارا قیلینیشی اوچون آرانگیزدا فرقه لارنینگ بولماقی کیراک دور. ^{۲۰} بر یرده جمع بولوشقانیگیزدا عشای خداوندنی یگالی ممکن بولمایدور. ^{۲۱} چونکه یگانینگیزده هر بری ایلگاری اوز طعامی نی یب دور مونینگ بیلان بری آچ قالورینه بری زیاده یب ایچادور. ^{۲۲} یب ایچگالی اوز او ی لارینگیز یوق مو؟ و یا خدانینگ جماعتی نی کوزگا ایلمای بر نرسه سی یوق بولغانلارنی خجالت قیلورسیز لارمو؟ سیزلارگا نمه ایتای؟ سیزلارنی دانگلایمو؟ یاق بو ایش اوچون سیزلارنی دانگلایم.

^{۲۳} چونکه من خداوندین تاپشوروب الغانیم نی سیزلارگا خبر بردیم که خداوند یسوع اوزی توتوب بریلادورغان کیچه ده بر نان نی الیب ^{۲۴} شکر قیلیب اوشاتیب ایتی: بو سیزلار اوچون بریلگان بدنیم دور، منی یاد قیلماق اوچون مونی قیلینگلار. ^{۲۵} شونداغ هم طعام دین کین پیاله نی الیب ایتی: بو پیاله منینگ قانیم بیلان بولغان ینگ عهده دور، هر قچان مونی ایچسانگیز منی یاد قیلماق اوچون قیلینگلار.

^{۲۶} هر قچان شونانی نی یب پیاله دین ایچسانگیز خداوند کلگونچه انینگ اولومی نی بیان قیلورسیز لار. ^{۲۷} بو و جهیدین هر کیم لایق بولماغان طریقه دا شونانی یسه یا خداوندنینگ پیاله سیدین ایچسه خداوندنینگ بدنیکا و قانیغه قرضدار بولور. ^{۲۸} لیکن آدم اوزینی سیناب شونداغ اول ناندین یب اول پیاله دین ایچسون. ^{۲۹} چونکه کیم که یب ایچیب خداوندنینگ بدنی نی باشقه طعام دین فرقاتماسه اوزیگا حکم تکگودیک یب ایچار. ^{۳۰} انینگ اوچون آرانگیزدا تولا ضعیف و آغریقلیق لار باردور و تولا لار اولومده اوخلاب دور. ^{۳۱} لیکن

اوزومیزنی حکم قیلساق حکم قیلینماس ایردوک^{۳۲} اما حکم قیلینغانیمیزدا دنیا بیلان هلاکت گا حکم قیلینماسلیقیمیز اوچون خداوند طرفیدین تأدیبلانورمیز. ^{۳۳} انینگ اوچون ای برادرلار آخشام لیق یگالی جمع بولغاندا بر برینگیز گا ساقلاب تورونگلار. ^{۳۴} بر کیم آج بولسه اویده یسون تاکه جمع بولوشینگیز سیزلارگا حکم کلتورماسون. ^{۳۵} لیکن قالغان ایشلار بولسه اوزوم کلگانده جایلارمن

اون ایکنجی باب

^۱ ای برادرلار روحانی عطیه لارنینگ باره سیدین بی خبر بولماقینگیزنی خواهلامایمن. ^۲ بئیرست ایکان وقتینگیزدا گاچا بُت لارغه بی اختیار باشلانغانینگیزنی بیلورسیزلار. ^۳ شونینگ اوچون سیزلارگا بیلدورورمن که هیچ کیم خدانینگ روحی بیلان سوزلاب: یسوع ملعون دور دیب ایتماس و هیچ کیم قدوس روح بیلان بولماسه: یسوع خداوند دور دیب ایتماس.

^۴ عنایت عطیه لاری باشقه باشقه بولور لیکن روح اوزی بردور. ^۵ خدمت لار باشقه باشقه بولور لیکن خداوند اوزی بردور. ^۶ قدرتلیک عمل لار باشقه باشقه بولور لیکن همه سی نی همه لارده کارغه کلتورگوچی خدا اوزی بردور. ^۷ اما هر بریگا روح نینگ اظهاری منفعت اوچون بریلور. ^۸ چونکه بریگا روح نینگ واسطه سی برله حکمت سوزلاگالی بریلور، ینه بریگا اول روح غه موافق معرفت سوزلاگالی بریلور. ^۹ ینه بریگا شو روح بیلان اعتقاد عطیه سی و ینه بریگا ساقایتیش عطیه لاری اول روح بیلان بریلور، ^{۱۰} و ینه بریگا قدرتلیک عمل لار قیلغالی و ینه بریگا پیغمبرلیک قیلغالی و ینه بریگا روح لارنی تفتیش قیلغالی و ینه بریگا باشقه باشقه تیل لار بیلان سوزلاگالی و ینه بریگا تیل لار بیلان ایتیلغاننی ترجمه قیلغالی بریلور. ^{۱۱} لیکن مونینگ همه سی نی قیلیب اوزی خواهلاغاندیک هر بریگا تقسیم قیلغوچی اول بر روح اوزی دور.

^{۱۲} اعضالاری تولا بولغانی بیلان بدن اوزی بر بولغاندیک و بدن نینگ اعضالاری تولا بولوب همه سی بر بدن بولغاندیک مسیح هم شونداغ دور. ^{۱۳} یهودی یا یونانی بولساق قل و یا آزاد بولساق همه میز بر بدن بولماق اوچون بر روح بیلان تعمیدلانیب همه میز بر روح نی قبول قیلدوق. ^{۱۴} چونکه بدن اوزی بر اعضا بیلان تمام بولمای بلکه تولا اعضالار

بیان راستلانیب دور. ^{۱۰} اگر پوت اوزی: قُل بولماغانیم اوچون بدننیم ایماس من دیسه مونیگ بیان بدننیم بولماسمو؟ ^{۱۱} اگر قولاق: کوز بولماغانیم اوچون بدننیم ایماس من دیسه مونیگ بیان بدننیم بولماسمو؟ ^{۱۲} همه بدن کوز بولسه انگلاماغلیق قایدا بولور ایردی؟ ^{۱۳} همه سی انگلاماغلیق بولسه بوراماغلیق قایدا بولور ایردی؟ ^{۱۴} لیکن ایمدی خدا اعضالارنینگ هر برینی اوزی خواهلاغاندیک بدنده بولک بولک قویوب دور. اما همه سی بر اعضا بولسه بدن اوزی قایدا بولور ایردی؟ ^{۱۵} ایمدی اعضالار تولا لیکن بدن اوزی بردور. ^{۱۶} کوز قولغه: سنگا حاجتیم یوق دیالمایدور و یا باش پوت لارغه: سیزگا حاجتیم یوق دیالمایدور. ^{۱۷} بلکه بدن نینگ ضعیفراق کورونگان اعضالاری ضرورراق دور. ^{۱۸} و بدن نینگ بیزگا حقیرراق کورونگان اعضالاریغه چونگراق حرمت برامیز و بیزنینگ اوتلیق اعضالاریمیزغه چونگراق ادب بیان کیدورامیز. ^{۱۹} اما ادبلیک اعضالاریمیزنینگ انداغ حاجتی یوق دور. لیکن خدا بدنی نی ترتیب قیلغانیدا پستراک اعضاغه چونگراق عزت بریب دور ^{۲۰} تاکه بدنده مخالفت بولمای اعضالاری اتفاق بیان بربرلاری اوچون اندیشه قیلغای. ^{۲۱} اگر بر اعضا زحمت تارتسه همه اعضالار انینگ بیان زحمت تارتادور و یا بر اعضا عزت تاپسه همه اعضالار انینگ بیان خوش بولور.

^{۲۲} لیکن سیزلار مسیح نینگ بدنی و انینگ باشقه باشقه اعضالاری دورسیزلار. ^{۲۳} و خدا جماعت ده اول برنچه نی رسول قویوب دور، ایکینجی برنچه نی پیغمبر، اوچونجی برنچه نی معلّم اندین برنچه نی قدرتلیک عمل لار قیلغالی قویوب دور و بعضیلارغه ساقایتیش عطیه لاری، بعضیلارغه بیچاره لاردین خبر الیشنی، بعضیلارغه رهبرلیک قیلیشنی و بعضیلارغه باشقه باشقه تیل لار بیان سوز قیلیشنی بریب دور. ^{۲۴} همه سی رسول مو؟ همه سی پیغمبر مو؟ همه سی معلّم مو؟ همه سی قدرتلیک عمل قیلغوچی مو؟ ^{۲۵} همه سی نینگ ساقایتیش عطیه لاری بار مو؟ همه سی تیل لار بیان سوز لایالور مو؟ همه سی شونداغ سوز لاگانی نی ترجمه قیلالور مو؟ ^{۲۶} لیکن اولوغراق عطیه لارنی تاپغالی غیرت قیلینگلار و ایمدی سیزلارگا همه دین افضل بر یول نی کورساتای.

اون اوچونجی باب

۱ اگر من آدم لارنینگ و فرشته لارنینگ تیل لاری بیلان سوز قیلسام لیکن محبتیم بولماسه اون برادورغان میسدیک و یا جیرینگلایدورغان بر جانگ جانگدیک بولور ایردیم. ۲ و اگر پیغمبر لیک عطیه م بولسه همه سر لارنی و همه معرفت نی بیلسام و تاغلارنی یوتگایالگوچه لیک کامل اعتقادیم بولسه لیکن محبتیم بولماسه من هیچ نمه بولماس ایردیم. ۳ و اگر همه مالیم نی فقیر لارغه یدورسام آری بدنیم نی کویدورگالی تاپشورسام لیکن محبتیم بولماسه منگا هیچ منفعت یتگوزماس ایردی.

۴ محبت اوزی کونگلی کنگ دور، محبت مهربانلیق دور، محبت حسد قیلماس، محبت فخر قیلماس، یوغانلیق قیلماس، ۵ بی ادبلیک ایش قیلماس، اوزی نینگ کی نی ایستاماس، اچیغی کلماش، کینه توتماس، ۶ حق سزلیققه خوش بولمای بلکه حقیقت بیلان خوش بولور، ۷ هر نرسه گا تحمل قیلور، هر نرسه گا ایشانور، هر نرسه گا امید قیلور، هر نرسه گا صبر قیلور.

۸ محبت هیچ وقت توشمایدور. پیغمبر لیک عطیه لاری بیکار بولادور، تیل لار بیلان سوز لاماگلیک توگاب کتادور، معرفت یوقالادور. ۹ چونکه معرفتیمیز ناکامل و پیغمبر لیک قیلشیمیز ناکامل دور. ۱۰ لیکن کامل لیق اوزی کلگاندن ناکامل لیق بیکار بولادور. ۱۱ کچیک بلا ایکان وقتیم دا بلادیک سوزلاب بلادیک فهملاب بلادیک اویلار ایردیم لیکن بالغ بولغانیم دا بلالیق نینگ عالمی اوتی. ۱۲ بیز ایمدی بر آینه غه قایلانندیک غبار طریقه دا کورورمیز لیکن اول وقت یوزبیوز کورورمیز. ایمدی ناکامل بیلورمن لیکن اوزوم بیلینگاندیک اول وقت کامل بیلورمن. ۱۳ لیکن ایمان، امید، محبت شو اوچی ثابت قالور اما بولارنینگ اولوغراقی محبت دور.

اون تورونجی باب

۱ محبت گا ایرگاشینگلار، روحانی عطیه لارنی تاپیشقه غیرت قیلینگلار اما اشوغراق پیغمبر لیک قیلشقه جهد قیلینگلار. ۲ چونکه تیل لار بیلان سوز لاگان کیمرسه آدم لارغه ایماس بلکه خداغه سوز قیلور چونکه هیچ کیم ایننگ سوزینی اوقمایدور اما اول اوزی

روح بیلان سرّ سوزلایدور. ^۳ لیکن پیغمبرلیک قیلغوچی آدم لارغه اولارنینگ تعمیر، نصیحت و تسلی تاپیشی اوچون سوزلایدور. ^۴ تیل لار بیلان سوزلاگوچی اوزینی تعمیر قیلور لیکن پیغمبرلیک قیلغوچی جماعت نی تعمیر قیلور. ^۵ همه نگیزنینگ تیل لار بیلان سوزلاشی نی خواهلاسام مو پیغمبرلیک قیلشینگیزی اشوغراق خواهلارمن. تیل لار بیلان سوزلاگوچی جماعت نینگ تعمیر تاپیشی اوچون ترجمه قیلماسه انینگدین پیغمبرلیک قیلغوچی اولوغراق دور. ^۱ ایمدی ای برادرلار من قاشینگیزغه کلیب سیزلارگا وحی نینگ یا معرفت نینگ یا پیغمبرلیک نینگ یا تعلیم نینگ سوزی بیلان گب قیلمای تیل لار بیلان سوز قیلسام سوزلارگا نمه منفعت یتگوزور ایردیم.

^۲ آواز برادرغان جان سز نرسه لار خواه نی خواه طنبور بولسه اونلاگانیده فرق بولماسه نی و یا طنبوردا چالینغانی نی قایداغ اریغالی بولادور. ^۸ شونداغ هم بر کارنای روشن آواز برماسه کیم سواقاشقه قوپادور. ^۹ شونینگغه اوخشه سیزلار هم تیل لارینگیز بیلان اوقوم لوق سوز قیلماسانگیز سوزلاگانینگیزگا قایداغ توشونالایدورلار؟ هواغه گب قیلغاندیک بولورسیر ایماسمو؟ ^{۱۰} دنیادا شونچه تولا تیل لار بار ایماسمو؟ و اولارنینگ هیچ بری آوازسز ایماس. ^{۱۱} اگر من فلان تیل نینگ معنی سی نی بیلماسام سوز قیلغوچی نینگ آلدیدا بیگانه دیک بولورمن و سوز قیلغوچی منینگ آلدیم دا بیگانه دیک بولور. ^{۱۲} انینگ اوچون سیزلار روحانی عطیه لارنی تاپیشقه غیرت قیلغانینگیزدا جماعت نینگ تعمیر قیلینیشی اوچون اشقائیمیز دیب جهد قیلینگلار. ^{۱۳} بو وجهیدین تیل لار بیلان سوزلاگوچی: سوزلاگانیم نی ترجمه قیلالسام دیب دعا قیلسون. ^{۱۴} چونکه دعا قیلغانیم تیل لار بیلان سوزلاسام روحوم اوزی دعا قیلادور لیکن ذهنیم میوه سز قالور.

^{۱۵} انداغ بولسه قایداغ بولادور؟ منا روح بیلان دعا قیلای لیکن هم ذهن بیلان دعا قیلای، روح بیلان شعر اوقویای لیکن هم ذهن بیلان اوقویای. ^{۱۶} روح بیلان حمد ثنا ایتسانگ عامی خلق نینگ قطاریدا اولتورغوچی ایتقانیگ نی اوقماسه شکر و ننگا قایداغ آمین دیالور. ^{۱۷} سن یخشی شکر ایتسانگ موینه بری تعمیر لانا لایدور. ^{۱۸} من همه نگیز دین تیل لار بیلان تولاراق سوز قیلغانیم اوچون خداغه شکر قیلورمن. ^{۱۹} لیکن باشقه لارغه تعلیم برای دیب جماعت ده تیل لار بیلان اون مینگ سوز قیلشیم دین ذهنیم بیلان بش سوز قیلسام یخشی دور.

^{۲۰} ای برادرلار عقلدا بلا بولمای یمانلیقدا بلا بولونگلار لیکن عقلدا کامل بولونگلار. ^{۲۱} تورات دا پتولوب دورکه یات لارنینگ تیل لاری بیلان و بیگانه لارنینگ لب لاری بیلان

بو قومغه سوز قیلورمن اما مونیگ همه سی بیلان منی انگلامایدور دیب خداوند ایتور. ^{۲۲} ایننگ اوچون تیل لار بیلان سوزلاش ایشانگانلار اوچون ایماس بلکه ایشانماگانلار اوچون بر علامت دور لیکن پیغمبرلیک قیلیش ایشانماگانلار اوچون ایماس بلکه ایشانگانلار اوچون دور. ^{۲۳} اگر جماعت نینگ همه سی بر یرده یوغلاشیب همه سی تیل لار بیلان سوزلاشسه عامی کشیلار یا ایشانماگانلار کیرسه سیزلارنی سارانگ بولوب دور دیب ایتماسلارمو؟ ^{۲۴} لیکن همه سی پیغمبرلیک قیلغانیدا ایشانماگانلاردین یا عامی کشیلاردین بری کیرسه اول اوزی همه سیدین تفتیشلانیب همه سیدین حکم قیلینیب ^{۲۵} کونگلی نینگ سرلاری اشکارا بولغاندا یوز توین یقیلیب: بتحقیق خدا سیز نینگ آرانگیز دادور دیب خداغه سجده قیلور ایردی.

^{۲۶} ای برادرلار انداغ بولسه قایداغ بولادور؟ منا یوغلاشقانینگیزدا هر برینگیز نینگ ایتادورغان سوزی بار، بری نینگ حمد شعرى بار، بری نینگ تعلیمی بار، بری نینگ وحی سی بار، بری نینگ تیل بیلان سوزلاشی بار، بری نینگ ترجمه سی باردور. همه سی تعمیرلانیش اوچون بولسون. ^{۲۷} اگر تیل لار بیلان سوزلایدورغان نیتینگیز بولسه ایکی نهایتی اوچ کشی بردین بردین سوز قیلسون لیکن بری ترجمه قیلسون. ^{۲۸} اما ترجمه قیلغوچی بولماسه تیل لار بیلان سوزلاگوچی جماعت ده شوک توروب خاص اوزی اوچون و خدا اوچون سوز قیلسون. ^{۲۹} و پیغمبرلیک قیلغوچیلار بولسه ایکی یا اوچی سوز قیلسون و قالغانلار ایتقانی نی تفتیش قیلسونلار. ^{۳۰} لیکن اولتورغانلار نینگ بریگا بر الهام بریسه سوز قیلیب تورغوچی سوزینی توختاتسون. ^{۳۱} همه نگیز تعلیم الیب تسلی تاپماقینگیز اوچون هر برینگیز نوبت بیلان پیغمبرلیک قیلغالی فرصت تاپغایسیزلار. ^{۳۲} و پیغمبرلار نینگ روح لاری پیغمبرلارگا اطاعت قیلور. ^{۳۳} چونکه خدا ترتیب سزلیک نینگ تنگریسی ایماس بلکه سلامتلیک نینگ تنگریسی دور.

^{۳۴} مقدّسلار نینگ همه جماعت لاریداکی دیک خاتونلارینگیز جماعت لارده شوک تورسونلار. سوز قیلغالی اولارغه اذن یوق دور بلکه شریعت بویورغاندیک اطاعت قیلسونلار. ^{۳۵} لیکن بر نرسه نی اورگانگالی خواهلاسه اوی لاریده ایرلاریدین سورسونلار. چونکه خاتون نینگ جماعت ده سوز قیلیشی عیب دور. ^{۳۶} آیا خدانینگ سوزی سیزلاردین چیقتی مو؟ یا یالغوز سیزلارگا کلدی مو؟

^{۳۷} بر کیمرسه اوزینی پیغمبر یا روحانی ساناسه سیزلارگا یازغانیم نینگ اوزی خداوندنینگ بویوروقی ایکانی نی بیلسون. ^{۳۸} بر کیم مونی بیلگانی اوناماسه اوز اوزیگا بولسون. ^{۳۹} انینگ اوچون ای برادرلاریم پیغمبرلیک قیلیشقه غیرت قیلینگلار و تیل لار بیلان سوز قیلیشینی توسمانگلار. ^{۴۰} اما هر ایش ادب و نظام بیلان بولسون.

اون بشنجی باب

ای برادرلار من سیزلارگا بشارت برگان انجیل نی یادینگیزغه کلتورورمن. انینگ اوزینی قبول قیلیب اینگده توروب دورسیزلار. ^۲ من سیزلارگا بشارت برگان سوزنی ساقلاسانگیز اول انجیل نینگ واسطه سی برله نجات تاپارسیزلار. آری بیهوده ایشانماگان بولسانگیز شونداغ بولور.

^۳ من اوزوم قبول قیلیب سیزلارگا تاپشورغانیم نینگ برنچه سی شوکه کتاب لارغه موافق مسیح گناه لاریمیز اوچون اولوب ^۴ دفن قیلینیب کتاب لارغه موافق اوچونجی کونیده تیریلیب قویوب ^۵ کفاسغه و اندین اون ایکیلارگا کوروندی. ^۶ اندین بش یوزدین زیاده راک برادرلارگا بر اولگوجه کوروندی. بولارنینگ تولاسی بو وقتغچه لبق حیات ایکان لیکن بعضی سی اولوم ده اوخلاب دور. ^۷ اندین کین یعقوبغه و کین رسول لارنینگ همه سیگا کوروندی. ^۸ و همه سیدین کین من بی تولوق توغولغانغه هم کوروندی ^۹ چونکه من رسول لارنینگ همه دین حقیری دورمن، آری خدانینگ جماعتی نی قوغلاغانیم اوچون رسول آتانغالی لایق ایماس من. ^{۱۰} لیکن هر نمه بولسام خدانینگ عنایتی بیلان بولدوم و منگا بریلگان عنایتی بیکار بولمادی بلکه من اولارنینگ همه سیدین اشوغراق ایش قیلدیم لیکن من اوزوم ایماس بلکه منینگ بیلان بولغان خدانینگ توفیقی شونی ایشلاب دور. ^{۱۱} منا خواه من بولسام خواه اولار بولسه شونداغ وعظ ایتورمیز و مونینگ بیلان سیزلار ایمانغه کلتورولگان دورسیزلار.

^{۱۲} لیکن مسیح اولوک لار دین قوپاریلغان دور دیب وعظ ایتیلسه سیزلار دین بعضیلاری: اولوک لارنینگ قوپوشی یوق دور دیب قایداغ ایتالورلار. ^{۱۳} اگر اولوک لارنینگ قوپوشی بولماسه مسیح هم قوپماب دور. ^{۱۴} لیکن مسیح تیریلیب قوپماغان بولسه بیزنینگ وعظیمیز بیکار و سیزنینگ ایمانینگیز هم بیکار دور. ^{۱۵} و بیزلار هم خدانینگ یالغان

گواه لاری بولوب قالورمیز چونکه خدانینگ توغراسیدا مسیح نی تیرگوزوب قوپاردی دیب گواه لیق بردوک اما اولوک لار قوپاریلماسه انی هم قوپارماب دور.^{۱۶} چونکه اگر اولوک لار قوپاریلماسه مسیح هم قوپاریلماب دور.^{۱۷} و اگر مسیح تیریلیب قوپماغان بولسه ایمانینگیز بیکاردور و تخی گناه لارینگیز دادور سیز لار.^{۱۸} انداغ بولسه مسیح نینگ ایمانی بیلان اولوم ده اوخلاب قالغانلار هلاک بولور ایردی لار.^{۱۹} اگر یالغوز بو عمریمیزده مسیح گا امیدیمیزی باغلاغان بولساق همه آدم لاردین بیچاره بولور ایردوک.^{۲۰} لیکن ایمدی مسیح اوخلانلار نینگ آراسیدا حیات نینگ ینگیلیکی بولوب اولوک لاردین قوپاریلیب دور.^{۲۱} بر آدم نینگ واسطه سی برله اولوم کلگاندیک اولوک لار نینگ قوپوشی هم بر آدم نینگ واسطه سی برله بولادور.^{۲۲} چونکه آدم دا همه سی اولگاندیک همه سی مسیح ده تیرگوزولور لار.^{۲۳} لیکن هر بری اوز اورنیدا، اول مسیح اوزی اندین مسیح نینگ کلیشیده اوزی نینگ کی لار تیرگوزولور.^{۲۴} اندین کین هر ایش نینگ نهایتی بولور. اول وقت هر سلطنت نی و هر حکومت نی و هر قدرت نی بیکار قیلیب پادشاه لیق نی خدا آتاغه تاپشورادور.^{۲۵} چونکه همه دوشمن لار نی اوز پوت لاری نینگ تگیگا قویغونچه لیق پادشاه لیق قیلماقی کیراک دور.^{۲۶} همه دین آخرقی دوشمن دیک اولوم اوزی یوقاتیلور.^{۲۷} چونکه بارچه سی نی مسیح نینگ پوت لاری نینگ تگیگا قویوب دور. لیکن همه سی انگا بویون سوندی دییلگانه انگا همه سی نی بویون سوندورغوچیدین باشقه همه سی نینگ انگا بویون سونغانی معلوم بولادور.^{۲۸} لیکن همه سی انگا بویون سونغاندا خدا همه لارده همه سی بولغای دیب اوغولغه همه سی نی بویون سوندورغان خداغه اوغول اوزی قایلاغلیق بولور.

^{۲۹} اگر اولوک لار فقط قوپماسه نمه ایشقه بعضیلار اولوک لار اوچون تعمید الورلار؟ انداغ بولماسه اولوک لار اوچون تعمید الغانلار نینگ ایشی قایداغ بولور؟^{۳۰} بیز بولساق نمه ایشقه هر وقت اوزومیزی خطرگا تاشلاریمیز؟^{۳۱} ای برادرلار خداوندیمیز مسیح یسوع دا سیز نینگ باره نگیزداکی فخریم راست بولغاندیک بدرستی هر کون اولورمن.^{۳۲} اگر من انسان طریقه سیدا افسوسدا وحشی حیوانلار بیلان چالیشقان بولسام چالیشقانیم منگا نمه فائده یتگوزور ایردی؟ اگر اولوک لار قوپاریلماسه یب ایچالی چونکه ایرته اولورمیز.^{۳۳} ازیقیب کتمانگلار. یمان معامله یخشی اخلاق نی بوزادور.^{۳۴} اویغانیب بیدار بولوب گناه قیلمانگلار. بعضیلارینگیز خدانى تونومايدور. اواتینگیزی کلتورماک اوچون مونى ایتورمن.

۳۵ بر کیم: اولوكلار قایداغ قوپاریلور؟ و یا قایداغ بدن بیلان کلورلار؟ دیب سورارمکی. ۳۶ ای عقل سز سن تریغان نرسه اوزی اولماسه تیریلمايدور. ۳۷ و سن بر نمه تریسانگ اونوب چیقادورغان گیاه نینگ اوزینی تریمای بغدای نینگ یا باشقه دان نینگ یلانگغاچ بر اوروغی نی ترارسن. ۳۸ لیکن خدا اوزی خواهاغاندیک انگا بر تن بریب هر قسم اوروغقه اوز خاص تنی نی برادور. ۳۹ همه تن بر قسم ایماس بلکه آدم نینگ تنی باشقه و باقغان حیوانلار نینگ تنی باشقه و اوچارلیق لار نینگ تنی باشقه و بلیق لار نینگ کی هم باشقه بولور. ۴۰ سماوی بدنلار بار و زمینی بدنلار باردور. لیکن سماوی بدنلار نینگ جلالی باشقه و زمینی بدنلار نینگ جلالی باشقه بولور. ۴۱ آفتاب نینگ جلالی باشقه و آی نینگ جلالی باشقه و یولدوزلار نینگ جلالی باشقه بولور چونکه بر یولدوز دین ینه بر یولدوز جلالدا اشادور. ۴۲ اولوكلار نینگ قوپوشی هم شونداغ بولادور. چوروماگلیکده تریلور چوروماگسزلیکده قوپاریلور. ۴۳ حقارت ده تریلور جلالته قوپاریلور. عاجزلیقدا تریلور قوت ده قوپاریلور. ۴۴ موندا جسمانی بدن تریلور اندا روحانی بدن قوپاریلور. جسمانی بدن باردور و روحانی بدن باردور. ۴۵ شونداغ هم پتولوب دورکه اولقی انسان یعنی آدم تیریك بر جان بولدی اما آخرقی آدم تیرگوزادورغان بر روح بولدی. ۴۶ لیکن اولقی روحانی ایماس بلکه جسمانی اولقی دور. اندین کین روحانی کلادور. ۴۷ اولقی انسان یردین بولوب زمینی دور. ایکینجی انسان آسمان دین دور. ۴۸ زمینی کیمرسه قایداغ بولسه زمینلار هم شونداغ دور. سماوی کیمرسه قایداغ بولسه سماویلار هم شونداغ دور. ۴۹ زمینی کیمرسه نینگ صورتی نی کیگانیمزدیک سماوی کیمرسه نینگ صورتی نی هم کیگایمیز.

۵۰ ای برادرلار مونی ایتورمن که جسم و قان خدانینگ پادشاه لیقی نی میراث الالمایدور و چوروماگلیك چوروماگسزلیك نی میراث الالمایدور. ۵۱ مناسیزلارگا بر سز ایتورمن که بیز همه میز اولوم ده اوخلاب کتمایمیز لیکن همه میز تبدیل بولورمیز. ۵۲ شو تبدیل لیک بر دم ده بر کوز یوموب اچقونچه لیکدا آخرقی صورکارنای چالینغانیدا بولور. چونکه صورکارنای چالینور و اولاكلار چوروماگسزلیکگا قوپاریلور و بیزلار تبدیل بولورمیز. ۵۳ چونکه بو چوروماگلیك نینگ چوروماگسزلیك نی کیمکی کیراک دور. و بو اولوم لوک نینگ اولوم سزلیك نی کیمکی کیراک دور. ۵۴ لیکن بو چوروماگلیك چوروماگسزلیك نی کیب بو اولوم لوک اولوم سزلیك نی کیگانده: اولوم اوزی نصرت دین یوتولوب کتی دیب

پتولگان سوز بجا كلادور. ۵۰ ای اولوم سنينگ نصرتينگ قنى؟ ای اولوم سنينگ اۇ چونگ قنى؟ ۵۱ اولوم نينگ اۇ چى گناه و گناه نينگ کوچى شريعت دور. ۵۷ ليکن خداوند يميز يسوع مسيح نينگ واسطه سى برله بيزگا نصرت نى برگوچى خداغه شکر بولسون. ۵۸ انينگ اوچون ای امراق برادر لاريم ايشينگيز نينگ خداوندده بيکار بولماغانى نى بيبلىب محکم و ثابت قدم ليک بولوب هميشه خداوند نينگ ايشيدا ايشينگلار.

اون التجى باب

۱ اما مقدّسلارگا يغادورغان اعانه باره سيده بولسه من غلاطيه داکى جماعت لارگا بويورغانديک سيزلار هم شونداغ قيلينگلار. ۲ کليشيم ده يغيشنى باشلامای هر برينگيز هفته نينگ اولقى کونى اوز اوويده قوليدىن کلگانچه بر نرسه اليب قويسون. ۳ کلگانيم ده اوزونگيز مناسب کوروب تعينلاغان کشيرلدين احسانينگيزنى اورشليم غه اليب بارغالى خط بيلان اياراي. ۴ ليکن منينگ هم باريشيم غه ياراشه اولار منينگ بيلان بيله بارسونلار. ۵ ماکدونييه دين اوتوب کتگاندين کين سيز نينگ قاشينگيز غه کلور من چونکه ماکدونييه دين اوتگوم دور. ۶ ليکن سيز نينگ قاشينگيز دا بر وقتغچه توختاب قالب قيشنى اوتگوزامن مکى. اندين نه يرگا بارسام سيزلار منى يولغه ساليب اوز اتيب قويغاي سيزلار. ۷ چونکه ايمدى يالغوز اوتوشوم ده سيزلار بيلان کوروشگالى خواهلامايمن ليکن خداوند اذن برسه آرانگيزدا بر وقتغچه توراي ديب اميد قيلور من. ۸ اما عيد الخمسينغچه افسوسدا قالامن. ۹ چونکه ايش قيليشقه منگا چونگ بر ايشيک اچيلىب دور اما تولا ضد تورغوچيلار باردور.

۱۰ تیموتیوس آلدینگیز غه کلسه آرانگیزدا قورقونج سز تورالیشيدىن خبر الينگلار چونکه اول منديک خداوند نينگ ايشى نى قيليب تورادور. ۱۱ هيچ کيم انى تحقير قيلماسون بلکه انى سلامت بيلان منينگ آلدیم غه ايارينگلار چونکه انينگ برادر لار بيلان بيله کليشيگا ساقلاب تورور من.

۱۲ اما برادر اپولوس بولسه اوزى برادر لار بيلان بيله قاشينگيز غه بارغالى انگا تولا يالبارديم. ايمدى آلدینگیز غه بارغالى خواهلامايمن دور ليکن مناسب فرصت تاپغاندا بارادور.

۱۳ بيدار بولوب ايماندا ثابت تورونگلار. ايرديک توروب محکم بولونگلار. ۱۴ هر ايشينگيز محبت بيلان بولسون.

۱۵ ای برادرلار اخائیه نینگ ینگیلیکی بولوب اوزینی مقدّسلار نینگ خدمتیگا توتقان استفاناس نینگ اوی خلقی نی بیلور سیزلار. ۱۶ سیزلارگا یالبارورمن که شوندا غلارغه و اولارغه همکارلیق قیلیب ایشلاشیب تورغانلار نینگ هر بریگا بویون سونغا سیزلار. ۱۷ اما استفاناس و فورتوناتوس و اخایقوس کلگانی اوچون خوش دورمن چونکه سیزلار من بیلان کوروشالماگان کم لیکینگیزنی اولار توزاتیب ۱۸ منینگ روحومنی و سیز نینگ کی نی سویوندوروب دور. اینینگ اوچون شوندا غلارنی افضل بیلینگلار.

۱۹ آسیا یورتیداکی جماعت لار سیزلارگا سلام ایتورلار. اکیلا و پریسکیلا اوز اویداکی جماعت بیلان خداوندده سیزلارگا تولا سلام ایتورلار. ۲۰ آری برادرلار نینگ همه سی سیزلارگا سلام ایتورلار. مقدّس سویوش بیلان بر برینگیزگا سلام قیلینگلار. ۲۱ من پاولوس اوز قولوم بیلان سلامیمنی یازدیم. ۲۲ بر کیمرسه خداوندنی دوست توتماسه ملعون بولسون. ماراناتا. ۲۳ خداوند یسوع نینگ لطفی سیزلار بیلان بولسون. ۲۴ منینگ محبتیم مسیح یسوع دا همه نگیز بیلان بولسون آمین.

پاولوس رسول نینگ قورنتوسلوق لارغه پتوگان ایکینجی خطی

اولقی باب

۱ خدانینگ اراده سی بیلان مسیح یسوع نینگ رسولی بولغالی پاولوسدین و برادر تیموتیوسدین خدانینگ قورنتوسداکی جماعتیگا و بارچه اخائیهداکی مقدّسلارگا سلام. ۲ سیزلارگا آتامیز خدادین و خداوند یسوع مسیح دین عنایت و سلامتلیک بولسون. ۳ خداوندیمیز یسوع مسیح نینگ آتاسی مرحمت نینگ آتاسی و هر تسلی نینگ تنگریسی خدا مبارک بولغای. ۴ اول اوزی همه تنگلیکیمیزده بیزگا تسلی برادور، شونداغ که خدا طرفیدین اوزومیزگا بریلگان تسلی بیلان بیز هم هر تنگلیکده بولغانلارغه تسلی برالورمیز. ۵ چونکه مسیح نینگ زحمت لاری بیزنینگ اوستیمیزگا زیاده لاشگاندیک مسیح نینگ واسطه سی برله تسلیمیز هم زیاده لاشور. ۶ تنگلیک تارتساق مو سیزنینگ تسلیمیز و نجاتینگیز اوچون بولادور. تسلی تاپساق مو سیزنینگ تسلیمیز اوچون بولادور آری بیز اوزومیز تارتیب تورغان زحمت لارگا اوخشاش زحمت تارتقانیگیزدا چیداشلیق حاصل قیلادورغان بر تسلی بولادور. سیزنینگ توغرانگیزدا امیدیمیز شک سزدور. ۷ چونکه بیلورمیز که زحمت لاریمیزگا شریک بولغانینگیزدیک تسلیمیزگا هم شریک بولورسيزلار. ۸ ای برادرلار آسیادا بیزگا واقع بولغان تنگلیکیمیزدین بی خبر بولماقینگیزی خواهلامایمیز. حدّدین زیاده طاقت قیلاماغودیک آری تیریکلیکدین امیدیمیز اوزولگودیک تنگلیک تارتوق. ۹ توکلنی اوزومیزگا قیلمای اولوک لارنی تیرگوزادورغان خداغه توکل قیلماقیمیز اوچون اوز ایچیمیزده اولوم گا حکم قیلینغاندیک بولدوق. ۱۰ خدا اوزی بیزنی انداغ اولوم تنگلیکیدین قوتقازدی و موندین کین هم بیزنی قوتقازادور، آری بیزنی موندین کین قوتقازادور دیب انگا امیدیمیزی باغلادوق. ۱۱ سیزلار هم دعالارینگیز بیلان بیزگا یاردم

بریب تورورسیزلار و تولالارنینگ دعا لاری بیلان بیزگا بریلگان عنایت عطیه سی او چون
تولا کشیلار طرفیدین بیزنینگ جهتیمیزدین شکر ایتیلسون.

^{۱۲} چونکه بیز جسمانی حکمت بیلان باشلانمای خدانینگ عنایتی بیلان باشلانیب
خدادین بولغان قدسیّت و پاکلیق بیلان بو دنیا دا و مخصوصاً سیزنینگ آرانگیزدا
یوردوک دیب فخریمیز شودور. مونیگغه هم انصافیمیز گواه لیق برادور. ^{۱۳} بیز سیزلارگا
او قوغانینگیزدین باشقه و او قالغانینگیزدین باشقه هیچ نرسه سیزلارگا پتومایمیز و امیدیمیز
بارکه بیزنی انچه مو نچه تونوغانینگیزدیک تماماً تونوغایسیزلار. ^{۱۴} چونکه خداوندیمیز
یسوع نینگ کونیده بیز سیزنینگ فخرینگیز و سیزلار بیزنینگ فخریمیز بولورسیزلار.

^{۱۵} شو امیدنی قیلیب سیزلارگا ینه بر عنایت تاپتورماق او چون اول سیزنینگ قاشینگیزغه
کلای دیب ^{۱۶} ماکدونیه گا باریشیم داشهرینگیزدین اوتوب اندین ماکدونیه دین ینه آلدینگیزغه
کلیب سیزلاردین یهودیه گا اوزاتیلماقیم نی خواهش قیلدیم. ^{۱۷} شونداغ نیت قیلغانیم بیلان
توختال سزلیق قیلدیم مو؟ و یا ایتقانیم بر یولی آری آری یاق یاق بولغودیک قراریم نی
جسم چه توختاتورمن مو؟ ^{۱۸} لیکن خدا اوزی امین دور و سیزلارگا ایتقان سوزیمیز هم
آری و یاق ایماس. ^{۱۹} چونکه بیزنینگ واسطه میز برله یعنی منینگ، سیلوانوس نینگ و
تیموتیوس نینگ واسطه سی برله و عطا ایتیلغان مسیح یسوع ابن الله اوزی آری و یاق بولوب
کلما دی بلکه آری ایننگ بیلان کلیب دور. ^{۲۰} چونکه خدانینگ وعده لاری نینگ همه سی
ایننگ بیلان آری دور. و خدا بیزنینگ واسطه میز برله جلال تاپماقی او چون ایننگ بیلان
هم آمین دور. ^{۲۱} لیکن هم بیزنی هم سیزنی مسیح ده ثابت قیلیب بیزنی مسیح قیلغوچی خدا
اوزی دور. ^{۲۲} اول هم بیزنی مهرلاب کونگل لاریمیزگا روحی نی اوچ قیلیب بریب دور.

^{۲۳} لیکن من اوز جانیم غه خدانی گواه قچقیرورمن که سیزنی ایاغاج تخی قورنتوسغه
بارمادیم. ^{۲۴} بیز سیزنینگ ایمانینگیزنینگ اوستیده خواجه بولغاندیک ایماس بلکه سیزلار
ایماندا تورغاچ بیز همکارلارینگیز بولوب خرسندلیکینگیز او چون شونی ایتورمیز.

ایکینجی باب

^۱ سیزلارگا ینه غم لیک کلتورمای دیب اوز ایچیم ده توختاتیم. ^۲ چونکه من سیزلارنی
غمکین قیلسام کیم اوزومنی خوش قیلادور؟ اوزوم غمکین قیلغان کیم رسه مکی؟ ^۳ من

كلسام اوزوم گا خوشلوق كلتورادورغانلاردين منگا غم ليك بولماسون ديب پتوگانيم ني پتودوم. چونكه همه نكيزدين شو اميديم باركه مينگ خوشلوقوم همه نكيزنينگ خوشلوقى بولور.^۴ غمكين بولماقينگيز اوچون ايماس بلكه سيزلارگا بولغان محبتيم نينگ زياده ليكى ني بيلماقينگيز اوچون تولا غم ليك و كونگولوم نينگ دردى و تولا كوز ياشلارى بيلان سيزلارگا پتودوم.

^۵ ليكن بر كيمرسه غم ليكگا سبب بولغان بولسه منى غمكين قيلماب دور بلكه من انگا تويه تويه لاب يوك ارتقالى خواهلاماى همه نكيزنى انچه مونچه غمكين قيليب دور دييمن.^۶ انداغ كشيگا تولا لارينگيز نينگ طرفيدن بولغان جزا يتادور.^۷ شونينگ اورنيدا ايمدى انگا عفو بريب اول كيمرسه زياده چونگ غم دين يوتولوب كتماسون ديب انگا تسلى برگايسيزلار.^۸ انينگ اوچون سيزلارگا يالبارورمن كه انگا محبت كورساتيشنى آرانگيزدا قرار توختاتيشقايسيزلار.^۹ چونكه سيزنينگ ثابت قدم ليك بولوب هر ايشدا اطاعت قيلغونگيز بارمو ديب بيلماك اوچون هم پتودوم.^{۱۰} هر كيم گا عفو قيلسانگيز من هم انگا عفو قيلورمن چونكه بر نمه عفو قيلغان بولسام عفو قيلغانيم ني مسيح نينگ آليدا سيزنينگ اوچون قيلديم.^{۱۱} شيطان اوزى بيزگا كوچلوق كلماسون چونكه انينگ قصدلاريدن بى خبر ايماس ميز.

^{۱۲} مسيح نينگ انجيلى ني بشارت برگالى ترواسغه كلگانيم ده منگا خداوند طرفيدن بر ايشيك اچيليب ايردى.^{۱۳} اما برادریم تیتوسنی تاپماغاچ روحوم دا بى آرام بولوب انداکی لار بيلان خوشلاشيب ماكدونيه گا چيقتيم.

^{۱۴} ليكن خداغه شکر بولغای كه همیشه بيزنى مسيح بيلان نصرت دبدبه سيده اليب ياريب بيزنينگ واسطه ميز برله هر یرده اوز معرفتى نينگ خوشبویى ني اشكارا قیلادور.^{۱۵} چونكه اوزوميز نجات تاپغوچيلار آراسيدا و هلاك بولغوچيلار آراسيدا خدانينگ آليدا مسيح نينگ خوشبویى دورميز.^{۱۶} بولارغه اولوم دين اولوم گا و اولارغه تيريكليكدن تيريكليکگا بر بوی دورميز. ليكن كيم شو ايشقه يارايدور.^{۱۷} چونكه بيز اوز منفعتى اوچون خدانينگ سوزينى ترتو تولغاغان تولا كشيلارديك ايماس بلكه صاف نيت دين آرى خدا طرفيدن تاپغانديك مسيح ده خدانينگ آليدا سوز قيلورميز.

اوچونجی باب

ایمدی ینه اوز گیمیزنی قیلغالی تورامیزمو؟ و یا بعضیلاردیک سیزلارگا یا سیزلاردین سفارش خطی نی لازم قیلامیزمو؟^۲ بیزنینگ خطیمیز سیز اوزونگیزدورسیزلار آری کونگولومیزگا یازیلیب همه آدم لاردین تونولوب او قولادورغان بر خطیمیزدورسیزلار.^۳ منا سیزلار سیاه بیلان تاش تخته لاریغه پتولمای تیریک خدانینگ روحی بیلان کونگل نینگ گوشت تخته لاریغه پتولوب مسیح نینگ بیزنینگ خدمتیمیز بیلان قیلینغان خطی ایکانینگیز اشکارا بولوب دور.

^۴ مسیح نینگ واسطه سی برله خداغه قیلغان اعتمادیمیز شونداغ دور. ^۵ لیکن بیز اوزومیزدین بر نرسه نینگ تگی نی تفکر قیلغودیک اوزومیزده قابل لیق یوق بلکه بیزنینگ قابل لیقیمیز خدادین دور. ^۶ اول اوزی بیزنی ینگ عهده نینگ خدمتکارلاری بولوشقه یعنی حرف نینگ کی ایماس بلکه روح نینگ خدمتکارلاری بولوشقه قابل قیلدی چونکه حرف اوزی اولتورور اما روح تیرگوزور. ^۷ لیکن اولوم نینگ خدمتی یعنی تاشلارغه اویولغان حرف لارنینگ خدمتی اوزی جلال بیلان کلگان بولسه شونداغ که موسی نینگ یوزیداکی یتیب کتادورغان جلالی اوچون بنی اسرائیل انینگ چراییه قابیلا مالماغودیک بولغان بولسه ^۸ روح نینگ خدمتی قانچه زیاده راک جلال بیلان بولماسمو؟ ^۹ چونکه حکم نینگ خدمتی جلال لیق بولغان بولسه عدالت نینگ خدمتی جلالدا قانچه زیاده لاشور. ^{۱۰} آری مونیگهغه قیلاب بو حددین اولوغ جلال جهتیدین جلالتلیک بولغان هر نمه جلالت سزدیک بولور. ^{۱۱} چونکه یوقالادورغان خدمت جلالتلیک بولغان بولسه باقی قالادورغان خدمت نینگ جلالی قانچه زیاده راک بولور.

^{۱۲} شونداغ امیدیمیز بار بولغاندین کین اشکارا ایش قیلیب غیرتلیک بولورمیز. ^{۱۳} موسی: بنی اسرائیل یوزومداکی جلال نینگ یتیب کتادورغانی نی کورماسون دیب اوز یوزیگا پرده توتقاندیک قیلمایمیز. ^{۱۴} اما اولارنینگ ذهن لاری قاتیب کتی و بو کونغچه کهنه عهدنینگ کتابی اوقولغاندا شو پرده اچیلمای توروب دور. لیکن مسیح ده کوتاریلا دور. ^{۱۵} آری بو کونغچه موسی نینگ کتابی اوقولغانیدا اولارنینگ کونگل لاریگا بر پرده قویوغلوق دور. ^{۱۶} لیکن اولار خداوندگا یانار وقتیدا اول پرده کوتاریلور. ^{۱۷} خداوند روح دور و خداوندنینگ روحی نه پرده بولسه اندا آزادلیق باردور. ^{۱۸} لیکن بیز پرده سز یوز بیلان بر آینه غه قیلاغاندیک

خداوند نینگ جلالی نی کورگانلار نینگ همه سی انینگ صورتیگا تبدیل بولوب روح نینگ خداوندی واسطه سی برله بولغاندیک جلالدین جلالغه بارورمیز.

تورتونجی باب

۱ ائمدی بیز مرحمت تاپیب بو خدمتده تورغاندین کین جرأت سز بولمایمیز. ۲ و خجالت نینگ پنهان ایشلارینی تاشلاب هیله بیلان یورمایمیز. خدانینگ سوزیگا خیانتلیک قیلماق حقیقت نی بیان قیلماقیمیز بیلان اوزومیزی خدانینگ آلدیدا هر آدم نینگ انصافیغه تعریف قیلورمیز. ۳ لیکن انجیلیمیز یاشورولغان بولسه هلاک بولادورغانلاردین یاشورولغان دور. ۴ خدانینگ صورتی بولغان مسیح نینگ جلالی نینگ انجیلیداکی نور اولارغه یاروغلوق برماسون دیب بو زمانه نینگ تنگریسی ایشانماگانلار نینگ ذهن لارینی کور قیلیب دور. ۵ چونکه بیز اوزومیزی وعظ ایتمای مسیح یسوع نی خداوند ایتیب اوزومیزی سیز نینگ خدمتکارلارینگیز دیب وعظ ایتورمیز. ۶ قرانگولوقدین بر نور چیقیب یاروسون دیب بو یورغان خدا اوز جلالی نینگ معرفت نوری مسیح نینگ یوزیدین اوزومیز نینگ واسطه سی برله یاروغلوق برالیشی اوچون کونگل لاریمیز گا بر نور سالدی.

۷ قدرت نینگ فضیلتی بیزدین بولمای خدا اوزیدین بولماقی اوچون بو خزینه نی سفال قچادا ساقلارمیز. ۸ هر طرفیدین قیستالورمیز لیکن علاج سز ایماس، پراکنده دورمیز لیکن امید سز ایماس، ۹ قوغلانورمیز لیکن تاشلانغان ایماس، یرگا یقیتیلورمیز لیکن هلاک ایماس میز. ۱۰ یسوع نینگ تیریکلیکی بدنیمیزده اشکارا بولماق اوچون همیشه یسوع نینگ اولومی نی بدنده کوتاریب یورورمیز. ۱۱ چونکه یسوع نینگ تیریکلیکی اولوم لولک جسمیمیزده اشکارا بولماقی اوچون بیز تیریک قالغانلار یسوع اوچون همیشه اولوم گا تاپشورولورمیز. ۱۲ ائمدی اولوم بیزده ایشلایدور اما سیزده تیریکلیک ایشلایدور. ۱۳ لیکن ایشاندیم انینگ اوچون سوز قیلدیم دیب پتولگاندیک بیزده هم اول ایمان نینگ روحی بولغانی اوچون اوزومیز ایشانیب سوز قیلورمیز. ۱۴ چونکه بیلورمیز که خداوند یسوع نی تیرگوزوب قوپارغان کیمسه اوزی بیزنی هم یسوع بیلان قوپاریب سیزلار بیله تورغوزور. ۱۵ همه ایش سیز نینگ اوچون بولادور تاکه عنایت اوزی تولالارغه بریلگانی بیلان اشیب خدانینگ جلالی اوچون شکر ایتیش نینگ زیاده لاشتوروشیگا سبب بولغای.

^{۱۶} شونینگ اوچون جرأت سز بولمايميز بلکه ظاهر داکي آدميميز اوزولوشسه هم باطنکی آدميميز کوندين کونگا ینگوشلانور. ^{۱۷} چونکه بر دم ليک بولوب ینیک بولغان تنگليکيميز بيزگا یعنی کورونگان نرسه لارنی کوزلامای کورونماگاننی کوزلاگوچیلارگا حددين زياده لاشيب مقداردين اشوق بولغان درجه ده اغیر وزنليک ابدی بر جلال پیدا قیلادور. ^{۱۸} چونکه کورونگان نرسه لار بر وقتغچه ليق اما کورونماگان نرسه لار ابدغچه قالور.

بشنجی باب

^۱ بیلورمیزکه زمینی بدن چادریمیز یقیتیلسه خدا طرفیدین بولوب قول بیلان یاسالماغان ابدی بر مکانیمیز آسمانلاردا باردور. ^۲ ایننگ اوچون اول آسماندين بولغان مکانیمیزنی اوستیمیزگا کیگالی آرزو قیلیب آه تارتارمیز. ^۳ چونکه انی کیگان بولساق یلانگچاچ بولوب قالمايميز. ^۴ آری بیز بو چادریمیزدا یاشاب تورغانیمیزدا انی اوستیمیزدین سالغالی خواهلامای اولوم لوك اوزی تیریکلیکدین یوتولوب کتیلسون ديب اولمای اوستیمیزگا کییلشینی خواهلاب سیغنیقیب کتیب آه تارتارمیز. ^۵ لیکن بیزنی شو حالت گا کلتوروب بیزگا اوز روحی نی اوچ قیلیب برگان کیمرسه اوزی خدادور.

^۶ ایننگ اوچون همیشه خاطر جمع دورمیز اما بیلورمیزکه بدنده مکان توتقانیمیزدا خداوندین یراق بولوب غریبلیقدادورمیز. ^۷ چونکه کورونوش بیلان یورمای ایمان بیلان یورورمیز. ^۸ لیکن بیزلار خاطر جمع بولوب بدندين کتیب خداوندیننگ آلدیغه باریب اندا وطن توتقالی اشوغراق خواهلارمیز. ^۹ ایننگ اوچون بدنده حاضر بولساق یا غائب بولساق ایننگ آلدیدا مقبول بولغالی غیرت قیلورمیز. ^{۱۰} چونکه هر کیمرسه عمریده بدنی بیلان نمه عمل قیلغان بولسه خواه یخشیلیق بولسون خواه یمانلیق بولسون بارچه سی اوزیگا یاندورولسون ديب همه ميز مسیح نینگ سوراق تختی نینگ آلدیدا اشکارا بولماقیمیز لازم دور.

^{۱۱} بیز خداوندیننگ قورقونجی نی بیلیب آدم لارنی اوناتورمیز لیکن خدانینگ آلدیدا اشکارا بولدوق و امید قیلورمن که سیزنینگ ضمیرلارینگیزده هم اشکارا بولوب دورمیز. ^{۱۲} سیزنینگ آلدینگیزدا ینه اوزومیزنی تعریف قیلمايميز بلکه کونگلداکي ایش بیلان فخر قیلماي ظاهر داکي ایشلار بیلان فخر قیلغوچیلارنینگ آلدیدا فخر قیلغالی بر سببینگیز

بولماق اوچون مونی ایتورمیز. ^{۱۳} عقلیمیزدین آزیب کتگان بولساق خدا اوچون شونداغ بولدوق، اونگ بولساق سیزنینگ اوچون شونداغ بولدوق. ^{۱۴} مسیح نینگ محبتی بیزنی زورلایدور چونکه بر کیمرسه همه سی اوچون اولدی. انینگ اوچون همه سی اولوب دور دیب سانارمیز. ^{۱۵} اول اوزی همه سی اوچون اولدیکه حیات بولغانلار اوز اوزی اوچون یاشامای بلکه اولارنینگ اوزی اوچون اولوب قوپاریلغان کیمرسه اوچون یاشاسونلار.

^{۱۶} موندین کین هیچ کیمرسه نی بدن حسبیچه تونومایمیز، مسیح نی بدن حسبیچه تونوغان بولساق مو موندین کین انی انداغ تونومایمیز. ^{۱۷} انینگ اوچون بر کیم مسیح ده بولسه اول اوزی ینگی بر خلقت بولوب دور. کهنه سی اوئی، منا همه نرسه ینگی بولوب دور. ^{۱۸} لیکن همه سی بیزنی مسیح نینگ واسطه سی برله اوزی بیلان یاراشتوروب بیزگا یاراشتورماغلیق نینگ خدمتی نی برگان خدادین دور. ^{۱۹} آری خدا اوزی مسیح ده بولوب دنیانی اوزی بیلان یاراشتوروب اولارغه تجاوزلارینی سانامای یاراشتورماغلیق نینگ سوزینی بیزگا تاپشوروب دور. ^{۲۰} مسیح اوچون ایلچیلاردورمیز. خدا بیزنینگ واسطه میز برله نصیحت برادور خدا بیلان یاراشینگلار دیب مسیح نینگ اورنیدا یالبارورمیز. ^{۲۱} گناه نی بیلمگان کیمرسه نینگ اوزینی بیزنینگ اوچون گناه کار قیلدی تاکه بیز انینگ بیلان خدانینگ عادل لاری بولغایمیز.

التنجی باب

^۱ انینگ همکارلاری بولوب یالبارورمیزکه خدانینگ عنایتی نی بیکار قبول قیلماغایسیزلار. ^۲ چونکه مقبول وقت دا سنی انگلاب نجات کونیده سنگا یاری بریم. منا ایمدی مقبول وقت دور منا ایمدی نجات وقتی دور دیب ایتور. ^۳ اما خدمت دشنام ایتیلماسون دیب هیچ ایشدا بر کیم گا تایش سببی بولمای ^۴ هر توغرا اوزومیزی خدانینگ خدمتکارلاریدیک کورساتورمیز آری تولا صبرده، زحمت ده، تنگلیکده، کونگل دردیده، ^۵ تیاق اورولوشدا، سولانیشدا، غلوه لارده، امگاڭ لارده، اویقوسزلیقدا، روزه توتوشدا، ^۶ پاکلیقدا، معرفت ده، کونگل کنگلیکده، مهربانلیقدا، قدوس روح دا، ریاسز محبت ده، ^۷ حقیقت سوزیده، خدانینگ قدرتیده، اونگ بیلان چب قولدا عدالت یاراغی نی توتوشدا، ^۸ عزت بیلان حقارت ده، بدنام بیلان یخشی صفتلانیشده، توغرا بولوب آلداغوچیدیک

سانالیشدا،^۹ معلوم بولوب نامعلوم بولوشدا، منا تیریک بولوب اولوکدیک سانالیشدا، تأدیپ قیلینیپ اولتورولماکودیک توروشدا،^{۱۱} همیشه خرسند بولوب غمکیندیک توروشدا، تولانی غنی قیلیپ فقیردیک توروشدا، هر نرسه گا ایگا بولوب هیچ نرسه سی یوق کشیلاردیک بولوب هر ایشدا اوزومیزی خدانینگ خدمتکارلاردیک کورساتورمیز.

^{۱۱} ای قورنتوسلوق لار اغیزیمیزی اچیب سیزلارگا اوچوق سوزلارمیز کونگولومیز سیزلارگا کنگروب تورادور.^{۱۲} آری بیزنینگ کونگولومیزده توروغلوق جاینیگیز تار ایماس لیکن سیزنینگ کونگولونگیزده توروغلوق یر تاردور.^{۱۳} من بلالارغه سوزلاگاندیک سیزلارگا: اوخشاشقه اوخشاشنی یاندا بولوب سیزلار هم کونگل لارینگیزنی کنگروتونگلار دیمن.

^{۱۴} ایمان سز لار بیلان بیله مناسب بولماغان بویوتوروق تگیگا کیرمانگلار. عدالت نینگ حق سزلیق بیلان نمه ایشی بار؟ یا نورنینگ قرانگولوق بیلان نمه شریگیلیکی بار.^{۱۵} مسیح نینگ بلیعال بیلان نمه اتفاقلیقی بار؟ و یا مؤمن نینگ ایمان سز کشی بیلان نمه یوقوشلوقی بار؟^{۱۶} او خدانینگ بیتی نینگ بُت لار بیلان نمه آراشیشی بار؟ منا بیز تیریک خدانینگ بیتی دورمیز چونکه خدا شونداغ ایتیب دورکه من اولاردا ساکن بولوب اولارنینگ آراسیدا یوروب اولارنینگ تنگریسی بولورمن و اولار منینگ قومی بولورلار.^{۱۷} اینینگ اوچون خداوند ایتورکه اولارنینگ اوتراسیدین چیقیب آیرینگلار. و ناپاک نرسه گا تگمانگلار و من سیزلارنی قبول قیلورمن.^{۱۸} او من سیزلارگا آتا بولورمن و سیزلار منگا اوغول لار و قیزلار بولور سیزلار دیب خداوند قادر-مطلق ایتور.

یتنجی باب

^۱ ای امراق لار شو وعده لاریمیز بار بولغاندین کین جسم نی و روح نی چیرکینلاشتورادورغان هر نرسه دین اوزومیزی پاگیزه قیلیب خدانینگ قورقونجیدا قدسیّت نی کامل قیلالی.

^۲ بیزگا کونگل لارینگیزده جای برینگلار. هیچ کیم گا ظلم قیلمادوق هیچ کیم گا ضرر یتگوزمادوک، هیچ کیم نینگ حقی نی یمادوک.^۳ سیزلارنی حکم قیلماق اوچون مونی ایتمایمن چونکه سیزلار بیلان اولوب سیزلار بیلان یاشاغودیک کونگل لاریمیزده-دور سیزلار دیب ایلگاری سیزلارگا ایتمیم.^۴ سیزنینگ جهتینگیزدین

تولا خاطر جمع ليکيم بار. سيز نينگ جهتينگيزدين تولا فخریم بار. تسلی بيلان تولوب دورمن. همه تنگليکيميزده خوشلوقدين تاشيب کتيب دورمن.

°بیز ماكدونيه گا کلگانده جسميميزده هيچ آرام تاپمای هر طرفيدین قيستاليب توردوق تاشقاريدین اوروش بيلان و کونگلو ميزدين قورقونج بيلان قيستاللدوق. ۶ ليکن متواضع لارغه تسلی برگوچی خدا تیتوس نينگ کلگانى بيلان بيزگا تسلی بردی. ۷ ليکن يالغوز انينگ کليشى بيلان ايماس بلکه اول اوزی سيزلاردين تاپغان تسلی بيلان تسکين تاپتوق. چونکه اول سيز نينگ اشتياق تارتقائينگيزنی، غمینگيزنی و منينگ اوچون غيرت قيلغانينگيزنی ديب برگانده تخى خوش بولدوم. ۸ اما سيزنی اوز خطيم بيلان غمکين قيلغان بولسام مو ايمدی پشيمان بولمايمن. اول خط سيزنی بر وقتغچه غمکين قيلغانى نی کوروب پشيمان بولغان بولسام مو ۹ ايمدی خوش دورمن. غمکين بولغانينگيز اوچون ايماس بلکه توبه قيلغوديك غمکين بولغانينگيز اوچون خوش بولدوم. و بيزدين هيچ ضرر تارتمای بلکه خدانينگ اراده سيگا موافق غمکين بولدینگيز. ۱۰ چونکه خدانينگ اراده سيگا موافق بولغان غمکينليك اوزی پشيمانليق کلتورماي نجات غه باشلايدورغان توبه نی حاصل قيلادور، ليکن دنبانينگ غمکينليکی اولوم حاصل قيلادور. ۱۱ چونکه خدانينگ اراده سيگا موافق غمکين بولغانينگيز اوزی قانچه چونگ جهد آرانگيزدا پيدا قيليب دور آری قانچه عذرخواه ليق، قانچه غضب، قانچه قورقونج، قانچه اشتياق، قانچه غيرت، قانچه تأديب پيدا قيليب دور. هر طریقه بيلان شو ايشدا اوزونگيزنی پاگيزه کورساتينگيز. ۱۲ سيزلارگا پتوگانيم ده ناحقلىق قيلغان کشی اوچون یا ناحقلىق تارتقان کشی اوچون پتوماي بلکه بيز نينگ اوچون بولغان آرانگيزدای غيرتينگيز خدانينگ آلدیدا اشکارا بولسون ديب سيزلارگا پتودوم.

۱۳ انينگ اوچون تسلی تاپتوق اما تسلیميز نينگ توبه سيده تیتوس نينگ خوشلوقی بيلان تخى چونگراق خوشلوق تاپتوق چونکه انينگ روحی همه نگيزدين استراحت تاپيب ايردی. ۱۴ اگر انينگ آلدیدا سيز نينگ جهتينگيزدين فخر قيلغان بولسام خجالت بولماديم بلکه سيزگا ايتقائيميز نينگ همه سی راست بولغانديک تیتوس نينگ آلدیدا قيلغان فخریميز هم راست چيقتی. ۱۵ و اول همه نگيز نينگ اطاعت قيلغانينگيزنی و سيز نينگ قورقونج و تيتراک بيلان انی قبول قيلغانينگيزنی ياديهه کلتورگانده سيزگا بار محبتی تخى اشادور. ۱۶ من هر ايشدا سيز نينگ باره نگیزده خاطر جمع بولغانيم اوچون خوش دورمن.

سكزنجى باب

ليكن اى برادرلار خدانينگ ماكدونيه داكى جماعت لارگا برگان توفيقى نى سيزلارگا بيلدورورمىز. ^۱ اولار تولا تنگليكدن قىستاليب اوز چونگ فقيرليقىدا تورسه مو خوشلوقى نينگ زياده ليكى اوزى كنگروچيليك و كونگل ساده ليكى بيلان برىشيگا اشيب دور. ^۲ چونكه اولار اوز طاقتيچه بريب دور آرى گواه ليق برورمن كه اوز اختياري بيلان طاقت لاردين زياده راك بريب دورلار. ^۳ مقدسلارگا بولادورغان خدمت گا شريك بولوشيغه بيزدين التفات سوراب تولا يالبارديلار. ^۴ اولار اميد قيلغانيمىزدين اشيب خدانينگ اراده سى بيلان اول اوزىنى خداوندگا اندين بيزگا برديلار. ^۵ شونداغ كه اوزى ايلگارى باشلاغانديك سيزينگ آرانگيزدا بو مرحمت ايشنى هم پوتگوزسون ديب تيتوسدين طلب قيلدوق. ^۶ هر ايشدا اشقانينگيزديك آرى ايماندا، سوزده، معرفت ده، همه غيرت ده، و بيزگا محبت كورساتيشده اشقانينگيزديك بو مرحمت ايشدا هم اشينگلار. ^۷ شونى بر بويوروقديك ايتمايمن بلكه باشقه لارنينگ غيرتى نى ديب برگانيم بيلان سيزينگ محبتينگيزينگ راستلىقى نى سيناب باقماق اوچون شونى ايتورمن. ^۸ خداونديمىز يسوع مسيح نينگ عنايتى نى بيلورسيزلار. اول اوزى غنى ايردى اما سيزينگ اوچون فقير بولدى تاكه سيزلار انينگ فقيرليقى بيلان غنى بولغايىز. ^۹ مونيگ بيلان سيزلارگا بر مصلحت كورساتورمن چونكه بو ايش سيزگا فائده ليق دور. اوزونگيز اوتگان يل يالغوز شو ايشنى عملگا كلتورگالى باشلاماى بلكه اول انينگ مصلحتى نى توختاغوچى سى ايردينگيز. ^{۱۰} بو ايشقه ميل قيلغانينگيزديك ايمدى قولونگيزدين كلگانىچه عملگا كلتوروب پوتگوزونگلار. ^{۱۱} اگر كشى نينگ برگوسى بار بولسه اوزى نينگ يوقىغه ايماس بلكه اوز بارىغه قايلاب برىشى مقبول بولادور. ^{۱۲} چونكه باشقه لارغه راحت بولوب سيزلارگا تنگليك بولماق اوچون ايماس بلكه تنگشالماك اوچون شو وقت دا سيزينگ اشوق نرسه نكيز اولارنينگ كم ليكى نى تنگشاسون. ^{۱۳} اولارنينگ اشوق نرسه لارى بر وقت سيزينگ كم ليكىنكيزنى تنگشاسون. مونيگ بيلان برابرليك بولادور. ^{۱۴} و تولا يعقان كيمرسه گا اشمادى اما از يعقان كيمرسه گا كيميادى ديب پتولگانديك بولغاي.

^{۱۵} ليكن سيزينگ اوچون بو جدجهدنى تيتوس نينگ كونگليگا سالغان خداغه شكر بولسون. ^{۱۶} چونكه طليبمىزگا راست معقول بولدى آرى اوزى انداغ قيزيق ايكان كه اوز

كونگلى نينگ مئىلى بيلان آلدینگيزغه كٲى. ^{۱۸} و انینگ بيٲه انجيل اوچون جدجهد قيليب همه جماعت لارده دانگلانغان بر برادرنى ايباردوك. ^{۱۹} موننگدين باشقه اول اوزى خدانینگ جلالى اوچون بولوب بيزنينگ مئىلميزنى معلوم قىلادورغان اعانهنى ايب بارشيميزدا بيزگا همراه بولغالى جماعت لاردين ايلغانيب دور. ^{۲۰} بيزنينگ خدمتيميز بيلان يغلغان اعانه نينگ تولالىقى اوچون بر كيمرسه بيزگا تهمت قيلغالى سبب تاپماسون ديب احتياط قىلدوق. ^{۲۱} چونكه يالغوز خداوندنينگ آلدیدا ايماس بلكه آدم لارنينگ آلدیدا هم يخشيليق قيلغالى جهد قيلورميز.

^{۲۲} و اولار بيٲه ينه بر برادرنى ايباردوك. انینگ تولا ايشلاردا غيرتليك بولغانىنى پات پات كوردوك اما ايمدى سيزلارگا قيلغان چونگ اعتمادى بيلان تخى زياده راك غيرتليك بولوب دور. ^{۲۳} تيتوس بولسه سيزنينگ يخشيليقينگيز اوچون منینگ شريكيم و همكاريم دور يا باشقه برادرلاريميز بولسه اولار مسيحنينگ جلالى اوچون جماعت لارنينگ ايلچيلارى دور. ^{۲۴} و اولارغه اوز محبتينگيزنينگ و بارهنگيزداكى فخرميميزنينگ برهانىنى برگانينگيزده جماعت لارنينگ آلدیدا شونى قيلينگلار.

توقوزونجى باب

^۱ مقدسلاارگا بريلا دورغان اعانه باره سيده سيزلارگا پتوشوم لازم كلماش ايردى. ^۲ چونكه مئىلنڭيزنى بيب اخائيه داكى لار اوتگان يلدن تارتيب طيار ايكان و سيزنينگ غيرتينگيز تولالارنى غيرت گا كلتوردى ديب ماكدونيه ليك لارنينگ آلدیدا سيزنينگ بارهنگيزده فخر قيلورمن. ^۳ سيزلاردين قيلغان فخرميميز بو ايشدا بىكار بولماسون ديب اوزوم ايتقاندك طيار بولماقنڭيز اوچون شو برادرلارنى ايبارديم. ^۴ بولماسه ماكدونيه ليك لار من بيلان كليب سيزلارنى ناطيار تاپسه سيزنى ديماسام مو اوزوميز بو اعتماديميزدا خجالت بولورميز. ^۵ سيزنينگ طرفينگيزدين ايلگاريدين وعده قيلينغان اعانه طيار بولوب بخيل ليق طريقه سيدا بولماى بركتليك طريقه سيدا بولسون ديب برادرلارگا مندين ايلگارى آلدینگيزغه بارغالى بويوروشنى لازم كوردوم.

^۶ ليكن شونى ايتورمن: كيم كه اياب آز تريسه آز اورار و كيم كه كنگروچيليك بيلان تريسه كنگروچيليك بيلان اورار. ^۷ هر كيم برسه قيعليق بيلان و يا قينلىق بيلان برماى

اوز كونگلی نینگ مئیلیچه برسون چونکه خدا خوش دل بیلان برگوچی نی یخشی کورادور.

۸ خدا اوزی همیشه سیزلارگا هر طریقه‌دا همه‌سی نی یتگودیک تاپتوروب اوزونگیزنی هر یخشی ایشقه کنگروچیلک بیلان برالگودیک قیلیب سیزلارگا عنایت تاشیب کتگودیک برگالی قادر دور. ۹ نچوک که اولاشتوروب فقیرلارغه بریب دور، ایننگ عدالتی ابدغچه ثابت تورور دیب پتولوب دور. ۱۰ لیکن تریغوچیغه تریغالی اوروغ و یگالی نان برگوچی اوزی اوروغینگیزنی زیاده لاشتوروب بریب عدالتینگیزنینگ میوه‌سی نی اشتورغانی بیلان ۱۱ سیزلارنی هر ایشدا غنی قیلور شونداغ که بیزنینگ واسطه‌میز برله بریلگان ساده دل لیق اعانه‌نگیز اوزی خدانینگ حمد شکر یگا سبب بولغای. ۱۲ چونکه بو یاردم بریش اوزی یالغوز مقدسلارنینگ کم‌لیکی نی تولدورمای بلکه خداغه تولا حمد و شکر ایتیشی نی حاصل قیلغانی بیلان اشادور. ۱۳ اولار خدمتینگیزنینگ ساده‌لیکی نی بیلیب اوزونگیز مسیح نینگ انجیلیگا بیون سونوب اقرار قیلیب اولارنینگ اوزیگا و همه‌سیگا بریشده سخاوتلیک بولغانینگیز اوچون خداغه حمد ایتورلار. ۱۴ خدا طرفیدین سیزنینگ اوستونگیزده بولغان بیحد عنایتی اوچون سیزلارگا اشتیاق تارتیب سیزلار اوچون دعا قیلورلار. ۱۵ خداغه اوز بیان قیلینالمایدورغان عطیه‌سی اوچون شکر بولسون.

اونونجی باب

۱ من سیزنینگ آرانگیزدا یوزبیوز بولسام یواش توروب نری بولسام سیزگا جرأتلیک بولغان پاولوس اوزوم مسیح نینگ ملایم‌لیقی و مهربانلیقی بیلان نصیحت برورمن لیکن سیزلارگا یالبارورمن که سیزلارگا یوزبیوز تورغانیم‌دا جرأت کورساتیش منگا لازم کلماسون. منا بیزنی جسم‌چه یورورلار دیب گمان قیلغان بعضی کشیلارنینگ ضدیغه قورقمای جرأت کورساتگوم بار. ۲ بیز جسم‌چه یورساک مو جسم‌چه جنگ قیلمایمیز ۳ چونکه جنگ یاراغیمیز جسمانی ایماس بلکه خدانینگ آلدیدا قورغانلارنی یقیتیشقه قدرتلیک دور. ۴ خدانینگ معرفتی نینگ ضدیغه تیکلاگان مصلحت توگونجیلارینی و هر ایگیز دالدانی یقیتیب هر فکرنی مسیح نینگ اطاعتیگا اسیر قیلورمیز. ۵ و سیزنینگ اطاعتینگیز کامل بولغاندا همه اطاعت سزلیک نینگ جزاسی نی برگالی طیار دورمیز.

همه سی نینگ کوزی آلدیدا اشکارا بولغان ایشقه قایلانگلار! بر کیم مسیح نینگ کی دورمن دیب اوزیگا اعتماد قیلسه اوزینی مسیح نینگ کی بیلگان دیک بیزی هم مسیح نینگ کی دور دیب اوز کونگلیده بیلسون.^۸ و خداوند سیز نینگ یقیتیلماقینگیز اوچون ایماس بلکه تعمیر قیلینماقینگیز اوچون بیزگا برگان قدرتیمیز بیلان آزغنه زیاده راک فخر قیلسام مو خجالت بولمایمن.^۹ خط لاریم بیلان سیز لارنی قورقوتقان دیک کورونماگایمن.^{۱۰} خط لاری اغیر و کوچلوق ایکان لیکن اوزی جسم چه حاضر بولسه کورونوشی عاجز و سوزی حقیر دور دیب ایتورلار ایماسمو؟^{۱۱} شونداغ خیال قیلغوچی بیلسون که غائب بولوب خط لار بیلان سوزومیز چه قایداغ بولساق حاضر بولوب عمل بیلان هم شونداغ بولورمیز.

^{۱۲} بیز اوزومیزی اوز اوزینی دانگلاغوچیلار نینگ آراسیدا ساناب اوزومیزی اولار بیلان تنگلاشتورگالی جرأت قیلمایمیز لیکن اولار فهم سز بولوب اوزینی اوزی بیلان اولچاب اوزینی اوزی بیلان تنگلاشتورولار.^{۱۳} اما بیز اولچودین تاشقاری فخر قیلمایمیز بلکه خدا بیزگا اولچاب بریب تقسیم قیلغان مقدار نینگ حدیغه موافق سیز لارگا هم یتیب فخر قیلورمیز.^{۱۴} سیز لارگا یتگانیمیز بیلان حدیمیز دین اشما دوق چونکه مسیح نینگ انجیلی نی بشارت بریب سیز لار غچه یتیب کلدوک.^{۱۵} حد دین اشیب باشقه لار نینگ امگاک لاری دین فخر قیلمایمیز لیکن ایمانینگیز اوسگان ساری بیزگا تعیینلانغان حد لار نینگ ایچیده آرانگیز دا کنگر و تولوب رواجلیق بولوب^{۱۶} باشقه لار نینگ یریده طیار بولغان ایشلار بیلان فخر قیلمای سیز نینگ اول طرفینگیز داکی یورت لار دامو انجیل نی بشارت برگالی امید قیلورمیز.^{۱۷} لیکن فخر قیلغوچی خداوند بیلان فخر قیلسون.^{۱۸} چونکه اوزینی دانگلاغوچی یارانغلیق ایماس لیکن خداوند دانگلاغان کیمسه اوزی یارانغلیق دور.

اون برنجی باب

^۱ کاشکه عقل سز لیقیم غه آزغنه تحمّل قیلسانگیز ایردی آری منگا تحمّل قیلور سیز لار.^۲ منا سیز لار اوچون خدانینگ غیرتی بیلان غیرتیم بار چونکه سیز لارنی مسیح نینگ آلدیدا بر پاک باکره قیز دیک تورغوزماق اوچون سیز لارنی بر کیمسه گا یعنی مسیح گا وعده لاشتور دوم.^۳ لیکن یلان اوز حیلہ سی بیلان حوانی آداغان دیک ذهن لارینگیز مسیح داکی ساده لیکدین

کتیب بوزولادورغاندین قورقارمن.^۴ اگر بر کیمرسه کلیب بیز وعظ ایتقان یسوع دین باشقه یسوع نی یا سیزلار قبول قیلغان روح دین باشقه بر روح نی و یا سیزلار قبول قیلغان انجیل دین باشقه بر انجیل نی وعظ ایتسه شونی کورتارور ایردینگیز.^۵ منا بو حدسز اولوغ رسول لاردین هیچ ایشدا اوزوم نی کم سانامایمن.^۶ و سوز قیلشدا خام بولسام مو بیلشده انداغ ایماس من بلکه هر طریقه دا و هر ایشدا اوز بیلشیمیزی سیزلارگا اشکارا قیلدوق.

^۷ سیزلارنینگ کورتاریلماکینگیز اوچون اوزوم نی پست توتوب سیزلارگا خدانینگ انجیلی نی مفت بشارت برگانیم ده گناه قیلدیم مو؟^۸ سیزلارگا خدمت قیلماق اوچون باشقه جماعت لارنی زورلاب اجر الدیم.^۹ و آرانگیزدا توروب محتاجلیق تارتقانیم دا هیچ کشیگا یوک بولمادیم چونکه برادرلار ماکدونیه دین کلگانده حاجتیم نی توزاتیلار و هر طریقه دا اوزوم نی سیزلارگا یوک بولوشدین احتیاط قیلدیم و احتیاط قیلغوم بار.^{۱۰} مسیح نینگ حقیقتی منده راست بولغاندیک بو فخریم اخائیه داکی یورت لاردا مندین اوزولماسون.^{۱۱} نمه ایشقه؟ سیزلارنی دوست توتمایمن مکی؟ دوست توتقانیم نی خدا اوزی بیلادور.^{۱۲} لیکن فخر توغراسیدا بیز بیلان تنگ بولوشقه فرصت ایستاگوچیلار بیزگا اوخشاش بولوشقه فرصت تاپماسون دیب قیلغانیم نی موندین کین هم قیلورمن.^{۱۳} چونکه مونداغلار یالغان رسول لار و حیله بیلان ایشلاگوچیلار بولوب مسیح نینگ رسول لاری نینگ صورتیگا کیریپ کلورلار.^{۱۴} و شونداغ قیلغانی عجایب ایماس چونکه شیطان اوزی نور فرشته سی نینگ صورتیگا کیریپ کلادور.^{۱۵} و انداغ بولسه انینگ خدمتکارلاری هم عدالت نینگ خدمتکارلاری نینگ صورتیگا کیریپ کلسه عجایب ایماس اما اولارنینگ آخری عمل لاریگا موافق بولادور.

^{۱۶} ینه ایتورمن که هیچ کیم منی عقل سز کورماسون. منی شونداغ کورسانگیز مو منی عقل سزدیک قبول قیلینگلار تاکه من هم آزغنه فخر قیلغانیم.^{۱۷} اوزوم نی جرأت بیلان دانگلاب حاضر ایتادورغان سوزوم نی خداواندنینگ الهامیدیک ایتمای بلکه عقل سز کشیدیک سوزلارمن.^{۱۸} تولا کشی جسم چه فخر قیلشقاندین کین من هم فخر قیلای.^{۱۹} چونکه اوزونگیز عاقل بولوب عقل سزلارغه تحمّل قیلورسیز.^{۲۰} اگر بر کیمرسه سیزنی قُل قیلسه، سیزنینگ مالینگیزنی یسه، سیزنی اسیر قیلسه، سیزگا یوغانلیق قیلسه یا سیزنینگ یوزینگیزگا اورسه شونینگه تحمّل قیلورسیزلار.^{۲۱} شونداغ ایشقه عاجز کلدوک دیب خجالت بیلان ایتورمن. عقل سزلیق طریقه سیدا سوزلاب شونی ایتورمن که

باشقه لار يوغانلىق قيلغان هر ايشدا من هم يوغانلىق قيلالورمن.^{۲۲} اولار عبرانى بولسه من هم شونداغ. اولار اسرائيل ليق بولسه من هم شونداغ. اولار ابراهيم نينگ اوروغى بولسه من هم شونداغ دورمن.^{۲۳} اولار مسيح نينگ خدمتكارلارى بولسه من احمقديك سوزلاب ايتورمن كه من اولاردين زياده راك مسيح نينگ خدمتكارى دورمن. زياده راك ايشلاديم، تولاراق سولانديم، اشوغراق اورولدوم، پات پات اولوم خطریده بولدوم،^{۲۴} يهوديلاردين بش مرتبه بر كم قرقدين تياق يديم،^{۲۵} اوچ مرتبه شيره قامچى اورولدوم، بر مرتبه سنگسار قيلينديم، اوچ مرتبه كمه م پاره لانگانى بيلان تنگيز خطریده ايرديم، بر كيچه كوندوز تنگيز چوقوريدا قالدیم.^{۲۶} پات پات سفرده بولوب دريالاردا خطرگا توشوب بولانچيلار آراسيدا خطرده بولدوم، اوز خلقيم دين خطر، بئيرست لاردين خطر، شهرلارده خطر، بيابانلاردا خطر، تنگيزده خطر، يالغان برادرلاردين خطر اوستوم گا توشتى.^{۲۷} ايشدا و امگاكده، پات پات اويقوسزليقدا، آچليق بيلان اوسوزلوقدا، پات پات روزه توتوشدا. سوغاقداء، و يلانغاچليقدا تورور ايرديم.^{۲۸} مونينگدين باشقه همه جماعت لارنينگ انديشه لارى هر كون اوستوم گا باسيب دور.^{۲۹} بر كيم عاجز بولسه من هم عاجز بولمايمن مو؟ بر كيم تايسه مينينگ ايچيم كويماسمو؟^{۳۰} فخر قيلماقيم لازم كلسه ضعيفليقيم بيلان فخر قيلورمن.^{۳۱} بو ايتقانيم نينگ يالغان بولماغانى نى خداوند يسوع نينگ آتاسى خدا بيلور. اول اوزى الى الابد مبارك دور.^{۳۲} دمشقدا اريتاس پادشاه نينگ والى سى منى توتقالى قصدلاب دمشقليق لارنينگ شهرينى قاراولچيلار بيلان ساقلاغاندا^{۳۳} سفيل اوستيداكى بر كچيك ايشيكدين بر سبده توبنگا توشورولوب انينگ قوليدين قوتولوب قاجتيم.

اون ايکينجى باب

۱ فخر قيليشيم منگا منفعتليک بولماسه هم ايمدى خداوند طرفيدين منگا کلگان رؤيا و وحيلا ر باره سيده سوزلاي. ۲ مسيح داکى بر آدمنى بيلورمن، اول اوزى اون تورت يل ايلگارى بدنده ايردى مو بيلمايمن بدندين تاشقارى ايردى مو بيلمايمن، خدا اوزى بيلادور. اول آدم اوچونجى آسمانغه کوتاريلدى. ۳ اول آدمنى بيلورمن اما بدنده ايردى مو يا بدندين تاشقارى ايردى مو من بيلمايمن، خدا اوزى بيلادور. ۴ اول اوزى بهشت گا الينيب ايتيالمايدورغان و ايتيشى آدمغه جائز بولمايدورغان سوزلار انگلادى. ۵ شو آدم نينگ

جهتيدین فخر قیلورمن لیکن اوز جهتیم دین فخر قیلسام اوز ضعيفلیق لاریم دین باشقه بر نرسه بیلان فخر قیلمایمین.^۶ و اگر فخر قیلای دیسام عقل سز بولمای راست نی ایتور ایردیم لیکن هیچ کیم منینگ باره ده اوزی منده کوروب مندین انگلاغانیدین اشوق خیال قیلماسون دیب اوزومنی فخر قیلشیدین یغدیم.^۷ و حدسز اولوغ و حیلاریم جهتیدین تکبر قیلماسلیقیم اوچون بدنیم ده بر شوخه و اوزومنی چونگ توتما سلیقیم اوچون منی کچاتایدورغان بر شیطان فرشته سی منگا بریلدی.^۸ ایننگ باره سیده مندین کتسون دیب اوچ مرتبه خداوندگا یالباردیم.^۹ اما اول منگا: منینگ عنایتیم سنگا یتار چونکه منینگ قدرتیم ضعيفلیقدا کامل بولور دیب ایتی. لیکن مسیح نینگ قدرتی منینگ اوستوم ده قالسون دیب چونگ خوشلوق بیلان ضعيفلیق لاریم دین تخی مو زیاده فخر قیلورمن.^{۱۰} آری مسیح اوچون ضعيفلیقه، دشنام غه، تنگلیکگا، قوغلانما غلیقه و تارلیقه راضی دورمن چونکه قچان عاجز بولسام کوچلوق دورمن.^{۱۱} ایمدی فخر قیلیب عقل سزدیک بولدوم. سیز اوزونگیز منی شونینگه زور لادینگیز. اوزوم هیچ نمه بولماسام مو هیچ ایشدا اول حدسز اولوغ رسول لاردین کین قالمادیم. ایننگ اوچون سیز لاردین دانگلانسام بولور ایردی.^{۱۲} علامت و معجزه لار و قدرتلیک عمل لار بیلان بر رسول نینگ علامت لاری آرانگیزدا همه صبر بیلان قیلینیب دور.^{۱۳} باشقه جماعت لاردین سیزی نمه ده کینیده قویدوم مگر سیز لارگا یوک ارتیب قویمادیم. شو حق سزلیقنی منگا باغیشلانگلار.^{۱۴} منا اوچونجی مرتبه سیز لارگا کلگالی طیار دورمن اما سیز لارگا یوک ارتمایمن چونکه سیز نینگ کی نی خواهلامای بلکه اوزونگیزنی خواهلارمن. آتانا سی اوچون خزینه یغیش بلالارغه فرض ایماس بلکه بلالاری اوچون یغیش آتانا لارغه فرض دور.^{۱۵} من بولسام جانلارینگیز اوچون همه یاریمنی و اوزومنی خوشلوق بیلان فدا قیلغوم بار. من اشوغراق محبت قیلسام سیز لاردین کم راک محبت کورامن مو؟

^{۱۶} لیکن اوزوم سیز لارگا یوک ارتماغان بولسام مو من حيله گرچلیک قیلیب سیز لارنی حيله بیلان توتوم مکی؟^{۱۷} من اوزوم ایبارگان کشیلاریننگ بری بیلان سیز لاردین بر فائده تاپتیم مو؟^{۱۸} من تیتوسغه التماس قیلیب ایننگ بیلان بر برادرنی ایباردیم. آیاتیتوس سیز لاردین بر فائده الدی مو؟ آیا بیز یکیلان بر روح دا یورمادوک مو؟ و بر یولدا یورمادوک مو؟^{۱۹} ینه بیزنی اولار اوزینی بیز نینگ آلدیمیزدا عادل کورساتگالی تورادور دیب گمان قیلور سیز لار مکی. مسیح ده خدانینگ آلدیدا سوز قیلورمیز لیکن ای امراق لار همه سی

سيزنينگ تعمير قيلينماقينيگيز اوچون دور. ۲۰ چونكه قورقارمن كه كليشيم ده سيزلارنى خواھلاغانيم ديك تايمايمن و من اوزوم سيزلارگا خواھلاغانينيگيز ديك كورونمايمن مكى؟ جدل، حسد، اچيغليق، طرفدارليق، غيبت، گب توشوماغليق، يوغانليق و بى قاعده ليك آرانگيزدا تاپيلور ديب قورقارمن. ۲۱ آرى سيزلارگا ينه كلگانيم ده خدایم منى سيزنينگ جهتينگيزدين خجالت قيلور و ايلگاريدين گناه قيليب اوز ناپاكليقيدين و زناسيدين و بوزوغلوقيدين توبه قيلماغان تولا كشى اوچون غم ييمن ديب قورقارمن.

اون اوچونجى باب

۱ اوچونجى مرتبه ايمدى سيزنينگ قاشينگيزغه كلورمن. هر ايش ايكي يا اوچ گواه نينگ اغيزى بيلان توختاتيلسون. ۲ ايلگارى گناه قيلغانلارغه و قالغانلارنينگ همه سيگا بالدور ايکينجى مرتبه قاشينگيزدا تورغاندا ايتقانيم ديك ايمدى ينه قاشينگيزغه كلماسده غائبليقيم دا ايتورمن كه يانيب كلسام هيچ برينى ايامايمن. ۳ مسيح نينگ منده سوزلاگاني نينگ دليلى نى ايستاييسيز ايماسمو؟ اول اوزى سيزنينگ آرانگيزدا عاجز ايماس بلكه قدرتليك دور. ۴ چونكه اول اوزى عاجز ليقدين دارغه تارتيلغان بولسه مو ينه خدانينگ قدرتى بيلان تيريك دور. بيز اوزوميز ايننگده عاجز بولساق مو ايننگ بيلان سيز اوچون خدانينگ قدرتى برله تيريك قالورميز. ۵ اوزونگيزنى سيناب باقينگلار آيا ايماندا تورورميزمو ديب اوزونگيزنى امتحان قيلينگلار. يسوع مسيح بيزده بارمويوق موديب تفتيش قيليب اوزونگيزنى بيلماس سيزلارمو؟ بولماسه امتحاندين يارانيغليق چيقمايسيزلار. ۶ ليکن بيزنى امتحاندين يارانيغليق چيقماغان كشيلارديك تاپماغايسيزلار ديب اميد قيلورمن. ۷ خداغه دعا قيلورميزكه هيچ بر يمان ايش قيلماغايسيزلار. بيزنينگ مقبول كورونوشيميز اوچون ايماس بلكه سيزلار يخشيليقنى قيلغايسيزلار ديب شونى ايتورمن و بيزلار مقبول كورونماساك هم راضى دورميز. ۸ چونكه حقيقت گا ضد بر ايشنى قبالمايميز ليکن حقيقت اوچون بر نمه قبالورميز. ۹ چونكه قچان اوزوميز ضعيف بولوب سيزلار كوچلوق بولسانگيز خوش دورميز. و كامل بولماقينيگيز اوچون دعا هم قيلورميز. ۱۰ ايننگ اوچون مونى غائبليقيم دا يازارمن تاكه حاضرليقيم دا خداوندنينگ منگا يقيتيش اوچون ايماس بلكه تعمير قيليش اوچون برگان قدرتيگا موافق قاتيغليق ايشلاتيش لازم كلماسون.

۱۱ اخیری ای برادرلار خرسند بولونگلار، کامل بولونگلار، تسلّی تاپینگلار، اتّفاق بولوشونگلار، سلامتلیک بیلان یاشانگلار و محبت نینگ و سلامتلیک نینگ تنگریسی سیزلار بیلان بولور. ۱۲ مقدّس سویوش بیلان بر برینگیزگا سلام قیلینگلار. مقدّسلار نینگ همه سی سیزلارگا سلام ایتورلار. ۱۳ خداوند یسوع مسیح نینگ لطفی و خدانینگ محبتی و روح القدّس نینگ شریکلیکی همه نگیز بیلان بولغای.

پاولوس رسول نینگ غلاطيه ليك لارگا پتوگان خطی

اۆلقی باب

آدم لار نینگ طرفیدین و یا آدم لار نینگ واسطه سی برله ایماس بلکه یسوع مسیح نینگ و انی اولوک لار دین قوپارغان خدا آتانیگ واسطه سی برله رسول بولغان پاولوس دین^۲ و من بیله بولغان برادرلار نینگ همه سیدین غلاطیه داکی جماعت لارگا سلام.^۳ سیز لارگا خدا آتادین و خداوندیمیز یسوع مسیح دین عنایت و سلامتلیک بولغای.^۴ اول اوزی خدا آتامیز نینگ اراده سیگا موافق بیزنی اوشبو یمان دنیادین قوتقازغالی گناه لاریمیز اوچون اوزینی فدا قیلدی.^۵ انگا ابدلار نینگ ابدیغچه جلال بولسون آمین.

^۶ مسیح نینگ عنایتیده بولوشقه قچقیرغان کیمرسه دین یانیب باشقه انجیلگا انداغ پات یوتگالگانینگیزگا تعجب قیلورمن.^۷ لیکن اصلا باشقه انجیل ایماس دور اما سیزنی ازیق توروب مسیح نینگ انجیلی نی ایشانغو قیلیب تورغان بعضی کیمرسه لار بار.^۸ لیکن بیز اوزومیز یا آسمان دین بر فرشته بیز سیز لارگا بشارت برگان انجیل دین باشقه سی نی وعظ ایتسه ملعون بولسون.^۹ آری من ایلکاری ایتقاندیک ایمدی ینه ایتورمن که بر کیمرسه سیز لار قبول قیلغان انجیل دین باشقه سی نی وعظ ایتسه ملعون بولسون.

^{۱۰} ایمدی آدم لار نینگ رضاییغه مو یا خدانینگ رضاییغه سوز قیلورمن مو؟ آیا تخی آدم لارغه مقبول بولغالی جهد قیلورمن مو؟ اگر تخی آدم لارغه مقبول بولغالی خواهلاسلام مسیح نینگ خدمتکاری بولاماس ایردیم.^{۱۱} لیکن ای برادرلاریم من سیز لارگا بشارت برگان انجیل انسانچه ایماس دیب سیز لارگا بیلدورورمن.^{۱۲} چونکه من اوزوم انی آدم طرفیدین قبول قیلما دیم و یا اورگانما دیم لیکن یسوع مسیح نینگ الهامی واسطه سی برله منگا کلدی.^{۱۳} منینگ یهودیلقددا قیلغان رفتاریم نینگ باره سیدین انگلاب منینگ خدانینگ جماعتی نی قایداغ حد دین زیاده قو غلاب ویران قیلغانیم نی بیلور سیز لار.^{۱۴} آری یهودیلقددا ترقی قیلیب قومیم داکی هم تنگ لاریم نینگ تولاسیدین اوتوب آتابا بالاریم نینگ بویوروق لاریدا غیرت

قیلور ایردیم.^{۱۵} لیکن منی انام نینگ رحمیدین بری ایلغاب اوز عنایتی بیلان قچقیرغان خدا^{۱۶} طائفه لارغه انجیل نی بشارت برماکیم اوچون اوز اوغلی نی منده اشکارا قیلغالی مناسب کورگانه جسم و قان بیلان مصلحت قیلما دیم.^{۱۷} او اورشلیم غه مندین ایلگاری رسول بولغانلار نینگ قاشیغه چیقما ی عربستانغه باریب اندین ینه دمشقه یانیب کلدیم.^{۱۸} اوچ یلدین کین کفاس بیلان تونوش بولماق اوچون اورشلیم غه چقیب اون بش کون انینگ قاشیدا قالدیم.^{۱۹} لیکن خداوند نینگ برادری یعقوبدین باشقه رسول لار نینگ هیچ برینی کورما دیم.^{۲۰} منا سیز لارگا بو پتوگانیم نینگ یالغان بولماغانی خدانینگ آلدیدا اشکارا دور. اما اندین کین سوریه و قیلیقه نینگ اطراف لاریغه کلدیم.^{۲۱} لیکن یهودیه داکی جماعت لار منی یوزدین تونوماس ایردی لار.^{۲۲} بیزنی بر وقت قوغلاغان کیمرسه اوزی ایلگاری یوقاتقالی قصد لاگان ایمان نینگ انجیلی نی ایمدی و عطا ایتادور دیب منینگ باره مه ده یالغوز شو خبرنی انگلاب^{۲۴} منینگ جهتیم دین خداغه حمد ایتیلار.

ایکینجی باب

اون تورت یلدین کین تیتوسنی همراه قیلیب بارنا باس بیلان اورشلیم غه ینه چیقیم.^۱ لیکن بر الهام غه موافق چقیب ایردیم. و انداکی لارغه اوزوم طائفه لارغه بشارت برگان انجیل نی دیب بردیم و مخصوصاً معتبر لارگا یوز بیوز همه سی نی بیان قیلیب حاضر قی یوگوروشوم یا ایلگاری یوگورگانیم بیکار بولماسون دیب اولار بیلان مصلحت قیلیشتیم.^۲ اما منینگ بیلان همراه بولغان تیتوس یونانی بولغانی بیلان ختنه قیلینغالی زورلانمادی.^۳ بولماسه برنچه یالغان برادر لار جماعت گا قوشولغان ایردی لار. اولار بیزنی قُل قیلماق اوچون مسیح یسوع داکی آزادلیقیمیزنی چارلاغالی جماعت گا کیریب الیب ایردی.^۴ لیکن انجیل نینگ حقیقتی آرانگیزدا قالسون دیب بر ساعتجه مو اطاعت قیلغالی اونا مادوق.^۵ لیکن معتبر سانالغانلار بر نمه بولغان بولسه و یا بولماسه مونینگ بیلان منینگ کاریم یوق دور. خدا آدم غه یوز خاطر قیلما س. هر قانداغ بولسه معتبر لار منگا بر نمه بویورمادی.^۶ بلکه پطروس غه ختنه لیک لارگا انجیل نینگ بشارتی تاپشورولغاندیک منگا ختنه سز لارگا بشارت بریشی تاپشورولغانی نی کوردیلار.^۷ چونکه پطروس ختنه لیک لار آراسیدا رسول لوق قیلیب تورغانیدا انگا یاردم برگوچی اوزی منگا هم طائفه لار نینگ آراسیدا یاردم برگان

ايردى. ^۹ و توبروك لارديك سانالغان يعقوب و كفاس و يوحنا منگا بريلگان عنایتنى بيليب بيز ختنه ليك لارگا و سيز طائفه لارغه بارغاييسيز ديب منگا و بارناباسغه شريگليکگا اونگ قولىنى برديلار. ^{۱۰} ليکن فقيرلارنى ياد قيليشيميزنى خواهلاديلار و من شونى قيليشيب برگالى جهد قيلديم.

^{۱۱} ليکن كفاس انطاكيّه گا كلگانده خطا قيلغانى اوچون انگا يوزيوز قوبتوم. ^{۱۲} چونکه يعقوبدين كشيلاز كلماسده طائفه لار بيلان طعام يدى ليكن اولار كلگاندين كين ختنه ليك لاردين قورقوب اوزينى نرى تارتيب طائفه لاردين آيريلدى. ^{۱۳} او قالغان يهوديلار هم ايننگ بيلان ريا قيلدیلار شونداغ كه بارناباس هم اولارنينگ رياسیغه تارتیلدى. ^{۱۴} ليکن من اولارنينگ انجيل نينگ حقيقتيگا موافق توز رفتار قيلماغانىنى كورگانده همه سى نينگ آليديا كفاسغه ايتم كه سن يهودى بولوب يهوديديك ياشامای طائفه لارديك ياشاسانگ نمه اوچون طائفه لارنى يهوديديك ياشاغالى زورلارسن. ^{۱۵} بيز اوزوميز يهودى بولوب طائفه لارنينگ طريقه سيذا گناه كار ايماس ميز. ^{۱۶} هيچ آدم نينگ شريعت عمل لارى بيلان عادل بولالمای بلكه مسيح يسوعغه ايمان كلتورماكى بيلان عادل قيلينماقنى بيليب بيز هم مسيح يسوعغه ايشاندوك تاكه شريعت عمل لار بيلان ايماس بلكه مسيح گا ايشانماكميز بيلان عادل قيلينغايميز. چونكه هيچ بشر شريعت عمل لارى بيلان عادل قيلينماس. ^{۱۷} ليکن اگر بيز مسيح ده عادل بولوشنى ايستاب اوزوميز گناه كار تاپيلساق مسيح گناه خدمتكارى بولمادى مو؟ ياق هرگيز. ^{۱۸} چونكه اوزيقتقانيمنى ينه ياشاسام اوزومنى تجاوز قيلغوچيديك كورساتور ايرديم. ^{۱۹} چونكه من بولسام خدا اوچون ياشاغالى شريعت نينگ واسطه سى برله شريعت دين اولدوم. مسيح بيله دارغه تارتيليب دورمن. ^{۲۰} ليکن موندین كين من اوزوم ياشامايمن بلكه مسيح منده ياشايدور. اما ايمدى جسم چه ياشاسام مو منى دوست توتوب ميننگ اوچون اوزينى فدا قيلغان ابن الله نينگ ايمانى بيلان يشارمن. ^{۲۱} خدا نينگ عنایتنى باطل قيلمايمن چونكه اگر عدالت شريعت دين بولسه ايردى مسيح بيكار اولوب ايردى.

اوچونجى باب

^۱ ای عقل سز غلاطيه ليك لار دارغه تارتيلغان يسوع مسيح اوز كوزلارينگيزنينگ آليديا بيان قيلينغاندين كين كيم سيزلارنى آداب دور؟ ^۲ يالغوز شونى سيزلاردين بيلگالى

خواهالارمن: روح نی شریعت عمل لار بیلان قبول قیلدینگیزمو یا ایمان نینگ بشارتی بیلان انی قبول قیلدینگیزمو؟^۳ شونداغ عقل سز بولدینگیزمو؟ روح بیلان باشلاغاندین کین جسم بیلان تمام قیلورسیزلارمو؟^۴ اگر ایشینگیز بیکار بولغان بولسه شو نچه تولا زحمت نی بیکار تارتینگیز.^۵ سیزلارگا روح نی بریب آرانگیزدا قدرتلیک عمل قیلغوچی شونی شریعت عمل لاری بیلان قیلدی مو یا ایمان نینگ بشارتی بیلان قیلدی مو؟^۶ شونداغ هم ابراهیم خداغه ایشاندی و ایشانیسی انگا عدالتدیک سانالدى.

^۷ بیلینگلارکه ایماندین بولغانلارنینگ اوزی ابراهیم نینگ بلالاری دور.^۸ لیکن کتاب خدانینگ طائفه لارغه ایمان بیلان عادل قیلادورغانی نی ایلگاریدین کورگاچ: سنده همه طائفه لار مبارکلیک تاپارلار دیب ابراهیم غه ایلگاریدین بشارت بردی.^۹ انینگ اوچون ایماندین بولغانلار اوزی ایشانگان ابراهیم بیله مبارکلیک تاپارلار.^{۱۰} اما شریعت عمل لاریگا اعتماد قیلغانلارنینگ همه سی لعنت تگیده دور چونکه هر کیم شریعت کتابیدا پتولگان نینگ همه سی نی دائم توتماسه ملعون دور.^{۱۱} و هیچ کیمسه نینگ شریعت بیلان خدانینگ آلدیدا عادل قیلینمایدورغانی اشکارادور چونکه عادل کیمسه ایمان بیلان یاشایدور.^{۱۲} اما شریعت ایماندین ایماس بلکه انی توتقان کیمسه انینگ بیلان تیریک قالور.^{۱۳} مسیح بیزنینگ اوچون لعنت قیلینیب بیزنی شریعت نینگ لعنتیدین آزاد قیلدی چونکه هر کیم یغاچقه اسیلسه ملعون دور دیب پتولوب دور.^{۱۴} ابراهیم نینگ مبارکلیکی طائفه لارغه یتیب اوزومیز ایمان نینگ واسطه سی برله وعده قیلینغان روح نی قبول قیلماقیمیز اوچون آزاد قیلیندوق.

^{۱۵} ای برادرلار انسانچه سوزلاب ایتورمن که بر آدم نینگ وصیتی تصدیق قیلینغاندین کین هیچ کیمسه انی باطل قیلالماس یا انگا بر نمه قوشالماس.^{۱۶} اما ابراهیم غه و انینگ اوروغیغه وعده لار بریلدی. تولاغه ایتقاندیک اوروغلار دیمادی بلکه برگا ایتقاندیک اوروغونگ دیدور و اول اوروغ مسیح دور.^{۱۷} لیکن شونی ایتورمن که خدا ایلگاریدین توختاتقان عهدنی تورت یوز اتوز یلدین کین بریلگان شریعت اوزی وعده نی یوقاتقودیک باطل قیلالمایدور.^{۱۸} اگر میراث شریعت دین بولسه ایردی وعده دین بولماس ایردی لیکن خدا انی ابراهیم غه وعده بیلان برگان ایردی.

^{۱۹} انداغ بولسه شریعت نمه اوچون بریلدی؟ اول اوزی وعده قیلینغان اوروغ کلگونچه تجاوزنینگ اشکارا بولوشی اوچون قوشولوب فرشته لار واسطه سی برله بریلیب بر

ميانچي نينگ قولیغه تاپشورولدی. ^{۲۰} لیکن میانچی یالغوز بر طرف نینگ میانچی سی ایماس اما خدا بردور. ^{۲۱} آیا شریعت خدانینگ وعده سیگا ضدمو؟ یاق انداغ ایماس. چونکه حیاتیق یتگوزادورغان شریعت بریلگان بولسه ایردی بدرستی عدالت شریعت دین بولور ایردی. ^{۲۲} لیکن یسوع مسیح نینگ ایمانیدین بولغان وعده ایشانگانلارگا بریلسون دیب کتاب همه سی نی گناه نینگ تگیگا سولاب قویدی.

^{۲۳} اما ایمان کلماسده اول اشکارا بولادورغان ایمان نینگ وقتیحجه بیز شریعت تگیده ساقلا نیب ایردوک. ^{۲۴} مونینگ بیلان ایمان برله عادل قیلینماقیمیز اوچون شریعت بیزنی مسیح گا کلتورادورغان معلمیمیز بولوب دور. ^{۲۵} اما ایمان کلگاندین کین معلم نینگ تگیده ایماس میز. ^{۲۶} چونکه همه نگیز مسیح یسوع داکی ایمان بیلان خدانینگ اوغول لاری دورسیزلار. ^{۲۷} چونکه مسیح گا تعمیدلانگان همه نگیز مسیح نی کیب دورسیزلار. ^{۲۸} موندانه یهودی و نه یونانی، موندانه قُل و نه آزاد، موندانه ایر کشی و نه خاتون کشی چونکه همه نگیز مسیح یسوع دا بردورسیزلار. ^{۲۹} اما مسیح نینگ کی بولسانگیز ابراهیم نینگ اوروغی بولوب وعده گا موافق وارث دورسیزلار.

تورتونجی باب

^۱ لیکن ایتورمن که وارث بلا ایکان وقتیدا همه سی نینگ ایگاسی بولغانی بیلان انینگ بیلان بر قُل نینگ آراسیدا هیچ بر فرقی یوق دور. ^۲ بلکه آتاسی تعیین قیلغان وقتیحجه وصیلار و وکیل لار نینگ تگیده تورادور. ^۳ شونداغ بیز هم بالغقه یتماسده دنیانینگ قدرت لاری نینگ تگیده قُل لوق قیلیب توردوق. ^۴ لیکن وقت تمام بولغاندا خدا اوز اوغلی نی ایباردی. بیز گا اوغول لوق حقی نی تاپتوروب شریعت نینگ تگیدای لارنی آزادلیقه ساتیب الماق اوچون اول اوزی خاتوندین توغولوب شریعت نینگ تگیده بولوب کلدی. ^۵ لیکن اوغول لار بولغانیمیز اوچون خدا کونگل لاریمیز گا اوز اوغلی نینگ ابا ای آتا دیب قچقیرادورغان روحی نی ایباردی. ^۶ موندین کین قُل ایماس بلکه اوغول دورسن و اوغول بولسانگ خدا طرفیدین وارث بولورسن.

^۸ اما خدانی تونوماغان وقتینگیزدا اصل تنگری بولماغان تنگریلارگا قُل لوق قیلور ایردینگیز. ^۹ لیکن ایمدی خدانی تونوب آری انینگ طرفیدین تونولغاندین کین اول عاجز

بيچاره قدرت لارگا قايداغ يانيب ينه قُل لوق قىلالور سىزلار؟^{١٠} تعيين كونلار و آي لار و وقت لار و يل لارنى اولوغ يىليب ساقلا رسىزلار.^{١١} سىز نىنگ جهتينگيز دىن تارتقان زحمتيم بيكار ميكن ديب سىز نىنگ اوچون قورقار من.

^{١٢} اى برادرلار سىزلارگا يالبارور من كه من سىزلار ديك بولغان دىن كىن سىزلار مندك بولونگلار. منگا هيچ بر ضرر يتگوز ماب سىزلار.^{١٣} ليكن بيلور سىزلار كه بدنيم ضعيف بولغان سببىدين اولقى مرتبه سىزلارگا انجيل نى وعظ ايْتيم.^{١٤} او بدنيم داكى ضعيفلىق سىزلارگا امتحان بولونغوديك بولغان بولسه مومنى تحقير قىليب مكروه كورماي خدانىنگ بر فرشته سيدك آرى يسوع مسيح نىنگ اوز يدك منى قبول قىلدىنگيز.^{١٥} ايمدى اوزونگيزنى خوشحال ايتقانىنگيز نه يره دور؟ چونكه سىز نىنگ باره ننگيز ده گواه ليق برور من كه اگر ممكن بولسه ايردى اوز كوزلار ينگيزنى اويوب منگا برور ايردىنگيز.^{١٦} ايمدى سىزلارگا راستنى ايتقانىم اوچون دوشمىنگيز بولدوم مو؟^{١٧} اولار سىزلار اوچون غيرت قىلورلار ليكن شونى يخشى طريقه دا قيلمى بلكه سىزنى اوزيگا غيرتليك قىلدورماق اوچون سىزنى بيزدىن توسارلار.^{١٨} يالغوز من آرانگيز دا بولغان وقت دا ايماس بلكه يخشى ايشدا سىز نىنگ اوچون هميشه غيرت قىليني ش يخشى بولور ايردى.^{١٩} اى بلالار يم مسيح سىزلار ده صورتلانگونچه سىزلار اوچون ينه تولغاق تارتار من.^{٢٠} ايمدى سىز نىنگ آرانگيز دا بولوب آوازمى نى تبديل قىلغالى خواهلار ايرديم چونكه سىز نىنگ اوچون علاج سز دور من.

^{٢١} اى شريعت نىنگ تگيده توروشنى خواهلاغوچيلار منگا ديب برينگلار: شريعتنى انگلاما دىنگيز مو؟^{٢٢} چونكه ابراهيم نىنگ ايكي اوغلى بار ايردى. برى كنيز كدىن و برى آزاده دىن ايردى ديب پتولوب دور^{٢٣} ليكن كنيزك نىنگ اوغلى جسم گا موافق توغولدى اما آزاده نىنگ اوغلى وعده گا موافق توغولدى.^{٢٤} اما بو ايش نىنگ باشقه معنى سى بار چونكه بو خاتونلار ايكي عهد نىنگ مثالى بولادور. اولار نىنگ برى طور سينادين بولوب اوز بلالارنى قُل لوققه توغادور و شونىنگ مثالى هاجر دور.^{٢٥} چونكه طور سينا عربستاندا هاجر آتانيب حاضر قى اورشليم نىنگ مثالى دور چونكه اورشليم اوز بلالارى بيلان قُل لوقدا تورادور.^{٢٦} ليكن سماوى اورشليم آزاده بولوب بيز نىنگ اناميز بولادور.^{٢٧} چونكه پتولوب دور كه اى توغماس بولوب بلا توغماغان كيمر سه شادلىق قىلغىل، اى تولغاق تارتماغان كيمر سه خوشلوقدىن اونلوك آواز بيلان قچقير غىل چونكه ايرى بولماغان نىنگ بلالارى ايرى بولغان نىنگ كى دىن تولا بولور.^{٢٨} ليكن سىزلار اى برادرلار يم اسحق ديك وعده نىنگ بلالارى دور سىزلار.^{٢٩} ليكن اول وقت دا

جسم گا موافق تو غولغان اوزى روح غه موافق تو غولغاننى قوغلانديك ايمدى هم شونداغ بولادور. ^{۳۰} اما كتاب نمه ايتور؟ كنيكنى و اوغلىنى چيقارغيل كنيكنى اوغلى آزاده نينگ اوغلى بيلان ميراث اليشماسون ديب ايتور. ^{۳۱} انينگ اوچون اى برادرلاريم بيزلار كنيكنى بولالارى ايماس بلكه آزاده نينگ بولالارى دورمير.

بشنجى باب

^۱ آزاد بولماق ايميز اوچون مسيح بيزنى آزاد قيليب دور. انينگ اوچون ثابت توروب قُل لوق بويونتوروق نينگ استيغه كيرمانگلار.

^۲ منا من پاولوس سيزلارگا ايتورمن كه اگر اوزونگيزنى ختنه قيلدورسانگيز مسيح سيزلارگا هيچ فائده قيلماس. ^۳ اوزينى ختنه قيلدورادورغان هر آدم غه گواه ليق برورمن كه بارچه شريعتنى توتقالى قرضدار بولادور. ^۴ اى شريعت بيلان عادل بولغالى خواهلاغانلار مسيح دين آريليب عنایت دين توشوب دورسيزلار. ^۵ چونكه بيز ايماندين بولغان روح برله عدالت نينگ اميدىگا منتظر تورورمير. ^۶ چونكه مسيح يسوع دا ختنه نينگ مو فائده سى يوق، ختنه سزليك نينگ مو فائده سى يوق بلكه محبتنى كارغه كلتورادورغان بر ايمان لازم دور. ^۷ يخشى يوگورور ايردينگيز. حقيقت گا اطاعت قيليشدين كيم سيزلارنى توساب دور؟ ^۸ بو اوناتيش سيزلارنى دعوت قيلغان نينگ طرفيدين كلاماب دور. ^۹ كچيك كنه خمير تروش خمير نينگ همه سىنى اچيتور. ^{۱۰} من خداونده سيزلارگا شو اعتمادنى قيلورمن كه باشقه فكرگا كيريشماگاي سيزلار. ليكن سيزلارنى ازيقتورغوچى اوزى كيم بولسه اوز حكمنىنى تپادور. ^{۱۱} اما من بولسام اى برادرلار تخى ختنهنى وعظ ايتسام نمه اوچون قوغلانورمن؟ ختنهنى وعظ ايتسام دارنينگ دوگوجتوروكى يوق بولوب كتيب دور. ^{۱۲} كاشكه سيزلارگا فتنه قيلغانلار اوز اوزينى كسسه ايرديلار.

^{۱۳} اى برادرلار سيزلار آزادليققه قچقيريلدينگيز ليكن آزادليق نينگيزنى جسم فرصت تاپغوديك ايشلاتمانگلار ليكن محبت بيلان بربرينگيزگا خدمت قيلينگلار. ^{۱۴} چونكه شريعت نينگ همه سى بر سوزده يعنى همسايه ننگنى اوزونگديك دوست توتغيل ديگان سوزده تمام بولادور. ^{۱۵} ليكن آرانگيزدا تيشلاشيب بربرينگيزنى يسانگيز آگاه بولونگلار كه بربرينگيزنى يب كتماگاي سيزلار.

^{۱۶} لیکن ای تورمن که روح بیلان یورونگلار و جسم نینگ شهوتی نی بجا کلتورمانگلار. چونکه جسم روح نینگ ضدیدا و روح جسم نینگ ضدیدا میل قیلور و بولار نینگ ایکیلاسی بربریگا ضد تورادور تاکه اوز خواها لغانینگیزی قیلماغایسیزلار. ^{۱۸} لیکن روح بیلان هدايت قیلینسانگیز شریعت نینگ تگیده ایماس سیزلار.

^{۱۹} لیکن جسم نینگ عمل لاری اشکارادور و اولار اوزی: زناکارلیق، ناپاکلیق، بوزوغلوق، ^{۲۰} بپیرستلیک، سحر بازلیق، عداوت، خصومت، اچیح، غضب، مخالفت، طرفدارلیق، مفارقت، ^{۲۱} حسد، قتل، شراب خورلوق، عراق مجلس لار و بولارغه اوخشاش ایشلار بولادور. شونداغ ایشلار باره سیده ایلگاری ایتقانديک ینه ای تورمن که انداغ ایشلارنی قیلغوچیلار خدانینگ پادشاه لیقیغه وارث بولماسلار.

^{۲۲} اما روح نینگ میوه سی محبت، خوشلوق، سلامتلیک، کونگل کنگلیکی، مهربانلیق، یخشلیق، امینلیک ^{۲۳} یواشلیق و نفس یغماغلیق دور. شریعت انداغ ایشلار نینگ ضدیدا ایماس دور. ^{۲۴} لیکن مسیح یسوع نینگ کی بولغانلار جسم نی خواهشی و شهوت لاری بیلان دارغه تارتیب دور. ^{۲۵} و روح نینگ واسطه سی برله تیریکیلیک تاپغان بولساق روح غه موافق یورالی. ^{۲۶} بربری میزنی غضبگا کلتوروب بربری میزگا حسد قیلیب بیکار عزت ایستامایلی.

التنجی باب

^۱ ای برادرلار اگر بر کسی خطاغه توشوب کتسه سیز روحانی بولغانلار شونداغ نی یواش روح بیلان اونگلانگلار. اوزونگقا قایلایل که اوزونگ امتحانغه توشماگایسن.

^۲ بربری نگیز نینگ یوک لارینی کوتاریب مسیح نینگ شریعتی نی شونداغ پوتگوزونگلار.

^۳ بر کیم بر نمه بولمای اوزینی بر نمه خیال قیلسه اوز اوزینی آلدایدور. ^۴ لیکن هر کیم اوز ایشی نی امتحان قیلسون. شونداغ قیلسه باشقه سی نینگ باره سیده فخر قیلمای یالغوز اوز ایشی باره سیده فخر بولور. ^۵ چونکه هر کیم نینگ کوتارادورغان اوز یوکی باردور.

^۶ لیکن خدانینگ سوزیده تعلیم الغوچی تعلیم برگوچی سی نی هر یخشی نعمتیگا شریک قیلسون. ^۷ ازیقمانگلار، خدا اوزینی مسخره قیلغالی قویمایدور. آدم نمه تریسه شونی هم اورار. ^۸ چونکه اوز جسمیگا تریغان کیمرسه جسم دین هلاکت اورار و روح غه تریغان کیمرسه روح دین ابدی تیریکیلیک اورار. ^۹ لیکن یخشلیق قیلغانیمیزدا هارمایلی چونگ

زیریکماساک اوز وقتیدا اورارمیز.^{۱۰} شونینگ اوچون فرصتیمیز بار وقت دا همه سیگا بلکه زیاده راک اهل ایمان بولغانلارغه یخشیلیق قیلالی.

^{۱۱} اوز قولوم بیلان سیزلارگا پتوب شونچه چونکه حرف لار یازغانیم غه قایلانگلار.

^{۱۲} جسم چه معتبر بولغالی خواهلانلار نینگ همه سی اوزومیز مسیح نینگ داری اوچون قوغلانمایمیز دیب سیزلارنی ختنه قیلدوروشقه زورلارلار.^{۱۳} چونکه ختنه قیلینغانلار اوزی شریعتنی توتمای سیز نینگ جسمینگیز برله فخر قیلغالی خواهلان سیزنی ختنه قیلدورغوسی بار.^{۱۴} لیکن من بولسام خداوندیمیز یسوع مسیح نینگ داریدین باشقه نرسه بیلان هرگیز فخر قیلماغایمن. اول دار نینگ واسطه سی برله دنیا اوزوم دین و اوزوم دنیادین دارغه تارتیلیب دورمن.^{۱۵} چونکه ختنه نینگ مو فائده سی یوق و یا ختنه سزلیک نینگ مو فائده سی یوق لیکن ینگی خلقت بولماق لازم دور.^{۱۶} بو قاعده غه موافق یورگانلار نینگ همه سیگا آری خدانینگ اسرائیلیغه سلامت و مرحمت بولسون.^{۱۷} موندین کین بر کیمرسه منی بی آرام قیلماسون، چونکه منینگ اوز بدنیم یسوع نینگ نشانه لاری باردور.^{۱۸} ای برادرلار خداوندیمیز یسوع مسیح نینگ لطفی سیز نینگ روحونگیز بیلان بولسون آمین.

پاولوس رسول نینگ

افسوسلوق لارغه پتوگان خطی

اولقى باب

۱ خدا نینگ اراده سی بیلان مسیح یسوع نینگ رسول بولغان پاولوس دین افسوسدا کی مسیح یسوع دا ایشانگانلارگا سلام. ۲ آتامیز خدادین و خداوندیمیز یسوع مسیح دین سیزلارگا عنایت و سلامتیک بولسون.

۳ خداوندیمیز یسوع مسیح نینگ آتاسی خدا مبارک بولغای. اول اوزی بیزنی مسیح ده سماوی عالم نینگ همه روحانی برکتی بیلان برکتلاب دور. ۴ چونکه دنیا اولدانغان دین ایلگاری بیزنی اوز آلدیدا مقدس و عیب سز بولغالی ایننگده ایلغاب دور. ۵ اوز خواهشی نینگ خوش رضاییغه موافق اوز محبتیده بیزنی یسوع مسیح نینگ واسطه سی برله اوزیگا اوغول لوققه تعیین قیلدی. ۶ اوز امر اقیدا بیزگا انعام قیلغان عنایت جلالی نینگ حمدی او چون شونی قیلیب دور. ۷ ایننگ اوزیده قانی نینگ واسطه سی برله فدیه تاپیب عنایتی نینگ غنیلیقیغه موافق گناه لار نینگ مغفرتی نی تاپتوق. ۸ بو عنایتی نی هر حکمت و فهم بیلان بیزگا اشوروب ۹ اوز خوش رضاییغه موافق اوز اوزیده توختاتقان اراده سی نینگ سرینی بیزگا بیلدوروب ۱۰ زمانلار تمام بولغانیدا همه سی نی خواه آسماندا کی خواه یردا کی همه نرسه نی مسیح ده برلیکگا یغادورغان تدبیرینی اشکارا قیلیب دور. ۱۱ هر نرسه نی اوز اراده سی نینگ اختیار یچه قیلغو چی نینگ تقدیریغه موافق مسیح ده میراث نصیبی نی البشقه ایلگاری دین تعیینلانیشتوق. ۱۲ مونینگ بیلان بیز مسیح گا ایلگاری امید باغلاغانلار ایننگ جلالی نینگ حمدیگا سبب بولالی. ۱۳ ایننگده سیزلار هم نجاتینگیز نینگ انجیل نینگ حقیقت سوزینی انگلاغانیگیز دا ایشانیب وعده قیلینغان قدوس روح بیلان مهر لاندینگیز. ۱۴ اول اوزی خدا نینگ جلالی نینگ حمدی و اوز قومی نینگ فدیه تاپیشیغه میراثیمیز نینگ بلگوسی بولوب دور.

۱۵ ایننگ او چون اوزوم خداوند یسوع غه بولغان اعتقادینگیزنی و مقدس لار نینگ همه سیگا قیلغان محبتینگیزنی انگلاب ۱۶ توختامای سیز نینگ جهتینگیز دین شکر اییب سیزلارنی

دعالاریم دا یاد قیلور من.^{۱۷} خداوندیمیز یسوع مسیح نینگ تنگریسی جلال نینگ آتاسی اوزینی تونوتماق اوچون سیز لارگا حکمت نینگ و الهام نینگ روحی نی بریب^{۱۸} اوز دعوتی نینگ امیدى نمه ایکانی نی و مقدّسلار نینگ آراسیدا انینگ میراثی نینگ جلالی نینگ غنیلیقی نمه ایکانی نی^{۱۹} و بیز ایشانگانلار اوچون بولغان کوچی نینگ قوتیگا موافق ایشلاگان قدرتی نینگ حدّسز اولوغلوقی نینگ نمه ایکانی نی بیلماکینگیز اوچون کونگل لارینگیز نینگ کوزلارینی اچقای دیب دعا قیلور من.^{۲۰} شو قدرت نی مسیح ده اشکارا قیلیب انی اولوک لاردین قوپاریب آسمانلاردا اوز اونگ یانیدا اولتور غوزوب^{۲۱} هر سلطنت و هر حکومت و هر قدرت و هر خواهجلیق اوستیگا آری یالغوز بو دنیادا ایماس بلکه کلادورغان عالم ده هم ذکر قیلینغان هر اسم نینگ اوستیگا قویوب دور.^{۲۲} همه سی نی انینگ پوت لاری نینگ تگیگا قویوب انی هر ایشدا جماعت نینگ باشی قیلیب بریب دور.^{۲۳} جماعت اوزی انینگ بدنی بولوب همه سی نی هر نعمت بیلان تولدورغو چیدین تولوب دور.

ایکینجی باب

۱' سیز خطا و گناه لارینگیزدا اولگانلارنی خدا تیرگوزوب دور.^۲ اول ایشلاردا سیز لار بر وقت بو دنیاوی زمانه چه یوروب هواداکی حکومت نینگ امیریگا یعنی اطاعت سزلیک نینگ بلالاریدا ایشلاب تورغان روحه ایرگاشتینگیز.^۳ بیز بولساق مو همه میز بر وقت اولار نینگ آراسیدا جسمیمیز نینگ شهوت لاریده یوروب جسم نینگ و خیال لار نینگ خواهشیدیک قیلیب باشقه لارغه اوخشاش طبیعت ده غضب نینگ بلالاری ایردوک.^۴ لیکن خدا مرحمتیده غنی بولوب اوز چونگ محبتی اوچون بیزنی دوست توتوب^۵ خطالاردا اولگانیمیزده بیزنی مسیح بیلان تیرگوزدی. آری عنایت بیلان قوتقازیلدینگیز.^۶ منا بیزنی انینگ بیلان تیرگوزوب قوپاریب مسیح یسوع بیلان آسمانلاردا اورونلاشتوروب اولتور غوزوب دور.^۷ تاکه کلادورغان دۆرلارده مسیح یسوع دا بیزگا لطف بیلان اوز فضیلتلیک عنایتی نینگ غنیلیقی نی اشکارا قیلغای.^۸ چونکه عنایت دین ایمان نینگ واسطه سی برله قوتقازیلدینگیز لیکن بو ایش اوزلوک دین ایماس بلکه خدانینگ عطیه سی دور.^۹ و عمل لاردین ایماس تاکه هیچ کیم رسه فخر قیلماغای.^{۱۰} چونکه بیز انینگ ایشی بولوب یخشی عمل لار قیلغالی مسیح یسوع دا یرایتیلغان میز. آری شونداغ عمل لارده

یورماکیمیز اوچون خدا اولارنی ایلگاریدین تعینلاب دور.

^{۱۱} اینینگ اوچون سیزلار بر وقت جسم چه طائفه لار بولوب جسمده قول بیلان قیلینغان ختنه سی بار کشیلاردین ختنه سز آتانغانینگیزی یادینگیزغه کلتورونگلار. ^{۱۲} اول وقت مسیح سز بولوب اسرائیل نینگ ملتیدین تاشقاری توروب وعده نینگ عهدیدین غریب بولوب دنیاا امیدسز و خداسز ایردینگیز. ^{۱۳} لیکن ایمدی مسیح یسوع دادورسیزلار آری سیز بر وقت یراق تورغانلار مسیح نینگ قانی بیلان یقین کلدینگیز. ^{۱۴} بیزنینگ سلامتیمیز اول دور. چونکه اول اوزی آریما توسانجی سی نی یعنی عداوت نی یوقاتیب ایکیلای سی نی برلاشتوروب دور. ^{۱۵} آری اول ایکی نی اوزیده ینگی بر آدم قلیب سلامتلیک پیدا قیلغاچ اوز جسمیده امرلارنینگ شریعت قاعده لارینی یوقاتیب ^{۱۶} دار بیلان عداوت نی اولتوروب ایکیلای سی نی بر بندنه خدا بیلان یاراشتوردی. ^{۱۷} و اول اوزی کلیب سیز یراقدکی لارغه و یقینداکی لارغه سلامت نی بشارت بردی. ^{۱۸} چونکه اینینگ واسطه سی برله ایکیلایمیز آتانینگ آلدیغه بر روح دا یول تاپتوق.

^{۱۹} موندین کین سیزلار مسافر و مهمان ایماس بلکه مقدس لارنینگ ملتداشلاری و خدانینگ اهل بیت لاری دورسیزلار. ^{۲۰} رسول لارنینگ و پیغمبر لارنینگ اولی اوستیده یاسال دینگیز. اول بنانینگ بورجک تاشی مسیح یسوع اوزی دور. ^{۲۱} ایننگده عمارت نینگ همه سی قوشولوب اوسوب خداوندده بر مقدس بیت بولادور. ^{۲۲} ایننگده سیزلار هم روح دا خداغه بر مکان بولماق اوچون باشقه لار بیلان قوشولوب یاسالیب دورسیزلار.

اوچونجی باب

^۱ بو سبیدین سیز طائفه لار اوچون من مسیح یسوع نینگ زندانی سی بولغان پاولوس اوزوم تیزلاریم نی بوکارمن. ^۲ سیزنینگ اوچون خدانینگ منگا برگان عنایت خدمتی باره سیدین انگلاب دورسیزلار ^۳ یعنی من ایلگاری قیسقه سوز بیلان پتوگان دیک اول سرّ الهام بیلان منگا بیلدورولدی. ^۴ مونی اوقوغانینگیزدا مسیح نینگ سرّی نینگ باره سیداکی بیلشلیکیم نی اوقالورسیزلار. ^۵ اول سرّ اوتگان نسل لارنینگ وقت لاریدا آدم بلالاریغه بیان قیلینمای ایمدی روح نینگ الهامی بیلان اینینگ مقدس رسول لاریغه و پیغمبر لاریگا اشکارا قیلینیب دور. ^۶ یعنی اول سرّ که طائفه لار انجیل نینگ واسطه سی برله بیز بیلان هموارث و بر

بدن بولوب مسیح داکى وعده گا شريك بولوب دور.^۷ من اوزوم خدانینگ قدرتی واسطه سی برله منگا بریلگان عنایتی نینگ عطیه سیگا موافق اول انجیل نینگ خادمی بولدوم.^۸ من همه مقدسلا نینگ همه دین حقیر یغه مسیح نینگ هیچ عقل یتیشالمايدورغان غنیلیقی نینگ انجیل نی طائفه لارغه بشارت بریشی عطا قیلندی.^۹ آری همه سی نی یراتغوچی خدانینگ اوزیده ازلدین بری یاشورونغان سرنینگ مصلحتی نمه ایکانی نی اشکارا قیلیشی منگا بریلیب دور.^{۱۰} چونکه خدا جماعت نینگ واسطه سی برله اوز حکمتی نینگ تولالیقی نی آسمانلارداکی امیرلارگا و قدرتلیک لارگا اشکارا قیلیشی خواهلادی.^{۱۱} اوزی نینگ ازلدین بری توختاتب خداوندیمیز مسیح یسوع دا عملگا کلتورگان مصلحتی شونداغ ایردی.^{۱۲} چونکه مسیح نینگ واسطه سی برله جرأت تاپیب انگا ایشانگان دین کین خاطر جمع لیک بیلان خدانینگ آلدیغه کیرالورمیز.^{۱۳} بو وجهیدین سیز نینگ عزتینگیز بولوب اوزونگیز اوچون تارتقان زحمت لاریم نینگ جهتیدین جرأت سز بولمانگلار.

^{۱۴} انینگ اوچون آتاغه تیزیم نی بوکارمن.^{۱۵} آری آسماندا و یرده آتا دیب آتانغان همه سیگا نام برگان نینگ اوزیگا تیز بوکوب^{۱۶} انینگ جلالی نینگ غنیلیقیغه موافق اوز روحی نینگ واسطه سی برله باطنکی آدمینگیز نینگ قوتلانیشی اوچون سیزلارگا توفیق برسون دیب دعا قیلورمن.^{۱۷} و مسیح ایمان نینگ واسطه سی برله کونگل لارینگیزده ساکن بولوب اوزونگیز محبت ده یلدین لانیب اولدالانیب.^{۱۸} مسیح نینگ عقلدین اوستون بولغان محبتی نی بیلیب همه مقدسلا ر بیلان اول محبت نینگ کنگلیکی و اوزونلوقی و چوقورلوقی و ایگیزلیکی نینگ نمه ایکانی نی اوقوشقه قدرت تاپیب خدانینگ همه کمالیغه تولغایسیز لار دیب دعایم بار.^{۱۹} اما بیزده کارغه کلیب ایشلایدورغان قدرتیگا موافق تیلانگانیمیز دین و فکر قیلغانیمیز نینگ همه سیدین قانچه زیاده راک قیلیشقه قادر بولغانغه^{۲۰} آری انگا جماعتده مسیح یسوع نینگ واسطه سی برله همه عصر لارغچه ابدالابد جلال بولسون آمین.

تورتونجی باب

^۱ من خداوند اوچون زندانی بولوب سیزلارگا نصیحت برورمن که قچقیریلغان دعوتینگیزگا لایق رفتار قیلیب^۲ همه متواضع لیق و یواشلیق و صبر بیلان محبتده بربرینگیزگا تحمل قیلیب.^۳ روح نینگ برلیکی نی سلامت نینگ باغلانجی سی بیلان

ساقلاغالی جهد قیلغایسیزلار. ٤ قچقیریلغان دعوتینگیزنینگ امیدى بر بولغاندیک بر بدن دورسیزلار. ٥ روح بر، خداوند بر، ایمان و تعمید بردور. ٦ و همه سی نینگ آتاسی خدا بردور. اوزی همه سی نینگ اوستیده و همه سی بیلان و همه سیده دور.

٧ لیکن هر بریمیزگا مسیح برگان عطیه سی نینگ مقداریغه موافق عنایت بریلیب دور.

٨ ایننگ اوچون: ایگیزگا چیقیب اسیرلار الیب آدم لارغه عطیه لار بردی دیب ایتیلیب دور.

٩ لیکن اول چیقیتی دیگان سوزنینگ معنی سی نمه دور مگر اول اول یردین توبراک جای لارغه توشگان ایردی؟ ١٠ آری اول توشگان کیمرسه همه سی نی قدرتی بیلان تولدورماق اوچون همه آسمانلاردین ایگیز یرگا چیقغان نینگ اوزی دور. ١١ و اول اوزی بعضیلارنی رسول، بعضیلارنی پیغمبر، بعضیلارنی مبشر، بعضیلارنی پاته چی و معلّم قلیب تعیینلاب بردی. ١٢ مسیح نینگ بدنی تعمیر قیلینماقی اوچون خدمت قیلیشه مقدّسلارنی قابل قیلغالی خواهلادی ١٣ تاکه همه میز ایمان نینگ برلیکیگا و ابن الله نینگ معرفتیگا و کامل آدم بولوشیغه و مسیح نینگ کمالی نینگ مقداریغه یتیشگایمیز. ١٤ و موندین کین آدم لارنینگ حیله سی و مکرى بیلان ضلالت نینگ توزاقیغه توتولوب تعلیم نینگ هر شمال بیلان اول یانغه بو یانغه چالغانیب کوتاریلیب بلالاردیک بولماغایمیز ١٥ بلکه حقیقت گا اطاعت قلیب هر ایشدا محبّت بیلان باشیمیز بولغان مسیح گا اوسگایمیز. ١٦ ایننگ اوزیدین تمام بدن مرگب بولوب شکلگا کلب هر بر جزئیگا بریلگان ایشی برله و هر باغیش قیلغان یاردمی برله محبّت ده تعمیر قیلینیب اوسوب تورادور. ١٧ ایدمی مونی ایتیب خداوندده سیزلارگا نصیحت برورمن که موندین کین طائفه لار اوز ذهن لاری نینگ باطل لیقیدا یورگاندیک یورماگایسیزلار. ١٨ چونکه اولار اوز کونگل لاری نینگ قاتّیغلیقى بیلان جهالتلیکیده یوروب خدانینگ تیریکلیکیدین محروم قالغانی بیلان فکرلاری قرانگغو بولوب قالغان دور. ١٩ کهال بولوب اوزینی بوزوغلوققه تاشلاب طمعکارلیقدا هر ناپاکلیقنی قلیب تورورلار. ٢٠ لیکن سیزلار مسیح طرفیدین انداغ تعلیم المادینگیز. ٢١ یسوع داکى حقیقت گا موافق ایننگ باره سیدین انگلاب ایننگدین تعلیم الدینگیز ایماسمو؟ ٢٢ شونداغ که بورونقى رفتارینگیزدیک بولغان ضلالت نینگ شهوت لاری بیلان بوزولغان کهنه آدم نی چیقاریب ٢٣ ذهنینگیزنینگ روحی بیلان ینگوشلانیب ٢٤ حقیقت نینگ عدالتیده و قدسیّتیده خداغه موافق یرایتیلغان ینگى آدم نی کیدینگیز.

^{۲۵} ایننگ اوچون یالغانی تاشلاب هر برینگیز اوز همسایه سی بیلان راست سوز لاسون. چونکه بربریمیز نینگ اعضالاری دورمیز. ^{۲۶} غضبلا اینگلار اما گناه قیلمانگلار. غضبیینگیز اوستیگا کون پاتماسون. ^{۲۷} شیطانغه جای برمانگلار. ^{۲۸} اوغورلوق قیلغان کیمرسه موندین کین اوغورلاماسون بلکه محتاجغه برگالی بر نرسه تاپماق اوچون اوز قول لاری بیلان یخشی ایش قیلیب ایشلاسون. ^{۲۹} اغیز لارینگیز دین هیچ بر پاسکنه گب چیقماسون بلکه انگلا غوچیلارغه برکت یتگوزوب تعمیر قیلینشقه یاراغودیک سوز قیلینگلار. ^{۳۰} و خدانینگ قدوس روحی نی غمکین قیلمانگلار چونکه ایننگ بیلان نجات کونی اوچون مهراندینگیز. ^{۳۱} هر اچیغلیق و یتاگلیک و غضب و تاوالماعلیق و تیلاماعلیق و هر یمانلیق نی آرانگیز دین چیقاریب ^{۳۲} بربرینگیز گا ملایم و رحم لیک بولوب خدا مسیح ده سیز لارگا عفو قیلغاندیک بربرینگیز گا عفو قیلینگلار.

بشنجی باب

^۱ امراق بلالاردیک خداغه اوخشاب ^۲ محبت ده یورونگلار شونداغ که مسیح سیز گا محبت کورساتیب اوزینی بیز نینگ اوچون خداغه بر خوشبوی عطیه و قرباندیک تاپشوردی. ^۳ لیکن مقدسلارگا واجب بولغودیک آرانگیز دا زنانینگ و هیچ پاسکنه لیک نینگ و یا طمعکارلیق نینگ گبی هم انگلانماسون. ^۴ کلیشماگودیک قبیح ایشلار یا افسانه سوز و یا اویان گب بولماسون بلکه اورنیغه شکر انگلانسون. ^۵ چونکه شونی ییلورسیز لارکه هیچ بر زناکار یا ناپاک کشی یا هیچ بر طمعکار اول اوزی بئیرستدیک بولغاچ مسیح نینگ و خدانینگ پادشاه لیقیدامیراث تاپمایدور. ^۶ هیچ کیم سیز لارنی بیهوده سوز لاری بیلان آزدورماسون چونکه انداغ ایشلار نینگ سببیدن خدانینگ غضبی اطاعت سز لیک نینگ اوغول لاری نینگ اوستیگا کلور. ^۷ ایننگ اوچون اولارغه شریک بولمانگلار. ^۸ چونکه سیز لار بر وقت قرانگولوق بولوب ایمدی خداوندده یاروغولوق بولدونگیز. نور نینگ بلالاردیک یورونگلار. ^۹ چونکه نور نینگ میوه سی بارچه یخشیلیقدا و عدالت ده و حقیقت ده دور. ^{۱۰} خداوند نینگ آلدیدا مقبول نمه ایکان دیب تحقیق قیلینگلار. ^{۱۱} و قرانگولوق نینگ میوه سز عمل لاریگا شریک بولمای بلکه اولارنی ملامت قیلینگلار. ^{۱۲} چونکه شونداغلار نینگ پنهاندا قیلغان عمل لاری باره سیده سوز لاماگ هم عیب دور. ^{۱۳} لیکن هر ایش ملامت قیلینیب نور بیلان اشکارا بولور

چونکه اشکارا قیلینغان هر ایش یاروغ دور.^{۱۴} ایننگ اوچون: ای اوخلاغوچی اویغانیب اولوک لاردین قویغیل و مسیح سنگا یاروغلوق برادور.

^{۱۵} ایننگ اوچون یوروشونگیز گا آگاه بولوب عقل سزلاردیک ایماس بلکه دانالاردیک یورونگلار.^{۱۶} فرصت نی ساتیب اینگلار چونکه کونلار یمان دور.^{۱۷} شو و جهیدین فهم سز بولمای خداوندیننگ اراده سی نمه ایکانی نی اوقونگلار.^{۱۸} و شراب ایچیپ مست بولمانگلار چونکه شونینگدین بوزوغلوق چیقادور بلکه روح بیلان تولونگلار.^{۱۹} بر برینگیز گا زمورلار و حمد تسبیح لار و روحانی شعرلار بیلان سوز قیلیب کونگل لارینگیزده خداوندگا شعر اوقوب نغمه قیلینگلار.^{۲۰} هر وقت همه نعمت اوچون خداوندیمیز یسوع مسیح نینگ اسمی بیلان خدا آتاغه شکر قیلینگلار.^{۲۱} و مسیح نینگ قورقونجی بیلان بربرینگیز گا بویون سونونگلار.

^{۲۲} ای خاتونلار خداوندگا بویون سونغاندیک ایرلارینگیز گا بویون سونونگلار.^{۲۳} مسیح اوزی جماعت نینگ باشی و بدن نینگ قوتقازغوچی سی بولغاندیک ایر خاتون نینگ باشی بولادور.^{۲۴} آری جماعت مسیح گا بویون سونغاندیک خاتونلار هر ایشدا اوز ایرلاریگا بویون سونونلار.

^{۲۵} ای ایرلار اوز خاتونلارینگیزنی دوست توتونگلار نچوک که مسیح جماعت نی دوست توتوب ایننگ اوچون اوزینی فدا قیلدی^{۲۶} تاکه انی سو یویوشی بیلان پاک قیلیب سوزنینگ واسطه سی برله تقدیس قیلغای.^{۲۷} چونکه جماعت نی داغدین و عبیدین و شونینگغه اوخشاش نرسه لاردین پاک قیلیب انی اوز آلدیدا مقدس و خطاسز و جلال لیق تورغوزغالی خواهلادی^{۲۸} شونینگغه اوخشه ایرلار گا خاتونلارینی اوز بدنلاریدیک دوست توتوش واجب دور. اوز خاتونی نی دوست توتقان کیمرسه اوزینی دوست توتادور.^{۲۹} چونکه بر کیمرسه اصلا اوز جسمی نی یمان کورمای بلکه انی باقیب پرورش قیلور نچوک که مسیح جماعت نی پرورش قیلور.^{۳۰} چونکه بیز ایننگ بدنی نینگ اعضالاری دورمیز.^{۳۱} ایننگ اوچون کشی اوز آناسی نی و اناسی نی قویوب خاتونی بیلان بر بولسون و ایکیلاسی بر جسم بولسون.^{۳۲} بو سر اولوغ دور لیکن مونی مسیح نینگ و جماعت نینگ باره سیده ایتورمن.^{۳۳} لیکن سیزنینگ هر برینگیز اوز خاتونی نی اوزیدیک دوست توتسون و خاتون اوز ایریگا حرمت قیلسون.

التنجی باب

۱۱ ای بلالار خداوندده آتالارینگیزغه اطاعت قیلینگلار چونکه شونداغ قیلماقینگیز عدالت گا موافق دور. ۱۲ آتانیگه و انانگه حرمت قیلغیل دیب وعده سی بار اولقی امر شودور ۱۳ یعنی تاکه سنگا یخشی بولوب یرده اوزون عمر کورگایسن دیب وعده سی بار. ۱۴ و سیز ای آتالار اوز بلالارینگیزنی اچیغلاندور مانگلار بلکه خداوندنینگ تأدیبی و نصیحتی بیلان اولارنی تربیت قیلینگلار.

۱۵ ای خدمتکارلار مسیح گا اطاعت قیلغانینگیزدیک جسمانی خواجه لارینگیزغه کونگل نینگ ساده لیکیده قورقونج و تیراک بیلان اطاعت قیلینگلار. ۱۶ کوزگا کورونوب آدم لارنی راضی قیلماق اوچون ایماس بلکه مسیح نینگ خادم لاریدیک کونگل نینگ میلی بیلان خدانینگ اراده سی نی قیلیب ۱۷ آدم لارغه خدمت قیلغاندیک ایماس بلکه خداوندنینگ بنده لاریدیک یخشی تبت بیلان خدمت قیلینگلار. ۱۸ و بیلگایسیز لارکه هر کیم نمه یخشلیق قیلسه خواه قُل بولسون خواه آزاد بولسون اوز قیلغانی خداوندین انگا یاندور ولادور. ۱۹ و سیز ای خواجه لار خدمتکارلارغه هم شونداغ قیلیب آسمانلاردا یوز خاطر قیلمایدورغان اولارنینگ و سیزلارنینگ خواجه نگیز بار ایکانی نی بیلیب قاتیق سوز ایشلاتیشنی تاشلانگلار. ۲۰ اخیر ای برادرلاریم خداوندده و ایننگ اولوغ قدرتیده قوتلانیگلار. ۲۱ و ابلیس نینگ حيله مکریگا ضد تورالماقینگیز اوچون خدانینگ تمام یاراغی نی کیینگلار. ۲۲ چونکه جنگیمیز قان و جسم بیلان ایماس بلکه چونگ لار بیلان و سلطنت لار بیلان و قرانگولوق نینگ جهانگیر لاری بیلان و آسمان کویداکی یمانلیق نینگ روح قوشونلاری بیلان جنگ قیلورمیز. ۲۳ شو و جهیدین یمانلیق کونیده دوشمنغه ضد توروب هر ایشنی یخشی پوتگوزوب ثابت تورماقینگیز اوچون خدانینگ تمام یاراغی نی کیینگلار. ۲۴ ایننگ اوچون بل لارینگیزنی حقیقت بیلان باغلاب عدالت نینگ زرهی نی کییب ۲۵ پوت لارینگیزغه سلامت نینگ انجیلی نینگ طیارلیقی نی ساییب ۲۶ همه سی نینگ اوستیگا ایمان نینگ سپرینی کواتارینگلار چونکه ایننگ بیلان یمان نینگ همه اولوق لارینی اوچورالورسيزلار. ۲۷ و نجات نینگ قالقانی نی و روح نینگ قلیچی نی یعنی خدانینگ سوزینی قبول قیلینگلار. ۲۸ هر وقت دعادا و طلبده توروب همیشه روح دا دعا قیلیب بیدار بولوب همه مقدسلار اوچون غیرت بیلان دعا قیلینگلار. ۲۹ منینگ اوچون هم دعا قیلینگلار تاکه اغیزیم نی اچسام

انجيل نينگ سرّينى جرأت بيلان بيان قيلغالى منگا سوز بريلگای. ^{۲۰} اول انجيل نينگ سرّی اوچون زنجيرلاردا بر ایلچی دورمن آری دعا قيلينگلارکه جرأتلانیب انينگ باره سیده کليشيم ليک سوز بيلان بشارت برالگایمن.

^{۲۱} ليکن سيزلار منينگ ايشلاريم نينگ باره سيدين انگلاب احواليم نی بيلماکينگيز اوچون خداوند نينگ امين خادمی بولغان امراق تيخیکوس کليب سيزگا همه سی نی بيلدورادور. ^{۲۲} بو جهتيدین بيز نينگ باره ميزدين خبر تاپماکينگيز اوچون انی قاشينگيزغه ايبارديم، اول اوزی کونگل لارينگيزگا تسلی برادور. ^{۲۳} خدا آتادين و خداوند يسوع مسیح دين برادرلارگا سلامت و محبت بيلان ايمان بولسون. ^{۲۴} خداوند يمیز يسوع مسیح نی دائم دوست توتقانلار نينگ همه سيگا لطف عنایت بولسون.

پاولوس رسول نینگ فیلیلیک لارگا پتوگان خطی

اۆلقی باب

۱ مسیح یسوع نینگ بنده لاری بولغان پاولوس دین و تیموتیوس دین مسیح یسوع نینگ فیلیپپداکی همه مقدس لاری و ایستقوپوسلار و جماعت خادم لاریغه سلام. ۲ سیز لارگا آتامیز خدادین و خداوند یسوع مسیح دین عنایت و سلامتلیک بولسون.

۳ سیز لارنی قچان یاد قیلسام خدایم غه شکر ایتیب. ۴ هر وقت همه دعا لاریم دا خوشلوق بیلان همه نگیز اوچون دعا قیلورمن. ۵ و اۆلقی کون دین تارتیب بو وقتغچه انجیل نینگ ایشیغه شریک بولغانیگیز غه شکر قیلورمن. ۶ و تعیین بیلورمن که سیز لارده بر یخشی ایشنی باشلاغان کیمرسه مسیح یسوع نینگ کونیغچه انی پوتگوزادور. ۷ همه نگیز نینگ باره سیده شونداغ خاطر قیلش منگا لایق دور چونکه زنجیر لاردا تورسام و یا انجیل نینگ سوزینی اثبات قیلسام سیز لار کونگولومده بارسیز لار و همه نگیز عنایت ده منینگ شریک لاریم دورسیز لار.

۸ چونکه مسیح یسوع نینگ محبتی بیلان سیز لارنی ساغینادورغانیم غه خدا اوزی منگا گواه دور. ۹ و شونی دعا قیلورمن که محبتیگیز معرفت ده و همه فهم ده تخی اشیب زیاده لاشگای. ۱۰ شونداغ که نمه حق ایکانی نی آیریپ مسیح نینگ کونیغچه صاف و عیب سز بولوب ۱۱ خدانینگ جلالی و حمدی اوچون یسوع مسیح نینگ واسطه سی برله بولغان میوه بیلان تولغایسیز لار.

۱۲ لیکن ای برادر لار خواهلارمن که منگا واقع بولغان ایشلار نینگ انجیل نینگ رواجیغه سبب بولغانی نی بیلگایسیز لار. ۱۳ شونداغ که مسیح اوچون زنجیر غه تارتیلغانیم حکومت حویلی سیداکی لار نینگ همه سیگا و همه باشقه لار غه اشکارا بولدی. ۱۴ و برادر لار نینگ تولاسی خداوندا غا اعتماد قیلیب زنجیر لاریم بیلان جرأت تاپیب قورقمای خدانینگ سوزینی بشارت برور لار. ۱۵ بعضیلار حسد دین و جدل دین مسیح نی وعظ ایتور لار. اما بعضیلار خوش رضالیدین انی وعظ ایتور لار. ۱۶ بولار انجیل نینگ محافظتی اوچون

زندانی بولغانیم نی بیلیب محبت دین مسیح نی وعظ ایتورلار. ^{۱۷} اما باشقه لار اوز زنجیرلاریم دا منگا غم لیک یتگوزگالی خواھلاب خصومت دین مسیح نی وعظ ایتورلار. ^{۱۸} هر قایداغ بولسه خواه بهانه بیلان بولسون خواه حقیقت بیلان بولسون مسیح هر طریقه دا وعظ ایتیلور. ایننگ اوچون خوش بولدوم و خوش بولادورمن. ^{۱۹} چونکه بیلورمن که مونینگ همه سی سیزنینگ دعاینگیز بیلان و یسوع مسیح نینگ روحی نینگ یاردمی بیلان منینگ نجاتیم غه ایشلایدور. ^{۲۰} منینگ اشتیاقیم و امیدیم شوکه هیچ ایشدا خجالت بولمای بلکه همیشه بولغاندیک ایدمی هم خواه تیریکلیک بیلان خواه اولوم بیلان بولسه مسیح منینگ بدنیم ده همه جرأت بیلان جلال تاپغای. ^{۲۱} چونکه منگا حیات ایکانیم مسیح دور و اولماکیم منگا فائده دور. ^{۲۲} لیکن بدنده تیریک قالماقیم ایشیم غه میوه کلتورادورغان بولسه قایسی نی ایلغایدورغانیم نی بیلمایمن. ^{۲۳} اما بو ایکی سی نینگ آریلقیدا قالدیم. باریب مسیح بیلان بولغالی آرزوم بار چونکه اندا بولماقیم تولا یخشیراق بولور ایردی. ^{۲۴} لیکن بدنده قالماقیم سیزلار اوچون لازم دور. ^{۲۵} خاطر جمع بولوب بیلورمن که ایمانینگیز نینگ ترقی و خوشلوقی اوچون همه نگیز بیله قالورمن. ^{۲۶} تاکه آلدینگیز غه یانیب کلماکیم بیلان مسیح یسوع دا فخرینگیز منینگ اوچون اشیب زیاده لاشگای.

^{۲۷} فقط مسیح نینگ انجیلیگا یاراشقودیک رفتار قیلینگلار تاکه خواه کلیب سیزلارنی کورسام خواه غائب بولسام انجیل نینگ ایمانی اوچون بیله جدجهد قیلیشیب بر روح دا بر جاندیک توروشینگیزنی باره نگیزدین انگلاغایمن. ^{۲۸} و ضد تورغوچیلاردین هیچ ایشدا قورقماغایسیزلار چونکه شونداغ توروشینگیز اولارنینگ هلاکت گا بارادورغانیغه بر علامت لیکن سیزنینگ نجات غه بارادورغانینگیز غه خدادین بولغان بر علامت دور. ^{۲۹} چونکه یالغوز مسیح گا ایشانماک ایماس بلکه ایننگ اوچون زحمت تارتماق هم سیزلارگا بر عطیه دیک بریلیب دور. ^{۳۰} چونکه سیزلار ایلگاری منده کوروب ایدمی هم قیلادور دیب منینگ باره ده انگلاغان جدجهدیم نی اوزونگیز هم قیلورسیزلار.

ایکینجی باب

^۱ اگر مسیح ده نصیحت بولسه یا محبت تسلّی سی بولسه و روح دا شریگیلیک بولسه یا شفقت و مرحمت بار بولسه ^۲ سیزلار بر فکرده بولوب بر محبت دین تولوب بر جاندیک بر

رایدا تورماقینگیز بیلان خوشلو قوم نی کامل قیلینگلار.^۳ هیچ ایشنی طرفدارلیق یا قوروق فخر اوچون قیلما ی بلکه ملایم لیق بیلان بربرینگیزی اوزونگیز دین افضل سانانگلار.^۴ هر برینگیزی یالغوز اوزی نینگ کی نی کوزلامای هر برینگیزی باشقه لارینگ کی نی هم کوزلاسون.

° مسیح یسوع داکی فکر سیزلارده هم بولسون.^۵ اول اوزی خدانینگ صورتیده بولغانی بیلان خداغه تنگ بولوشی نی بر اولجادیك سانامای^۷ اوزینی خالی قیلیب قل صورتی نی ییب آدم نینگ اوخشاشلیقیغه کیریب هیته ده آدم دیک بولوب^۸ اوزینی متواضعلاندوروب اولوم غچه آری دارنینگ اولومیغچه اطاعت قیلدی.^۹ ایننگ اوچون خدا انی نهایت اولوغلاندوروب انگا هر اسم دین اولوغراق بر اسم نی بردی^{۱۰} تاکه آسمانداکی و یرداکی و یرینگ تگیداکی لار بولسه هر تیزی یسوع نینگ اسمیغه بوکولگای^{۱۱} و هر تیل یسوع مسیح نی خداوند دیب خدا آتانیگ جلالی اوچون اقرار قیلغای.

۱۲ ایننگ اوچون ای امراق لاریم یالغوز من حاضر بولغاندا ایماس بلکه همیشه اطاعت قیلغانینگیز دیک ایمدی تخی زیاده راک غائب بولغانیم دا قورقونج و تیتراک بیلان اوز نجاتینگیزی اوچون جدجهد قیلینگلار.^{۱۳} چونکه اوز خوش رضایی اوچون سیزلارده هم خواهش هم عمل پیدا قیلغوچی خدا اوزی دور.^{۱۴} اغوتولداس و مباحثه قیلما ی هر ایشنی قیلینگلار^{۱۵} تاکه عیب سز و صاف بولوب تر تو و بوزوق بر نسل آراسیدا بو دنیا دا سماوی نورلاردیک یاروب خدانینگ داغ سز بلالاری بولغایسیزلار.^{۱۶} تیریکیلیک سوزینی محکم توتونگلار. بیکار یوگورماغانیم غه و بیهوده ایشلاماگانیم گا گواه بولوب مسیح نینگ کونیده مینگ فخریم بولونگلار.^{۱۷} لیکن ایمانینگیز نینگ قربانی نی کلتورگانیم ده اوزوم قربان قیلینسام مو خوش بولوب سیزلار بیلان خرسندلیک قیلورمن.^{۱۸} سیزلار هم خوش بولوب مینگ بیلان خرسند بولونگلار.

۱۹ لیکن احوالینگیزی بیلیب اوزوم خاطر جمع بولماق اوچون تیموتیوسنی پات آلدینگیزغه ایبار گالی خداوند یسوع دا امید قیلورمن.^{۲۰} چونکه احوالینگیز دین صاف کونگل بیلان اندیشه قیلادورغان باشقه همفکریم یوق دور.^{۲۱} همه سی اوزی نینگ کی نی ایستار مسیح یسوع نینگ کی نی ایماس.^{۲۲} سیزلار ایننگ ثابت قدم لیک نی بیلیب بر بلا آتاسیغه خدمت قیلغاندیک انجیل اوچون مینگ بیلان خدمت قیلغانی نی بیلورسیزلار.^{۲۳} اوز ایشیم نینگ نمه بولادورغانی نی کورگان دین کین در حال انی ایبارای دیب امید قیلورمن.^{۲۴} و اوزوم هم پات یقیندا قاشینگیزغه بارای دیب خداونده اعتمادیم بار.

^{۲۵} لیکن منینگ بیلان همکار و همجنگ بولوب سیز نینگ ایلچینگیز و منینگ حاجتلیکیم اوچون خدمت قیلغوچی بولغان برادریم اپافرو دیتوسنی قاشینگیزغه ایباریشنی لازم کوردوم. ^{۲۶} چونکه ایننگ کسل بولغانی نی انگلاغانینگیز اوچون اوزی انسراب همه نگیزنی ساغینیب دور. ^{۲۷} آری اولوم گایقین کسل بولغان ایردی اما خدا انگا مرحمت قیلدی و یالغوز انگا ایماس لیکن غم اوستیده غمیم بولماسلیقی اوچون خدا منگا هم مرحمت قیلدی. ^{۲۸} بو سببیدن سیزلار انی ینه کوروب خوش بولماقینگیز اوچون و منینگ غمیم کم راک بولماقی اوچون انی سیز نینگ قاشینگیزغه ایبارگالی آلدیرادیم. ^{۲۹} ایننگ اوچون انی خداوندده همه خوشلوق بیلان قبول قیلیب انداغ کشیلارنی عزتلیک توتونگلار. ^{۳۰} چونکه سیز نینگ منگا قیلادورغان خدمتینگیز نینگ کم لیکنی نی توزاتماک اوچون اوز جانی نی خطرگا سالیب مسیح نینگ ایشی اوچون اولوم حالتیگا یقین بولغان ایردی.

اوچونجی باب

^۱ اخیر ای برادرلاریم خداوندده خرسند بولونگلار. سیزلارگا ینه بو ایشلار باره سیده پتوماکیم منگا اغیر ایماس اما سیزلارگا آمانلیق دور.

^۲ اول ایت لاردین احتیاط قیلینگلار یمان ایشلاگوچیلاردین احتیاط قیلینگلار، کسلیدین احتیاط قیلینگلار. ^۳ چونکه بیز جسم گا اعتماد قیلماق خدانینگ روحی بیلان عبادت قیلیب مسیح یسوع بیلان فخر قیلغانلار بولساق اوزومیز اصل ختنه لیک لاردورمیز. ^۴ من بولسام مو جسم گا اعتماد قیلالور ایردیم آری باشقه کشی نینگ جسم گا اعتماد قیلغالی حقّی بولسه منینگ چونگراق حقّیم بار. ^۵ سکزنجی کونوم ده ختنه قیلینیب اسرائیل نسلیدین بنیامین نینگ قبیله سیدین بولوب عبرانیلاردین بر عبرانی، شریعت جهتدین فریسی ^۶ غیرت جهتدین جماعتنی قوغلاغوچی، شریعت دین بولغان عدالت گا موافق عیب سز ایردیم. ^۷ لیکن منگا فائده بولغان نی مسیح اوچون زیان سانادیم. ^۸ آری خداوندیم مسیح یسوع نینگ معرفتی نینگ فضیلتیگا تنگلاشتوروب هر نرسه نی زیان سانارمن. ایننگ اوچون همه سیدین محروم قالیب مسیحنی تاپماق اوچون همه سی نی اخلتدیک سانارمن. ^۹ تاکه اوزوم ایننگده تاپیلیب شریعت دین بولغان اوز عدالتیم بیلان عادل بولماق مسیح گا ایشانماک بیلان خدانینگ ایمانیدین بولغان عدالتنی نی تاپغایمن. ^{۱۰} چونکه انی و ایننگ

تیریلیب قوپوشی نینگ قدرتی نی بیلیب زحمت لاری نینگ شریگیلیکی نی تویوب ایننگ اولومیگا اوخشاش بر اولوم بیلان انگا اوخشاغالی خواهلارمن.^{۱۱} شایدکه اولوگ لارنینگ قوپوشیغه یتگایمن.

^{۱۲} من تخی شونینگغه یتیب کامل بولدوم دیمايمن لیکن من اوزوم مسیح دین توتولغاندیک انی تاپای دیب مقصودغه یتگالی یوگورورمن.^{۱۳} ای برادرلار اوزومنی انگا یتیب توتوب الدیم دیب سانامایمن لیکن مونی ایتورمن که کینیم داکنی اونوتوب آلدیم داکنیغه یوگورورمن.^{۱۴} و خدانینگ مسیح یسوع نینگ واسطه سی برله بولغان عالی دعوتی نینگ نصرت انعامیغه قایلاب نشانه گا یوگورورمن.^{۱۵} ایمدی بیز همه کامل بولغانلار شو فکرده بولغایمیز و سیزلار بر ایشدا باشقه فکر قیلسانگیز خدا شونی هم سیزلارگا اشکارا قیلادور.^{۱۶} لیکن آلدیغه مانغاندیک بر یولدا مانگالی.

^{۱۷} ای برادرلار منگا اوخشانگلار و بیز سیزلارگانمونه بولغاندین کین شونداغ یورگانلارگا قایلانگلار.^{۱۸} من تولا کشی باره سیده سیزلارگا تولا مرتبه ایتقاندیک ایمدی ینه یغلاب ایتورمن که اولار مسیح نینگ داری نینگ دوشمن لاریدیک یورورلار.^{۱۹} بولارنینگ آخری هلاکت بولور اولارنینگ تنگریسی قورساق لاری دور، عزتی اولارنینگ خجالتی دور و اولارنینگ فکلاری دنیاوی ایشلار باره سیده دور.^{۲۰} اما بیزنینگ وطنیمیز آسمانداور و اندین قوتقازغوچی خداوند یسوع مسیح گا منتظر دورمیز.^{۲۱} اول اوزی همه نرسه نی اوزیگا اطاعت قیلدورادورغان قدرتیگا موافق بیزنینگ پست بدنلاریمیزنینگ شکلی نی اوز جلال لیق بدنی نینگ صورتیگا تبدیل قیلادور.

تورتونجی باب

^۱ ایننگ اوچون ای امراق و ساغینلیق برادرلاریم ای منینگ خرسندلیکیم و تاجیم بولغان امراق لاریم شو فکر بیلان خداونده ثابت تورونگلار.^۲ خداونده بر فکرده بولونگلار دیب افودیه گا نصیحت برورمن، سینتیخیغه هم نصیحت برورمن.
^۳ آری سنگا هم ای حقیقی سینزیگوس انجیلدا منینگ بیلان جهد قیلغان بو خاتونلارغه یاردم برگیل دیب یالبارورمن. منا بولار اکلیمنس بیلان و اسم لاری تیریکلیک کتابیدا بار باشقه همکارلاریم بیلان همتنگ توروب جدجهد قیلیب دور.

۴ خداوندده همیشه شادلیق قیلینگلار ینه ایتورمن: شادلیق قیلینگلار. ۵ یواشلیقینگیز همه آدم لارغه معلوم بولسون. خداوند یقین دور. ۶ هیچ اندیشه قیلمانگلار بلکه هر ایشدا همه خواهشلارینگیز یالباریش و دعا و شکر بیلان خدانینگ آلدیدا معلوم بولسون. ۷ و خدانینگ همه عقلدین اوستون بولغان سلامتی سیزنینگ کونگلوونگیزنی و فکرلارینگیزنی مسیح یسوع دا ساقلاسون.

۸ اخیرری ای برادرلار هر نمه راست بولسه هر نمه حرمتلیک بولسه هر نمه عادل بولسه هر نمه پاک بولسه هر نمه سویونگولوک بولسه هر نمه یخشی انگلانغودیک بولسه فضیلتلیک بر ایش بولسه و یا دانگلانغودیک بر ایش بولسه ایننگ باره سیده فکر قیلینگلار. ۹ هر نمه اورگانیب قبول قیلیب انگلاب منده کورگان بولسانگیز شونینگدیک قیلینگلار و سلامت نینگ تنگریسی سیزلار بیلان بولور.

۱۰ منینگ احوالیمنی یوقلاغالی ینه یتگودیک نازنعمت تاپغانگیز اوچون خداوندده خوش بولدوم. ایلکاری هم یوقلاغالی خواهلار ایردینگیز اما فرصتینگیز یوق ایردی. ۱۱ یوقلوق جهتیدین مونی ایتمایمن چونکه هر نه حالدا بولسام شونینگدا قناعت قیلغالی اورگانیب دورمن. ۱۲ پست احوالدا توروشنی بیلورمن و هم کنگروچیلیکده توروشنی بیلورمن. هر ایشقه و هر حالغه الفت دورمن. توق تورالایمن آچ تورالایمن کنگروچیلیکده تورالایمن محتاجلیقدا تورالایمن. ۱۳ منگا قدرت برگوچی نینگ واسطه سی برله هر نمه نی قیلالورمن. ۱۴ لیکن تارلیقیم دا منگا شریگلیک قیلغانینگیز بیلان یخشی قیلدینگیز. ۱۵ اما ای فیلیپلیک لار انجیل بشارتی نینگ ابتداسیدا ماکدونیه دین چیقغانیم دا سیزلاردین باشقه هیچ بر جماعت بریشده و الیشدا منگا شریگلیک قیلما دی. ۱۶ چونکه تسالونیکیده تورغانیم دا بر ایکی مرتبه منگا ضرور بولغاننی ایباردینگیز. ۱۷ پیشکش نینگ اوزینی خواهلاغانیم اوچون ایماس بلکه سیزنینگ یخشیلیقینگیز اوچون اشیب تورادورغان میوه سی نی خواهلارمن. ۱۸ لیکن همه سی نی تاشیب کتگودیک تاپشوروب الدیم. سیزلاردین اپافرو دیتوس نینگ قولی بیلان ایبارگانینگیزنی قبول قیلغاندین کین کنگروچیلیکیم بار. بو برگانینگیز بر خوشبوی و خدانینگ آلدیدا مقبول و یاراشقودیک قربان دور. ۱۹ و خدایم سیزنینگ همه حاجتلیکینگیزنی اوز غنیلیقیغه موافق مسیح یسوع نینگ واسطه سی برله جلالدا تولدورادور. ۲۰ خدا آتامیزغه ابدلارنینگ ابدیغچه جلال بولسون آمین.

^{۲۱}مسیح یسوع داکی همه مقدّسلارگا سلام ایتینگلار. منینگ بیلان بولغان برادرلار سیزلارگا سلام ایتورلار. ^{۲۲}همه مقدّسلار و تولاراق قیصرنینگ اویدین بولغانلار سیزلارگا سلام ایتورلار. ^{۲۳}خداوندیمیز یسوع مسیح نینگ لطفی سیزنینگ روحونگیز بیلان بولسون.

پاولوس رسول نینگ قولوسیلیق لارغه پتوگان خطی

اولقی باب

خدانینگ اراده سی بیلان مسیح یسوع نینگ رسولی بولغان پاولوسدین و برادر تیموتیوسدین^۲ قولوسیداکی مقدّسلارگا و مسیح ده مؤمن برادرلارگا سلام. سیزلارگا آتامیز خدادین عنایت و سلامتلیک بولسون.

^۳ سیزنینگ اوچون خداوندیمیز یسوع مسیح نینگ آتاسی خداغه شکر ایتیب همیشه دعا قیلیب تورورمیز. ^۴ چونکه مسیح یسوع داکی ایمانینگیزنینگ باره سیدین و همه مقدّسلارگا بولغان محبتینگیزنینگ باره سیدین انگلادوق. ^۵ آسمانلاردا سیزنینگ اوچون ساقلانغان امیدنینگ جهتیدین خداغه شکر ایتورمیز. شو امید باره سیدین انجیل نینگ حقیقت سوزی نینگ واسطه سی برله ایلگاریدین انگلاغان سیزلار. ^۶ بو انجیل بارچه دنیاغه یاییلغاندیک ایمدی سیزلارگا هم کلیب اوزونگیز انگلاب خدانینگ عنایتی نی حقیقت بیلان تونوغان کوندین تارتیب آرانگیزدا میوه کلتوروب اوسگاندیک تمام دنیادا میوه کلتوروب اوسادور. ^۷ سیزنینگ اوچون مسیح نینگ امین خادمی بولغان امراق هممخادم رفیقیمیز اپافراسدین هم شونداغ اورگانیب دورسیزلار. ^۸ اول اوزی سیزنینگ روح داکی محبتینگیزنی بیزگا خبر بریب دور.

^۹ بو سبیدین بیز اوزومیز انگلاغان کوندین تارتیب توختامای سیزنینگ اوچون دعا قیلیب همه روحانی حکمت ده و فهم ده خدانینگ اراده سی نینگ معرفتیدین تولغایسیزلار دیب تیلارمیز. ^{۱۰} مونینگ بیلان خداوندگا لایق هر توغرادا ایننگ خوش رضایيغه موافق رفتار قیلیب خدانینگ معرفتی بیلان اوسوب هر یخشی ایشدا میوه کلتورگایسیزلار. ^{۱۱} ایننگ جلالی نینگ قدرتیگا موافق هر صبر و تحمّل قیلیشه همه قدرت بیلان قوتلانیب خوشلوق بیلان آتاغه شکر ایتقایسیزلار. ^{۱۲} اول اوزی سیزلارنی نورداد مقدّسلارنینگ میراث نصیبیگا حصّه دار بولوشقه لایق قیلدی. ^{۱۳} چونکه بیزنی قرانگولوق نینگ حکومتیدین قوتقازیب اوز

امراق اوغلی نینگ پادشاه لیقیغه یونگاب دور. ^{۱۴} ایننگده فدیة و گناه لار نینگ عفوسی بیزگا بریلیب دور. ^{۱۵} اول اوزی کورونماس خدانینگ صورتی دور و همه مخلوقات دین ایلگاری بولوب تونجی دور. ^{۱۶} چونکه آسمانلارداکی و یرداکی نینگ همه سی ایننگ واسطه سی برله یراتیلدی. خواه کورونگان نرسه لار خواه کورونماگان نرسه لار بولسون خواه آسمانداکی تخت فرشته لاری یا خواجه لیق لار یا سلطنت لار یا حکومت لار بولسون همه سی ایننگ واسطه سی برله و ایننگ اوزیگا یراتیلیب دور ^{۱۷} آری اول اوزی همه سیدین ایلگاری دور و همه سی ایننگده قائم دور. ^{۱۸} و اول اوزی بدن نینگ باشی یعنی جماعت نینگ باشی دور. و همه سی نینگ برنجی سی بولماق اوچون اولوگ لار دین قویغانلار نینگ تونجی سی بولوب دور. ^{۱۹} چونکه همه کامل لیق ایننگده ساکن بولسون دیب خدانینگ خوش رضایی ایردی. ^{۲۰} و ایننگ داریداکی قانی واسطه سی برله صلح قیلغاندین کین همه سی نی ایننگ واسطه سی برله اوزیگا یاراشتوروب آری ایننگ واسطه سی برله یرداکی و آسمانلارداکی نینگ همه سی نی اوزیگا یاراشتورغالی مناسب کوروب دور. ^{۲۱} و سیز لار بر وقت یمان عمل لار قیلیب فکر نینگیزده دوشمن بولوب ایننگدین محروم قالغانلارنی جسمانی بدنیده اولوم نینگ واسطه سی برله اوزیگینه یاراشتوردی. ^{۲۲} تاکه سیز لارنی اوز آلدیدا مقدس، داغ سز و عیب سز تورغوزغای. ^{۲۳} اگر انجیل نینگ امیددین میدیر لامای محکم توروب اولدالانیب ایماندا ثابت قالسانگیز سیز لارگا شونداغ بولور. آسمان نینگ تگیداکی هر مخلوققه بشارت بریلگان انجیلنی انگلادینگیز. من پاولوس شو انجیل نینگ خادمی بولدوم.

^{۲۴} ایمدی سیز نینگ اوچون تارتقان زحمت لاریمده شادلیق قیلیب مسیح نینگ زحمت لاری نینگ کم لیکنی نی ایننگ بدنی اوچون یعنی جماعت اوچون اوز جسمیمده پوتگوزورمن. ^{۲۵} چونکه خدا سیز نینگ اوچون منگا برگان وکیل لیکگا موافق هر یرده خدانینگ سوزینی بشارت برماک اوچون اوزوم جماعت نینگ خادمی دورمن ^{۲۶} دؤر لار نینگ و آدم نسل لاری نینگ ابتدا سیدین بری یاشورونغان سر ایمدی ایننگ مقدس لاریگا اشکارا قیلیب دور. ^{۲۷} چونکه خدا اولارغه بو سر نینگ جلالی طائفه لار نینگ آراسیدا قایداغ غنی یکانی نی بیلدورغالی خواهلادی. اول سر سیز نینگ آرانگیزدا جلال نینگ امید ی بولغان مسیح اوزی دور. ^{۲۸} بیز انی بشارت قیلیب هر آدم نی مسیحده کامل تورغوزالی دیب همه حکمت بیلان هر آدمغه نصیحت قیلیب هر آدمغه تعلیم برورمیز. ^{۲۹} ایننگ اوچون من هم اوزومده قدرت بیلان ایشلاگوچی نینگ قیلدورغانیغه موافق جهد قیلیب ایشلارمن.

ایکینجی باب

۱ خواهلارمن که سیزلار اوچون و لاودیکیه داکى لار اوچون و جسم چه یوزومنى کورماگان باشقه لارنینگ همه سى اوچون قایداغ تولا جدجهد قیلغانیمنى بیلگایسیزلار. ۲ چونکه اولار محبت ده برلاشگانی بیلان اوز کونگل لاریگا تسلی تاپیب فهم نینگ همه بیلشینی نینگ غنیلیقیغه آری خدانینگ سرینی بیلماگلیکگا یتگیلار دیب آرزوم بار. و اول سر مسیح اوزی دور. ۳ چونکه حکمت نینگ و معرفت نینگ همه خزینه لاری اینگده ساقلانیب دور.

۴ هیچ کشی سیزلارنى سلیق سوزلار بیلان آلداسون دیب شونی ایتورمن. ۵ چونکه جسم چه غائب بولسام مو روح چه سیزلار بیلان بولوب سیز نینگ ترتیبینگیزی و مسیح گا بولغان ایمانینگیزی نینگ محکم لیکی نی کوروب خوش دورمن. ۶ خداوند مسیح یسوع نی قبول قیلغانینگیزی دیک اینگده یوروب ۷ یلدیز سالیب اینگده تعمیر قیلینیب ایماندا محکملانیب اورگانگانینگیزی دیک شکر بیلان اشینگلار. ۸ احتیاط قیلینگلار که مسیح گا موافق بولمای بو دنیانینگ ارکانیدیک آدم لارنینگ رسمیگا موافق بولغان قوروق و باطل حکمت تعلیمی برله هیچ کیم سیزلارنى اسیر قیلماسون. ۹ چونکه خدالیق نینگ همه کامل لیقی جسم چه مسیح ده ساکن دور. ۱۰ و اینگده کامل لیقغه شریک بولدینگیز. اول اوزی آسمانداکی همه سلطنت و حکومت لارنینگ باشی دور. ۱۱ اینگ اوزیده قول برله بولماغان بر ختنه بیلان ختنه قیلینیب مسیح نینگ ختنه سى بیلان اوز جسمانی گناه بدنینگیزی بر ایگندیک سالدینگیز. ۱۲ اینگ بیله تعمیده دفن قیلینیب انی اولوک لاردین قویارغان خدانینگ قدرتیگا ایشانیب اینگ بیلان تیرگوزولدینگیز. ۱۳ آری سیز گناه لارینگیزی نینگ و جسمینگیزی نینگ ختنه سزلیکیده اولگانلارنى اینگ بیلان تیرگوزوب همه گناه لاریمیزی عفو قیلیب دور. ۱۴ بیزگا ضد بولوب یولومیزی توسادورغان قاعده خطنی یوقاتیب انی دارغه میخلاب اوترادین کوتاردی. ۱۵ سلطنت لارنى و حکومت لارنى یلانگغاچلاب اولارغه مسیح بیلان غالب بولوب اولارنى اشکارا رسوا قیلدی.

۱۶ هیچ کیم یماک یا ایچماک جهتیدین یا عید جهتیدین یا ینگى آى یا سبت جهتیدین سیزلارنى حکم قیلماسون. ۱۷ چونکه بولار کلا دورغان نینگ سایه سى بولادور. لیکن ذات اوزی مسیح ده دور. ۱۸ هیچ کیم اوزینی متواضع کورساتیب فرشته لارگا عبادت قیلیب

کورگان رؤیالاری اوچون فخر قیلیب سبب سز اوز جسمانی ذهنیده یوغانلیق قیلیب توروب نصرت اجرینی سیزلاردین الماسون.^{۱۹} شونداغلار باش بولغان مسیح اوزیگا باغلاغلیق ایماس. مسیح دین تمام بدن باغیشلار و پی لارنینگ یاردمی بیلان برلاشیب خدا برگان اوسوشی بیلان اوسادور.^{۲۰} مسیح بیلان دنیانینگ ارکانیدین اولگان بولسانگیز نمه ایشقه تخی دنیادا یاشاغاندیک شونداغ قاعده لارغه^{۲۱} یعنی توتماغیل، تاتیماغیل یا تگماگیل دیدورغان قاعده لارغه بویون سونارسیزلار؟^{۲۲} مونینگ همه سی آدم لارنینگ امرلاری و تعلیم لاریگا موافق بولوب ایشلاتیشده یوقاتیلماقغه تعیینلانیب دور.^{۲۳} ابو قاعده لار اوزلورکدین بولغان عبادت و متواضع لیق و بدن نی قیناماغلیق بیلان بولوب حکمت آتانور. لیکن مونداغ ایشلار هیچ نرسه گا ارزیمای بلکه نفسنی توغوزماق اوچون بولور.

اوچونجی باب

^۱ مسیح بیلان تیریلیب قویغان بولسانگیز یوقاریداکی نرسه لارنی ایستانگلار چونکه اندا مسیح خدانینگ اونگیدا اولتوروب دور. آیرداکی نرسه لارنی ایماس اما یوقاریداکی نرسه لارنی فکر قیلینگلار.^۳ چونکه سیزلار اولوب دورسیزلار و^۴ تیریکلیکینگیز خدادا مسیح بیلان یاشورولوب دور.^۴ تیریکلیکیمیز بولغان مسیح اوزی اشکارا بولادورغان وقت دا سیزلار هم ایننگ بیلان جلالدا اشکارا بولورسیزلار.

^۵ ایننگ اوچون زمینی اعضالارینگیزنی یعنی زنانی، ناپاکلیق نی، هواهوسنی، شهوت نی و بئیرستلیکدیک بولغان طمعکارلیق نی اولتورونگلار.^۶ چونکه شونداغ ایشلار سبیدین خدانینگ غضبی کلور.^۷ سیزلار هم ایلگاری بو گناه لاردا یاشاغانینگیزدا اولاردا یورور ایردینگیز.^۸ لیکن ایمدی اوزونگیزدین شونینگ همه سی نی یعنی غضب نی، اچیغ نی و یمانلیق نی تاشلاب دشنام ایتماغلیق و نالایق گبیدین اغیزینگیزنی یغینگلار.^۹ بربرینگیزگا یالغان سوزلامانگلار چونکه کهنه آدم نی عمل لاری بیلان بر ایگیندیک سالیب^{۱۰} ینگی آدم نی کیدینگیز. اول اوزی یراتغوچی سی نینگ صورتیگا موافق معرفت ده ینگوشلانور.^{۱۱} موندا نه یونانی و نه یهودی نه ختنه لیک و نه ختنه سزلیک نه بارباری نه اسکیتی نه قل نه آزاد بلکه مسیح هر نرسه بولوب همه سیده دور.

۱۲ اینینگ اوچون خدانینگ ایلغانغان مقدّس و امراق لاریدیک کونگل شفقتلیکی نی، ملایم لیق نی، متواضع لیق نی، یواشلیق نی و صبرنی کییب^{۱۳} بربرینگیزگا تحمّل قیلیب بربرینگیزگا عفو قیلینگلار. اگر برینگیزینگ ینه بریگا شکایتی بار بولسه مسیح سیزلارگا باغیشلاغاندیک سیزلار هم باغیشلانگلار.^{۱۴} اما مونیگ همه سی نینگ اوستیگا کامل لیق نینگ باغلانجی سی بولغان محبّت نی کینگلار.^{۱۵} او مسیح نینگ سلامتی کونگل لارینگیزده سلطنت قیلسون چونکه اینینگ اوزیگا قچقیریلیب بر بنددیک بولدینگیز. و شکرانه لیق بولونگلار.

۱۶ مسیح نینگ سوزی ایچینگیزده کنگر وچیلیک بیلان ساکن بولسون، مزمورلار و حمد تسییح لار و روحانی شعرلار برله بربرینگیزگا همه حکمت ده تعلیم بریب نصیحت قیلیب شکرانه لیق بیلان کونگل لارینگیزده خداغه حمد او قونگلار.^{۱۷} هر نمه قیلسانگیز خواه سوز بیلان خواه عمل بیلان قیلسانگیز همه سی نی خداوند یسوع نینگ اسمی بیلان قیلیب اینینگ واسطه سی برله خدا آتاغه شکر قیلینگلار.

۱۸ ای خاتونلار خداوند اکی لارغه لایق بولغاندیک اوز ایر لارینگیزگا بویون سونونگلار.
 ۱۹ ای ایر لار خاتونلارینگیزنی دوست توتوب اولارغه اچیغلانمانگلار.^{۲۰} ای بلالار هر ایشدا اوز آتانا لارینگیزغه اطاعت قیلینگلار چونکه شونداغ قیلماقینگیز خداوندگا مقبول دور.
 ۲۱ ای آتالار جرأت سز بولماسونلار دیب اوز بلالارینگیزنی اچیغلان دور مانگلار.^{۲۲} ای خدمتکارلار هر ایشدا اوز جسمانی خواجه لارینگیزغه اطاعت قیلینگلار، کوزگا کورونوب آدم لارنی راضی قیلماق اوچون ایماس بلکه کونگل نینگ میلی و خداوند نینگ قورقونجی سی بیلان اطاعت قیلینگلار.^{۲۳} هر نمه قیلسانگیز کونگل نینگ خوشلوقی بیلان قیلیب آدم لارغه قیلغاندیک ایماس بلکه خداوندگا قیلغاندیک خدمت قیلیب^{۲۴} خداوند دین میراث اجرینی الادورغانینگیزنی بیلینگلار. سیزلار خدمت قیلادورغان خواجه مسیح اوزی دور.^{۲۵} ایمانلیق قیلغان کیمرسه اوزی قیلغان یمانلیق نی تاپادور. چونکه یوز خاطر قیلیش یوق دور.

تورتونجی باب

۱۱ ای خواجه لار آسماندا سیزینگ بر خواجه نگیز بار بولغانی نی بیلیم خدمتکارلارینگیزغه حقلیق و انصاف کورساتینگلار.

۲ توختامای دعا قیلیب دعادا شکر بیلان اویغاق تورونگلار ۳ و مسیح نینگ سرّینی بیان قیلغالی خدا بیزگا سوزنینگ ایشیکی نی اچقای دیب بیزنینگ اوچون هم دعا قیلینگلار. اول سرّ اوچون من اوزوم زنجیرنینگ بندیده دورمن. ۴ دعا قیلینگلارکه اول سرّنی کلیشیم لیک سوز بیلان بیان قیلاغایمن.

۵ تاشقاریداکی لار بیلان یورو شده فهم لیک بولوب فرصت نی ساتیب اینگلار. ۶ سوز قیلشینگیز یاقیشلیق بولوب توز بیلان تنگشاگلیک بولسون هر کشیگا قایداغ جواب بریشینگیزی بیلگایسیزلار.

۷ امراق برادر بولوب امین خدمتکار و خداونده همخادم رفیقیم بولغان تیخیکوس مینینگ همه احوالیم نی سیزلارگا بیلدورور. ۸ بو جهتیدین بیزنینگ باره میزدین خبر تاپماقینگیز اوچون انی قاشینگیزغه ایباردیم. اول اوزی کونگل لارینگیزگا تسلی برادور. ۹ و سیزلاردین بولغان امین و امراق برادر اونیسیموسنی هم ایباردیم. بولار بو یرداکی همه ایشلار باره سیدین خبر برورلار.

۱۰ مینینگ بیلان هم اسیر بولغان ارستارخوس سیزلارگا سلام ایتور. و بارناباس نینگ ایکی توغقانی مرقوس سلام ایتور. ایننگ باره سیدین ایلکاری بویوروق تاپتینگیز، قاشینگیزغه کلسه انی قبول قیلینگلار. ۱۱ و یوستوس دیگان یسوع هم سلام ایتور. ختنه لیک لاردین یالغوز بولار خدانینگ پادشاه لیقی اوچون مینینگ همکارلاریم بولوب منگا تسلی کلتورگان دور. ۱۲ سیزلاردین بولوب مسیح نینگ خادمی بولغان اپافراس سیزلارگا سلام ایتور. اول اوزی سیزنینگ خدانینگ همه اراده سی نی کامل و شک سز ییلیب ثابت تورماقینگیز اوچون سیزنینگ جهتینگیزدین همیشه دعادا جدجهد قیلیب تورادور. ۱۳ چونکه ایننگ توغراسیدا گواه لیق برورمن که اول سیزلار اوچون و لاودیکیه داکی لار اوچون و هیراپولیسداکی لار اوچون تولا غیرت قیلادور. ۱۴ امراق طیب لوقا و دیماس سیزلارگا سلام ایتورلار.

۱۵ لاودیکیه داکی برادرلارگا و نیمفاسغه و ایننگ اویداکی جماعت گا سلام ایتینگلار. ۱۶ بو خط سیزنینگ آرانگیزدا اوقولغاندین کین انی لاودیکیه داکی لارنینگ جماعتیده هم اوقوتقوزونگلار و سیزلار هم لاودیکیه داکی لارنینگ کی نی اوقوغایسیزلار. ۱۷ و اریخپوسغه: سن خداونده قبول قیلغان خدمتینگگا دقت قیلیب انی پوتگوزگایسن دیب ایتینگلار. ۱۸ من پاولوس اوز قولوم بیلان سلام نی پتودوم. زنجیرلاریم نی یاد قیلینگلار. لطف عنایت سیزلار بیلان بولسون.

پاولوس رسول نینگ تسالونیکیلیک لارگا پتوگان اولقی خطی

اولقی باب

۱ پاولوسدین و سیلوانوسدین و تیموتیوسدین خدا آتادا و خداوند یسوع مسیح داکی تسالونیکیلیک لارنینگ جماعتیگا سلام. سیز لارگا عنایت و سلامتلیک بولسون.
۲ سیز لار دعا لاریمیزدا یاد قیلیب سیزنینگ اوچون همیشه خداغه شکر ایتورمیز.
۳ و توختامای خدا آتامیزنینگ آلدیدا ایمانینگیزنینگ عمل لارینی و محبتینگیزنینگ امگاکینی و خداوندیمیز یسوع مسیح داکی امیدینگیزنینگ صبرینی یاد قیلورمیز. ۴ ای خدانینگ امراق لاری بولغان برادرلاریمیز ایلغانغانینگیزنینگ قایداغ ایکانلیکی نی بیلورمیز. ۵ بشارتیمیز یالغوز سوز بیلان سیز لارگا کلمای بلکه قوت بیلان و قدوس روح بیلان و کامل اعتقاد بیلان کلدی چونکه سیزنینگ منفعتینگیز اوچون آرانگیزدا قایداغ تورغانیمیزنی بیلورسیزلار. ۶ سیز لار سوزنی تولا تنگلیکده قدوس روح نینگ خوشلوقی بیلان قبول قیلیب بیزگا و خداوندگا ایرگاشتینگیز. ۷ شونداغ که ماكدونیه داکی و اخائیهداکی ایشانگانلارنینگ همه سیگا نمونه بولدیگیز. ۸ چونکه سیزنینگ طرفینگیزدین خدانینگ سوزی یالغوز ماكدونیه ده و اخائیهده انگلانمادی بلکه خداغه بولغان اعتقادینگیز هر یرده مشهور بولوب دور شونداغ که اینگ باره سیده سوز قیلیشیمیز لازم کلمایدور. ۹ چونکه اولار اوزی سیزنینگ آرانگیزغه کیرگانیمیزنینگ باره سیدین و سیز لارنینگ حقیقی تیریک خدانی پرستیش قیلماق اوچون بُت لاردین خدا طرفیگا یانغانینگیزنینگ باره سیدین خبر بریب ۱۰ خدانینگ اوزی اولوک لاردین قوپارغان اوغلی نینگ یعنی بیزنی کلادورغان غضبدین قوتقازادورغان یسوع نینگ آسمانلاردین کلادورغانیغه منتظر توروشینگیزنی بیان قیلورلار.

ایکینجی باب

۱ ای برادرلار آرانگیزغه کیریشیمیزنینگ بیکار بولماغانی نی اوزونگیز بیلورسیزلار. چونکه سیزلار بیلگاندیک بیز ایلکاری فیلیپده زحمت تارتیب اورولغان بولساق مو تولا مشقت تارتیب خدایمیزنینگ قدرتیده غیرت قیلیب سیزلارگا خدانینگ انجیلی نی بشارت بردوک. ۳ نصیحتیمیز ضلالت دین یا ناپاکلیقدین ایماس و یا حیلہ بیلان ایماس؛ لیکن خدا بیزنی انجیل نی امانت الیشقه لایق کورگان و جهیدین سوز قیلورمیز. آدم لارنی راضی قیلماق اوچون ایماس بلکه کونگل لاریمیزنی تفتیش قیلادورغان خدانینگ رضایی اوچون سوز قیلورمیز. ۵ سیزلارگا معلوم بولغاندیک سیلیق سوز بیلان کلامدوک و یا طمعکارلیقکه بهانه قیلمادوق. خدا بیزگا گواه دور. ۶ مسیح نینگ رسول لاریغه یاراشقودیک اوزومیزنی اولوغ سانایالساق مو خواه سیزلاردین خواه باشقه لاردین بولسون آدم لار طرفیدین عزت ایستامادوک؛ بلکه برانا اوز بلالارینی پرورش قیلغاندیک آرانگیزدا مهربانلیق بیلان توردوق. ۸ سیزلارنی شونداغ دوست توتوب یالغوز خدانینگ سوزینی ایماس بلکه اوز جانلاریمیزنی هم سیزلارگا برگالی آرزو قیلدوق چونکه سیزلارگا امراق بولغان ایردوک. ۹ ای برادرلار تارتقان امگاکیمیز و مشقتیمیز یادینگیزدا بار. منا سیزلارگا خدانینگ انجیلی نی بشارت بریب هیچ برینگیزگا یوک بولمای کیچه و کوندوز ایشلار ایردوک. ۱۰ سیز ایشانگانلار آلدیدا قایداغ پاک و عادل و عیب سز توروشیمیزغه خدا و هم اوزونگیز گواه دورسیزلار. ۱۱ و بیلورسیزلارکه بر آتا اوز بلالاریغه نصیحت برگاندیک بیز هر برینگیزگا نصیحت و تسلی بریب ۱۲ سیزلارنی اوز پادشاهلیقیغه و جلالیغه قچقیرغان خداغه لایق بولغودیک یورگایسیزلار دیب یالباریب سیزلارنی جرأتلاندورور ایردوک. ۱۳ بو و جهیدین بیز اوزومیز توختامای خداغه شکر ایتورمیز چونکه بیز وعظ ایتقان خدانینگ سوزینی انگلاغانینگیزدا انی آدم نینگ سوزیدیک ایماس بلکه حقیقتده خدانینگ سوزی بولغاندیک انی خدانینگ سوزی ایکان دیب قبول قیلدینگیز. ۱۴ ای برادرلار سیزلار خدانینگ یهودیهده مسیح یسوعدا بولغان جماعت لاریگا اوخشاش بولدینگیز چونکه اولار یهودیلاردین زحمت تارتقاندیک سیزلار هم اوز یورتلوق خلقینگیزدین زحمت تارتینگیز. ۱۵ یهودیلار اوزی خداوند یسوعنی و پیغمبرلارنی اولتوروب بیزنی هم قوغلادیلار. اولار خداغه مقبول بولمای همه آدم لارنینگ دشمن لاری بولوب ۱۶ بیزنی طائفه لارنینگ نجاتی اوچون سوز قیلشدین

توساب همیشه اوز گناه لاری نینگ مقدارینی تولدورورلار اما غضب حکمی اولارغه بی نهایت یتیب دور.

^۷ لیکن ای برادرلار بیز کونگل بیلان ایماس بلکه دیدار بیلان سیزلاردین بر آز وقت آیریلغان بولوب چونگ اشتیاق بیلان یوزونگیزی کورگالی اشوغراق جهد قیلدوق. ^۸ بو جهیدین بیز مخصوصاً من پاولوس بر ایکی قاتیم آلدینگیزغه کلگالی خواهلادوق لیکن شیطان بیزی توساب دور. ^۹ خداوندیمیز یسوع نینگ آلدیدا انینگ کلیشیده بیز نینگ امیدیمیز و خوشلوقیمیز و فخریمیز نینگ تاجی کیم ایکان؟ آیا سیز اوزونگیز ایماسمو؟ ^{۱۰} چونکه سیزلار بیز نینگ عزتیمیز و خوشلوقیمیز دور سیزلار.

اوچونجی باب

^۱ انینگ اوچون بیز اوزونراق چیدایالماغاندا اوزومیز اتینده یالغوز قالیشیمیزی مناسب کوروب ^۲ مسیح نینگ انجیلیدا خدانینگ خادمی بولغان برادریمیز تیموتیوسنی سیزلارنی ایماندا ثابت قیلیب تسلی برماک اوچون قاشینگیزغه ایباردوک ^۳ تاکه هیچ کیم بو تنگلیک لارده تایماغای چونکه شونداغ تنگلیک لارگا اوچرایدورغانیمیزی بیلور سیزلار. ^۴ سیز نینگ بیلان بولغانیمیزدا شونداغ تنگلیک تارتادورغانیمیزی سیزلارگا ایلگاریدین ایتیب بردوک و شونداغ واقعه هم بولوب دور مونی اوزونگیز بیلور سیزلار. ^۵ بو و جهیدین من اوزونراق چیدایالماغاندا تیموتیوسنی ایباردیم. سیناغوچی سیزی سیناغانی بیلان ایشیمیز بیکار بولدی مکی دیب قورقوب ایمانینگیزی بیلگالی خواهلادیم.

^۶ لیکن ایمدی تیموتیوس سیز نینگ قاشینگیزدین بیز نینگ آلدیمیزغه کلگانده سیز نینگ ایمانینگیزی و محبتینگیزی و همیشه بیزی یخشلیق بیلان باد قیلغانینگیزی و بیز سیزلارنی کورگالی آرزو قیلغاندیک بیزی کورگالی آرزو قیلغانینگیزی بیزگا خوشخبر بردی. ^۷ بو جهتدین ای برادرلار سیز نینگ اوچون همه تنگلیکیمیزده و زحمتیمیزده سیز نینگ ایمانینگیز بیلان تسلی تاپتوق. ^۸ چونکه سیزلار خداوندده ثابت تورغاندین کین ینگیدین تیریلگاندیک بولدوق. ^۹ سیز نینگ جهتینگیزدین خدایمیز نینگ آلدیدا سیزدین تاپغان خوشلوقیمیز اوچون کفایه شکر ایتالوریمیزمو؟ ^{۱۰} سیز نینگ یوزونگیزی کوروب ایمانینگیز نینگ کم لیکینی توزاتماک اوچون کیچه و کوندوز تولا طلب قیلیب دعا قیلورمیز.

^۱ لیکن خدا آتامیز اوزی و خداوندیمیز یسوع مسیح یولومیزی سیزلارگا توز قیلسون.
^۲ بیزنینگ سیزلارگا بولغان محبتیمیز دیک خداوند سیزنینگ بربرینگیزگا و همه آدم لارغه
 بولغان محبتینگیزی زیاده لاشتوروب اشورسون.^۳ تاکه خداوندیمیز یسوع اوز مقدسلاری
 بیلان کلگانده کونگل لارینگیز خدا آتامیزنینگ آلدیدا مقدسلیکده عیب سز بولوب ثابت
 قالغای.

تورتونجی باب

^۱ ایننگ اوچون ای برادرلار سیزلارگا یالباریب خداوند یسوع دا نصیحت برورمیزکه
 بو چاقغچه رفتار قیلیب بیزدین تعلیم الغانینگیز دیک تخی زیاده راک اشماقینگیز اوچون
 خداغه مقبول بولوب رفتار قیلغایسیزلار.^۲ چونکه خداوند یسوع طرفیدین سیزلارگا قایسی
 بویوروق لار برگانیمیزی بیلورسیزلار.^۳ و خدانینگ اراده سی شوکه سیزلار مقدس بولوب
 اوزونگیزی زنادین یغقایسیزلار.^۴ هر برینگیز مقدسلیک و عفتلیک بیلان اوزیگا بر اغاچه
 السون.^۵ اما خدانی تونوماغان طائفه لاردیک شهوت نینگ هواسی بیلان خاتون الماسون.
^۶ و هیچ کیم برادری بیلان قیلغان معامله ده هیچ تجاوز قیلیب انگا ضرر یتگوزماسون چونکه
 ایلگاریدین گواهلیق بریب سیزلارگا ایتقانیمیز دیک خداوند شونینگ همه سی اوچون انتقام
 الغوچی دور.^۷ چونکه بیزنی ناپاکلیققه قچقیرمای بلکه مقدسلیکگا قچقیریب دور.^۸ مونی
 تحقیر قیلغان کیمرسه انسان نی تحقیر قیلمای بلکه سیزلارگا اوز قدوس روحی نی برگان
 خدانی تحقیر قیلادور.

^۹ برادر چیلیک محبت باره سیده سیزلارگا پتوماکیم لازم کلمایدور. اوزونگیز بربرینگیزی
 دوست توتوشنی خدادین اورگانیب دورسیزلار.^{۱۰} چونکه شونی بارچه ماكدونیه داکا
 همه برادرلارگا قیلدینگیز لیکن ای برادرلار شونینگدا تخی اشقایسیزلار دیب سیزلارگا
 نصیحت برورمن.^{۱۱} و سیزلارگا بویورغانیمیز دیک تیج توروب اوز ایشینگیزی قیلیب
 قول لارینگیز بیلان ایشلاب توروشقه جهد قیلغایسیزلار.^{۱۲} تاکه تاشقارقی لار بیلان ادبلیک
 طریقه دا معامله قیلغایسیزلار و هیچ کیم دین برنمه طلب قیلیشقه حاجتینگیز بولماسون.
^{۱۳} ای برادرلار امید یوق بولغانلاردیک غمکین بولمایسیزلار دیب اوخلاغانلار
 باره سیده بی خبر بولماقینگیزی خواهلامایمیز^{۱۴} چونکه یسوع نینگ اولوب تیریلیب

قویغانیغه ایشانساک بیلورمیزکه یسوع دا اوخلاغانلارنی خدا شونینگغه اوخشاش اینینگ بیلان قوپاریب تورغوزادور.^{۱۵} خداوندنینگ سوزی بیلان سیزلارگا شونی ایتورمیزکه بیز خداوندنینگ کلیشیغچه یاشاب تیریك قالغانلار اولوم گا اوخلاغانلاردین ایلگاری چیقمایمیز^{۱۶} چونکه خداوند اوزی آسمانددین نازل بولوب و بر بویوروق ندایی و بر اولوغ فرشته نینگ آوازی و خدانینگ صورکارنایی انگلانور و مسیح ده اولگانلار اول قوپادور.^{۱۷} اندین بیز یاشاب تیریك قالغانلار خداوندنینگ ملاقاتیغه اولار بیلان بولوت لاردا کوکگا کوتاریلورمیز و اندین همیشه خداوند بیلان بولورمیز.^{۱۸} اینینگ اوچون بو سوزلار بیلان بربرینگیزگا تسلی برینگلار.

بشنجی باب

۱ اما ای برادرلار بو واقعه نینگ زمانلاری و وقت لاری باره سیده سیزلارگا پتوگالی لازم کلمایدور^۲ چونکه اوزونگیز خداوندنینگ کونی اوغری نینگ کیچه ده کلگانیدیک کلادورغانی نی تحقیق بیلورسیزلار.^۳ اولار: ائمدی تینج آمانلیق دور دیب ایتقان وقت دا تولغاق حامله خاتون نینگ اوستیگا کلگانیدیک تویوق سز هلاکت اولارنینگ اوستیگا کلادور و اولار قاجیب قوتولماسلار.^۴ لیکن سیزلار ای برادرلار اول کون بر اوغریغه اوخشه اوستونگیزگا کلگودیک قرانگولو قدا ایماس سیزلار.^۵ چونکه همه نگیز نورنینگ بلالاری و کوندوزنینگ بلالاری دورسیزلار آری بیز کیچه دین و قرانگولو قددین ایماس میز.^۶ اینینگ اوچون باشقه لاردیک اوخلامای او یغاق توروب هوشیار بولالی.^۷ چونکه اوخلاغوچیلار کیچه ده اوخلارلار و مست بولغوچیلار کیچه ده مست بولورلار.^۸ لیکن بیز کوندوزدین بولغانلار هوشیار بولوب ایمان نینگ و محبت نینگ زرهی نی و نجات امید نینگ قالدانی نی کیالی.^۹ چونکه خدا بیزنی غضب اوچون ایماس بلکه خداوندیمیز یسوع مسیح نینگ واسطه سی برله نجات تاپماقغه تعیینلاب دور.^{۱۰} مسیح بیزنینگ اوچون اولدی تاکه خواه او یغاق تورساق خواه اوخلاساق اینینگ بیلان یاشاغایمیز.^{۱۱} اینینگ اوچون بو چاقغچه قیلغانینگیزدیک بربرینگیزگا تسلی بریب بربرینگیزنی تعمیر قیلینگلار.

^{۱۲} لیکن ای برادرلار سیزلارگا یالبارورمیزکه آرانگیزدا ایشلاگوچیلارنی و سیزلارگا رهبرلیک قیلیب نصیحت برگوچیلارنی اعتبارلاب^{۱۳} اوز ایشلاری اوچون اولارغه تولا

محبت کورساتینگلار. بربرینگیز بیلان یاراشیغلیق بولونگلار. ^{۱۴} ای برادرلار ترتیب سز بولغانلارغه نصیحت برینگلار، جانی کچیک بولغانلارنی جرأتلاندورونگلار، ضعیف لارنی یولانگلار، همه آدم لارغه کونگل کنگلیک قیلینگلار دیب سیزلارگا نصیحت برورمیز ^{۱۵} خبردار بولونگلارکه بر کیم ینه بریگا یمانلیق اورنیغه یمانلیق قیلماسون لیکن هر وقت بربرینگیزگا و همه آدم لارغه یخشلیق قیلغالی جهد قیلینگلار. ^{۱۶} همیشه خوش بولونگلار. ^{۱۷} توختامای دعا قیلینگلار. ^{۱۸} هر ایشدا شکر قیلینگلار. چونکه مسیح یسوع دا سیزنینگ باره نگیزده خدانینگ اراده سی شونداغ دور. ^{۱۹} روح نی اوچورمانگلار. ^{۲۰} پیغمبرلیک قیلیشنی تحقیر قیلمانگلار. ^{۲۱} هر نرسه نی امتحان قیلیب یخشی نی ایلغانگلار. ^{۲۲} یمانلیق نینگ هر نه باریدین قاجینگلار. ^{۲۳} اما سلامتلیک نینگ تنگریسی اوزی سیزلارنی تمام مقدس قیلغای و خداوندیمیز یسوع مسیح نینگ کلیشیده روح لارینگیز و جانلارینگیز و بدنلارینگیز تماماً عیب سز تاپیلغای. ^{۲۴} سیزلارنی قچقیرغوچی امین بولوب اوز ایشی نی پوتگوزور.

^{۲۵} ای برادرلار بیزنینگ اوچون دعا قیلینگلار. ^{۲۶} همه برادرلارگا

بر مقدس سویوش بیلان سلام قیلینگلار.

^{۲۷} خداوند بیلان سیزلارگا یالبارورمن که

بو خط همه برادرلارگا اوقونسون.

^{۲۸} خداوندیمیز یسوع مسیح نینگ

لطفی سیزلار بیلان بولسون.

پاولوس رسول نینگ تسالونیکلیک لارگا پتوگان ایکینجی خطی

اولقی باب

۱ پاولوس دین و سیلوانوس دین و تیموتیوس دین آتامیز خدادا و خداوند یسوع مسیح داکى تسالونیکلیک لار نینگ جماعتیگا سلام. ۲ خدا آتادین و خداوند یسوع مسیح دین سیز لارگا عنایت و سلامتلیک بولسون.

۳ ای برادرلار سیز نینگ جهتینگیز دین همیشه لایق بولغودیک شکر ایتماق بیزگا واجب دور چونکه اعتقادینگیز تولا اوسوب هر برینگیز نینگ بربرینگیزگا بولغان محبتی زیاده بولوب دور. ۴ انینگ اوچون بیز اوزومیز سیز لار چیداغان همه قوغلانماغلیقینگیزدا و تنگلیک لارینگیزده قیلغان صبر و ایمانینگیز اوچون خدانینگ جماعت لاریده سیز لار بیلان فخر قیلاورمیز. ۵ مونینگ همه سی بیلان خدانینگ حکمی عادل ایکانلیکی اشکارا بولادور، مونینگ بیلان خدانینگ پادشاه لیقیغه لایق سانالغایسیز لار. اول پادشاه لایق اوچون زحمت هم تارتارسیز لار. ۶ چونکه سیز لارگا تارلیق یتگوزگوچیلارگا تارلیق یتیلماکی خدانینگ عدالتیگا موافق دور. ۷ لیکن سیز زحمت تارتقوچیلار خداوند یسوع اوز قدرتی نینگ فرشته لاری بیلان آسمان دین اشکارا بولغاندا بیز بیلان آرام تاپارسیز لار. ۸ اول اوزی اوت یالقینیدا کلیب خدانى تونوماغانلاردین و خداوندیمیز یسوع نینگ انجیلیگا اطاعت قیلماغانلاردین انتقام الادور. ۹ اول وقت بولار خداوندینگ یوزیدین و انینگ قدرتی نینگ جلالیدین محروم قالیب جزا تارتیب ابدی هلاکت گا کرتار بولور لار. ۱۰ اول کونده خداوند اوز مقدس لاریده جلال تاپغالی و همه ایشانگانلارده اوزینی عجایب کورساتغالی کلادور چونکه سیز لارگا برگان گواه لیقیمیز غه ایشاندینگیز. ۱۱ بو وجهیدین بیز همیشه سیز نینگ اوچون دعا قیلورمیز که خدایمیز سیزنى اوز دعوتیگا لایق ساناب یخشیلیق نینگ همه

تیتی نی و اعتقادنینگ عملی نی قدرت بیلان کامل قیلغای^{۱۲} تا که خداوندیمیز یسوع نینگ اسمی سیزلارده جلال تاپغای و اوزونگیز خدایمیزنینگ و خداوند یسوع مسیح نینگ عنایتیگا موافق اینگده جلال تاپغایسیزلار.

ایکینجی باب

لیکن ای برادرلار خداوندیمیز یسوع مسیح نینگ کلیشی و ایننگ آلدیغه یوغلانماقیمی زنینگ جهتیدین سیزلارگا یالبارورمیز که^۲ خواه روح لار بیلان خواه بیزنینگ طرفیمیزدین کلگاندیک بولغان بر سوز یا خط بیلان خداوندنینگ کونی کلدی دیب پات ذهنینگیزدین سیلکینیب پراکنده و پریشان بولماغایسیزلار. ^۳هیچ کیم سیزلارنی بر طریقه بیلان آلداسون چونکه اول تائیش نینگ کلماکى و گناه آدمی یعنی هلاکت اوغلی نینگ اشکارا بولماقی کیراک دور. ^۴اول اوزی هر تنگری و یا معبود آتانغان نینگ اوستیگا ضد قوپوب خدانینگ بیتیده اولتوروب الیب اوزینی تنگری دیب ایتادور. ^۵من سیزنینگ یانینگیزدا بولغاندا مونی سیزلارگا ایتقانیم نی یاد قیلما دینگیزمو؟ ^۶و ایمی اول اوز وقتیدا اشکارا بولغونچه لیق انی توسادورغان نمه ایکانی نی بیلورسیزلار. ^۷چونکه عصیانلیق نینگ سرى ایمی ایشلاب تورادور لیکن ایمی توساب تورغوچی نینگ اوترادین کوتاریلماکی کیراک دور. ^۸اندین عصیانچی اوزی اشکارا بولادور اما خداوند یسوع انی اوز اغیزی نینگ نفسی برله یوقاتیب اوز کلیشی نینگ اشکارا بولماقی برله انی هلاک قیلادور. ^۹اول عصیانچی نینگ کلیشی شیطان نینگ قیلدورغاندیک یالغان نینگ همه قدرت و علامت و معجزه لاری بیلان بولور. ^{۱۰}و هلاک بولادورغانلار نجات تاپالغودیک حقیقت نینگ محبتیگا جای برماگانی اوچون اولارنی آلداتقالی حق سزلیق نینگ هر حیلہ سی بیلان کلادور. ^{۱۱}بو وجهیدین خدا اوزی اولار یالغانغه ایشانسونلار دیب اولارغه قاتیق ضلالت ایبارور ^{۱۲}تا که حقیقت گا ایشانمای حق سزلیققه خوشی بار بولغانلارنینگ همه سی حکم قیلینغای.

^{۱۳}لیکن ای خداوندنینگ امراق لاری بولغان برادرلاریمیز سیزنینگ اوچون همیشه خداغه شکر قیلماق بیزگا واجب دور چونکه خدا دسلابدین روح نینگ تقدیسی بیلان و حقیقت گا ایشانماک بیلان نجات تاپماقینگیز اوچون سیزنی ایلغادی. ^{۱۴}آری خداوندیمیز یسوع مسیح نینگ جلالی نی تاپماقینگیز اوچون بیزنینگ انجیلیمیزنینگ واسطه سی برله

سیزی نجات غه قچقیریب دور. ^{۱۰} ایننگ اوچون ای برادرلار ثابت قالب خواه سوز بیلان خواه بیزنینگ خطیمیز بیلان اوزونگیز اورگانگان تعلیم نی محکم توتونگلار. ^{۱۶} خداوندیمیز یسوع مسیح اوزی و بیزی دوست توتوب عنایت بیلان بیزگا ابدی تسللی و یخشی امید برگان آتامیز خدا اوزی ^{۱۷} کونگل لارینگیزگا تسللی بریب سیزلارنی هر یخشی عملده و سوزده ثابت قیلغای.

اوچونجی باب

^۱ اخیری ای برادرلار بیزنینگ اوچون دعا قیلینگلارکه خداوندنینگ سوزی سیزنینگ آرانگیزداکی دیک یاییلیب جلال تاغای. ^۲ و بیز اوزومیز هم اوسال یمان آدم لاردین قوتولغایمیز چونکه ایمان هر کشی نینگ کی ایماس. ^۳ لیکن سیزی ثابت قیلیب یماندین ساقلاغوچی خداوند اوزی امین دور. ^۴ اما خداونده سیزلارگا اعتماد قیلورمیزکه سیزلارگا بویورغانیمیزی قیلورسیزلار و موندین کین هم قیلغونگیز بار. ^۵ و خداوند سیزنینگ کونگل لارینگیزی خدانینگ محبتیگا و مسیح نینگ صبریگا باشلاغای.

^۶ ای برادرلاریمیز خداوند یسوع مسیح نینگ اسمی بیلان سیزلارگا بویورورمیزکه بیزدین الغان تعلیم گا موافق یورمای ترتیب سزلیک بیلان یورگان هر برادرین نری تورغایسیزلار. ^۷ چونکه بیزگا اوخشاماقینگیز اوزونگیزگا واجب بولغانی نی بیلورسیزلار. اوزومیز آرانگیزدا ترتیب سزلیک بیلان یورمادوک ^۸ و هیچ کیمرسه نینگ نانی نی پُل سز یمادوک بلکه هیچ برینگیزگا یوک بولماغایمیز دیب کیچه کوندوز جبر-جفا تارتیب ایشلار ایردوک. ^۹ حقییمیز بولماغان اوچون ایماس اما بیزگا اوخشاماقینگیز اوچون اوزومیزی سیزگا بر نمونه کورساتیب بردوک. ^{۱۰} چونکه آرانگیزدا بولغانیمیزدا: بر کیمرسه ایش قیلغالی اوناماسه نان هم یماسون دیب سیزلارگا امر قیلدوق. ^{۱۱} چونکه بعضیلارینگیز ترتیب سزلیک بیلان یوروب اوزی ایش قیلمای باشقه لارنینگ ایشلاریدین اندیشه قیلیب یورگانی نی انگلایدورمیز. ^{۱۲} اما شونداغلا رغه خداوند یسوع مسیح بیلان بویوروب نصیحت برورمیزکه تینجلیق بیلان ایش قیلیب اوز نانی نی یسونلار.

^{۱۳} لیکن ای برادرلار یخشیلیق قیلشدین زیریگماگایسیزلار. ^{۱۴} و اگر بر کیمرسه بو خطداکی سوزیمیزگا اطاعت قیلماسه خجالت بولسون دیب انی خطلاب قویوب ایننگ

بیلان آرا لاشمانگلار. ^{۱۵} لیکن انی دوشمندیک سانامای انگا برادر دیک نصیحت برینگلار. ^{۱۶} اما سلامتلیک نینگ خداوندی اوزی همیشه هر طریقه دا سیز لارگا سلامتلیک برسون. خداوند همه نگیز بیلان بولسون. من پاولوس اوز قولوم بیلان سلامیم نی پتودوم. ^{۱۷} بو هر خطیم نینگ نشانه سی دور. شونداغ پتور من. ^{۱۸} خداوندیمیز یسوع مسیح نینگ لطفی همه نگیز بیلان بولسون.

پاولوس رسول نینگ تیموتیوسغه پتوگان اولقى خطى

اولقى باب

۱ قوتقازغوچیمیز خدانینگ و امیدیمیز مسیح یسوع نینگ امریگا موافق مسیح یسوع نینگ رسولی بولغان پاولوسدین^۲ ایماندا حقیقی بلام تیموتیوسغه سلام. آتامیز خدادین و خداوندیمیز مسیح یسوع دین عنایت و مرحمت و سلامتلیک بولسون.

۳ ماکدونیه گا بارغانیم دا سنگا بویورغاندیک ایمدی ینه بویورورمن که سن افسوسدا قالب بعضیلارغه یات تعلیم اورگاتماسونلار^۴ و خدانینگ ایمان دین بولغان تعمیریگا منفعت یتگوزمای بحث قیلشقه سبب بولادورغان افسانه لارنی و حدسز نسب نامه لارنی اعتبار قیلماسونلار دیب نصیحت برگایسن.^۵ اما نصیحت نینگ مدعاى پاك کونگلدین و یخشی ضمیردین و ریاسز ایمان دین بولغان محبت دور.^۶ مونینگدین بعضیلار از یقیب بیهوده سوزلارگا مایل بولوب دور.^۷ اولار شریعت معلم لاری بولغالی خواهاغانی بیان خواه ایتقانی نی خواه جیکالاگان نرسه لارینی اوقمایلار.^۸ شریعت اوزی شریعت طریقه سیدا ایشلاتیلسه یخشی بولغانی نی بیلورمیز.^۹ شونی بیلورمیز که شریعت عادل لار اوچون توختاتیلغان ایماس بلکه عاصیلار و اطاعت سزلار اوچون، خداسزلار و گناه کارلار اوچون، ناپاک لار و فاسق لار اوچون، آتاسی نی اولتورگوچیلار و اناسی نی اولتورگوچیلار و قتل قیلغوچیلار اوچون،^{۱۰} زناکارلار و لوطلار اوچون، آدم ساتقوچیلار و یالغانچیلار و یالغان انت ایچگوچیلار اوچون و یا صاف تعلیم نینگ ضدیدا بولغان باشقه بر ایش بولسه شونینگ اوچون شریعت توختاتیلیب دور.^{۱۱} اول مبارک خدانینگ جلالی باره سیده بولوب منگا امانت بریلگان انجیلگا موافق شونی بیلورمیز.^{۱۲} منگا قدرت برگان خداوندیمیز مسیح یسوع شه شکر قیلورمن چونکه اول منی امین ساناب خدمت گا سالیب دور.^{۱۳} آری من

ایلگاری دشنام ایتهب جماعتنی قوغلاب ظلم قیلغوچی بولغان بولسام مو منگا مرحمت بریلدی چونکه ایمان سزلیقدا توروب بیلماق قیلدیم.^{۱۴} اما خداوندیمیز نینگ عنایتی مسیح یسوع داکی محبت و ایمان بیلان تولا زیاده لاشیب دور.^{۱۵} بو سوز صادق و هر وجهی بیلان قبول قیلینغودیک دورکه مسیح یسوع گناه کارلارنی قوتقازغالی دنیاغه کلیب دور و اولارنینگ برنجی سی من دورمن.^{۱۶} لیکن ایننگ اوچون منگا مرحمت بریلدی تاکه یسوع مسیح همه کونگل کنگلیکی نی اول منده اشکارا قیلیب منی ابدی تیریکلیک تاپماق اوچون اوزیگا ایشانگانلارنینگ نمونه سی قیلغای.^{۱۷} اما ازلی و ابدی پادشاهغه یعنی تبدیل تاپماقدورغان و کوزگا کورونماقدورغان واحد خداغه ابدلارنینگ ابدیغچه حمد و جلال بولسون آمین.

^{۱۸} ای بلام تیموتیوس بو بویوروقنی سنگا برورمن که سننگ بارهنگه ایلگاریدین ایتیلغان پیغمبر لیک سوزلارگا موافق قیلیب اولارنینگ قدرتیده یخشی جنگده جهد قیلیب ^{۱۹} ایماننی و یخشی انصافنی ساقلاغایسن. منا بعضیلار مونی تاشلاب ایمان توغراسیدا غرق بولدیلار.^{۲۰} همینایوس و اسکندر بولاردین دور. دشنام ایتماسون دیب تأدیب قیلینماقی اوچون اولارنی شیطانغه تاپشوردوم.

ایکینجی باب

^۱ همه دین اول نصیحت برورمن که همه آدم لار اوچون پادشاه لار و منصبی بار همه سی اوچون دعا و نیاز و شفاعت قیلینب شکر ایتلسون ^۲ تاکه هر تقوادارلیقدا و ادبلیکده تیج آمانلیق بیلان عمر او تگوزگایمیز. ^۳ شونداغ قیلماقیمیز قوتقازغوچیمیز خدانینگ آلدیدا یخشی و مقبول دور. ^۴ چونکه اول همه آدم لارنینگ نجات تاپیب حقیقت نینگ معرفتیگا یتیشی نی خواهلایدور. ^۵ یالغوز بر خدا باردور و خدا بیلان آدم لارنینگ آراسیدا یالغوز بر میانچی یعنی اول آدم مسیح یسوع باردور. ^۶ و اوز تعینلیق وقتیدا گواه لیق بریلگاندیک اول اوزینی همه لار اوچون فدیه بردی. ^۷ من اوزوم شونینگه مبشر و رسول تعین قیلیندیم آری ایماندا و حقیقت ده طائفه لارنینگ معلمی بولدوم دیب یالغان ایتماق حقیقتنی ایتورمن.

^۸ ایننگ اوچون خواهلارمن که ایر کشیلار اچییغلیق و شک قیلماق هر یرده پاک قول لار کوتاریب دعا قیلسونلار. ^۹ شونینگه اوخشاش خواهلارمن که خاتونلار مناسب ایگین لار

کییب اوزینی ادب و عفت بیلان زیتلاندوروب ساچ اوروم لاری، آلتون یا مرواریدلار یا قیمت بها کییم لار بیلان ایماس^{۱۰} بلکه اوزینی تقوادر ساناغان خاتونلارغه کلیشگودیک یخشی عمل لار بیلان اوزینی زیتلاندورسونلار.^{۱۱} خاتون اوزی بارچه اطاعت و تینجلیق بیلان تعلیم السون.^{۱۲} لیکن تعلیم برگالی و ایر کشیلار اوستیگا حکم سورگالی قویمایمن لیکن اوزی تینجلیق بیلان تورسون.^{۱۳} چونکه اول آدم اندین کین حوا یراتیلدی.^{۱۴} و آدم اوزی آلدانمادی لیکن حوا آلدانیب تجاوزغه توشتی.^{۱۵} اما خاتون ایماندا، محبت ده و قدسیت ده عفتلیک بیلان ثابت قالسه اوزی بلا توغوب نجات تاپار.

اوجونجی باب

^۱ بو سوز راست دورکه بر کیم ایستقوپوس منصبی نی طلب قیلسه اول اوزی یخشی بر ایشنی خواهلایدور.^۲ ایستقوپوس عیب سز بولسون. اوزی بر خاتون نینگ ایری بولوب پرهیزگار، هوشیار، ادبلیک، مهمان نواز و تعلیم بریشگا یاراشیغلیق بولسون.^۳ شراغه مایل بولماسون و یا اوروشقاق بولمای بلکه ملایم بولسون. جدلچی و یا طمعکار بولمای^۴ اوز اوی نی اوبدان باقیب چینگلیق بیلان اوز بلالارینی اطاعت ده تربیت قیلسون.^۵ چونکه اوز اوی نی باقیشنی بیلماگان کشی خدانینگ جماعتی نی قایداغ باقالایدور؟^۶ ایستقوپوس اوزی یوغانلیق قیلیب شیطان نینگ حکمیگا توشماسون دیب ایمانغه ینگ کیلگان کشی بولماسون.^۷ لیکن تاشقارقنی لار طرفیدین انینگ یخشی گواهی قی بولسون تاکه حقارت گا و شیطان نینگ توزاقیغه توشماگای.

^۸ شونداغ هم جماعت خادم لاری یوسونلوق بولسونلار خواه ایکی تیل لیق بولماسونلار خواه شراب ایچیشگا تولا میل قیلماسونلار خواه قبیح فائدهغه طمعکار بولمای^۹ پاک انصاف بیلان ایمان نینگ سرینی ساقلاسونلار.^{۱۰} اما بولار اول امتحان قیلینیب عیب سز تاپیلسه خدمت قیلسونلار.^{۱۱} شونداغ هم اولار نینگ خاتونلاری غیبت قیلمای ادبلیک توروب پرهیزگار و هر ایشدا امین بولسونلار.^{۱۲} جماعت خادم لاری نینگ هر بری یالغوز بر خاتون نینگ ایری بولوب اوز بلالارینی و اوی نی یخشی باقسون.^{۱۳} چونکه اوبدان خدمت قیلغانلار اوزیگا یخشی مرتبه تاپیب مسیح یسوع نینگ ایمانیدا تولا جرأت قیللور.

۱۴ پات یقیندا سنینگ قاشینگغه کلگالی امید قیلیب مونی سنگا پتودوم. ۱۵ لیکن خیال بولسام خدانینگ اوئیده قایداغ رفتار قیلیش کیراک بولغانی نی بیلگایسن. منا اول اوزی تیریک خدانینگ کلیسای بولوب حقیقت نینگ توبروکی و اولی دور. ۱۶ و تقوادرلیق نینگ سړی بدرستی اولوغ ایکانی معلوم دور. اول اوزی جسمده اشکارا بولوب روح دا عادل قیلیب فرشته لارگا کورونوب خلق لار نینگ آراسیدا و عطا ایتیلیب دنیا دا ایشانیلیب جلالغه کوتاریلدی.

تورتونجی باب

۱ لیکن روح روشن ایتورکه کین کی وقت لاردا بعضیلار ایمان دین ازیقیب آزدورغوچی روح لارغه ویمان روح لار نینگ تعلیمیگا ایرگاشورلار. ۲ آری انصاف لاری داغلانیب یالغان و عطا ایتقوچیلار نینگ ریاسی بیلان شونداغ بولوب آدم لارنی اویلانماکدین منع قیلیب خدا اوزی ایشانگانلار نینگ و حقیقت نی تونوغانلار نینگ شکر بیلان قبول قیلماقی اوچون ایراتقان طعام دین پرهیز قیلیشنی بویورورلار. ۴ خدا ایراتقان هر نرسه اوزی یخشی دور و شکر بیلان قبول قیلینسه هیچ نرسه رد قیلینغودیک ایماس ۵ چونکه خدانینگ سوزی و دعا بیلان مقدس قیلینور.

۶ مونی برادرلار نینگ خاطر یغه سالیب مسیح یسوع نینگ یخشی خادمی بولوب اوزونگ دقت بیلان ایرگاشگان ایمان نینگ و یخشی تعلیم نینگ سوزی بیلان قوتلانیب تربیت تا بغایسن. ۷ لیکن کمپیرلار نینگ بیهوده افسانه لارینی رد قیلیب اوزونگ نی تقوادرلیققه کوندورگیل. ۸ چونکه بدن نینگ کوندورولوشی آز ایشقه فائده لیق دور لیکن تقوادرلیق هر ایشقه فائده لیق بولوب حاضر قی و کلادورغان حیات اوچون وعده سی بار. ۹ بو صادق سوز و هر وجهی بیلان قبول قیلینغودیک دور. ۱۰ آری همه آدم لار نینگ و مخصوصاً مؤمن لار نینگ قوتقازغوچی سی بولغان تیریک خداغه امیدیمیزنی باغلاب شو سوز نینگ جهتیدین ایشلاب جهد قیلورمیز. ۱۱ مونی بویوروب تعلیم برگیل.

۱۲ هیچ کیم رسه یگیتلیک نینگ نی نیک کورماسون بلکه سوزده، رفتاردا، محبت ده، ایماندا و پاکلیقدا مؤمن لارگا نمونه بولغیل. ۱۳ من کلگونچه اوقوب برگالی، نصیحت برگالی، و تعلیم برگالی کونگل قویغیل. ۱۴ سنده بولوب جماعت آقسقال لاری اوستونگگا

قول قویغانیدا پیغمبرلیک سوز بیلان سنگا بریلگان عنایت عطیه سیدین غافل بولماغیل.
 ۱۵ ترقی قیلیشینگ همه گا اشکارا بولماق اوچون مونی اویلاب مونینگدا توروب یاشاغیل
 ۱۶ اوزونگگا و تعلیمینگگا باقیب مونی توختامای قیلغیل چونکه شونداغ قیلسانگ
 اوزونگی و سنی انگلاغانلارنی قوتقازورسن.

بشنجی باب

۱ قریراق کشیگا قاتیغلیق قیلماق بر آتاغه سوز لاگاندیک انگا نصیحت برگیل. یگیت لارگا
 برادرلارگا سوز لاگاندیک نصیحت برگیل. ۲ قریراق خاتونلارغه انالارغه سوز لاگاندیک و
 یاش خاتونلارغه همشیره لارگا سوز لاگاندیک پاکلیق بیلان نصیحت برگیل.
 ۳ قرا تول خاتونلارغه حرمت قیلغیل. ۴ لیکن بر تول خاتون نینگ بلالاری یا نبیره لاری
 بولسه بولار اول اوز اوی خلقیغه حرمت قیلیب آتانا لاریغه یخشیلیق یاندوروشنی بیلسونلار
 چونکه شونداغ قیلیش خدانینگ آلدیدا مقبول دور. ۵ لیکن قرا تول خاتون یالغوز قالیب اوز
 امیدینی خداغه باغلاب کیچه کوندوز دعا و طلبده تورور. ۶ اما اوزینی عیش و عشرت گا
 برگان خاتون تیریگ تورغانی بیلان اولوکدیک دور. ۷ اولار عیب سز بولماق اوچون شونداغ
 تعلیم بریب بویورغیل. ۸ و بر کیمرسه اوزی نینگ کی لارنی و مخصوصاً اوز اوی خلقی نی
 باقماسه اول کشی اوز ایمانی نی انکار قیلیب ایمان سز کشیدین یمانراق دور.
 ۹ بر تول خاتون اتمیش یاشدین توبن بولماسه و یالغوز بر ایرنینگ خاتونی بولغان بولسه
 ۱۰ و یخشی عمل لاری اوچون مشهور بولوب اوزی بلالار تربیت قیلیب مسافرلارنی
 قوندوروب مقدسلارنینگ پوت لارینی یوب تارلیق تارتقانلارغه یاریلیق بریب هر یخشی
 عملگا ایرگاشگان بولسه خطلانسون. ۱۱ لیکن یاش تول خاتونلارنی قبول قیلماغیل چونکه
 اولار اوز شهوت لاریگا میل قیلغاندا مسیح گا ضد بولوب ایرگا تگگالی خواهالارلار. ۱۲ و
 اولار اولقی امینلیکی نی تاشلاغانی اوچون حکم گا کرتار بولورلار. ۱۳ و مونینگدین باشقه
 اولار هورونلوق نی اورگانیب اویدین اویگا کیریب یورورلار. و یالغوز بیکار یورمای بلکه
 گب توشوب شخن چینلیق قیلیب نالایق سوز قیلورلار. ۱۴ اینینگ اوچون خواهالارمن که یاش
 تول خاتونلار ایرگا تگیب بلا توغوب اوی نی باقیب ضد تورغوچی نینگ دشنام قیلیشیغه بر
 بهانه برماسونلار. ۱۵ منا بعضیلار یانیب شیطان نینگ کینیدین باردیلار. ۱۶ اگر ایشانگان ایر

کشی نینگ کی دا یا ایشانگان خاتون کشی نینگ کی دا تول لار بار بولسه اولارنی جماعت گا یوک قیلما ی باقسون و جماعت یالغوز قرا تول خاتونلار دین خبر السون.

^{۱۷} یخشی پیشوالیق قیلغان آقسقال لار و مخصوصاً سوزده و تعلیم ده ایشلاگوچیلار حرمت نینگ ایکی حصّه سیگا لایق سانالسونلار. ^{۱۸} چونکه خرمانغه قوشقان اوی نینگ اغیزنی بوغماغیل و ایشلاگوچی اوز اجریگا لایق دور دیب کتاب ایتور. ^{۱۹} ایکی یا اوچ گواهی بولماسه جماعت نینگ بر آقسقالی نینگ توپه سیداکی عرض نی قبول قیلماغیل. ^{۲۰} قالغانلار قورقسونلار دیب گناه قیلغانلارنی همه سی نینگ آلدیدا ملامت قیلغیل. ^{۲۱} خدانینگ و مسیح یسوع نینگ آلدیدا و ایلغانغان فرشته لار نینگ آلدیدا سنگا چینگ نصیحت برورمن که مونی بی عرض ساقلاب هیچ کشیگا یوز خاطر قیلماغیسن. ^{۲۲} آلدیراب بر کشی نینگ اوستیگا قول قویماغیل. باشقه لار نینگ گناه لاریغه شریک بولماغیل. اوزونگ نی پاک ساقلاغیل. ^{۲۳} مون دین کین یالغوز سو ایچماگیل بلکه معدنه نگ اوچون و پات پات آغریق بولغانینگ اوچون آزغنه شراب ایشلاتگیل.

^{۲۴} بعضی آدم لار نینگ گناه لاری اشکارا بولوب قیلغوچیلار دین ایلکاری حکم گا بارادور. بعضیلار نینگ کی کینراک اشکارا بولور. ^{۲۵} شونینگه اوخسه یخشی عمل لار هم اشکارادور و اشکارا بولماسه مو پنهان قالالماس.

التنجی باب

^۱ بویونتوروق تگیداکی خدمتکارلار خدانینگ اسمی و تعلیمی دشنام قیلینماسون دیب اوز خواجه لارینی همه عزّت گا لایق ساناسونلار. ^۲ و خواجه لاری مؤمن بولسه خدمتکارلار اولارنی برادر دیب سهل کورمای بلکه یخشلیق قیلغالی جهد قیلیب امراق مؤمن لار بولغانی اوچون اولارغه اوبدانراق خدمت قیلسونلار. شونداغ تعلیم بریب نصیحت قیلغیل.

^۳ بر کیم خداوندیمیز یسوع مسیح نینگ صاف سوزیگا و تقوادارلیققه موافق بولغان تعلیم گا اطاعت قیلما یات تعلیم اورگاتسه ^۴ اول اوزی هیچ نمه اوقمای متکبّر بولوب دور. و حسد، جدل، دشنام و یمان گمانلار پیدا قیلادورغان مباحثه و سوز تلاشتورماغلیققه حریص بولوب عقلدین آزیب ^۵ آدم لار نینگ آراسیدا اوروشماغلیق چیقارور. شونداغ آدم لار ذهن لارینی بوزوب حقیقت دین محروم قالیب: تقوادارلیق

جسمانی فائده اوچون دور دیب خیال قیلورلار. ^۶ آری قناعت بیلان بولغان تقوادارلیق تولا فائدهلیق دور ^۷ چونکه بیز دنیاغه هیچ نرسه ایب کلالمادوک و بدرستی اینگدین هیچ نرسه ایب کتالمایمیز. ^۸ لیکن رزقیمیز و کیمیمیز بولسه ایننگ بیلان قناعت قیلالی. ^۹ اما بای بولوشنی خواهلانلار اوزی آدم لارنی ویرانلیققه و هلاکت گا کرتار قیلادورغان امتحانلارغه و توزاق لارغه و تولا احمق و ضررلیک شهوت لارگا توشارلار. ^{۱۰} چونکه همه یمانلیق نینگ یلدیزی پُل نی دوست توماغلیق دور و بعضیلار مونیگه حریص بولوب ایمان دین ازیقیب اوزیگا تولا درد یتگوزوب دور.

^{۱۱} لیکن سن ای خدانینگ آدمی شونداغ ایشلار دین قاچیب عدالت گا، تقوالیقغه، ایمانغه، محبت گا، صبرگا و ملایم لیقغه ایرگاشگیل. ^{۱۲} ایمان نینگ یخشی جنگی نی قیلیب ابدی تیریکیلیک نی تاپغالی جهد قیلغیل. ایننگ اوزیگا قچقیریلیب یخشی اقرارنی تولا گواه لار نینگ آلدیدا اقرار قیلیب سن. ^{۱۳} همه سی نی تیرگوزگوچی خدانینگ آلدیدا و پونطیوس پیلطوس نینگ قاشیدا یخشی اقرارنی گواه لیق برگان مسیح یسوع نینگ آلدیدا سنگا بویورورمن که ^{۱۴} خداوندیمیز یسوع مسیح ظاهر بولغونچه لیق امرنی داغ سز و عیب سز ساقلاغایسن. ^{۱۵} ایننگ اوزینی اول مبارک واحد سلطنت قیلغوچی یعنی پادشاه لار نینگ پادشاهی و خداوند لار نینگ خداوندی اوز وقت لاریدا بیزگا کورساتور. ^{۱۶} اولوم سز لیک نینگ واحد ایگاسی بولوب هیچ کیم یقین کالمایدورغان نوردا ساکن بولوب هیچ آدمغه کورونماگان و کورونالمایدورغان خدا اوزیگا عزت و ابدی قدرت بولسون آمین.

^{۱۷} بو دنیادا دولتمند بولغانلارغه بویورغیل که متکبر بولماسونلار و باقی قالمایدورغان دولت گا امید باغلامای بلکه ایشلاتیب سویونماکیمیز اوچون بیزگا بریلگان هر نعمت نی کنگروچیلیک بیلان برگان خداغه امیدینی باغلاسونلار. ^{۱۸} و یخشلیق قیلیب یخشی عمل لارگا دولتمند بولوب انعام بریشگا و اولوشتوروشگا مایل بولسونلار ^{۱۹} حقیقی تیریکیلیک نی تاپغالی کلا دورغان وقت اوچون اوزیگا یخشی بر اول سالیب خزینه یغسونلار.

^{۲۰} ای تیموتیوس سنگا بویورولغان نی ساقلاب یالغان دین علم آتانغان خیال لار دین چیقغان ناپاک و بیهوده سوز لار دین و مخالف ایشلار دین یوز اویروگیل. ^{۲۱} بعضیلار شونداغ ایشلارغه قایل بولوب ایمان دین ازیقیب کتیلار. عنایت سیز لار بیلان بولسون.

پاولوس رسول نینگ تیموتیوسغه پتوگان ایکینجی خطی

اولقی باب

۱ مسیح یسوع داکی تیریکیلیک نینگ وعده سیگا موافق خدانینگ اراده سی بیلان مسیح یسوع نینگ رسولی بولغان پاولوس دین امراق بلام تیموتیوسغه سلام. ۲ خدا آتادین و خداوندیمیز مسیح یسوع دین عنایت، مرحمت و سلامتلیک بولسون.

۳ آتابابالاریم دین تارتیب پاک انصاف بیلان اوزوم عبادت قیلغان خداغه شکر قیلیب توختامای کیچه کوندوز سنی اوز دعا لاریم دا یاد قیلورمن. ۴ و سنینگ کوز یاشلارینگ نی یادیم غه کلتوروب خوشلوق دین تولوب سنی کورگالی ساغینورمن. ۵ اول چونگ انانگ لویسده و انانگ اونیکه ده ساکن بولغان ریاسز ایمانینگ نی یاد قیلیب سنده هم بار ایکانی نی بیلیب خاطر جمع دورمن.

۶ بو سبیدین یادینگغه سالورمن که قول لاریم نینگ سنینگ اوستونگگا قویولغانی بیلان خدادین سنده بولغان عنایت عطیه سی نی توتاشتورغایسن. ۷ چونکه خدا بیزگا قورقونچاق روحی نی برمادی بلکه قدرت نینگ، محبت نینگ و انتظام نینگ روحی نی بردی. ۸ ایننگ اوچون خداوندیمیز نینگ شهادتیدین و من ایننگ اسیریدین اواتماغیل بلکه سن هم خدانینگ قدرتیگا موافق انجیل اوچون مشقت تارتغیل. ۹ خدا اوزی بیز نینگ عمل لاریمیزگا قایلما ی اوز تقدیریغه موافق ازلقى وقت لاردین ایلگاری مسیح یسوع دا بیزگا بریلگان عنایت گا قایللاب بیزنی مقدس دعوت بیلان قچقیریب قوتقازدی. ۱۰ خدانینگ تقدیری قوتقازغوچیمیز مسیح یسوع ظاهر بولغانی بیلان ایمدی اشکارا بولوب دور. چونکه اول اوزی اولوم نی یوقاتب انجیل نینگ واسطه سی برله حیاتلیق و چوروماک سزلیک نی یاروغلوققه کلتوروب دور. ۱۱ من اوزوم اول انجیل نینگ ایلچی سی و

رسولی و معلّمی بولوشقه تعین قیلیندیم.^{۱۲} ایننگ اوچون بو زحمتنی تارتارمن لیکن اواتماس من چونکه کیم گا ایشانگانیمنی بیلیم ایننگ اوزوم گا تاپشورولغاننی اول کونجه ساقلاغالی قادر بولغانیغه خاطر جمع دورمن.^{۱۳} مسیح یسوع دا بولغان محبتده ایمان بیلان مندین انگلاغانینگنی یخشی سوزنینگ نمونه سیدیک توتغیل.^{۱۴} بیزده ساکن بولغان روح القدس نینگ واسطه سی برله سنگا تاپشورولغان یخشی امانتنی ساقلاغیل.^{۱۵} آسیاداکی لارنینگ همه سی مندین یوز اویروگاننی بیلورسن. اولارنینگ آراسیدا فیگیلوس و هرموگینیس دور.^{۱۶} خداوند اونیسیفوروس نینگ اویگا مرحمت قیلغای چونکه اول پات پات منی راحتلاندوروب زنجیر لاریم دین اواتمای^{۱۷} بلکه روماغه کلگانه منی جهد بیلان ایستاب تاپتی.^{۱۸} خداوند انگا اول کونده رب طرفیدین مرحمت تاپتورغای. و ایننگ افسوسدا قیلغان خدمتینی اوزونگ یخشی بیلورسن.

ایکینجی باب

۱ سن ای بلام مسیح یسوع داکی عنایت بیلان قوتلانیب اتولا گواه لارنینگ آلدیدا مندین انگلاغانینگنی باشقه لارغه تعلیم برالایدورغان امین کشیلارگا تاپشورغیل.^۳ سن هم مسیح یسوع نینگ یخشی سپاهیدیک مشقت تارتقیل.^۴ عسکرلیک قیلغوچی بولسه: اوز سرداریمنی راضی قیلای دیب هیچ بری تیریکیچیلک نینگ اندیشه لاریغه آراشمایدور.^۵ و چالیشقوچی قاعده بیلان چالیشماسه تاجلانمایدور.^۶ ایش قیلغان دهقان نینگ اول میوه دین حصه دار بولماقی کیراک دور.^۷ نمه ایتقانیمنی اویلاغیل و خداوند سنگا هر ایشدا فهم برور.^۸ داودنینگ اوروغیدین بولوب اوزوم بشارت برگان انجیلگا موافق اولوک لاردین قویاریلغان یسوع مسیحنی یاد قیلغیل.^۹ انجیل نینگ خدمتیده گناه کاردیک زحمت تارتیب زنجیردا تورورمن لیکن خدانینگ سوزی باغلاغلیق ایماس.^{۱۰} بو وجهیدین ایلغانانلار اوچون هر نرسه گا تحمّل قیلورمن تاکه اولار هم مسیح یسوع داکی نجاتنی و ابدی جلالنی تاپغایلار.^{۱۱} بو سوز صادق دور چونکه مسیح بیلان اولگان بولساق ایننگ بیلان هم تیریک تورورمیز.^{۱۲} صبر قیلساق ایننگ بیلان سلطنت هم قیلورمیز. انکار قیلساق اول هم بیزنی انکار قیلور.^{۱۳} اگر بیز امین سز بولساق اول امین قالور چونکه اول اوز اوزینی انکار قیلالماس.

۴ مونی اولارنینگ یادیغه سالیب خدانینگ آلدیدا اولارغه چینگ نصیحت برگیل که سوز باره سیده تلاشماسونلار چونکه شونداغ ایشلار هیچ منفعت یتگوزمای انگلاغوچیلارنینگ هلاک بولوشیغه سبب بولور. ۵ اواتمای حقیقت نینگ سوزینی راستلیق بیلان بشارت برادرغان ایشلاگوچیدیک اوزونگ خدانینگ آلدیدا مقبول بولوشقه جهد قیلغیل. ۶ ناپاک بیهوده سوزلاردین نری تورغیل چونکه شونداغ سوزلاگوچیلار بارغان ساری فاسغراق بولورلار. ۷ اولارنینگ سوزلاری آکله علتیدیک چوره سی نی بیدور. شونداغ آدم لارنینگ آراسیدا هیمینایوس و فیلیتوس دور. ۸ بولار قیامت بولوب دور دیب بعضیلارنینگ ایمانی نی خراب قیلورلار. ۹ لیکن خدانینگ محکم اولی ثابت تورور و انینگ مھری شودورکه خداوند اوزی نینگ کی لارنی تونویدور و هر کیم خداوندنینگ اسمی نی قچقیرسه حق سزلیقدین یوز اویروسون.

۱۰ لیکن بر چونگ اویده یالغوز آتون و کموش قچالاری بولمای بلکه یغاچدین و سفالدین قچالار هم باردور، اول برلاری عزت اوچون بو برلاری حقارت اوچون دور. ۱۱ اگر بر کیم اوزینی شونداغ کشیلاردین پاك ساقلاسه اول اوزی مقدس، عزتلیک بر قچادیک اوز خواجه سیغه منفعتلیک و هر یخشی ایشقه باراغودیک بولور.

۱۲ یاشلیق نینگ شهوت لاریدین قاچیب خداوندنی پاك کونگل بیلان قچقیرغانلارنینگ همه سی بیلان عدالت گا، ایمانغه، محبت گا و سلامت گا ایرگاشگیل. ۱۳ لیکن احمق و بی معنی مباحثه لارنینگ اوروشلار پیدا قیلادورغانی نی بیلیب اولارنی رد قیلغیل. ۱۴ خداوندنینگ بر بنده سی اوروشمای بلکه همه سیگا ملایم لبق بولوب تعلیم بریشگا یاراب ظلم تارتیشدا صبر قیلیب ۱۵ ضد تورغوچیلارغه یواشلیق بیلان نصیحت برسون شایدکه خدا اولارغه حقیقتی نی تونوغالی توبه نی نصیب قیلغای ۱۶ شونداغ که اولار هوشیار بولوب ابلیس نینگ توزاقیدین قوتولغایلار. چونکه انینگدین توتولوب خواهشی نی قیلورلار.

اوچونجی باب

لیکن مونی بیلگیل که آخرقی کونلارده ترس وقت لار کلادور ۲ چونکه آدم لار اوزینی دوست توتقوچی، پل نی دوست توتقوچی، یوغان گب قیلغوچی، تکبرلوق قیلغوچی، دشنام قیلغوچی بولوب آنا اناغه اطاعت قیلمای ناشکر و ناپاک بولوب ۳ محبت سز، وفاسز،

غیبت قیلغوچی، نفسی نی یغمایدورغان، اوزینی توختاتمایدورغان، یخشیلیق نی دوست توتمایدورغان بولوب^۴ خیانت قیلغوچی، بی پروالیق قیلغوچی، یوغانلیق قیلغوچی و خدانی دوست توتوشدین لَدَت نی زیاده راک دوست توتوقچی بولورلار.^۵ تقوادارلیق نینگ صورتیده بولوب انینگ قدرتی نی انکار قیلورلار. شونداغلاردین یوز اویروگیل.^۶ چونکه اوی لارگا کیریب ایب^۷ گناه لاری بیلان یوکلانیب قسم قسم شهوت لارگا مبتلا بولوب همیشه تعلیم ایب هرگیز حقیقت نینگ معرفتیگا یتالمایدورغان خاتونلارنی اسیر قیلغوچیلار شونداغلاردور.^۸ و یانیس بیلان یامبریس موسی غه ضد تورغاندیک بولار هم حقیقت گا ضد تورورلار. اولار ایماندا ثابت قدم لیک بولمای ذهن لاری بوزوق آدم لاردور.^۹ لیکن اولار ینه ایلکاری بارالماسلار. مذکورلارنینگ حماقتی اشکارا بولغاندیک بولارنینگ حماقتی همه لارگا اشکارا بولادور.

^{۱۰} لیکن سن منینگ تعلیم گا، رفتاریم غه، مقصودیم غه، ایمانیم غه، صبریم گا محبتیم گا، تحملمیم گا،^{۱۱} قوغلانماغلیق لاریم غه، زحمت لاریم گا، آری انطاکیّه ده، ایقونیه ده و لیسترده تارتقان زحمت لاریم گا اوخشاش زحمت لارگا ایرگاشتینگ. منا شونداغ زحمت لار تارتقان من اما همه سیدین خداوند منی قوتقازدی.^{۱۲} لیکن مسیح یسوع دا تقوادارلیق بیلان عمر او تگوزادورغانلارنینگ همه سی قوغلانورلار.^{۱۳} چونکه یمان آدم لار و سحر باز لار بارغان ساری یمانراق بولوب اوزی ازیقیب کتیب باشقه لارنی آزدورورلار.^{۱۴} لیکن سن بولسانگ کیم دین تعلیم الغانینگ نی بیلیب اورگانگانینگده و اعتقاد قیلغانینگدا ثابت قالغیل.^{۱۵} مسیح یسوع غه بولغان ایمانینگ بیلان سنی نجات غه دانا قیلادورغان مقدس کتاب لارنی کچیگیلکینگدین بری بیلورسن.^{۱۶} خدانینگ الهامی بیلان بولغان هر کتاب تعلیم برگالی، ملامت قیلغالی، توزاتگالی و عدالت داکی ادب نی اورگاتگالی فائده لیق دور^{۱۷} تاکه خدانینگ آدمی طیارلانیب هر یخشی ایشقه یارانغودیک بولغای.

تورتونجی باب

^۱ خدانینگ آلدیدا و تیریك لاری بیلان اولوک لارنی حکم قیلادورغان مسیح یسوع نینگ آلدیدا آری انینگ اشکارا بولوشی توپه سیده و انینگ پادشاه لیقی توپه سیده سنگا چینگ نصیحت برورمن که^۲ سوزنی و عطا یتیب مناسب وقت دا و مناسب ایماس وقت دا چیقیب پند بریب

نصیحت قیلیب همه تحمّل بیان ملامت قیلیب تعلیم بر گایسن. ^۳ آدم لار صاف تعلیم گاتحمّل قیلماي اوز قولاق لاری قیمیلاشیچه اوز شهوت لاریگا موافق اوزیگا معلّم لاریغادورغان وقت کلور. ^۴ قولاق لارینی حقیقت دین توساب افسانه لارغه میل قیلورلار. ^۵ لیکن سن هر ایشدا اویغاق تورغیل. مشقّت گاتحمّل قیلغیل. بر مبشرینگ ایشی نی قیلغیل. خدمتینگنی پوتگوزگیل. ^۶ چونکه من ایمدی بر قربانديک تقدیم قیلینیب من واجلیم نینگ وقتی یتیب دور. ^۷ من یخشی یوگوروشنی قیلیب بولوب سفریم نی پوتگوزوب ایمان نی ساقلا دیم. ^۸ ایمدی مینینگ اوچون عدالت نینگ تاجی تیکلانیب طیار دور. انینگ اوزینی اول کونده عادل حکم قیلغوچی خداوند منگا برادور. اما یالغوز منگا ایماس بلکه انینگ اشکارا بولوشی نی دوست توتقوچیلار نینگ همه سیگا هم برادور.

^۹ آلدیراب پات قاشیم غه کلگیل. ^{۱۰} چونکه دیماس بو دنیانی دوست توتوب منی تاشلاب تسالونیکیکا کتیب دور. و کریسکس غلاطیه گا و تیتوس دالماتیاهه کتیب دور. ^{۱۱} یالغوز لوقا مینینگ بیلان دور. مرقوسنی اوزونگ بیلان الیب کلگیل چونکه اول اوزی خدمت گا منگا فائده لبق دور. ^{۱۲} تیخیکوسنی افسوسغه ایبار دیم. ^{۱۳} کلیشینگده من ترواسداکی کارپوس نینگ یانیدا قویوب کتگان ردانی و کتاب لارنی و مخصوصاً پوستین طومار لارینی الغاچ کلگیل. ^{۱۴} اسکندر میسگر منگا تولا یمانلیق قیلدی. خداوند انگا اوز قیلغانیغه موافق یاندورادور. ^{۱۵} سن هم انینگدین احتیاط قیلغیل چونکه بیز نینگ سوز لاریمیز گا تولا ضدلیق قیلیب دور. ^{۱۶} اولقی سورا قدا هیچ کیم مینینگ یار دیمیم گا کلمای همه سی منی تاشلا دیلار. بو عیب اولارغه سانالماسون. ^{۱۷} لیکن خداوند یانیم دا توروب منی قوتلاندوردی تاکه همه طائفه لار نینگ انگلاماقی اوچون انجیل نینگ بشارت مینینگ واسطه برله هر یرده انگلانغای. انینگ اوچون شیر نینگ اغیزیدین قوتولدوم. ^{۱۸} آری خداوند منی هر یمان ایشدین قوتقازیب اوز سماوی پادشاه لیقیغه یتگوزوب منگا نجات برادور. انگا ابدلار نینگ ابدیغچه جلال بولسون آمین.

^{۱۹} پریسکاغه و اکیلاغه و اونیسیفوروس نینگ اوییگا سلام ایغیل. ^{۲۰} اراستوس قورنتوسدا قالدی تروفیموسنی میلیتوسده کسل قویدوم. ^{۲۱} قیش بولماسدا آلدیراب کلگیل. آوبولوس و پودنس و لینوس و کلاودیا و برادر لار نینگ همه سی سнга سلام ایثورلار. ^{۲۲} خداوند سنینگ روحونگ بیلان بولسون. لطف عنایت سیز لار بیلان بولسون.

پاولوس رسول نینگ تیتوسغه پتوگان خطی

اولقی باب

خدانینگ ایلغانانلاری نینگ ایمانی اوچون و تقوادارلیقغه موافق بولغان حقیقت نینگ معرفتی اوچون خدانینگ بنده سی و یسوع مسیح نینگ رسولی بولغان پاولوسدین^۱ ایمانیمیز نینگ برلیکیگا موافق حقیقی بلام تیتوسغه سلام. خدا آتادین و قوتقازغوچیمیز مسیح یسوع دین عنایت و سلامتلیک بولسون.^۲ یالغان ایتالمایدورغان خدا ازلقى وقت لاردین ایلگاری وعده قیلغان ابدی تیریکلیک نینگ امیدى توغراسیدین ایباریلدیم. لیکن اوز وقتیدا قوتقازغوچیمیز خدانینگ بو یورو قیغه موافق منگا تاپشورولغان بشارت بیلان اوز سوزینی اشکارا قیلیب دور.

^۳ سنی کریده قویوب کتگانیم نینگ سببی شو ایردیکه کمیب قالغان ایشلارنی جایلاب قویوب سنگا بو یورغانیم دیک هر شهرده جماعت آقسقال لاری تعیینلاغایسن.^۴ اگر بر کیمر سه عیب سز بولسه اوزی یالغوز بر خاتون نینگ ایری بولسه بوزو غلوق و اطاعت سزلیک جهتیدین بدنامی بولماغان مؤمن بلالاری بولسه انی تیکلاغایسن.^۵ چونکه ایسقوپوس اوزی خدانینگ وکیلیدیک عیب سز بولوب اوزینی چونگ توتمايدورغان، پات اچیغلانمايدورغان، شرابغه مئیل قیلمايدورغان، اوروشمايدورغان، قبیح فائدهغه طمع قیلمايدورغان کشى بولسون.^۶ بلکه مهمان نواز بولوب یخشیلیقنی دوست تو تقوچی، هوشیار، عادل، مقدس، پرهیزگار،^۷ تعلیم گا موافق صادق سوزنی محکم توتادورغان کشى بولسون تاکه صاف تعلیم گا موافق نصیحت بر گالی و ضد تورغوچیلارغه ملامت بر گالی قادر بولغای.

^۸ چونکه تولا اطاعت سزلیک قیلغوچیلار و بیهوده سوزلاگوچیلار و آلداغوچیلار باردور، مخصوصاً ختنه لیکدین بولغانلار شونداغ ایکان.

^۹ شونداغلارنینگ اغیزی بند قیلماق کیراک دور چونکه قبیح فائده اوچون بیهوده تعلیم لار اورگاتیب تمام اوی لار خراب قیلورلار.^{۱۰} اولاردین بری یعنی اوز

پیغمبرلاری نینگ بری: کریدلیک لار همیشه یالغانچی و ایمان حیوان بولورلار. هورون یاتیب قرین لارینی توشقارورلار دیب ایتیب دور. ^{۱۳} اوشبو گواه لیق راست دور. بو وجهیدین اولارغه قاتیق ملامت قیلغیل تاکه ایماندا صحتلیک بولوب ^{۱۴} یهودیلارنینگ افسانه لاریغه و حقیقت دین یوز اوپروگان آدم لارنینگ بویوروق لاریغه قولاق سالماغایلار. ^{۱۵} پاك بولغانلارغه هر نرسه پاك دور لیکن ناپاك بولغانلارغه و ایمان سزلارغه هیچ نرسه پاك ایماس بلکه هم ذهن لاری هم ضمیرلاری ناپاك دور. ^{۱۶} خدانى تونورمیز دیب اقرار قیلورلار لیکن عمل لاری بیلان مونى انکار قیلورلار چونکه مکروه و اطاعت سز بولوب هیچ یخشی ایشقه یاراماسلار.

ایکینجی باب

^۱ لیکن سن صاف تعلیم گا لایق بولغاننى سوزلاگیل. ^۲ قرى آدم لارغه: پرهیزگار، ادبلیک، هوشیار بولوب ایماندا و محبت ده و صبرده صحتلیک بیلان تورونگلار دیب نصیحت برگیل. ^۳ شونداغ هم قرى خاتونلارغه: مقدسلاارگا لایق رفتار قیلیب غیبت قیلغوچی و تولا شراب خورلوققه قُل بولمای یخشیلیق نینگ معلمه لاری بولونگلار دیب نصیحت برگیل ^۴ تاکه اولار یاش خاتونلارغه اوز ایر و بلالارینی دوست توتوب ^۵ خدانینگ سوزیگا دشنام ایتماسون دیب هوشیار و عفتلیک بولوب اوز اویدین اوبدان خبر الیب اوز ایریگا اطاعت قیلغالی نصیحت برسونلار. ^۶ شونداغ هم یگیت لارگا: هر ایشدا هوشیار بولونگلار دیب نصیحت بریب ^۷ هر طریقه دا یخشی عمل لارده اوزونگنى بر نمونه دیک کورساتگیل. تعلیمینگ خالص پاکلیق، ادبلیک و صحیح عیب سز سوز بیلان بولسون ^۸ تاکه بیزگا ضد تورغوچی تویه میزده بر نمه ایتمای خجالت بولغای. ^۹ خدمتکارلارغه نصیحت برگیل که اولار اوز خواجه لاریغه بویون سونوب اولارنى هر ایشدا راضی قیلیب سوز یاندورماسونلار. ^{۱۰} و یا خیانت قیلمای بلکه هر ایشدا یخشی امینلیک کورساتیب قوتقاز غوچیمیز خدانینگ تعلیمیگا هر نرسه ده زینت برگایلار.

^{۱۱} چونکه خدانینگ همه آدم لارغه نجات یتگوزادورغان عنایتی اشکارا بولوب دور. ^{۱۲} بیزنى تربیت قیلیب تعلیم برورکه فاسغلیقنى و دنیاوی شهوت لارنى رد قیلیب بو دنیا دا هوشیارلیق و عدالت و تقوادارلیق بیلان یاشاب ^{۱۳} مبارک امیدمیزغه و عظیم خدانینگ و

قوتقازغوچیمیز مسیح یسوع نینگ جلالی نینگ اشکارا بولوشیغه منتظر بولغایمیز. ^۴ اول اوزینی بیزنینگ اوچون فدیه بردی تاکه بیزنی همه حق سزلیقدین قوتقازیب اوزیگا یخشی عمل لارده غیرتلیک خاص بر قوم تقدیس قیلیب طیار قیلغای. ^۵ مونی سوز قیلیب نصیحت بریب همه قدرت بیلان ملامت قیلغیل. هیچ کشی سنی تحقیر قیلماسون.

اوچونجی باب

^۱ اولارنینگ یادیغه کلتورگیل که سلطنت و حکومت لارگا بویون سونوب هر یخشی ایشقه طیار بولغایلار. ^۲ هیچ کیم نی دشنام قیلما ی تینج توروب یواش بولوب همه آدم لارغه ملایم لیق کورساتگایلار.

^۳ بیز بولساق هم بر وقت جاهل، اطاعت سز، ازیقیب کتیب قسم قسم شهوت لارگا و لذت لارگا قلیچلیق قیلیب یمانلیقدا و حسدده باشاب مکروه بولوب بربریمیزی یمان کورور ایردوک. ^۴ لیکن قوتقازغوچیمیز خدانینگ لطفی و انسانغه بولغان محبتی اشکارا بولغاندا بیزنی قوتقازدی. ^۵ اوزومیز قیلغان عدالت عمل لاریمیزنینگ جهتیدین ایماس بلکه اوز مرحمتیگا موافق ینگیدین توغولوش نینگ یویوشی بیلان و قدوس روح دا ینگوشلانماکیمیز بیلان بیزنی قوتقازدی. ^۶ اول روح نی قوتقازغوچیمیز یسوع مسیح نینگ واسطه سی برله اوستیمیزگا کنگر و چیلیک بیلان توکتی. ^۷ مونینگ بیلان ابدی تیریکلیک نینگ امیدگا موافق ایننگ عنایتی واسطه سی برله عادل قیلینیب وارث بولوندوق.

^۸ بو سوز صادق دور و خواهلارمن که خداغه ایشانگانلار اوزینی یخشی عمل لارگا کوندورسونلار دیب اولارغه چینگلیق بیلان جیکالانگایسن. بو ایشلار آدم لارغه یخشی و فائده لیق دور. ^۹ احق مباحثه لاردین و نسب نامه لاردین و شریعت توغراسیدا جدل قیلش و اوروشماقدین نری تورغیل چونکه شو ایشلار فائده سز و بیکاردور. ^{۱۰} لیکن مفارقت پیدا قیلغوچی بولسه انگا بر یا ایکی قاتیم نصیحت قیلغاندین کین انی رد قیلغیل. ^{۱۱} شونداغ آدم نینگ ازیقیب گناه قیلیب اوزیگا حکم کلتورگانی نی بیلورسن.

^{۱۲} ارتیماسنی یا تیخیکوسنی سنینگ قاشینگغه ایبارگانیم ده آلدیراب نیکوپولیسغه باریب مینگ آلدیم غه کلگیل چونکه قیشنی اندا اوتگوزگالی مصلحت توختاتیم. ^{۱۳} زیناس خطیب نینگ و اپولوس نینگ سفر جابدوقی نی هیچ نرسه سی کم بولماغودیک طیار قیلغالی

جهد قیلیب اولارنی یولغە سالغیل. ^{۱۴} برادرلاریمیز اوزی میوه سز قالماسلیقی اوچون لازم بولغان یرده یخشی عمل لار قیلیشنی اورگانسونلار. ^{۱۵} منینگ بیلان بولغانلارنینگ همه سی سنگا سلام ایتورلار. ایماندا بیزنی دوست توتقانلارنینگ همه سیگا سلام ایتغیل. عنایت همه نگیز بیلان بولسون.

پاولوس رسول نينگ فيليمونغه پتوگان خطی

۱ مسيح يسوع نينگ زندانی سی پاولوسدين و برادر تیموتیوسدين امراق همکاریمیز
فيليمونغه ۲ و همشیره میز اפיاعه و همسپاه رفیقیمیز ارخیوسغه و سنينگ اویونگداکی
جماعت گا سلام. ۳ آتامیز خدادین و خداوند يسوع مسیح دین سیزلارگا عنایت و سلامتیک
بولسون.

۴ دعا لاریم دا سنی یاد قیلیب همیشه خدایم غه شکر قیلورمن ۵ چونکه سنينگ مسیح
يسوع غه و همه مقدّسلارگا بولغان محبتینگ نينگ و امینلیکینگ نينگ باره سیدین
انگلاب دورمن. ۶ و دعا قیلورمن که مسیح ده بیزگا بریلگان همه یخشلیقنی بیلماکینگ
اوچون بیزده هم بولغان ایمانینگ قوتلانیب عملگا کلتورولگای. ۷ ای برادریم سنينگ
محبتینگ دین تولا خوشلوق و تسلّی تاپتیم چونکه مقدّسلارننگ کونگل لاری سنينگ
واسطه ننگ برله سویونوب راحت تاپیب دور.

۸ انینگ اوچون لایق بولغاننی سنگا بویورغالی مسیح ده حقیق بولسه مو ۹ محبت
جهتیدین یالبارورمن آری من ایمدی مسیح يسوع نينگ زندانی سی بولوب قریب کتگان
پاولوس ۱۰ نينگ زنجیرلاریم دا توغقان بلام اونیسیموس اوچون سنگا یالبارورمن. ۱۱ اول
اوزی بر وقت سنگا فائده سز ایردی لیکن ایمدی هم سنگا هم منگا فائده لیک بولوب دور
۱۲ انی سنينگ قاشینگغه یاندوروب ایبارسام اوز کونگلوبنی ایبارگانديک بولدی. ۱۳ من
اوزوم انجیل اوچون زنجیرلاردا تورسام سنينگ اورنونگده منگا خدمت قیلماقی اوچون
انی اوز یانیم دا الیب قالغالی خواهارلار ایردیم ۱۴ لیکن سندن سورمای هیچ نمه قیلغالی
خواهارلامدیم تاکه قیلغان یخشلیقینگ ناچارلیق دین بولمای کونگل خوشلوقیدین بولغای.
۱۵ ابدغچه سنينگ کی بولماقی اوچون بر آز وقت سندن آیریلدی. ۱۶ موندین کین قلدیک
ایماس بلکه قلدین افضل آری بر امراق برادرديک اوزونگگا بولغای مخصوصاً منگا
شونداغ بولوب دور. قانچه زیاده راک سنگا هم جسم ده هم خداوندده بر امراق برادرديک
بولغای. ۱۷ اگر منی اوزونگگا برادرديک ساناسانگ انی اوزوم دیک قبول قیلغیل. ۱۸ سنگا

بر ناحقلیق قیلغان بولسه یا سندین قرضی بولسه شونی منینگ حساییم غه پتوگیل.^{۱۹} من پاولوس اوز قولوم بیلان یازدیم من اوزوم ادا قیلورمن. سن بولسانگ اوزونگی نی هم منگا برگالی قرضداردورسن.^{۲۰} آری ای برادریم خداوندده سندین منگا منفعت بولسون. مسیح ده کونگولوم نی راحتلان دورگیل.

^{۲۱} اطاعتینگگا اعتماد قیلیب ایتقانییم دین اشوغراق قیلادورغانینگی نی بیلیب سنگا پتودوم.^{۲۲} مونیگدین باشقه منگا بر توشادورغان اوی طیار قیلغیل. چونکه دعالارینگیزینگی واسطه سی برله سیزلارگا بریلادورغانیم نی امید قیلورمن.^{۲۳} مسیح یسوع دا منینگ هم اسیریم بولغان اپافراس^{۲۴} و منینگ همکارلاریم بولغان مرقوس، ارستارخوس، دیماس و لوقا سنگا سلام ایتورلار.
^{۲۵} خداوند یسوع مسیح نینگ لطفی روحونگیز بیلان بولسون.

عبرانیلارغه پتولگان خط

اولقى باب

خدا ایلگارکی زمانلاردا پیغمبرلارنینگ واسطه سی برله تولا مرتبه و تولا طریقه دا آتابالارغه سوز قیلغاندین کین شو آخرقی کونلارده اوغلی نینگ واسطه سی برله بیزگا سوز قیلدی. ^۲ انینگ اوزینی هر نرسه گا وارث قیلدی آری انینگ واسطه سی برله دنیانی هم یراآتی. ^۳ اول اوزی انینگ جلالی نینگ تابشی و انینگ اصل ذاتی نینگ صورتی بولوب قدرتی نینگ سوزی برله هر نرسه نی محافظت قیلیب کوتاریب گناه لارنینگ یویولوشی نی تمام قیلغاندین کین اعلاى علیینده عظیم بولغان نینگ اونگ یانیدا اولتوروب دور. ^۴ و فرشته لاردین شونچه اولوغ بولغاندین کین اولارنینگ کی دین قانچه افضل بر اسم نی میراث الیب دور.

^۵ چونکه سن منینگ اوغولوم دورسن بوکون سنینگ آتانگ بولدوم و یا من انگا آتا بولورمن و اول منینگ اوغولوم بولور دیب فرشته لارنینگ قایسی سیغه اییب دور؟ ^۶ و تونجی نی دنیاغه ینه کیرگوز گانده: خدانینگ فرشته لاری نینگ همه سی انگا سجده قیلسونلار دیب ایٹی. ^۷ اما فرشته لار توغراسیدا ایتورکه اوز فرشته لارینی شمال لار و خدمتکارلارینی اوت یالقینی قیلور. ^۸ لیکن اوغول نینگ توغراسیدا ایتورکه ای خدا سنینگ تختینگ ابدالابد قالور و سنینگ پادشاه لیقینگ نینگ سلطنت عصاصی راستلیق نینگ سلطنت عصاصی دور. ^۹ عدالت نی دوست تو توب فاسغلیق نی یمان کوروب دورسن. انینگ اوچون سنینگ تنگرینگ خدا اوزی همبرادرلارینگدین زیاده خرسندلیک یاغی بیلان سنی مسح قیلیب دور. ^{۱۰} و ینه ایتورکه سن ای خداوند قدیم دین یرنینگ اولی نی قویوب دورسن و آسمانلار سنینگ قول لارینگ نینگ عمل دور. ^{۱۱} اولار یوق بولورلار اما سن ثابت تورورسن، اولارنینگ همه سی ایگیندیک کهنه لیب کتادور، ^{۱۲} بر لباسدیک اولارنی تگیشتورورسن و اولار تبدیل بولورلار. اما سن اوز ذاتینگدا تورورسن و یل لارینگ نینگ توگوشی یوق دور. ^{۱۳} اما: من دشمن لارینگ نی پوت لارینگغه بر قدمگاه قیلغونچه منینگ اونگ یانیم دا اولتورغیل دیب فرشته لارنینگ قایسی سیغه اییب دور؟ ^{۱۴} اولارنینگ همه سی نجات غه وارث بولادورغانلارنینگ خدمتی اوچون ایباریلگان خادم روح لار ایماسمو؟

ایکینجی باب

انینگ اوچون انگلاغانیمیزغه دقت قیلیب باقالی تاکه هلاک بولماغایمیز^۲ چونکه فرشته لارنینگ واسطه سی برله ایتیلغان سوز ثابت قالغان بولسه و هر تجاوز و اطاعت سزلیک اوز حق سزاسی نی تاپغان بولسه^۳ انداغ اولوغ نجات نی قبول قیلما ساق قایداغ قوتولالورمیز؟ اول نجات اوزی خداوندنینگ واسطه سی برله بشارت بریلیب اندین کین ایننگدین انگلاغانلاردین بیزگا تصدیق قیلینیب دور.^۴ و خدا اوز اراده سیگا موافق علامت و معجزه لار و باشقه باشقه قدرتلیک عمل لار و قدوس روح برگانی بیلان شهادت قیلیب دور.

^۵ چونکه بیز ایننگ باره سیده سوزلاگان باقی عالم نی فرشته لارنینگ حکمی استیدا قویمادی. ^۶ اما بر کیمرسه بر یرده گواه لیق بریب ایتیب دورکه آدم نمه دورکه سن انی یاد قیلغایسن و آدم اوغلی که سن انی یوقلاغایسن؟^۷ آزغنه وقت انی فرشته لاردین توبراک قیلیب اندین عزت و جلال بیلان انی تاجلاندوروب سن. و انی قول لارنینگ ایننگ ایشلاریغه سلطنت قیلغالی تورغوزوب همه نرسه لارنی ایننگ پوت لاری نینگ آستیغه قویوب دورسن. ^۸ چونکه همه نرسه نی ایننگ قول آستیغه قویغاندا ایننگ قول آستیغه سالماغان هیچ نرسه نی قویماب دور. لیکن تخی همه نرسه نینگ ایننگ قول آستیغه قویولغانی نی کورمادوک.^۹ اما خدانینگ عنایتی بیلان همه سی اوچون اولوم نی تاتیسون دیب آزغنه وقت فرشته لاردین توبراک قیلینغان یسوع نینگ اوز اولومی نینگ زحمتی جهتیدین جلال و عزت بیلان تاجلاندورولغانی نی کوردوک.

^{۱۰} چونکه همه نرسه ایننگ اوچون بولوب همه نرسه ایننگ واسطه سی برله بولغان نینگ اوزی تولا اوغول لارنی جلالغه باشلاغانیدا اولارنینگ نجاتی نینگ امیرینی زحمت لار بیلان کامل قیلغالی انگا لایق ایردی. ^{۱۱} چونکه تقدیس قیلغوچی اوزی و تقدیس قیلینغانلارنینگ همه سی بر آتادین دور. ^{۱۲} ایننگ اوچون اولارنی برادر دیگالی اواتمای ^{۱۳} ایتورکه اسمینگ نی برادرلاریم گا بیان قیلامن، جماعت نینگ اوتراسیدا سنگا حمد ایتورمن. ^{۱۴} ینه ایتورکه من انگا توکل قیلورمن. و ینه: منا من و خدا منگا برگان بلالار دیب ایتور. ^{۱۵} و بلالار قانیدن و جسم دین حصه دار بولغاچ اول هم اولاردیک مونیگدین حصه دار بولدی تاکه اولوم نینگ اوستیگا قدرتی بولغان کیمرسه نی یعنی ابلیسنی اوز

اولومی نینگ واسطه سی برله یوقاتیب^{۱۵} اولوم نینگ قورقونجیدین تمام عمریده قُل لوققه کرفتار بولغانلارنی آزاد قیلغای.^{۱۶} چونکه بدرستی فرشته لارنینگ ایلگیدین توتمای ابراهیم نسلی نینگ ایلگیدین توتادور.^{۱۷} بو وجهیدین همه ایشدا برادرلارگا اوخشاش بولماقی کیراک ایردی تاکه مرحمتلیک بولوب قَوْم نینگ گناه لارینی کفارت قیلماق اوچون خداغه متعلق بولغان ایشلاردا امین بر اولوغ کاهن بولغای.^{۱۸} چونکه اول اوزی امتحان قیلینیب زحمت تارتقانی بیلان امتحان قیلینغانلارغه یاردم برالور.

اوچونجی باب

انینگ اوچون ای سماوی دعوت نینگ شریک لاری بولغان مقدّس برادرلار اقراریمیز نینگ رسولی و اولوغ کاهنی یسوع غه قایلانگلار.^۲ موسی انینگ تمام اوئیده امین بولغاندیک یسوع اوزینی تعیین قیلغان کیمرسه گا امین ایردی.^۳ چونکه اوئی یاساغان کیمرسه اویدین عزّتلیگراک بولغاندیک یسوع اوزی موسی دین قانچه چونگراق جلالغه لایق دور.^۴ چونکه هر اوئی بر کیم دین یاسالور لیکن همه سی نی یاساغوچی خدادور.^۵ و موسی بشارت بریلادورغان سوزگا گواه لبق برماک اوچون انینگ تمام اوئیده بر خدمتکار دیک امین ایردی.^۶ لیکن مسیح انینگ اوئی نینگ اوستیده اوغول دیک امین ایردی. و اگر امید نینگ خاطر جمع لیکئی نی و فخرینی آخر غچه محکم توتساق انینگ اوئی بیز اوزومیز دورمیز.

^۷ بو وجهیدین روح القدّس ایتورکه بوکون انینگ آوازینی انگلاسانگیز^۸ اولار چولده غضبیم نی کلتوروب امتحان کونیده قیلغانلاری دیک کونگل لارینگیزنی قاتیق قیلمانگلار.^۹ اول یرده آتابابا لارینگیز قرق یل عمل لاریم نی کوروب منی امتحان قیلیب سینار ایردی لار.^{۱۰} انینگ اوچون شو نسلدین بیزار بولوب ایتم: اولار همیشه اوز کونگل لاری بیلان ازیقیب کتیب یول لاریم نی بیلماس ایردی لار.^{۱۱} شونداغ که آرمگاهیم غه کیرماسونلار دیب اچغیم دا قسم قیلدیم.^{۱۲} انینگ اوچون ای برادرلار احتیاط قیلینگلارکه هیچ برینگیزده تیریک خدادین ازیقیب کتیشگا سبب بولادورغان یمان و ایمان سز بر کونگل تاپیلماسون.^{۱۳} لیکن بوکون غنیمت ایکان دیب ایتیلغان هر کونی اوزونگیزگا نصیحت قیلینگلارکه هیچ برینگیز گناه نینگ آلدماقی بیلان قاتیب قالماسون.^{۱۴} چونکه دسلا بذاکی اعتمادیمیزنی

آخرغچه محکم توتساق مسیح نینگ شريك لاری بولوب دورمیز. ^۵ بوکون ایننگ آوازینی انگلاسانگیز غضبیم نی کلتورگانلاریداکى ديك كونگل لارینگیزنی قاتیق قیلمانگلار ديب ایتیلغانیدا ^{۱۶} ایننگ سوزینی انگلاب غضبى نی کلتورگانلار قایسی ایردیلار؟ موسی بیلان مصر دین چیقغانلار نینگ همه سی ایماسمو؟ ^{۱۷} اما قرق یل ایچیده قایسیلاردین بیزار بولدی؟ آیا گناه قیلغانلاردین ایماسمو؟ بولار نینگ بدنلاری چولده توشوب قالدی. ^{۱۸} و آرامگاهیم غه کیرماسونلار ديب اول اوزی اولار نینگ توپه سیده قسَم قیلغان کشیلار قایسی ایردی؟ اطاعت سزلیك لار ایماسمو؟ ^{۱۹} و کورورمیزکه اولار ایمان سزلیق اوچون کیرالمادیلار.

تورتونجی باب

^۱ ایننگ آرامگاهیه کیریشگا بر وعده ثابت قالغاندین کین سیزلاردین هیچ کیم یولدا باقی قالماسون ديب آگاه بولوب قورقالی. ^۲ چونکه اولارغه خوشخبر بشارت بریلگانديک بیزگا هم بشارت بریلیب دور. لیکن انگلانغان سوز ایمان نینگ واسطه سی برله انگلاغوجیلار بیلان برلاشماگانی اوچون بولارغه منفعت یتگوزمادی. ^۳ اما بیز ایشانگانلار راحت گا کیرامیز چونکه: اولار منینگ آرامگاهیم غه کیرماسونلار ديب اچيغیم دا قسَم قیلدیم ديب ایتیلیب دور هرچند عمل لاری دنیانینگ اولدانغانیدین بری طیارلانغان ایردی. ^۴ چونکه بر یرده یتنجی کون نینگ باره سیده شونداغ ایتیکه و خدا یتنجی کونی اوز همه ایشلاریدین راحت قیلدی. ^۵ و ینه: اولار منینگ آرامگاهیم غه کیرماسونلار ديب موندا ایتیلیب دور. ^۶ و بعضیلار نینگ راحت گا کیرماکی تعیین بولغاچ و ایلگاری قچقیریلغانلار اطاعت سزلیکی اوچون کیرماگاچ ^۷ اول اوزی ینه بر کون تعیین قیلیب بر مونچه وقت دین کین داود نینگ واسطه سی برله بوکون ديب ایلگاری ذکر قیلینغانديک: بوکون ایننگ آوازینی انگلاسانگیز كونگل لارینگیزنی قاتیق قیلمانگلار ديب ایتی. ^۸ چونکه اگر یشوع اولارنی آرامگاه غه کیرگوزگان بولسه ایردی خدا کین کلا دورغان باشقه بر کون نینگ باره سیده سوز قیلماس ایردی. ^۹ ایننگ اوچون خدانینگ قومغه بر سبت راحتی باقی قالیب دور. ^{۱۰} چونکه خدا اوز ایشلاریدین راحت قیلغانديک ایننگ آرامگاهیه کیرگان کیمرسه اوز ایشلاریدین راحت تاپیب دور.

۱۱ انینگ اوچون اول آرامگاهه کیریشگا جهد قیلالی تاکه هیچ کیم اولاردیک توشوب اطاعت سزلیکگا عبرت بولماغای. ۱۲ چونکه خدانینگ سوزی تیریک و کوچلوق دور و ایکی بسلیق قلیچدین ایتیگرک بولوب جاننی و روحنی و باغیشلارنی و بلیکنی جدا قیلغونچه لیق اوتوب کونگل نینگ فکر بیلان نیت لارینی نقتیش قیلور. ۱۳ و انینگ آلدیدا یاشوروغلوق هیچ بر مخلوق یوق دور بلکه انینگ کوزلاری نینگ آلدیدا هر نرسه اوچوق و اشکارادور. و انینگ آلدیدا حساب برماکچی دورمیز.

۱۴ آسمانلارغه چیقغان یسوع ابن الله بیزنینگ اولوغ کاهنیمیز بولغاندین کین افرارنی محکم توتالی. ۱۵ چونگ ضعیفلیق لاریمیزغه همدرد بولالمایدورغان اولوغ کاهنیمیز یوق دور بلکه گناه قیلمای بیزگا اوخشاش هر ایشدا امتحان قیلینغان بر اولوغ کاهنیمیز باردور. ۱۶ انینگ اوچون خاطر جمع لیک بیلان مرحمت تختی نینگ آلدیغه بارالی تاکه مرحمت قبول قلیب لازم وقت دا یاردملانیشمیزگا توفیق تاپغایمیز.

بشنجی باب

۱ چونکه اولوغ کاهن بولادورغان هر کیمرسه آدم لاردین ایلغانیب گناه لار اوچون هدیه بیلان قربانلار اوتگوزگالی آدم لارنینگ حقیدا خدانینگ آلدیدا خدمت قیلماق اوچون تورغوزولور. ۲ اوزی ضعیفلیقه کرفتار بولغاچ جاهل لارغه و ازیقیب کتگانلارگا تحمّل قیللور. ۳ شو و جهیدین قوم اوچون گناه قربانی اوتگوزگاندیک اوزی اوچون هم اوتگوزماکچی دور. ۴ و هاروندیک خدادین قچقیریلماسه هیچ کیم اوزیگا بو مرتبهنی المایدور. ۵ شونداغ مسیح هم اولوغ کاهن بولماق اوچون اوزیگا جلال برمادی بلکه انگا: سن مینگ اوغولوم دورسن، بوکون سنینگ آتانگ بولدوم دیب ایتقان کیمرسه انگا جلال بردی. ۶ و: سن ملکی صدق نینگ طریقه سیدا ابدغچه بر کاهن دورسن دیب باشقه بر یرده ایتیب دور. ۷ اول اوزی جسمی نینگ کونلاریده قاتیق فریاد و کوز یاشلاری بیلان اوزینی اولوم دین قوتقازالایدورغان کیمرسه گا دعا و تیلک لار کلتوروب مُستجاب بولوب مضطر بلیکیدین قوتولدی. ۸ اول اوزی اوغول بولغانی بیلان تارتقان زحمت لاریدین اطاعت اورگانیب ۹ کامل بولوب اوزیگا اطاعت قیلغانلارنینگ همه سیگا ابدی نجات غه سبب بولوب ۱۰ خدادین ملکی صدق نینگ طریقه سیدا اولوغ کاهن آتاندی.

۱۱ مونیگ باره سیده ایتقالی تولا سوزومیز بار لیکن قولاقلارینگیز اغیرلاسقانی اوچون شونی سوز بیلان روشن قیلماق مشکل دور. ۱۲ چونکه معلّم بولادورغان وقتینگیز کلگانی بیلان خدانینگ کلامی نینگ ابتدا قاعده لارینی ینگیدین سیزلارگا اورگاتیلش لازم بولور ایردی. و قویاق طعام کوتارالمادی، سوت گا محتاج بولغانلاردیک بولوب قالدینگیز. ۱۳ اما سوت ایچادورغان کیمرسه کچیک بلا بولغاچ عدالت سوزیگا پیشقان ایماس. ۱۴ لیکن قویاق طعام پیشقان آدم اوچون یعنی عادت بیلان یخشی نی و ایمان نی آیریشقه ذهن لارینی کوندورگانلار اوچون دور.

التنجی باب

۱۵ انینگ اوچون مسیح باره سیداکی تعلیم نینگ ابتدا قاعده لاری بیلان توختامای کامل لیققه بارالی و اولوک عمل لار دین توبه قیلش و خداغه ایمان کلتوروش بیلان و تعمیدنینگ و قول قویوش نینگ و اولوک لار نینگ قویوشی نینگ و ابدی حکم نینگ تعلیمی بیلان ینه اول سالمایی. ۱۶ خدا اذن برسه شونی قیلالی. ۱۷ چونکه بر وقت یاروغلوق تاپیب سماوی عطیه نی تاتیب قدّوس روح غه حصّه دار بولوب خدانینگ قدّوس سوزینی و کلادورغان عالم نینگ قدرت لارینی تاتیغانلار ۱۸ تاپیب کتیب توشسه ینه توبه اوچون ینگوشلانماکی ممکن بولماس چونکه اولار خدانینگ اوغلی نی اوزیگا ینگیدین دارغه تارتیب انی رسوا قیلیب دور. ۱۹ منا پات اوز اوستیگا یاغقان یامغورنی ایچگان زمین اوزینی تریغانلار اوچون منفعتلیک گیاه حصولغه کلتورور. انداغ بر زمین خدادین برکت تاپار.

۲۰ لیکن تیکان بیلان یانتاق لار اوندورسه اول اوزی بی فائده بولوب لعنت گا یقین کلیب دور و انینگ آخری کویدورولوش بولور.

۲۱ لیکن ای امراق لار شونداغ سوز قیلساق هم یخشیراق و نجات غه متعلق بولغان نینگ باره سیده سیز نینگ جهتینگیز دین خاطر جمع دورمیز. ۲۲ چونکه خدا سیز نینگ مقدّسلارگا خدمت قیلغانینگیز و قیلیب تورغانینگیز بیلان انینگ اسمیغه کورساتگان محبتینگیزنی و عمل لارینگیزنی اونوتقودیک ظالم ایماس. ۲۳ اما خواهلارمیز که سیزلاردین هر بری امیدینگ کامل خاطر جمع لیکى اوچون آخرچغه اوخشاش جهد کورساتگای ۲۴ تاکه سُست بولمای ایمان و صبر برله وعده لارگا وارث بولغانلارغه ایرگاشگایسزلار.

۱۳ چونکه خدا ابراهیم غه وعده‌نی بر گانده توپه سیده قَسَم قیلغالی اوزیدین اولوغراق کیمرسه تاپیلماغاچ اوزی بیلان قَسَم قیلیب: ۱۴ بتحقیق برکتلاماگلیک بیلان سنی مبارکلاب اوستورماگلیک بیلان سنی آوتورمن دیب ایتی. ۱۵ و اول بو وجهی بیلان صبر و تحمّل قیلیب وعده‌نی تاپتی. ۱۶ چونکه آدم لار اوزیدین اولوغراق کیمرسه بیلان قَسَم قیلورلار و قَسَم نینگ اثباتی بیلان اولارنینگ همه اوروش جدل لاری توگاتیلور. ۱۷ و خدا اوزی وعده‌نینگ وارث لاریغه اوز مصلحتی نینگ تبدیل بولماسلیقی نی تخی اشوغراق اشکارا قیلیشنی خواهلاب قَسَم نی اوتراغه سالدی. ۱۸ مونینگ بیلان اولارنینگ اوزیده خدا یالغان ایتالمایدورغان ایکی یانمایدورغان ایش بیلان بیز آلدیمیزدای امیدنی محکم توتوب قوتولغانلار چونگ تسلّی تاپغایمیز. ۱۹ شو امید جانیمیزنینگ محکم و ثابت لنگری بولوب مقدّس نینگ پرده‌سی نینگ ایچ طرفیگا یتیشادور. ۲۰ اول یرگا یسوع بیزنینگ اوچون باشلاغو چیمیزدیک کیریب ملکی صدق نینگ طریقه سیدا ابدغچه اولوغ کاهن بولوب دور.

یتنجی باب

۱ چونکه شو ملکی صدق اوزی سالیم نینگ پادشاهی بولوب خدا متعال نینگ کاهنی ایردی. ابراهیم پادشاه لارنی اوروب یانغانیدا شو اوزی انگا اوچراب انی مبارکلا دی. ۲ و ابراهیم هر نرسه دین انگا عشر آیریپ بردی. انینگ اسمی نینگ معنی سی هم عدالت نینگ پادشاهی و هم سالیم نینگ پادشاهی یعنی سلامت نینگ پادشاهی بولور. ۳ آتاسز، اناسز و نسب نامه سز بولوب کونلاری نینگ ابتداسی و عمری نینگ انتھاسی یوق بلکه ابن اللّه غه اوخشاش قیلینب همیشه کاهن قالور. ۴ منا اول انداغ اولوغ کیمرسه ایکان که آتابابالارنینگ چونگی ابراهیم اوزی اولجانینگ یخشی سیدین انگا عشر آیریپ بردی. ۵ و بنی لاییدین کاهنلیق مرتبه‌سی نی تاپغانلار اوزیگا بریلگان امرگا قایلاب شریعت گا موافق قوم دین یعنی ابراهیم نینگ پوشتیدین چیقغان اوز برادرلاریدین عشر الورلار. ۶ لیکن بو اوزی اولارنینگ اوروغیدین بولمای ابراهیم دین یعنی وعده لارنی تاپغان کیمرسه دین عشر الیب انی مبارکلا دی. ۷ اما بی شک شونداغ ایکان که کچیکی چونگدین مبارکلانور. ۸ و موندا اولوم لوك آدم لار عشر الورلار لیکن اندا: اول تیریک ایکان دیب گواه لیق تاپغان کیمرسه عشر الادور. ۹ و عشر الادورغان لای اوزی ابراهیم نینگ واسطه‌سی برله عشر بردی دیب

ایتقالی بولادور.^{۱۰} چونکه ملکی صدق ابراهیم‌غه اوچراغاندا لاوی تخی اوز آتاباسی نینگ پوشتیدا ایردی.^{۱۱} و اگر انینگ واسطه‌سی برله قَوْم‌غه شریعت تعمیر قیلینغان لاولیق کاهنلیقی بیلان کامل لیق تاپیلسه ایردی هارون نینگ طریقه‌سیدا آتانمای ملکی صدق نینگ طریقه‌سیدا آتانغان باشقه بر کاهن نینگ قوپاریلیشیغه نمه حاجت بولور ایردی؟^{۱۲} اما کاهنلیق یوتگالسه شریعت نینگ یوتگالماکی هم لازم کلور.^{۱۳} چونکه مونینگ بیلان ذکر قیلینغان کیمرسه هیچ بر کشی سی قربانگاه نینگ آلدیدا خدمت قیلماغان باشقه بر قبیلهدین ایردی.^{۱۴} منا خداوندیمیز نینگ یهودا قبیله‌سیدین چیقغانی اشکارادور و شو قبیله نینگ حقیدا موسی کاهن لار باره‌سیده هیچ سوز قیلماغان دور.^{۱۵} و ملکی صدق نینگ اوخشاشلیقیدا باشقه بر کاهن قوپاریلغاندین کین مذکور ایش تخی اشکارا بولادور.^{۱۶} چونکه اول اوزی جسمانی بویوروق نینگ شریعتیگا موافق ایماس بلکه ضائع بولمایدورغان تیریکلیک نینگ قوتی بیلان کاهن بولوب دور.^{۱۷} منا انینگ باره‌سیدین: سن ملکی صدق نینگ طریقه‌سیدا ابدغچه کاهن دورسن دیب گواه‌لیق بریلیب دور.

^{۱۸} ایمی ایلگارکی بر امر اوزی ضعیف و فائده‌سز بولغانی اوچون بیکار قیلینور.
^{۱۹} چونکه شریعت هیچ نرسه‌نی کامل قیلالمادی بلکه انینگ اورنیغه بیزنی خداغه یقین کلتورادورغان یخشیراق بر امید بریلدی.^{۲۰} و شونداغ ایکان که بو ایش قَسَم سز بولمادی اما بولار قَسَم سز کاهن بولدیلار.^{۲۱} لیکن شو اوزی قَسَم بیلان کاهن بولدی آری انینگ باره‌سیده خداوند: سن ابدغچه کاهن دورسن دیب قَسَم قیلیب پشیمان بولماس دیگان کیمرسه نینگ واسطه‌سی برله کاهن بولدی.^{۲۲} آری یسوع شونچه افضلرک بر عهدنینگ کفیلی بولدی.

^{۲۳} و بو کاهن لار خدمتیده قالیشیدین اولوم بیلان توسولغانی اوچون اولارنینگ تولاراق بولماقی کیراک ایردی.^{۲۴} لیکن شو اوزی ابدغچه قالادورغانی اوچون ضائع بولمایدورغان بر کاهنلیق نی تاپیب دور.^{۲۵} بو وجهیدین انینگ واسطه‌سی برله خدانینگ آلدیغه کلگانلارگا شفاعت قیلماق اوچون همیشه تیریک توروب اولارنی تماماً قوتقازغالی قادر دور.

^{۲۶} چونکه شونداغ بر کاهن یعنی قدّوس، گناه‌سز، داغ سز بولوب گناه کارلاردین آیریلیب آسمانلاردین ایگیزلانگان بر اولوغ کاهن بیزگا لازم دور.^{۲۷} باشقه اولوغ کاهن لارغه لازم بولغاندیک بو اولوغ کاهنغه کونده اول اوز گناه‌لاری اوچون اندین قَوْم‌نینگ گناه‌لاری اوچون قربانلیق اوتگوزگالی لازم کلمایدور چونکه اوزینی قربان

قیلغانیدا مونی بر مرتبه ده قیلدی.^۸ شریعت اوزی ضعیفلیقی بار آدم لارنی اولوغ کاهنلیققه تعیینلایدور لیکن شریعت دین کین کلگان قسمنینگ سوزی ابدغچه کامل بولغان اوغولنی تعیینلاب دور.

سکزنجی باب

۱ اما ایلتادورغانیمیز نینگ باش سوزی شوکه آسمانلارداکی عظیم بولغان نینگ تختی نینگ اونگ یانیدا اولتور و غلوق بر اولوغ کاهنیمیز باردور. ۲ اول اوزی مقدّسه یعنی آدم ایماس بلکه خداوند اوزی یاشاغان مسکنده خدمت قیلیب تورادور. ۳ چونکه هر اولوغ کاهن هدیه لار و قربانلار کلتورگالی تیکلانور. انینگ اوچون بو اوزی نینگ بر نمه کلتورماکی هم کیراک ایردی. ۴ اگر دنیا دا بولسه ایردی اول اوزی کاهن بولماس ایردی چونکه اندا شریعت گا موافق هدیه لار کلتورادورغان باشقه لار باردور. ۵ اولار سماوی مسکن نینگ صورتی و سایه سی بولغان مقدّسه خدمت قیلیب تورورلار. ۶ چونکه موسی شهادت چادرینی یاساغالی تورغانیدا انگا وحی کلدیکه آگاه بولغیل که همه سی نی تاغدا سنگا کورساتیلگان نمونه گا اوخشاش قیلغایسن دیدی. ۷ لیکن بو اوزی افضلرک و عده لار بیلان قاعده لانیب ثابت قیلینغان بر عهد نینگ میانچی سی بولغاچ افضلرک بر خدمت تاییب دور.

۸ چونکه اولقی عهد عیب سز بولسه ایردی ینه برینی اورناشتوروش لازم کلماس ایردی. ۹ اولارنی عیلاب ایتورکه من بیت اسرائیل و بیت یهودا بیلان ینگ بر عهد قیلادورغان کونلار کلور دیب خداوند ایتور. ۱۰ بو عهد من آتابابالارینی مصر یورتیدین چیقارماق اوچون اولار نینگ قولیدین توتقان کونده اولار بیلان قیلغان عهدیم دیک ایماس چونکه اول عهدیم ده اولار ثابت قالمادی. انینگ اوچون اولار بیلان ایشیم بولمادی دیب خداوند ایتور. ۱۱ منا خداوند ایتورکه من کلادورغان کونلارده بیت اسرائیل بیلان قیلادورغان عهدیم شودورکه امرلاریم نی ذهن لاریگا قویوب کونگل لاریگا پتورمن و من اولار نینگ تنگریسی بولورمن و اولار منینگ قومیم بولورلار. ۱۲ اولار نینگ هیچ بری اوز همسایه سیگا و هیچ بری اوز برادر یگا اورگاتیب: خداوندنی تونوغیل دیب ایتماس بلکه کچیکیدین تارتیب چونگ لاریغچه همه سی منی تونورلار. ۱۳ چونکه مرحمتیم بیلان حق سزلیق لارینی باغیشلاب گناه لارینی ینه یاد قیلمايمن.

^{۱۳} ینگى عهد دىگانی بیلان اولقى سی نی كهنه قیلدی لیکن كهنه بولوب یاشانغان نینگ یوقالیشى یقین دور.

توقوزونجی باب

^۱ اما اولقى عهد نینگ عبادت قاعده لاری و دنیاوی مقدس چادری بار ایردی. ^۲ چونكه شهادت چادری نینگ بر آلدی خانه سی بار ایردی. انینگده شمعدان و جوزه بیلان تقدّمه نانلاری بار ایردی. و بو اوی مقدس خانه آتاندی. ^۳ لیکن ایکنجی پرده نینگ کینیده همه دین مقدس خانه دیگان بر اوی بار ایردی. ^۴ انینگده آلتون بیلان قاپلانغان بخور قربانگاهی و هر طرفی آلتون بیلان قاپلانغان عهد صندوقی بار ایردی. و انینگ ایچیده مَنّ بار بر آلتون کوزه و هارون نینگ کوكلاگان عصاسی و عهد نینگ تخته لاری بار ایردی. ^۵ و انینگ اوستیده مرحمت تختی نی سایه لاندوروب تورغان جلال لیق کروپ لار بار ایردی. بو نرسه لار نینگ هر بری باره سیدین سوز لاگالی ایمدی فرصت بولمايدور.

^۶ بو نرسه لار شو طریقّه دا ترتیب قیلینب ایردی. و کاهن لار کونده آلدی خانه غه کیریب عبادت خدمتی نی قیلیب تورور لار. ^۷ و ایچگارکی خانه غه یالغوز اولوغ کاهن یلدا بر مرتبه کیرادور. اما قان الیب کلمای کیرمايدور. و اول قاننی اوزی اوچون و قوم نینگ سهوان گناه لاری اوچون تقدیم قیلور. ^۸ مونینگ بیلان روح القدس معلوم قیلیب دور که آلدی خانه بار وقت دا همه دین مقدس خانه غه بارادورغان یول تخی اشکارا بولماپ دور. ^۹ و شو اوزی حاضر قی وقت نینگ مثالی دور و شونینگه موافق عبادت خدمتی قیلغوچی نی ضمیر جهتیدین کامل قیلالمايدورغان هدیه لار و قربانلار تقدیم قیلینور. ^{۱۰} و قربان بویوروق لاری اوزی یش و ایچیش نینگ و باشقه باشقه یویولماغلیق نینگ قاعده لاری دیک همه ایشلار نینگ توزاتیلادورغان وقتینچه توختاتیلغان خاص جسمانی فرضلار بولادور.

^{۱۱} اما کلادورغان نعمت لار نینگ اولوغ کاهنی مسیح کلب قول بیلان یاسالماغان مسکندین یعنی بو خلقت دین بولماغان چونگراق و کامراق مسکندین اوتوب ^{۱۲} تا کالار نینگ و تورپاق لار نینگ قانی بیلان ایماس بلکه اوز قانی بیلان خاص بر مرتبه همه دین مقدسگا کیریب ابدی بر نجات تاپتوردی. ^{۱۳} چونکه اگر تا کالار نینگ و بوقالار نینگ قانی و کویدورولگان کلانینگ کولی ناپاک بولغانلارغه ساچیلیب اولارنی جسم چه پاک

قیلسه^۴ قانچه اشوغراق ازلی روح بیلان اوزینی خداغه بر عیب سز قربانديک تقدیم قیلغان مسیح نینگ قانی تیریک خداغه عبادت قیلماقیمیز اوچون بیزنینگ ضمیرلاریمیزنی اولوک عمل لاردین پاکیزه قیلور.

^۵ شو وجهیدین اول اوزی ینگى عهدنینگ میانچی سی دور تاکه اولومی نینگ واسطه سی برله ایلگارکی عهدداکی تجاوزلار کفارت قیلینغاندین کین قچقیر یلغانلار ابدی میراث نینگ وعده سی نی تاپغایلار. ^{۱۶} چونکه قای یرده بر وصیت بولسه وصیت نی قیلغان کیمرسه نینگ اولومی اوتراغه کیرماکی لازم دور. ^{۱۷} چونکه وصیت اولوم بیلان ثابت بولور لیکن وصیت نی قیلغان کیمرسه تیریک ایکانده وصیت اوزی اقماس. ^{۱۸} شونینگ اوچون ایلگارکی عهد قان سز تقدیس قیلینمادی ^{۱۹} چونکه موسی نینگ شریعتیگا موافق هر بر امر قوم غه ایتیلغاندین کین تورپاق لارنینگ و تاکالارنینگ قانی نی و سو بیلان قزیل یونگ و زوفا الیب کتاب نینگ اوزیگا و قوم نینگ همه سیگا ساجیب: ^{۲۰} خدا سیزلارگا امر قیلغان عهدنینگ قانی بودور دیب ایتی. ^{۲۱} و شهادت چادریغه و همه عبادت قیجالاریغه قان نی هم شونداغ ساجتی. ^{۲۲} چونکه شریعت گا موافق آز قالسه هر نرسه قان بیلان پاک قیلینور و قان توکولمای مغفرت بریلماس.

^{۲۳} منا آسمانلارداکی نرسه لارنینگ مثال لاری شونداغ نرسه لار بیلان پاک قیلینماقی لازم ایردی لیکن سماوی نرسه لارنینگ اوزی بولاردین افضلراک قربان بیلان پاک قیلینماقی لازم ایردی. ^{۲۴} چونکه مسیح قول بیلان یاسالیب حقیقی مسکن نینگ مثالی بولغان مقدسگا کیرمای بلکه بیزنینگ اوچون خدانینگ یوزی آلدیدا حاضر بولماق اوچون اصل آسمانغه کیردی. ^{۲۵} اما بو اوزی اولوغ کاهن یلدا باشقه نینگ قانی بیلان مقدسگا کیرگانديک اوزینی تولا مرتبه قربان قیلماقی. ^{۲۶} انداغ بولماسه دنیانینگ اولدانغانیدین بری تولا مرتبه زحمت تارتماقی لازم کلور ایردی. لیکن ایمدی اوزینی قربانلیق قیلغانی بیلان گناه نی باطل قیلماق اوچون دورلارنینگ آخیریدا بر مرتبه اشکارا بولدی. ^{۲۷} و آدم لارغه بر وقت اولماک و اندین حکم قیلینماق توختاتیلغانديک ^{۲۸} شونداغ هم مسیح تولا لارنینگ گناه لارینی کوتارماک اوچون بر مرتبه قربانلیق قیلینیب ایکینجی مرتبه اوزیگا منتظر بولغانلارنینگ نجاتی اوچون گناه سز اشکارا بولور.

اونونجی باب

۱ چونکه شریعت ایننگ اوزیده یالغوز کلادورغان نعمت لارنینگ سایه سی بولغاچ نرسه لارنینگ اصل صورتی نی کورساتمایدور. ایننگ اوچون اول اوزی هر یل همیشه تقدیم قیلینغان قربانلاری بیلان قربان اوتگوزگوچیلارنی کامل قیلالمایدور. ۲ شونداغ بولماسه عبادت خدمتی قیلغوچیلار بر مرتبه پاگیزه قیلینیب گناه اوچون انصاف لاری اورماغان دین کین قربان اوتگوزماکدین اوزینی یغماسمو ایردی لار. ۳ لیکن قربان قیلیشی بیلان یلدا گناه لارنینگ ذکر ی بولور. ۴ چونکه بوقالارنینگ و اچکولارنینگ قانی بیلان گناه لارنینگ کوتاریلمای ممکن ایماس. ۵ ایننگ اوچون مسیح بو دنیاغه کلگانیده ایئیکه قربان و هدیه طلب قیلما دینگ لیکن منگا بر بدن طیار قیلدینگ. ۶ کویدورادورغان قربان و گناه قربانی بیلان رضاینگ یوق ایردی. ۷ اول وقت من ایئیم: منا من کلورمن. کتاب طوماریدا منینگ باره م دین پتولگان دور. ای خدا سنینگ اراده نگی قیلغالی کلورمن دیدی. ۸ اول اول اوزی: قربان بیان هدیه لار و کویدورادورغان قربان بیلان گناه قربانی طلب قیلما دینگ و شونداغ لار بیلان رضاینگ یوق دور دیسه مو بولار شریعت گا موافق تقدیم قیلینور. ۹ اندین کین: منا ای خدا سنینگ اراده نگی قیلغالی کلورمن دیب ایئیب اولقی سی نی یوتگاب ایکینجی سی نی اورنیغه ثابت قیلور. ۱۰ و شو اراده سیگا موافق بیز اوزومیز یسوع مسیح نینگ بدنی نینگ بر مرتبه قربان قیلینغانی بیلان تقدیس قیلیندوق.

۱۱ و هر کاهن کونده عبادت خدمتی نی قیلیب گناه لارنی کوتارالمایدورغان اوخشاش قربانلارنی پات پات اوتگوزوب تورادور. ۱۲ لیکن مسیح گناه لار اوچون بر قربان اوتگوزگان دین کین ابدغچه خدانینگ اونگ یانیدا اولتوروب ۱۳ دوشمن لاری پوت لاری نینگ تگیگا قویولوب بولغونچه منتظر تورادور. ۱۴ چونکه بو قربان بیلان مقدس بولادورغانلارنی ابدغچه کامل قیلدی. ۱۵ اما روح القدس اوزی مونیگ باره سیدین بیزگا گواه لیق بریب ایئیکه ۱۶ شو کونلاردین کین اولار بیلان قیلا دورغان عهدیم شودورکه امرلاریم نی کونگل لاریگا قویوب ذهن لاریگا پتورمن. ۱۷ و اولارنینگ گناه لارینی و عصیانلارینی ینه یاد قیلماس من دیب خداوند ایتور. ۱۸ اما نه یرده بولارنینگ عفوسی بولسه شو یرده گناه اوچون قربانلیق کلتوروش یوق دور.

۱۹ انینگ اوچون ای برادرلار یسوع نینگ قانی بیلان همه دین مقدسگا کیریشگا جرأتیمیز باردور. ۲۰ اول اوزی پرده دین یعنی اوز جسمیدین بیزگا برینگی و تیریک یول تقدیس قیلدی. ۲۱ و خدانینگ بیٹی اوستیده بر اولوغ کاهنیمیز بار بولغاندین کین ۲۲ کونگل لاریمیزی یمان انصافدین پاک قیلیب بدنلاریمیزی صاف سو بیلان یوب صادق کونگل بیلان ایمان نینگ خاطر جمع لیکیده آلدیغه باریب ۲۳ امیدنینگ اقرارینی محکم توتالی چونکه وعده قیلغان کیمرسه امین دور. ۲۴ و خبردار بولوب بربریمیزی محبت گا و یخشی عمل لارگا میل قیلدورغالی جهد قیلالی. ۲۵ و بعضیلارنینگ عادتی بولغاندیک اوز یوغلاشماقیمیزی تاشلامای اول کون نینگ یقینلاشقانی نی کوروب بربریمیزگا نصیحت برالی.

۲۶ چونکه اگر بیز حقیقت نینگ معرفتی نی تاپغاندین کین اختیار بیلان گناه قیلساق گناه لاریمیز اوچون ینه بیزگا قربان یوق دور. ۲۷ بلکه ضد تورغوچیلارنی یوقاتادورغان اوت چوغیغه و حکم گا دهشتلیک انتظاریمیز قالور. ۲۸ موسی نینگ شریعتی نی تحقیر قیلغان کیمرسه ایکی یا اوچ شاهدنینگ گواه لیقی بیلان رحم سز اولور. ۲۹ انداغ بولسه ابن الله نی آیغ استیغه دپساب عهد قانی نی یعنی انینگ اوزینی تقدیس قیلغان قانی ناپاک ساناب عنایت نینگ روحی نی دشنام قیلغان کیمرسه قانچه اغیرراق جزاغه لایق بولغانی نی خیال قیلورسیز لار؟ ۳۰ چونکه: انتقام منینگ کی دور جزانی من اوزوم برورمن. و ینه: خداوند اوز قومی نی حکم قیلور دیب ایتقان کیمرسه نی بیلورمیز. ۳۱ تیریک خدانینگ قولیغه توشماک دهشتلیک دور.

۳۲ اولقی کونلارنی یعنی سیزلارگا نور کلگاندین کین تولا زحمت لارنینگ جنگیگا چیداغان وقتینگیزنی یاد قیلینگلار. ۳۳ اول وقت اوزونگیز بر طرفدین حقارت و زحمت تارتیش بیلان آدم لارغه تماشا بولوب ینه بر طرفدین شونداغ احوالدا تورغانلارغه شریک بولدینگیز. ۳۴ چونکه سولاغلیق بولغانلار بیلان همدرد بولوب افضلراک و باقی قالادورغان دولتینگیزنینگ بار بولغانی نی بیلیم اوز مال لارینگیزنینگ بولانماغلیقیغه خوشلوق بیلان تن بردینگیز ۳۵ انینگ اوچون چونگ اجری بار جرأتینگیزنی تاشلامانگلار. ۳۶ چونکه خدانینگ اراده سی نی قیلیب وعده نی تاپماق اوچون صبرگا محتاج دورسیز ۳۷ و تولا آز وقت دین کین اول کلادورغان اوزی کلور و خیال بولماس. ۳۸ لیکن منینگ عادلیم ایمان بیلان یاشایدور لیکن اوزینی ایاب کینگا یانسه جانیم اینگدین راضی بولمایدور. ۳۹ لیکن بیزلار هلاک بولغودیک اوزینی ایاب کینگا یانغوچیلاردین ایماس بلکه جان قوتقازماق اوچون ایشانگوچیلاردین دورمیز.

اون برنجی باب

لیکن ایمان اوزی انسان امید قیلغان نینگ چینگ خاطر جمع لیکی و کورونمايدورغان نرسه لار نینگ دلیلی دور.^۲ چونکه شونینگ بیلان قدیم قی لار شهادت تاپتیلار.

^۳ ایمان بیلان او قارمیزکه جهانلار خدانینگ بر سوزی بیلان صورت گا کلتورولدی شونداغ که کورونگان نرسه لار ظاهر داکی نرسه لار دین پیدا بولمادی.

^۴ ایمان بیلان هاییل خداغه قایین نینگ کی دین افضلرک بر قرباننی اوتگوزوب ایمان نینگ واسطه سی برله اوزی نینگ عادل بولغانیغه شهادت تاپتی چونکه خدا اوزی انینگ هدیه لاری نینگ حقیقا گواه لبق بردی و اولگان بولسه هم ایمان بیلان تخی سوز لایدور.

^۵ ایمان بیلان اخنوخ اولومنی کورماسون دیب کوتاریلدی و خدا انی کوتارگانی اوچون تاپیلمادی چونکه کوتاریلماسده اوزی نینگ خداغه مقبول بولغانیغه گواه لبق تاپتی.^۶ لیکن ایمان بولماسه خداغه مقبول بولماق ممکن ایماس چونکه خداغه کلگوچیلارگا: اول بار و اوزینی ایستاگوچیلارگا اجر برادور دیب ایشانماک لازم بولادور.

^۷ ایمان بیلان نوح اوزی تخی کورماگان نرسه لار نینگ باره سیده الهام تاپیب اوزی اوی خلقی نینگ قوتولماقی اوچون قورقونج بیلان بر کمه راستلاب قویدی. ایمان نینگ واسطه سی برله دنیانی حکم قیلیب ایمان دین بولغان عدالت گا وارث بولدی.^۸ ایمان بیلان ابراهیم قچقیریلغاندا اوزی میراث الادورغان یرگا کتگالی اطاعت قیلیب اوزی بارادورغان یرنی بیلماق چیقیب کتی.^۹ ایمان بیلان وعده نینگ یورتیدا مسافر دیک غریبچیلیقدا توروب اوشبو وعده نینگ هموارث لاری اسحق و یعقوب بیلان چادردا اولتورور ایردی^{۱۰} چونکه محکم اولدانغان شهرگا یعنی خدا اوزی بنا قیلیب یساغان شهرگا منتظر ایردی.^{۱۱} ایمان بیلان ساره اوزی نسل پیدا قیلغالی قوت تاپتی. و وعده قیلغان کیمرسه نی صادق بیلگاچ یاشی اوتگان دین کین توغدی.^{۱۲} انینگ اوچون یالغوز بر آدم دین آری اولوک دیک بر آدم دین عددی آسمان نینگ یولدوز لاری دیک و تنگیز بوییداکی سانی یوق قوم دانه لاری دیک نسل بولدی.

^{۱۳} بولار نینگ همه سی وعده نی تاپمای ایمان بیلان اولدی اما یراقدین وعده لارگا قایلاب اولاردین سویونوب دنیادا مهمان و مسافر ایکان میز دیب اقرار قیلدیلار.^{۱۴} چونکه شونداغ ایتقوچیلار اوزی نینگ بر وطن ایستایدورغانلارینی کورساتور.^{۱۵} و اگر اوزی چیقغان

وطن نی خیال قیلغان بولسه یانیب کتیشگا اولارنینگ فرصتی بولور ایردی.^{۱۶} لیکن ایمدی بر افضلراک یعنی سماوی وطنگا میل قیلدیلار. انینگ اوچون خدا اولارنینگ تنگریسی آتانیشیدین اوتامای اولارغه بر شهر راستلاب دور.

^{۱۷}ایمان بیلان ابراهیم اوزی امتحان قیلینغاندا اسحقنی قربانلیق قیلدی. آری وعده لارنی قبول قیلغان یالغوز اوغلی نی قرباندىك كلتوردی.^{۱۸} انینگ اوزیگا: سنگا اسحق بیلان اوروغ آتانور دیب ایتیلغان ایردی.^{۱۹} چونکه خدا انی اولوگ لار دین قوپارغالی قادر دور دیب فکر قیلدی. انینگ اوچون تمثیل قیلساق انی اولوگ لار دین ینگیلانگاندىك تاپتی.

^{۲۰}ایمان بیلان اسحق یعقوبغه و عیسوغه کلادورغان نرسه لار جهتیدین دعای خیر قیلدی.
^{۲۱}ایمان بیلان یعقوب اولور وقتیدا یوسف نینگ هر اکیلا اوغلیغه دعای خیر قیلیب اوز عصاصیغه یولانیب توروب دعا قیلدی.^{۲۲} ایمان بیلان یوسف اولور وقتیدا بنی اسرائیل نینگ مصدرین چیقادرغانی نینگ توغراسیدا سوز قیلیب اوز استخوانی باره سیده وصیت قیلدی.

^{۲۳}ایمان بیلان موسی اوزی توغولغاندین کین آتانا سی انی اوچ آیغچه یاشوردی. چونکه اولار بلانینگ چرایلیق ایکانی نی کوروب پادشاه نینگ امریدین قورقمادی.^{۲۴} ایمان بیلان موسی اوزی چونگ بولغاندا فرعون نینگ قیزی نینگ اوغلی آتانغالی اونامادی.^{۲۵} خدا نینگ قومی بیلان حقارت تارتیشنی گناه بیلان بر وقتیغچه عیش و عشرت قیلشیدین یخشیراق کوروب^{۲۶} مسیح نینگ حقارتی نی مصر نینگ خزینه لاریدین چونگراق دولت سانادی چونکه اجرگا قایلار ایردی.^{۲۷} ایمان بیلان پادشاه نینگ غضبیدین قورقمای مصدرین کتی چونکه کورونماس ذات نی کوزی آلدیدا کورونگاندىك کوروب چیداب توردی.^{۲۸} ایمان بیلان فصحنی و قان سورکوشنی بویوردی تاکه تونجیلارنی هلاک قیلغوچی اولارغه تگماگای.^{۲۹} ایمان بیلان اولار قزیل تنگیز دین قوروق یردین مانگاندىك اوتوب کتیلار. اما مصرلیق لار: بیز هم اوتالی دیب ایرگاشیب تورغانیدا غرق بولدیلار.^{۳۰} ایمان بیلان اریحانینگ سفیل لاری خلق اطرافی نی یته کون چورگو لگان دین کین یقیلیب توستی.
^{۳۱}ایمان بیلان فاحشه راحاب جاسوسلارنی سلامت بیلان قبول قیلغانی اوچون عاصیلار بیلان هلاک بولمادی.

^{۳۲} و ینه نمه ایتای؟ چونکه اگر جدعون، باراق، شمشون. یفتاح، داود، صموئیل و پیغمبرلارنینگ باره سیدین سوز قیلسام وقت قیسقه کلور ایردی.^{۳۳} بولار ایمان بیلان

مملکت لار مغلوب قیلدیلار، عادل عمل قیلدیلار، وعده لار تاپتیلار، شیرلار نینگ اغیزلارینی بند قیلدیلار،^{۳۴} اوت نینگ کوچی نی اوچوردیلار، قلیچ نینگ بسیدین قوتولدیلار، ضعیفلیقدین قوتلاندىلار، جنگده باتور بولدیلار، بیگانه لار نینگ قوشونلارینی قاچوردیلار.^{۳۵} خاتونلار اوز اولوک لارینی تیریلیب قوپغان تاپتیلار، اما باشقه لار افضلراك قیامت گایتالی دیب قوتولوشنی قبول قیلماي قیناتیلدیلار،^{۳۶} باشقه لار مسخره قیلینیب شیره قامچی یب زنجیر و زندانلاردا توردیلار،^{۳۷} سنگسار قیلیندیلار، امتحان قیلیندیلار، اره لانیب اولتورولدیلار، قلیچ بیلان اولتورولدیلار، بیچاره بولوب زحمت تارتیب قینالیب قوی تره لاری و اچکو پوست لاری کییب یوردیلار.^{۳۸} دنیا اولارغه لایق بولماغاچ بیابانلاردا و تاغلاردا اواره بولوب غارلاردا و یر نینگ اونگورلاریده اولتوردیلار.^{۳۹} بولار نینگ همه سی وعده نینگ بجا کلیشی نی کورماي ایمان بیلان شهادت تاپتیلار.^{۴۰} چونکه خدا بیزنینگ اوچون افضلراك بر نرسه ایلگاریدین تعینلاب دور تا که بیز بولماغونچه بولار کامل بولماغایلار.

اون ایکنجی باب

ایمدی چوره میزده گواه لاردین شونچه چونگ گروه بار بولغاندین کین بیز اوزومیزنی اغیرلاشتورادورغان هر نرسه نی و بیزنی چیرماشتورغان گناه نی تاشلاب چیداشلیق بیلان آلدیمیزداکی یوگوروشدا یوگوروب^۱ ایمان نینگ امیری و کامل قیلغوچی سی یسوع غه قایلایلی. اول آلدیداکی خرسندلیک نینگ اورنیدا دارنینگ زحمتیگا تحمّل قیلیب حقارت نی سهل کوروب خدانینگ تختی نینگ اونگ یانیدا اولتوردی.^۲ گناه کارلار طرفیدین شونچه ضدلیقه تحمّل قیلغان کیمرسه نی یاد قیلینگلار تا که اوز جانلارینگیزدا هاریب سُست بولماغایسزلار.

^۳ تخی گناه نینگ ضدیدا قان توکگونچه لیک جنگ قیلما دینگیز. °: ای اوغولم خداوند نینگ تأدیبی نی تحقیر قیلماغیل و اول سنی ملامت قیلغاندا سُست بولماغیل دیب اوغول لارغه سوز قیلغاندیک سیزلارگا ایتیلغان نصیحت نی اونوتینگیز.

^۴ چونکه خداوند اوزی دوست توتقان کیمرسه نی تأدیب قیلور و اوزی قبول قیلغان هر اوغولغه تیاق اورور.^۵ تربیتینگیز اوچون زحمت تارتارسیزلار. اوغول لار بیلان قیلغاندیک خدا سیزلار بیلان معامله قیلادور. آتاسیدین تأدیبلانماگان اوغول کیم دور؟^۶ لیکن همه سی

انگا شريك بولغان تادیبدین محروم قالسانگیز اوغول ایماس بلکه اوگای دورسیزلار. ۹ و بیزنی تادیب قیلغان جسمانی آتالاریمیز بار ایردی و اولار دین ایمانور ایردوک. انداغ بولغاندین کین تیریک قالماقیمیز اوچون روح لارنینگ آتاسیغه قانچه اشوغراق بویون سونمایمیزمو؟^{۱۰} چونکه بولار آز کونلارده اوزیگا مناسب کورونگاندیک بیزنی تادیب قیلور ایردیلا لیکن بو اوزی بیزنینگ راست منفعتیمیز اوچون یعنی اوز قدسییگا شريك بولماقیمیز اوچون بیزنی تادیب قیلور. ۱۱ هیچ بر تادیب اوز وقتیدا خوشلوق کلتورگاندیک کورونمای غم لیک کلتورگاندیک کورونادور لیکن ایننگ بیلان تربیت تاپغانلارغه کینراک عدالت نینگ سلامت میوه سی نی کلتورادور.

۱۲ ایننگ اوچون سۇستلاشیب قالغان قول لارنی و تیترایدورغان تیزلارنی قوتلاندورونگلار. ۱۳ اقساق پوت قایریلیب کتمای بلکه شفا تاپسون دیب پوت لارینگیزغه توغرایول لار راستلانگلار. ۱۴ همه لارییلان سلامت ده تورغالی جهد قیلینگلار و قدسیت نی ایستانگلار چونکه ایننگ سز هیچ کیمرسه خداوندنی کورمایدور. ۱۵ احتیاط قیلینگلارکه هیچ کیم خدانینگ عنایتیدین محروم قالماسون و تولالارنی ناپاک قیلادورغان بر اچیق یلدیز اونوب چیقیب تایدورماغلیققه سبب بولماسون. ۱۶ و هیچ کیم زنا قیلغوچی و یا اوز تونجیلیک حقّی نی بر طعامغه ساتیب برگان عیسودیک بی تقوا بولماسون. ۱۷ بیلورسیزلارکه اول کینراک مبارکلیک نی میراث الغالی خواهلاب کوز یاشلاری بیلان ایستاسه مو توبه گا فرصت تاپمای ردّ قیلیندی.

۱۸ چونکه سیزلار کشی قول بیلان توتالایدورغان بر تاغقه و توتاشقان اوت غه و توتاکگا و قرانگولوققه و بورانغه ۱۹ و کارنای اونیگا و سوز قیلغان آوازغه کلمادینگیز: اول آواز انداغ ایردیکه انی انگلاغانلار: مونداغ سوزینه بیزگا ایتماسون دیب یالباردیلا. ۲۰ چونکه بویورولغان امرگا چیداماس ایردیلا. و اگر حیوان بولسه مو تاغقه تگسه سنگسار قیلینسون دیب بویورولدی. ۲۱ و کورونوشی انداغ هیبتلیک ایردیکه موسی: من قورقوب تیترا من دیب ایتمی. ۲۲ لیکن سیزلار صهیون تاغیغه و تیریک خدانینگ شهریگا یعنی سماوی اورشلیم غه و عددسز فرشته لارنینگ عید جمعیتیگا ۲۳ و آسمانلاردا خطلانگان تونجیلارنینگ جماعتیگا و همه سی نینگ تنگریسی بولغان بر حاکم نینگ قاشیغه و کامل بولغان عادل لارنینگ روح لاریغه ۲۴ و ینگی عهدنینگ میانچی سی یسوع غه و هاییل نینگ کی دین یخشیراق سوزلایدورغان بر ساچیلیش قانیغه کلدینگیز.

۲۵ احتیاط قیلینگلارکه سوز قیلغوچی نی ردّ قیلماغایسیزلار چونکه یرده الهام بیلان سوزلاگوچی نی ردّ قیلغانلار قوتولماغان بولسه بیز آسمانلاردین سوزلاگوچیدین یوز اویروساڭ قایداغ قوتوللورمیز. ۲۶ انینگ آوازی اول وقت یرنی تیرائی لیکن ایمدی وعده قیلیب اییب دورکه ینه بر مرتبه یالغوز یرنی ایماس بلکه آسمان نی هم تیراتورمن. ۲۷ لیکن ینه بر مرتبه دیگان سوز کورساتورکه تیرانادورغان نرسه لار اوزی یاسالغان نرسه لاردیک یوتگالور تاکه تیرانمایدورغان نرسه لار باقی قالغای. ۲۸ انینگ اوچون بیزگا تیرانمایدورغان بر پادشاهلیق بریلگاندین کین متتدار بولوب شکر قیلالی. مونیگ بیلان خداغه مقبول طریقه دا قورقونج و تقوادرلیق بیلان انگا خدمت قیلغایمیز. ۲۹ چونکه خدایمیز دمیگا تارتادورغان اوتدیک دور.

اون اوچونجی باب

۱ برادرچیلیک محبتی ثابت قالسون. ۲ مهمان دوستلوق نی اونوتمانگلار چونکه انینگ بیلان بعضیلار بیلمای فرشته لار قوندوروب دور. ۳ بند بولغانلارنی اوزونگیز بیله بندگا توشگانینگیزدیک یاد قیلینگلار. اوز بدنینگیز بار بولغاندین کین آزار تارتقانلارنی یاد قیلینگلار. ۴ اویلانیس حالتی همه سی نینگ آراسیدا معتبر سانالسون و اوران توشاکی اریغ بولسون لیکن بوزوغلوق قیلغوچیلارنی و زناکارلارنی خدا حکم قیلادور. ۵ توروش و حرکتینگیزده بخیل لبق قیلمای بلکه بار بولغانینگیز بیلان قناعت قیلینگلار، چونکه اول اوزی: من سنی اصلا ردّ قیلماس من و سنی هرگیز تاشلاماس من دیب اییب دور. ۶ انینگ اوچون: خداوند منگا یاردم برگوچی دور، من قورقمایمن انسان منگا نمه قیلالایدور؟ دیب خاطر جمع لیک بیلان ایتایمیز.

۷ خدا نینگ سوزینی سیزلارگا تعلیم برگان معلّم لارینگیزنی یاد قیلیب اولار اوز عمرینی قایداغ اوتگوزوب تمام قیلغانغه قایللاب اولار نینگ ایمانیغه ایرگاشینگلار. ۸ یسوع مسیح تونه کون و بوکون تا ابدغچه اوخشاش دور. ۹ باشقه باشقه یات تعلیم لار بیلان ازیقیب کتمانگلار. چونکه کونگل نینگ قوتلانماکی قربانلیق طعامی بیلان بولمای عنایت بیلان قوتلانماکی یخشی دور. مناشونداغ ایش قیلیب یورگوچیلار مونیگدین منفعت تاپمادیلار. ۱۰ بیز نینگ قربانگاهیمیز باردور. انینگ اوزیدین عبادت چادریدا خدمت قیلغوچیلار نینگ

طعام بیشیگا اجازت یوق. ^{۱۱} چونکه اولوغ کاهن اولارنینگ قانی نی همه دین مقدسگا گناه نینگ کفارتی اوچون الیب کیرگان حیوانلارنینگ بدنلاری چادرگاه نینگ تاشقاریسیدا اورتالور. ^{۱۲} بو وجهیدین یسوع هم قوم نی اوز قانی بیلان تقدیس قیلماق اوچون دروازه نینگ تاشقاریسیدا زحمت تارتی. ^{۱۳} ایننگ اوچون حقارتی نی اوستیمیزگا الیب چادرگاه نینگ تاشقاریسیغه چیقیب ایننگ آلدیغه بارالی. ^{۱۴} چونکه بو یرده باقی قالدورغان شهریمیز یوق دور لیکن کلدورغانغه قایلارمیز. ^{۱۵} ایمدی مسیح نینگ واسطه سی برله خداغه همیشه حمد قربانی یعنی ایننگ اسمیغه حمد ایتادورغان لب لارنینگ میوه سی نی کلتورونگلار. ^{۱۶} لیکن یخشیلیق قیلیب محتاجلارغه یاردم بریشنی اونوتمانگلار چونکه خدا شونداغ قربانلار دین راضی دور.

^{۱۷} معلم لارینگیزگا اطاعت قیلیب اولارغه بویون سونونگلار چونکه اولار جانلارینگیز اوچون اویغاق توروب حساب برگوچیلاردیک خبر الیب تورورلار. شونی خوشلوق بیلان قیلغیلار آه تارتیش بیلان ایماس چونکه شو سیزلارگا فائده لیق بولمایدور.

^{۱۸} بیزنینگ اوچون دعا قیلینگلار چونکه هر ایشدا یخشی رفتار قیلغالی خواهلاب یخشی انصافیمیز بولغانی اوچون خاطر جمع لیکیمیز بار. ^{۱۹} و من پاتراق سیزلارگا بریلای دیب تخی مو اشوغراق شونی قیلینگلار دیب سیزلارگا یالبارورمن.

^{۲۰} اما ابدی عهد قانی بیلان قوی لارنینگ چونگ پاته چی سی بولغان خداوندیمیز یسوع نی اولوک لاردین قوپارغان سلامت نینگ تنگریسی ^{۲۱} اوز اراده سی نی بجا کلتورماکینگیز اوچون سیزنی هر یخشی عملده کامل قیلیب یسوع مسیح نینگ واسطه سی برله خدانینگ آلدیدا مقبول بولغان ایشنی بیزده عملگا کلتورگای. یسوع مسیح گا ابدلارنینگ ابدیغچه جلال بولسون آمین.

^{۲۲} لیکن ای برادرلار سیزلارگا یالبارورمن که بو نصیحت سوزیگا تحمّل قیلغایسیزلار. منا سیزلارگا قیسقه سوز بیلان پتودوم. ^{۲۳} برادریمیز تیموتیوس نینگ آزاد بولغانی نی بیلینگلار. اول پات کلسه انی اوزوم گا قوشوب سیزلارنی کورورمن.

^{۲۴} همه معلمینگیزگا و مقدسارنینگ همه سیگا سلام ایتینگلار. ایتالیادین بولغانلار سیزگا سلام ایتورلار. ^{۲۵} لطف عنایت همه نگیز بیلان بولسون.

يعقوب نينگ عمومى خطى

اولقى باب

۱ خدانينگ و خداوند يسوع مسيح نينگ بنده سى يعقوبدين تاراليب كتگان اون ايكي قبيله گا سلام.

۲ اى برادرلاريم قسم قسم امتحانلارغه توشگانينگيزنى چونگ خر سندنليك سانانگلار.
۳ و بيلينگلاركه ايمانينگيز نينگ امتحانى صبر حاصل قيلادور.

۴ ليكن صبر نينگ عملى كامل بولسون تاكه سيزلار كامل و عيب سز بولوب هيچ ايشدا كم ليكينگيز بولماسون.

۵ سيزلاردين بر كيم حكمت ده او كسوگان بولسه ملامت قيلماي خوش رضا بيلان حكمت برادورغان خدادين تيلاسون و انگا بريلور. ۶ ليكن هيچ شك قيلماي اعتقاد بيلان تيلاسون چونكه شك قيلغوچى تنگيز نينگ شمالدين اورولوب چالغانغان دولغونيغه اوخشار. ۷ شونداغ آدم خدادين بر نرسه تاپاي ديب اميد قيلماسون. ۸ ايكي فكرليك كشى همه يول لاريدا بى ثابت دور.

۹ حقير بولغان برادر اوز ايگيزليكي بيلان فخر قيلسون. ۱۰ ليكن دولتمند بولغان كيمر سه اوز حقيرليقى بيلان فخر قيلسون چونكه اول اوت نينگ گليديك توزوب كتادور. ۱۱ منا آفتاب ايسىغليق بيلان چيقيب ير اوتى نى قوروتور و گلى توشوب چرايلىغليقى يوقالور. دولتمند شونداغ اوز يول لاريداسولا شور. ۱۲ امتحانغه تحمّل قيلغان كشى مبارك دور. چونكه امتحاندين صاف چيقسه خداوند اوزىنى دوست توتقوچيلارغه وعده قيلغان تيريكليك تاجى نى تاپادور. ۱۳ بر كيمر سه امتحان قيلينغاندا خدا طرفيدين امتحان قيلينور من ديب ايتماسون چونكه خدا يمانليقدين امتحان قيلينماس و اوزى هيچ كيم نى امتحان قيلمايدور. ۱۴ ليكن بر كيم اوز شهوتيدين گول لانيب ايندالسه امتحان قيلينور. ۱۵ و شهوت حامله بولغاندين كين گناه توغادور اما گناه پيشقاندين كين اولوم توغادور. ۱۶ اى امراق برادرلاريم آزمانگلار. ۱۷ هر يخشى عطيه

و هر کامل انعام يوقارىدين نورلار نينگ آتاسى طرفيدين نازل بولور. انينگ اوزيده تغييرليق و تبديل ليك نينگ سايه سى يوق دور.^{۱۸} اوز اراده سيگا موافق بيزنى حقيقت نينگ سوزى بيلان توغوب دور تاكه اوز مخلوقاتى نينگ تونجى سى بولغاييمز.

^{۱۹} اى امراق برادرلاريم شونى بيلينگلار كه هر آدم انگلاما قدا ايتيك سوز قيليشدا اغير و اچيغدا سست بولسون. ^{۲۰} چونكه آدم نينگ اچيغى خدانينگ آلديدا عادل بولغاننى عملگا كلتورماس. ^{۲۱} بو وجهيدين هر پاسكنه ليك و يمانليق نينگ زياده ليكىنى تاشلاب سيزلارده تربليب جانلار نينگيزنى قوتقازالايدورغان سوزنى يواشليق بيلان قبول قيلينگلار. ^{۲۲} اما سوزنى عملگا كلتورگوچى بولونگلار. اوز اوزونگيزنى آداب يالغوز انگلاغوچى بولمانگلار. ^{۲۳} چونكه بر كيمر سه سوزنى انگلاغوچى بولوب قيلغوچى بولماسون بر آينه ده اوز خلقتى نينگ يوزيگا قايلاييدورغان كشيگا اوخشار. ^{۲۴} چونكه اول اوزيگا قايلاب قويوب كتيب درحال اوزى نينگ قايداغ بولغانىنى اونوتتى. ^{۲۵} ليكن آزادليق نينگ كامل شريعتيگا نظر ساليب قايلاب ايننگده ثابت قاليب اونوتادورغان انگلاغوچى بولماي بلكه عمل قيلغوچى بولغان كشى اوز ايشيدا مبارك بولادور. ^{۲۶} بر كيم اوزينى ديندار ديسه و اوز تيليله يوگان سالمای اوز كونگلىنى آلداتسه انداغ نينگ ديندارليقى باطل دور. ^{۲۷} خدا آتائينگ آلديدا پاك و عيب سز بولغان عبادت يتيم لارنى و تول لارنى اوز تنگليك لاریده يوقلاب اوزينى دنيا دین داغ سز ساقلاماق دور.

ايکينجى باب

^۱ اى برادرلار جلال نينگ ايگاسى خداوندويمز يسوع مسيح گا بولغان ايمانينگيز يوز خاطر قيليشدا بولماسون. ^۲ چونكه جمعلاشگان يرينگيزگا آلتون باغ اوزوكلوك و چرايلىق كييم ليك آدم كير گانده كير كييم ليك فقير بر كشى هم كير سه سيزلار اول چرايلىق كييم ليك كشيگا قايلاب انگا: سن موندا اوبدان اولتورغيل ديب فقيرغه: سن اندا تورغيل و يا آياغيم دا اولتورغيل ديسانگيز؛ آيا اوز ايچينگيزده يوز خاطر قيليب ناحق حكم قيلادورغان حاكم لار بولمادينگيزمو؟

^۳ اى امراق برادرلاريم انگلانگلار. خدا بو دنيا نينگ فقيرلارينى ايماندا دولتمند بولوب انينگ اوزينى دوست توتقانلارغه وعده قيلغان پادشاه ليققه وارث بولغالى ايلغاماغانمو؟

ليكن سيزلار فقيرلارنى تحقير قىلدىنكىز. آيا سيزلارگا ظلم قىلىپ سيزلارنى محكمه لارگا سودراگوچى باى لار ايماسمو؟^۷ آيا سيز نينگ اوستونگيزگا آتالغان يىخسى اسمنى دشنام قىلغوجى اولار ايماسمو؟^۸ اگر سيزلار كتاب بويورغانديك: همسايه ننگنى اوزونگديك دوست توتغىل ديگان پادشاه ليق امرنى توتسانگيز يىخسى قىلور سيزلار.^۹ ليكن يوز خاطر قىلسانگيز گناه قىلىپ شريعت دين تجاوز قىلغوجيلاردىك ملامت قىلنور سيزلار.^{۱۰} چونكه كيم كه بارچه شريعتنى توتوب بر ايشدا گناه قىلسه همه سيگا قرضدار بولوب دور.^{۱۱} چونكه زنا قىلماغىل ديب ايتقان كيمر سه هم قتل قىلماغىل ديب دور. ليكن زنا قىلماي قتل قىلسانگ شريعت دين تجاوز قىلغوجى بولوب سن.^{۱۲} آزادلىق نينگ شريعتيگا موافق حكم قىلنادرغانلارغه توغراكلگودىك سوز قىلىپ عمل قىلنكلار.^{۱۳} چونكه حكم مرحمت قىلماغانلارغه مرحمت سز بولادور و مرحمت اوزى حكم نينگ اوستيگا فخر قىلور.

^{۱۴} اى برادرلاريم بر كيم نينگ ايمانى بولوب عمل لارى بولماسه نمه فائده بولور؟ آيا ايمان انى قوتقازورمو؟^{۱۵} اگر بر برادر يا همشيره يلانگغاچ بولوب اودول لوق طعامغه محتاج بولسه^{۱۶} سيزلار دين برى اولارغه: سلامت بيلان بارىب ايسىغودىك كيب تويغودىك ينگلار ديسه ليكن اولارغه بدنلاريگا لازم بولغاننى بر ماسه نمه فائده بولور؟^{۱۷} شونينگغه اوخشه ايمان نينگ عمل لارى بولماسه اوزى يالغوز بولغاچ اولگان دور.^{۱۸} احتمال كه بر كيمر سه: سنده ايمان بار و منده عمل بار. سنينگ عمل سز ايمانينگنى منگا كورساتگىل و من عمل لاريم بيلان اوز ايمانيمنى سىنگا كورساتاي ديب ايتور.^{۱۹} سن: خدا بر دور ديب ايشانورسن. مونيگ بيلان راست قىلورسن. يمان روح لار هم شونگا ايشانيب تيتارلار.^{۲۰} ليكن اى باطل آدم ايمان عمل سز بولسه قدرت سز دور ديب بيلگايسن.^{۲۱} آيا آتاميز

ابراهيم اوز اوغلى اسحقنى قربانگاهغه چيقارغاندا عمل لار بيلان عادل قىلنمادى مو؟^{۲۲} كورورسن كه ايمان عمل لارى بيلان ايشلاشيب برىب ايمان اوزى عمل لار بيلان كامل قىلندى.^{۲۳} و مونيگ بيلان كتاب نينگ سوزى يعنى ابراهيم خداغه ايشاندى و بو انگا عدالتديك سانالدى و اول اوزى خليل الله آتاندى ديب ايتيلغان سوز بجا كلدى.^{۲۴} كورور سيزلار كه آدم يالغوز ايمان بيلان ايماس عمل لار بيلان عادل قىلنور.^{۲۵} شونداغ هم فاحشه راحاب جاسوسلارنى قبول قىلىپ باشقه يول بيلان چيقارغاندا عمل لار بيلان عادل قىلنمادى مو؟^{۲۶} چونكه بدن روح سز بولسه اولوك بولغانديك ايمان هم عمل سز بولسه اولوك دور.

اوچونجی باب

ای برادرلاریم سیزلار دین تولا کشیلار معلّم بولماسون. بیز معلّم لار قاتیغراق حکم تاپادورغانیمیزنی بیلینگلار. ^۲ همه میز تولا ایشلاردا خطا قیلورمیز. بر کیمرسه هیچ بر سوزده خطا قیلدورماق اوچون اغیزلاریغه یوگان سالغان کامل بر کشی دور. ^۳ آطلارنی بیزگا اطاعت قیلدورماق اوچون اغیزلاریغه یوگان سالیب تمام بدنلارینی قایتورورمیز. ^۴ منا قاتیق شمال بیلان هیدالیب مانگدورولغان چونکه کمه لار بولسه شونچه یوگان بولغانی بیلان چویرودگوچی خواهلاغان طرفگا کچیک کنه بر قایریمما بیلان قایریتیلور. ^۵ شونینگه اوخسه تیل اوزی کچیک بر اعضا بولوب تولا یوگان سوزلایدور. منا شونچه کچیک اوت قانچه چونگ جنگلنی توتاشتورادور. ^۶ تیل هم بر اوت دور. تیل بر ظلم عالمیدیک اعضالاریمیز نینگ آراسیدا توروب تمام بدننی داغلاندوروب اوزی جهنم دین توتاشتورولوب موجود نینگ چرخینی توتاشتورادور. ^۷ چونکه بارچه حیوانات، چهارپای و اوچارلیق لار بولسه اورمالایدورغان جانور و سودا یورادورغان جانور لار بولسه همه سی آدم لار دین باسیلیب رام قیلینادور. ^۸ لیکن هیچ آدم تیلنی رام قیلالمایدور. اوزی توختال سز یمان بر نمه بولوب اولتورادورغان زهر بیلان تولغان دور. ^۹ تیل بیلان خداوندگا و آتاغه حمد ثنا ایتیب ایننگ بیلان خدانینگ اوخشاشلیقیدا یراتیلغان آدم لارغه لعنت ایتورمیز. ^{۱۰} بر اغیزدین حمد و لعنت چیقار. ای برادرلار انداغ بولماسون. ^{۱۱} بولاق نینگ بر کوزیدین چیقغان سو هم تاتلیق هم اچیق بولالامدور؟ ^{۱۲} ای برادرلاریم آیا انجیر درختی زیتون یا تال انجیر کلتورالامدور؟ و یا شور بولاق تاتلیق سو چیقارالمایدور.

^{۱۳} آرانگیزدا عاقل و دانا کیم بار؟ شونداغ کشی حکمت نینگ یواشلیقیدا یخشی رفتار بیلان عملی نی کورساتسون. ^{۱۴} لیکن کونگل لارینگیزده اچییغ، حسد و مخالفت بولسه حقیقت نینگ ضدیدا یالغان سوزلاب یوغانلیق قیلمانگلار. ^{۱۵} چونکه انداغ حکمت یوقاریدین نازل بولمای بلکه دنیاوی و نفسانی بولوب یمان روح لار دین دور. ^{۱۶} منا حسد و مخالفت نه یرده بولسه ترتیب سزلیک و هر یمانلیق اندادور. ^{۱۷} لیکن یوقاریدین بولغان حکمت اولاً پاك دور اندین تینج، ملایم، یواش بولوب مرحمت و یخشی میوه بیلان تولوب شك سز و ریاسز بولور. ^{۱۸} و عدالت نینگ میوه سی سلامتلیکده تریلیب صلح قیلغوچیلار نینگ نصیبی بولادور.

تورتونجی باب

آرانگیزداکی اوروشلار و جدل لار قایدین دور؟ آیا اعضالارینگیزدا جنگ قیلیب تورغان شهوت لارینگیزدین ایماسمو؟^۲ اطمع قیلیب ایگا بولماس سیزلار. اولتوروب حسد قیلیب اوتوب الماس سیزلار. جدل قیلیب اوروشورسیزلار. دعا قیلماغانینگیز اوچون بر نرسه تاپالمایسیزلار. دعا قیلغانینگیزدا یمان طریقه‌دا دعا قیلغانینگیز اوچون بر نمه تاپمایسیزلار. سبب شوکه اوز شهوت لارینگیزگا انی صرف قیلغونگیز بار.^۴ ای امین سز عاصیلار دنیانینگ دوستلوقی خداغه دوشمنچیلیک دور دیب بیلمایسیزلارمو؟ کیم که دنیانینگ دوستی بولغالی خواهلاسه خدانینگ دوشمن بولادور. ^۵ یا سیزلارده ساکن بولغان روح کونلوک محبت بیان اشتیاق تارتادور دیب کتاب ایتقان سوزنی بیکار دیسیزمو؟^۶ لیکن اول برگان عنایت چونگراق دور. انینگ اوچون کتاب: خدا متکبرلارگا ضد تورادور لیکن متواضع لارغه عنایت برور دیب ایتادور.^۷ بو وجهیدین خداغه بویون سونونگلار اما ابلیسغه ضد تورونگلار و اول سیزلاردین قاچار.^۸ خداغه یقین کلینگلار و اول سیزلارگا یقین کلور. ای گناه کارلار قول لارینگیزنی پاگیزه قیلینگلار. ای ایکی فکر لیک لار کونگل لارینگیزنی پاگیزه قیلینگلار.^۹ اوز پریشانلیقینگیزنی بیلیب غمکین بولوب یغلانگلار. کولوشینگیز یغلاما غلیققه و خوشلوقینگیز غمکینلیکگا تبدیل بولسون.^{۱۰} خداوندنینگ آلدیدا متواضعلانیگلار و اول سیزنی ایگیز لاندورادور.

^{۱۱} ای برادرلار بربرینگیز نینگ تویه سیده غیبت قیلمانگلار. بر برادر نینگ غیبتی نی قیلیب اوز برادرینی حکم قیلغان کیمرسه شریعت نینگ غیبتی نی قیلیب شریعت نی حکم قیلور. لیکن شریعت نی حکم قیلسانگ شریعت نی توغوجی بولمای شریعت نی حکم قیلغوجی بولورسن.^{۱۲} قوتقازیشقه و هلاک قیلیشقه قادر بولغان کیمرسه یعنی شریعت نی بریب حکم قیلغوجی بردور. اوز همسایه ننگ نی حکم قیلادورغان کیمسن؟

^{۱۳} ایمدی ای سیز بوکون یا ایرته فلان شهرگا باریب اندا بر یل توروب سودا قیلیب فائده تاپالی دیب ایتقانلار انگلانگلار.^{۱۴} ایرته نمه واقع بولادورغانی نی بیلمایسیزلار ایماسمو؟ حیاتیگیز نمه دور؟ منا آزغنه وقت کورونوب کین یوقالادورغان بر توتون دورسیزلار.^{۱۵} خداوند خواهلاسه و عمر کورساک انی یا مونی قیلالی دیسانگیز یخشی بولماسمو ایردی؟^{۱۶} لیکن ایمدی اوز یوغانلیقینگیز بیان فخر قیلورسیزلار. همه

شونداغ فخر يمان دور. ^{١٧} انينگ اوچون كيم كه يخشيليق قيليشنى بيبيل قيلماسه انگا گناه بولور.

بشنجى باب

^{١٨} ايمدى اى باى لار انگلانگلار. اوستونگيزگا كلادورغان بلالار اوچون يغلاب فغان قيلينگلار. ^٢ دولتينگيز چوروب لباسلارينگيز كويه دين بيبيل دور. ^٣ آلتون و كموشينگيز تاتلاب بوزولوب دور و اولاردكى تات ضدنينگيزغه بر گواهليق بولوب اوتديك گوشتينگيزنى بيدور. آخرقى كونلارده خزينه يغدينگيزغو. ^٤ منا ايکين يرلارينگيزنى اورغان مردكارلارينگ بريلمى ايب قالينغان اجرى قچقيرادور و اورماچيلارينگ آوازي خداوند صباوث نينگ قولايغه يتيب دور. ^٥ ير يوزيده عيش عشرت قيليب راحت بيان كون اوتگوزوب يوراك لارينگيزنى قربان كونيداكى ديك بوردادينگيز. ^٦ عادلنى حكم قيليب اولتوردينگيز. اول سيزلارگا ضد تورمادى.

^٧ اى برادرلار خداوندنينگ كليشيغچه صبر قيلينگلار. منا دهقان يرينگ يخشى ميوه سيگا ساقلاب توروب گوز وقتى نينگ و ايرته يازنينگ يامغوريغه صبر بيان منتظر بولادور. ^٨ انينگ اوچون سيزلار هم صبر قيليب كونگل لارينگيزنى ثابت قيلينگلار چونكه خداوندنينگ كليشى يقينلاشتى. ^٩ اى برادرلار بربرينگيزنينگ توپه سيده شكايث قيلمانگلار تاكه حكم قيلينماغايسيزلار. منا حاكم ايشيك نينگ آلديدا توروب دور. ^{١٠} اى برادرلار خداوندنينگ اسمى بيان سوز قيلغان ييغمبرلارنى زحمت تارتيشدا و صبر قيليشدا نمونه قيلينگلار. ^{١١} منا صبر قيلغوچيلارنى مبارك ديرميز. ائوب نينگ صبرينى انگلاب خداوند انگا برگان علاجنى كوردينگيز چونكه خداوند تولا مرحمتليك و مهربانليق دور.

^{١٢} ليکن همه دين ايلگارى اى برادرلار يا آسمان بيان يا ير بيان و يا باشقه بر انت بيان قسم قيلمانگلار ليکن آرينگيز آرى و ياقينگيز ياق بولسون تاكه حكم نينگ تگيگا توشماگاييسيزلار.

^{١٣} آرانگيزدا بر كيم زحمت تارتسه دعا قيلسون. بر كيم خرسند بولسه حمد تسبيح اوقوسون. ^{١٤} آرانگيزدا بر كيم كسل بولسه جماعت نينگ آقسقال لارنى قچقيرسون و اولار خداوندنينگ اسمى بيان انى ياغ بيان ياغلاب انينگ توپه سيده دعا قيلسونلار. ^{١٥} و

ايمان نينگ دعائى كسئل نى قوتقازور و خداوند انى قوپارور. گناه قيلغان بولسه هم انگا باغيشلانور.^{١٦} گناه لارنى بربرينگيزگا اقرار قيليب بربرينگيز اوچون دعا قيلينگلار تاكه شفا تاپغاييسيزلار. بر عادل نينگ دعائى ايشلاب تورغانيدا تولا ايشقه قادر دور.^{١٧} الياس بيزگا اوخشاش بر آدم ايردى. و اول يامغور ياغماسون ديب بر دعا قيلدى و اوچ يل الله آيغچه ير يوزيگا يامغور ياغمادى^{١٨} و ينه دعا قيلدى و آسمان يامغور بردى و ير اوز ميوه سى نى كلتوردى.^{١٩} اى برادرلاريم آرانگيزدا بر كيم حقيقت دين از يقيب كتسه و بر كيمر سه انى ياندور سه^{٢٠} اول اوزى بيلسون كه بر گناه كارنى يولى نينگ ضلالتيدين ياندورغان كيمر سه انينگ جاني نى اولوم دين قوتقازيب تولا گناه لارنى ياپيب دور.

پطروس رسول نینگ اولقى عمومى خطى

اولقى باب

۱ يسوع مسیح نینگ رسولی پطروس دین خدا آتانیگ ازلی بیلشیگا موافق روح نینگ تقدیسی بیلان اطاعت قیلشقه و يسوع مسیح نینگ قانی نینگ ساچیلیشیغه ایلغانیب ۲ پونطوسدا، غلاطیه ده، قپادوقیه ده، آسیادا و بیتتییه ده تارالیب کتگان مسافرلارغه سلام. سیزلارگا عنایت و سلامت زیاده لاشگای.

۳ خداوندیمیز يسوع مسیح نینگ آتاسی خدا مبارک بولسون. اول اوزی چونگ مرحمتیگا موافق يسوع مسیح نینگ اولوک لاردین قویاریلماقی بیلان ۴ سیزلار اوچون آسمانلاردا ساقلانیب ضائع بولمايدورغان داغ سز بولوب بوزولمايدورغان میراث تاپیشمیزغه بیزنی تیریک امیدگا ینگیدین توغوب دور. ۵ آر سیزلارگا یعنی آخرقی زماندا اشکارا قیلینماقغه طیار بولغان نجات غه خدانینگ قدرتی بیلان محافظت قیلینغانلارغه شو میراث ساقلانیب دور. ۶ اگر لازم بولسه ایمی باشقه باشقه امتحانلار بیلان آزغنه وقت غمکین بولسانگیزمو آخری شادلیق قیلورسیزلار. ۷ مونیگ بیلان ایمانینگیز نینگ امتحانی اوت بیلان امتحان قیلینادورغان آلتون دین تولا افضلرک بولوب يسوع مسیح نینگ اشکارا بولوشیدا حمد، جلال و عزت گا سبب بولادور. ۸ انینگ اوزینی کورماگان بولسانگیزمو دوست توتارسیزلار. انی ایمی کورماسانگیزمو انگا ایشانورسیزلار و ایتالمايدورغان و جلال لیق بولغان خوشلوق بیلان شادلیق قیلیب ۹ ایمانینگیز نینگ مقصودیه یعنی جانلارینگیز نینگ نجاتیغه یتیشورسیزلار. ۱۰ سیزلارگا تعینلانغان عنایت توغراسیدا وحی بیلان سوزلاگان پیغمبرلار اوزی شو نجات باره سیده تفتیش قیلیب جهد بیلان اویلاب توروب دور. ۱۱ اولار مسیح نینگ اولاردا ساکن بولغان روحی مسیح نینگ اوزیگا بولادورغان زحمت لارنی و اندین کین کلادورغان جلالی نی خبر بریب اشکارا قیلیب کورساتگان وقت نینگ قچان بولوب قایداغ ایکانی نی تفتیش قیلور ایردیلا. ۱۲ و مونیگ بیلان اولار نینگ اوز اوزیگا خدمت قیلمای بلکه سیزلارگا

خدمت قیلغانی اولارغه معلوم بولدی. و بو بشارت اوزی آسماندىن ایباریلگان روح بیلان سیزلارگا انجیلنى وعظ ایتقان کشیلارنینگ واسطهسى برله ایمدى سیزلارگا بشارت بریلیب دور. شو نرسه لارگا فرشته لار هم نظر سالغالی آرزو قیلورلار.

^{۱۳} مونیگ اوچون ذهن لارینگیزنینگ بل لارینی باغلاب پرهیزگار بولوب یسوع مسیح نینگ اشکارا قیلینیشیدا سیزلارگا تگادورغان عنایت گا کامل امید باغلانگلار.

^{۱۴} اطاعتلیک بلالاردیک بولوب جهالتینگیزداکی ایلگارکی شهوت لارگا ایرگاشمانگلار.

^{۱۵} بلکه سیزلارنی قچقیرغان قدّوس ذات غه ایرگاشیب اوزونگیز همه رفتارینگیزدا مقدّس بولونگلار.

^{۱۶} چونکه: من اوزوم قدّوس دورمن اینگ اوچون مقدّس بولونگلار دیب پتولوب دور.

^{۱۷} اگر یوز خاطر قیلمای هر کیمرسه نینگ عملیگا قیلاب حکم قیلغوچى نی آتا دیب قچقیرسانگیز غریچیلیق وقتینگیزدا قورقونج بیلان یورونگلار.

^{۱۸} بیلینگلارکه آتابابالاردین قالغان باطل رفتاردین فانی نرسه لار بیلان یعنی کموش یا آلتون بیلان خلاص قیلینمادینگیز.

^{۱۹} بلکه داغ سز و عیب سز قوزی نینگ کی دیک بر قان بیلان یعنی مسیح نینگ قیمت بها قانی بیلان خلاص قیلیندینگیز.

^{۲۰} اول اوزی دنیانینگ اولدانغانیدین ایلگاری تقدیر قیلینیب وقت لارنینگ آخیردا سیزلار اوچون اشکارا قیلیندی

^{۲۱} ایمانینگیز و امیدینگیز خداغه بولسون دیب انی اولوک لاردین قوپاریب انگا جلال برگان خداغه اینگ واسطهسى برله ایشاندینگیز.

^{۲۲} اوز جانلارینگیزنی ریاسز برادرچیلیک محبتیگا موافق حقیقت نینگ اطاعتی بیلان پاگیزه قیلیب صاف کونگلدین بربرینگیزنی ثابت محبت بیلان دوست توتونگلار.

^{۲۳} منافانی اوروغدین ایماس بلکه خدانینگ فانی بولمای باقی قالدورغان تیریگ سوزیدین ینگیدین توغولدینگیز.

^{۲۴} همه بشریر اوتیدیک دور و اینگ همه جلالی اوت نینگ گلیدیک دور. یر اوتی قورویدور و گل توزوب کتادور.

^{۲۵} لیکن خداوندنینگ سوزی ابدغچه ثابت قالدور. و سیزلارگا بر خوشخبردیک بشارت بریلگان سوز شودور.

ایکینجی باب

^۱ اینگ اوچون هر یمانلیقنى و هر حیهلنى و ریانی و حسدننى و هر غیبتنى تاشلاب

^۲ ینگی توغولغان بلالاردیک روحانى و صاف سوت گا آرزومند بولونگلار تاکه اینگ بیلان نجات غه اوسگایسیزلار.

^۳ چونکه خداوندنینگ یخشى ایکانى نی تاتیب باقغان

ایماسموسیزلار؟^۴ و آدم لاردین ردّ قیلینیب خدا طرفیدین ایلغانغان افضل و تیریک تاش بولغان ذات غه کلیب^۵ اوزونگیز هم یسوع مسیح نینگ واسطه سی برله خدانینگ آلدیدا مقبول قربانلیق لار اوتگوزادورغان بر مقدّس کاهنلیق بولوب بر روحانی اوی نینگ تعمیر قیلینیشیدا تیریک تاشلاردیک یاسالغایسیزلار.^۶ اینینگ اوچون کتابدا: منا صهیوندا ایلغانغان بر قیمت بها بورجک تاشی قویارمن و کیم که انگا ایشانسه خجالت بولمايدور.^۷ سیز ایشانگانلارگا افضل دور لیکن ایشانماگانلارگا تامچیلار ردّ قیلغان تاش اوزی بورجک تاشی و دوگوجتوروک و تایدورماغلیق قورامی بولوب دور.^۸ چونکه اولار توغراسیدین تعینلانغاندیک سوزگا اطاعت قیلماغانی اوچون اوزینی تاشقه اوردیلار.^۹ لیکن سیزلارنی قرانغولوقدین اوز عجایب نوریغه قچقیرغان نینگ فضیلت لارینی بیان قیلماقینگیز اوچون اوزونگیز ایلغانغان بر نسل، بر پادشاه لیک کاهنلیقی و مقدّس بر ملت و خاص بر قوم دورسیزلار.^{۱۰} سیزلار ایلکاری بر قوم بولمای ایدمی خدانینگ قومی بولدینگیز، سیزلار ایلکاری مرحمت تاپمای ایدمی مرحمت تاپتینگیز.

^{۱۱} ای امراق لار سیزلارگا نصیحت برورمن که مهمان و مسافرلاردیک جان نینگ ضدیدا جنگ قیلغان جسمانی شهوت لاردین اوزونگیزنی یغقایسیزلار.^{۱۲} رفتارینگیز طائفه لار نینگ آراسیدا یخشی بولسون تاکه بر نمه ده توپه نگیز ده غیبت قیلسه لار سیز نینگ یخشی عمل لارینگیزگا قایلاب بولار نینگ سبیدین خدا اولارنی یوقلایدورغان کونیده انگا حمد ایتقایلار.

^{۱۳} آدم لار نینگ هر ترتیبیگا خداوند اوچون بویون سونونگلار خواه همه دین اولوغی پادشاه اوزی بولسون^{۱۴} خواه اینینگ طرفیدین یمانلیق قیلغوچیلاردین انتقام الغالی و یخشیلیق قیلغوچیلارنی دانگلاغالی ایباریلگان حاکم لار بولسون همه سیگا بویون سونونگلار.^{۱۵} چونکه خدانینگ اراده سی شونداغ که سیزلار یخشی عمل لار قیلیب نادان و جاهل آدم لار نینگ اغیز لارینی بند قیلغایسیزلار.^{۱۶} آزاد بولغانینگیز بیلان آزادلیقنی یمانلیقه پرده دیک توتمای خدانینگ قل لاریدیک بولونگلار.^{۱۷} همه سیگا حرمت قیلینگلار، برادرلارنی دوست توتونگلار خدادین قورقونگلار، پادشاه غه عزّت قیلینگلار.

^{۱۸} ای خدمتکارلار اوز خواجه لارینگیزغه بارچه قورقونج بیلان بویون سونونگلار. یالغوز یخشیلارغه و یواشلارغه ایماس بلکه بدخوی بولغانلارغه هم بویون سونونگلار.^{۱۹} چونکه بر کیم اوز انصافی اوچون ناحق تارتقان غم لیک و زحمت لارگا تحمّل

قیلسه خدانینگ آلدیدا مقبول دور. ^{۲۰} اگر گناه قیلیب اورولغانینگیزغه تحمّل قیلسانگیز نمه عزّت بولادور؟ اما اگر یخشیلیق قیلیب زحمت تارتقانیگیزدا تحمّل قیلسانگیز خدانینگ آلدیدا مقبول دور. ^{۲۱} چونکه مونیگه قچقیریلدینگیز و مسیح هم اوز ایزلاریغه ایرگاشماکینگیز اوچون سیزلارگا بر نمونه بریب اوزونگیز اوچون زحمت تارتیب دور. ^{۲۲} اما اول اوزی گناه قیلما دی و اغیزیدا هیچ حیلّه تاپیلما دی. ^{۲۳} اوزی دشنام قیلینیب اورنیغه دشنام قیلما س ایردی اوزی زحمت تارتیب لعنت ایتما ی عادل حکم قیلغو چیغه اوزینی تاپشورور ایردی. ^{۲۴} و بیز گناه لاردین اولوب عدالت اوچون یاشاما قیمیز اوچون گناه لاریمیزی اوز بدنیده دارنینگ یغاچیغه کوتاردی. ایننگ زخم لاری بیلان شفا تاپتینگیز. ^{۲۵} چونکه آزغان قوی لاردیک ایردینگیز لیکن ایمدی اوز جانلارینگیزنینگ پاته چی سیغه و ایسقوپوسیغه یاندورولدینگیز.

اوچونجی باب

^۱ شونداغ هم ای خاتونلار اوز ایرلارینگیزگا بویون سونونگلار تاکه سوزگا اطاعت قیلماغان ایرلار خاتونلارنینگ رفتاری بیلان ایمانغه سوزسز تارتیلغایلار. ^۲ حرمت قیلشینگیزی و عفتلیک رفتارینگیزی کورسه لار شونداغ بولورلار. ^۳ و زیتینگیز ظاهر قی ساچ اوروم لاری و آتون زینت لاری و چرایلیق ایگین لار کییش بیلان بولماسون ^۴ بلکه کونگل نینگ یاشورون آدمی و یواش و تینج روح نینگ فانی بولما یوردغان زینتی بیلان بولسون چونکه شونداغ زینت خدانینگ آلدیدا افضل دور. ^۵ و خداغه امیدینی باغلاغان قدیم قی مقدس خاتونلار اوز ایرلاریگا بویون سونوب اوزینی شونداغ زیتلاندوردیلار. ^۶ ساره اوزی ابراهیمی نی خواجه دیب انگا اطاعت قیلور ایردی. و اگر هیچ ظلم دین قورقما ی یخشی رفتار قیلیب تورسانگیز ایننگ بلالاری بولورسیزلار.

^۷ شونداغ هم ای ایرلار خاتون ضعیف قچادیک بولغاچ خاتونلارینگیز بیلان عقل لیق طریقه دا توروشوب سیزلار بیلان تیریکیلیک عنایتیگا هموارث بولغاندین کین اولارغه عزّت برینگلار تاکه دعالارینگیز توسولما غای.

^۸ اخیر ی همه نگیز هم فکر و همدرد بولوب برادرلار گامحبت کورساتیب رحم لیک و متواضع بولونگلار. ^۹ ایمانلیق اورنیغه ایمانلیق یاندورمانگلار، دشنام اورنیغه دشنام یاندورمانگلار بلکه

اوزونگیز مبارکلیکگا وارث بولوشقه قچقیریلغاندین کین مبارکلانگلار. ^{۱۰} چونکه کیم که حیاتی نی یخشی کوروب خوش کونلار کورگالی خواھلاسه تیلی نی یمانندین و لب لارینی حیله سوزلاشدین ساقلاسون. ^{۱۱} یمانندین اویرولوب یخشیلیق قیلسون سلامت ایستاب انی تاپغالی جدجهد قیلسون. ^{۱۲} خداوندنینگ کوزلاری عادل لارنینگ طرفیگا و قولاق لاری اولارنینگ دعایغہ دور لیکن خداوندنینگ یوزی یمانلیق قیلغوچیلارغہ ضد دور.

^{۱۳} اگر یخشیلیق اوچون غیرت قیلسانگیز کیم سیزلارگا یمانلیق قیلا لایدور؟ ^{۱۴} لیکن عدالت اوچون زحمت تارتسانگیز مو مبارک دور سیزلار. اولار دین هیچ قورقمانگلار و مضطرب بولمانگلار. ^{۱۵} بلکه کونگل لارینگیزده خداوند مسیح نی مقدس توتونگلار. و سیزلارده بولغان امیدنیک سببی نی سورغان هر کشیگا یواشلیق و قورقونج بیلان جواب برگالی همیشه طیار بولونگلار. ^{۱۶} و یخشی انصافنیکیز بولسون تاکه مسیح داکی رفتارنیکیزنی دشنام قیلغوچیلار توپه نیکیزده تهمت قیلغان نرسه لارده اوزی خجالت بولغایلار. ^{۱۷} چونکه خدانینگ اراده سی شونداغ بولسه یمانلیق قیلغانیکیز اوچون زحمت تارتقانیکیزدین یخشیلیق قیلغانیکیز اوچون زحمت تارتقانیکیز یخشیراق دور. ^{۱۸} چونکه مسیح اوزی بر مرتبه گناه لار اوچون اولدی آری اول عادل ذات عاصیلار اوچون اولدی تاکه بیزنی خداغه کلتورگای. جسم چه اولتورولگان بولسه هم روح چه تیرگوزولدی. ^{۱۹} و روح دا هم باریب زندانداکی روح لارغه و عظم ایئی یعنی بر وقت نوح نینگ کونلاریده کمه یاسالغانیدا خدانینگ صبری اولارغه مهلت برگان وقت دا اطاعت سز بولغانلارغه و عظم ایئی، اول وقت آران برنچه یعنی سکز جان سو بیلان قوتولدی. ^{۲۱} شونینگه اوخشاش سو ایمدی تعمیدده سیزنی قوتقازور. تعمید اوزی جسم نینگ ناپاکلیقی نینگ یویولماقی ایماس بلکه بر یخشی انصاف اوچون یسوع مسیح نینگ تیریلیب قوپماقی بیلان خداغه بر تیلک دور. ^{۲۲} مسیح اوزی آسمانغه چیقیب فرشته لار و سلطنت لار و قدرت لار انگا بویون سونغاندین کین خدانینگ اونگ یانیدادور.

تورتونجی باب

^۱ اینینگ اوچون مسیح جسم چه زحمت تارتقاندین کین سیزلار هم شو نیت بیلان یاراغلانینگلار چونکه جسم چه زحمت تارتقان کیمر سه گناه قیلشدین اوزینی توختایب دور.

۲شونداغ که جسم ده یاشاغالی قالغان وقتیدا آدم لارنینگ شهوت لاریگا موافق یاشامای خدانینگ اراده سیگا موافق یاشایدور. ۳ چونکه اوتگان وقت دا طائفه لارنینگ اراده سی نی قیلیب بوزوغلو قدا، شهوت لارده، شراب ایچیشده، عیش و عشرت ده، مستلیکده و حرام بولغان بۇتپرستلیکده یورگانینگیز کفایت دور. ۴ بو وجهیدین سیز لار شو بوزوغلوق نینگ دریاسیغه اولار بیله ینه یوگورماغانینگیز اوچون تعجب قیلیب دشنام ایتورلار. ۵ اما اولار تیریک لارنی و اولوک لارنی حکم قیلغالی طیار بولغان نینگ اوزیگا حساب برماکچی دور. ۶ شونینگ اوچون انجیل هم اولوک لارگا بشارت بریلدی تاکه آدم حسیبچه جسم چه حکم قیلینغایلار لیکن خدا حسیبچه روح چه تیریک قالغایلار.

۷ اما هر نرسه نینگ آخری یقین کلیب دور. انینگ اوچون هوشیار بولوب دعادا اویغاق تورونگلار. ۸ همه دین ایلگارکی ایش شوکه بربرینگیزگا محبت کورساتگایسیز لار چونکه محبت تولا گناه لارنی یاشورادور. ۹ غودورلامای بربرینگیزگا مهمان دوستلوق قیلینگلار. ۱۰ هر برینگیزگا بریلگان عنایت عطیه سیگا موافق خدانینگ قسم قسم عنایتی اوستیگا یخشی وکیل لار بولوب بربرینگیزگا خدمت قیلینگلار. ۱۱ بر کیمر سه وعظ ایتسه خدانینگ سوزیگا موافق بولغودیک سوز ایتسون. بر کیمر سه خدمت قیلسه خدادین کوچ تا بغانیدیک قیلسون تاکه خدا اوزی یسوع مسیح نینگ واسطه سی برله هر ایشدا جلال لانغای. انگا ابدلارنینگ ابدیغچه جلال و قدرت بولسون آمین.

۱۲ ای امرق لار سینالماقینگیز اوچون آرانگیزداکی امتحان اوتی توغراسیدا سیز لارگا یات بر واقعه بولغاندیک تعجب قیلمانگلار. ۱۳ بلکه قانچه که مسیح نینگ زحمت لاریگا شریک بولسانگیز شونچه خوشلوق قیلینگلار تاکه انینگ جلالی نینگ اشکارا قیلینیشیدا شادلیق قیلیب خرسند بولغایسیز لار. ۱۴ اگر مسیح نینگ اسمی اوچون حقارت تارتسانگیز مبارک دورسیز لار چونکه جلال نینگ و خدانینگ روحی اوستونگیزده توختایدور. ۱۵ لیکن هیچ برینگیز قتل قیلغوجیدیک یا اوغریدیک یا یمانلیق قیلغوجیدیک یا باشقه لارنینگ ایشیغه آرا لاشقوجیدیک زحمت تارتماسون. ۱۶ لیکن بر کیم خرستیان بولغانی اوچون زحمت تارتسه خجالت بولمای شو اسم اوچون خداغه حمد ایتسون.

۱۷ چونکه حکم خدانینگ اوی بیلان باشلانادورغان وقتی بولوب دور. اگر بیز بیلان باشلانسه خدانینگ انجیلیگا اطاعت قیلماغانلارنینگ آخری قایداغ بولادور؟ ۱۸ او اگر عادل کیمر سه قینلیق بیلان نجات تاپسه فاسق و گناه کارغه قایداغ بولادور؟ ۱۹ انینگ اوچون

خدانینگ اراده سیگا موافق زحمت تارتقانلار یخشی عمل لار قیلیب اوز جانلارینی امین براتغوچیغه تاپشورسونلار.

بشنجی باب

۱ آرانگیزداکی آقسقال لارغه نصیحت برورمن چونکه من هم بر آقسقال و مسیح نینگ زحمت لاریگا گواه بولوب اشکارا بولادورغان جلالغه شریک دورمن. ۲ خدانینگ اوز قولونگیزداکی پاته سیغه پاته چیلار بولونگلار، زورلانغاندیک ایماس بلکه خدانینگ اراده سیگا موافق اوز میلینگیز بیلان، ناحق فائده اوچون ایماس بلکه کونگل خوشلوقیدین پاته نی باقینگلار. ۳ جماعت لارنینگ اوستیگا خواجه دیک بولمای بلکه پاته غه نمونه بولونگلار. ۴ و باش پاته چی اشکارا بولغاندا جلال نینگ سولاشمایدورغان تاجی نی تاپارسیزلار.

۵ شونداغ هم ای یاشلار قریلارغه بویون سونونگلار و همه نگیز بربرینگیز بیلان معامله قیلغانینگیزدا متواضع لیق بیلان بل باغلانگلار چونکه خدا متکبر لارگا ضد تورور لیکن متواضع لارغه عنایت برادور. ۶ اینینگ اوچون خدانینگ قدرت قولی نینگ استیدا متواضعلانینگلار تاکه اوز وقتیدا سیزلارنی ایگیزلاندورگای. ۷ همه اندیشه نگیزنی انگا سالینگلار چونکه اول سیزلاردین خیر الادور.

۸ هوشیار بولوب اوغاق تورونگلار. مناضد تورغوچینگیز ابلیس بر اولویدورغان شیردیک چور گولوب کیم که اوچراسه انی یوتای دیب ایستاب یورادور. ۹ ایماندا ثابت بولوب انگا ضد توروب دنیا داکی برادرلارینگیز نینگ اوخشاش زحمت لار تارتقانی نی بیلینگلار.

۱۰ اما مسیح بیلان سیزلارنی اوز ابدی جلالغه قچقیرغان عنایت نینگ تنگریسی اوزی بر آز وقتغچه زحمت تارتقانیگیزدین کین سیزلارنی کامل قیلیب یولاب قوتلاندوروب ثابت قیلغای ۱۱ انگا ابدلارنینگ ابدیغچه قدرت بولغای آمین. ۱۲ من امین برادرینگیز سانانغان سیلوانوس نینگ واسطه سی برله قیسقه سوز بیلان پتوب نصیحت بریب شو اوزی خدانینگ حق عنایتی دور دیب گواه لیق بردیم. شو عنایت ده تورونگلار.

۱۳ بابلدا بار سیزلار بیلان یلغانغان جماعت و اوغلوم مرقوس سیزلارگا سلام ایتور.

۱۴ محبتلیک سویوش بیلان بربرینگیزگا سلام قیلینگلار.

مسیح ده بولغان همه نگیزگا سلامت بولسون.

پطروس رسول نینگ ایکینجی عمومی خطی

اولقی باب

۱ یسوع مسیح نینگ بنده سی و رسول بولغان سمعون پطروس دین خدایمیز نینگ و قوتقازغو چیمیز یسوع مسیح نینگ عدالتی برله بیز نینگ کی دیک افضل ایمان تا پغانلارغه سلام. ۲ خدانینگ و خداوندیمیز یسوع نینگ باره سیداکی بیلما گلیک برله عنایت و سلامت آرانگیزدا زیاده لاسگای.

۳ انینگ خدالیق قدرتی اوز جلالی و فضیلتیگا موافق بیزنی قچقیرغان کیم رسه نینگ باره سیداکی بیلش بیلان تیریکلیک و تقوادرلیقغه متعلق بولغان همه سی نی بیزگا بریب دور. ۴ بو جلال و فضیلتی بیلان اوز افضل و نهایت اولوغ و عده لارینی بیزگا عطا قیلیب دور تاکه سیزلار بولار نینگ واسطه سی برله خدانینگ ذاتیدین حصه دار بولوب ایمان شهوت لار نینگ سبیدین دنیا دا بولغان فسادلیقدین قاچیب قوتولغایسیز لار. ۵ مونینگ اوچون همه جهد بیلان ایمانینگیز دا فضیلت و فضیلت ده بیلش ۶ و بیلشده نفس یغما غلیق و نفس یغما غلیقدا صبر و صبرده تقوادرلیق ۷ و تقوادرلیقدا برادرلیک محبت و برادرلیک محبت ده عمومی محبت کورساتینگلار. ۸ چونکه بو ایشلار آرانگیزدا بولوب اشیب تورسه خداوندیمیز یسوع مسیح نینگ بیلشی باره سیده سیزنی عمل سز و میوه سز قویمايدور. ۹ لیکن بو ایشلار بر کیم ده بولماسه اول اوزی کور بولوب کورالمايدور و اوز ایلگارکی گناه لاریدین پاک قیلینغانی نی اونوتوب دور. ۱۰ انینگ اوچون ای برادرلار اوز دعوتینگیزنی و ایلغانیشینگیزنی ثابت قیلیشقه تخی زیاده جهد قیلینگلار چونکه شونداغ قیلسانگیز هیچ وقت اصلا تایماسیز لار. ۱۱ مونینگ بیلان خداوندیمیز و قوتقازغو چیمیز یسوع مسیح نینگ ابدی پادشاه لیقیغه کیریشینگیز کنگر و چیلک بیلان سیزلارگا بریلور.

۱۲ بو وجهیدین شونی بیلیب اوزونگیزده بار حقیقت ده ثابتلانغان بولسانگیز مو همیشه شونی یادینگیزغه کلتورور من. ۱۳ و بو بدنینگ چادریدا بار ایکانیم ده یاد قیلدور ماق بیلان

سيزلارنى بیدار قیلیشنى لایق سانارمن.^{۱۴} چونکه خداواندیمیز يسوع مسیح منگا معلوم قیلغاندیک شو بدنیم نینگ چادرینی پات یقیندا سالادورغانیم نی بیلورمن.^{۱۵} او جدجهد قیلانمن که من عالم دین کتگان دین کین بو ایشلارنى همیشه یادینگیزغه کلتورگایسيزلار.^{۱۶} چونکه خداواندیمیز يسوع مسیح نینگ قدرتی نی و کلیشی نی سيزلارگا بیلدورگانیمیزده فهم بیلان یاسالغان چوچک لارگا ایرگاشمادوک بلکه اوز کوزومیز بیلان ایننگ جلالی نی کورگان گواه لاردورمیز.^{۱۷} چونکه همه دین عظیم ذات نینگ طرفیدین انگا بر آواز کلیب: ایننگ بیلان خوش رضایم بار امراق اوغلوم بودور دیب ایتقاندا خدا آتادین انگا عزت و جلال بریلدی.^{۱۸} بیز ایننگ بیلان مقدس تاغدا ایکانیمیزده بو آواز نینگ آسمان دین کلگانى نی انگلادوق.^{۱۹} او پیغمبر لیک نینگ سوزی ایمدی بیزگا ثابت راق تورادور و تانگاتیب چولپانگ یولدوزی کونگل لارینگیزده چیقغونچه لیق قرانگغو یرداکی یارویدورغان بر چراغقه قایلانغاندیک اول سوزگا ذهن قویسانگیز یخشی قیلورسيزلار.^{۲۰} لیکن اول بیلگایسيزلارکه کتاب نینگ هیچ بر پیغمبر لیک سوزی آدم نینگ اوز قوتی بیلان بیان قیلینماس.^{۲۱} چونکه هیچ بر پیغمبر لیک سوز انسان نینگ خواهشی بیلان اصلا کلماب دور بلکه آدم لار قدوس روح دین باشلانیب خدا طرفیدین الهام تاپیب سوز قیلدیلار.

ایکینجی باب

لیکن قوم نینگ آراسیدا یالغان پیغمبر لار قوتی نچوک که سيز نینگ آرانگیزدا هم یالغان معلّم لار قویوب اولارنى ساتیب الغان خداواند اوزینی انکار قیلیب اوغری یول لار بیلان هلاکت گا سبب بولادورغان مفارقت لار کیرگوزوب تویوق سز اوز اوستیگا هلاکت کلتورادور.^۲ و تولالار اولار نینگ بوزوغلوقیغه ایرگاشورلار و اولار نینگ سبیدین حقیقت نینگ یولی دشنام قیلینور.^۳ و طمعکار لیق قیلیب حیلله سوز بیلان سيز لار دین اوزیگا فائده تاپتورورلار لیکن اوزون دین بری اولارغه تعینلانغان حکم تأخیر قیلماى یقینلاشادور و اولار نینگ هلاکتی اوخلامایدور.

^۴ خدا گناه قیلغان فرشته لارنى ایامای اولارنى جهتم گا توشوروب حکم گا ساقلانماق اوچون قرانگغولوق نینگ زنجیر لاریغه تاپشوردی ایماسمو؟^۵ و طوفاننى فاسق لار نینگ عالمیگا ایبار گانیده عدالت نینگ بشارت برگوچی سی نوحنى یته کشی بیلان ساقلاغان

بولسه مو قدیم قی دنیانی ایامادی.^۱ و سدوم بیلان غموره شهرلارینی کول قیلیب اولارنی یوقاتیلیشه قی تعیینلاب کلا دورغان وقت داکی فاسق لارغه عبرت قیلیب قویدی. لیکن یمانلارنینگ بوزوق رفتاریدین قینالغان عادل لوطنی قوتقازدی.^۸ چونکه اول عادل کشی اولارنینگ آراسیدا اولتوروب انگلاب کوروب اوز عادل کونگلیده کوندین کونگا اولارنینگ فاسق ایشلاردین قینالور ایردی.^۹ شونینگغه اوخشه خداوند تقوالارنی امتحانلاردین قوتقازیب حق سزلارغه جزا بریب حکم کونیکا ساقلاشنی بیلا دور.^{۱۰} ناپاک شهوت لارده جسم گا موافق یوروب روحانی خواجه لیقنی تحقیر قیلورلار. بی پروا بولوب اوزینی چونگ توتوب ارواح عالمی نینگ شریف لارینی دشنام قیلیشدین قورقما سلا.^{۱۱} لیکن اولاردین قدرت و قوت ده اولوغراق بولغان فرشته لار خداوند نینگ آلدیدا اولارنینگ اوستیگا بر دشنام نینگ حکمی نی قیلما سلا.^{۱۲} لیکن بو دشنام قیلغو چیلار طبیعتیگا موافق شکار و هلاک قیلینماق اوچون توغولغان عقل سز حیوانلارغه اوخشه اوز بیلماگانیگا دشنام قیلیب اولارغه اوخشاش هلاک بولوب^{۱۳} حق سزلیق نینگ اجرینی الورلار. کونده عیش عشرت نی لذت ساناب اوزونگیز بیلان قیلغان ضیافت لارده اولتورغاندا مکروهات و خجالت نینگ داغلاری بولوب اوز حیله لاری بیلان سویونورلار.^{۱۴} اولارنینگ کوزلاری زنا بیلان تولغان دور. همیشه گناهغه قایلارلار و ثابت بولماغان جانلارنی حیله بیلان توزاقغه ایندارلار. کونگل لاری طمعکارلیققه کونگاچ لعنت نینگ بلالاری دور.^{۱۵} توز یولدین کتیب حق سزلیق نینگ اجرینی دوست توتقان بعورنینگ اوغلی بلعام نینگ یولیغه چیقیب ازیقیب کتیب دورلار.^{۱۶} لیکن اول اوزی بر زبان سز اولاغ آدم آوازی بیلان سوزلاب انی حماقت دین توسغانیدا اوز تجاویز جیهتیدین ملامت تاپتی.^{۱۷} شونداغ آدم لار سوسز بولاق لاردیک بوراندین هیدالیب کتگان بولوت لاردیک دور. اولارغه قویاق قرانگخولوق ساقلا نیب دور.^{۱۸} چونکه اولار باطل لیق نینگ حدسز یوغان سوزلارینی قیلیب ضلالت ده یورگانلاردین آران قوتولغانلارنی جسم شهوت لاری نینگ و بوزوغلوق نینگ توزاقیغه آلداب تارتارلار.^{۱۹} و اولارغه آزادلیقنی وعده قیلیب اوزی فسادلیق نینگ قُل لاری دور. چونکه بر کیم رسه بر کیم دین باسیلسه شونینگ قُلی بولوب دور.^{۲۰} خداوند قوتقازغو چیمیز یسوع مسیح نینگ معرفتی نینگ واسطه سی برله دنیانینگ ناپاکلیقیدین قوتولغاندین کین شونینگدین ینه توتولوب باسیلسه اولارنینگ آخری اولقی سیدین یمانراق بولادور.^{۲۱} اولار عدالت نینگ یولی نی بیلیب اندین اوزیگا تاپشورولغان مقدس امردین یوز اویروماکدین انی

اصلا تونوماغانی اولارغه یخشیراق بولور ایردی. ^{۲۲}ایت اوز قوسوقیغه یانیب کلور و یویولغان تونگوزینه لایدا یومولانور دیب تمشیلده راست ایتیلغاندیک اولارغه واقع بولدی.

اوچونجی باب

ای امراق لار سیزلارگا پتوگان ایکینجی خطیم بودور. بو خطلارده ذکر قیلینغان سوزلار بیلان صاف ذهنلارینگیزنی او یغانقالی خواهلاب دورمن ^۲تاکه مقدس پیغمبرلارنینگ ایلگاریدین ایتقان سوزلارینی و خداوند قوتقازغوچی نینگ طرفیدین اوز رسوللارنینگیزنینگ واسطه سی برله انگلاغان امراق یاد قیلغایسیزلار. ^۳اول شونی بیلغایسیزلارکه آخرقی کونلارده مسخره قیلغوچیلار مسخره سوزلار بیلان کلیب اوز شهوتلاریگا موافق یوروب: ^۴انینگ کلیشی نینگ وعده سی قنی چونکه آتابابالار اولوب کتگاندین تارتیب آری خلقت نینگ ابتداسیدین بولغاندیک همه نرسه لار قالب دور دیب ایتورلار. ^۵اولار مونی ایتقاندا اونوتوب دورکه آسمانلار مقدم وقت دین تارتیب بار ایردی و یر خدانینگ سوزی واسطه سی برله سودین و سو بیلان پیدا بولوب دور. ^۶و اول وقت داکی عالم سودین باسیلیب یوقالدی. ^۷لیکن حاضرقی آسمانلار و یر اول سوزگا موافق اوت غه ساقلانیب فاسق آدم لارنینگ حکمی و هلاکتی نینگ کونیغچه ساقلانادور. ^۸لیکن ای امراق لار بر نمه سیزلاردین پنهان بولماسون یعنی شوکه خداوندنینگ آلدیدا بر کون مینگ یلدیك و مینگ یل بر کوندیک دور. ^۹بعضیلار اول خیال بولادور دیگانیدیک خداوند اوز وعده سیدین خیال بولماس. لیکن هیچ کیم نینگ هلاک بولوشی نی خواهلامای همه سی نینگ توبه گا کلیشی نی خواهلاغاچ سیزگا کونگل کنگلیکی کورساتور.

^{۱۰}لیکن خداوندنینگ کونی کیچه ده کلگان اوغریدیک کلور. اول وقت آسمانلار گولدوروش بیلان یوقالور و جهانلار ایسیغلیقدین ایریب کتادور، یر و انداک ایشلار کویدورولور. ^{۱۱}مونینگ همه سی ایریب کتسه سیزلار مقدس رفتاردا و تقوادارلیقدا قایداغ بولماقینگیز کیراک دور؟ ^{۱۲}آری خدانینگ کونیگا منتظر توروب انی آلدیراقتانینگیزدا قایداغ بولماقینگیز کیراک دور؟ منا اول کونده آسمانلار اوت بیلان توزوب کتادور و جهانلار ایسیغلیقدین ایریب کتادور. ^{۱۳}لیکن انینگ وعده سیگا موافق ینگی آسمانلارغه و ینگی بر یرگا منتظر دورمیز. اولاردا عدالت ساکن بولادور.

^{۱۴} انینگ اوچون ای امراق لار مونینگه منتظر بولغاندین کین انینگ آلدیدا داغ سز و سلامت ده عیب سز بولوشقه جدجهد قیلینگلار. ^{۱۵} او خداوندیمیز نینگ صبری نجات غه سبب بولادور دیب سانانگلار نچوکه امراق برادریمیز پاولوس اوزیگا بریلگان حکمت گاه موافق سیزلارگا پتوب دور. ^{۱۶} شو نرسه لار باره سیده پتوگانده همه خط لاریدا شونداغ یازادور. شو خط لارده ترسلیک بیلان اوقالادورغان نرسه لار باردور. شونی و هم باشقه کتاب لاری نی نادان و بی ثابت آدم لار اوز هلاکتیگا ترتو تولغایدور. ^{۱۷} ای امراق لار سیزلار مونی ایلگاریدین بیلگاج آگاه بولونگلارکه شریعت سز لار نینگ ضلالتیگا ایرگاشیب اوز ثابتلیقینگیزدین توشماگایسیزلار. ^{۱۸} لیکن عنایت ده و خداوند قوتقازغوچیمیز یسوع مسیح نینگ معرفتیده اوسونگلار. انگا ایمدی و ابدی کونغچه جلال بولغای آمین.

یوحنا رسول نینگ اولقی عمومی خطی

اولقی باب

۱ دسلا بدین بولغان سوزدین خبر بریب اوزومیز انگلاب اوز کوزلاریمیز بیلان کوروب تیکیلیب قوللاریمیز بیلان توتقانیمیز نینگ باره سیدین آری تیریکلیک نینگ سوزی باره سیدین سوزلاریمیز. ۲ چونکه تیریکلیک اشکارا بولدی و بیز کوروب گواه لیق بریب آری آتا بیلان بولوب بیزگا اشکارا بولغان ابدی تیریکلیک نی سیزلارگا بشارت برورمیز. ۳ آری کوروب انگلابیمیز نی سیزلارگا هم بشارت برورمیز تاکه بیز بیلان شریکلیکیمیز بولغای و بیز نینگ شریکلیکیمیز آتا و انینگ اوغلی یسوع مسیح بیلان دور. ۴ خوشلوقیمیز کامل بولماق اوچون مونی پتورمیز.

۵ و بیز ایننگدین انگلاب سیزلارگا بشارت برادورغان خبریمیز شودورکه خدا نوردور و ایننگده اصلا قرانگولوق یوق دور. ۶ اگر: انینگ بیلان شریکلیکیمیز بار دیب قرانگولوقدا یورساک یالغان ای تیپ حقیقت نی قیلما س میز. ۷ لیکن اول اوزی نوردا بولغان دیک اوزومیز نوردا یورساک بربریمیز بیلان شریکلیکیمیز بولوب انینگ اوغلی یسوع نینگ قانی بیزنی هر گناه دین پاکیزه قیلادور. ۸ اگر گناهیمیز یوق دور دیساک اوز اوزومیزنی آلداریمیز و بیزده حقیقت یوق دور. ۹ گناه لاریمیزنی اقرار قیلماق اول بیز نینگ گناه لاریمیزنی باغیشلاغالی و بیزنی بارچه حق سزلیقدین پاکیزه قیلغالی امین و عادل دور. ۱۰ اگر گناه قیلما دوق دیساک انی یالغانچی قیلورمیز و انینگ سوزی بیزده یوق دور.

ایکینجی باب

۱۱ ای بلالاریم گناه قیلماغایسیزلار دیب سیزلارگا شونی پتودوم. و اگر بر کیم گناه قیلغان بولسه آتانینگ آلدیدا بر شفاعت قیلغوچیمیز یعنی عادل بولغان یسوع مسیح باردور.

۲ اول اوزی بیز نینگ گناه لاریمیز اوچون کفارت دور و یالغوز بیز نینگ گناه لاریمیز اوچون ایماس بلکه تمام دنیانینگ گناه لاری اوچون کفارت دور. ۳ اگر ایننگ امر لارینی توتساق انی تونوغانیمیزنی شونینگ بیلان بیلورمیز. ۴ هر کیم انی تونورمن دیسه لیکن ایننگ امر لارینی توتماسه اول اوزی یالغانچی بولوب ایننگده حقیقت یوق دور. ۵ لیکن کیم که ایننگ سوزینی ساقلاسه بتحقیق ایننگده خدانینگ محبتی کامل بولوب دور و مونینگ بیلان ایننگده بولغانیمیزنی بیلورمیز. ۶ ایننگده ثابت قالورمن دیگان کیم رسه نینگ اول اوزی رفتار قیلغاندیک رفتار قیلماقی کیراک دور.

۷ ای امر اقلار سیز لارگا بر ینگی امر پتومادیم لیکن دسلابدین سیزده بار بولغان کهنه امرنی پتودوم. اوشبو کهنه امر سیز لار انگلاغان سوز دور. ۸ لیکن ینگی بر امرنی هم سیز لارگا پتورمن و بو اوزی ایننگده و سیز لارده حق دور چونکه قرانگغولوق اوتی و حقیقی نور ایمدی یارویدور. ۹ هر کیم: من نور دادورمن دیسه لیکن اوز برادرینی یمان کورسه اول اوزی بو چاقغچه قرانگغولوق دادور. ۱۰ کیم که اوز برادرینی دوست توتسه نوردا ثابت قالیب ایننگده تایدوروش سببی یوق دور. ۱۱ لیکن کیم که اوز برادرینی یمان کورسه قرانگغولوق دادور و قرانگغولوقدا یوروب نه یرگا بارادورغانی نی بیلماس چونکه قرانگغولوق ایننگ کوز لارینی کور قیلیب دور.

۱۲ ای بلالاریم سیز لارگا پتورمن چونکه گناه لارینگیز ایننگ اسمی اوچون سیز لارگا باغیشلانیب دور. ۱۳ ای آتالار سیز لارگا پتورمن چونکه دسلابدین بولغان ذاتنی تونودینگیز. ای یگیت لار سیز لارگا پتورمن چونکه یماننی باستینگیز. ۱۴ ای بلالاریم سیز لارگا پتودوم چونکه آتانی تونودینگیز. ای آتالار سیز لارگا پتودوم چونکه دسلابدین بولغان ذاتنی تونودینگیز. ای یگیت لار سیز لارگا پتودوم چونکه کوچلوق دور سیز لار و خدانینگ سوزی سیز لارده ثابت قالادور و یماننی باستینگیز.

۱۵ دنیانی و دنیا دار نرسه لارنی دوست توتمانگلار. اگر بر کیم رسه دنیانی دوست توتسه ایننگده آتانیگ محبتی یوق دور. ۱۶ چونکه دنیا داکی نینگ همه سی یعنی جسم نینگ شهوتی و کوز لار نینگ شهوتی و دولت نینگ کبرهواسی آتادین ایماس بلکه دنیا دین دور. ۱۷ اما دنیا و ایننگ شهوت لاری یوقالور لیکن خدانینگ اراده سی نی قیلغوچی ابدغچه ثابت قالادور.

۱۸ ای بلالاریم آخرقی وقت کلیب دور و دجال نینگ کلادورغانی نی انگلاغانینگیز دیک ایمدی تولا دجال لار قوپوب دور. مونینگدین آخرقی وقت نینگ کلگانی نی بیلورمیز.

۱۹ اولار بیز نینگ آرامیز دین چیقیتلار لیکن بیز دین ایماس ایردی لار. اگر بیز دین بولغان بولسه بیز بیلان قالور ایردی لار لیکن بیز داک لار نینگ همه سی اصل بیز دین بولماغانی اشکارا بولماق اوچون بولار بیز دین چیقیب کتیلار. ۲۰ اما سیز لار ده اول قدوس نینگ طرفیدین مسح قیلیش یاغی بولوب همه نگیز نینگ بیلشی بار. ۲۱ حقیقت نی بیلماگانگیز اوچون ایماس بلکه انی بیلیم هیچ یالغانچیلیق نینگ حقیقت دین بولماغانی نی بیلماگانگیز اوچون سیز لارگا پتودوم. ۲۲ یالغانچی کیم دور؟ آیا یسوع نینگ مسیح ایکانی نی انکار قیلغان کیم رسه ایماسمو؟ آتانی و اوغول نی انکار قیلغان کیم رسه اوزی دجال دور. ۲۳ اوغول نی انکار قیلغان کیم رسه گا آتا اوزی هم یوق دور. اوغول نی اقرار قیلغان کیم رسه گا آتا اوزی هم باردور. ۲۴ دسلابدین اوز انگلاغانگیز سیز لار ده ثابت قالسون. اگر دسلابدین انگلاغانگیز سیز لار ده ثابت قالسه سیز لار هم اوغولدا و آتادا ثابت قالور سیز لار. ۲۵ و اول اوزی بیز گا قیلغان وعده شو یعنی ابدی تیریکلیک دور. ۲۶ سیز لار نی آزدور غوچیلار جهتیدین مونی سیز لارگا پتودوم. ۲۷ و سیز لار بولسانگیز اینگ طرفیدین قبول قیلغان مسح قیلینیشینگیز سیز لار ده ثابت قالور و بر کیم رسه نینگ سیز گا اورگاتیشیگا محتاج ایماس سیز لار بلکه شو مسح قیلینیش اوزی سیز لارگا اورگاتگان هر نرسه یالغان بولمای حقیقت دور و اول سیز لارگا اورگاتگان دیک اینگده ثابت قالینگلار.

۲۸ و ایمدی ای بلالاریم اینگده ثابت قالینگلار تاکه اول اوزی اشکارا بولغاندا خاطر جمع لیکیمیز بولغای و اینگ کلیشیده خجالت بیلان اینگدین کتماغایمیز. ۲۹ اینگ عادل ایکانی نی بیلسانگیز هر کیم عدالت قیلسه اینگدین توغولوب دور دیب بیلینگلار.

اوچونجی باب

۱ آتانیگ بیز گا قانچه محبت کورساتگانیکا قایلانگلار منا خدانینگ بلالاری آتانورمیز و شونداغ دورمیز. شو وجهیدین دنیا بیز نی تونومایدور چونکه انی تونوماب دور. ۲ ای امراق لار ایمدی خدانینگ بلالاری دورمیز و موندین کین نمه بولادورغانیمیز تخی اشکارا ایماس لیکن بیلورمیز که اول اوزی اشکارا بولغاندا بیز انگا اوخشاش بولورمیز چونکه انی اوزیداک دیک کورورمیز. ۳ و کیم ده اینگگا شو امید بولسه مسیح پاک

ایکاندیک اوزینی پاکیزه قیلادور.^۴ هر کیم گناه قیلسه شریعت دین تجاوز قیلور و گناه اوزی شریعت دین تجاوز لوق دور.^۵ و بیلور میز که اول بیز نینگ گناه لاری میزنی کوتارماک اوچون اشکارا بولدی و ایننگده هیچ گناه یوق دور.^۶ هر کیم ایننگده ثابت قالسه گناه قیلمايدور و هر کیم که گناه قیلسه انی کور ماب دور و انی تونوماس.

ای بلالاریم هیچ کیم سیزنی آزدور ماسون. عدالت قیلغوچی مسیح اوزی عادل ایکاندیک عادل دور.^۸ گناه قیلغوچی ابلیسدین دور چونکه ابلیس دسلابدین تارتیب گناه قیلور. بو جهتدین خدانینگ اوغلی اشکارا بولدی که ابلیس نینگ ایشلارینی یوقاتقاي.^۹ هر کیم خدادین توغولغان بولسه گناه قیلماس چونکه انینگ اوروغی ایننگده ثابت قالور و خدادین توغولغانی اوچون گناه قیلامايدور.^{۱۰} شونینگ بیلان خدانینگ بلالاری و ابلیس نینگ بلالاری فرقاتیلور. کیم که عدالت قیلماسه و اوز برادرینی دوست توتماسه خدادین ایماس.^{۱۱} چونکه اوزومیز دسلابدین انگلاغان امر شوکه بربریمیزنی دوست توتقایمیز.^{۱۲} ایماندین بولوب اوز برادرینی قتل قیلغان قاینغه اوخشاماغایمیز. نمه ایشقه انی قتل قیلدی؟ اوز عمل لاری یمان و برادرینی نینگ عمل لاری عادل بولغانی اوچون انی قتل قیلدی ایماسمو؟

ای برادرلار دنیا سیزلارنی یمان کورسه تعجب قیلمانگلار.^{۱۴} اولوم دین تیریکیلیکگا اوتگانیمیزنی بیلور میز چونکه برادرلارنی دوست توتار میز. محبت قیلمايدورغان کیمرسه اولومده قالور.^{۱۵} هر کیم اوز برادرینی یمان کورسه آدم اولتورگوچی دور و هیچ بر آدم اولتورگوچیده ابدی تیریکیلیک نینگ ثابت بولماغانی نی بیلور سیزلار.^{۱۶} مسیح اوز جانی نی بیزگا قویغانی بیلان محبت نینگ نمه ایکانلیکی نی بیلور میز. و بیز هم برادرلار اوچون اوز جانلاریمیزنی قویغالی قرضدار دور میز.^{۱۷} اما بر کیم نینگ دنیاوی دولتی بولسه و اوز برادرینی نینگ محتاج تارتقانی نی کوروب کونگلی نی ایننگدین یغسه خدانینگ محبتی ایننگده قایداغ ثابت قالادور؟^{۱۸} ای بلالاریم سوز بیلان و یا تیل بیلان دوست توتمای عمل بیلان و حقیقت بیلان دوست توتالی.^{۱۹} مونینگ بیلان حقیقت دین بولغانیمیزنی بیلور میز و انینگ آلدیدا کونگل لاری میزنی اوناتالور میز.^{۲۰} اما کونگلو میز بیزنی ملامت قیلسه خدا کونگل لاری میزدین اولوغ بولوب هر نرسه نی بیلور.^{۲۱} ای امرق لار اگر کونگلو میز بیزنی ملامت قیلماسه خدانینگ آلدیدا جرأتیمیز بولادور^{۲۲} و هر نمه تیل ساک ایننگدین تاپامیز چونکه امرلارینی توتوب انینگ آلدیدا مقبول بولغانی نی

قیلورمیز.^{۲۳} و ایننگ امری شودورکه ایننگ اوغلی یسوع مسیح نینگ اسمیغه ایشانیب بیزگا امر برگانیدیک بربریمیزی دوست توتالی.^{۲۴} ایننگ امرلارینی توتقان کیمرسه خدادا و خدا ایننگده ثابت قالور. و ایننگ بیزده ثابت قالغانی نی بیزگا برگان روحیدین بیلورمیز.

تورتونجی باب

ای امراق لار هر روحغه ایشانمانگلار بلکه روحلارنی خدادین مو دیب امتحان قیلینگلار چونکه تولا یالغان پیغمبرلار دنیاغه چیقیب دور،^{۲۵} خدانینگ روحی نی شونینگدین بیلورسیزلارکه هر روح یسوع مسیح نینگ جسمده کلگانی نی اقرار قیلسه خدادین دور.^{۲۶} و یسوع نی اقرار قیلماغان روح خدادین ایماس بلکه اول اوزی دجال نینگ روحی دور. ایننگ کلادورغانی نی انگلاب دورسیزلار و اول ایمدی دنیادا باردور.^{۲۷} ای بلالاریم سیزلار خدادین بولوب اولارغه غالب بولدینگیز چونکه سیزلارده بولغان ذات دنیادا بولغان کیمرسه دین اولوغراق دور.^{۲۸} اولار دنیا دین دور بو وجهیدین دنیا دین سوزلارلار و دنیا اولارنی انگلایدور.^{۲۹} بیزلار خدادین دورمیز. کیم که خدانی تونوسه بیزنی انگلایدور و کیم که خدادین بولماسه بیزنی انگلایدور. مونینگ بیلان حقیقت نینگ روحی نی و ضلالت نینگ روحی نی فرقاتالورمیز.

ای امراق لار بربریمیزی دوست توتالی چونکه محبت خدادین دور. هر کیم محبت قیلسه خدادین توغولوب دور و خدانی تونیدور.^{۳۰} کیم که محبت قیلماسه خدانی تونوماب دور چونکه خدا اوزی محبت دور.^{۳۱} خدانینگ محبتی بیزده شونینگ بیلان اشکارا بولدیکه خدا اوز یالغوز اوغلی نی دنیاغه ایباردی تاکه بیز ایننگ واسطه سی برله تیریکلیک تاپغایمیز.^{۳۲} محبت شونینگدادور یعنی بیزلار خدانی دوست توتقانیمیز بیلان ایماس بلکه اول اوزی بیزنی دوست توتوب گناه لاریمیز نینگ کفارتی اوچون اوز اوغلی نی ایبارگانی بیلان محبت بر قرار دور.^{۳۳} ای امراق لار خدا بیزنی شونداغ دوست توتقان بولسه بیز هم بربریمیزی دوست توتقالی قرضدار دورمیز.^{۳۴} خدانی اصلا بر کیمرسه کورماب دور. بربریمیزی دوست توتساق خدا بیزده ثابت قالور و ایننگ محبتی بیزده کامل بولوب دور.^{۳۵} بیز ایننگده و اول بیزده ثابت قالیشنی اوز روحیدین بیزگا برگانیدین بیلورمیز.^{۳۶} و بیز کوروب گواه لیق بردوک که آتا اوزی اوغولنی دنیانینگ قوتقازغوچی سی بولغالی ایباریب دور.^{۳۷} یسوع

خدانینگ اوغلی ديب اقرار قیلغان کیمرسه ده خدا ثابت قالور و اول اوزی خدادا ثابت قالور.^{۱۶} و بیز بیلیب خدانینگ بیزگا بولغان محبتیگا ایشاندوک. خدا محبت دور. و کیم که محبت ده ثابت قالسه خدادا ثابت قالور و خدا اینگده ثابت قالادور.^{۱۷} شونینگ بیلان محبت بیزده کامل بولوب دور تا که حکم کونیده جرأتیمیز بولغای. چونکه اول بولغاندیک بیزمو دنیا دوریمیز.^{۱۸} محبت ده قورقونج یوق دور بلکه کامل محبت قورقونجی چیقاریب اتادور چونکه قورقونجدا جزانینگ انسزلیقی بار و قورقادورغان کیمرسه محبت ده کامل بولماب دور.^{۱۹} بیز دوست توتاریمیز چونکه اول اول بیزنی دوست توتوب دور.^{۲۰} بر کیم: خدانی دوست توتارمن دیسه لیکن اوز برادرینی یمان کورسه یالغانچی دور. چونکه بر کیم اوزی کورگان برادرینی دوست توتماسه اوزی کورماگان خدانی قایداغ دوست توتالایدور؟^{۲۱} و کیم که خدانی دوست توتسه اوز برادرینی هم دوست توتسون ديب شو امر اینگدین بیزگا کلیب دور.

بشنجی باب

۱ هر کیم یسوع نینگ مسیح ایکانیگا ایشانسه خدادین توغولوب دور و هر کیم توغقان ذات نی دوست توتسه اینگدین توغولغان نی هم دوست توتادور.^۲ اینگ اوچون خدانی دوست توتوب امرلارینی ساقلاساق خدانینگ بلالارینی دوست توتقانیمیزی بیلموریمیز.^۳ خداغه قیلغان محبت شونینگدور که بیز اینگ امرلارینی توتقایمیز و اینگ امرلاری اغیر ایماس دور.^۴ چونکه خدادین توغولغان نینگ همه سی دنیانینگ اوستیگا غالب بولورلار. و دنیانی مغلوب قیلغان نصرت اوز ایمانیمیز دور.^۵ دنیانی مغلوب قیلادورغان کیم دور؟ آیا یسوع نینگ ابن الله ایکانیگا ایشانگان کیمرسه ایماسمو؟

۱۶ اول اوزی یعنی یسوع مسیح سو و قان بیلان کلدی. یالغوز سو بیلان ایماس بلکه هم سو بیلان هم قان بیلان کلدی. و شهادت برگوچی روح دور چونکه روح اوزی حقیقت دور.^۷ چونکه شهادت برگوچیلار اوچ^۸ یعنی روح، سو و قان دور و بو اوچ بردور.^۹ آدم لارنینگ گواهلیقی نی قبول قیلساق خدانینگ گواهلیقی چونگراق ایماسمو؟ چونکه خدانینگ گواهلیقی شودور که اول اوز اوغلی نینگ باره سیده گواهلیق بریب دور.^{۱۰} خدانینگ اوغلیغه ایشانگان کیمرسه اوز ایچیده اول شهادت نی تاپیب دور. لیکن خداغه چونپوتماگان

کیمرسه انی یالغانچی قیلیب دور چونکه خدانینگ اوز اوغلی باره سیده برگان شهادتیگا ایشانماب دور.^{۱۱} و شهادت شودور که خدا بیزگا ابدی تیریکیلیک بریب دور و بو تیریکیلیک ایننگ اوغلیدور.^{۱۲} اوغول اوزی کیمده بولسه ایننگده تیریکیلیک بار، خدانینگ اوغلی کیمده بولماسه ایننگده تیریکیلیک یوق دور.

^{۱۳} سیز خدانینگ اوغلیغه ایشانگانلارگا مونی پتودوم تا که سیزده ابدی تیریکیلیک بار ایکان نی بیلگایسیز لار.^{۱۴} و انگا بولغان اعتمادیمیز شوکه ایننگ اراده سیگا موافق بر نمه نی تیلانساک اول بیزنی انگلایدور.^{۱۵} هر نمه تیلانیمیزنی انگلایدور دیب بیلانساک دعایمیزدا ایننگدین تیلانیمیزنی تاپتوق دیب بیلورمیز.^{۱۶} بر کیمرسه اوز برادری نینگ اولوم گا سبب بولمایدورغان شرط بیلان گناه قیلغانی نی کورسه دعا قیلسون و اولوم گا سبب بولادورغان گناه بولماسه خدا انگا تیریکیلیک برادور. اولوم گا سبب بولادورغان گناه باردور. شونینگ باره سیدین دعا قیلینگلار دیب ایتماس من.^{۱۷} همه حق سزلیق گناه دور اما اولوم گا سبب بولمایدورغان گناه باردور.

^{۱۸} خدادین توغولغان هر بری نینگ گناه قیلماغانی نی بیلورمیز بلکه خدادین توغولغان کیمرسه اوزینی ساقلایدور و یمان اوزی انگا تکماس.^{۱۹} خدادین بولغانیمیزنی بیلورمیز اما تمام دنیا یمان نینگ دامنیده دور.^{۲۰} اما بیلورمیز که ابن الله کلیب حق نینگ اوزینی تونوغالی بیزگا عقل بریب دور. و بیز حق نینگ اوزیده آری ایننگ اوغلی یسوع مسیح ده دورمیز بو اوزی حق خدا و ابدی تیریکیلیک دور.
^{۲۱} ای بلالار اوزونگیزنی بُت لاردین ساقلانگلار.

یوحنا رسول نینگ ایکینجی خطی

۱ من پیرسالدین ایلغانغان بی بی خاتونغه و بلالاریغه سلام. سیزلارنی یالغوز من ایماس بلکه حقیقت نی بیلگانلار نینگ همه سی دوست توتادور. ۲ آری بیزده ثابت قالیب ابدغچه بیز بیلان بولادورغان حقیقت اوچون سیزلارنی دوست توتارمیز. ۳ خدا آتادین و آتانیگ اوغلی یسوع مسیح دین حقیقت ده و محبت ده عنایت، مرحمت و سلامتلیک بیزلار بیلان بولسون.

۴ بلالارینگ نینگ آراسیدا اوزومیز آتانیگ طرفیدین قبول قیلغان امرگا موافق حقیقت ده یورگانلارنی تاپغانیم اوچون تولا خوش بولدوم. ۵ و ایمدی ای بی بی سندین بر تیلکیم بار. سنگا ینگ امر پتوگان دیک ایماس بلکه دسلابدین بیزده بار امرنی یعنی بربریمیزی دوست توتالی دیب پتورمن. ۶ و محبت شودورکه انینگ امرلاریگا موافق یورگایمیزی آری دسلابدین انگلاغانیمز دیک امر شودورکه محبت ده یورگایسیزلار.

۷ چونکه تولا آزدورغوچیلار یعنی یسوع مسیح نینگ جسم ده کلگانی نی اقرار قیلمایدورغانلار دنیاغه کلگان دور. شونداغ کشی آزدورغوچی و دجال دور. ۸ اوزونگیزگا قایلاب آگاه بولونگلارکه قیلغان ایشینگیز ضائع بولمای پوتون اجر تاپغایسیزلار. ۹ ایلگاری چیقیب کتیب مسیح نینگ تعلیمده ثابت قالماغان کیمرسه نینگ خدایی یوق دور. هر کیم که تعلیم ده ثابت قالسه اینگده هم آتا اوزی هم اوغول اوزی باردور. ۱۰ بر کیمرسه بو تعلیم نی کلتورمای سیزلارگا کلسه اوزی لارینگیزده انی قبول قیلمانگلار و انگا سلام ایتمانگلار. ۱۱ چونکه انگا سلام ایتقان کیمرسه انینگ یمان عمل لاریگا شریک بولادور.

۱۲ سیزلارگا پتویدورغان تولا نرسه لاریم بار لیکن کاغذ و سیاه بیلان پتوگالی خواها لامادیم اما سیزلارگا کلیب اغیزدین اغیزغه سوزلاشگالی امید قیلورمن تاکه خوشلوقیمیز کامل بولغای. ۱۳ ایلغانغان همشیره نگ نینگ بلالاری سنگا سلام ایتورلار.

یوحنا رسول نینگ او چونجی خطی

۱من پیرسالدین اوزوم حقیقت ده دوست توتقان امراق غایوسغه سلام. ۲ای امراقیم جانینگ سعادتلیک حالدا بولغاندیک تینجلیق و صحتلیک توروشونگ نی آرزو قیلورمن. ۳برادرلار کلیب سنداکی حقیقت نینگ باره سیدین خبر برگانده تولا خوش بولدوم چونکه حقیقت ده یورورسن. ۴بلالاریم نینگ حقیقت ده یورگانی نی انگلاماقدین چونگراق خوشلوقوم یوق دور.

۵ای امراقیم برادرلارگا هر نمه قیلسانگ امینلیک بیلان قیلورسن. اولار غریب بولسه مو اولارغه شونداغ قیلورسن. ۶اولار جماعت نینگ آلدیدا سنینگ محبتینگ باره سیده گواهلوق بر دیلار. اولارنی خداغه لایق بولغودیک ایبارسانگ یخشی قیلورسن. ۷چونکه طائفه لاردین هیچ نمه المای انینگ اسمی اوچون چیقیتلار. ۸انینگ اوچون شونداغلارنی قبول قیلماق بیزگا واجب دور تاکه حقیقت بیلان قیلشیب برگوچی بولغایمیز.

۹جماعت گا بر نرسه پتودوم لیکن اولارنینگ آراسیدا برنجی بولماق نی خواهاغان دیوتریفس بیزنی قبول قیلماس. ۱۰انینگ اوچون من کلسام بیزنینگ ضدیمیزغه عمل لار قیلیب تویه میزده یمان سوز بیلان غیبت قیلغانی نی کورساتای. و اوزی برادرلارنی قبول قیلماغانی بیلان توختامای بلکه قبول قیلغالی خواهاغانلارنی توساب اولارنی جماعت دین چیقارادور. ۱۱ای امراقیم یمانلیقه ایرگاشمای یخشیلیقغه ایرگاشگیل. کیم که یخشیلیق قیلسه خدادین دور و کیم که یمانلیق قیلسه خدانی کورماب دور.

۱۲دیمتریوس همه لاردین و حقیقت اوزیدین گواهلوق تاییب دور و بیز هم گواهلوق برورمیز و گواهلوقیمیز نینگ راست ایکانی نی بیلورسن.

۱۳سنگا پتوگالی تولا نرسم بار ایردی لیکن سنگا سیاه و قلم بیلان پتوگالی خواهالامادیم. ۱۴لیکن امید قیلان که اوزوم پات فرصت ده سنی کوروب اغیزدین اغیزغه سوزلاشگایمیز ۱۵سنگا سلامتلیک بولغای. دوست لارینگ سنگا سلام ایتورلار. دوست لارغه اوز اسم لاری بیلان سلام ایتغیل.

یهودانینگ عمومی خطی

^۱ یسوع مسیح نینگ بنده سی و یعقوب نینگ برادری بولغان یهودادین خدا آتادا امراق بولوب یسوع مسیح گا ساقلانیب قچقیریلغانلارغه سلام. ^۲ مرحمت و سلامت و محبت سیزلارگا اشیب زیاده لاشسون.

^۳ ای امراق لار بیز انینگگا همشريك بولغان نجات باره سیده سیزلارگا پتوگالی همه جدجهد قیلغانیم دا بر وقت مقدّسارگا تاپشورولغان ایمان اوچون جهد قیلینگلار دیب سیزلارگا نصیحت بریب پتوگالی لازم کوردوم. ^۴ برنچه آدم لار اوغورلوقچه آرانگیزغه کیریب الیب دور. اولار فاسق آدم لار بولوب خدانینگ عنایتی نی بوزوغلوققه تگیشیب واحد سلطنت قیلغوچیمیز و خداواندیمیز یسوع مسیح نی انکار قیلیب دور. بولار قدیم دین بری حکم قیلینیشقه تقدیر قیلینغان دور. ^۵ شونینگ همه سی نی بیلسانگیزمو سیزلارنینگ یادینگیزغه کلتورگالی خواهارلارمن که خداوند قومی نی مصر یورتیدین قوتقازغاندین کین ایشانماگانلارنی هلاک قیلدی. ^۶ اوز سلطنت اولوغلوقی نی ساقلامای اوز مکانیدین کتگان فرشته لارنی اولوغ حکم نینگ کونیغچه ابدی زنجیرلاری بیلان قرانگولوقدا ساقلاب دور. ^۷ شونداغ هم سدوم و غموره و اطرافیداکی شهرلار ابدی اوت دا جزا تارتیب عبرت اوچون قویولوب دور. چونکه بولار مذکورلارغه اوخسه طبیعت نینگ خلافیدا بوزوغلوق قیلیب توردیلار.

^۸ لیکن بو آدم لار اوز توشلاری بیلان کور بولوب اوخشاش طریقه دا قیلیب جسم نی ناپاک قیلورلار اما روحانی خواجه لیق نی تحقیر قیلیب ارواح عالمی نینگ شریف لارینی دشنام قیلورلار. ^۹ اما اولوغ فرشته میخائیل ابلیس بیلان موسی نینگ بدنی نینگ توغراسیدا سوز تلاشقانیدا انینگ توپه سیده دشنام حکمی قویغالی جرأت قیلماي: خداوند سنی ملامت قیلسون دیب ایتی. ^{۱۰} لیکن بولار اوز بیلماگانیگا دشنام ایتیب عقل سز حیوانلارغه اوخسه طبیعت دین بیلگان ایشلار بیلان اوزیگا هلاکت یتگوزورلار. ^{۱۱} وای اولارغه چونکه اولار قایین نینگ یولیدا یوروب اجر اوچون بلعام نینگ ضاللتیگا ایرگاشیب قورح نینگ مخالفتی

بیان هلاک بولدیلار. ^{۱۲} بولار برادرچیلیک ضیافت لارینگیزده اولتورغانیدا مکروهات داغلاری بولوب سیزلار بیان ضیافت قیلیشیب اوزینی باقارلار. سوسز بولوت لار بولوب شمالدین هیدالیب اوتارلار. کوز وقتیداکی درخت لاردیک آری ایکی مرتبه اولوب یلدیزی بیان قوماریلیب میوه سز درخت لاردیک دور. ^{۱۳} اولار اوز بوزوغلوقی نینگ کوپوکی نی چیقاریب تورغان شدتلیک تنگیز دولغونلاردیک دور. اولار ازیمقما یولدوزلار بولوب اولارغه ابدغچه قرانگغولوق نینگ ظلمتی ساقلائیب دور.

^{۱۴} بولارنینگ باره سیده آدم دین بیتنجی اوروغ بولغان اخنوخ پیغمبرلیک قیلیب ایتیکه منا خداوند اوز مقدس تمن لاری بیان کلور. ^{۱۵} اول اوزی همه سی نینگ اوستیگا حکم قیلیب همه فاسق لارغه اولارنینگ قیلغان بارچه فاسق عمل لاری و بوزوق فاسغلیقیدا خدانینگ ضدیدا ایتقان یوغان سوزلاری اوچون جزا برادور. آری اول فاسق گناه کارلارغه جزا برگالی کلور. ^{۱۶} بولار اوز شهوت لاریگا موافق یوروب اوز احوالی اوچون غوتولداب تورغان شکایت قیلغوچی دور. اغیزلاری حددین زیاده یوغان سوزلار قیلیب اوز فائده سی اوچون یوز خاطر قیلورلار.

^{۱۷} لیکن ای امراق لار اوزونگیز خداوندیمیز یسوع مسیح نینگ رسول لاری ایلگاریدین ایتقان سوزلارنی یادینگیزغه کلتورونگلار. ^{۱۸} چونکه اولار سیزلارگا ایتیلارکه آخرقی وقت دا دشنام ایتقوچیلار قوپوب اوز فاسق شهوت لاریگا موافق یورورلار. ^{۱۹} بولار مفارقت پیدا قیلیب نفسانی بولوب روح سزدور. ^{۲۰} لیکن سیزلار ای امراق لار همه دین مقدس ایمانینگیز نینگ اوستیده تعمیر قیلینیب قدوس روح بیان دعا قیلیب تورونگلار. ^{۲۱} ابدی تیریکیلیک تاپماق اوچون خداوندیمیز یسوع مسیح نینگ مرحمتیگا منتظر بولوب اوزونگیزنی خدانینگ محبتیده ساقلانگلار. ^{۲۲} و شك قیلغانلارنینگ بعضیلاریغه مرحمت قیلیب ^{۲۳} اولارنی اوت دین تارتیب الیب قوتقازینگلار لیکن بعضیلارغه قورقونج بیان رحم قیلیب جسم دین ناپاک بولغان کونگلانکی هم یمان کورونگلار.

^{۲۴} لیکن سیزلارنی ازیقیب کتیشدین ساقلاغالی و اوز جلالی نینگ آلدیدا خرسندلیک برله عیب سز تورغوزغالی قادر بولغان ذات غه ^{۲۵} آری واحد خدایمیز و قوتقازغوچیمیز بولغان ذات نینگ اوزیگا همه وقت دین ایلگاری و ایمدی و همه دورلارغچه

خداوندیمیز یسوع مسیح نینگ واسطه سی برله جلال،

عظمت، سلطنت و قدرت بولغای آمین.

وحى يوحنا

اولقى باب

۱ يسوع مسيح نينگ وحى سى يعنى خدا پات بولادورغان واقعه لارنى اوز بنده لاريگا كورساتماك اوچون انگا برگان وحى بودور. و اوزى ايبارگان فرشته سى برله بنده سى يوحنا غه خبر بريب مونى بيلدوروب دور. ۲ و يوحنا اوزى خدا نينگ سوزى و يسوع مسيح نينگ شهادتى باره سيدين اوزى كورگانىچه گواه ليق بريب دور. ۳ بو پيغمبر ليك نينگ سوزىنى اوقوغوچى و انگلاب انينگده پتولگاننى ساقلاغوچيلار مبارك دور چونكه وقت يقين كلدى.

۴ يوحنا دين آسيا يورتىداكى يته جماعت گا سلام. حاضر بار و بار بولغان و كلادورغان ذات اوزيدين و انينگ تختى نينگ آلديداكى يته روح دين ۵ و اولوك لاردين قوپغانلار نينگ تونجى سى بولوب ير يوزيداكى پادشاه لار نينگ اوستيده سلطنت قيلغوچى بولغان امين گواه دين يعنى يسوع مسيح دين سيزلارگا عنابت و سلامت بولسون. اول اوزى بيزنى دوست توتوب اوز قانى بيلان بيزنى گناه لار يميز دين يوب ۶ بيزنى بر پادشاه ليق قليب خدا آتاغه كاهن لار قيلدى. انينگ اوزيگا ابدلار نينگ ابديغچه جلال و سلطنت بولسون آمين.

۷ منا اول بولوت لار بيلان كلور و هر كوز آرى انى سانجىغانلار انى كورورلار و ير نينگ همه قبيله لارى انى كوروب يغلاشورلار. آرى شونداغ بولور آمين. ۸ من الف و يادورمن ديب اول حاضر بار و بار بولغان و كلادورغان قادر - مطلق رب خدا اوزى ايتور.

۹ من تنگليكه پادشاه ليقدا و يسوع داكى صبرده سيز نينگ همشريكيگيز بولغان برادرينگيز يوحنا خدا نينگ سوزى اوچون و يسوع نينگ شهادتى اوچون پطموس ديگان جزيره ده ايرديم. ۱۰ خداوند نينگ كوينده روح كشف حالتيده بولوب كينيم دين كارناى آواز يدك بر كوچلوق آوازنى انگلاديم. ۱۱ اول ايتيكة كورگانينگنى بر كتاب غه پتوب يته جماعت گا يعنى افسوسغه و اسميرغه و پرغاموسغه و تياتير اغه و ساردسغه و فيلادلفياغه و لاوديكه گا ايبار گيل. ۱۲ و منگا سوز قيلغان آواز كيم نينگ كى ديب كورگالى او يرولدوم. و او يرولوب قايلاسام يته آلتون شمعدان تورادور. ۱۳ و شمعدانلار نينگ اوتراسيدا آدم اوغليغه اوخشاش بر كيمر سه تورادور. و پوت لار ينى ياپغوديك بر كيمب كيبب كوكسيگا

بر آلتون کمر باغلاب ایزدی. ^{۱۴} اما ایننگ باشی و ساچلاری آق یونگدیک آری قاردیک آق ایردی، و کوزلاری اوت یالقینیدیک ایردی. ^{۱۵} و پوت لاری اوچاقدا قیزیتیلغان صاف میسدیک و ایننگ آوازی تولا سولارنینگ گولدوروشیدیک ایردی. ^{۱۶} و ایننگ اونگ قولیدا یته یولدوز بار ایردی و ایننگ اغیزیدین ایکی بسلیق ایټیک بر قلیچ چیقیب توردی. و ایننگ کورونوشی آفتاب نینگ اوز کوچیدا تابش برگانیدیک ایردی. ^{۱۷} و من انی کورگاندی ایننگ آیاغلاریغی اولو کدیک یقیلیب توشتم. اما اول اوز اونگ قولی نی منینگ اوستوم گا قویوب ایټیکه قورقماغیل اولقی و آخرقی من دورمن. ^{۱۸} من تیریک دورمن اما اولگان ایردیم و منا ابدلارنینگ ابدیغچه تیریک دورمن و اولوم بیلان برزخ نینگ اچقولاری منده دور. ^{۱۹} ایننگ اوچون کورگانینگ نی و حاضر بار و موندین کین کلادورغان واقعه لارنی یازیب قویغیل. ^{۲۰} سن منینگ اونگ قولوم دا کورگان یته یولدوزنینگ و یته شمعدان نینگ سرنی پتوگیل. یته یولدوز یته جماعت نینگ فرشته لاری و یته شمعدان یته جماعت دور.

ایکینجی باب

^۱ افسوسداکی جماعت نینگ فرشته سیگا پتوگیل که یته یولدوزنی اونگ قولیدا توتوب یته آلتون شمعدان نینگ اوتراسیدا یورگوچی مونی ایتور: ^۲ من سنینگ عمل لارینگ نی و امگاکینگ نی و صبرینگ نی و ایمانلارغه تحمل قیلامایدورغانینگ نی بیلورمن. و رسول بولمای اوزینی رسول دیگانلارنی امتحان قیلیب یالغانچی تاپتینگ. ^۳ و سن صبرلیک بولوب زیریگمای منینگ اسمیم اوچون تحمل قیلیب سن. ^۴ لیکن سنده شونی ایمان کورورمن که اولقی محبتینگ نی تاشلاب سن. ^۵ ایننگ اوچون نه یردین توشگانینگ نی بیلیب توبه قیلیب اولقی عمل لارنی قیلغیل. بولماسه پات یقیندا سنینگ اوستونگا کلورمن و توبه قیلماسانگ شمعدانینگ نی اوز جاییدین یوتگارمن. ^۱ لیکن سنده شو ایش بارکه من اوزوم ایمان کورگان نیقولویلارنینگ عمل لارینی ایمان کورورسن. ^۷ هر کیم نینگ قولاقی بار بولسه روح نینگ جماعت لارگا نمه ایتقانی نی انگلاسون. غالب بولغان کیمرسه گا خدانینگ بهشتیداکی تیریکلیک درختیدین یگالی برورمن.

^۸ و اسمیرداکی جماعت نینگ فرشته سیگا پتوکیل که اولقی و آخرقی یعنی اولوب تیریلیب قوپغان کیمرسه مونی ایتور: ^۹ من سنینگ تنگلیکینگ نی و فقیرلیکینگ نی بیلورمن

— هر چند دولتمندسن — و اوزی یهودی بولمای بلکه شیطان نینگ سیناغوغیدین بولوب اوزینی یهودی آتاغانلار طرفیدین تارتقان حقارتینگ نی بیلورمن.^{۱۰} سن تارتادورغان زحمت دین قورقماغیل. منا امتحان قیلینماقینگیز اوچون ابلیس بعضیلارینگیزنی زندانغه سالماقچی دور و اون کونغچه تنگلیک تارتارسیزلار. اولوم غچه امین بولغیل و من سنگا تیریکیلیک نینگ تاجی نی برورمن.^{۱۱} هر کیم نینگ قولاقی بار بولسه روح نینگ جماعت لارگا نمه ایتقانی نی انگلاسون. غالب بولغان کیمرسه ایکینجی اولوم دین ضرر تارتمایدور.

^{۱۲} و پرغاموسداکی جماعت نینگ فرشته سیگا پتوگیل که ایکی بسلیق ایتیک قلیچی بار کیمرسه مونی ایتور:^{۱۳} من سنینگ اولتورغان یرینگ نی بیلورمن. منا شیطان نینگ تختی اندادور. سن منینگ اسمیم نی محکم توتوب امین بولغان شهیدیم انتپاس آرانگیزدا یعنی شیطان ساکن بولغان یرده قتل قیلینغان کونلارده ایمانیم نی انکار قیلما دینگ.^{۱۴} لیکن سنده برنچه ایشلارنی یمان کورورمن: بنی اسرائیل نی ازیقتوروب بُت لارغه قربان قیلینغان گوشت نی یب زنا قیلیشه اولارنی آلداتقالی بالاقحه اورگاتگان بلعام نینگ تعلیمیگا ایرگاشگان برنچه کشیلار سنده باردور.^{۱۵} شونینگغه اوخسه نیقولاولارینگ تعلیمی نی توتقان برنچه کشیلار هم سنده باردور.^{۱۶} توبه قیلغیل بولماسه پات یقیندا سنینگ اوستوننگا کلیب اغیزیم نینگ قلیچی بیلان اولارینگ ضدیغه جنگ قیلورمن.^{۱۷} هر کیم نینگ قولاقی بار بولسه روح نینگ جماعت لارگا نمه ایتقانی نی انگلاسون. غالب بولغان کیمرسه گا یاشورولغان مَن دین بریب انگا آق بر تاش عطا قیلورمن و اول تاشدا ینگی بر اسم پتوگلوک تورادور. و شو اسم نی انی تاپغان کیمرسه دین باشقه هیچ کیم بیلمایدور.^{۱۸} و تیاتیراداکی جماعت نینگ فرشته سیگا پتوگیل که کوزلاری اوت یالقینیدیک و پوت لاری صاف میسدیک بولغان ابن الله مونی ایتور:^{۱۹} من عمل لارینگ نی و محبتینگ نی و ایمانینگ نی و خدمتینگ نی و صبرینگ نی و آخرقی عمل لارینگ نینگ اولقی لاردین زیاده راک بولغانی نی بیلورمن.^{۲۰} لیکن سنده مونی یمان کورورمن که اوزینی نبیه آتاغان ایزابل دیگان خاتونغه تحمّل قیلورسن. اول اوزی تعلیم بریب بنده لاریم نی زنا قیلغالی و بُت لارغه قربان قیلینغان گوشت نی یگالی آزدورور ایماسمو؟^{۲۱} من انگا توبه قیلغالی مُهلت بردیم اما اوز زناسیدین توبه قیلغالی اونوماب دور.^{۲۲} منا انی اورانغه کسل قویارمن. و ایننگ بیلان زنا قیلغانلار ایننگ عمل لاریدین توبه قیلماسه اولارغه چونگ

تاریخیتگوزورمن. ۲۳ و ایننگ بلالارینی قتل قیلیب اولتورورمن و همه جماعت لار بیلسون که بوراک لارنی و کونگل لارنی تفتیش قیلغوچی من دورمن و سیزلارنینگ هر بریگا اوز عمل لاریگا موافق باندورورمن. ۲۴ اما ای تیاتیراداکی باشقه لار یعنی اولار چوقورلوق دیگان تعلیم نی آری شیطان نینگ چوقورلارینی بیلماگانلار سیزلارگا ایتورمن که سیزلارگا باشقه بر یوک قویماس من. ۲۵ اما من کلگونچه سیزلارده بار بولغانینگیزی محکم توتونگلار. ۲۶ غالب بولوب آخرغچه عمل لاریم نی توتقان کیمرسه گا طائفه لار اوستیگا قدرت برورمن. ۲۷ سفال قچالاری سیندورولغاندیک تمور عصا بیلان اولارنینگ اوستیگا سلطنت قیلور. من آتام دین قبول قیلغاندیک انگا برورمن. ۲۸ آری انگا صبح یولدوزنی برورمن. ۲۹ هر کیم نینگ قولاقی بار بولسه روح نینگ جماعت لارگا نمه ایتقانی نی انگلاسون.

اوچونجی باب

۱ او ساردسداکی جماعت نینگ فرشته سیگا پتوکیل که خدانینگ یته روحی نینگ و یته یولدوزنینگ ایگاسی مونی ایتور: من سنینگ عمل لارینگ نی و تیریک آتانیب اولوک بولغانینگ نی بیلورمن. ۲ اویغاتیب اولگالی طیار تورغان باشقه سی نی قوتلاندورگیل چونکه سنینگ عمل لارینگ نی خدایم نینگ آلدیدا کامل تاپمادیم. ۳ ایننگ اوچون سوزنی قایداغ قبول قیلیب انگلاغانینگ نی یادینگغه کلتوروب انی ساقلاب توبه قیلغیل. لیکن اویغانماسانک اوغریدیک کلورمن و قایسی ساعت ده اوستونگگا کلا دورغانیم نی بیلمایسن. ۴ لیکن ساردسده اوز کیم لارینی ناپاک قیلماغان برنچه کشیلارینگ بار. اولار آق کیم کیمب من بیلان یورورلار چونکه اولار لایق دور. ۵ غالب بولغان کیمرسه اوزی آق کیم کیدور و ایننگ اسمی نی تیریکلیک کتابیدین اوچورمای ایننگ اسمی نی آتام نینگ آلدیدا و ایننگ فرشته لاری نینگ آلدیدا اقرار قیلورمن. ۶ هر کیم نینگ قولاقی بار بولسه روح نینگ جماعت لارگا نمه ایتقانی نی انگلاسون.

۷ و فیلادلفیاداکی جماعت نینگ فرشته سیگا پتوکیل که قدوس و حق بولوب داودنینگ اچقوسیغه ایگا بولغان ذات یعنی: اول اچسه هیچ کیم ایتماس و اول ایتسه هیچ کیم اچماس دیب ایننگ باره سیده ایتیلغان کیمرسه مونی ایتور: ۸ من سنینگ عمل لارینگ نی بیلورمن. منا سنینگ آلدینگدا هیچ کیم ایتالمایدورغان بر اوچوق ایشیک قویوب دورمن چونکه

سنینگ قدرتینگ آزدور اما منینگ سوزوم نی ساقلاب اسمیم نی انکار قیلما ب دورسن.
 ۹ منا یهودی بولمای بلکه یالغان اییب اوزینی یهودی دیدورغان برنچه سی نی شیطان نینگ
 سیناغوغیدین سنگا برورمن. و شونداغ قیلورمن که اولار کلیب سنینگ پوت لارینگ نینگ
 آلدیدا سجده قیلیب من سنی دوست توتقانیم نی بیلگایار. ۱۰ سن منینگ صبریم نینگ
 سوزینی ساقلاغانینگ اوچون من هم پر یوزیده ساکن بولغانلار نینگ سینالماقی اوچون
 همه دنیانینگ اوستیگا کلا دورغان امتحان کونیده سنی ساقلارمن. ۱۱ منا پات کلورمن. سنده
 بار بولغان نی محکم توتغیل که هیچ کیم تاجینگ نی الماغای. ۱۲ غالب بولغان کیمرسه نی
 خدایم نینگ بیتیده بر توبروک قیلورمن و اول هیچ وقت ینه چیقیب کتمایدور و خدایم نینگ
 اسمی نی و خدایم نینگ شهری نینگ اسمی نی یعنی آسمان دین خدایم نینگ طرفیدین نازل
 بولادورغان ینگ اورشلم نینگ اسمی نی و منینگ ینگ اسمی نی انینگ اوستیگا یازامن.
 ۱۳ هر کیم نینگ قولاقی بار بولسه روح نینگ جماعت لارگا نمه ایتقانی نی انگلاسون.

۱۴ و لاودیکیه داکی جماعت نینگ فرشته سیگا پتوگیل که آمین آتاغان یعنی خدانینگ
 خلقتی نینگ ابتداسی بولغان امین و صادق گواه اوزی مونی ایتور. ۱۵ من سنینگ
 عمل لارینگ نی بیلورمن. سوغاق مو ایماس ایسیق مو ایماس سن. کاشکه یا سوغاق یا
 ایسیق بولسانگ ایردی. ۱۶ ایمدی سن یا ایسیق یا سوغاق بولمای یلمان بولغانینگ اوچون
 سنی اغیزیم دین قی قیلامن. ۱۷ سن: بای ایکان من دولت مند بولدوم هیچ نرسه گا محتاج
 ایماس من دیب اوزونگ نینگ مسکین و بیچاره و فقیر و کور و یلانگغاچ بولغانی نی
 بیلماگان دین کین ۱۸ بای بولماقینگ اوچون اوت دا سافلانغان آلتون و یلانگغاچلیقینگ نینگ
 خجالتی کورونماسون دیب کیگالی آق ایگین و کورماگلیکینگ اوچون کوز لارینگگا
 سورتگالی کوز ملحمی من دین ساتیب الغیل دیب سنگا مصلحت کورساتورمن. ۱۹ من
 دوست توتقانلار نینگ همه سی نی ملامت قیلیب تأدیب قیلورمن. انینگ اوچون جهد
 قیلیب توبه قیلغیل. ۲۰ منا ایشیک نینگ آلدیدا توروب قاقارمن. بر کیم منینگ آوزیم نی
 انگلاب ایشیک نی اچسه من انینگ آلدیغه کیریب انینگ بیلان طعام یرمن و اول منینگ
 بیلان یر. ۲۱ غالب بولغان کیمرسه گا اوز تختیم دا منینگ بیلان اولتورغالی نصیب برورمن
 نچوک که من اوزوم غالب بولوب آتام بیله انینگ تختیدا اولتوردوم. ۲۲ هر کیم نینگ قولاقی
 بار بولسه روح نینگ جماعت لارگا نمه ایتقانی نی انگلاسون.

تورتونجی باب

اندین کین قایلاسام منا آسماندا بر ایشیک اچیلیب دور و من اول انگلاغان کارنای اوازیدیک بولغان آواز منگا سوزلاب ایته: بو یرگا چیقغیل و موندین کین بولادورغان واقعه لارنی سنگا کورساتای.^۲ و درحال روح کشف حالتیده بولدوم و منا آسماندا بر تخت قویولوب دور و تخت نینگ اوستیده بر ذات اولتوروب ایردی.^۳ و اولتورغان ذات نینگ کورونوشی الماس و عقیق تاشیدیک ایردی و تخت نینگ چوره سیده کورونوشی زُمرُدگا اوخشاش بر قوس قرح بار ایردی.^۴ و تخت نینگ چوره سیده یکره تورت تخت بار ایردی و بو تخت لارنینگ اوستیده یکره تورت پیرسال اولتوروب دور و اولار آق کیم کیب باشلاریغه آلتون تاجلار کیگیلیک ایردی.^۵ و تخت دین چاقین لار و آواز لار و گولدروش چیقار ایردی. و تخت نینگ آلدیدا یته اولتوق چراغ کویوب توردی و بولار خدانینگ یته روحی بولادور.^۶ و تخت نینگ آلدیدا بلورغه اوخشاش آینه دیک بر تنگیز بار ایردی. و تخت نینگ اوتوریدا و چوره سیده الدی و کینی طرفی کوزلار بیلان تولغان تورت تیریک ذات بار ایردی.^۷ و اولقی ذات شیرغه اوخشاش و ابکینجی ذات یاش بوقاغه اوخشاش و اوچونجی ذات نینگ یوزی آدم یوزیگا اوخشاش و تورتونجی ذات اوچادورغان قراقوشقه اوخشاش ایردی.^۸ و تورت تیریک ذات نینگ هر بری نینگ اله دین قناتی بار ایردی. و اولارنینگ چوره سی و قنات لاری نینگ تگی کوزلار بیلان تولغان ایردی. و کیچه کوندوز توختامای ایتور ایردی لارکه قَدوس قَدوس هر ایشقه قادر بولغان رب خدا اول اوزی بار ایردی و باردور و کلادور دیدی.^۹ و قچان تیریک ذات لار اول ابدلارنینگ ابدیغچه تیریک بولوب تخت نینگ اوستیده اولتورغانغه جلال و عزّت و شکر برسه لار.^{۱۰} یکره تورت پیرسال تخت نینگ اوستیده اولتورغان نینگ آلدیدا توشوب ابدلارنینگ ابدیغچه تیریک بولغانغه سجده قیلیب اوز تاجلارینی تخت نینگ آلدیدا تاشلاب ایتور لارکه^{۱۱} سن ای تنگری خداواندیمیز جلال و عزّت و قدرت الغالی لایق دورسن چونکه همه نرسه لارنی سن یراتینگ و سنینگ خواهشینگ بیلان وجودغه کلیب یراتیلدی.

بشنجی باب

۱ و تخت دا اولتورغوچی نینگ اونگ قولیدا ایچ و تاش طرفی پتولوب یته مَهر بیلان مَهرلانغان بر طومار کتاب نی کوردوم. ۲ و طومار کتاب نی اچیب ایننگ مَهر لارینی اجراتقالی کیم لایق دور دیب اونلوك آواز بیلان قچقیرغان بر قدر تلیک فرشته نی کوردوم. ۳ و نه آسماندا و نه یرده و نه یرنینگ تگیده هیچ کیم طومار کتاب نی اچیب ایچیگا قایلاغالی لایق ایماس ایردی. ۴ و طومار کتاب نی اچیب ایننگ ایچیگا قایلاغالی هیچ کیم لایق تاپیلماغانی اوچون تولا یغلا دیم. ۵ اما پیرسال لارنینگ بری منگا ایتی: یغلاماغل! منا یهودانینگ قبیلہ سیدین بولغان شیر یعنی داودنینگ یلدیز نوتہ سی اوزی غالب بولوب طومار کتاب نی اچیب یتہ مَهرینی اجراتقالی لایق بولدی.

۶ و قایلاسام منا تورت تیریک ذات نینگ و پیرسال لارنینگ اوتراسیدا گویاکہ بوغوزلانغاندیک بر قوزی تورادور. ایننگ یتہ مونگوزی و یتہ کوزی بار ایردی. بولار خدانینگ همه یر یوزیگا ایباریلگان یتہ روحی بولادور. ۷ و قوزی کلیب تخت دا اولتورغوچی نینگ اونگ قولیدین کتاب نی الدی. ۸ و طومار کتاب نی الغاندا تورت تیریک ذات و یکره تورت پیرسال قوزی نینگ آلدیدا توشتیلار. و بولارنینگ هر بری نینگ چنگی و کُندر بیلان تولغان آلتون قچالاری بار ایردی. بو کُندر مقدس لارنینگ دعا لاری بولادور. ۹ و اولار برینگی شعر اوقوب ایبتیلار که سن طومار کتاب نی الیب مَهر لارینی اجراتقالی لایق دورسن چونکه بوغوزلانیب اوز قانینگ برله هر قبیلہ دین و هر تیلدین و هر ملت دین و هر طائفه دین خداغه آدم لار ساتیب الدینگ. ۱۰ و اولارنی خدایمیزغه بر پادشاه لبق و کاهن لار قیلدینگ و اولار یر یوزیده پادشاه لار بولور دیدیلار. ۱۱ و کورسام منا تخت نینگ و تیریک ذات لارنینگ و پیرسال لارنینگ چوره سیده تولا فرشته لارنینگ آوازینی انگلادیم و اولارنینگ عددی تمن لارنینگ تمن لاریچه و مینگ لارنینگ مینگ لاریچه ایردی. ۱۲ و اولار: بوغوزلانغان قوزی قدرت و دولت و حکمت و قوت و عزت و جلال و حمد الغالی لایق دور دیب اونلوك آواز بیلان ایبتیلار. ۱۳ و آسماندا یرده و یر تگیداکی و تنگیزداکی هر مخلوق و اولارنینگ ایچیده بار بولغان نینگ همه سی: تخت دا اولتورغوچیغه و قوزیغه ابدلارنینگ ابدیغچه حمد و عزت و جلال و سلطنت بولغای دیب ایتقانی نی انگلادیم. ۱۴ و تورت تیریک ذات آمین دیب ایبتیلار و پیرسال لار توشوب سجده قیلدیلار.

التنجی باب

١ و قوزی اول یته مهنینگ برینی اجراتقانی نی کوردوم. و تورت تیریک ذات نینگ بری گولدوروشگا اوخشاش بر آواز بیلان: کل دیب ایتقانی نی انگلادیم. ٢ و قایلاسام منا بر آق آط تورادور. و ایننگ اوستیگا مینگوچی نینگ بر اوق یایی بار ایکان. و انگا بر تاج بریلدی. و اول نصرتلیک بولوب غالب بولغالی چیقتی. ٣ و ایکینجی مهنی اجراتقاندا ایکینجی تیریک ذات نینگ کل دیب ایتقانی نی انگلادیم. ٤ و باشقه بر آط چیقتی. ایننگ رنگی قزیل ایردی و ایننگ اوستیگا مینگان کیمسه گا یر یوزیدین سلامت نی الغالی قدرت بریلدی شونداغ که آدم لار بر برینی اولتورگای. و انگا چونگ بر قلیچ بریلدی.

٥ و اوچونجی مهنی اجراتقاندا اوچونجی تیریک ذات نینگ: کل دیب ایتقانی نی انگلادیم. و قایلاسام منا بر قرا آط تورادور. و ایننگ اوستیگا مینگوچی نینگ قولیدا بر ترازو بار ایکان. ٦ و تورت تیریک ذات نینگ آراسیدین بر آواز انگلادیم که بر پیمانہ بغدادی بر دینارغه و اوچ پیمانہ ارپا بر دینارغه اما زیتون یاغیغه و شرابغه ضرر یتگوزماگیل.

٧ و تورتونجی مهنی اجراتقاندا تورتونجی تیریک ذات نینگ آوازی نینگ: کل دیب ایتقانی نی انگلادیم. ٨ و قایلاسام منا بر سارغیش آط تورادور. و ایننگ اوستیگا مینگوچی نینگ اسمی اولوم ایردی و برزخ انگا ایرگاشیب توردی. و اولارغه قلیچ و آچاچلیق و اولوم بیلان و یرنینگ وحشی حیوانلاری بیلان اولتورگالی یرنینگ تورت حصه سی نینگ بری اوستیگا قدرت بریلدی.

٩ و بشنجی مهنی اجراتقاندا خدانینگ سوزی اوچون و اولارنینگ اوزیگا تاپشورولغان شهادتی اوچون قتل قیلینغانلارنینگ جانلارینی قربانگاه نینگ تگیده کوردوم. ١٠ و اولار: ای قدّوس و حق خداوند قچانغچه بیز نینگ قانیمیز نینگ انتقامی نی یر یوزیده اولتورغوچیلاردین المای حکم قیلغالی تأخیر قیلورسن؟ ١١ و اولارنینگ هر بریگا بر آق کیم بریلیب اولارغه ایتیلدیکه اوز همخادم لاری و برادرلاری اولارنینگ اوزیدیک اولتورولوب عددی تولغونچه لیق آزغنه وقت صبر قیلیب راحت السونلار.

١٢ و قوزی التنجی مهنی اجراتقاندا کوردوم که چونگ بر زلزله واقع بولوب آفتاب بر قیل تاغاردیک قرا بولوب تمام آی قاندیک بولوب قالدی. ١٣ و آسمان نینگ یولدوزلاری انجیر درختی قاتیق شمالدین ایرغایتلغاندا خام میوه لارینی توکگاندیک یرگا توشیتلار. ١٤ و

آسمان بر طومار یورگالگانديک یورگالیب غائب بولوب کتی و هر تاغ و هر جزیره اوز جاییدین یوتگالدی. ^۵ او دنیانینگ پادشاه لاری و چونگ لاری و سردارلاری و بای لاری و قوتلیک لاری آری هر قُل و آزاد اوزینی اونگورلارده و تاغ قورام لاری نینگ آراسیدا یاشوروب ^{۱۶} تاغلارغه و قورام لارغه ایییلارکه بیزنینگ اوستیمیزگا توشوب بیزنی تخت دا اولتورغوچی نینگ یوزیدین و قوزی نینگ غضبیدین یاشورونگلار. ^{۱۷} چونکه اولارنینگ غضبی نینگ چونگ کونی کلدی و کیم تورالور؟

یتنجی باب

^۱ اندین کین یرنینگ تورت چت لاریده تورغان تورت فرشته نی کوردوم. اولار یرنینگ تورت شمالی نی توتوب یرنینگ اوستیده یا دریای محیط نینگ اوستیده و یا هیچ بر درخت غه اوروب ایسماگای دیب شمال لارنی توساب توردیلا. ^۲ و باشقه بر فرشته نینگ کون چیقار یریدین پیدا بولوب کلگانی نی کوردوم. و انینگده تیریک خدانینگ مَهری بار ایردی و اولنوک آواز بیلان قچقیریب یرگا و دریای محیط غه ضرر یتگوزادورغان اول تورت فرشته گا: ^۳ بیز خدایمیزنینگ بنده لاری نینگ پیشانه لاریگا مَهر باسماغونچه یرگا یا دریای محیط غه یا درخت لارغه ضرر یتگوزمانگلار دیب ایتی. ^۴ و مَهر لانغانلارنینگ عددینی انگلادیم. بنی اسرائیل نینگ همه قبیله لاریدین مَهر لانغانلار بر یوز قرق تورت مینگ ایردی. ^۵ یهودا قبیله سیدین اون ایکی مینگ مَهر لاندی. روبین قبیله سیدین اون ایکی مینگ، جاد قبیله سیدین اون ایکی مینگ، ^۶ اشیر قبیله سیدین اون ایکی مینگ، نفتالی قبیله سیدین اون ایکی مینگ، مَنسی قبیله سیدین اون ایکی مینگ، ^۷ شمعون قبیله سیدین اون ایکی مینگ، لاوی قبیله سیدین اون ایکی مینگ، یساکار قبیله سیدین اون ایکی مینگ، ^۸ زبولون قبیله سیدین اون ایکی مینگ، یوسف قبیله سیدین اون ایکی مینگ و بنیامین قبیله سیدین اون ایکی مینگ مَهر لاندی.

^۹ اندین قایلاسام منا هر طائفه دین و هر قبیله دین و هر ملت دین و هر تیلدین هیچ کیمرسه سانالمایدورغان چونگ بر گروه آق کیم کیب قول لاریدا خرما شاخلاری توتوب تخت نینگ آلدیدا و قوزی نینگ آلدیدا توروب دور. ^{۱۰} اولار اولنوک آواز بیلان قچقیریب: نجات نجات دا اولتوروغولق خدایمیزنینگ و قوزی نینگ کی دور. ^{۱۱} و فرشته لارنینگ

همه سی تخت نینگ چوره سیده و پیرسال لار نینگ و تورت تیریک ذات نینگ چوره سیده توروب ایردی لار. و اوز یوزلاری نینگ اوستیگا یقیلیب خداغه سجده قیلیب^{۱۲} ایتیلار که آمین حمد و جلال و حکمت و شکر و عزت و قدرت و قوت ابدلار نینگ ابدیغچه خدا میز نینگ کی دور آمین.

^{۱۳} و پیرسال لار نینگ بری سوز قیلیب منگا ایتی: بو آق کیم کیگانلار کیم دور و نه یردین کلیب دور؟^{۱۴} و انگا ایتم: ای خواجه م سن اوزونگ بیلورسن. و اول منگا ایتی: چونگ تنگلیکدین کلگانلار بولار دور و اوز ایگین لارینی یوب فوزی نینگ قانیدا آق قیلیب دور لار.^{۱۵} ایننگ او چون خدانینگ تختی نینگ آلدیدا توروب کیچه و کوندوز خداغه ایننگ بیتیده عبادت قیلور لار، و تخت دا اولتورغوچی اولار نینگ اوستیده ساکن بولور.^{۱۶} او لارینه آچ قالماس و ینه او ساماسلار و آفتاب و یا باشقه بر ایسیغلیق اولار نینگ اوستی نی باسماس.^{۱۷} چونکه تخت نینگ اوتوریداکی فوزی اولارغه پاته چی بولوب اولارنی تیریک سو بولاق لاریغه باشلار و خدا اولار نینگ کوزلاریدین هر باشنی ایتر.

سکزنجی باب

^۱ و فوزی یتنجی مُهرنی اجراتقاندا آسماندا یاریم ساعتچه سکوتلوق بولدی.^۲ و خدانینگ آلدیدا تورادورغان یته فرشته نی کوردوم و اولارغه یته کارنای بریلدی.^۳ و باشقه بر فرشته کلیب قربانگاه نینگ آلدیدا توردی. و ایننگ بر آلتون بخوردانی بار ایردی و انگا تولا کُندر بریلدی تاکه انی مقدس لار نینگ دعا لاریغه قوشوب تخت نینگ آلدیداکی آلتون قربانگاه نینگ اوستیده تقدیم قیلغای.^۴ و کُندر نینگ خوشبوی توتونی مقدس لار نینگ دعا لاری بیله فرشته نینگ قولیدین خدانینگ آلدیغه چیقتی.^۵ و فرشته بخوردانی الیب قربانگاه نینگ اوتیدین تولدوروب یرگا تاشلادی و گولدوروش و آواز لار و چاقین لار و زلزله لار واقع بولدی.

^۶ و کارنای تو توغلق یته فرشته کارنای چالغالی قوپتی.^۷ و اولقی سی کارنای چالدی. و قان و اوت بیلان آرالاش تولو پیدا بولوب یرگا تاشلاندی. و یرنینگ اوچ حصه سی نینگ بری کویدورولدی و درخت لار نینگ اوچ حصه سی نینگ بری کویدورولدی و همه یشیل اوت کویدورولدی.

^۸ و ایکنجی فرشته کارنای چالدی. و گویاکه اوت بیلان توتاشقان چونگ بر تاغ دریای محیط غه تاشلانندی. و دریای محیط نینگ اوج حصّه سی نینگ بری قانغه اویرولدی. ^۹ و دریای محیط داکی تیریک جانورلار نینگ اوج حصّه سی نینگ بری اولدی و کمه لار نینگ اوج حصّه سی نینگ بری یوقاتیلدی.

^{۱۰} و اوچونجی فرشته کارنای چالدی. و آسمان دین چراغ دیک کویادورغان چونگ بر یولدوز توشوب دریالار نینگ اوج حصّه سی نینگ بریگا و سو بولاق لاری نینگ اوستیگا توشتی. ^{۱۱} و یولدوز نینگ اسمی افسیتین آتانور و سولار نینگ اوج حصّه سی نینگ بری اچیق بولوب قالدی و سو اچیق بولغانی اوچون تولا آدم لار سودین اولدی.

^{۱۲} تور تونجی فرشته کارنای چالدی. و آفتاب نینگ اوج حصّه سی نینگ بری و آی نینگ اوج حصّه سی نینگ بری و یولدوزلار نینگ اوج حصّه سی نینگ بری اورولدی شونداغ که اولار نینگ اوج حصّه سی نینگ بری قرانگغو بولدی و کوندوز نینگ اوج حصّه سی نینگ بری یاروغلوق برمادی و کیچه هم شونداغ بولدی. ^{۱۳} و من آسمان نینگ اوتراسیدا اوچادورغان بر قراقوشنی کوروب اینینگ اولنوک آواز بیلان: وای وای وای یر یوزیده اولتورغو چیلارغه آری تخی کارنای چالادورغان اوج فرشته نینگ کارنای چالیسی جهتیدین وای اولارغه دیب ایتقانی نی انگلادیم.

توقوزونجی باب

^۱ و بشنجی فرشته کارنای چالدی. و آسمان دین توشگان بر یولدوزنی کوردوم و انگا هاویه قودوقی نینگ اچقوسی بریلدی. ^۲ و اول هاویه نینگ قودوقی نی اچتی و قودوق دین چونگ خمدان دین چیقغان توتوندیک بر توتون چیقتی و آفتاب بیلان کوک قودوق نینگ توتون دین قرانگغو بولدی. ^۳ و توتون دین ملخ چیقیب یرگا توشتی و اولارغه یرداکی چیان نینگ قدرتیدیک قدرت بریلدی. ^۴ و اولارغه: یرنینگ اوتیغه و هیچ بر یشیل لیققه و هیچ بر درخت غه ضرر یتگوزمانگلار یالغوز پیشانه لاریده خدانینگ مْهری بولماغان آدم لارغه ضرر قیلینگلار دیب ایتیلدی. ^۵ و اولارغه آدم لارنی اولتورگالی ایماس بلکه بش آیغچه عذاب قیلیشه قدرت بریلدی و عذابی چیان چاقغانیدین بولغان عذابیدیک ایردی. ^۶ و شو کونلارده آدم لار اولومنی ایستارلار لیکن انی تاپماسلار و اولگالی خواهارلار لیکن

اولوم اولار دین قاجادور. ^۷ ملخ لار نینگ شکلی جنگگا طیار قیلینغان آط لار نینگ کی دیک ایردی. و باشلاریدا آلتون تاجلارغه اوخشاش نرسه لار بار ایردی. و یوزلاری آدم یوزیدیک ایردی. ^۸ و ساچلاری خاتون ساچلاریدیک و تیشلاری شیر تیشلاریدیک ایردی. ^۹ و تمور زره لاریدیک زره لاری بار ایردی. و قنات لاری نینگ شرپاسی سوقاشقه چاپغان تولا آط عرابه لاری نینگ آوازیدیک ایردی. ^{۱۰} چیان نینگ کی غه اوخشاش قویروق لاری و نشترلاری بار ایردی. و آدم لارغه بش آیغچه عذاب برادورغان کوچی قویروق لاریدا بار ایردی. ^{۱۱} و هاویه نینگ فرشته سی اولار نینگ اوستیده پادشاه ایردی. و ایننگ اسمی عبرانیچه ابدون و یونانیچه ایننگ اسمی اپولیون بولادور. ^{۱۲} بر وای اوتوب کئی منا موندین کین ینه ایکی وای کلاردور.

^{۱۳} و التنجی فرشته کارنای چالیدی. و خدانینگ آلدیداکی آلتون قربانگاه نینگ تورت مونگوزیدین بر آواز انگلادیم. ^{۱۴} اول آواز کارنای توتوغلوق التنجی فرشته گا: چونگ فرات دریاسی نینگ بوییدا باغلاغلیق تورت فرشته نی یشیب قویغیل دیب ایٹی. ^{۱۵} و بو تورت فرشته یشیلیدی. بولار آدم لار نینگ اوچ حصّه سی نینگ برینی اولتورگالی تعیین قیلینغان ساعت و کون و آی و یلغچه طیار قیلینغان ایردی. ^{۱۶} و اطلاق قوشون نینگ عددی ایکی مرتبه اون مینگ مرتبه اون مینگ ایردی. اولار نینگ عددینی انگلادیم. ^{۱۷} و رؤیادا آط لارنی و اولار نینگ اوستیده مینگوچیلارنی شونداغ کوردوم که اولار نینگ اوت قاشدیک و کوك یاقوت و گوگورد رنگلیک زره لاری بار ایردی. و آط لار نینگ باشلاری شیر باشلار دیک بولوب اغیزلاریدین اوت و توتوب و گوگورد چیقار ایردی. ^{۱۸} و بو اوچ بلا دین یعنی آط لار نینگ اغیزیدین چیقغان اوت و توتون و گوگورد دین آدم لار نینگ اوچ حصّه سی نینگ بری اولتورولدی. ^{۱۹} چونکه آط لار نینگ کوچی اغیزلاریدا و قویروق لاریدا ایردی و اولار نینگ قویروق لاری یلانغه اوخشادی و باشلاری بار ایردی بولار بیلان ضرر یتگوزور ایردی. ^{۲۰} لیکن بو بلا دین اولمای قالغان آدم لار قول لاری نینگ ایشلاریدین توبه قیلما دیلار و یا یمان روح لارغه و کورما یدورغان و انگلاما یدورغان و مانگما یدورغان آلتون دین و کموشدین و میس دین و تاشدین و یغاچدین یاسالغان بُت صورت لاریگا باش اوروشدین توختامادیلار. ^{۲۱} و اوز قتل قیلشیدین و سحر بازلیقیدین و زنا قیلشیدین و اوغور لوقیدین توبه قیلما دیلار.

اونونجی باب

۱ وینه بر کوچلوق فرشته نینگ آسمان دین نازل بولغانی نی کوردوم. و اول بر بولوت نی کیگان ایردی و باشی نینگ اوستیده قوس قزح بار ایردی و یوزی آفتاب دیک و پوت لاری اوت توبروک لاری دیک ایردی. ۲ و ایننگ قولیدا کچیک بر اوچوق طومار کتاب بار ایردی. و اونگ پوتی نی دریای محیط غه و سول پوتی نی قوروققه قویوب ۳ شیر اولوغاندیک اونلوك آواز بیلان قچقیردی. و اول قچقیرغاندا یته گولدروش اوز آواز لارینی انگلاتیب سوز قیلدی. ۴ و یته گولدروش سوز قیلغان دین کین پتوما کچی بولدوم اما آسمان دین بر آواز انگلادیم. اول منگا ایتیکه یته گولدروش ایتقان سوزنی پتوما ی مُهر لاغیل. ۵ و منینگ کوروشوم دا دریای محیط دا و قوروقدا تورغان فرشته اونگ قولی نی آسمان طرفیگا کوتاریب ۶ اول ابدلار نینگ ابدیغچه تیریک بولوب آسمان نی و انداکی نرسه لارنی و یرنی و انداکی نرسه لارنی و دریای محیط نی و انداکی نرسه لارنی یراتقان نینگ اوزی بیلان قسَم قیلیب: منا ینه وقت بولماس ۷ بلکه یتنجی فرشته کارنای چالیب آوازی نی انگلاتا دورغان کونلارده خدانینگ سَرّی اوز بنده لاری پیغمبر لارگا برگان بشارتیگا موافق تمام بولوب دور دیب ایتی.

۸ و من آسمان دین انگلاغان آواز ینه منگا سوز قیلیب ایتیکه باریب دریای محیط دا و قوروقدا تورغان فرشته نینگ قولیداکی کچیک اوچوق طومار کتاب نی الغیل. ۹ و من فرشته نینگ آلدیغه باریب انگا ایتیم که اول کچیک طومار کتاب نی منگا برگیل. و اول منگا ایتی: انی الیب یگیل. سنینگ قورساقینگ نی اچیش تورور لیکن اغیزینگدا عسلدیک شیرین بولور. ۱۰ و من اول کچیک کتاب نی فرشته نینگ قولیدین الیب دیدیم و اغیزیم دا عسلدیک شیرین بولدی اما من انی یگان دین کین قورساقیم اچیشتی. ۱۱ و منگا ایتیلدیکه تولا خلق لار و طائفه لار و تیل لار و پادشاه لار نینگ توپه سیده ینه پیغمبر لیک قیلماقینگ کیراک دور.

اون برنجی باب

۱ و عصاغه اوخشاش بر قموش منگا بریلیب ایتیلدیکه قویوب خدانینگ بیتنی نی و قربانگاهنی و اندا سجده قیلغوچیلارنی چیزه لاغیل. ۲ لیکن بیت نینگ تاشقاریداکی صحنه نی

قویوب انی چیزه لاماغیل چونکه اول طائفه لارغه بریلدی و اولار مقدس شهرنی قرق ایکی آیغچه دپسارلار.

۳ و ایکی شاهدیم غه بر مینگ ایکی یوز اتمیش کون پلاس کییب پیغمبرلیک قیلیشه قدرت برورمن. ۴ بولار یرنینگ خداوندی نینگ آلدیدا تورادورغان اول ایکی زیتون درختی و ایکی شمعدان بولادور. ۵ و بر کیمرسه اولارغه ضرر یتگوزگالی خواهلاسه اولارنینگ اغیزیدین اوت چیقیب دوشمن لارینی یوقاتور و اگر بر کیمرسه اولارغه ضرر یتگوزگالی خواهلاسه شونداغ اولتورولماکی کیراک دور. ۶ و بولارنینگ پیغمبرلیک کونلاریده یامغور یاغماسون دیب آسماننی باغلاغالی قدرتی بار. و سولارنینگ اوستیگا اولارنی قانغه اویروگالی قدرتی بار و قچان خواهلاسه یرنی هر بلا بیلان اورغالی قدرتی بار. ۷ و اولار اوز شهادتی نی قیلیب بولغاندا هاویه دین چیقغان وحشی اولار بیلان جنگ قیلیب اولارنی باسیب اولتورادور. ۸ و اولارنینگ اولوک لاری روحانیچه سدوم و مصر آتانغان چونگ شهرنینگ کوچه سیدا یاتادور. اندا اولارنینگ خداوندی اوزی دارغه تارتیلدی. ۹ و خلق لارنینگ و قبیله لارنینگ و تیل لارنینگ و طائفه لارنینگ آدم لاری اولارنینگ اولوک لارینی اوچ یاریم کونغچه لیک کوروب اولارنینگ اولوک لارینی گورغه سالغالی قویماسلار. ۱۰ و یر یوزیده اولتورغوچیلار اولارنینگ اوستیده خوش بولوب شادلیق قیلیب بربریگا تحفه ایبارولار چونکه بو ایکی پیغمبر یر یوزیده اولتورغوچیلارغه عذاب بریب ایردیبار. ۱۱ و اوچ یاریم کوندین کین خدا طرفیدین بر تیریکلیک روحی اولارغه کیریب اوز پوت لاری بیلان دپساب توردیبار و اولارنی کورگانلارنینگ اوستیگا چونگ بر قورقونج توشتی. ۱۲ و موندا چیقینگلار دیب آسمانندین بر اولنوک آواز اولارغه انگلاندی. و اولار بر بولوت دا آسمانغه چیقیتیلار و دوشمن لار اولارنی کوردیلار. ۱۳ و شو ساعت ده چونگ بر زلزله واقع بولدی و شهرنینگ اون حصه سی نینگ بری یقیلدی و زلزله دین یته مینگ آدم اولتورولدی و قالغانلار قورقوب آسمان نینگ خدایه جلال بردیبار. ۱۴ ایکینجی وای اوتوب کتی منا اوچونجی وای پات کلادور.

۱۵ و یتنجی فرشته کارنای چالدى. و آسماندا اولنوک آواز لار انگلانیب ایئیکه دنیانینگ پادشاه لیق لاری خداوندیمیز نینگ کی و ایننگ مسیحی نینگ کی بولدی و اول ابدلارنینگ ابدیغچه پادشاه لیق قیلور. ۱۶ و خدانینگ آلدیدا اوز تخت لاری نینگ اوستیده اولتوروغلوق یکرمه تورت پیرسال یوز توبن یقیلیب خداغه سجده قیلیب ۱۷ ایئیلار: سنگا شکر ایتورمیز

ای قادر-مطلق رب خدا، سن باردورسن و بار ایردینگ. اوز چونگ قدرتینگ نی قولونگه الیب پادشاه بولوب دورسن. ^۸ خلق لار اچیغلانندی و سنینگ غضبینگ کلیب دور و اولوک لارنینگ حکم قیلینیشی نینگ و بنده لارینگ پیغمبر لارگا و مقدس لارگا و اسمینگدین قورقوغوچیلارنینگ کچیک بیلان چونگ لاریغه اجر بریشینگ نینگ و یرنی خراب قیلغوچیلارنی خراب قیلشینگ نینگ وقتی کلدی.

^۹ و آسماندا خدانینگ بیته اچیلدی و انینگ بیتداکی عهد صندوقی کوروندی. و چاقین لار و آواز لار و گولدوروش و زلزله و چونگ تولو یاغیش واقع بولدی.

اون ایکنجی باب

^۱ و آسماندا چونگ بر علامت کوروندی. بر خاتون کوننی کیب ایردی و پوت لاری نینگ تگیده آی و باشی نینگ اوستیده اون ایکی یولدوزدین بر تاج بار ایردی. ^۲ و اول حامله بولوب تولغاق تارتیب توغوش دردیده قچقیرور ایردی. ^۳ و آسماندا باشقه بر علامت کوروندی. منا چونگ اوت قاشدیک بر اژدرها پیدا بولدی و انینگ یته باشی و اون مونگوزی بولوب باشلاریدا یته تاج بار ایردی. ^۴ و قویروقی آسمان یولدوزلاری نینگ اوچ حصه سی نینگ برینی تارتیب یرگا تاشلادی. و اژدرها توغادورغان خاتون نینگ آلدیدا توروب اول توغقانیدا بلاسی نی یوتوب الای دیب ساقلاب توردی. ^۵ و خاتون بر اوغول بلانی توغدی. و اول بلا همه طائفه لارنینگ اوستیده تمور عصا بیلان سلطنت قیلغوچی بولور. و انینگ بلاسی خداغه و انینگ تختی نینگ آلدیغه کوتاریلدی. ^۶ و خاتون بیابانغه خدا طرفیدین انگا طیار قیلینغان جایغه قاچتی تاکه اندا انی بر مینگ ایکی یوز اتمیش کونغچه پرورش قیلغایلار.

^۷ و آسماندا بر جنگ واقع بولدی. میخائیل و انینگ فرشته لاری اژدرها بیلان جنگلاشتی و اژدرها و انینگ فرشته لاری جنگلاشیب توردیلار. ^۸ اما اولار عاجز کلدی و آسماندا اولارغه جای ینه تاپیلما دی. ^۹ و بارچه دنیانی آزدورغوچی ابلیس و شیطان دیگان قدیم قی یلان بولغان چونگ اژدرها آسماندین توشورولوب یرگا تاشلاندی و انینگ فرشته لاری انینگ بیلان بیله تاشلاندی. ^{۱۰} و آسماندا کوچلوق بر آواز انگلادیم. اول ایئیکه ایمدی نجات و قدرت و پادشاه لیق خدایمیزنینگ کی و سلطنت انینگ مسیحی نینگ کی بولدی

چونکه کیچه کوندوز خدایمیزنینگ آلدیدا برادرلاریمیزنینگ توپه سیده شکایت قیلیب تورغان شکایت قیلغوچی تاشلانندی.^{۱۱} او اولار قوزی نینگ قانی بیلان و اوز شهادتی نینگ سوزی بیلان انگا غالب بولوب اولوم غچه اوز جانی نی ایاب دوست توتما دیلار.^{۱۲} ایننگ اوچون ای آسمانلار و اندا ساکن بولغانلار خرسند بولونگلار. وای پرگا و تنگیزگا چونکه ابلیس سیزلارگا توشوب وقتی نینگ آز ایکانی نی بیلیب چونگ غضب بیلان کلدی.
^{۱۳} و اژدرها اوزی نینگ پرگا تاشلانغانی نی کوروب اوغول بلانی توغقان خاتون نی قوغلادی.^{۱۴} او خاتونغه چونگ قراقوش نینگ ایکی قناتی بریلدی تاکه یلان نینگ یوزیدین بیابانداکی جایغیه اوچوب اندا بر زمان و ایکی زمان و یاریم زمان پرورش تا بغای.^{۱۵} او یلان خاتون نینگ کینیدین اغیزیدین دریادیک سو چیقاریب دریا بیلان انی اقیتب یوقاتقالی توردی.^{۱۶} اما بر خاتونغه یاردم بردی. و بر اوز اغیزینی اچیب یلان اوز اغیزیدین اقیبتان دریانی اچیب الدی.^{۱۷} و اژدرها خاتونغه اچیلغانیب ایننگ قالغان اوروغی یعنی خدانینگ امرلارینی ساقلاب یسوع نینگ شهادتی نی توتقانلار بیلان جنگ قیلغالی باردی.

اون اوچونجی باب

^۱ و اژدرها دریای محیط نینگ بویداکی قوم نینگ اوستیده توردی. و دریای محیط دین بر وحشی نینگ چیقغانی نی کوردوم. و ایننگ اون مونگوزی و یته باشی بار ایردی و مونگوزلاریدا اون تاجی بار ایردی و باشلاریدا کفر اسم لاری پتوگلوک ایردی. و من کورگان وحشی پلنک نینگ اوخشاشلیقیدا ایردی اما پوت لاری آییق پوتیدیک و اغیزی شیر اغیزیدیک ایردی. و اژدرها انگا اوز قدرتی نی و تختی نی و چونگ سلطنت بردی.^۳ و باشلاری نینگ بری اولگونچه لیک زخم دار قیلینغاندیک ایردی و ایننگ اولوم لوک زخمی ساقایدی و یرنینگ همه سی تعجب قیلیب وحشیغه قایلار ایردی.^۴ و وحشیغه قدرت برگان اژدرهاغه سجده قیلدیلار و وحشیغه هم سجده قیلیب: وحشیغه اوخشاش کیم بار و ایننگ بیلان جنگلاشگالی کیم نینگ کوچی یتار دیشتیلار.^۵ و وحشیغه یوغان سوزلار و کفر ایتادورغان بر اغیز بریلدی. و قرق ایکی آی ایش قیلغالی انگا قدرت بریلدی.^۶ و خداغه و ایننگ اسمیغه کفر ایتقالی و ایننگ مسکنیگا و آسماندا ساکن بولغانلارغه کفر ایتقالی اغیزینی اچتی.^۷ و مقدسار بیلان جنگلاشیب اولارنی مغلوب قیلغالی انگا قدرت

بریلدی. و انگا هر قبيله و هر خلق و هر تیل و هر طائفه اوستیگا قدرت بریلدی. ^۸ و یر یوزیده اولتورغوچیلارنینگ همه سی آری دنیانینگ اولدانغانیدین بری اول بوغوزلانغان قوزی نینگ تیریکلیک کتاییدا پتولماگانلار انگا سجده قیلدیبار. ^۹ بر کیم نینگ قولاقی بار بولسه انگلاسون. ^{۱۰} اگر بر کیمرسه اسپرلیکگا کشی نی الیب بارسه اوزی اسپرلیکگا کتار اگر بر کیمرسه قلیچ بیلان اولتورسه اوزی نینگ قلیچ بیلان اولتورولماکی کیراک دور. مقدسلا رنینگ صبری و ایمانی موندا معلوم بولادور.

^{۱۱} و یردین چیقغان باشقه بر وحشی نی کوردوم. و بر قوزی نینگ کی غه اوخشاش ایکی مونگوزی بار ایردی و بر اژدهادیک سوزلاب ^{۱۲} اولقی وحشی نینگ تمام حکومتی نی انینگ آلدیدا قلیب یرنی و انداکی ساکن لارنی اول اولوم لوک زخمیدین ساقایغان و حشیغه سجده قیلدورادور. ^{۱۳} و آدم لار نینگ آلدیدا آسمانیدین اوت توشورگوچه لیک چونگ علامت لار قیلادور. ^{۱۴} و اولقی وحشی نینگ آلدیدا قیلغالی اوزیگا بریلگان علامت لار بیلان یرده اولتورغوچیلارنی آزدوروب قلیچ بیلان زخمیدار قیلینیب ساقایغان و حشیغه بر صورت قیلینگلار دیب یرده اولتورغوچیلارغه ایتادور. ^{۱۵} و انگا وحشی نینگ صورتیگا بر روح برگالی قدرت بریلدی شونداغ که وحشی نینگ صورتی سوز قلیب وحشی نینگ صورتیگا باش اورماغانلارنینگ همه سی نی اولتورگوزگالی قدرت تاپتی. ^{۱۶} و کچیک لار بیلان چونگ لار و بای لار بیلان فقیر لار و آزاد بیلان قُل لارنینگ همه سی نی اونگ قول لاریغه یا پیشانه لاریگا تامغو باسقالی اوناتادور. ^{۱۷} شونداغ که وحشی نینگ اسمی و یا اسمی نینگ عددی نینگ تامغوسی بیلان نشانه لانگان کشیدین باشقه هیچ کیم الیب ساتیش قیلالماس ایردی. ^{۱۸} حکمت موندادور. عقلی بار کیمرسه وحشی نینگ عددینی ساناسون چونکه انسان نینگ عددی دور. و عددی الیه یوز اتمیش الیه بولادور.

اون تور تونجی باب

^۱ و کورسام منا صهیون تاغی اوستیده قوزی تورادور و انینگ بیلان اوز پیشانه لاریده انینگ اسمی و انینگ آتاسی نینگ اسمی پتوگلوک بر یوز قرق تور تورت مینگ کیمرسه توروب دور. ^۲ و آسمانیدین تولا سولارنینگ آوازیدیک و چونگ گولدوروش نینگ آوازیدیک بر آواز انگلا دیم. من انگلاغان آواز چنگ چالادورغان چنگ چالغوجیلارنینگ آوازیدیک

ایردی.^۳ و تخت نینگ آلدیدا و تورت تیریك ذات نینگ و پیرسال لار نینگ آلدیدا ینگی بر شعر اوقوب تور دیلار. و یردین ساتیب الینغان اول بر یوز قرق تورت مینگدین باشقه هیچ کیم اول شعرنی اورگانالماس ایردی.^۴ بولار خاتونلار بیلان ناپاک بولمای باکره دیک دور و قوزی نه یرگا بارسه اولار انگا ایرگاشورلار. بولار خداغه و قوزیغه ینگیلیك بولماق اوچون آدم لار نینگ آراسیدین ساتیب الینغان دور.^۵ و اولار عیب سز بولوب اولار نینگ اغیزیدین هیچ یالغانچیلیق تاپیلما ب دور.

^۶ و آسمان نینگ اوتراسیدا اوچادورغان باشقه بر فرشته نی کوردوم. و یر یوزیده اولتورغوچیلارغه آری هر طائفه غه و هر قبیله گا و هر تیله غه و هر خلققه بشارت برگالی انینگ ابدی بر انجیلی بار ایردی.^۷ و اولنوك آواز بیلان ایئیکه خدادین قورقونگلار و انگا جلال برینگلار چونکه انینگ حکم قیلیشی نینگ ساعتی کلدی و آسمان نی و یرنی و تنگیزی و سونینگ بولاق لارینی یراتغوچیغه سجده قیلینگلار.

^۸ و ینه باشقه بر فرشته انگا ایرگاشیب ایئی: توشتی اول چونگ بابل توشتی چونکه همه خلق لارغه اوز زناسی نینگ غضب شراییدین ایچورگان ایردی.^۹ و ینه بر اوچونجی فرشته اولارغه ایرگاشیب اولنوك آواز بیلان ایئیکه اگر بر کیمرسه وحشیغه و انینگ صورتیگا سجده قیلیب انینگ نشانه سی نی اوز پیشانه سیگا یا قولیغه السه^{۱۰} اوزی خدانینگ غضبی نینگ پیاله سیگا قویولغان غضبی نینگ صاف قیلینغان شراییدین ایچیب مقدس فرشته لار نینگ آلدیدا و قوزی نینگ آلدیدا اوت و گوگورد بیلان عذاب قیلینادور.^{۱۱} و عذاب لاری نینگ توتونی ابدلار نینگ ابدیغه چیقیب تورادور. و وحشیغه و صورتیگا سجده قیلیب انینگ نشانه سی نی الغان هر کیمرسه کیچه و کوندوز راحت تاپماس.^{۱۲} خدانینگ امری و یسوع نینگ ایمانی نی ساقلاغان مقدسلار نینگ صبری موندا معلوم بولادور.

^{۱۳} و آسمان دین بر آواز انگلادیم. اول ایئی: پتوگیل! موندین کین خداوندده وفات بولوب اولگانلار مبارک دور آری روح ایتورکه اولار اوز ایشلاریدین راحت تاپارلار چونکه اوز عمل لاری اولارغه ایرگاشور.

^{۱۴} و قایلاسام منا بر آق بولوت و بولوت نینگ اوستیده آدم اوغلیغه اوخشاش بر کیمرسه اولتورادور. و باشی اوستیده بر آلتون تاج و قولیدا بر ایئیک اورغاق بار ایکان.^{۱۵} و بیت دین باشقه بر فرشته چیقیب بولوت اوستیده اولتورغوچیغه ایئی: اورغاقینگی سالیب اورغیل، منا اورما وقتی کلیب دور و یرنینگ حصولی پیشیب دور.^{۱۶} و بولوت اوستیده

اولتورغوچی اورغاقی نی یرگا سالدی و یر اورالدی. ^۷ و آسمانداکی بیت دین باشقه بر فرشته چیتی و اینگده هم بر ایتیک اورغاق بار ایردی. ^۸ و قربانگاه دین اوت نینگ اوستیگا قدرتی بولغان باشقه بر فرشته چیقیب ایتیک اورغاقی بار فرشته گا اونلوك آواز بیلان ایتی: ایتیک اورغاقینگ نی سالیب یرداکی تال لار نینگ ساپلارینی قیرغیل چونکه اوزوم لاری پیشیب دور. ^۹ و فرشته اوز اورغاقی نی یرگا سالیب تال لاری نینگ میوه سی نی قیریب الیب خدانینگ چونگ غضبی نینگ اوزوم باسقوسیغه تاشلادی. ^{۱۰} و اوزوم باسقوسی شهر نینگ تاشقاریسیدا دپسالدی. و باسقودین قان آط لار نینگ یوگانلاریغچه لیک بر مینگ الیه یوز مسافه غچه لیک یتی.

اون بشنجی باب

^۱ و آسماندا باشقه چونگ و عجایب بر علامت کوردوم. یته آخرقی بلا لارنی توتوب تورغان یته فرشته نی کوردوم. بو بلا لار بیلان خدانینگ غضبی تمام بولادور. ^۲ و اوت بیلان آرا لاشیب ایناکدین بولغان تنگیز دیک بر جای کوردوم و وحشیغه و ایننگ صورتیگا و اسمی نینگ عددیگا غالب بولغانلار آینه تنگیز نینگ اوستیده توروب خدانینگ چنگ لارینی توتوب ایردیلا. ^۳ و اولار خدانینگ بنده سی موسی نینگ و قوزی نینگ شعرینی اوقوب ایتیلار که ای قادر - مطلق رب خدا سنینگ عمل لارینگ اولوغ و عجایب دور ای قوم لار نینگ پادشاهی سنینگ یول لارینگ عدالت و حقیقت دور. ^۴ ای خداوند سندین کیم قورقماس و اسمینگه جلال برماس چونکه قدوس یالغوز سن دورسن و عادل حکم لارینگ اشکارا بولغاچ همه طائفه لار کلیب سنینگ آلدینگدا سجده قیلا دور.

^۵ و اندین کین کوردوم که آسمانداکی شهادت چادری نینگ بیٹی اچیلدی. ^۶ و بیت دین پاگیزه و پارقیرایدورغان کتان کییب کوسیلاریگا آلتون کمری بیلان باغلانیب یته آخرقی بلا لارنی توتقان یته فرشته چیتیلار. ^۷ و تورت تیریک ذات نینگ بری اول یته فرشته گا ابدلار نینگ ابدیغچه تیریک بولغان خدانینگ غضبیدین تولغان یته آلتون قچالارنی بردی. ^۸ و بیت خدانینگ جلالیدین و قدرتیدین توتون بیلان تولدی و یته فرشته نینگ یته بلا لاری تمام بولغونچه هیچ کیم بیت گا کیرالماس ایردی.

اون التنجی باب

^۱ و بیت دین بر اونلوك آواز انگلادیم. اول یته فرشته گا ایٚتیکه باریب خدانینگ غضبی نینگ یته قچالارینی بر اوستیگا توکونگلار. ^۲ و اولقی سی باریب اوز قچاسی نی بر اوستیگا توکتی و وحشی نینگ تامغوسی بیلان نشانه لانیب انینگ صورتیگا سجده قیلغان آدم لارغه یمان و بیچل یارالار چیتتی.

^۳ و ایکنجی فرشته اوز قچاسی نی دریای محیط نینگ اوستیگا توکتی و سوی اولوك قانیدیک قان بولدی و دریای محیط داکی هر تیریک جان اولدی.

^۴ و اوچونجی فرشته اوز قچاسی نی دریالار نینگ و سولار نینگ بولاق لاری اوستیگا توکتی و سوی قان بولدی. ^۵ و سولار نینگ فرشته سی نینگ سوز قیلغانی نی انگلادیم. اول ایٚتیکه ای سن بار و بار بولغان قدّوس خداوند اوزونگ عادل بولوب شونداغ حکم قیلدینگ. ^۶ اولار مقدّسلار نینگ و پیغمبرلار نینگ قانی نی توکگاچ اولارغه قان ایچگالی بردینگ. اولار شونینگغه لایق ایردیبار. ^۷ و من قربانگاه نینگ: آری ای قادر-مطلق رب خدا سنینگ حکم لارینگ حق و عادل دور دیب ایٚتقانی نی انگلادیم.

^۸ و تورتونجی فرشته اوز قچاسی نی آفتاب نینگ اوستیگا توکتی. و انگا آدم لارنی اوت بیلان کویدورگالی قدرت بریلدی. ^۹ و آدم لار قاتیق ایسیغلیقدین کویدورولوب اول بلالار نینگ اوستیگا قدرتی بولغان خداغه دشنام ایٚتی و انگا جلال بر گودیک توبه قیلما دیلار.

^{۱۰} و بشنجی فرشته اوز قچاسی نی وحشی نینگ تختی اوستیگا توکتی و انینگ مملکتی قرانگغو بولدی. و آدم لار درد لاریدین اوز تیل لارینی چاپناپ ایکیشتورور ایردی. ^{۱۱} و اوز دردی و یارالاری جهتیدین آسمان نینگ تنگریسیگا دشنام ایٚتی و اوز فعل لاریدین توبه قیلما دیلار.

^{۱۲} و التنجی فرشته اوز قچاسی نی چونگ فرات دریاسی نینگ اوستیگا توکتی. و مشرقداکی پادشاه لارغه یول بولماق اوچون دریانینگ سوی قورودی. ^{۱۳} و اژدرهانینگ اغیزیدین و وحشی نینگ اغیزیدین و یالغان پیغمبر نینگ اغیزیدین پاقا شکل لیک اوج ناپاک روح نینگ چیقغانی نی کوردوم. ^{۱۴} اولار یمان روح لار بولوب علامت لار قیلیب تمام دیاداکی پادشاه لارغه چیقیب اولارنی قادر-مطلق خدانینگ چونگ کونی نینگ جنگیگا جمع قیلادور. ^{۱۵} منا بر اوغریدیک کلورمن. انینگ عورتی کورونگودیک یلانگغاچلیققه

کرفتار بولمای اوز ایگین لارینی ساقلاب اویغاق تورغان کیمرسه مبارک دور^{۱۶} و اولار عبرانیچه هر مجدون دیگان یرگا یوغلاشتیلار.

^{۱۷} و یتنجی فرشته اوز قچاسی نی هوا اوستیگا توکتی. و آسمان بیتداکی تخت دین بر اونلوک آواز چیقیب: تمام بولدی دیب ایتی.^{۱۸} و چاقین لار و آوزلار و گولدوروش بولوب چونگ بر زلزله واقع بولدی شونداغ که آدم لار یر یوزیده وجودغه کلگان دین تارتیب انداغ چونگ زلزله واقع بولغان ایماس.^{۱۹} و چونگ شهر اوچ حصّه گا پاره لاندی و طائفه لار نینگ شهرلاری یقیلدی و خدا چونگ بابل نی یاد قیلیب انگا اوز شدتلیک غضبی شرابی نینگ پیاله سی نی تانگلادی.^{۲۰} و هر جزیره قاچیب تاغلار ینه تاپیلما دی.^{۲۱} و بر طلانت وزنلیک تولو آسمان دین آدم لار نینگ اوستیگا یاغدی و آدم لار تولو بلاسی نینگ جهت دین خداغه دشنام ایٹیلار چونکه اول بلا تولو قاتیق ایردی.

اون یتنجی باب

^۱ و یتّه قچا توتقان یتّه فرشته نینگ بری کلیب منگا سوزلاب ایتی: موندا کلگیل من تولو سولار نینگ اوستیده اولتوروغلوق چونگ فاحشه نینگ حکم قیلینیشی نی سنگا کورساتای.^۲ انینگ بیلان یر نینگ پادشاه لاری زنا قیلیب ایردی و یر یوزیده اولتوروغوچیلار انینگ زناسی نینگ شرابیدین مست بولوب ایردی دیدی.^۳ و اول منی روح بیلان بر بیابانغه ایب باردی. و من قرمز قزیل رنگلیک بر وحشی نینگ اوستیده اولتوروغلوق بر خاتون نی کوردوم. و اول وحشی کفر اسم لار بیلان تولوب یتّه باشلیق و اون مونگوزلوق ایردی.^۴ و اول خاتون ارغوان و قرمز قزیل کیم کیب آلتون و قیمت بها تاشلار و مرواریدلار بیلان زیتلانیب قولیدا مکروهات و اوز زناسی نینگ پاسکنه لیکیدین تولغان بر آلتون پیاله توتوب اولتوروب دور.^۵ و انینگ پیشانه سیده سرّی بار بر اسم یعنی: یر یوزیداکی فاحشه لار نینگ و مکروهاتی نینگ اناسی بولغان چونگ بابل دیب پتوگلوک ایردی.^۶ و کورسام خاتون مقدّس لار نینگ قانیدین و یسوع نینگ شهیدلاری نینگ قانیدین مست بولوب دور. و انی کوروب تولو تعجّب قیلیب حیران قالدیم.

^۷ و فرشته منگا ایتی: نمه ایشقه تعجّب قیلدینگ؟ خاتون نینگ و انی کوتارگان یتّه باشلیق و اون مونگوزلوق وحشی نینگ سرّینی سنگا ایّیب برای.^۸ سن کورگان وحشی

اوزی بار ایردی و ایمدی یوق ایکان لیکن ینه هاویه دین چیقیب هلاکت گا بارادور. و یر یوزیده اولتوروب دنیانینگ اولدانغانیدین بری اسم لاری تیریکلیک نینگ کتابیدا پتولماگانلار وحشی نی کورگانه تعجب قیلورلار چونکه اول بار ایردی و ایمدی یوق ایکان لیکن ینه کلاردور.^۹ موندا حکمتی بار بر عقل لازم بولادور. یته باش اوزی خاتون اولارنینگ اوستیده اولتوروغلوک یته تاغ بولادور.^{۱۰} بولار هم یته پادشاه بولادور. بشی توشوب دور، بری حاضر بار و ینه بری تخی کلمادی و کلگانه آز بر وقت تورادور.^{۱۱} و بار بولوب ایمدی یوق بولغان وحشی اوزی سکرنجی پادشاه بولادور لیکن اوزی یته سی نینگ بری بولوب هلاکت گا بارادور.^{۱۲} و سن کورگان اون مونگوز اون پادشاه بولادور. بولار تخی پادشاه لیق تایمادیلار لیکن اولار بر آز وقت وحشی بیلان بیله پادشاه بولوب قدرت تاپارلار.^{۱۳} بولارنینگ همه سی بر فکرده بولوب اوز قدرتی نی و سلطنتی نی وحشیغه برورلار.^{۱۴} اولار قوزی بیلان جنگلاشورلار. و قوزی و اوزی بیلان بولوب قچقیریلیب ایلغانیب مؤمن بولغانلار اولارغه غالب بولورلار چونکه قوزی اوزی خداوندلارنینگ خداوندی و پادشاهلارنینگ پادشاهی دور.^{۱۵} و اول منگا ایتی: سن کورگان سولار یعنی فاحشه اولارنینگ اوستیده اولتورغان سولار اوزی خلق لار و خلق گروه لاری و طائفه لار و تیل لار بولادور.^{۱۶} و سن کورگان اون مونگوز و وحشی اوزی فاحشه نی یمان کوروب انی ویران قیلیب یلانگچاچلاب گوشتی نی یب انی اوت دا کویدورورلار.^{۱۷} چونکه خدانینگ سوزلاری بجا کلگونچه انینگ مقصودینی قیلیب بر فکرده بولوب اوز سلطنت لارینی وحشیغه بریشنی خدا اولارنینگ کونگل لاریگا قویوب دور.^{۱۸} و سن کورگان خاتون یرنینگ پادشاه لاری نینگ اوستیگا سلطنت قیلغان اول چونگ شهر دور.

اون سکرنجی باب

^۱ اندین کین چونگ قدرتی بار باشقه بر فرشته نینگ آسمان دین نازل بولغانی نی کوردوم و یر انینگ جلالیدین یاروتولدی.^۲ و اونلوك آواز بیلان قچقیریب ایتی: توشتی، اول چونگ بابل توشتی! اوزی یمان روح لارغه مکان بولوب هر ناپاک روحه سولاق خانه و هر قسم ناپاک و مکروه قوشلارغه قفس بولدی.^۳ چونکه همه طائفه لار انینگ زناسی نینگ غضب

شرابیدین ایچتی و یرنینگ پادشاه لاری ایننگ بیلان زنا قیلدیلار و یرنینگ سوداگرلاری ایننگ عیش عشرتی نینگ زیاده لیکیدین دولتمند بولدیلار.

۴ و باشقه بر آواز انگلادیم. اول ایټیکه ای قومییم اینگدین چیقینگلار تاکه گناه لاریغه شریک بولوب ایننگ بلا لاریغه گرفتار بولماغایسیزلار. ۵ چونکه ایننگ گناه لاری آسمانغچه یتیشتی و خدا ایننگ حق سزلیقی نی یاد قیلدی. ۶ اوزی قیلغانیغه موافق انگا یاندورونگلار آری اوزی قیلغانی نینگ ایکی حصه سی نی انگا یاندورونگلار. اوزی الیشتورغان پیاله گا انگا ایکی برابر نی قویونگلار. ۷ اوزیگا قانچه جلال بریب عیش و عشرت قیلغان بولسه انگا شونچه عذاب و غمکینلیک برینگلار چونکه اوز کونگیلده ایټیکه من تول بولمای ملکه لیکده اولتورورمن هیچ غم کورماس من. ۸ بو وجهیدین ایننگ بلا لاری یعنی اولوم و غم و آچاچلیق بر کونده کلادور. و اوزی اوت بیلان کویدورولور چونکه انی حکم قیلغوچی رب خدا قدرتلیک دور.

۹ و ایننگ بیلان زنا قیلیب عیش عشرت ده تورغان یرنینگ پادشاه لاری ایننگ کویوشی نینگ توتونی نی کورگانده ایننگ اوستیگا فریاد قیلورلار. ۱۰ ایننگ عذابیدین قورقوب نریدا توروب: وای وای سنگا ای چونگ شهر بابل ای کوجلوق شهر! چونکه حکمونگ بر ساعت ده اوستونگگا کلدی دیب ایتورلار. ۱۱ و ایننگ اوستیگا یرنینگ سوداگرلاری ماتم توتوب یغلارلار چونکه ایمدی هیچ کیم کمه لارگا باسیب الیب کلگان مال لارینی المایدور. ۱۲ آری اولار الیب کلگان آلتون و کموش و قیمت بها تاش و مروارید و نفیس کتان و ارغوان و شایبی و قرمز و هر قسم خوشبوی یغاچ و فیل دندانیدین و همه دین قیمت یغاچدین و میسدین و تموردین و مرمدین بولغان هر قسم نقش قچالاری ۱۳ و قوبزاق دارچین و بلسان یاغ و بخور و عطریاغ و کُنْدُر و شراب و زیتون یاغ و افضل اوند و بغدای و کلا و قوی و آط لار و عرابه لار و قل لار و آدم جانلارینی هیچ کیم المایدور. ۱۴ و سنینگ جانینگ آرزو قیلغان میوه سندین کتی. هر افضل و یخشی نرسه سندین یتیب کتی وینه تاپیلماس. ۱۵ بو نرسه لار بیلان سودا قیلیب ایننگ بیلان بای بولغانلار ایننگ بلا سیدین قورقوب نریدا توروب یغلاب ماتم توتوب ۱۶ ایتورلار که وای وای اول چونگ شهرگا! اول اوزی نفیس کتان و ارغوان و قرمز کییب آلتون و قیمت بها تاش و مروارید بیلان زیتلانگان ایردی اما بر ساعت ده شونچه چونگ دولت ویران بولدی. ۱۷ و همه کمه ایگالاری و کمه بیلان سفر قیلغوچیلار نینگ همه سی و همه کمه چیلار و تنگیزده اوقات قیلغانلار نینگ

همه سی یرا قدا توروب^{۱۸} کوپوشی نینگ توتونى نی کوروب: اول چونگ شهرگا کیم اوخشایدور ديب قچقیر دیلار. ^{۱۹} و باشلاریغه توپا ساچیب قچقیریب یغلاب ماتم توتوب: وای وای اول چونگ شهرگا! ایننگ بیلان تنگیزده کمه ایگلاری بولغان همه سی ایننگ دولتیدین بای بولدیلار. منا بر ساعتده ویران بولدی ديب ایلیلار. ^{۲۰} ای آسمان و ای مقدسلا ر و ای رسول لار و ای پیغمبرلار ایننگ اوستیده شادلیق قیلینگلار. چونکه خدا انی حکم قیلیب ایننگدین انتقامینگیزی الدی. ^{۲۱} و بر کوچلوق فرشته چونگ تگورمن تاشیغه اوخشاش بر تاشنی تنگیزگا تاشلاب ایی: اول چونگ شهر بابل شونداغ قاتیق تاشلابینه هرگیز تاپیلما س. ^{۲۲} و چنگ چالغوچیلارنینگ و نغمه چیلارنینگ و نی چالغوچیلارنینگ و کارنای چالغوچیلارنینگ اونى ینه سنده ایشتیلماس. و هیچ بر هرنینگ هرنمندی ینه سنده تاپیلما س و تگورمن تاشی نینگ اونى سنده ینه هیچ ایشتیلماس. ^{۲۳} و چراغ نینگ یاروغى ینه سنده یاروماس و توی یگیتی نینگ و قیزنینگ آوازی سنده ینه انگلانماس چونکه سنینگ سوداگرلارینگ یرنینگ چونگ لاری بولدی و اوز سحر بازلیقینگ بیلان همه طائفه لار آزدورولدی. ^{۲۴} و ایننگده پیغمبر لارنینگ و مقدسلا رنینگ و یر یوزیده اولتورولگانلارنینگ همه سی نینگ قانی تاپیلدی.

اون توقوزونجی باب

^۱ اندین کین آسماندا تولا خلقدین بر اولنوک آواز انگلادیم و اول ایییکه هلیلویا! نجات و جلال و قدرت خدایمیز نینگ کی دور. ^۲ ایننگ حکم لاری حق و عادل دور. چونکه اوز زناسی بیلان یرنی بوزغان چونگ فاحشه نی حکم قیلیب اوز بنده لاری نینگ قانی نینگ انتقامی نی ایننگ قولیدین الدی. ^۳ و ایکینجی مرتبه هلیلویا ديب ایلیلار. و ایننگ توتونى ابدلارنینگ ابدیغچه یوقاریغه چیقادور. ^۴ و یکرمه تورت پیرسال و تورت تیریک ذات توشوب تخت دا اولتوروغلوق خداغه سجده قیلیب: آمین، هلیلویا ديب ایلیلار. ^۵ و تخت دین بر آواز چیقیب ایییکه ای ایننگدین قورقغان کچیک و چونگ لار ای ایننگ همه بنده لاری خدایمیزغه حمد اییتینگلار. ^۶ و چونگ گروه خلق نینگ آوازی دیک و تولا سولارنینگ آوازی دیک و قاتیق گولدوروش نینگ آوازی دیک: هلیلویا چونکه قادر-مطلق رب خدایمیز پادشاه بولدی ديب اییتقان بر آواز انگلادیم. ^۷ خرسند بولوب شادلیق قیلیب انگا جلال برالی چونکه قوزی نینگ

توی وقتی کلدی و عروسی اوزینی طیار قیلدی.^۸ وانگا پارقییرایدورغان پاك و افضل شایبی نی کینگالی بریلدی. چونکه افضل شایبی مقدسلا رنینگ عدالتی بولا دور.

^۹ و اول منگا ایئی: پتوگیل! قوزی نینگ توی ضیافتیگا قچقیریلغانلار مبارک دور. و منگا ایئی: بو سوزلار خدانینگ راست سوزی دور.^{۱۰} او من انگا سجده قیلغالی ایننگ پوت لاری نینگ آلدیغه توشتم. اما اول منگا ایئیکه احتیاط قیلیب مونی قیلماغیل من سنینگ همقل رفیقینگ و یسوع نینگ شهادتی بار برادرلارینگ نینگ همقل رفیقی دور من خداغه سجده قیلغیل. چونکه یسوع نینگ شهادتی پیغمبرلیک سوزی نینگ روحی دور.

^{۱۱} او کورسام آسمان اچیلیب دور. و منا بر آق آط تورادور. و ایننگ اوستیده اولتورغوچی امین و حق آتانب عدالت بیلان حکم قیلیب جنگلا شور.^{۱۲} ایننگ کوزلاری اوت یالقینیدیک ایردی و ایننگ باشی اوستیده تولا تاجلار بار ایردی و ایننگدین باشقه هیچ کیم بیلمگان بر اسم ایننگه پتوگلوک ایردی.^{۱۳} و قاندین بویالغان بر لباس کینگ ایردی و ایننگ اسمی خدانینگ سوزی آتانور.^{۱۴} او سماوی قوشونلار آق، پاك و افضل شایبی کییب آق آط لارغه مینیب انگا ایرگاشتیلار.^{۱۵} و ایننگ اغیزیدین ایئیک بر قلیچ چیقیب توردی. ایننگ بیلان طائفه لارنی اورادور. و تمور عصاسی بیلان اولارینگ اوستیگا سلطنت قیلادور. و اول اوزی قادر- مطلق خدانینگ شدتلیک غضبی نینگ شراب باسقوسی نی دپسایدور.^{۱۶} و لباسیدا بل یانی اوستیده پادشاه لارینگ پادشاهی و خداوند لارینگ خداوندی دیب بر اسم پتوگلوک ایردی.

^{۱۷} و کون نینگ دائره سیده تورغان بر فرشته نی کوردوم و اول اونلوك آواز بیلان آسمان نینگ اوتراسیدا اوچادورغان همه قوشلارغه قچقیریب ایئیکه خدانینگ چونگ ضیافتیگا بو یرگا کلیب یوغلاشینگلار.^{۱۸} و پادشاه لارینگ و جنگ سردارلاری نینگ گوشتی نی و پهلوانلارینگ گوشتی نی و آط لارینگ و اولارغه مینگوچیلارینگ گوشتی نی و آزاد بیلان قُل لارینگ و کچیک بیلان چونگ لارینگ گوشتی نی ینگلار.^{۱۹} و وحشی نینگ و یر یوزیداکی پادشاه لارینگ و اولارینگ قوشونلاری نینگ آطغه مینگوچی بیلان و ایننگ قوشونی بیلان جنگلاشگالی یوغلاشقانی نی کوردوم.^{۲۰} و وحشی اوزی و ایننگ آلدیدا علامت لار قیلیب وحشی نینگ نشانه سی نی اییب ایننگ صورتیگا باش اورغانلارنی آلداتقان یالغان پیغمبر بیله توتولدی. و ایکیلاسی گوگورد بیلان کویوب تورغان اوت تنگیزیگا تیریک تاشلانندی.^{۲۱} و قالغانلار آطغه مینگوچی نینگ اغیزیدین چیقیب تورغان قلیچ بیلان اولتورولدیلار و همه قوشلار اولارینگ گوشتیدین یب تویدی.

یکرمنجی باب

۱ و آسمان‌دین بر فرشته‌نینگ نازل بولغانی نی کوردوم. و ایننگه هاویه‌نینگ اچقوسی بولوب قولیدا چونگ بر زنجیر بار ایردی. ۲ و اول اژدرهانی یعنی ابلیس و شیطان بولغان قدیم قی یلان نی توتوب مینگ یلغچه باغلادی. ۳ و مینگ یل تمام بولغونچه طائفه لارنی ینه آزدورماسون دیب انی هاویه‌گا تاشلاب سولاب اوستیگا مَهر باستی. مینگ یل‌دین کین آز وقت غچه آزاد بولادور.

۴ و تخت لار کوردوم و کشیلار اولارنینگ اوستیده اولتوردیلار و اولارغه حکم قیلش بریلدی. و یسوع‌نینگ شهادتی اوچون و خدانینگ سوزی اوچون اولتورولگانلارنینگ جانلارینی و وحشیغه و ایننگ صورتیگا سجده قیلماغانلارنینگ و نشانه‌سی نی پیشانه لاریگا و قول لاریغه قبول قیلماغانلارنینگ جانلارینی کوردوم و اولار تیریگ بولوب مینگ یلغچه مسیح بیلان پادشاه‌لیق قیلدیلار. ۵ لیکن قالغان اولگانلار مینگ یل تمام بولماغونچه تیرگوزولمادی اولقی قیامت بودور. ۶ اولقی قیامت‌یگا نصیبی بولغان کیمرسه مبارک و مقدس دور. اولارنینگ اوستیگا ایکنجی اولوم‌نینگ قدرتی بولماس بلکه اولار خدانینگ و مسیح‌نینگ کاهن لاری بولوب ایننگ بیلان مینگ یلغچه پادشاه‌لیق قیلورلار.

۷ و اول مینگ یل تمام بولغاندا شیطان اوز زندان‌دین یشیلیب ۸ یرنینگ تورت چتیداکی طائفه لارنی آزدوروب جوج و ماجوج‌نی جنگ‌یگا یغقالی چیقادور. و اولارنینگ عددی دریای محیط‌نینگ قوم دانه لاریدیک بولادور. ۹ و اولار یر یوزیگا چیقیب مقدس‌لارنینگ توشگان یرینی یعنی امراق شهرنی قامادیلار و آسمان‌دین اوت توشوب اولارنی یوقاتی. ۱۰ و اولارنی آزدورغان ابلیس اوزی وحشی بیلان یالغان پیغمبر ایلگاری تاشلانغان اوت و گوگورد تنگیزیگا تاشلانندی و اولار کیچه کوندوز ابدلارنینگ ابدیغچه عذاب تارتارلار.

۱۱ و بر چونگ آق تخت کوردوم و ایننگ اوستیده اولتورغوچی نینگ یوزیدین یر و آسمان قاجیب اولارغه جای تاییلمادی. ۱۲ و اولوک لار خواه چونگ بولسون خواه کچیک بولسون تخت‌نینگ آلدیدا تورغانی نی کوردوم و کتاب لار اچیلدی. و باشقه بر کتاب یعنی تیریکیلک کتابی اچیلدی. و اولوک لار کتاب لاردا پتولگان‌دیک اوز عمل لاریگا موافق حکم قیلندی. ۱۳ و دریای محیط اوز ایچیداکی اولوک لارنی تاپشوردی و اولوم و عالم برزخ اوز ایچیداکی اولوک لارنی تاپشوردی. و اولارنینگ هر بری اوز عمل لاریگا موافق حکم قیلندی. ۱۴ و اولوم

و عالم برزخ اوت تنگیزیکا تاشلانندی و بو اولوم یعنی اوت تنگیزی ایکینجی اولوم دور.^{۱۰} و اگر بر کیم تیریکیلیک کتابیدا پتوگلوک تاپیلماسه اوت تنگیزیکا تاشلانندی.

یکرمه برنجی باب

^۱ وینگی بر آسمان و ینگی بر بر کوردوم چونکه اولقی آسمان و اولقی یر اوتی و تنگیزینه یوق دور.^۲ و من مقدس شهرنینگ یعنی ینگی بر اورشلیم نینگ اوز ایری اوچون زیتلانگان قیزدیک طیار بولوب آسمان دین خدا طرفیدین نازل بولغانی نی کوردوم.
^۳ و تخت دین بر اونلوك آواز انگلادیم اول ایئیکه منا خدانینگ مسکنی آدم لارنینگ آراسیدا تورادور. و اول اولارنینگ آراسیدا ساکن بولادور و اولار انینگ قومی بولادور و خدا اوزی اولارنینگ آراسیدا بولور.^۴ و اول اوزی اولارنینگ کوزلاریدین هر یاشنی ایتادور و اولوم ینه بولماس و غم یا فریاد و یا آغریق ینه بولماس چونکه اولقی سی اوتی.^۵ و تخت دا اولتورغوچی ایئی: منا هر نرسه نی ینگی قیلورمن. و ینه ایئی: پتوگیل چونکه بو سوزلار امین و راست دور.^۶ و اول منگا ایئی. تمام بولدی. من الف و یا یعنی ابتدا و انتها دورمن. اوساغان کیمرسه گا تیریکیلیک سو بولاقیدین مفت برورمن.^۷ کیم که غالب بولسه مونینگ همه سی نی میراث الادور و من انینگ تنگریسی بولامن و اول منینگ اوغلوم بولادور.^۸ لیکن قورقونجاق لار و ایمان سزلار و ناپاک لار و قتل قیلغوچیلار و زنا قیلغوچیلار و سحر باز لار و بُتپرست لار و همه یالغانچیلارنینگ نصیبی اوت و گوگورد بیلان کویادورغان تنگیزده بولور. ایکینجی اولوم شودور.

^۹ و یته آخرقی بالآلار دین تولغان یته قچانی توتقان یته فرشته نینگ بری کلیب منگا سوزلاب ایئیکه کلگیل عروسنی یعنی قوزی نینگ زوجه سی نی سنگا کورساتای.^{۱۰} و منی روح دا چونگ و ایگیز بر تاغقه ایپ باریب مقدس اورشلیم شهری نینگ آسمان دین خدا طرفیدین نازل بولغانی نی منگا کورساتی.^{۱۱} و انینگده خدانینگ جلال بار ایردی. انینگ تابشی همه دین قیمت بها تاشدیک و بلوردیک آری سوزوک الماسدیک ایردی.^{۱۲} و شهرنینگ چونگ ایگیز سفیلی و اون ایکی دروازه سی بار ایردی. و دروازه لارده اون ایکی فرشته تورور ایردی. و دروازه لارنینگ اوستیده اسم لار یعنی بنی اسرائیل نینگ اون ایکی قبیله سی نینگ اسم لاری پتوگلوک توردی.^{۱۳} مشرق طرفیده اوچ دروازه، شمال طرفیده اوچ دروازه، جنوب طرفیده

اوج دروازه و مغرب طرفیده اوج دروازه بار ایردی.^{۱۴} و سفیل نینگ اون ایکی اول تاشی بار ایردی. و اولاردا اون ایکی اسم یعنی قوزی نینگ اون ایکی رسولی نینگ اسم لاری پتوگلوک توردی.^{۱۵} و منگا سوز قیلغوچی نینگ شهرنی و دروازه لارینی و سفیلی نی چیزه لاغالی بر آلتون قموشی بار ایردی.^{۱۶} شهر اوزی تورت چهارسو بولوب اوزونلوقی و کنگلیکی برابر ایردی. و شهرنی اول قموش بیلان چیزه لاردی و مقداری اون ایکی مینگ مسافه ایردی، و انینگ اوزونلوقی و کنگلیکی و ایگیزلیکی برابر ایردی.^{۱۷} و اول انینگ سفیلی نی چیزه لادی و مقداری آدم لارنینگ و فرشته لارنینگ اولچوسینغه موافق بر یوز قرق تورت گز کلدی.^{۱۸} و سفیل الماسدین ایردی اما شهر اوزی صاف آیناکگا اوخشاش صاف آلتوندین ایردی.^{۱۹} شهر سفیلی نینگ اول لاری زیتلیک یاسالیب هر قسم قیمت بها تاشدین ایردی. اولقی اول تاشی بر الماس ایردی، ایکنجی سی کوک یاقوت، او چونجی سی آق عقیق، تورتونجی سی زُمرد،^{۲۰} بشنجی سی جزع عقیقی، التنجی سی قزیل عقیق، یتنجی سی زبرجد، سکزنجی سی کوک زُمرد. توقوزونجی سی ساریغ یاقوت، اونونجی سی یشیل عقیق، اون برنجی سی موریاقوت، و اون ایکنجی اول تاشی بر جبللقوم ایردی.^{۲۱} و اون ایکی دروازه اون ایکی مرواریدین بولوب هر بر دروازه بر مرواریدین ایردی. و شهرنینگ کوچه سی سوزوک آیناکدیک صاف آلتوندین ایردی.

^{۲۲} و شهرده بیت کورمادیم چونکه قادر-مطلق رب خدا و قوزی انینگ بیتی دور.^{۲۳} و شهر اوز یاروتولوشی اوچون آفتابغه و آیغه محتاج ایماس چونکه خدانینگ جلالی انی یاروتور و قوزی انینگ نوری بولادور.^{۲۴} و طائفه لار شهرنینگ نوریدا یورورلار و یرنینگ پادشاه لاری اوز جلالی نی انینگ ایچیگا کیرگوزورلار.^{۲۵} و انینگ دروازه لاری کوندوزده ایتبلیب قالمایدور چونکه اندا کیچه بولماس.^{۲۶} و طائفه لارنینگ جلالی نی و عزتی نی انگا کیرگوزورلار.^{۲۷} و هیچ بر ناپاک و هیچ بر برمکروه لوق و یالغانچیلیق قیلغوچی انگا کیرماس. یالغوز قوزی نینگ تیریکیلیک کتابیدا خطلانگانلار کیرارلار.

یکرمه ایکنجی باب

^۱ و منگا بلوردیک سوزوک تیریکیلیک سوی اقیغلیق بر دریانی کورساتی و اول دریا خدانینگ و قوزی نینگ تختیدین چقیب^۲ شهرنینگ کوچه سی نینگ اوتراسیدین اقیب ایکی

یانیدا تیریکلیک درختی بار ایردی. و درخت لار یلدا اون ایکی مرتبه میوه کلتوروب هر آیدا بر قاتیم میوه برور ایردی. و درخت لارنینگ یاپراقی طائفه لارنینگ شفالیقیغه ایشلاتیلور ایردی.

^۳ وینه هیچ بر لعنتلیک نرسه بولمایدور. بلکه خدانینگ و قوزی نینگ تختی اندا بولادور و انینگ بنده لاری انگا عبادت قیلورلار.^۴ و اولار انینگ یوزینی کورورلار و انینگ اسمی اولارنینگ پیشانه لاریده بولادور. و ینه کیچه بولماس و اولار چراغ نینگ نوریغه و کون نینگ نوریغه محتاج ایماس چونکه رب خدا اولارنینگ اوستیگا یاروغلوق برادور و اولار ابدلارنینگ ابدیغچه پادشاه لیق قیلورلار.^۵ و اول منگا ایتی: بو سوزلار امین و راست دور و پیغمبر لارنینگ روح لاری نینگ تنگریسی خداوند پات واقع بولادورغانی اوز بنده لاریگا کورساتماک اوچون اوز فرشته سی نی ایباریب دور.^۶ و منا پات کلورمن. بو کتاب نینگ پیغمبر لیک سوزینی ساقلاغوچی مبارک دور.

^۸ و من یوحنا بو نرسه لارنی کوروب انگلاب دورمن. و من انگلاب کورگاندین کین منگا مونی کورساتگان فرشته نینگ پوت لاریغه سجده قیلغالی توشوم.^۹ لیکن اول منگا ایتیکه احتیاط قیلیب مونی قیلماغیل، من سنینگ همقل رفیقینگ و برادر لارینگ بولغان پیغمبر لارنینگ و بو کتاب نینگ سوزینی ساقلاغوچیلارنینگ همقل رفیقی دورمن. خداغه سجده قیلغیل.^{۱۰} و منگا ایتی: شو کتاب نینگ پیغمبر لیک سوزلارینی مْهر لاماغیل چونکه وقت یقین کلدی.^{۱۱} حق سزلیق قیلغوچی حق سزلیق قیلیب تورسون، ناپاک بولغان کیمرسه اوزینی ناپاک قیلیب تورسون، عادل کیمرسه عدالت قیلیب تورسون، مقدس کیمرسه اوزینی تقدیس قیلیب تورسون.^{۱۲} منا پات کلورمن هر کیمرسه گا اوز عمل لاریگا موافق یاندورماق اوچون برادورغان اجریم مینینگ بیلان دور.^{۱۳} من الف و یا، اوّلقی و آخرقی، ابتدا و انتها دورمن.^{۱۴} تیریکلیک درختیغه حقی بولوب دروازه لار دین شهر گا کیرماک اوچون اوز کیم لارینی یوغانلار مبارک دور.^{۱۵} لیکن ایت لار و سحر باز لار و زنا قیلغوچیلار و قتل قیلغوچیلار و بُتپرست لار و یالغانچیلیق نی قیلیب دوست توتقان هر کیمرسه تاشقاریدا قالور.

^{۱۶} من یسوع جماعت لارنینگ باره سیده مونی سیزلارگا گواه لیق برگالی اوز فرشته م نی ایباردیم. من داودنینگ یلدیزی و نسلی بولوب چولپانگ صبح یولدوزی دورمن.^{۱۷} و روح و عروس: کلگیل دیدور و کیم که انگلاسه: کلگیل! دیسون و کیم که اوساسه کلسون آری

كيم كه خواهلاسه تيريكليك سودين مفت السون.^{١٨} من بو كتاب نينگ پيغمبرليك سوزيني هر انگلاغوچيغه گواه ليق برورمن كه بر كيمرسه شونينگه بر نمه قوشسه خدا انينگ اوستيگا بو كتابدا يازيلغان بلالارنى قويدور.^{١٩} و اگر بر كيمرسه موشو پيغمبرليك كتابدا پتولگان سوزلار نينگ بريني كميتسه خدا انينگ نصيبي ني بو كتابدا ذكر قيلينغان تيريكليك درختيدين و مقدس شهردين كميتادور.

٢٠ موني گواه ليق برگان كيمرسه:
آرى پات كلورمن ديب ايتور.
آمين اى خداوند يسوع كلگيل!
٢١ خداوند يسوع نينگ لطفى همه لار
بيلان بولسون آمين.